

ආතර් කොනන් ඩොයිලගේ

THE HOUND OF THE BASKERVILLES

ඩිස්කවරිල්

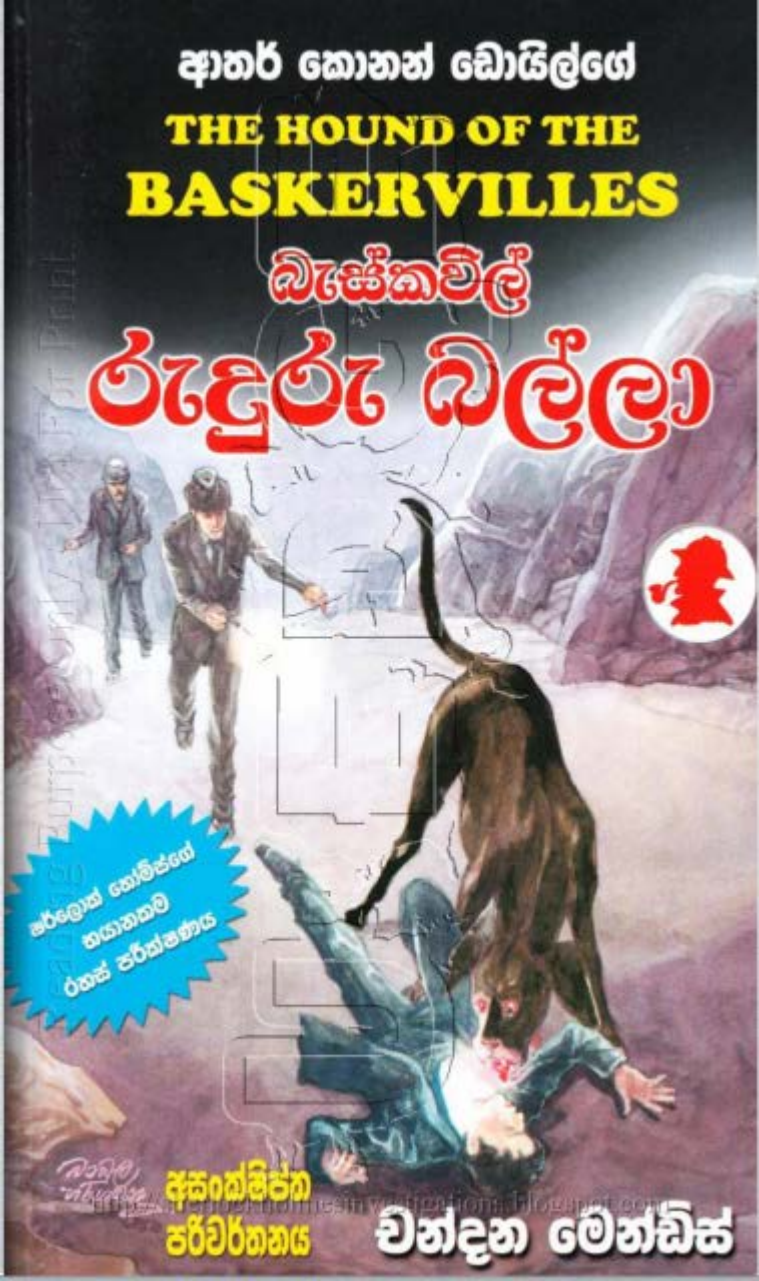
රුදුරු ඩල්ලා

සරලොස් හෝලිස්ගේ
භයානකම්
රහස් පරීක්ෂණය

අසාධාරණ
පරිවර්තනය

චන්දන මේනඩිස්

Reading Purpose Only. Not For Print.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

බැස්කවිල් රූදුරු බල්ලා

(මර්ලොක් හෝමිස්ට් හැරවුණු
භයානකම රහස් පරීක්ෂණය)

සුනම් ශාපය සහ රූදුරු බල්ලා

සුනම් ශාපය නමින් දිගු කලක සිට අප විසින් පළ කරන ලද්දේ කොනන් ඩොයිල්ගේ THE HOUND OF THE BASKERVILLES හි සංස්ලේෂණ පරිවර්තනයකි. මෙම බැස්කවිල් රූදුරු බල්ලා ග්‍රන්ථය එම කථාන්තරයේම අසංස්ලේෂණ පූර්ණ නව සංස්කරණයකි.

බැස්කවිල් ඊදුරේ බල්ලා

**THE HOUND OF THE
BASKERVILLES**

ශ්‍රීමත් ආතර් කොනන් ඩොයිල්

සම්පූර්ණ අසංස්කෘත පරිවර්තනය
එන්දුන මෝඩිස්

හැඳින්වීම

ඔබ බැස්කවිල් රූපුරු බල්ලා කතන්දරය මේ කියවන්නේ ඉල්වරටද? එසේ නම් මේ හැඳින්වීම තාවකාලිකව අමතක කර දමන්න. කෙළින්ම පිටු අංක 15 ට පෙරලන්න. එහි,

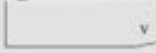
පළමුවැනි පරිච්ඡේදය
ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහතා

යයි සඳහන් 15 වැනි පිටුවෙන් කියවීම අරඹන්න. ෂර්ලොක් හෝම්ස් හා ඔහුගේ වික්‍රම ගැන හොඳම හැඳින්වීමක් සැපයිය හැකි පුද්ගලයා දොස්තර වොට්සන්ය. පොත කියවා අවසන් කිරීමෙන් පසු මේ පෙරවදන වෙත එන්න.

“..... හෝම්ස් මහත්මයා, මෑ චිත්ත කියන්නම්. කතන්දර පොත්වල ඉන්න රහස් පරීක්ෂකයෝයි, ඇත්තටම භෞලිසියෙ ඉන්න අපරාධ පරීක්ෂකයෝයි; උන් ඔක්කොම ඔබ ඉදිරියේ තිබ්බොත් උන් පොඩි ළමයි වගේ. ඔබ නම් අතිදක්ෂයෙක්..... මහත්මයා. ඔබට ජීවිතයේ උරුම වෘත්තිය අපරාධ පරීක්ෂකයෙක් වීමයි.”

ග්ලෝරියා ස්කොට් අභිරහස හෙවත් මරු කැඳවූ ලියුම කථාවේ වයස්ගත ට්‍රේවෝ මහතා හෝම්ස්ට සුදුසුම වෘත්තිය කුමක්දැයි අනාවැකියක් කියන්නාක් මෙන් පැවසුවේය. එතැන් සිට හෝම්ස් යෙදුණු රහස් පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව අතිවිශාලය.

1899 දෙසැම්බර් මාසය වෙද්දී දකුණු අප්‍රිකාවේ පැවැති බෝයර් යුද්ධය ඉතා උග්‍ර තත්ත්වයකට පත්වී තිබිණි. තවදුරටත් එංගලන්තයට වී ලේඛන කලාව වෙත අවධානය යොමුකිරීමට ආතර් කොනන් ඩොයිල්ට නොහැකි විය. ඔහු යුද පෙරමුණට යාමේ අරමුණෙන් හමුදාවට බැඳීමට ඉල්ලුම් කළේය. එහෙත් යුද පුහුණුවක් නොතිබුණු නිසා ඔහුගේ අයදුම්පත්‍රය ප්‍රතික්ෂේප වීණි. පසුව කොනන් ඩොයිල් යුද හමුදා වෛද්‍ය බලකායේ වෛද්‍යවරයෙකු ලෙස සේවය කිරීමට

11 9

අවස්ථාවක් ලබාදෙන මෙන් ඉල්ලුම් කළේය. මේ අනුව ඔහුට වෛද්‍ය සේවය සඳහා දැනුණු අප්‍රිකාවට යාමට අවසර ලැබිණි. 1900 අප්‍රේල් මාසයේදී බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ හි දරුණු ලෙස පැතිර ගිය උණසන්නිපාතය හා ආවන රෝග මර්දනය කිරීම සඳහා දෙස්තර කොනන් ඩොයිල්ගෙන් විශාල මෙහෙයක් ඉටුවිණි.

1900 ජූලි මාසයේදී එංගලන්තයට ආපසු එම සඳහා ඩොයිල් කේල්ටවුන් වරායෙන් නැව් නැග්ගේය. විශිෂ්ටතම රේලොක් හෝමස් කථානකරය සඳහා මුල් පදනම වැටුණේ "බ්‍රිටන්" නම් මේ නෞකාව තුළදීයි. 'ඩේලි නිවුස්' පුවත්පතේ යුද පුවත් වාර්තාකිරීම සඳහා දැනුණු අප්‍රිකාවට ගිය, කරුණ පුවත්පත් වාර්තාකරුවකු වූ බර්ට්මි ෆ්ලෙට්චර් රොබින්සන් මෙම නෞකාවේම ආපසු එංගලන්තය බලා එමින් සිටියේය. නැවේදී හමුවූ කොනන් ඩොයිල් - රොබින්සන් දෙදෙනා අතර, දැඩි මිත්‍රත්වයක් ඇතිවිණි.

එංගලන්තයට ආපසු එමිණි පසු දෙදෙනා අතර සුභදබව වඩාත් කහවුරු විය. 1901 අප්‍රේල් මාසයේ දී කොනන් ඩොයිල්, රොබින්සන් සමග ඩෙවොන්ෂයර් ප්‍රදේශයේ නිවාඩුවක් ගතකිරීමට ගියේය. එය රොබින්සන්ගේ උප්තමයි. ඩාව්ලුවර් විල්ලුවේ මධ්‍යගොභොරුවල විසූ සුනඛ අවතාරයක් ගැන පැදැහි කටකථාව, ඩොයිල්ට මුලින්ම අසන්නට ලැබුණේ ෆ්ලෙට්චර් රොබින්සන්ගෙනි. ඩොයිල් සිය මවට යැවූ ලිපියක මෙසේ සඳහන් වේ.

"ආදරණීය අම්මේ, අපේ අලුත්ම රේලොක් හෝමස් කථානකරය සම්බන්ධයෙන් මමත් රොබින්සන්ගෙන් මේ දිනවල ඩාව්ලුවර් විල්ලුව ගවේෂණය කරමින් සිටින්නෙමු. දැන් පොතේ භාගයක් පමණ ලියා අවසන්. මං හිතන්නේ ඒක හොඳ සාර්ථක පොතක් වේවි. මේකෙ හෝමස්ගේ දක්ෂකම් විශිෂ්ට ලෙස දැක්වෙනවා. මෙය අදහන නවකතාවකට උචිතම වස්තුවක්. මේ ගැන මම රොබින්සන්ට ණයගැතියි. අපි විල්ලුව පුරා හැඳෑක්ම 14 ක් පමණ සංචාරය කළා. විල්ලුව, හිතේ හයක් ඇතිකරවන මහා විශාල ප්‍රදේශයක්. මෙහි තැනින් තැන ප්‍රාග් ඓතිහාසික ජීවිතයන්ගේ සෙහොන් බිම් හා ගල්ගෙවල් දකින්න ලැබෙනවා."

මේ ගමන්වලදී ඔවුනට ප්‍රාග් ඓතිහාසික ගල්ගුහා, "ග්‍රීම්ස් පවුන්ඩ්., පැරැණි වාසගුමියක් වූ "මෙරිපිට්" සහ "සුනඛ කඳු පර්වතය" ගැන අසන්නට ලැබෙන්න ඇති. හිරගෙදරින් පැනගිය භයානක සිරකරුවන් ගැන ද අසන්නට ලැබෙන්න ඇති. තම මිතුරා සෑම තැනකටම

Reading Purpose Only. Not For Print.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

සර් ආතර් කොනන් ඩොයිල්

රැගෙන ගොස්, රොබින්සන් ඔහුට හොඳ මඟ පෙන්වන්නකු වූවා නිසැකයි.

ස්ටීෆන්ඩ් සඟරාවේ මුල්වරට පළවෙද්දීත්, ඉන් අනතුරුව පොතක් වශයෙන් මුද්‍රණය වෙද්දීත්, ඒ ගැන මෙසේ සඳහන් කිරීමට කොතන් ඩොයිල් අමතක නොකෙළේය.

“මෙම කථාන්තරයට පදනම් වූයේ එංගලන්තයේ ගම්මානයක වැසියන් අතර, පරම්පරා ගණනක් තිස්සේ පැවති එන පුරාවෘත්තයකි. එය මට හෙළිකිරීම ගැන සහ අනෙකුත් ළසකාරවලට මගේ හිතවත් ආලෝම රොබින්සන් මහතාට මගේ කෘතඥතාවය හිමිවේ.”

1934 දී පමණ රිචඩ් කැබෙල් නම් මහතෙකු එංගලන්තයේ පුවත්පතකට ලිපියක් සපයමින් තම මිමුත්තෙකු ගැන මේ තොරතුරු හෙළිකෙළේය.

සර් රිචඩ් කැබෙල් 17 වැනි ශතවර්ෂයේ ඩෙවොන් ප්‍රදේශයේ ජීවත්වූ පුදු පරපුරක පුද්ගලයෙකි. ඔහු ස්වභාවයෙන්ම බිහිසුණු ගතිපැවතුම් තිබූ කෘර නැතැත්තෙකු විය. 1677 දී මෙය සිදුවූ බවට සැලකේ. සිය බිරිඳගේ රූපශෝභාව ගැන ඊර්ෂ්‍යාවෙන් සිටි ඔහු, දිනක් ආයට දරුණු ලෙස පහරදුන්නේය. ඔහුගෙන් ගැළැවීමට ආය රාත්‍රියේම වලව්වෙන් පිටවී විල්ලුව මැදිහත් පලා ගියාය. තම අශ්වයා පිට නැගී බිරිඳ ඉහුබැඳ ගිය ඔහු, විල්ලුව මැද දී පිහියෙන් ආන ආයව මරාදැමීමේය. මෙය දුටු ආගේ ආදරණීය සුරතලා වූ සුනඛයා, කැබෙල් වෙත කඩාපැන්නේය. ඔහු සුනඛයාට ද පිහි පහර එල්ල කළේය. එහෙත් උෟෂ්ණයාට පසර කැබෙල්ගේ බොටුව ඉරා දමා ඔහු මරාදැමීමට සුනඛයා සමත් විය.

පුරාවෘත්තය අනුව මේ සුනඛයාගේ අවතාරය, ශෝකයෙන් හා වේරයෙන් උඩුබුරුලන හඬ, වසඟු ගණනක් තිස්සේ විල්ලුව දෙසින් ගම්වාසීන්ට අසන්නට ලැබී ඇත. එය පරම්පරා ගණනක කැබෙල්වරුන් හිතියට පත්කිරීමට සමත්වී ඇතැයි කියවේ.

ඩාවිඩ් විල්ලුව නැරඹීමට ගිය ඩොයිල් හා රොබින්සන් දෙදෙනා නැවතී සිටියේ කෝන්ටෝල්හි රොබින්සන්ගේ මහගෙදරයි. එහි සිට විල්ලුව නැරඹීමට ඔවුන් රැගෙන ගිය අශ්ව කරත්තයේ රියැදුරා හැරී බැස්කවිල් නම් විය. ඩොයිල්ට බැස්කවිල් නම් ලැබෙන්නට ඇත්තේ ඔහුගෙනි. ස්ටීෆන්ඩ් සඟරාවේ සංස්කාරක ග්‍රීන්හෝ ස්මිත්ට ලිපියක් ලියන කොතන් ඩොයිල් මෙසේ සඳහන් කළේය.

use only High Quality Print

PETER CUSHING
ANDRE MORELL
CHRISTOPHER LEE
★ **MARLA LARGO**

le
CHIEEN
des
BASKERVILLE

TECHNICOLOR
THE HOUND OF THE BASKERVILLES

ADAPTÉ LE ROMAN DE SIR ARTHUR CONAN DOYLE • SCÉNARIS DE PETER BRYAN
DISTRIBUTION : THERMIX FILMS • PRODUIT PAR ANTHONY HARRIS • RÉALISÉ PAR MICHAEL CURRIE
40 ANS DE CÉLÉBRITÉ

DE HOND VAN BASKERVILLE

සුරෝපයේ පුරෝගාමියා සඳහා නිෂ්පාදනය වූ
රූප රූ බල්ලා කථාව අඩංගු චිත්‍රපටයක පෝස්ටරයක්.
<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

"..... මා ළග තියෙනවා ලොවු දැනගන්න ආසන්නක කතාවක්. ඒක පාඨකයින් විස්මයට පත්කරවන පුද්ගලික සිදුවීම්වලින් පිරිලා. හැබැයි එය ඔබට දෙන්නේ එක කොන්දේසියක් උඩ. කරාව පළවෙද්දී මගේ නම සමග මගේ මිත්‍ර ෆ්ලෙවර් රොබින්සන්ගේ නම ද ඇතුළත් විය යුතුයි. ඔබේ පාඨකයින් දක්වන කැමැත්ත අනුව, එය මා විසින්ම ගොතන ලද කරාවක් බවට - මං සහතික වෙනවා. නමුත් මූලික අදහස හා වටපිටාව ගැන තොරතුරු ලැබුණේ රොබින්සන්ගෙන්. ඔබ මේ ගනුදෙනුවට කැමැති නම් මගේ ප්‍රබන්ධවලට මා සාමාන්‍යයෙන් අයකරන ගාස්තුව වන වචන දහසකට පවුම් 50 ගණනේ මට උවමනායි.

නමුත් මේ කරාවට ශ්‍රේණික හෝමස් ප්‍රවීණ කරවීමෙන්, කරාවේ විශිෂ්ටත්වය දෙගුණ කෙරුණ වන බවට සැකයක් නැහැ. ඒ මඟින් එය පාඨකයන්ගේ වැඩි අවධානයට ලක්වේවි. කරාව මිලට ගැනීමට කැමැති තරගකරුවන්ගෙන් මා ඉල්ලන ගාස්තුව මෙහෙමයි. හෝමස් නොමැතිව, වචන දහසකට පවුම් 50 ගණනේ. හෝමස් සහිතව නම් වචන දහසට පවුම් 100 ගණනේ. ඔබේ වැඩ කැමැත්ත මොකටද?"

බැස්කවිල් සුනඛ ශාපය කරාව මුල්වරට මහජනයා අතරට ආවේ 1901 අගෝස්තුවේ ස්ට්‍රැන්ඩ් සඟරාව මගිනි. රැෂිනෙබාක් ඇල්ලෙන් පහළට වැටී, හෝමස් අවුරුදු හයක කාලයක් තිස්සේ "මරණයට" පත්වී සිටියත්, ඔහුට තිබූ ජනප්‍රියත්වයේ අඩුවක් නොවීය. ස්ට්‍රැන්ඩ් සඟරාව මිලදී ගැනීමට, එහි ප්‍රධාන කාර්යාල අසලත්, එංගලන්තය පුරා පොත් වෙළඳසල් අසලත්, ඉතා දිගු පෝලිම් දක්නට ලැබිණ. සමහර පාඨකයින් සඟරාව කල්තබා ලබා ගැනීමට අල්ලස් දීමට පවා පෙළැඹී සිටී බැව් වාර්තාවේ. කරාවේ අවසානය දැනගැනීමට නොඉවසිල්ලෙන් සිටි පාඨකයෝ, අභිරහස විසඳෙන ආකාරය පිළිබඳ අනාවැකි හා නොයෙක් උපකල්පන ඉදිරිපත් කිරීමට පටන්ගත්හ. ඔවුහු ඒවා කොතන් වොයිල් වෙත ලියා එවූහ. හියුගෝ බැස්කවිල් ගේ පාපයට පඩිසන් දීමක් වශයෙන් පසු පරම්පරාවල බැස්කවිල්වරුන්ට සුනඛ පාද හිමිවූ බව එක් අදහසකි. පැනහිය අපරාධකරු සෙල්ඩින්, රොජර් බැස්කවිල් බව තවෙකෙකුගේ අදහස විය.

"මේවා ඔක්කොම ලෙස්ට්‍රෝ හා ග්‍රෙග්සන් විසින් ඉදිරිපත් කරන තාලේ උපකල්පන" කොතන් වොයිල් කීවේ සිනාමුසු මුහුණෙනි.

Reading Program Only First Print

Sherlock Holmes

<http://sherlockholmesinvestigation.blogspot.com> **ଅର୍ଲୋଲ୍ ହୋଲିସ୍**

31 9

පටුන

1. ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහතා	15
2. බැස්කවිල් පරම්පරාවේ ශාපය	24
3. ගැටලුව	40
4. සර් හෙන්රි බැස්කවිල්	53
5. කැඩුණු කුන්පොඳු	73
6. බැස්කවිල් මන්දිරය	88
7. මෙරිසිට් නිවුසේ ස්ටේපල්ටන් පවුල	102
8. දොස්තර වොට්සන්ගේ පළමුවැනි වාර්තාව	125
9. දොස්තර වොට්සන්ගේ දෙවැනි වාර්තාව - විල්ලුවෙහි ආලෝකයක්	137
10. දොස්තර වොට්සන්ගේ දිනපොතෙන් උසුවා ගත් කොටස්	163
11. කඳු මුදුනේ සැඟවී උන් මිනිසා	178
12. විල්ලුවෙහි සිදුවූ මරණය	200
13. දැල් දැමීම	220
14. බැස්කවිල් රැගුණ බල්ලා	242
15. ආපසු හැරී බැලීමක්	260

Reading Purpose Only. Not For Print.

Preparation of Hot For Prints

පළමු පරිච්ඡේදය ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහතා

ෂර්ලොක් හෝම්ස්, මහතා උදාසීනව ජොන්සන් සේ ප්‍රමාද වී අවදිවන්නෙකි. ඔහු මුළු රාත්‍රියම තිදි නොලබා ගතකරන අවස්ථා ද ඇත. එහෙත් මෙදින නම් ඔහු උදාසනීත්ම තේ මේසයට වාඩිවී සිටියේය. කලින් ආ රාත්‍රියේ අප නිවසට ආඥාමුත්තෙකු, තම සැරයටිය අමතක වීමකින් අප නිවසේ දමා ගොස් තිබිණ. ගිනි උදුන අසල වූ කලාලය මතට වී මම ඒ සැරයටිය පරීක්ෂා කර බැලීම්.

ඉතා හොඳ වර්ගයේ ලියකිත් තනා තිබූ සැරයටියේ මුදුන ගෝලාකාර හැඩයක් ගත්තේය. මෙය "පිනෑං ලෝයර්" නමින් හැඳින්වුණු සැරයටි වර්ගයයි. එහි ශ්‍රෝණිකාර හිසට පහළින් අඟලක් පමණ පළල් වූ රිදී පටියක් විය. එහි මෙලෙස කැටයම් කර තිබිණි.

"CCH හි මිතුරන් විසින් ජේම්ස් මෝට්මර් M.R.C.S මහතා වෙත පරිත්‍යාග කරන ලදී- 1884"

එය බොහෝ විට පරණ තාලේ පෞද්ගලික වෛද්‍යවරයෙකු අත දකින්නට ලැබෙන කාලයේ සැරයටියකි.

"හොඳයි වොට්සන්. මොනවද ඔබ ඔය සැරයටියෙන් හොයාගත්තේ?"

හෝමස් අසුන්ගෙන සිටියේ, මා සිටී දෙසට පිටුපස හරවාගෙනයි. මා යෙදී සිටියේ කුමන කටයුත්තකද යන්න, ඔහු දැනගත්තේ කෙසේද?

"මං කරමින් සිටී දෙය ඔබ කොහොමද දැනගත්තේ? මං හිතන්නේ ඔබේ ඔප්වෙ පිටිපස්සෙන් ඇස් දෙකක් ඇති" මම කීවෙමි.

"එහෙම නැතත් හොඳින් ඔපදැමූ රිදී කෝපි පෝච්චියක් මා ඉදිරිපිට තියෙනවා" ඔහු කීය. "මට කියන්න වොට්සන්. අපේ අමුත්තාගේ සැරයටියෙන් මොනවද ඔබ හේරුම් ගත්තේ? අපේ අවාසනාවට ඔහුව අපට හමුවුණේ නෑ. ඒ නිසා ඔහු මෙහේ ආවේ මොන උවමනාවකටද කියන කරුණ අපි දන්නෙත් නෑ. ඒ හින්දා මේ වෙලාවේ ඔක හරිමා වැදගත්. ඔක පරීක්ෂා කරල මට ඒක අයිතිකාරයා ගැන කියන්න" ඔහු කීය.

මගේ මිත්‍රයා මෙවැනි දේ පරීක්ෂා කිරීමේදී යොදන ක්‍රම, මම හැකි තරමින් අනුගමනය කළෙමි.

"මට හිතෙන හැටියට" මම කීවෙමි. "දොස්තර මෝට්මර්, වෛද්‍ය වෘත්තියේ සාර්ථක වුණු වයස්ගත කෙනෙක්. ඔහු තමන් ආශ්‍රය කරන අය අතර ගෞරවයට පාත්‍රවුණු කෙනෙක්. මෙවැනි තරාගයක් ලැබීමෙන් ඒ බව පැහැදිලියි."

"බොහොම හොඳයි" හෝමස් කීය. "විශිෂ්ටයි"

"මං හිතන්නේ ඔහු වැඩි වශයෙන් ගම්බදව වෛද්‍ය වෘත්තියේ යෙදිල ඉන්න කෙනෙක්. රෝගීන් පරීක්ෂාවට සැහෙන තරම් පයින්ම යන කෙනෙක්"

"ඇයි එහෙම කිව්වේ?"

"මුලින් බොහොම අලංකාරව තිබුණු එකක් වුණත්, මේක බොහොම පාවිච්චි වෙලා තියෙනවා. කොයි තරමක් එහේ මෙහේ වැදිල තියෙනවද කිව්වොත්, නිගර්ට්ස් වෛද්‍යවරයෙක් මේක අරගෙන ගියා කියල මට නං හිතන්න අමාරුයි. මේකෙ යට කෙළවරේ තියෙන ගනකම් යකඩ වීල්ස් හොඳටම ගෙවිල ගිහින්. ඒකෙන් පෙනෙන්නේ ඔහු නිතර ඇවිදින කෙනෙක් කියන එකයි"

"ඉතාම නිවැරදියි"

"ඊළඟට මේකෙ තියෙනවානෙ CCH හි මිතුරන්ගෙන් කියල." මම කීවෙමි. "මේ 'H' අකුරෙන් කියන්නේ Hunt යන වචනය විය යුතුයි. ඒ කියන්නේ විනෝදය සිසිස දඩයමේ යෙදෙන මිත්‍රයන්ගේ සංගමයක්. මෝට්මර් එකෙ මිත්‍රයන්ට ඔලන් වෛද්‍ය අංශයෙන්"

මොකක් හරි උපකාරයක් කළා වේන්නත් පුළුවනි. ඒක අගය කිරීමට ඒ මිතුරන් මේ සැරයටිය ඔහුට තෑගි කළා වෙන්තත් ඇති”

“ඇත්තමයි වොට්සන්. ඔබ වෙනදාටත් වඩා දක්ෂයි” හෝමිස් කීවේ පුටුව පිටිපසට තල්ලුකොට දුම්වැටියක් දල්වා ගනිමිනි. “මගේ පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කරද්දී ඔබ, ඔබේ දක්ෂතා ගැන බොහොම අඩු තක්සේරුවෙනුයි කතා කරන්නේ. මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, ඔබේ දක්ෂතාවය මං අගය කරනවා”

— මගේ සිතේ ඇතිවූයේ අපමණ ප්‍රීතියකි. මට පෙර කිසිදුක මෙවැනි ඇගයීමක් ඔහු වෙතින් මට අසන්නට ලැබී නැත. හෝමිස්ගේ පරීක්ෂණ ක්‍රම භාවිත කොට, මට සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලැබී ඇතැයි ඔහුම පවසයි. එය මට අභිමානයට කරුණකි.

— ඉන්පසු සැරයටිය මගේ අතින් ගත් හෝමිස්, එය පරීක්ෂා කිරීමට පටන් ගත්තේය. මද වේලාවකින් ප්‍රබල උත්තල කාවයක් අතට ගත් ඔහු කවුළුව වෙත ගියේය. එයින් ලැබුණු ආලෝකයෙන් සැරයටිය සුක්ෂම ලෙස පරීක්ෂා කළේය.

— “ඉතාම සිත් ඇදගන්නාසුලු කුරුණු; ඒත් බොහොම සරලයි” ඔහු කීවේ ආපසු සෝපාව වෙත පැමිණ ඔහු කැමතිම තැනින් හිඳ ගනිමිනි. “ඇත්තෙන්ම මෙකෙ තවත් ලකුණක් දෙකක් තියෙනවා. ඒවායින් අපට යම් යම් නිගමනවලට එළඹෙන්න පුළුවනි”

— “මට මොකක්වත් මග හැරිලද? මං හිතන්නේ නෑ සැලකිය යුතු කිසිවක් මට මගහැරෙන්න ඇති කියලද?” මම ආධිමිබරයෙන් පැවසුවෙමි.

— “මට කියන්න තණහාබුයි ඒවාට්සන්. ඔබේ නිගමනයන් බොහොමයක් වැරදි සහගතයි. මං කිව්වී නේද ඔබේ ප්‍රකාශවලින් මං යම් උත්තේජනයක් ලැබුවා කියලද? අවංකව කියනවා නම්, ඔබට වුණු වැරදීම වලින් මා නිවැරදි භෑන්තට යොමුවුණා.

— මේ වෙලාවේ ඔබ සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදිත් නැහැ. ඔහු ගම්බඳ වෛද්‍යවරයෙක් බව හරි. ඔහු බොහොම ඇවිදින කෙනෙක් කියන එකත් ඇත්ත”

“එහෙනම් මා නිවැරදියි?”

“ඒ තරම් දුරට නිවැරදියි”

“ඇයි ඉතින් එපමණයි නේ තිබුණේ?”

— “නෑ මගේ හිතවත් වොට්සන්” හෝමිස් කීය. “ඊට වඩා හුඟක් කාරණා තියෙනවා. උදාහරණයක් වශයෙන්, වෛද්‍යවරයෙකුට

තැන්ගත් ලැබෙනවා නම්, ඒක රෝහලකින් වෙන්න පුළුවනි. දඩයක්කාරයින්ගේ සංගමයකින් ලැබෙනවාට වැඩිය. ඊළඟට රෝහලකට ඉදිරියෙන් "CC" අකුරු දෙක තියෙනවා නම්, ඒකෙන් හැඟවෙන්නෙ "වාරිං ක්ලාස්" හේද?"

"ඔබ කියන දේ හරි ඇති"

"ඔව්. අපට හිතාගන්න පුළුවන් ඒ දේ තමයි" හෝමස් කිය. "උපකල්පනයන් සඳහා මූලික පදනම හැටියට එය යොදාගනු. එවිට අපට හැකිවෙනවා මේ නොදන්නා අමුක්කා ගැන තවත් කරුණු රැසක් හොයාගන්න"

"CCH කියන්නේ වාරිං ක්ලාස් රෝහල කියල හිතනු. වෙන මොන නිගමනවලටද අපට එන්න පුළුවන්?" මම ඇසිමි.

"මං යොදාගන්නා ඉම ඔබ දන්නවානේ වොට්සන්? ඒව උදව්කරගෙන උත්සාහයක් කරන්න"

"මට නං හිතන්න පුළුවන් එකම දෙයයි. මේ මනුස්සයා ගමට යන්න කලින්, නගරබදව වෙද්දා වාත්තියේ යෙදිල ඉඳල තියෙනවා"

"මට නං හිතෙන්නේ අපට මීට වඩා දුර යන්න පුළුවන් කියලයි. මා කියන පැත්තෙන් ඒ ගැන හිතා බලන්න. යහළුවන් අතින් මේ වගේ තැන්ගත් පිරිනැමෙන්න පුළුවන්, මොන වගේ අවස්ථාවකදීද? යහළුවෝ කවුරුත් එකතු වෙලා ඔවුන්ගේ හොඳ හිත පෙන්වන්නේ මොන වගේ වෙලාවකදීද? අපට හිතාගන්න පුළුවන් එක දෙයයි. දොස්තර මෝට්මර් වාරිං ක්ලාස් රෝහලේ සේවයෙන් අස්වුණා. ඒ පොද්ගලික වෙද්දා සේවයක් අරඹන්න. ඔහුට තැන්ගත් පිරිනමල තිබෙන බව අපි දන්නවා. නමුත් වෙදකමෙන් ගමේ වෙදකමකට මාරුවෙලා තියෙන බවත්, අපට විශ්වාස කරන්න පුළුවනි. එහෙනම් මේ තැන්ග පිරිනමන්න ඇත්තේ කොයි වෙලාවෙද? තැන්ග පිරිනැමුවේ නගරබදින් ගම්බද බැග්ටේදී හිඳ යුතුයි. එසේ නිගමනය කිරීම ඒ තරම් දුරදිග යෑමක් නොවෙයි. එහෙම හේද?"

"ඔව්. ඇත්තෙන්ම එය විය හැකියි"

"ඔබ තවදුරටත් කල්පනා කළොත් ඔබට මේ කරුණත් වටහාගන්න පුළුවනි. මොකක්ද? ඔහු මේ රෝහලේ වෙද්දා මණ්ඩලයට ස්ථිර පත්වීමක් ලබා නොතිබුණු බව. එහෙම තනතුරක් තිබුණා නම් ඔහුගෙන් ප්‍රතිකාර ගන්න පුරුදු වුණු රෝගීන් සෑහෙන ගණනක් ඔහුට සිටිනවා. එහෙම දෙනෙක් පොද්ගලික වෙදකමක් පටන්ගන්න, ගම්බද පළාතකට යන එකක් නෑ. එහෙම නම් මොකක්ද"

ඔහුට තිබුණු තනතුර? ඔහු සීමාසහිත වෛද්‍යවරයෙකු වෙන්න ඇති. ඒ කියන්නේ ජ්‍යෙෂ්ඨ වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයෙකුට වඩා මදක් ඉහළයි. සැරයටියේ සඳහන් වෙලා තියෙනවා, රෝහලෙන් අස්වී තියෙන්නේ අවුරුදු පහකට කලින් බව. එතකොට මැදිවියේ සිටිනා පවුලේ වෛද්‍යවරයෙක් කියන ඔබේ නිගමනය, සුළඟේ පාවී යනවා. මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. එතකොට එතැනට එන්නේ කවුද? එතැනට එන්නේ වයසින් අවුරුදු තිහකට අඩු පුසන්නා මිත්‍රයාලී කෙනෙක්. ඔහු දියුණුවීමට දැඩි ආශාවකින් ඉන්නා කෙනෙකු නෙමෙයි. ඒ වගේම කරුණු කාරණා පහසුවෙන් අමතක වෙන සුලු අයෙක්. ඔහුට ඉන්නවා සුරතල් බල්ලෙක්. උා මැස්ටිෆ් වර්ගයේ, බල්ලෙකුට වඩා කුඩායි. නමුත් ටෙරියර් වර්ගයේ ඔබෙකුට වඩා ලොකු බව දළ වශයෙන් කියන්න පුළුවනි."

ඔහුගේ ඒ නිගමනය කෙරෙහි මගේ සිතේ විශ්වාසයක් ඇති නොවීණි. එබැවින් මට සිතා පහළ විය. සුවපහසු අසුනේ පිටුපසට හේන්තු වූ හෝමිස් තම පයින්පයෙන් දුම් වළලු පිට කළේය.

"ඔබ කියූ කරුණුවල අන්තිම භරිය නම් නිවැරදිද කියල බලන්න මට කුමයක් නෑ" මම නිඟවීම්. "ඒ වූණත් ඔහුගේ රුකියාවේ තරාතිරමයි වයසයි හොයාගැනීම එවිවර අමාරු වෙන්නෙ නෑ"

මගේ වෛද්‍ය පොත් ගබඩා කර තිබූ රාක්කයින් මම, "වෛද්‍ය නාමාවලිය" නම් කෝෂ ග්‍රන්ථය රැගෙන එය පෙරළා බැලුවෙමි. එහි මෝටිමර්ලා බොහෝ දෙනෙක් වූහ. එහෙත් අපේ අමුත්තා විය හැකිව තිබුණේ එයින් එක් අයෙකු පමණි. පොතේ සඳහන්ව තිබූ දෙය මම ගබ්ද නගා කියවීම්.

"මෝටිමර්, ජේම්ස්, එම්. ආර්. සී. එස් 1882. ග්‍රිම්පන්, ඩාවිමුවර්, ඩෙවොන්. 1882 සිට 1884 දක්වා වාරිං ක්‍රොස් රෝහලේ නේවාසික ශල්‍ය වෛද්‍ය. සංසන්දනාත්මක ව්‍යුහයේ වෛද්‍ය විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ ඔහු ලියූ ලිපියකට ජැක්සන් සම්මානය දිනා ගත්තේය. ව්‍යාධි වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ ස්විඩන් විද්‍යායතනයේදී සාමාජිකත්වය දරයි. ලියූ ලිපි; "පරිණාමයේදී නොහැළී ඉතිරි වූ සම්භර ගති ලක්ෂණ" (1882 ලැන්සට්) "අපි දියුණු වෙමින් සිටින්නෙමුද?" (මනෝ විද්‍යා සඟරාව 1883 මාර්තු). ග්‍රිම්පන්, තෝස්ලි සහ හයිබැරෝ ප්‍රදේශ සඳහා ප්‍රාදේශීය වෛද්‍ය නිලධරයාය."

"අර දඩයක්කාරයින්ගේ සංග්‍රාමය ගැන සඳහනක් නැහැ නේද වොට්සන්?" හෝමිස් විමසද්දී ඔහුගේ මුහුණට දඟකාර සිනාවක්

නැගිණ. "ඒ වූණත් ඔබ සිත අසුවින්න මම බඳ වෙද්දා වරයෙක්. මගේ නිගමනවලටත් සාධාරණයක් ඉටුවේලා තියෙනවා.

මේ ලෝකයේ නැගිටෙන්න ලබන්නේ මිත්‍රශීලී කෙනෙකු පමණයි. පෞද්ගලික වෙදකමක් ලන්ඩනයේ අරඹන්නේ නැතුව, ගමට යන එකෙන් පෙනෙන්නේ මොකක්ද? ඔහුට වෙද්දා වාත්තියෙන් ඉහළට නැගීමේ ලොකු ආශාවක් නෑ. මිලකට අමතකවෙන සුලු කෙනෙකු බව? කාමරයේ පැයක්ම රැඳීලා හිටියා වූණත්, ඔහුගේ ආගන්තුක පත්‍රය තියල හියේ නැහැනේ. ඒ වෙනුවට දමල හියේ සැරයටිය."

"එතකොට ඔහුගේ බල්ලා ගැන කොහොමද ඔබ ඔය තරම් විස්තර කිව්වේ?"

"ඒ බල්ලා තමන්ගේ ස්වාමියාගේ සැරයටිය, කවේ දත්වලින් අල්ලාගෙන, එය එහා මෙහා ගෙනිනින් තියෙනවා. මේ බලන්න. උගේ දත් පාරවල් පැහැදිලිවම පෙනෙනවා. දත් පේළි දෙක අතර දුරෙන් මොකක්ද අපට ගන්න පුළුවන් නිගමනය? උගේ හක්ක මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ එකක්. ටේරියර් එකෙකුගේට වඩා ලොකුයි; මැස්ටිෆ් වර්ගයේ එකෙකුට වඩා කුඩායි. උඹ මොකෙක් කියලද එතකොට අපට හිතන්න පුළුවන් වෙන්නේ..... ඔහෝ! උඹ අක්බමරු ලෝම තියෙන ස්පැනියෙල් වර්ගයේ බල්ලෙක්!"

ඔහු අසුනෙන් නැගිට ඉහළ පහළ ඇවිද්දේ. මිලකට ජනේලය අසල නැවතී ජනේලයෙන් ඉවත බලා සිටියේය. මහත් විශ්වාසයකින් ඔහු පැවසූ අන්තිම කරුණ ගැන, මවුකයට පත්වී මම බලා සිටියෙමි.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා" මම කීවෙමි. "ඔබ කොහොමද ඒ කාරණාව ඔය තරම් විශ්වාසෙන් කියන්නේ?"

"විශ්වාසෙන් කියන්නේද? මේ මොහොතේ මට උඹව පෙනෙනවා අපේ ගෙදරට පිවිසෙන්න තරප්පුව මත. ඇහෙනවා නේද උගේ අයිතිකාරයා අපේ සිනුව නාද කරන හඬ? වොට්සන්. ඔන්න මෙතැනින් නැගිටලා යන්න නම් හිතන්න වත් එපා. මෙතැන රැඳී ඉන්න කියලා මං ඔබට ආයාචනා කරනවා. ඔහුත් ඔබ වගේම වෙද්දා වරයෙක්. ඔබ මෙතැන ඉඳීමෙන් මගේ වැඩකටයුතු වලට උදව් ලැබෙන්නත් ඉඩ තියෙනවා. මේක කෙනෙකුගේ දෛවයේ අපුරු මොහොතක් වොට්සන්. දොස්තර මෝට්මර් තරප්පුවේ ඉහළට නගින අඩි බබ්දය අපට ඇහෙනවා. ඔහු එන්නේ හොඳකටද නැත්නම් තරකකටද කියන කාරුණිය අපි දන්නේ නෑ. දොස්තර මෝට්මර් විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ විද්වත්තක්. අපරාධ ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥයෙකු

එන ෂර්ලොක් හෝම්ස්ගෙන්, මොනවද ඔහුට දැනගන්න උවමනා වෙලා තියෙන්නෙ?..... ඇතුළට එන්න!"

අපේ අමුත්තා කාමරයට ඇතුළු විය. ඔහුගේ පෙනුම දුටු මම තරමක පුදුමයකට පත්වුයෙමි. ඊට හේතුව ඔහුට තිබුණේ මා දකින්නට බලාපොරොත්තු වූ වෛද්‍යවරයෙකුගේ පෙනුම නොවේ. මා දැකීමට බලාපොරොත්තු වූයේ සාමාන්‍ය ගම්බද වෛද්‍යවරයෙකුය. එහෙත් මොහුට තිබුණේ ඊට ඉඳුරාම වෙනස් පෙනුමකි. කෙටිටු උස සිරුරක් තිබූ ඔහු මඳක් කුඳුගැසී සිටියේය. අළු පැහැති සුපරික්ෂාකාරී දෙනෙත් වලට ඉදිරියෙන්, ඔහු ජන්වන් යාමුව සහිත උපැස් යුගලක් පැළඳ සිටියේය. ඔහුගේ දිගු නාසය ඉදිරියට නෙරා තිබුණේ, කුරුලු හොටයක් විලසිනි. වෛද්‍යවරුන් අදින සුදු පැහැති පිටකබායකින් සැරසී සිටියද, එය මඳක් කිළිටි බැව් මම දැවෙමි. දිගු කලක් පාවිච්චි කිරීම නිසා, කලිසමේ රෙද්ද ගෙවී ගොස් තිබිණි. හෝම්ස් අතේ තිබූ සැරයටිය දුටු වහාම, වෛද්‍ය මෝට්මර් ඉදිරියට දුව ආවේ ඉමහත් සන්තෝසයෙනි.

"මට හරිම සතුටයි" ඔහු කීය. "මෙක අමතක වෙලා ගියේ මෙහේද, එහෙමත් නැත්නම් නැව් කටයුතු කාර්යාලයේද කියන කරුණත් මට අමතක වෙලා තිබුණේ. ඔය සැරයටිය මට මුළු ලෝකයක් වටිනවා. ඒක නැතිකරගන්න මා කොහොමටවත් කැමැති නෑ"

"ඒක ඔබට ලැබුණු තැන්ගත් වෙන්නැති?"

"ඔව් මහත්මයා"

"චාරිං ක්‍රොස් රෝහලෙන්?"

"ඔව්. මගේ විවාහය වූණු වෙලාවේ. මගේ මිතුරන් දෙතුන් දෙනෙකුගෙන්"

"ආ ආ! ඒක වැරදියි" හෝම්ස් කීවේ බලාපොරොත්තු කඩවුණු විලාසයෙනි.

"මොකක්ද මහත්මයා ඒකෙ තියෙන වැරද්ද?" දොස්තර මෝට්මර් විමසුවේ පුදුමයට පත්වය. ඔහුගේ විස්මයට පත් දෙනෙත් උපැස් යුගලේ විදුරු තුළින් අපි දැටුවෙමු.

"නැහැ නැහැ. මෙය ලැබුණේ ඔබේ විවාහයේදී කිව්වාම අප කළ නිගමන කිහිපයක් තමයි වැරදී ගියේ"

"..... ඔව් මහත්මයා. මං විවාහ වුණා. මගේම ගෙදරකට වෙලා ජීවිතයක් ඇරඹීමේ අවදානාවට මට දැනුණා. ඉතින් මං රෝහලෙන් ඉවත් වෙලා ගියේ පෞද්ගලික වෙදකමක් අරඹන්න"

"හරි හරි. බලාගෙන ගියාම අපට ඉවිවරම වැරදිලක් නෑ" හෝමස් කීය. "ඉතින් ජේම්ස් මෝට්මර් විශේෂඥ....."

"නෑහෑ නෑහෑ. මං සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරයෙක් පමණයි. මට තියෙන්නේ එම්. ආර්. සී. එස්. උපාධිය පමණයි"

"කොහොම වුණත් ඔබ තීක්ෂණ හුවුණක් තියෙන කෙනෙක් කියලයි මට පෙනෙන්නේ" හෝමස් කීය.

"මම විද්‍යා ලෝකයේ සැරිසරන්නෙක්. අප තවමත් හරි හැටි නොහඳුනන විද්‍යාව නම් මහා ඝාතරයේ මං සැරිසරනවා. එහි වෙරළේ කුඩා බෙලිකඩු එකතු කරන්නෙක් කීම වඩාත් නිවැරදියි.

මං මේ කතාබහ කරන්නේ පරිලෝක හෝමස් මහත්මයා සමග කියා මං විශ්වාස කරනවා.....?"

"ඔව්. මේ ඉන්නේ මහා භීතවත් මිත්‍රයා දොස්තර වොට්සන්"

"ඔබ හමුවීමට ලැබීම ගැන මං සැතපුණෙයි මහත්මයා" මෝට්මර් කීවේ මා දෙසට හැරෙමිනි. "ඔබේ මිත්‍රයාගේ නම සඳහන් වෙන වෙලාවලදී ඔබේ නමත් නිතර කියා වෙනවා.

ඔබේ හිසේ සුවිශේෂ ලෙහනුම්, මගේ සිත තදින්ම ඇදගන්නා කරුණක් හෝමස් මහත්මයා. අපි වොට්මර්ගේ සෙතලික් නමින් හඳුන්වන දිගු හිස්කබලක් ඔබට තිබේදී කියලා මං හිතුවේ නෑ. ඒ විශේෂයි ඔබේ ඇතිබැවට යටින් පිහිටා ඇති අස්ථියේ වර්ධනය. ඔබේ හිස් කබලේ පාර්ශ්වික කපාල අස්ථි දෙක එකට සම්බන්ධ වෙන ධාරය සුවිශේෂ එකක් විය යුතුයි. ඒක මත මගේ ඇඟිල්ලක් දුඩුවා බැලීම ගැන ඔබේ අමනාපයක් නෑහෑ නේද? මානව විද්‍යා කොතුකාගාරයකට, ඔබේ හිස්කබල ඉතාම අපූරු වටිනා වස්තුවක් වෙයි. කවදා හරි දවසක එය ලෑමෙත තුරු හිස්කබලේ අනුරුවක් හරි ලැබෙනවා නම් හරිම ප්‍රමෝදනවත්. නරක අදහසකින් කියනවා නෙමෙයි; මහත්මයා ඔබේ හිස්කබල ගැන, මගේ හිසේ ඇතිවුණේ ලොකු ආශාවක්."

අසුනක හිඳගන්නා මෙන් හෝමස් අපේ අමුත්තාට සංඥා කළේය.

"මගේ ක්ෂේත්‍රය ගැන මං උනන්දුවක් දක්වනවා. ඒ විශේෂ ඔබත් ඔබේ ක්ෂේත්‍රය ගැන දැඩි උනන්දුවක් දක්වන බවයි මට පෙනෙන්නේ. ඔබේ සියලුම මනාපයන් ඔබම බව මට කිවහැකියි. ඒ ඔබේ දබරැඟිල්ලේ ලෙහනුම් අනුව. එයින් එකක් දල්වා ගත්තට අපේ විරුද්ධත්වයක් නෑහෑ"

අපේ අමුත්තා සතුට තිබූ කෙටිබුදු දිගු ඇඟිලි ඉතා වේගයෙන් කඩිසරව ක්‍රියාත්මක විය. හෝම්ස් ඒ දෙස බලා සිටියේ අතිශය උනන්දුවකිනි. ඔහු අන්තිමේදී කතාව ඇරඹුවේය.

"මහත්මයා, ඔබ මගේ නිවසට පැමිණීමෙන් මට කළේ ගෞරවයක්. ඊයේ රැන් අදත් මෙහි ආවේ මගේ හිස්කබල පරීක්ෂා කර බලන්න නෙමේ කියලයි මට හිතෙන්නේ?"

"නැහැ මහත්මයා" මෝට්මර් කිය. "ඒක මට ලැබුණු අමතර වාසියක්. මට ඉතාම අසාමාන්‍ය, ඒ වගේම බරපතල ගැටලුවකට මුහුණ දෙන්න සිදුවෙලා තියෙනවා. ඒක විසඳාගන්න තරම් ප්‍රායෝගික මනසක් මට නැහැ. නමුත් හෝම්ස් මහත්මයා, මෙවැනි දෙයක් විසඳන්න හැකි වීරියේ ක්‍රියාණු බුද්ධියක් ඇති, යුරෝපයේ අංක දෙකට ඉන්න බුද්ධිමා ඔබ බව මට විශ්වාසයි. ඉතින්....."

"හැබැට? අංක එකට ඉන්න බුද්ධිමා කවුරුයි කියලද ඔබ කියන්නේ?" මගේ මිත්‍රයා විමසුවේ තරමක් නොරිස්සුම් ස්වරයකිනි.

"විද්‍යානුකූලව භීතන කෙනෙකු අංක එක ලෙසට, බර්තියොන් මහත්මයාට තෝරාගනිවි"

"එහෙම නම් ඔබේ ගැටලුව ගැන ඔබත් ඔහුව හමුවෙලා බැලුවොත් නරකද?"

"මහත්මයා, මං කිව්වේ විද්‍යානුකූලවම කල්පනා කරන කෙනෙකු ගැන. ඒ වුණත් ප්‍රශ්නයක් දිනා ප්‍රායෝගිකව බලා ක්‍රියා කරන කෙනෙකු ඇත්නම් ඒ ඔබ. ප්‍රායෝගික අංශයෙන් ඔබ කිසිකෙනෙකුට දෙවැනි වෙන්නේ නැ. මහත්මයා නොදැනුවත්කමින් මා අතින් ඔබේ සිත් රිදවීමක්....."

"බොහොම ස්වල්පයක් පමණයි" හෝම්ස් කිය. "මෝට්මර් දොස්තර මහත්මයා, මං හිතනවා වෙනත් අනං මනං කරා නොකර අපි කෙළින්ම කාරණයට පිවිසුණොත් හොදයි කියලා. මගේ උදව් අවශ්‍ය මොන ගැටලුවක් සම්බන්ධයෙන්ද? ඒක මට සරලව විස්තර කරන්න"

දෙවැනි පරිච්ඡේදය ඔස්කාර් ජර්මන්ගේ ආචාර්ය

"මගේ සාක්ෂුවේ තියෙනවා ලියවිල්ලක් දොස්තර මෝටිමර් කතාව ඇරඹිය.

"ඔබ කාමරයට ඇතුළු වෙද්දීම මං එය දුටුවා" හෝමස් කිය.

"ඒක බොහොම කාලයකට පෙර අතින් ලියූ ලියවිල්ලක්"

"දහඅටවැනි සියවසේ ලියූ එකක් විය යුතුයි; හැබැයි එය වංචනික ලෙස සැකසූ එකක් නොවෙයි නම්"

"ඔබ කොහොමද මහත්මයා ඔය කරමි කාරණා කියන්නේ?"

"ඔබ මා සමග කථාකරන අනුරූ මට ඒ ලියවිල්ලේ කොටසක් පෙනුණා" හෝමස් කිය. "මගේ පරීක්ෂකාරී බැල්මට අසුඛයේ, ඒ ලියවිල්ලේ අඟලක හෝ දෙකක ප්‍රමාණයක් පමණයි. එය ලියූ කාල වකවානුව අවුරුදු දහයක සීමාවක් තුළ තිබීම විශේෂයෙන්ම හැකිවිය යුතුයි. එහෙම කියන්න බැරි නම් ඔහුගේ දැනුම අඩුපාඩු සහිතයි. ලියවිලිවල කාල-වකවානු නිශ්චය කළ යුතු ආකාරය ගැන මම පොත් පිංවක් ලියා තිබෙනවා. සමහරවිට ඔබ එය කියවලත් ඇති. මම නම් නිශ්චය කරන්නේ ඔහු 1730 දී පමණ ලියූ එකක් කියලා"

"අවුරුද්ද හරියටම කියනවා නම් 1742" කී දොස්තර මෝටිමර් ලියැවිල්ල කබායේ ඉදිරි සාක්ෂුවෙන් එළියට ගත්තේය. "බැස්කවිල් පවුලේ මෙම ලියවිල්ල මට භාරදුන්නේ ඔබ් වාල්ස් බැස්කවිල්. මීට මාස තුනකට පමණ පෙර ඔහු බේදජනක ලෙස හදිසියේ මියගියා. ඒකෙන් මුළු වෙවොන්යෝර් ප්‍රාන්තයම කැලහීමට පත්වුණා. ඔහුගේ පොද්ගලික හිතවත්ම මිත්‍රයා වුණේ මම. ඒ වගේම ඔහුගේ වෛද්‍ය උපදේශකයා වුණේ මා බව කිව යුතුයි. ඔහුගේ හිත පහසුවෙන් කැලමෙන එකක් නොවෙයි. ඔහු ඉතාම බුද්ධිමත්. ඒ වගේම ප්‍රායෝගික විදියට හිතන කෙනෙක්. අනෙකැ ඔහු කරුණු කාරණා සැහැල්ලුවෙන් බාරගන්නා කෙනෙක්. මගින් ඒ වගේ. ඒ වුණත් මේ ලියැවිල්ලේ අඩංගු කරුණු නම්, ඔහු බොහොම බරපතළ විධියට බාරගත්තා, විශ්වාස කළා. ආමන්ට අවසානයේ මුහුණ දෙන්න වෙන ඉරණම ඉතා අවාසනාවන්ත එකක් වෙයි කියලා ඔබ් වාල්ස් අනුමාන කළා. ඔහු එයට හිත හදාගෙන තිටියේ. අන්තිමේදී ඔහුට මරණයට මුහුණ දෙන්න සිදු වුණේත්, එවැනි අවාසනාවන්ත ආකාරයටමයි" අත ඉදිරියට දිගු කොට ලියැවිල්ල ගත් හෝමස්, එය තම දණහිස මත තබා දිග හැරියේය.

"හොඳ පරීක්ෂාවෙන් බලන්න අඩංගුයන්. දිග S අකුරත් කෙටි S අකුරත් මෙහි යොදාගෙන තිබෙන්නේ මාරුවෙන් මාරුවට. ලියැවිල්ලේ කාලය නිර්ණය කරන්න, මට ප්‍රයෝජනවත් වුණු කරුණුවලින් එකක් ඒක."

ඔහුගේ උරහිසට ඉහළින් මම ඒ ලියවිල්ල වෙත දෙනෙත් යොමු කළෙමි. එය කහපැහැයට හැරුණු දුර්වර්ණ වූ ලියමනක් විය. එහි ඉහළින්ම "බැස්කවිල් මන්දිරය" යනුවෙන් තිබුණි. ඊට පහළින් ලොකුවට "1742" යන්න ද සඳහන් වී තිබිණ.

"මේක මොකක් හරි ප්‍රකාශයක් වුණෙයි පෙනෙන්නේ"

"ඔව්. මේක බැස්කවිල් පවුල පිළිබඳව පරම්පරා ගණනක් තිස්සේ පැවත එන කථාවක්" මෝටිමර් කිය.

"නමුත් මා හමුවීමට ඔබට උදව්වනා වුණේ මෙහෙම දේකට නොවෙයි නේද?" හෝමස් ඇසීය. "මං හිතුවේ ඔබට මගේ උපදෙස් වුවමනා වුණේ, මෑත කාලයට අදාළ ප්‍රායෝගික දෙයක් සම්බන්ධයෙන් කියලයි?"

"ඔව් ඒක හරියටම හරි. ඒ අනිවාර්යයෙන්ම මේ වර්තමාන කාලයට අදාළ කරුණක් ගැන. ඒ වගේම ඒක අපි පැය විසිහතරක්

ඇතුළත විසඳිය යුතු, ප්‍රායෝගික කිරණයක් ගතයුතු හදිසි එකක්. මේ කෙටි ලියවිල්ල අපේ එම ප්‍රශ්නයට හොඳම අදාළ එකක්. ඒ හින්දා ඔබේ අවසරය ලැබෙනවා නම් මං ඒක ඔබට ඇහෙන්න කියවන්නම්”

හෝමස් තම හාන්සිපුටුවේ පිටුපසට හේත්තු වී දෙනෙත් පියාගෙන, තම දෑතේ ඇඟිලි තුඩු එකට තබා ගත්තේය. සිතේ කුතුහලයක් ඇතිකරවන මේ පැරණි කරාවා කියවීම දොස්තර මෝර්ටර් ඇරඹුවේය. ඒ තම ලියවිල්ල ආලෝකය දෙසට ළංකරගනිමිනි.

“බැස්කවිල් පවුලට සුනඛයකු සම්බන්ධ වූණු ආකාරය ගැන කරවා බොහොමයක් ඇත. එහෙත් මා මේහි ලියා සඳහන් කරන කරාවා එහි සත්‍ය කරාවා බව මම විශ්වාස කරමි. ඊට හේතුව මට මේ විස්තරය අසන්නට ලැබුණේ මගේ පියාගෙනි. ඔහුට ද එය අසන්නට ලැබී තිබුණේ ඔහුගේ පියාණන්ගෙනි.

— අපි හිටපුගේ බැස්කවිල්ගෙන් සාප්ුවම් පැවත එන්නෝ වෙමු. එම සිද්ධිය සිදුවූයේ මේහි ලියා ඇති ආකාරයෙන්ම විය යුතු බව මගේ විශ්වාසයයි. අප අතින් සිදුවූ පාපයන්ට දඬුවම් ලබා දෙන, යුක්ති ධර්මයක් ඇති බව සාධාය. එහෙත් දිහින් දිගටම තම වැරදි ගැන පසුතැවිලි වීමෙන් හා යාවිඤ්ඤා යෙදීමෙන්, එම දඬුවම්වලින් සමාව ලබාගත හැක. එසේ සමාව ලබාගත හැකි බරපතළ වරදක් නොමැත. බැස්කවිල් පවුලට භයානක විපත් ගෙන දුන්නේ ආශාවන්ට වහල්වීම නිසාය. පසුගිය කාලයේ ඇති වූ ප්‍රතිඵලවලට භය නොවීමටත්, අනාගතයේදී පරෙස්සම්වීමටත්, මේ කතන්දරයෙන් ඉගෙනගන්න.

— මුත්‍යාන්තරයේ මහා කැරැල්ලක් ඇතිවූ කාලයක් විය. කැරැල්ල පිළිබඳව ක්ලැරන්ඩන් සාම්චර්යා ලියූ ග්‍රන්ථයට ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න. ඒ කාලයේ මේ බැස්කවිල් මෑදුපේ ප්‍රධානියා වූයේ, දෙවියන් වහන්සේ ගැන විශ්වාස නොකළ, කෲර, ප්‍රචණ්ඩ, හිටපුගේ නම් පුද්ගලයෙකි. මේ ප්‍රදේශවල සාන්තුවරයන් පහළ නොවූ නිසා ඔහුට, අසල්වැසියන්ගෙන් සමාවක් හිමිවීමට ඉඩ තිබිණ. එහෙත් ඔහුගේ කෲර ස්වභාවය කොතරම් වී ද යත්, කෲර යන වචනය සමග ඔහුගේ නම එකට බැඳී තිබිණ.

බැස්කවිල් වතුයායේ පදිංචිව සිටි එක් ගොවියකුගේ දියණිය රූමත් තැනැත්තියක වූවාය. හිටපුගේ සිතේ ඇය කෙරෙහි ආදරයක් පහළ වී තිබිණ. එහෙත් ඔහුගේ වචනයක් තිබූ මෙම බුද්ධිමත් තරුණිය

හැමවිටම ඔහු මගහැරීයාය. ඔහුගේ නම සඳහන් කරනු ඇසීමට පවා ඇය බිය වූවාය. ශාන්ත මයිකල් මංගලය පැවැත්වෙන එක් සැප්තැම්බර් 29 වැනි දිනෙක, ඇගේ පියා සහ සොහොයුරෝ ගමේ දෙව් මැදුර වෙත පිටත් වී ගියහ. මේ බව හොඳින් දැන සිටි හියුගෝ තම සහවරයන් පස්තියදෙනෙකු සමග ඇය පදිංචිව සිටි ගොවිපලට කඩා වැදී, ඇය පැහැරගෙන ගියේය.

බැස්කවිල් මැදුර වෙත ගෙන, එහි ඇඹු තරුණිය, එහි ඉහළ මාලයේ කුටියක සිරකර තබන ලදී. අනතුරුව හියුගෝ සහ ඔහුගේ මිතුරෝ මැදුරේ පහළ මාලය වෙත පැමිණියහ. ඉන්පසු ඔවුහු සෑම සන්ධ්‍යාවකම සිදුකරන ඔවුනට සුපුරුදු මත්පැන් සම්භාෂණය ඇරඹූහ. මත්පැනෙන් පදම වූ ඔවුන්ගේ හී ගායනා, යටි උගුරෙන් කළ කෑ ගැසීම්, ශාප සිද්ධි හා දිවිදිම්, උඩු මහලේ සිරවී සිටි තරුණියට ද අසන්නට ලැබිණ. ඔවුන්ගේ කෲර වදන්වලින් පරුෂ වචනවලින්, ඇය සිහි විකල්වන තරමට හීනියට පත්වූවාය. වහාම මේතැනින් පැන යෑමට ඇය තීරණය කළාය. ඇය ඒ සඳහා යොදා ගැනීමට සිතුවේ නිර්භය ක්‍රියාශීලී මිනිසෙකු පවා උත්සාහ කර බැලීමට නොසිතන ක්‍රියාවකි.

බැස්කවිල් මැදුරේ දකුණු පස බිත්තිය පුරා, අයිවි මල්වැල් වැව් ඇති අයුරු අදටත් ඔබට දැකිය හැක. මේ මල්වැල් එකලද මේ අයුරින්ම මැදුරේ තිබිණ. මේ වැල්වල එල්ලී, ඇය රහසේම උඩු මහලෙන් බිමට බැස්සාය. ඇගේ පියාගේ නිවස පිහිටා තිබුණේ බැස්කවිල් මැදුරට ලිය තුනක් පමණ ඇතිනි. හීනියට පත්ව සිටි තරුණිය පාළු විල්ලුව මැදින් දිවයාමට පටන් ගත්තාය.

මධුසාදය නිමවී සැහෙන වේලාවක් ගතවූ පසු, හියුගෝට තම සිරකාරිය ගැන සිහිවීය. ඇය සඳහන් කැමබීම ද රැගෙන ඔහු උඩුමහලට නැඟුණේ, මිතුරන් කිසිවෙකු නොමැතිව භක්තිවමයි. ඔහුට දකින්නට ලැබුණේ කිරිල්ලිය තම කුඩුවෙන් පැනගොස් ඇති ආකාරයයි. ඒ උඩු මහු යක්ෂාවේග විය. පහළ තට්ටුවට දිව ආ ඔහුට දක්නට ලැබුණේ, කෑම මේසය වටා රොකවී මත්පැන් බොමින් ආහාර ගනිමින් සිටි පිරිසය. වහා කෑම මේසය මතට නැඟුණු හියුගෝ බැස්කවිල්, ආහාර බඳුන් ඔසවා පොළොවේ ගැසීමට පටන් ගත්තේය. කෝපයෙන් පුපුරමින් සිටි ඔහු මිළඟට තම මිතුරන් සියලු දෙනා ඇමතීය. තරුණිය පැන ගොස් ඇති පුවත ඔහු ඔවුනට පැවසුවේ මරහඩින් කෑගසමිනි. ඊදින රාත්‍රියේම ඇය අල්ලා ගැනීමට තමාට

නොහැකිවුවොත්, තමාගේ ගරීබන් ආත්මයන් යක්ෂයාට බිලිකරන බව ඔහු දිව්රමින් කීවේ ආයට ගාප කරමිනි.

හිසුගෝ බැස්කවිල් කෝආවිෂ්ඨව සිහිවිකල්ව සිටී අයුරු දැක, ඔහුගේ මිතුරෝ හයෙන් ගල් ගැසුණහ. එහෙත් මේ අතර සිටී එකෙකුට වඩාත් ප්‍රායෝගික ක්‍රියා මාර්ගයක් සිහිවිය. ඊට හේතු වූයේ, ඔහු අත් අයට වඩා කුහිරු එකෙකු වීමද, නැතිනම් අධික මත්පැන් පානයෙන් සිහි විකල්වී සිටීමද නො දනිමු. වල් සතුන් දඩයමේදී වන සතුන් ලුහුබැඳගාමට යොදාගන්නා දඩබල්ලෝ රැසක් බැස්කවිල් මැදුරේ බහු කුඩුවල වූහ. හිසුගෝ ගේ මිතුරා යෝජනා කළේ, තරුණිය ලුහුබැඳ ගොස් ආය අල්ලා ගැනීමට මේ දඩබල්ලන් මුදා හළ යුතු බවයි.

මේ අනුව තම වෙළඳු සැදලයක් සවිකර ගමනට වහා සුදානම් කරන මෙන්, හිසුගෝ කුදිරිකරුවනට අණ කළේය. තරුණිය ගිය මාර්ගය ඉවතිරීම පහසුවනු සඳහා සුනඛ රැළ වෙත යොමු කෙරුණේ, තරුණිය අතින් වැටී තිබූ ලේන්සුවකි. අනතුරුව සඳ එළියෙන් නැහැවුණු පාළු විල්ලුවේ තරුණිය ලුහුබැඳ, හිසුගෝ වේගයෙන් තම අසු මෙහෙයවීය.

සිසු සියල්ල විගස තේරුම් ගැනීමට අපහසු වූ මිතුරෝ මුව අයාගෙන බලා සිටියහ. විල්ලුව තුළ මිළඟට සිදුවන්නේ කුමක්ද යන්න වටහාගැනීම ඔවුනට අපහසු නොවිණි. සැණෙකින් එතැන ඇතිවූයේ මහා ගාලගෝට්ටියකි. සමහරු ඔවුන්ගේ ගිනිඅවි සුදානම් කරගත්හ. තවත් සමහරු මත්පැන් වැඩි වැඩියෙන් පානය කළහ. සෙස්සෝ ඔවුනගේ අසුන් සුදානම් කරන මෙන් සේවකයනට අණ කළහ. මද වේලාවක් ගතවෙද්දී ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ගය ගැන ඔවුනට යම් අදහසක් පහළ විය. එතුනක් සිටී පිරිස දහතුන් දෙනෙකි. ඔවුහු තම අසුන් පිට නැඟී හිසුගෝ ගමන්ගත් මාර්ගයේ ඉදිරියට ගමන් ආරඹුහ. තරුණිය තම නිවස කරා යන්නේ නම් යායුතු මාර්ගය මේ යයි ඔවුහු දැන සිටියහ. සඳ එළියෙන් එම මාර්ගය ආලෝකමත් වී තිබිණ. අසරුවෝ උරෙන් උර ගැටෙන තරම් සමීපව වේගයෙන් ඉදිරියට ගමන් කළහ.

ඔවුන් ඉදිරියට යන්නට ඇත්තේ සැකසුමක් හෝ දෙකක් පමණි. රාත්‍රි කාලයේ තම සතුන් සොයා යන එඬේරකු ඔවුනට දක්නට ලැබිණි. දඩබල්ලන් රැසක් සමග ඉදිරියට ගිය හිසුගෝ දක්නට ලැබුණේදැයි ඔවුහු එඬේරාගෙන් විමසූහ. ඔහු යමක් කතා-

කරගැනීමටත් නොහැකි තරමට හිඬයෙන් සිටි බැව් පැවසේ. එහෙත් අසරුවන්ගේ තර්ජන මැද, වචන කිහිපයක් ගැටගසා ගැනීමට ඔහුට හැකිවිය. දඩ බල්ලන් ලුහුබැඳීදී උන්ගෙන් තම දිවි ගලවාගැනීමට පැන දිවූ, ඒ අවාසනාවන්ත තරුණිය දුටු බැව් ඔහු කීය.

"මං ඊට වඩා දේවල් දුටුවා" එඩේරා කීවා. "තමන්ගේ කඵ වෙළඹ පිට නැගුණු හිසුගෝ බැස්කපිල් මාව පහුකරගෙන ගියා. අපායෙන් ආ එකෙකු වැනි හයාතක පෙනුමක් තිබූ කඵ දඩ බල්ලෙක් ඔහු පසුපස ලුහුබැඳ ගියා. දෙවියනි! එවැනි බිහිසුණු බල්ලෙකුට කිසිදිනෙක මා ලුහුබැඳීමට ඉඩ නොදෙනු මැනවි!"

එඩේරාට ශාපකළ මේ බිමත් ප්‍රභූවරු යළි ගමන් ඇරඹූහ. එහෙත් ඉක්මනින් ඔවුනට දකින්නට ලැබුණේ, තම සිරුරු හයෙන් සිතල වී ගිය දසුනකි. ඒ හිසුගෝ ගේ කඵ වෙළඹ තනිව ආපසු එන ආකාරයයි. ඇගේ ඡේන්ප්ට්ටි බිම ආදී ආ අතර, මුවෙන් සුදු පැහැති පෙණ වැගිරිණි. වෙළඹ මත හිසුගෝ අසුන් ගෙන නොසිටියද, වෙළඹ ඉතා වේගයෙන් පැන ගියාය. හිසුගෝගේ මිතුරන්ගෙන් එකෙකු හෝ සිටියේ තනිවම නම්, ඔහු ආපසු හැරී එන්නට ඉඩ තිබිණි. කිහිප දෙනෙකුම සිටී නිසා ලත් දිරියෙන් ඔවුහු එකිනෙකාට සම්පව සෙමෙන් ඉදිරියට ගියහ. අන්තිමේදී ඔවුහු සුනඛ රැළ සිටී තැනට ළඟාවූහ.

දඩ බල්ලන් ප්‍රසිද්ධියක් ලබා සිටින්නේ, උන්ගේ නිර්භය හා රෝද භාවය ගැනයි. එහෙත් මෙවෙලේ නම් ඔවුන්ගෙන් දක්නට ලැබුණේ හයට පත්ව, එකිනෙකාට ළංව කෙදිරිගාමින් සිටී විලාසයකි. උන්ගේ බැල්ම යොමුවී තිබුණේ ගැඹුරු වූ ප්‍රපාතයක් වෙතයි.

සිදුවීම කුමක් වුවත් එය ඇත්තේ, පහළින් වූ ප්‍රපාතය තුළ බැව් වටහාගැනීම අපහසු නොවිණි. ගමන අරඹූදී මෙන් නොව මේ වනවිට, ඔවුන් බොහෝ දෙනෙකුගේ අවර් සිදී තිබිණි. එබැවින් තවදුරටත් හිසුගෝ සොයා ඉදිරියට යාම ඔවුහු ප්‍රතික්ෂේප කළහ. එහෙත් ඔවුන්ගෙන් තිදෙනෙක් අධික ලෙස බිමත්ව සිටී නිසාදෝ, හිසුගෝ සොයා ප්‍රපාතයට බැසීමට ඉදිරිපත් වූහ.

පහළට බට ඔවුන් ළඟාවූයේ සුළු ගල්තලාවකටයි. අතීතයේ මෙරට විසූ ආදිවාසීන් විසින් සිටුවන ලැයි සිහිය හැකි විශාල ගල් කුළුණු දෙකක් අතර අවකාශයට, සඳු එළිය දීප්තිමත්ව වැටී තිබිණි. අර අවාසනාවන්ත තරුණිය මෙහි මැරී වැටී සිටියාය. මෙම ප්‍රපාතයට ඇඳ වැටීමෙන්, විඩාවෙන් නැතහොත් හීනියෙන්, ඇය මියයන්නට

ඇත. එහෙත් මේ දරුණු මැරවීරයක් හීනියට පත්වූයේ, ඔවුන්ගේ ලොමු දැහැගැන්වූණේ, මියගිය තරුණිය දැකීමෙන් නොවේ; මියගොස් සිටි තම මිත්‍රයා දැකීමෙන් ද නොවේ. ඔවුන් හීනියට පත් වූයේ, මිනිස් ඇසකින් කවදාවත් දැක නැති, කාල වර්ණ, බල්ලෙකුට සමාන පෙනුමක් තිබූ ආයංකර සත්ත්වයකු දැකීමෙනි. මේ මෘගයා හීයුගෝගේ ශරීරය මත නැගී සිටියේය. මිත්‍රයන් බලා සිටියදීම මේ ආයංකර සත්ත්වයා හීයුගෝගේ දෑගුරු දණ්ඩ ඉරා එළියට ගත්තේය. ඒ සමගම උෟ උගේ හිනිපුලිගු වැනි දෙනෙක් ඔවුන් දෙසට යොමු කළේ උගේ මුවෙන් ලේ උතුරා යමින් තිබියදීය.

මෙය දැක හීනියෙන් වියරු වූ ඔවුහු, දිවියක් ගැනීමේ අරමුණෙන් ප්‍රපාතයෙන් මුදුනට පැමිණියහ. අනතුරුව මරලතෝති නගමින් ඔවුන් විල්ලුව හරහා දිවගිය බැව් පැවසේ. කමතට දකින්නට ලැබුණු දර්ශනය නිසා වියරු වූ එකෙක්, එදා රාත්‍රියේම ජීවිතක්ෂයට පත්විය. සිහිවිකල් වූ අනෙක් දෙදෙනා මරණය තෙක්ම උන්මත්තකව කල් ගෙවූහ.

ඉතින් මාගේ පෙම්බර දරුවනි, බැස්කවිල් පරම්පරාවට විනාශය ගෙන ආ සුනඛයා පිළිබඳ ශාපයේ කථාන්තරය එයයි. කටකතාවලින් හෝ අනුමාන කිරීම්වලින් අපගේ භූදවත් කුළ ඇතිවන හීනිය ප්‍රමාණයෙන් වැඩිය. නමුත් කථාන්තරය පැහැදිලිව දැන සිටීමෙන් ඇතිවන හීනිය අඩු නිසා, මෙය පැහැදිලිව ලියා තැබීමට මම තීරණය කළෙමි. බැස්කවිල් පවුලේ සාමාජිකයන් බොහෝ දෙනෙකු හදිසි, ඩිනිසුණු බේදජනක මරණවලට ගොදුරු වූ බව ඇත්තකි. එහෙත් දෙවියන් වහන්සේ අපේ පරම්පරාවට, සඳහටම දුඛවීම නොකරනු ඇත. ශුද්ධ ලියාවිලිවල දක්වා ඇති පරිදි, තුන්වැනි හෝ සතරවැනි පරම්පරාවලින් පසුව එන අභියංකයන්, මේ ශාපයෙන් ගලවා ගැනීමට දෙවියන් වහන්සේ ක්‍රියාකරනු කියතයි. කෙසේ වුවද අඳුරු වැටුණු පසු වඳුරු සහිත විල්ලුව පෙදෙසට ගමන් නොකරන මෙන්, ක්‍රමලාභ මම තරයේ අවවාද කරමි.

හීයුගෝ බැස්කවිල්* විසින් ඔහුගේ පුතුන් දෙදෙනා වන රොජර් හා ජෝන් වෙත, ඔවුන්ගේ සොයුරිය වන එලිසබෙත්ට මේ කිසිවක් නොපැවසිය යුතුය යන උපදෙස සහිතව"

* මේ පසුකාලයක ජීවත් වූ බැස්කවිල් පවුලේ කවන් හීයුගෝ කෙනෙකි.
30 <http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

මේ අදහෂ කථාන්තරයේ කියවා අවසන් කිරීමෙන් පසු මෝටිමර් දොස්තර මහතා තම උපැස් යුගල නලල දෙසට කල්ලු කළේය. අනතුරුව ඔහු මගේ මිත්‍ර ෂර්ලොක් හෝම්ස් දෙස ඇසිපිය නොහෙළා බලා සිටියේය. හෝම්ස් ඇතුමක් හැර, තම අතේ තිබූ සිගරට් කොටය ගිනි උදුනට විසි කළේය.

“ඉතින්?” ප්‍රශ්නය නැඟුණේ හෝම්ස්ගෙනි.

“ඔබට හිතෙන්නේ නැද්ද ඒක බොහොම සිත් ඇදගන්නා සුලු කථාවක් කියල?” දොස්තර මෝටිමර් විමසීය.

“සුරංගනා කථා එකතු කරන කෙනෙකුට-හම් හොඳයි” හෝම්ස් කීය.

ඊට පිළිතුරු ලෙස දොස්තර මෝටිමර් තම කබා සාක්කුවෙන් නැමු පුවත්පතක් එළියට ගත්තේය.

“හෝම්ස් මහත්මයා. දැන් මං ඔබට කියන්නම් වඩාත් මෑතකදී වුණු සිදුවීමක පුවතක්. මේක මේ අවුරුද්දේම මැයි මාසේ දහහතර වැනිදා “ඩෙවින් කවුන්ට් ක්‍රොනිකල්” නම් පුවත්පත. එම දිනයට දින කිහිපයකට කලින් වුණු සිදුවීමක් ගැන කෙටි විස්තරයක් මෙහි සඳහන්. ඒ සර් චාල්ස් බැස්කවිල්ගේ අභාවය සිදුවුණු වේලාවේ හෙළිවුණු කරුණු සමහරක්”

ඉදිරියට නැමුණු මගේ මිත්‍රයාගෙන් පළවුණේ එයට ද අවධානය යොමුකරන ඉරියව්වකි. තම උපැස් යුගල යළි සකසාගත් මෝටිමර් මහතා පුවත්පත කියවීමට පටන් ගත්තේය.

“මිළඟ මහ මැතිවරණයේදී මධ්‍යම ඩෙමොක්‍රැටික් ප්‍රදේශයෙන් ලිබරල් පක්ෂයේ අපේක්ෂකයා ලෙස, සර් චාල්ස් බැස්කවිල් පත්වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ තිබිණි. නමුත් ඔහු මෑතකදී හදිසියේ අභාවයට පත්වීම නිසා, මෙම ප්‍රදේශයේ ජනතාව අතිශය කම්පාවට පත්ව සිටිති. සර් චාල්ස්, බැස්කවිල් මැදුරේ භද්‍රාවියට පැමිණ ගතවූයේ කෙටි කාලයක් බැව් සැබෑය. එහෙත් මේ කෙටි කාලය තුළ ඔහු ලපන්වූ ත්‍යාගශීලී බවත්, ප්‍රියමනාප සුහදු බවත් නිසා, ඔහු ඉක්මනින් කාණේත් සිත් දිනාගැනීමට සමත් විය.

මේ කාලයේ සමාජයේ ඉදිරියට ඒමට සමත් වී ඇත්තේ, අලුත පොහොසතුන් බවට පත් වූ කොටසකි. පරිහානියට පත්ව සිටි පළාතේ ප්‍රභූ පවුලක මහතෙක්, විශාල ධනයක් උපයාගෙන යළි ගමටම පැමිණීම සතුටට පාදක විය. සෑම දෙනෙකුම හොඳින් දන්නා අයුරින් සර් චාල්ස් සිය ධනස්කන්ධය උපයා ගත්තේ දකුණු අප්‍රිකාවේ

Devon County Chronicle

BASKERVILLE TRAGEDY STRIKES BLOW TO COUNTY

Political Candidate Dies Suddenly, Hunt For New Heir Underway

The recent sudden death of Sir Charles Baskerville, whose name has been mentioned as the probable Liberal candidate for Mid-Devon at the next election, has cast a gloom over the county. Though Sir Charles had resided at Baskerville Hall for a comparatively short period his amiability of character and extreme generosity had won the affection and respect of all who had been brought into contact with him. To those days of numerous riches it is refreshing to find a case where the scion of an old county family which has fallen upon evil days is able to make his own fortune and to bring it back with him to restore the fallen grandeur of his line. Sir Charles, as is well known, made large sums of money in South African speculation. More wise than those who go on until the wheel turns against them, he realised his gains and returned to England with them. It is only two years since he took up his residence at Baskerville Hall, and it is common talk how large were those schemes of reconstruction and improvement which have been interrupted by his death. Being himself childless, it was his openly expressed desire that the whole county should, within his own lifetime, profit by his good fortune, and many will have personal reasons for bemoaning his untimely end. His generous donations to local and county charities have been frequently chronicled in their columns.

The circumstances connected with the death of Sir Charles cannot be said to have been entirely cleared up by the inquest, but at least enough has been done to dispose of those rumours to which local superstition has given rise. There is no reason whatever to suspect foul play, or to imagine that death could be from any but natural causes. Sir Charles was a widower, and a man who may be said to have been in some ways of an eccentric habit of mind. In spite of his considerable wealth he was simple in his personal tastes, and his indoor servants at Baskerville Hall consisted of a married couple named Barrymore, the husband acting as butler and the wife as housekeeper. Their evidence, corroborated by that of several friends, tends to show that Sir Charles's health has for some time been impaired, and points especially to some affection of the heart, manifesting itself in changes of colour, breathlessness, and acute attacks of nervous depression. Dr. James Mortimer, the friend and medical attendant of the deceased, has given evidence to the same effect.

The facts of the case are simple. Sir Charles Baskerville was in the habit every night before going

to bed of walking down the famous yew alley of Baskerville Hall. The evidence of the Barrymores shows that this had been his custom. On the fourth of May Sir Charles had declared his intention of starting next day for London, and had ordered Barrymore to prepare his luggage. That night he went out as usual for his nocturnal walk, in the course of which he was in the habit of smoking a cigar. He never returned. At twelve o'clock Barrymore, finding the hall door still open, became alarmed, and, lighting a lantern, went in search of his master. The day had been wet, and Sir Charles's footmarks were easily traced down the alley. Halfway down this walk there is a gate which leads out on to the moor. There were indications that Sir Charles had stood for some little time here. He then proceeded down the alley, and it was at the far end of it that his body was discovered. One fact which has not been explained is the statement of Barrymore that his master's footprints showed their character from the time that he passed the moor gate, and that he appeared from thence onward to have been walking upon his toes. One Murphy, a pipery horse-drover, was on the moor at no great distance at the time, but he appears by his own confession to have been the worse for drink. He declares that he heard cries but is unable to state from what direction they came.

No signs of violence were to be discovered upon Sir Charles's person, and though the doctor's evidence pointed to an almost incredible facial distortion — so great that Dr. Mortimer refused at first to believe that it was indeed his friend and patient who lay before him — it was explained that that is a symptom which is not unusual in cases of dyspnoea and death from cardiac exhaustion. This explanation was borne out by the post-mortem examination, which showed long-standing organic disease, and the coroner's jury returned a verdict in accordance with the medical evidence. It is well that this is so, for it is obviously of the utmost importance that Sir Charles's heir should settle at the Hall and continue the good work which has been so sadly interrupted. Had the grotesque finding of the coroner not finally put an end to the romantic stories which have been whispered in connection with the affair, it might have been difficult to find a tenant for Baskerville Hall. It is understood that the next of kin is Mr. Henry Baskerville, if he be still alive, the son of Sir Charles Baskerville's younger brother. The young man when last heard of was in America, and inquiries are being instituted with a view to informing him of his good fortune.

යෙදුණු ව්‍යාපාරවලිනි. ව්‍යාපාර අඤ්ඤාදායක වී පාඩු ලබන තත්ත්වයට පත්වන තුරු සියරට ඒමට බොහෝ දෙනෙක් නොසිතති. එහෙත් බුද්ධිමතෙකු වන සර් වාල්ස් තමන් උපයා ගත් ධනය ද රැගෙන ආපසු එංගලන්තයට පැමිණියේය.

මහු බැස්කවිල් මන්දිරයේ පදිංචියට ආමිණ ගතවූයේ අවුරුදු දෙකක කාලයක් පමණි. පළාතේ සංවර්ධනය සහ ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා මහු සතු සැලසුම් රාශියක් විය. තත්ත්වය එසේ තිබියදී හදිසියේම මහු ජීවිතක්‍ෂයට පත්වූයේ කවුරුත් නොසිතූ අයුරෙනි. මහුගේ මරණය නිසා දැන් සංවර්ධන කටයුතු සියල්ල ඇණ හිට ඇත. දැන් මහජනයාගේ කතාබහට ලක්වී ඇත්තේ එයයි. තමාට දරා මල්ලන් නොමැති නිසා, තමාගේ ධනස්කන්ධය මෙම ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ යහපත සඳහා යෙදවීම, මහුගේ එකම අපේක්ෂාව විය. තමාගේ ජීවිත කාලය තුළ එම කටයුත්ත සම්පූර්ණ කරන බව, මහු විවෘතව පවසා තිබිණි. පළාතේ මෙන්ම වෙවොන් ප්‍රාන්තයේ පුණ්‍යායතනවලට මහු නිතර කළ පරිත්‍යාග ගැන, මීට පෙර මෙම පුවත් පතේ සඳහන් කළෙමු. ඒබැවින් මහුගේ මෙම අකල් මරණය නිසා, පෞද්ගලිකව හදිසිවැළඳෙන බොහෝ දෙනෙකු සිටිනු නො අනුමානය.

සර් වාල්ස්ගේ හදිසි මරණයට අදාළව මතු වූ කරුණු කාරණා මොනොමයකි. ඒ සියල්ල හදිසි මරණ පරීක්ෂණයේදී විසඳී සම්ඵයකට පත්වූයේ යයි කිව නොහැක. එහෙත් පළාතේ පැතිර ඇති දුසමාන ආරංචි හා මිඵ්‍යා විශ්වාස බැහැර කිරීමට තරම් කටයුත්තක්, මරණ පරීක්ෂණයෙන් සිදුවිය. මහුගේ මරණය ස්වාභාවික හේතු වලින් සිදුවූවක් මිස, අපරාධයක්/යයි සිතීමට තරම් හේතු කිසිවක් නොමැති බව, පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයේදී තීරණය විණි.

කලකට පෙර සිය බිරිදගේ මියයාම නිසා, සර් වාල්ස් කණවැන්දුම් අයෙකු බවට පත්විය. මහුගේ සම්හරු ජීවිතමු අසාමාන්‍ය වූ බවද අසන්නට ලැබිණි. විශාල ධනස්කන්ධයකට හිමිකම් කියුවද, මහු ගතකළේ වාමී ජීවිතයකි. බැස්කවිල් මැඳුර ඇතුළත සේවය දෙදෙනෙකුට භාරවී තිබිණ. ඒ ප්‍රධාන ගෘහ සේවකයා වූ බැරිමෝ සහ මහුගේ බිරිදය. ඇය නිවසේ ප්‍රධාන ගෘහ සේවිකාව වූවාය. සර් වාල්ස්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සැහෙන කලක් තිස්සේ අයහපත්ව තිබුණු බව බැරිමෝ යුවලගේ සාක්ෂිවලින් පැවසිණි.

මිතුරන් කිහිප දෙනෙකු මරණ පරීක්ෂණයේදී දුන් සාක්ෂි වලින්ද ඒ බැව් තහවුරු කෙරිණි. සර් වාල්ස්ට කිබූ හතිය, රක්ත හීනතාවය

ආදියෙන් හෘදයේ ආධාරයක් ලැබීමෙන් පෙන්නුම් කෙරුණු අතර, ඔහු වරින් වර මානසික අවපාතයකටද ලක් වූ බැව් අසන්නට ලැබිණි. ඔහුගේ මිත්‍රයා මෙන්ම පවුලේ වෛද්‍යවරයා වූ දොස්තර ජේම්ස් මෝට්මර්ගේ සාක්ෂිවලින්, එම කරුණුම තවදුරටත් තහවුරු විය.

මෙම සිද්ධියට අදාළ කරුණු ඉතා සරලය. දෙපස යු ගස් වවා තිබීම නිසා සෑදුණු, සක්මන් මඵවක් වැනි මං පෙතක් බැස්කවිල් මන්දිරයට යාබදව පිහිටා ඇත. සෑම රාත්‍රියකම නින්දට යෑමට පෙර මෙම මං පෙතෙහි සක්මනේ යෙදීම, සර් චාල්ස් බැස්කවිල්ගේ පුරුද්දක්ව තිබිණි. මේ බැව් බැරිමෝ යුවලගේ සාක්ෂියෙන්ද ස්ථිර වේ.

මිළඟ දිනයේදී තමාට ලත්වන්නට යෑමට අවශ්‍ය බැව්, සර් චාල්ස් මැයි මස හතරවැනි දින බැරිමෝට වෙසා ඇත. ඒ සඳහා තම ගමන් බඩු සූදානම් කරන මෙන් ඔහු සේවකයාට නියෝග කොට තිබේ. එදින රාත්‍රියේද ඔහු තමාට සුපුරුදු සක්මනෙහි යෙදී ඇත. මෙම කටයුත්තේ යෙදෙන අතර, ඔහු පුරුද්දක් ලෙස සුරැට්ටුවක් ඉරිමද කළ බැව් අසන්නට ලැබේ.

යු මං පෙතේ එලෙස ඉදිරියට ඇවිද යෑම සර් චාල්ස් ආපසු ආවේ නැත. මැදුරේ දොර රාත්‍රි අදාළකරුන් විවෘතව තිබෙනු දුටු බැරිමෝ කැලඹීමට පත්විය. ඔහු ලන්කැරුමක් දල්වා ගෙන තම ස්වාමියා සොයා ගියේය. එදා මද වැසි සහිත දිනයක් වූ බැවින්, සර් චාල්ස් ඉදිරියට ඇවිද ගිය පා සටහන්, පහසුවෙන් දැක ගන්නට ලැබිණි. මෙම මං පෙතේ අඩක් දුර ගිය විට, කුඩා හේට්ටුවක් හෙවත් කඩුල්ලක් හමුවේ. එම කඩුල්ල විවෘත වන්නේ විල්ලුව පිහිටි දිශාවටයි. සර් චාල්ස් ඉඹිතැන කරමක වේලාවක් රැඳුණු බවට පා සටහන් දැකිය හැකි විය. ඉන්පසුව ඔහු යු මංපෙතේ ඉදිරියට ගමන්කොට ඇත. ඔහුගේ මුළුසිරුර හමුවූයේ මේ සක්මන් මඵවේ අන්තිම කෙළවරේ තිබිය.

බැරිමෝ පැවසූ එක් කරුණක්, තවමත් හොඳින් පැහැදිලි කර ගැනීමට හැකිවී නැත. එනම් හේට්ටුව පසු කළ විට සර් චාල්ස්ගේ පා සටහන් සලකුණු වී තිබුණේ, පා ඇඟිලි මත ගමන් කළ ඒවා ලෙස යන්නයි. මෙයට හේතුව කුමක්ද යන්න පැහැදිලි කිරීමට තවමත් හැකි වී නැත.

තැනින් තැනට යමින් අස්වැසින් ජාවාරමේ යෙදෙන, මර්ගි නම් පුද්ගලයෙකු දුන් කට ලත්තරයක් ද අසන්නට ලැබිණි. සිද්ධිය වන

අවස්ථාවේ මෙම පුද්ගලයා සිට ඇත්තේ එතැනට නුදුරෙනි. කිසිවෙකු කැගසන හඬ තමාට ඇසුණු නමුත්, ඒ කුමන දිශාවකින්දැයි කීමට ඔහුට හැකියාවක් නොවීය. තමා එවේලේ අධික ලෙස බිමත්ව සිටි නිසා, ශබ්දය ඇසුණු දිශාව කිය නොහැකි බැව් මර්ෆි පැවසීය.

සර් වාල්ස්ගේ සිරුරේ තුවාල කිසිවක් දක්නට නොලැබිණ. ඔහු යම්කිසි සාහසික ක්‍රියාවකට භොග්‍යවූවේ නොමැති බැව් එයින් තහවුරු වේ. කෙසේ වෙතත් සර් වාල්ස්ගේ මුහුණ පුදුමාකාර ලෙස විරූපිව, විකෘතව තිබිණි. එය කොතරම් විකෘත ස්වරූපයෙන් තිබුණේද යත්, මේ තම මිතුරා මෙන්ම රෝගියා යයි දොස්තර මෝට්මර්ට විශ්වාස කිරීමට පවා අපහසු විය. පෙණහඳු වලට ප්‍රමාණවත් තරම් ඔක්සිජන් නොලැබී යාමත් සමග, භෞද්‍යාබාධයක් ඇතිවූ විට, මුහුණ මේ ආකාරයෙන් විරූපවීමට ඉඩ ඇති බැව් පසුව අසන්නට ලැබිණි. පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයේදී මෙම කණුණු සනාථ විය. සර් වාල්ස් දිගු කලක් නිදන්ගත රෝගවලින් පෙළී ඇති බැව් පැහැදිලි විය. එම වෛද්‍ය සාක්ෂිවලට අනුකූලව, පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයේ තීන්දුව ලැබිණි. එසේ තීරණය වීම නෘභේත් වාසනාවකි. කුමක් නිසාද යත්; සර් වාල්ස් විසින් අරඹා ඇති අහසේ කටහුකු අතරමග නතර නොකොට දිගටම කරගෙන යායුතුය. ඒ දෙනා ඔහුගේ දේපළ ජරාමකාරයා බැස්කවිල් මැඳුරේ පදිංචියට පැමිණිය යුතුය. මෙම හදිසි මරණය ගැන නොයෙක් දෙනා අතුර, අහුන කටකතා පැතිර ගොස් තිබිණි. මරණ පරීක්ෂණයේ දුන් තීන්දුව සමග ඒවා අවසන් විය. එසේ නොවන්නට කෙනෙකු පදිංචිය සඳහා බැස්කවිල් මැඳුරට නොපැමිණෙන්නට ඉඩ තිබිණි.

බැස්කවිල් මැඳුරේ පදිංචියට, ඒමට නියමිතව සිටින්නේ හෙන්රි බැස්කවිල් නම් තරුණ මහත්මයෙකි. ඒ සර් වාල්ස් බැස්කවිල්ගේ බාල සොහොයුරාගේ පුත්‍රයායි. අමතන් වරට ඔහු ගැන අසන්නට ලැබී ඇත්තේ ඇමරිකාවෙනි. ඔහුට දුර්ගම්ව ඇති ධනස්කන්ධය ගැන දැනුම් දීමට හෙන්රි බැස්කවිල් ගැන විමසීම් කෙරෙන බැව් සැලකිය යුතුය.

දොස්තර මෝට්මර් පුවත්පත යළිත් නමා, තම සාක්කුවට දමා ගත්තේය.

"හෝමස් මහත්මයා, සර් වාල්ස් බැස්කවිල්ගේ මරණය ගැන ප්‍රසිද්ධියට පත්වුණේ ඔහුගේ මිය කරුණයි"

"මෙම සිද්ධිය මගේ අවධානයට යොමු කිරීම ගැන මං ඔබට සතුටිවන්න වෙනවා" හෝමස් කියා. "මේකෙ තිබෙනවා සිත් ඇදගන්නා කාරණා කිහිපයක්ම. ඒ කාලයේ පුවත්පත්වල පළවුණු වාර්තා මං කියවලා තිබුණා. නමුත් ඔය කාලයේ මං වහිකානුව සම්බන්ධ යම් පරීක්ෂණ කටයුත්තක යෙදිලයි හිටියේ. ඒකෙදි පාප් වහන්සේට උපකාර කරන්න මං ඇපකෑප වෙලා හිටියා. ඉතින් එංගලන්තයේ සිත් ඇදගන්නා අවික්ෂණ කිහිපයක්ම මට මගහැරී ගියා. ඔබ කියන්නෙ ප්‍රසිද්ධියට පත්වුණු කරුණු හැම එකක්ම මේ වාර්තාවෙ තිබෙනවා කියලද?"

"ඔව්"

"එහෙනම් ප්‍රසිද්ධියට පත් නොවූ පෞද්ගලික කාරණා මට දැන් කියන්න." කී හෝමස්. පුටුවේ පිටුපසට හේත්තු වී, දැනේ ඇඟිලි තුඩු එකට තබා ගත්තේය.

"එහෙම කියද්දී මට හෙළිකරන්න වෙන්නෙ, මෙපමණ කාලයකට මම කාට්ටත් හෙළි නොකළ කරුණු දොස්තර මෝට්මර් පැවසුවේ දැඩි ආවේගශීලී ස්වරයකිනි. "මරණ පරීක්ෂණයේදී මං මේ කාරණා නොකිව්වෙ ඇයි කියා, දැන් ඔබට කියන්නම් මහත්මයා. ඒකට හේතු දෙකක් තියෙනවා. එයින් පළමුවැනි එක; විද්‍යානුකූල අධ්‍යාපනයක් ලැබූ කෙනෙකු වෙලත්, මං කියන දෙයින් සනාථ වෙන්නේ, තුගත් ගැමියන්ගේ කට්ටිකට කියැවෙන බහුබ්‍රුක මිරිසා විශ්වාස. අනෙක් කාරණය පත්තරෙන් කියන්න වගේ, දැනටමත් නරක නාමයක් ලැබී ඇති බැස්කවිල් මැඳුරට, කෙනෙකු පදිංචියට නැවිත් සිටීමට තිබෙන ඉඩකඩ නිසා. ඒ වූණත් දැන් නම් මා දන්නා සියල්ල අවංකව ඔබට හෙළිකරන්නම්.

මේ විල්ලුව පෙදෙසේ එතරම් විශාල ජනගහණයක් නැහැ. එකිනෙකාට ළඟින් පදිංචිව සිටින කාට කාටත්, ආශ්‍රය කරන්න සිදුවෙලා තියෙන්නෙ ඔවුනොවුන් සමගමයි. මේ හේතුව නිසා සර් වාල්ස්ව මට සමීපව ආශ්‍රය කරන්න ලැබුණා. ලාගර් හෝල් මැඳුරේ රැස්කලන්ඩ් නම් මහත්මයෙක් වාසය කරනවා. මෙහි සිටිනා තවත් කෙනෙකු තමයි විද්‍යාඥයකු වන ස්ටේපල්ටන් මහත්මයා. ඔවුන් දෙදෙනා හැරුණාම, සැතපුම් ගණනාවක් මෙහිට කිසිම උගත් කෙනෙක් නෑ. සර් වාල්ස් අනුන් සමග එතරම් ආශ්‍රයකට නොහිය නිහඩ කෙනෙක්. ඒ වූණත් ඔහුගේ අසනීප තත්ත්ව නිසා අපි

දෙන්නා එකට ලංවුණා. විද්‍යාව යැන අප දෙදෙනාගේ තිබුණු උනන්දුව තිසා, අපේ සුභදබව වඩාත් තහවුරු වුණා. ඔහු දකුණු අප්‍රිකාවේදී විද්‍යාත්මක දැනුම් සම්භාරයක් ලබාගෙන තිබුණා. ඉතින් බුෂ්මන් සහ හොටෙන්ටෝව් මානව දෙපක්ෂයේ ශාරීරික ව්‍යුහ සංසන්දනය කරමින්, අපි සැන්දෑවත් ගණනාවක් කතාබහ කරන්න ඇති.

පසුගිය මාස කීපය තුළ ජාත්‍යන්තර භාරණයක් මට හොඳින්ම වැටහී ගියා. ඒ තමයි සර් වාල්ස්ගේ ස්නායු පද්ධතියේ අයහපත් ක්‍රියාකාරිත්වය. ඔහු මානසික කඩාවැටීමකට බොහොම දුරට ලංවී සිටී බවයි මට පෙනුණේ. මං ඔබට කියූ බැස්කවිල් පවුලේ සුනඛ ගාපය පිළිබඳ කර්මය ඔහු විනැවු වඩා තීතට අරගෙනයි තිබුණේ. තමන්ට අයත් ඉඩම ඇතුළත ඔහු ඇවිද්ද බව ඇත්තයි. නමුත් රාත්‍රී කාලයේදී ඔහු මොනම හේතුවක් නිසාවත්, විල්ලුවට නම් පා තැබුවේ නෑ. හෝමස් මහත්මයා, ඔබට නම් මෙය විශ්වාස කිරීමටත් අපහසු දෙයක් වගේ පෙන්නන්න පුළුවනි. නමුත් ඔහු නිතරම කිව්වේ, ඔහුගේ පරමිපරාවටම ශබ්දජනන ඉරණමක් උරුම වී ඇති බව. ඔහුගේ මුතුන් මිත්තන්ට අතීතයේදී මුහුණ දීමට සිදුවූ යම් යම් අවස්ථා ඔහු පැවසුවා. ඒවා වූණත් සිතේ ලොරියයක් ඇතිකරවන ඒවා නම් නොවෙයි. මොකක් හරි භයංකර දෙයක් ගැන සිතිවිල්ලක් ඔහුගේ සිතේ තැන්පත් වී, එයින් ඔහු භීතියට පත්වී සිටියා. වෛද්‍ය රාජකාරී සඳහා මට යා දවල් නොතකා විල්ලුව පෙදෙසට යෑමට සිදුවුණා. විල්ලුවේ බිහිසුණු විලාපයක් වැනි උඩු බුරලන හඬක් මං අහල තියෙනවද කියා, ඔහු මගෙන් කිප වාරයක්ම විමසුවා. එහෙම අහසු හැමවෙලාවකම, ඔහුගේ කටහඬේ තිබුණේ වෙවිලන, තිගැස්සුණු ගතියක්.

ඔහුගේ මරණය සිදුවෙන්න සතී කුනකට පමණ කලින්, සර් වාල්ස්ගේ නිවසට මා ගිය දවස මට හොඳට මතකයි. ඔහු ඒ වෙලාවේ හිටියේ මැදුරේ දොරකඩ. මා කරන්නයෙන් බැහැල ඔහු සිටී දෙසට ගියත්, ඔහු බලාගෙන හිටියේ මගේ උරහිස්වලට ඉහළින් ඇතින් වූ යම්දෙයක් දෙස. ඔහුගේ මුහුණෙන් පළවුණේ අප්‍රමාණ භයක්. ඔහුගේ මුහුණ භීතියෙන් ගල් ගැසී තිබුණා. මං ඉක්මනින් ආපහු හැරිල බැලුවා. කළුපාට, වහලුබිඳෙකු වැනි තරමක් ලොකු සතෙක්, පාලේ ඇත කෙළවරේ නොපෙනී ගිය හැටි මං යන්නමට දුටුවා.

ඔහු මෙයින් කොයිතරම් හිතියට පත්වුණද කිව්වොත්, ඒ සතා සිටින්නටම ගිහිං ෭෦ ගැන සොයා බලන්න, මට සිදුවුණා. ඒ සතා මා යනවිට එතැන හිටියේ නෑ. නමුත් දත්තට ලැබුණු දෙයින් ඔහු දැඩි කම්පනයකට පත්වුණා. එදා හැන්දෑ වරුවම මං ඔහු සමග ගත කළා. මං මුලින්ම ඔබට කියවූ බැස්කවිල් පවුලේ අවාසනාවන්ත කරුවෙහි සටහන, ඔහු මා අතට දුන්නේ ඒ වෙලාවේ. මං ඒ කුඩා සිද්ධිය දැන් ඔබට කිව්වේ ඇයි? පසුව ඇතිවුණු බේදජනක සිදුවීමට ඒ කරුවා යම් අයුරකින් වැදගත් වෙනම, නමුත් ඒ වෙලාවේ නම් මට හිතුවේ, ඒක බොහොම සුළු සිදුවීමක් කියලයි. ඔහුගේ සිත ඒ විධියට කැලඹීමට පත් කරන්නට හැකි කිසිම දෙයක්, ඒ වෙලාවේ සිදුවුණේ නැහැ කියලයි මට හිතුවේ.

සර් වාල්ස් ලන්දීනියා බලා පිටත් වී යාමට තීරණය කළේ මගේ උපදෙස් මත. ඔහුගේ හදවතේ ගිලන් බව, මං දැන හිටියා. ඔහු ජීවත්වුණේ සිතේ කැලඹීමෙන්. ඉතින් ඉතාම සුළු සිදුවීමක් වුණත් ඔහුගේ සොබාව සත්ත්වයට අගහපත් ලෙස බලපෑ හැකි බව, මං තේරුම් ගත්තා. ඉතින් ලන්ඩන් නගරයට ගිහින් එහේ තිබෙන දේට හිත යොමුවුණොත්, ඔහු අලුත් පුද්ගලයෙකු වේවි කියල මට හිතුවේ. අප දෙදෙනාගේම ජීවයෙකු වන ජීවේපල්ටන් මහත්මයාත්, සර් වාල්ස්ගේ රෝගී බව ගැන කම්පා වී සිටිය කෙනෙක්. ඔහු ලන්ඩනයට යැවීමට මා ගත් තීරණය, ජීවේපල්ටන් මහත්මයාත් අනුමත කළා. කොහොම වුණත් අන්තිම මොහොතේදී මේ බේදජනක සිදුවීම වුණා.

සර් වාල්ස්ගේ මරණය ගැන මුලින්ම දැනගන්න ලැබී තිබුණේ බැරිමෝ නම් ප්‍රධාන සේවකයාට. ඔහු පර්කින්ස් නම් තවත් සේවකයෙකු අශ්වයා පිටේ මා වෙත එවා තිබුණා. ඒ වෙනකොටත් මං නින්දට ගිහින් හිටියේ නෑ. ඒ නිසා සිද්ධිය වී පැයක් ඇතුළත බැස්කවිල් මන්දිරයට එමට මට හැකිවුණා. පස්වන් මරණ පරීක්ෂණයේදී හෙළිවුණු කරුණු සියල්ලේම වැරදි නිවැරදි බව මං සොයා බැලුවා. යු ආස් වලින් මායිම් වුණු සත්මන් මළුවේ, මමත් ඉදිරියට ගමන් කළා, හොඳ සෝදිසියකින්. ඔහු මද වෙලාවක් රැඳී හිටි කඩුල්ල මම දුටුවා. එතැනින් පස්සේ ඔහුගේ පා සටහන් වෙනස් වී තිබූ ආකාරයත් මං නිරීක්ෂණය කළා. බැරිමෝගේ පා සටහන් ඇරෙන්න වෙන කාණුවත් පා සටහන්, මට ඒ දැවීලී පොළොව

මහ දකින්න ලැබුණේ නෑ. මා ඔකතුරුත් කිසිවෙකු අත තබා නොතිබුණු මලසිරුර, මං පරෙස්සමෙන් සෝදිසි කර බැලුවා. සර් වාල්ස් වැටී තිටියේ මුණිං අතට. දෙපැත්තට විහිදුවා ගෙන හිටි ඔහුගේ දැත් වල ඇඹිලි, පොළොවේ පස් ඇතුළට හාරාගෙන හිඟින් තිබුණා. මට අඳුනාගන්න අපහසු කරමට, ඔහුගේ මුහුණ විරූපි වී තිබුණා. මරණ මොහොතේ සිදුවූ අප්‍රමාණ භීතියක් නිසා එහෙම වෙන්න ඇති. ඔහුගේ සිරුරේ ලොනම ආකාරයකවත් තුවාල නම් කිබුණේ නෑ. කොහොම වුණත් මරණ පරීක්ෂණයේ දී බැරිමෝ කළ එක ප්‍රකාශයක් ඇත්තක් නෙමෙයි. ඔහු කිව්වේ මල සිරුර අවට පොළොවේ, කිසිම ආකාරයක සලකුණක් තිබුණේ නැහැ කියලයි. ඔහුට එවැන්නක් දකින්න ලැබී නැහැ. නමුත් මං දුටුවා - මල සිරුරට තරමක් ඇතින් ඔහාළොවේ/ අලුතෙන් ඇතිවුණු සලකුණු පැහැදිලිවම.

"පා සටහන්ද?"

"ඔව් පා සටහන්"

"මිනිහෙකුගේ ද ගැහැනියකගේ ද?"

දොස්තර මෝටිමර් එක් මොහොතකට අහ දෙස බලාසිටියේ මව්තයට පත් ආකාරයෙනි. මිලහවා ඔහු පිළිතුරු දෙද්දී කටහඬ අඩුවී ගියේ කෙදිරිලි යබදයකටය.

"හෝමස් මහත්මයා..... ඒ අඩි සටහන් බල්ලෙකුගේ..... විශ්වාස කිරීමට බැරිතරම් විශාල සුනඛයෙකුගේ"

Reading Purpose Only

තෙවැනි පරිච්ඡේදය ශාඨලාව

දොස්තර මෝට්මර්ගේ මෙම විවිත ඇසීමෙන් මගේ ඇඟ කිලිපොලා ගියේය. අපට කිසි දෙයින් දොස්තර මෝට්මර් පවා සසල වී සිටියේය. මා ඒ බැව් දැනගත්තේ ඔහුගේ කටහඬේ තිබූ ක්‍රාසයට පත් හඬෙනි. එය ඇසීමෙන් මගේ මිත්‍රයාට නම් උත්තේජනයක් ලැබූ බැව් පෙනිණි. ඔහු පුටුවේ ඉදිරියට දිගු වූ අතර දෙනෙත් බැබළෙන්නට පටන් ගත්තේය.

"ඔබ එය දුටුවාද?"

"මං එය පැහැදිලිවම දුටුවා. ආරියා දැන් මා ඉදිරියෙන් ඉන්න ඔබව දකිනවා වගේ"

"නමුත් ඔබ ඒ ගැන කාටවත් කිසිවක් කිව්වේ නෑ?"

"කීමෙන් ඇති පලේ මොකක්ද?" ඒ අඩි සටහන් තිබුණේ මිනියට යාර විස්සක් පමණ දුරින්. බැස්කවිල් පවුලේ ශාපය පිළිබඳ කතාව දැන සිටි නිසා මිසක්, නැත්නම් මා වූණත් එය නොසලකා හරින්නට ඉඩ තිබුණා"

"බැටළුවත් බලාගන්නා එහෙයින් අයත් බල්ලන් ඉන්නවා හේද විල්ලුවේ?"

"ඒ ගැන සැකයක් නෑ. නමුත් මේ එවැනි බල්ලෙක් නම් නොවෙයි"

"ඔබ කියන්නේ ඒ අඩි සටහන් ඉතා විශාල බවයි?"

"ඉතාම විශාලයි"

"නමුත් උඟ්ගේ ඉහට කිට්ටු වෙලා තිබුණේ නෑ?"

"නැහැ"

"එදා රාත්‍රිය මොන වගේ එකක්ද?"

"බොහොම තෙත්, ශීතල කාලගුණයක් තිබුණා"

"නමුත් වැස්සක් තිබුණේ නැහැ?"

"නැහැ"

"යු ගස්වලින් මායිම්වුණු මධ්‍ය සක්මන් මඵව නැත්නම් උද්‍යාන පඵය, මොන වගේ එකක්ද?"

"පඵයේ අයින් දෙකම අඩි දොළහක් පමණ උසට වැවුණු යු ගස්වලින් මායිම් වෙලයි කියෙන්නේ. ඒවා අස්සෙන් කෙනෙකුට ඇතුළු වෙන්න බැහැ. ඊංගලා එන්නත් බැහැ. ඇවිදීම සඳහා ඇති පඵය පළලින් අඩි අටක් පමණ වෙතවා"

"යු ගස්වලින් තැනුණු මල්වැවක්, ඇවිදීමට ඇති මඵවක් අතර මොනව හරි කියෙනවද?"

"ඔව්. මඵව දෙපැත්තෙන්ම එකක් අඩි තයක් පමණ පළල තණකොළ වැවුණු තීරු දෙකක් තිඵයනවා"

"මේ යු ගස් ජේළිය එක් තැනකදී හේට්ටුවකට විවෘත වෙන බවයි, මං තේරුම් ගන්නේ?"

"ඔව්. ඒක වසා අගුළු දැමිය හැකි පියනක් තිබෙන කඩුල්ලක් නැත්නම් හේට්ටුවක් කිව්ව හැකි. එතැනින් විල්ලුවට පිවිසෙන්න පුළුවනි"

"එවැනි දොරටු තවත් කියෙනවද?"

"කිසිවක් නෑ"

"ඒ කියන්නේ කවුරු හරි උද්‍යාන පඵයට ඇතුළු වෙනවා නම්, එක්කෝ නිවසෙ ඉඳල එන්න ඕන. නැත්නම් මේ කඩුල්ලෙන් ඇතුළුවෙන්න ඕන?"

"උද්‍යාන පඵයේ ඇත කෙළවරේ කුඩා ගිම්හාන මණ්ඩපයක් තිඵයනවා. එතැනිතුන් ඇතුළුවෙන්න පිටවෙන්න පුළුවනි"

"සර් වාල්ස් එතැනට ළඟාවී තිබුණද?"

"නැහැ. ඔහු වැටී සිටියේ ඊට යාර පහහක් පමණ මෙපිටින්"

"හොඳයි, මොර්ටර් මහත්මයා, මට දැනෙනු මේ කාරණය කියන්න. මේක හුඟක් වැදගත්. ඔබට දැනින්න ලැබුණු සලකුණු තිබුණේ වැලි පොළොව මත. තණබිම් තීරුව මත නෙමෙයි?"

"තණබිම් තීරුවේ එවැනි සලකුණු කිසිවක් දැනින්න ලැබෙන්නේ නැහැනේ"

"ඒවා තිබුණේ විල්ලුවට පිපිසෙන කඩුල්ල පැත්තෙමද?"

"ඔව්. ඒ පැත්තෙමයි"

"ඔබ මගේ සිතේ උනන්දුව වැඩි කරනවා, තවත් කාරණයක්: මේ කඩුල්ල නැත්නම් හේට්ටුව වහලද තිබුණේ?"

"ඔව්. වහලා ඉබියතුරු යොදා අගුළු දමා තිබුණා"

"මය කඩුල්ල කොයිතරම් උසද?"

"අඩි හතරක් පමණ....."

"එහෙම නම් කෙතෙකුට ඒකට උඩින් පතින්න පුළුවනි?"

"ඔව්"

"කඩුල්ල අසලම මොනවද ඔබට දැකගන්න ලැබුණු සලකුණු?"

"මං එහෙම විශේෂ දෙයක් දුටුවේ නෑ"

"දෙයියනෝ කවුරුවත් එතැන සෝදිසි කරල බැලුවේ නැද්ද?"

"මං පරීක්ෂා කරල බැලුවා"

"නමුත් කිසිවක් දැකගන්න ලැබුණේ නෑ?"

"ඒ ඔක්කොම හරි පැටලිලි සහගතයි හෝමස් මහත්මයා. සර් වාල්ස් එතැන මිනිත්තු පහක් හෝ දහයක් හිටගෙන ඉඳලා තියෙනවා"

"ඔබ කොහොමද ඒක දන්නේ?"

"ඒ මොකද ඔහුගේ සුරුවටුවේ අළු දෙවරක්ම එහි වැටී තිබුණා"

"විශිෂ්ටයි, මෙන්න වොට්සන් අප වගේම නිරීක්ෂණ කරලා තියමනවලට එළඹෙන මිත්‍රයෙක්, ඊළඟට එතැන තිබුණු සලකුණු?"

"ඒ හරියේ බොරලු පොළොවේ, ඔහුගේ සලකුණු හැමතැනම තිබුණා. මට වෙනත් සලකුණු කිසිවක් දැකගන්න ලැබුණේ නෑ"

හෝමස් තම අතින් දණහිසට ගසා ගත්තේ සිතේ ඇතිවූ නොඉවසිල්ල පළකරමිනි.

"චා මට එතැනට යන්න තිබුණා නම්" හෝමස්ට කැගැසිණි.

"මේක පැහැදිලිවම හුඟක් සිත් ඇදගන්නා පරීක්ෂණයක්. විශේෂඥයෙකුට කාරණා විද්‍යානුකූලව හෙළිකරගන්න හොඳ අවස්ථාවක්. බොරලු ගැටුණු පොළොවෙන් මට කරුණු රාශියක් කියවාගන්න තිබුණා. නමුත් මේ වෙනකොට වැස්සෙන් හා

මේවායින්ගේ පාවහන්වලින්, ඒ සියල්ල මැකී ගිහිං ඇති. දොස්තර මෝටිමර්. අයියෝ! ඔබ මාව එතැනට නොකැඳවූ එක ගැන හිතන කොට.....! දැන් ඉතින් මේවට ඔබ පිළිතුරු දිය යුතුයි”

“හෝමස් මහත්මයා, මේ කාරණා ලෝකයට හෙළි නොකොට, මං කොහොමද ඔබව එතැනට කැඳවන්නේ? ඒක ලෝකයට හෙළිකරන්න බැරි ඇයි කියා, දැනටමත් මං ඔබට කියල තියෙනවා, ඒ නැති වුණත්..... ඒ නැති වුණත්.....”

“මොකක්ද ඔබට කියන්නේ කියෙන්නේ?”

“ඉතාම පළපුරුදු, බොහොම නියුණු ලෙස පරීක්ෂාවේ යෙදෙන රහස් පරීක්ෂකයෙකු පවා, අසරණ විය හැකි අවස්ථා තියෙනවා”

“ඔබ කියන්නේ මේක අදහන බලයකින්, නැත්නම් අවහාර හොල්මන් නිසා සිදුවූ එකක් කියලද?”

“එහෙම දෙයක් කියා මං ස්ථිරවම කියන්නේ නැහැ”

“නමුත් ඔබට හිතෙන්නේ එහෙමයි?”

“හෝමස් මහත්මයා, මේ බේදවාචකයෙන් පස්සේ සිදුවීම් කිහිපයක් ගැනම මට අහන්න ලැබුණා. නමුත් ඒවා විද්‍යානුකූලව පැහැදිලි කරන්න අමාරුයි”

“උදාහරණයක් වශයෙන්.....?”

“බැස්කවිල් යක්ෂයා යයි සිතිය හැකි බිහිසුණු සතෙකු, විල්ලුවේදී කිහිපදෙනෙකුටම දකින්න ලැබී තිබුණා. නමුත් උෟ විද්‍යානුකූලව අප හඳුනා කිසිම සතෙක් වෙන්න බැරි ඒ සතාව දකින්න ලැබී තිබුණේ මේ කණගාටුකර ක සිදුවීමට කලින්.

ඒ සතා ප්‍රමාණයෙන් ඉතා විශාල හයංකර පෙනුමක් ඇති එකෙක්ලු. උෟ අන්ධකාරයේ සිටින අයට පෙනෙන අවහාරයක් වැනි එකෙක්ලු. හරස් ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කරමින් මං මේ මිනිසුන්ගෙන් විමසා බැලුවා. එයින් එක් කෙනෙක් කිසිදේකට නොධවටෙන භාලේ බුද්ධිමත් මිනිසෙක්. එක්කෙනෙක් අශ්වයින්ට වෙදකම් කරන, උන්ට ලාබම් ගහන කෙනෙක්. අනෙක් පුද්ගලයා විල්ලුවේම පදිංචි ගොවියෙක්. මේ හැමදෙනෙකුගේම විස්තරවලින් කියවෙන්නේ එකම සතෙක්. බැස්කවිල් අතිත කථාවේ කියන යක්ෂ පෙනුමක් ඇති සුනඛයාට, මේ කියන සතා හැම අතින්ම සමානයි. මං ඔබට සහතික කරලා කියන්නම්. මේ පළාතෙම කෙනෙකු රැ කාලයේ විල්ලුව හරහා යනවා නම්, ඒ ඒක බොහොම තද අයෙකු විතරයි”

"ඔබ නවීන විද්‍යාවේ ඉහළටම අධ්‍යාපනයක් ලැබූ කෙනෙක්. එහෙම වෙලක් ඔබ මේ කර්ම විශ්වාස කරනවා?"

"මම දන්නෙ නෑ මොනවා විශ්වාස කරන්නද මොනව නොකරන්නද කියල"

හෝමස් දෙදර හැකිවෙමින් මෙම තත්වය තමාටද තේරුම් ගැනීමට අපහසු බව හඟවමිනි.

"අපට පෙනෙන ලෝකය තුළ පරීක්ෂණ කමයි, මං මේ තරම් කාලයකට කළේ" ඔහු කීය. "අපරාධකාරයින් සමග කළ සටන් අපි සෑහෙන තරම් දුරට සාර්ථකව කළා. නමුත් සටනට එන්නේ යක්ෂයාගේ පියා නම්, ඔහු හා සටන් කිරීම 'හුඟක් දුෂ්කර වෙන්න පුළුවනි. කොහොම වුණත් අප පා සටනක් සැලැවීමේ නිබුණා කියලා ඔබ පිළිගන්නවා දන්නද?" හෝමස් විමසුවේය.

"අප අපට මූලික අභ්‍යන්තර ලැබුණු සුනඛයා, මිනිහෙකුගේ උගුරු දණ්ඩ කඩා දමන්න තරම් සැබෑ සතෙක් වුණා. ඒ වුණත් උගත් අදහස සත්වයෙකු නෙවෙයිද?" මෝටිමර් ප්‍රශ්නයක් නැඟීය.

"මෝටිමර් දොස්තර මහත්මයා, ඔබත් අදහස දේවල් සහ අවහාර විශ්වාස කරන අයගේ ආත්මයා වීම් බවයි මට නම් පෙනෙන්නෙ. මට මෙන්න මේ කාරණය කියන්න, ඔබේ සිතේ තියෙන්නෙ ඒ වගේ විශ්වාසයක් නම්, ඇයි ඔබ මා හමුවෙන්න ආවේ? ඔබ කියනවා සර් වාල්ස්ගේ මරණය ගැන පරීක්ෂා කර බැලීමෙන් වැඩක් නැති බව. නමුත් ඒ සමගම ඔබට උවමනා වෙලා තියෙනවා ඒක පරීක්ෂා කරවා ගන්න....."

"ඒක පරීක්ෂා කරවගන්න උවමනාය කියල මං කිව්වෙ නෑ"

"එහෙම නම් මොකක්ද ඔබ මගෙන් බලාපොරොත්තු වෙන උපකාරය?"

"මට කියන්න සර් හොන්රි බ්‍රැස්කවීල් සම්බන්ධයෙන් මා කළ යුත්තේ කුමක්ද කියලා?" කී දොස්තර මෝටිමර් තම සාක්කු මුරලෝසුව පරීක්ෂා කර බැලීය. "ඔහු වෝටර් දුම්පියපොළට ළඟා වෙනවා, හරියටම තව පැයකුත් කාලකින්"

"ඔහු මේ දේපළට උරුමකරයා නිසා?"

"ඔව්. සර් වාල්ස්ගේ මරණයෙන් පස්සේ, අපි මේ තරුණයා ගැන විමසීම් කර බැලුවා. ඔහු කැනඩාවේ ගොවිපොළක් පවත්වාගෙන යන බව, එකකොටසි අතර දැනගන්න ලැබුණේ. අපට ලැබීලා තියෙන තොරතුරුවල හැරියට ඔහු සෑම ආකාරයකින්ම යහපත් කෙනෙක්.

දැන් මං මේ දේවල් කිසිතේන් ඉවද්දා වරයෙකු හැටියට නෙමෙයි; සර් වාල්ස්ගේ අත්තිම කැමැති පත්‍රය ක්‍රියාත්මක කරවන්නා ලෙසයි”

“එයට උරුමකම් කියන වෙනත් කිසිවෙකු නෑ කියලයි මං හිතන්නේ?”

“වෙනත් කිසිවෙක් නෑ. අපි හොයා බැලුවා. සර් වාල්ස් තමයි සහෝදරයින් තුන්දෙනෙකු ඉඳපු පවුලේ වැඩිමලා. දෙවැනි සහෝදරයා කරුණ කාලයේම මියගියා. ඔහුගේ පුතා තමයි මේ හෙන්රි නම් ඉලන්දරියා. තුන්වැනි සහෝදරයා රොජර් බැස්කවිල් කියන නම ලැබූ කෙනෙක්. ඔහු අධිම වර්තයක් තිබූ තක්කඩියෙක්. දන්නා අය කියනවා, ඔහුත් අර ආදි කාලෙ ඉඳපු හිටපුගේගෙ ජාතියේ, එම අවදිවෙම කෙනෙක්. ඔහු නොයෙක් වැරදි වලට පටලැවිලා මේ රටේ ජීවත්වෙන්න බැරි කිත්තියට ආවා. ඉතින් මෙහෙත් පැන ගිහින් ඔහු ගියේ මධ්‍යම ඇමරිකාවයි. කහඳුණ රෝගයට ගොදුරුවීම නිසා 1876 අවුරුද්දේදී එහෙදී මියගියා. බැස්කවිල් පරපුරෙන් අත්තිමට ඉතිරි වෙලා ඉන්නෙ හෙන්රි පමණයි. තවත් පැයකුත් මිනිත්තු පහකදී වේටලු දුම්රියපොළේදී මං ඔහු හමුවිය යුතුයි. ඔහු ආ නොකාව සවුත්තැමිටින් වෙත ළඟාවුණු බවට, අද උදේ මට විදුලි පුවතක් ආවා. ඉතින් හෝමස් මහත්මිය, ඔහු සම්බන්ධයෙන් මා කළ යුත්තේ මොකක්ද? ඒ ගැන මට උපදෙසක් දෙන්න”

“ඔහු තම පිය පරපුරට අයත් මන්දිරයේ පදිංචියට යෑමේ ඇති වැරද්ද මොකක්ද?”

“බැලූ බැල්මට පෙනෙන්න නම් ඒකේ වැරද්දක් නෑහැ වගෙයි. එහෙම නේද? ඒ වූණත් එහේ පදිංචි වෙන සෑම බැස්කවිල් කෙනෙකුටම මුහුණදෙන්න ඒපිත්තේ අවාසනාවත්ත ඉරණමකට. ඔහුගේ මරණයට කලින් මා එක්ක නිදහසේ කතා කරන්න, සර් වාල්ස්ට හැකිවුණා නම්.....? එහෙම නම් ඔහුගේ පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක මේ මාරක නිමසව හෙළි ඒමට විරුද්ධව, ඔහු මට උපදෙස් දෙනවා. ඒ බව මට සහතිකයි.”

ඒ වූණත් මෙහෙම දේකුත් තියෙනවා. මේ පළාත දුප්පතුන්ගෙන් පිරුණු නිසරු එකක්. ඔවුන්ගේ සෞභාග්‍යය රඳා පවතින්නෙ තරුණයා එහි පදිංචියට ගියොත් පමණයි. බැස්කවිල් මැදුරේ පදිංචි කරුවෙකු නැතිවුණොත් මොකද දන්නවද වෙන්නේ? සර් වාල්ස් ආරම්භ කළ යහපත් වැඩ කටයුතු සියල්ල, සම්පූර්ණයෙන්ම බිමටම කඩා වැටෙනවා. අනෙක් අතට මගේ හිතේ තියෙනවා ලොකු හයක් සහ කැලඹීමක්. ඒ නිසා තීරණයක් ගැනීමේදී මං වෙනත්

පැත්තකට ඇදෙයි කියල මගේ හිතට බයයි. ඒ නිසයි මං මේ ගැන
මබේ අදහස විමසන්නේ?"

හෝමස් මඳ වේලාවක් කල්පනා කළේය.

"සරල වචනවලින් කියන්නවා නම් මෙහෙමයි" හෝමස් කිය.
"මබට හිතෙනවා ඩාවිලිවර් විල්ලුව බැස්කර්ලි පවුලේ අයට අවදානම්
තැනක් කියා..... ඒක තේද ඔබේ අදහස?"

"ඒක ඇත්ත බවට සාක්ෂි තියෙනවා"

"අන්න හරියට හරි. ඔබ කියන්නේ මේ දේවල් සිදුවෙන්නෙ භූත
නෑත්තම් අද්භූත බලපෑමක් නිසා කියල තේද? ඒක නිවැරදි නම් ඒ
භූත බලපෑම තරුණයාට ඩෙවොන්ෂයරයේදී වගේම ලන්ඩනයේදීත්
ඇතිවෙන්න පුළුවනි. ඒහෙම තේද? දේවගැතිවරයෙකුට ඔහුගේ
බලතල එක්තරා ප්‍රදේශයකට සීමා වෙනවා. නමුත් යක්ෂයෙකුටත්
ඔහුගේ බලතල ප්‍රාදේශීයව සීමා කරල තියෙනවා කියල හිතන්න
පුළුවන්ද?"

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ මේක ආරගන්නේ බොහොම
සැහැල්ලුවෙන්. ඔබ මේකට පෞද්ගලිකවම මැදිවෙලා හිටියා නම්
ඔහොම හිතන එකක් නෑ. ඔබ කියන්නේ හෙන්රි තරුණයා
ඩෙවොන්ෂයරයේ හිටියත්, ලන්ඩනයේ ඉන්නවා වගේම ආරක්ෂිතයි
කියල තේ. තවත් මිනිස්කු පනහක් ගතවෙද්දී ඔහු එනවා. මොකද
ඔබ කියන්නේ?"

"මහත්මයා, මට කියන්න තියෙන්නේ මෙව්වයි. මගේ ඉස්සරහ
දොර පහුරු ගාමීන් ඉන්න ඔබේ බලපෑමක් අරගෙන, කුලීරියකින්
වෝටලු දුම්බරියපොලොර යන්න. හිඹිං සර් හෙන්රි බැස්කර්ලි
හමුවෙන්න"

"හමුවෙලා.....?"

"මේ කාරණය ගැන වැඩිදුර කල්පනා කරල, මං කුමක් හෝ
තීරණයක් ගත යුතුයි. ඒකෙක් ඔහුට කිසිදෙයක් කියන්න එපා"

"වැඩිදුර කල්පනා කරල තීරණයකට එන්න ඔබට කොච්චර
කාලයක් ගතවෙවිද?"

"පැය විසිහතරයි. හෙට උදේ දහය වේද්දී මෙහේට ඇවිත් ඔබට
මා හමුවිය හැකි නම් මං කෘතඥවෙනවා මෝර්මර් මහත්මයා. ඔබ
එද්දී සර් හෙන්රි බැස්කර්ලි මෙහේට කැඳවාගෙන ආ හැකි නම්
වඩාත් හොඳයි. අනාගතයේ කිසිදු දෑ ගැන සැලැස්සුම් සකස් කර
ගැනීමට, ඒකෙන් මට වඩාත් පහසු වෙවි"

“හෝමස් මහත්මයා, මා ඒ විදියට කරන්නම්”

පැමිණිය යුතු වේලාව තම කමිස අතේ සටහන් කරගත් දොස්තර මෝටිමර්, පිටවී යාමට අසුනෙන් නැගිටිවේය. මතක ශක්තිය අඩු කෙනෙකු මෙන් පියවර කිහිපයක් ඉදිරියට තැබූ ඔහු තරප්පු පෙළ මුදුනේදී නැවතුණේය. ඒ හෝමස් යොමුකළ ප්‍රශ්නයක් නිසයි. ෫

“දොස්තර මෝටිමර්, මට තිබෙනවා කවත් එක ප්‍රශ්නයක්. සර් වාල්ස්ගේ මරණයට පෙර, තවත් කිහිප දෙනෙක් විල්ලුවේදී මිය අවතාරය දුටු බව ඔබ කිව්වා?”

“තුන්දෙනෙක් දැන තිබුණා—”

“ඊට පස්සේත් එය කවුරුන් හෝ දුටු බවක් අහන්න ලැබුණාද?”

“ඒ බවක් මට නම් අහන්න ලැබුණේ නැ”

“ස්තූතියි. ඔබට ඉහ දැකිය”

සතුටුදායක කටයුත්තක් ඔහුට ඉදිරිපත් වී ඇති බවක් හෝමස්ගේ මුහුණෙන් පෙනීණ. ඔහු ආපසු පැමිණ තම අසුනේ හිඳගත්තේය.

“ඔබ බැහැරක සනවාද පොටසන්?”

“ඔබ වෙනුවෙන් මට කළහැකි වෙනත් වැඩක් නොමැති නම්.....”

“මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, මා ක්‍රියාකාරී වෙන වේලාවට තමයි මා ඔබෙන් ආධාර ඉල්ලන්නේ. මේ සිද්ධියේ තියෙනවා අපූර්ව, ඒ එහෙම විශිෂ්ට ස්වභාවයක්. බැඩ්ලිලාගේ දුම්කොළ වෙළඳසල ළඟින් යද්දී, මා වෙනුවෙන් ඇණවුමක් කරන්න වොටසන්. සැරෙන් වැඩි පයිප්ප දුම්කොළවලින් රාත්තලක් මීට එවන්න කියා ඔවුනට කියන්න. හවස් වෙනතුරු ඔබ ඇහුණු මෙහේ නැවත් ඉන්නවා නම්, ඒ කරමට හොඳයි. අපට ඉදිරිපත් වූ මේ ගැටලුවේ කාරණා වැඩිදුර විශ්ලේෂණය කර බලන්න, එවිට මට හැකිවේවි.”

මෙවැනි වේලාවට කාරණා ආකිත් ඊක ගෙන සසඳා බලමින් උපකල්පනාවලට එළඹීම මගේ මිත්‍රයාගේ සිරිතක් විය. ඒ සඳහා ඔහුට කාමරයේ තනිවීමට අවශ්‍ය බැව් මම දැන සිටියෙමි. ඒ නිසා ඊදා සවස්වන තුරුම සමාජශාලාවේ කාලය ගත කළෙමි. මා බේකර් විදියේ නවාතැනට එනවිට ෫ නවය පමණ විය.

දොර විවෘත කළ විගසම මට දකින්නට ලැබුණේ, විසිත්ත කාමරය දුමෙන් පිරී ඇති ආකාරයයි. ගින්නක් හටගෙන ඇත්දැයි මගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවිණි. දුම්කොළදීල සැර ගඳෙන් මගේ නාසයට හා උගුරට අපහසුවක් දැනිණ. ඒ නිසා කැස්සක්ද සෑදිණි.

මගේ මිත්‍රයා පිටකඩායක් හැඳගෙන හාත්පසි පුටුවක ඇතිළි සිටියේය. ඔහුගේ මුළු කිටුණේ කළුපැහැති පිහන් මැටි පයිප්පයයි.

"ඔබ කහින්තේ සිතලා අහුවුණාද වොට්සන්?"

"නැහැ. ඔබේ පයිප්ප දුමෙන් කාමරය පිරී තිබූ නිසා, මට හුස්ම ගැනීම අපහසු වුණා"

"ඔබ කියන කොටසි මටත් එක තේරෙන්නෙන. දුම හුඟක් ගතකමට කියෙනවා වගේ....."

"ගතකමට? මොන විදියකටවත් හුස්ම ගන්න බෑ!"

"එහෙනම් ජනේලය අරින්න. ඔබ මුළු දවසම සමාජ ශාලාවේ ගත කරපු බවයි මට පෙනෙන්නේ"

"මොනවා හෝමිස්?"

"හොඳයි. මං කිසි දේ හිච්චාදදිදි?"

"හරියට හරි. නමුත් කොහොමද ඔබ ඒ බව දැනගත්තේ?"

විමතියට පත් මගේ මුහුණ දුටු ඔහු හඬනගා සිනාසුණේය.

"ඔබේ නියෙනවා වොට්සන්. පුබෝධමත් වූ නැවුම් ගතියක්. වැසි සහිත දිනයක් මහත්මයෙක් යනවා නිවසෙන් එළියට. දිනය මට සහිත වැසි දිනයක් වුණේ. හමස ඔහු ආශ්‍රිත එදි පාවහන් හා හිස්වැස්ම කොහොමද? ඒව දිළිසෙමිකා කියෙන්නේ උදේ යදිදි තිබුණු විදියට. ඒ කියන්නේ ඔහු දවස පුරාම එකතැනකට වෙලයි ඉඳල කියෙන්නේ. ඔහු බොහොම සමීප මිතුරන් ඇති කෙනෙක් නෙමෙයි. එහෙම නම් ඔහු ගිහින් තිටියේ කොහේටද? ඒක ඉතාම පැහැදිලියි. එහෙම තේද?"

"ඔව් ඉතා පැහැදිලියි"

"මේ විදියේ පැහැදිලි කාරණාවලින් ශල්කය පිරී තිබෙනවා. ඒ වුණත් කිසි කෙනෙක් අහම්බෙන්වත් ඒවා නිරීක්ෂණය කරන්නෙ නෑ. හොඳයි, මං කොහේ ගියා කියලද ඔබ හිතන්නේ?"

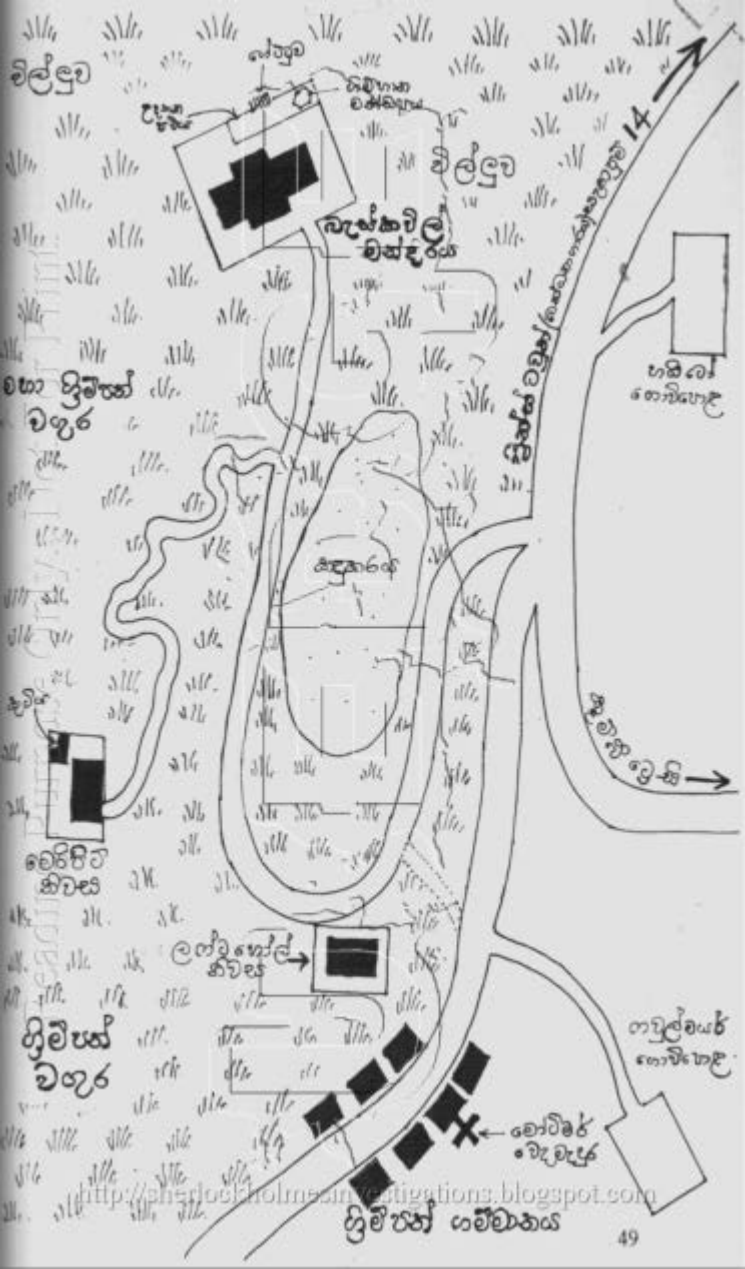
"ඔබත් එක තැනකට වෙලා ඉන්න ආහි?"

"නැහැ. මං ගියා වෙවොන්සයරයට"

"ඔබේ මනසද එහේ-මියේ?"

"අන්න හරි. මගේ ශරීරය මේ කාමරේ/හාත්පසිපුටුවේ ඉදිදිදි මගේ මනස එහි ගියා. කණ්ණොටුයි-කියන්න. ඒ අතරෙදි මං විශාල කෝපි පෝච්චි දෙකක් සහ ඉතා විශාල දුම්කොළ ගොඩකුත් පාවිච්චි කර තියෙනවා. වොට්සන් ගියාට පස්සෙ මම ස්ටැම්ගඩ්ලට පණිවුඩයක්

Pearl's Notepad

විල්ලා

වෙට්ටිලා

විල්ලා

විල්ලා

ලෝවිහේල්
කිවෙස්

පිත්ත වැව 14

හේවිමර
වැව

කුරුමාන

වෙට්ටිලා
කිවෙස්

වෙට්ටිලා
කිවෙස්

ලෝවිහේල්
කිවෙස්

විල්ලා
කිවෙස්

හේවිමර
වැව

හේවිමර
වැව

<http://sherlockholmesininvestigations.blogspot.com>

විල්ලා කිවෙස්

යවල සිතියමක් ගෙන්වා හත්තා විල්ලුව ප්‍රදේශයේ මිනුම්දෝරු දෙපාර්තමේන්තු සිතියම. ඊළඟට දවස පුරාම මම මනසින් එහේ සැරිසැරුවා. දැන් එහේ ගියොත් පාරක් වුණත් හොයාගැනීම මට පුළුන්යක් වෙන්නෙ නෑ."

"මං හිතන්නෙ විශාල පරිමාණයේ සිතියමක් වෙන්න ඇති?"

"ඉතා විශාල එකක්" කියූ ඔහු සිතියමේ කොටසක් දිගහැර එය තම දණහිසක් මත තබා ගත්තේය.

"මේක තමා අපට වැදගත් වෙත ප්‍රදේශය. මේ මැදින් තියෙන්නේ බැස්කවිල් මන්දිරය"

"වට්ට පොඩි වන ලැහැබක්?"

"හරියට හරි. ඔබට පෙනෙනවාද මෙන්න මේ රේඛාව? අර යු ගස්වලින් මායිම් වුණු උද්‍යාන පර්ශ්‍ය වැටී තිබෙන්නේ, ඒ රේඛාව දිගේ වෙන්න ඕන. ඒ බවක් මෙහි සඳහන් කරලා නොතිබුණත් ඔබට පෙනෙනවා ඇති. ඒකට දකුණෙන් තමා විල්ලුව. මෙතැන තියෙනවා කුඩා ගොඩනැගිලි රැසක්. ඒක තමා ග්‍රීම්පත් ගම්මානය. අපේ මිත්‍රයා දොස්තර මෝට්මර්ගේ වෙද මැදුරක් එහේ. මෙහි සැතපුම් පහක අර්ධ විෂ්කම්භය ඇති පෙදේසක් ගත්තොත්, මිනිසුන් පදිංචි නිවාස තියෙන්නේ ඉතාම ස්වල්පයයි. මේ තියෙන්නේ ලැංටර් හෝල් නිවස. කතන්දරය කියද්දී එතැන ගැන සඳහන් වුණා. තවත් නිවසක් ගැන මෙතැන සලකුණු වෙලා තියෙනවා. අර විද්‍යාඥයාගෙ නිවස ඒක වෙන්නැති. මගේ මතකය නිවැරදි නම් එයාගෙ නම ස්ටීප්ලටන්."

මෙන්න විල්ලුවේ තියෙනවා ගොවි පොළවල් දෙකක්. එකක නම හයිටෝ; අනෙක ගවුල්මයර්. මෙතැනට හැතැක්ම දහහතරක් ඇතින් විල්ලුවේ අනෙක් කෙළවරේ තියෙන්නේ ප්‍රින්ස්ටවුන් බන්ධනාගාරය. ඉතින් මේ ගෙවල් කිහිපය අතරත්, ඒ වට්ටත් තිබෙන විශාල පාඨ ප්‍රදේශය තමා, ඒවගකින් තොර මහ වගුරු බිම් පෙදෙස හෙවත් විල්ලුව. ඉතින් බෙදුප්පාක නාට්‍යය රඟදැක්වුණු ප්‍රදේශය මේකයි. අපට ඒක රඟදක්වන්න වෙන්නෙත් මෙහි තමයි."

"මේක මහ හයානක පළාතක් වෙන්න ඇති?"

"ඔව්. පළාත පිහිටල තියෙන්නෙත් ඊට සුදුසු ආකාරයට. මනුෂ්‍යයින්ගෙ වැඩකටයුතුවලට අමනුෂ්‍යයින් ඇඟිලිගහන්න පටන් අරගෙන"

"ඒ කියන්නේ මේක භූතයින්ට පමණක් වැඩක් කියා ඔබත් විශ්වාස කරනවා?"

"යක්ෂයාගේ නියෝජිතයෝ ඉන්න පුළුවනි, ලේ මස් නහරවලින් සැදුණු අය. අපට විසඳන්න පුහුණ දෙකක් කියෙනවා වොට්සන්. පළමුවැන්න, මේතැන අපරාධයක් සිදුවුණද කියන එක. දෙවැන්න එය කුමක්ද කවුද කොහොමද එය සිදුකළේ කියන එක. මෝටිමර් මහත්මයා කියන විදියට මේක භූතයින්ගේ වැඩක් බව ඇත්ත නම්, අපේ පරීක්ෂණය ඔන්න එතැනින් අවසන්. නමුත් ඊට කලින් අපි හොයා බලන්න ඕන, අපරාධය සිදුවිය හැකි ස්ථානය අප උපකල්පනය කරන සෑම අංශයක් ගැනම. ඔබ මේ ප්‍රශ්නය ගැන ගැඹුරට කල්පනා කරල බැලුවද වොට්සන්?"

"ඔව්. අද දවස කිස්දෙය්ම මං ඒ ගැන කල්පනා කළා"

"ඔබට මොකක්ද හිතෙන්නේ?"

"මොකුත් හිතාගන්න බැරි විදියේ අවුල් ගොඩක්"

"මේකටම විශේෂිත ලක්ෂණ අපට මෙහි දක්නට ලැබෙනවා. එයින් සමහරක් ඉතා විශිෂ්ට ඒවා කියන්න පුළුවනි. උදාහරණයක් වශයෙන් අර පා සටහන් වෙනස් වූ ආකාරය..... වොට්සන්. මොනවද ඒ ගැන ඔබට හිතෙන්නේ?"

"සර් වාල්ස් ඒ හරියෙදී පා ඇඟිලි වලින් ඇවිද ගිහින් කියලයි මෝටිමර් කිව්වේ"

"පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයෙදී කවුද මෝටිමර්ගේ එහෙම කියලා. මෝටිමර් කළේ ඒකම යළිත් කීම පමණයි"

"එහෙම නම් ඇත්තෙන්ම මොකක්ද වූණේ?"

"ඔහු දිව්වා වොට්සන්. සර් වාල්ස් සිහිවිකල් වෙලා වගේ දිව්වා; ප්‍රාණ හයෙන් පැන දිව්වා. හෘදයාබාධයකින් පෙළෙමින් සිටි ඔහුගේ, හදවතට දරා ගන්න බැරි කාරණා වේදනාදායී. හයෙන් දිව්වා. එයින් හදවත පුපුරා ගිහින් ඔහු මුණින් අතට ඇදවැටුණා"

"පැන දුවලා කියෙන්නේ මොකකින් බේරෙන්නද?"

"අපේ ප්‍රශ්නය කියෙන්නේ අන්න එතැනයි. දිවීම පටන්ගන්න කලින්ම, ඔහු හයෙන් උමතු වෙලයි හිටියේ. ඒ බවට සලකුණු කියෙනවා"

"ඔබ කොහොමද එහෙම කියන්නේ?"

"ඔහු ගිහියට පත් කළ යමක් තිබුණා නම්, ඒක ආවේ විල්ලුව පැත්තෙන් විය යුතුයි. මං උපකල්පනය කරන්නේ එහෙමයි. ඒක

එහෙම නම්, ආපසු කමින්ගේ නිවසට දුවනවා වෙනුවට, එයින් ඇතට දුවන්නෙ කවුද? එක් ක්ෂණයකට උමතු වූ, සිහිවිකල් වූ කෙනෙකු පමණයි. අර එවේරා කියූ දේ ඇත්ත කියලා හිතමු. එතකොට සර් වාල්ස් උදව් ඉල්ලා කැගසමින් දුවලා තියෙන්නේ, උදව් නොලැබෙන පැත්තකට. ඊළඟට එදා රාත්‍රියේ ඔහු කවුරු එනතුරුද බලාගෙන හිටියේ? කමින්ගේ කෙරුවට වෙලා බලාගෙන ඉන්න නැතිව, ඇයි ඔහු උද්‍යාන පර්වතයට වෙලා හිටියේ?

"ඔබට හිතෙන්නේ ඔහු කවුරු හරි එනතුරු බලාගෙන හිටියා කියලද?"

"සර් වාල්ස් වයස්ගත දුර්වල කෙනෙක්. ඔහු හැන්දෑවේ ඇවිදින්න ගිය එක, අපට කේරුම් ශන්ත පුළුවනි. නමුත් රාත්‍රියේ තිබුණු කාලගුණය අයහපත්, වැහිබර, කෙත් ගතියක් තිබූ එකක්. ඉතින් බුද්ධිමත් කෙනෙක් තිකරුණේ මිනිත්තු පහක් හෝ දහයක් එහෙම හිටියා කියලා අපට හිතන්න පුළුවන්ද? ඒක ස්වාභාවිකද? සුරුවටු අර බිම වැටී තිබූ ආකාරයෙන් දොස්තර මෝට්මර් එය නිගමනය කොට තිබුණා. එවැනි සියුම් දෙයක් නිරීක්ෂණය කරන්න තරම් ඔහු දක්ෂයෙක් කියල මං හිතුවේ නෑ"

"නමුත් සර් වාල්ස් භෑම හැන්දෑවකම එළිබට යන්න පුරුදුව හිටි කෙනෙක්?"

"භෑම හැන්දෑවකම ගිය විල්ලුවට පිවිසෙන ගේට්ටුව ළඟ ඔහු බලා හිටියද? මං හිතන්නෙ නෑ එහෙම කලා කියල. සාක්ෂිවලින් පෙනෙන්නෙ ඔහු විල්ලුවට යාමෙන් වැළකී සිටියා කියලයි. ඒ වුණත් එදා රාත්‍රි ඔහු කවුල්ල ළඟ රැඳී හිටියා. ඒ ඔහු ලත්ඩනය බලා පිටත්වීමට පෙර දිනයේ රාත්‍රියේ. කාරණා එක්තරා පිළිවෙලකට සකස් වී ගෙන එනවා වොට්සන්. හොඹු උදේ දොස්තර මෝට්මර් සහ සර් හෙන්රි බැස්කවිල් අප හමුවට එන්න නියමිතයි. ඒ හින්දා මේ ගැන වැඩිදුර කල්පනා කිරීම එහෙක් කල් දමමු. මගේ වයලිනය මා අතට දෙන්න වොට්සන්"

Original Not For Print

හතරවැනි පරිච්ඡේදය සර් හෙන්රි බැස්කවිල්

අප උදේ ආහාරය ගත් ඉක්මනින්ම, ඇදී නැරඹුණු ආදි සියල්ල ඉවත්කොට මේසය පිළිවෙළක් කෙරිණි. පොරොන්දු වූ හමුවීම සඳහා හෝමිස් පිටකබායකින් ආරභී බලා සිටියේය. අපේ අනුග්‍රාහකයෝ නියමකරගත් වේලාවටම පැමිණියහ. තරුණ විංශාධිපතිවරයා සමග දොස්තර මෝට්මර් අප නිවසට ළඟාවෙද්දී ඔරලෝසුවේ දහය නාද වූවා පමණි.

වියසින් අවුරුදු තිහක් පමණ වූ තරුණයා, එතරම් උස නැතැත්තෙකු නොවීය. කළු පැහැති දෙතෙත් හා ඝනව වැටුණු ඇඟිබෑම සහිත ඔහුගේ මුහුණේ තිබුණේ ජීනෑම සන්ධුවකට සුදානම් පෙනුමකි. ශක්තිමත් සිරුරක් ද තිබූ ඔහුගේ දෙතෙත්වල, දැඩි අවධානයකින් පසුවන්නෙකුගේ පෙනුමක් විය. වැඩි කාලයක් අවිච්චි ගත කිරීම නිසා, ඔහුගේ සම මද තම් පැහැයක් ගෙන තිබිණි. ඔහු සැරසී සිටියේ රතු ආභාය මිශ්‍ර අතර්ඝ වීථි ඇඳුම් කට්ටලයකිනි.

“මේ සර් හෙන්රි බැස්කවිල්” දොස්තර මෝට්මර් කීවේ අමුත්තා අපට හඳුන්වා දෙමිනි.

“ආ..... ඔව්” ඔහු කීය. “ඡර්ලොක් හෝමිස් මහත්මයා. පුදුමය කියන්නෙ මගේ මේ මිත්‍රයා ඔබ හමුවෙන්න කලින් වෙලාවක්
<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com> 53

වෙන්කර නොගන්නත්, මං ඇවිත් ඔබ හමුවෙන්න ඉඩ තිබුණා. ඒ මොකද අද උදේ මමත් ගැටලුවකට මුහුණ දුන්නා. ඔබ කුඩා ගැටලු විසඳා දෙන කෙනෙක් බවයි මට අහන්න ලැබුණේ. මේ ගැටලුව මගේ මොළෙන් කල්පනා කරලා නම් විසඳන්න පුළුවන් එකක් නෙමෙයි"

"කරුණාකර හිඳගන්න සර් හෙන්රි. ඔබ කියන්නේ, ඔබ ලන්ඩනයට ආවාට පස්පේස, මොකක් හරි අසාමාන්‍ය අත්දැකීමකට ඔබට මුහුණ දෙන්න සිදුවුණා කියලද?"

"ඒ හැටි වැදගත් දෙයක් නොමෙයි හෝමිස් මහත්මයා. මේක විහිඳවක් වෙන්තත් පුළුවනි. ඒ මෙන්ම මේ ලියුම, මේකට ලියුමක් කියල කියන්න හැකිනම්..... මේක මට ලැබුණේ අද උදේ."

ඔහු මේසය මත ලියුම් කවරයක් තැබීය. අපි දෙදෙනාම එයට හෙත් යොමු කළෙමු. සාමාන්‍යයෙන් දකින්නට ලැබෙන තාලේ අළු පැහැති ලියුම් කවරයක් වූ එහි පිටත, රළු කැපිටල් අකුරෙන් ලිපිනය ලියා තිබිණි.

"සර් හෙන්රි බැක්කවිල්
නොදම්බලන්ඩ් හෝටලය"

එහි කලින්ද සැන්දෑවේ "වාරිං ක්‍රොස්" තැපැල් කාර්යාලයෙන් තැපැල් කළ බවට තැපැල් මුද්‍රාව තිබිණි.

"ඔබ නවාතැන් ගන්නේ නොදම්බලන්ඩ් හෝටලයේ බව කවුද දැනගෙන හිටියේ?" හෝමිස් ඒමසුමේ අප අමුත්තා දෙස උනන්දුවෙන් බලමිනි.

"කිසි කෙනෙක් ඒක දැනගෙන ඉන්න විදියක් නෑ. යායුතු හෝටලය මොකක්ද කියන එක තීරණය වූණේ. මං දොස්තර මෝරිමර් හමුවුණාටත් පස්පේස"

"සැකයක් නෑ. දොස්තර මහත්මයා නවාතැන් ගත්තේ ඒ හෝටලයේ වෙන්න ඇති?"

"නෑ. මං නැවතී හිටියේ මිත්‍රයෙකුගේ ගෙදර" දොස්තර මෝරිමර් කීය. "අපි මේ හෝටලයට නවතින්න යන බව හිතාගන්න මොකුත් සලකුණක් තිබුණේ නෑ"

"ඒම! ඔබේ ගමන් බිමන් ගැන කවුරු හරි ලොකු උනන්දුවක් දක්වන බවයි පෙනෙන්නේ"

එසේ කී හෝමිස් ලියුම් කවරය තුළ වූ ලිපිය ඉවතට ගත්තේය. ඒ හතරට නවා තිබූ උල්ස්කැප් පිටු භාගයකි. ඔහු එය මේසය මත

දිග හැරියේය. පුවත්පතකින් මුද්‍රිත වචන කපාගෙන කඩදාසිය මත අලවා තිබූ බැව් අපි දුටුවෙමු. එහි මෙසේ සඳහන් විය.

"ඔබ ඔබේ ජීවිතය අගය කරන්නේ නම් සිහිබුද්ධිය ආරක්ෂා කරගැනීමට කැමති නම් විල්ලුවට පැමිණෙන්න එපා"

"විල්ලුව" යන වචනය පමණක් තීන්තෙන් පැහැදිලි අකුරෙන් ලියා තිබිණ.

"හෝමස් මහත්මයා" සර් හෙන්රි බැස්කවිල් කීය. "දැන් මේ තේරුම් කරල දෙන්න මේකේ තේරුම මොකක්ද කියලා. මගේ පෞද්ගලික කාරණා ගැන උනන්දුවක් දක්වන්න උවමනා වෙලා තියෙන්නෙ කාටද?"

"දොස්තර මෝට්මර්. ඔබට මොනවද මේ ගැන හිතෙන්නෙ?" හෝමස් විමසීය.

"මෙතැන නම් අදහස යමක් තියෙනවා වෙන්න බැහැ නේද?"

"ඒක හරි මහත්මයා. නමුත් මේ ලියුම එවන්න ඇත්තෙ අදහස දෙයක් සිදුවෙනවා කියල විශ්වාස කරන කෙනෙක් වෙන්න පිළිවන්"

"අදහස දෙයක්? කොහේද?" විචිතයට අත් සර් හෙන්රි විමසුවේ උස් හඩෙනි. "මට පෙනෙන විදියට මගේ පෞද්ගලික දේවල් ගැන මේ මහත්වරු මටත් මධ්‍ය කාරණා දන්නවරු වගෙයි"

"සර් හෙන්රි. මං ඔබට සහතික වෙන්නම්" හෝමස් කීය. "මේ කාමරයෙන් ඔබ පිටවෙලා යන්න කලින් අප දන්නා හැමදෙයක්ම ඔබටත් දැනගන්න ලැබෙනවා. දැනට ලිපිය ගැන අපේ අවධානය යොමුකරන්න ඉඩදෙන්න කියා මං ඔබෙන් ඉල්ලා හිටිනවා. බොහොම සිත් ඇදගන්න ලියවිල්ලක්. මේක සකස් කරලා තැපෑලට දමන්න ඇත්තෙ ඊයෙ හැන්දෑවේ. වොට්සන් ඔබ ළඟ ඊයෙ ටයිම්ස් පුවත්පත තියෙනවද?"

"ඔව්. මෙන්න"

"ඒකෙ ප්‍රධාන ලිපි තියෙන ඇතුළත පිටුව මට අරගෙන දෙන්න" හෝමස් එම පිටුවේ තීරු පරීක්ෂා කරමින් ඉක්මනින් කියවාගෙන ගියේය.

"මේ තියෙන්නෙ නිදහස් වෙළඳාම ගැන ප්‍රධාන ලිපියක්. ඒක කියවන්න මට විකක් ඉඩ දෙන්න"

හෝමස් කියවා ගෙන ගියේ තීරුබදු සහ වෙළඳාම ගැන ලිපියකි. එය නම් ප්‍රශ්නයට අදාළ බවක් තේරුම් ගැනීමට මට නොහැකි විය. ඔහු එය කියවා අවසන් කළේ යතුටෙන් කෑ ගසමිනි.

"වොටසන් -මොනවද ඔබට හිතෙන්නේ? අගය කළ යුතු හැඟීම් එහි තියෙනවා. නැද්ද?"

සර් හෙන්රි මා වෙත හෙළවේ මේ කිසිවක් තමාට තේරුම් ගැනීමට අපහසුය යන බැලීමකි.

"කීරුබදු සහ වෙළඳාම ගැන නම් මං ඒ හැටි දේවල් දන්නෙ නෑ. ඒ වුණත් අප යායුතු මාර්ගයෙන් ඉවතට පැනල බවයි මට නම් පෙනෙන්නෙ"

"කොහොමටවත් නෑ මහත්මයා" හෝමිස් කිය. "අපි දැන් ඉන්නේ තියම මාර්ගයට පිවිසිලා. මගේ ක්‍රම ගැන ඔබට වඩා මේ වොටසන් දන්නවා. නමුත් මේ වෙලාවේ නම් ඔහුටත් මේ වාක්‍යයේ වැදගත්කම හරිහැටි තේරුම් ගිහිත් නෑ වගෙයි."

"ඒක ඇත්ත. මේ දෙකේ සම්බන්ධකමක් මටත් පෙනෙන්නෙ නෑ" මම කීවෙමි.

"ඒ වුණත් මගේ හිතවත් වොටසන්. දෙකේ සම්බන්ධකමක් තියෙනවා තේන්නම්, මේ වචන හැම එකක්ම උපුටාගෙන තියෙන්නෙ අර ලිපියෙන්..... මේ බලන්න..... ඔබ, ඔබේ, ජීවිතය කැමති නම් ඔබ ඔබේ ජීවිතය, අගය කරන්නේ, නම් සිහිබුද්ධිය, පැමිණෙන්න එපා. ආරක්ෂා කරගැනීමට කැමති නම්. මේ වචන අරගෙන තියෙන්නේ කොහෙන්දා කිසිලා ඔබට පෙනෙන්නේ නෑන්ද?"

"හැබෑ තේන්නම්..... ඔබ හරි! කොයිතරම් දක්ෂකමක්ද?"

"මොකක් හරි සැකයක් ඉතිරි වෙලා තියෙනවා නම් ඒකත් ඉවත්වෙනවා. මේ සිහිබුද්ධිය ආරක්ෂා වචන දෙකම කපාගෙන තිබෙන්නේ එක වාක්‍යයකින්"

"ඔව් ඒකත් හරි" සර් හෙන්රි කිය.

"හෝමිස් මහත්මයා" මෝටිමර් කිය. "මේක ඇත්තෙන්ම මට හිතාගන්නවත් බැරි විදියේ පුදුම දක්ෂකමක්. මේ වචන අරගෙන තියෙන්නේ පුවත්පතකින් කියල තිව්වොත්, ඒකෙන් මම එව්වර පුදුමයකට පත්වෙන්නෙ නෑ. නමුත් ඒ මොන පුවත්පතද කියා ඔබ කිව්වාම; ඊළඟට එය අරගෙන තිබෙන්නේ ප්‍රධාන ලිපියෙන් බව කිව්වාම, මං කවදාවත් නොවුණු තරම් පුදුමයකට පත්වුණා. ඔබ කොහොමද ඒක කළේ?"

"දොස්තර මහත්මයා, මං විශ්වාස කරනවා ඔබට නිලෝප් ජාතිකයෙකුගේ හිස්කබල, එස්කීමෝ හිස්කබලකින් වෙන්කරල හඳුනාගන්න පුළුවන් ඇති කියලා?"

"ඇත්තෙන්ම පුළුවනි"

"නමුත් ඒ කොහොමද?"

"ඒ කොහොමද කිව්වොත් එය මගේ විශේෂතම විනෝදාංශය නිසා. ඒ දෙක අතර තිබෙන වෙනස්කම් ඉතාම පැහැදිලියි. අක්ෂි සඳහා ඇති කුහරවල ඉහළ දාරය, යටිතනුවේ කෙළවර පිහිටි කෝණය, උඩු හනුව වක්‍රවී ඇති ආකාරය..... මේ ආදී දේවල්....."

මෝටිමර් කීවේ සත්තෝෂයෙනි.
"ඒ වගේ තමයි. මගේ විශේෂතම විනෝදාංශය මේකයි. වෙනස්කම් මට ඉතා පැහැදිලිම දකින්න පුළුවනි. වැදගත් ලිපි පළවන ටයිම්ස් පුවත්පතේ මෙවැනි ලිපියකට යොදාගන්නා අකුරු එක විදියක්. පැත්ස බාග්ගේ හවස පුවත්පතක පාවිච්චි වෙන අකුරු වෙනත් විදියක්. ඒක හරියට ම බට-එස්කිමෝ සහ නිග්‍රෝ හිස්කබල් වෙනස් වෙනවා වගේ. මුද්‍රණ අකුරුවල ඇති වෙනස්කම් හඳුනාගැනීම අපරාධ පරීක්ෂණ විශේෂඥයාට ඉතාම වැදගත්. ඒක මූලිකවම දැනසිටිය යුතු ක්ෂේත්‍රයක්. එක් වරක්, මං බොහොම තරුණ කාලේ "ලීඩ්ස් මර්කර්" පුවත්පතේ අකුරු සමග "වෙස්ටන් මෝනිං නිව්ස්" පුවත්පතේ අකුරු පමණට හසුරුවා. ඒ බව මං සඳහන් කළ යුතුයි. කොහොම වුණත් "ටයිම්ස්" පුවත්පතේ ප්‍රධාන ලිපියේ අකුරු නම් ඒකට සුවිශේෂයි. මේ වචන වෙන කොතැනකින් වත් ගන්න බැහැ. මේ කටයුත්ත කරල තියෙන්නේ ඊයෙ. ඒ නිසා බොහොම වෙලාවට ඒකට යොදාගෙන තියෙන්නේ ඊයේ පුවත්පත විය යුතුයි."

"හෝමස් මහත්මයා" සර් හෙන්රි බැස්කවිල් කීය. "ඒ කරම් දුරට මට කාරණය පැහැදිලියි. කවුරු හරි මේ වචන කතුරක් යොදා ගෙන....."

"නියපොතු කපන-කතුරක් යොදා ගෙන" හෝමස් කීය. "ඒ කතුරේ තලය හුඟක් අකටියි. මබට පෙන්නනවා හේද මේ ටිකක් දිග වචනයක් කපන්න කතුර-දෙවරක් යොදාගෙන ඇති හැටි"

"ඒක හරි. කවුරු හරි-කෙටි තලයක් සහිත කතුරකින් මේ පණිවුඩය කපලා මැළියම් වලින් අලවා....."

"ගම් වලින්" හෝමස් කීය.

"විල්ලුව කියන වචනය පමණක් අතින් ලිව්වෙ ඇයි? මං කැමතියි ඒක දැනගන්න"

"ඒ මොකද ඒ වචනයි පුවත්පතේ මුද්‍රණය වෙලා තිබුණේ නෑ. අනික් වචන ඔක්කොම සරල සාමාන්‍ය ඒවා. ඕනෙම පුවත්පතකින් හොයාගන්න පුළුවනි. නමුත් "විල්ලුව" කියන එක කලාතුරකින් දකින්න ලැබෙන වචනයක්"

"හැබෑ නේන්නම්, දැන් හැම දෙයක්ම පැහැදිලියි. හෝමස් මහත්මයා, මේ පණිවුඩයේ ඔබට තේරුම්ගත හැකි තවත් කරුණු මොනවා හරි කියෙනවද?"

"තවත් එකක් හෝ දෙකක් කියෙනවා. හෝඩුවාවන් කිසිවක් ඉතිරි නොකරන්න ලොකු පරිශ්‍රමයක් දැරූ කියෙනවා. ඔබට පෙනෙනවා ඇති, ලියුම් කවරයේ පිටත ලිපිතය ලියල කියෙන්නේ නුගතෙකු ලියන ආකාරයට රළු කැපිටල් අකුරෙන්. නමුත් "ටයිම්ස්" කියන්නේ සාමාන්‍යයෙන් උගතුන්ගේ හෝ වැදගත් සමාජයේ අයගේ අතේ රැඳෙන පුවත්පතක්. ඔහු කවුරුදුදැයිත් උත්සාහ කරල කියෙනවා තමන්ගේ අත් අකුරු හංගන්න. ඒ කියන්නේ එක්කෝ ඒ අත් අකුරු ඔබ දැනටමත් හඳුනන ඒවා. ඒහෙමත් නැත්නම් ඉදිරි කාලයේදී ඔබ දැකීමට ඉඩ ඇති, හඳුනාගැනීමට ඉඩ ඇති ඒවා.

"හොඳින් නිරීක්ෂණය කළොත් තවත් කරුණක් ඔබට දැකගන්න ලැබේවි. පුවත්පතෙන් කපාගත් වචන හරිසටම සෘජු රේඛාවකට සිටින සේ අලවලා තැබූ. සමහර වචන කියෙන්නේ අනෙක් වචනවලට මඳක් ඉහළින්. උදාහරණයක් කිව්වොත් 'ජීවිතය' කියන වචනය කියෙන්නේ ඒක තිබිය යුතු නියම තැන නොවෙයි. ඒකෙන් මොකක්ද හැඟවෙන්නේ? ලියුම් සැකසූ පුද්ගලයා ඒක කරල කියෙන්නෙ බොහොම කැබලිලත්. එහෙමත් නැත්නම් හිතේ කැලඹීමෙන්. ඒ වගේම ඒක නොසැලකිලිමත්කම නිසා සිදුවුණා වෙන්නක් පුළුවනි.

"අනික් අතට මේ වගේ ලියුමක් සකස් කරන කෙනෙක් නොසැලකිලිමත් වුණා කියල හිතන්න අමාරුයි. එතකොට මට හිතෙන්නේ ඔහු මේක බොහොම හදිසියෙන් කළා කියලයි. ඇයි ඔහු හදිසි වුණේ? කලින්දා රැ නැත්නම් ඒළිවෙන පාන්දරට තැපැල් කරන ලියුමක්, උදේ තැපෑලෙන් සර් හෙන්රිට නොලැබී යන්නෙ නෑ. ඔහු හෝටලයෙන් පිටවී යන්න කලින් ලැබෙනවා. ඔන්න එතකොට මතුවෙනවා සිත් ඇදහන්නා සුළු ප්‍රශ්නයක්. ඔහු ඉක්මන් වුණේ තමන් කළ වැඩේට, ක්‍රාගෙන් හරි බාධාවක් එල්ල වෙයි කියලද? එහෙම නම් ඒ කාගෙන්ද?"

"අපි දැන් පත්වෙමින් ඉන්නේ යම් යම් දේ අනුමාන කරන අවස්ථාවකට" දොස්තර මෝට්ටර් කීය.

"මෙහෙම කිව්වොත් වඩාත් නිවැරදියි" හෝමස් කීය. "වියහැකි දේවල් මොනවද කියල හිතමින් ඒ ගැන තුළනාත්මකව හිතා බැලීමේ අවස්ථාවට. ඒකෙන් අපට පුළුවනි සිදුවුණේ මොකක්ද කියල වඩාත්ම නිවැරදි ලෙස තෝරාගන්න. සිතේ මවාගන්නා දෙයක් විද්‍යානුකූලව ප්‍රයෝජනයට ගන්නේ ඒ ආකාරයට.

කොහොම නමුත් අපේ උපකල්පනයන් පටන් ගන්න අපට පදනමක් තියෙනවා. මට හොඳටම විශ්වාසයි මේ ලිපිනය ලියල තියෙන්නේ හෝටලයක කාමරයක් තුළදී කියල. නමුත් ඔබ කියාපි ඒක නම් නිකම් අනුමාන කිරීමක් කියල.

"ඒ අදහස ඔබේ ඔප්වට ආවේ කොයි ලෝකෙන්ද?"

"කවරයේ කළ ලිවීම හොඳට පරීක්ෂා කරල බලන්න. මේක ලියූ තැනැත්තාට පැනෙන් මෙන්ම තීන්ත යන දෙකෙන්ම කරදර විඳින්න සිදුවෙලා තියෙනවා. එකම වචනය ලියද්දී පැන්තුව දෙපාරක් කටු ගැවිලා තියෙනවා. මේ කෙටි ලිපිනය ලියද්දී තුන්වාරයක්ම කලයේ තීන්ත නොමැතිව වියළී ගිනිත් තියෙනවා. ඒකෙන් මොකක්ද පෙනෙන්නේ? තීන්ත බෝතලයේ තීන්ත තිබිල තියෙන්නේ ඉතා ස්වල්පයයි. නමුත් මේකට කවුරු හරි කමින්හේ පොද්ගලික පැනක් හෝ තීන්ත බෝතලයක් යොදා ගන්නා නම් එහෙම වෙයිද? එහෙම වෙන්න තියෙන ඉඩකඩ හුඟක් අඩුයි. පැහ සහ තීන්ත දෙකම එක සැරේ එහෙම වෙන්න ඉඩ තියෙන්නේ කොහොම කලාතුරකින්.

නමුත් ඔබ දන්නවා නේද හෝටල් කාමරවල පැන් සහ තීන්ත පවතින තත්ත්වය? ඒ දෙකම ඉතා හොඳ තත්ත්වයක තිබුණොත් හම් ඒ ඉතාම කලාතුරකින්.

හිතේ කිසි පැකිළීමක් නැතුව එක්තරා කාරණයක් මං ඔබට කියන්නද? මේ ලියුම එළු පුද්ගලයා හොයා ගන්න හොඳ පොටක් තියෙනවා. ඒ කොහොමද? වාරිං ක්‍රෝස් අවට හෝටලයක තමා මේ දේ සිද්ධවෙන්න ඇත්තෙ. ඒ නිසා ඒ හෝටල් හැම එකකම හෝටල් කාමරවල තුණු තුව පරීක්ෂා කරන්න පුළුවන් නම් අපට පුළුවනි, කැබලි කපාගත් 'ටයිම්ස්' පුවත්පතේ ඉතිරි කොටස් හොයා ගන්න. ඔහෝ! මේ මොනවද?" හෝමස් කීවේ වචන අලවා සකස් කළ ලිපිය තමාගේ ඇස්වලට අඟලක් හෝ දෙකක් තරමට ලංකොට, එය පරීක්ෂා කරමිනි.

Reading Purpose Only. Not For Print.

119

http://sherlockholmes.wikia.com/wiki/John_Hobbes

“ආයි මොකක්ද හෝමස්?”

“ඇයි මොකක්ද?”

“නැ, මොකක්වත් නැ” ඔහු කීවේ කඩදාසිය පහතට ගනිමිනි. “ඒක දිය සලකුණක්වත් නොමැති හිස් කඩදාසියක්. මේ පුදුමාකාර ලියුමෙන් හොයාගන්න පුළුවන් හැම දෙයක්ම අපි හොයාගන්නා කියලයි මට හිතෙන්නේ. සර් හෙන්රි, ඔබ ලන්ඩනයට පැමිණියාට පස්සෙ මොනවා හරි අලුතු විධියේ සිදුවීමකට මුහුණ දෙන්න සිදුවුණාද? එහෙම වුණා නම් ඒ ගැන අපට කියන්න.”

“ඇයි හෝමස් මහත්මයා එහෙම ඇහුවේ? මට හිතාගන්න අමාරුයි”

“කවුරුත් හෝ ඔබ පසුපස එනවා; එහෙමත් නැත්නම් කවුරුත් හරි ඔබ ගැන සෝදිසියෙන් ඉන්නා බවක් එහෙම ඔබට පෙනුණේ නැද්ද?”

“මාව ලාභ රහස් පරීක්ෂක කනන්දර පොතක මැදටම කොටුවෙලා වගෙයි” අපේ අවුත්තා කීය. “කවුරු හරි මා ගැන සෝදිසියෙන් ඉන්නේ, නැත්නම්, මගේ පස්සෙන් එන්නේ මොන උවමනාවකටද?”

“අපි මේ ළඟාවෙමින් ඉන්නේ අන්න ඒ පුස්තකට තමා. ඔබට කරන්න පැමිණිල්ලක් මොකුත්ම නැත්නම් අපි අර මං කිව් කතා බහට යමු”

“ඒක තීරණය වෙන්නේ පුස්තක පැමිණිලි කරන්න තරම් වැදගත් දෙයක්ද කියන එක උඩ තමයි”

“ජීවිතයේ සාමාන්‍ය පිළිවෙලට වඩා වෙනස් යමක් සිදුවුණා නම් ඒක පැමිණිලි කළ යුතු දෙයක්”

“එංගලන්තයේ ජීවිතය ගැන මට තුවමත් ඒ හැටි තේරුමක් නැහැ” සර් හෙන්රි කීවේ සිනාපසමිනි. “ඒ මොකද මගේ ජීවිතය මං සම්පූර්ණයෙන්ම ගත කරල තියෙන්නේ එක්සත් ජනපදයේ සහ කැනඩාවේ. කොහොම වුණත් තමන්ගේ සපත්තු කුට්ටමකින් එකක් නැතිවුණොත්? එංගලන්තයේදී ඒක ජීවිතයේ සාමාන්‍ය පිළිවෙලද නැද්ද? ඒක මට තේරුම් ගන්න අමාරුයි”

“ඔබේ පාවහන්සුඟලකින් ඒකක් නැතිවුණාද?”

“මගේ හිතවත් මහත්මයා” දොස්තර මෝර්මර් කීවේ උස් හඩෙනි. “ඒක ඔබ කොහේ හරි-අලා-ආපසු හෝටලයට ගියාම ඒක හම්බවේවි. මේ වගේ සුළු දේකට හෝමස් මහත්මයාට කරදර කිරීමෙන් ඇති ප්‍රයෝජනේ මොකක්ද?”

"නෑ. ජීවිතයේ සාමාන්‍ය පිළිවෙලට වඩා වෙනස් දෙයක් සිදුවුණද කියල හේ ඔහු මගෙන් විමසුවේ"

"ඒක හරි තේන්නම්" හෝමිස් කිය. "බැඳු බැල්මට ඒක සුළු දෙයක් වගේ පෙනෙන්න පුළුවනි. ඔබ කියන්නෙ ඔබේ සපත්තුවක් නැතිවුණා කියලයි. එහෙම තේන්ද?"

"ඊයෙ හැන්දෑවේ ස්ට්‍රික්ට් පැක්කට ඇවිදින්න ගිය වෙලේ. මම සපත්තු ජෝඩුවක් මිලට ගත්තා. ඊළඟට ඒ නින්දට යාමට කලින් ම. ඒක කාමරයෙන් එළියේ තැබුවා. ඒ සේවක ළමයා ලවා ඔප දම්මවා ගැනීමට. උදේ බලන කොට තිබුණේ එක සපත්තුවයි. අනෙක් එකට මොකක් වුණද කියන්න ඒ කොල්ලා දන්නෙත් නෑ. නරකම දේ ඒ සපත්තු ජෝඩුව මට එක සැරයක්වත් පාවිච්චි කරන්න ලැබුණේ නෑ"

"ඔබ ඒ සපත්තු ජෝඩුව එක් වරක් වත් ඇත්තේ නෑ කිව්වා. එහෙම නම් ඇයි ඒක ඔපදම්මවා ගැනීමට උවමනා වුණේ?"

"මහත්මයා. ඒක දුබුරු සමෙන් මැසූ සපත්තු. වැරදිත් ආලේප කොට එක්වරක් වත් ඔප දම්ලා නෑ"

"ඒකෙන් ම. මේ කරුණ පෙන්වීම ගත්තා. හෝමිස් කිය. "ඔබ ඊයෙ ලන්ඩනයට පැමිණි වහාම එළියට ගිහින් පාවහන් ජෝඩුවක් මිලට ගත්තා?"

"මං සාප්පු ගිහින් සැහෙන්න බඩු මුට්ටු ගත්තා. මේ දොස්තර මෝටිමර් කමා මාත් එක්ක ආවේ. ඔබ දන්නවා තේන්ද? ගමට ගියාම මට ගෙවන්න වෙන්නෙ පුහුවරයෙකුගෙ ජීවිතයක්. ඉතිං මං ඒකට ගැළපෙන විදියට අදින්න පළඳින්න එපායෑ. ඇමරිකාවේ ඉන්දෙද්දි නම් මං ඇඳුම් ගැන එව්වර සැලකිලිමත් වුණේ නෑ. තවත් බඩු හුඟක් මං මිලට ගත්තා. ඒ අතරේදි තමයි මේ දුබුරු පාට සපත්තු ජෝඩුව ගත්තෙ. ඒකම වොලර්-හයක් හේව්වා. එක සැරයක්වත් පළඳින්න කලින් එක සපත්තුවක් හොරු අරගෙන"

"ඒ හොරකම කිසි මැසිකට නැති එකක් බවයි මටත් පෙනෙන්නෙ" හෝමිස් කිය. "දොස්තර මෝටිමර් කියන එක ඇත්ත කියලයි මටත් හිතෙන්නෙ. වැඩිකල් සන්න කලින් ඕක ආපහු හම්බවෙව්"

"ඉතින් මහත්වරුනි" අපේ අමුත්තා කිවේ තීරණයකට පැමිණි විලසිනි. "මං දන්නා දේවල් ගැන මං ඔබට කියූ දේ. හොඳටම ඇති

කියලයි මම හිතන්නේ. දැන් ඉතින් ඔබ වුණු පොරොන්දුව ඉෂ්ඨ කරන්න. අපි මේ එළවන්නේ මොකක් පස්සෙන්ද කියන එක ගැන, මට සම්පූර්ණ විස්තරයක් කියන්න"

"ඔබේ ඉල්ලීම හුඟක් සාධාරණ එකක්" හෝමිස් කීය. "මෝට්මර් මහත්මියා දැන් කරන්න කියෙන හොඳම දේ, ඊයේ අපට කිව්වා වගේ ඔබේ අර කතන්දරය විස්තර සහිතව කීමයි"

මෙයින් දිරිමත් වුණු විද්‍යාව හා බැඳුණු අපේ මිත්‍රයා මෝට්මර්, ඔහුගේ ලියවිල්ල කබා සාක්කුවෙන් එළියට ගත්තේය. මිළගට කලින්දා උදාසන කළාක් මෙන් බැස්කවිල් කතන්දරය සම්පූර්ණයෙන්ම ඉදිරිපත් කළේය. මෙයට දැඩි අවධානයකින් සවන් දුන් සර් හෙන්රි බැස්කවිල්, විටෙක තම මව්තය පළ කළේය.

"මට උරුම වී ඇති දේපළ සමඟ පලිගැනීමකුත් ඇදී ඇති බවයි පෙනෙන්නේ" කරුණයා කීවේ මෝට්මර් තම කරාව අවසන් කළ පසු ය. "ඔය සුනඛයා පිළිබඳ කතාව පුංචි කාලේ ඉඳලම මට අහන්න ලැබිල තිබුණා. ඒක අපේ පවුලේ අය අතර නිතර කියවුණු කතාවක්. ඒ වුණත් ඒක ඔය භාරමට බැරුම්ව බාරගන්න මං කවදාවත් හිතුවේ නෑ. කොහොම වුණත් මහජනයාගේ මරණය ගැන නම් මට කියන්න කියෙන්නේ, ඒකා කවමක් මගේ මොළය තුළ කැකැරෙමින් තිබෙන බවයි. ඒක සිදුවුණේ කොහොමද කියන එක මට තවමත් පැහැදිලි නෑ. මේ කරුණ අපි භාරදෙන්න ඕන පොලිසියටද? එහෙමත් නැත්නම් පූජකවරයෙකුටද? ඒක හරිහැටි තීරණය කර ගන්න තවමත් ඔබට හැකිවෙලා නැහැ නේද?"

"ඔව්. ඒක ඇත්තයි"

"එතකොට එනවා හෝටලයේදී මට ලැබුණු ලියුමේ සිද්ධිය. ඒකත් මේකට අදාළ එකක් කියලා දැන් කේරෙනවා"

"මහත්වරුනි," මෝට්මර් කීය. "ලියුමෙන් කියන්නේ මෙහෙම දෙයක් නේද? විල්ලුවේ සිදුවෙන්නේ මොන වගේ දේවල්ද කියන එක ගැන, අපට වඩා හොඳින් දන්න තවත් කෙනෙක් ඉන්නවා"

"සර් හෙන්රි" හෝමිස් කීය. "ඒ කැනැත්තා කවුරු වුණත් ඔහුගේ හිතේ ඔබ ගැන පෞරයක් නෑ. ඒ මොකද ඉදිරියේදී ඇතිවිය හැකි අනතුරක් ගැන ඔහු ඔබට අනතුරු අගවනවා"

"නැත්නම් මෙහෙම වෙන්කුත් පුළුවනි. තමන්ගේ වාසිය තකා, ඔවුන් මාව හය කරලා පලවා හරිනවා වෙන්නත් පුළුවනි"

"ඔව් එහෙම වෙන්කත් පුළුවනි" හෝමිස් ඒ අදහසට එකඟ විය. "මෝටිමර් මහත්මයා. මෙවැනි සිත් ඇදගන්නා ගැටලුවක් මා වෙත ගෙන ඒම ගැන මං ඔබ ණයගැබියි. දැන් අපට තීරණයකට එන්න වෙලා තියෙන්නේ, මේ ගැටලුවේ ප්‍රායෝගික පැත්ත ගැන. සර් හෙන්රි. ඔබ බැස්කවිල් මන්දිරයේ පදිංචියට යෑම ක්‍රමයට හුරුද? එහෙමත් නැත්නම් එහි යෑමේ ප්‍රශ්නයක් නෑද්ද?"

"ඇයි, මං එහි යෑමේ ඇති වැද්දේද ආකාරයද?"

"අන්තරායදායක බවක් පෙනෙන්න තිබෙන නිසා" හෝමිස් පිළිතුරු දුන්නේය.

"ඔබ අදහස් කරන අන්තරාව කාගෙන්ද? අපේ පවුලේ අය ලුහුබදින යක්ෂයාගෙන්ද? එහෙමත් නැත්නම් මනුෂ්‍යයින්ගෙන් ඇතිවිය හැකි අවදානමක්ද?"

"අන්න ඒක තමා අපට හොඳාගන්න වෙන්නේ"

"ඒව මොනවා වුණත්, මගේ නියෝගවා ඒකට නියමිත පිළිතුරක්." සර් හෙන්රි කීය. "මගේ පරපුට අයත්, මගේ අයගේ නිවසට මා යන එක වළක්වන්න කටවත් බෑ. ඒක පුළුවන් මිනිහෙක් මිනිසිට ඇත්තෙන් නෑ. අපායෙන් එන මොන යක්ෂයෙකුටවත් ඒක නවත්තන්න බෑ. මගේ අවසන් පිළිතුර ඒක හැටියට ඔබට බාරගන්න පුළුවනි."

ඔහු එසේ පවසද්දී ඔහුගේ කථ පැහැති ඇඟිබැම හැකිළි නළල රැළි වැටිණි. ඒ සමගම මුහුණද රතු පැහැයට හැරිණි. බැස්කවිල් පරපුරේ සාමාජිකයන්ට උරුම තදින් කෝපවන ස්වභාවය, මේ අවසන් සාමාජිකයා වෙතින්ද ඉවත් වී තොමැති බැව් එයින් පැහැදිලි විය.

"ඒ අතරම මා කිවුණු දෙයක් තිබෙනවා හෝමිස් මහත්මයා" සර් හෙන්රි තවදුරටත් කීය. "ඔබ කියූ කරණා සියල්ල හොඳින් කල්පනා කිරීමට තරම් කාලයක් මට ලැබුණේ නෑ. මේ කරුණු රාශිය ඔච්චට අරගෙන, කල්පනා කරලා තීරණයකට ඒම බැරැරුම් කටයුත්තක්. ඒක තනි මිනිහෙකුට එක පාරටම කරන්න අමාරුයි කියලයි මට හිතෙන්නේ. මේ ගැන විවේකව තනියෙන් කල්පනා කරල බලන්න මං කැමතියි. මේ බලන්න හෝමිස් මහත්මයා. දැන් වෙලාව එකොළහමාරයි. මං කෙළින්ම ආපහු යන්නේ හෝටලේට. අපේ දවල් කෑම අපි හවස දැකට කමු. ඔබේ මිත්‍රයා දොස්තර වොට්සන් සමග ඔබට එන්න පුළුවන්ද, අප සමග දිවා හෝපනයට."

මේ සිද්ධිය - කතන්දරය ගැන මගේ හිතට එන්නෙ මොන වගේ හැඟීමක්ද කියන එක, ඒ වෙලාවට ම. ඔබට කියන්නමි."

"ඔබට පුළුවන්ද වොට්සන්?"

"ඔව් පුළුවනි"

"එහෙනම් අප ගැන බලාපොරොත්තුවෙන්න. මං කුලී රියක් කැඳවන්නද?" හෝමස් විමසීය.

"මං කැමතියි ඇවිදගෙන යන්න. ඒ අමාකද මේ කතාව අහල මගේ හිත කැලඹීමට පත්වුණා" සර් හෙන්රි කීය.

"බොහොම කැමැත්තෙන්, මාත් එතවා ඔබ සමග" මෝටිමර් කීය.

"එහෙම නම්.....අපි හවස දෙකට ආයෙ හමුවෙනවා. සුභ දවසක්"

අපේ අමුත්තන් තරල්පු පෙළ බැස ගොස්, අනතුරුව ඉදිරි දොර වසාගෙන පාරට බසින හඩ අපට ඇසිණි. හිත දකින්නකු මෙන් නිදිබරව සිටී හෝමස්, ක්‍රියාශීලී මිනිසෙකු බවට හැරුණේ එක් ක්ෂණයකිනි.

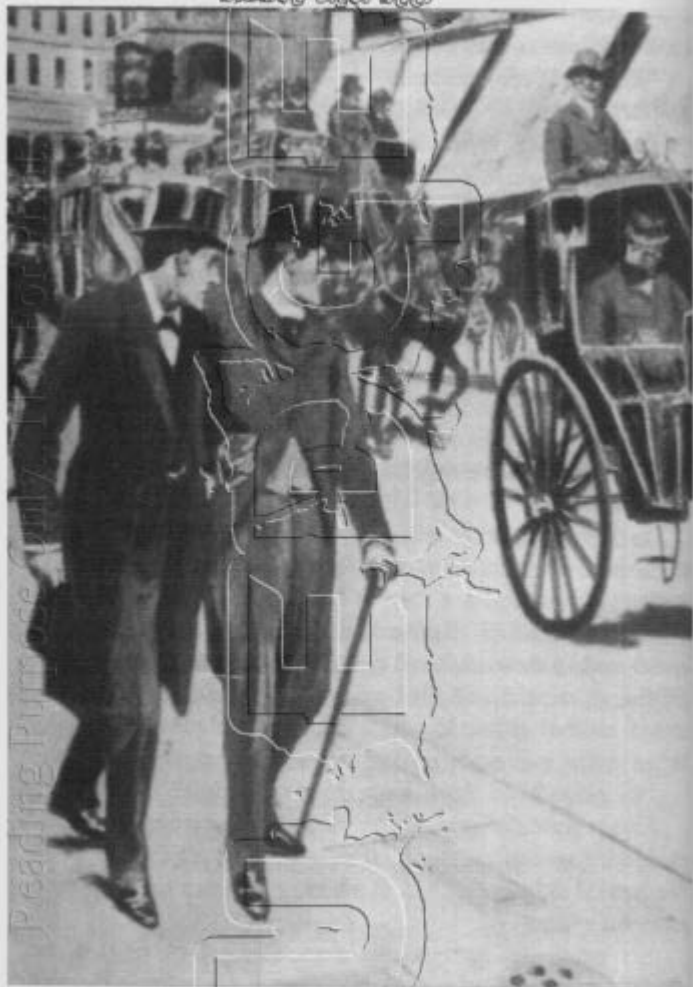
"වොට්සන් ඉක්මන් කරන්න! අනන්ත ඔබේ හිස්වැස්ම හා පාවහන්, එක් ක්ෂණයකින්! අපට එකාමොහොතක් ප්‍රමාද වෙන්න බෑ"

සිය කාමරයට දිව ගිය හෝමස් පාරට බසින ඇඳුමෙන් සැරසී ආවේ තත්පර ගණනකිනි. අපි ඉක්මනින් තරල්පු බැස ගොස් විටියට පිවිසියෙමු. දොස්තර මෝටිමර් හා බැස්කවිල් ඔක්ස්ගඩ් විටිය දෙසට ගමන් කරමින් සිටියේය. අපට යාර දෙසියක් පමණ ඉදිරියෙන් ඔවුන් ගමන් කළ අයුරු තවමත් ඇක ගැඹිමට හැකි විය.

"මං දුවල ගිහින් ඔවුන් දෙදෙනා නවත්වන්නද?"

"කොහොමටවත් එපා වොට්සන්, ඔබේ සමාගමෙන් මා සැඟීමට පත්වෙනවා, ඔබටත් මගේ පිළිවෙළ ඉවසිය හැකි නම්. අපේ මිත්‍රයන්ගේ තීරණය බුද්ධිමත්. ඒ මොකද අද එළියෙ ඇවිදීමට හොඳ පැහැබර දවසක්"

අප අතර තිබූ දුර ප්‍රමාණය භාගයකින් පමණ අඩුවන සේ, හෝමස් ගමන ඉක්මන් කළේය. යාර සියයක එම පරතරය එලෙසම තබාගෙන, අපි ඔවුන් පිටිපස ඔක්ස්ගඩ් විටියටත්, එතැනින් රිජන්ට් විටියටත් පිවිසියෙමු. වර්ෂ අපේ මිත්‍රයෝ ගමන අත්හිටවා සාප්පුවක, විදුරු පුද්බන කවුළුවක් වෙත නෙත් යොමු කරගෙන බලා සිටියහ.

"වොට්සන්! අදාන ඉන්ද්‍රියාවා අපිට ඔන කරන මිනිසා!"

එවිට හෝමිස් ද මග නැවතී එයම කළේය. ඊට මොහොතකට පසු ඔහුගේ මුවෙන් නැඟුණේ සතුටට පත් හඬකි. ඔහුගේ දෙනෙත් යොමු වී තිබූ දිශාව වෙත, මගේ දෙනෙත් යොමු කළේමි. මට දකින්නට ලැබුණේ පාරේ අනෙක් පැත්තේ නවත්වා තිබූ රෝද දෙකේ අශ්ව කරත්තයකි. එහි මගියෙකු ද සිටි බැව් මම දුටුවේමි. මෙතෙක් වෙලා නවත්වා තිබූ එය යළි ගමන් අරඹා සෙමෙන් ඉදිරියට ඇදෙන්නට විය.

"වොට්සන්! අන්න ඉන්නවා අපට ඔබ කරන මිනිසා! ඉක්මන් කරන්න. වෙන මොකක්වත් කරන්න බැරි නම් අඩු ගණනේ අපි ඔහුගේ මුහුණවත් බලාගමු."

ඔහු වෙත කැණක බැල්මක් හෙළිමට මට හැකිවිය. උඩු ධවුළක් නොමැතිව, ඔහුට භනා ආච්චියේ ධවුළක් තිබිණ. කුලීරියේ පැති කවුළුව හරහා ඔහුගේ උකුසු නෙත් යුගල අප වෙත යොමුවිය. ඔහු එක් මොහොතකින් ඉහළින් වූ කවුළුවක් විවෘත කොට රියදුරා වෙත අණක් නිකුත් කළේ යටි උගුරෙන් තැබෙමිනි. ඒ මොහොතේම රියදුරා වියරු වුවාක් මෙන් අශ්වකරත්තය, ඔක්ස්ගඩ් වීටිය දිගේ වේගයෙන් පදවන්නට පටන් ගත්තේය.

හෝමිස් වහා වටපිට බැලුවේ හිස් කුලීරියක් අල්ලා ගැනීමටයි. එහෙත් හිස් කුලීරියක් අසලක නොවීය. මිළකට හෝමිස් වාහන අතරින් ඉදිරියට දිවගියේ අර කුලී රිය යුහුබැඳීමට මෙනි. එහෙත් ඒ වනවිටත් එම රිය අපට නොපෙනී ගොස් තිබිණ.

"ඔන්න බලන්න!" හෝමිස් වාහන පෙළ අස්සෙන් රිංගා ආවේ කෝපයෙන් සුදුමැලිව හනි තිබිණි. "අපට වාසනාවක් තිබුණේ නෑ. අපි කටයුතු කළ පිළිවෙළ ආරිත් යෑ. වොට්සන් ඔබ අවංක කෙනෙක් නම්, මේකත් සටහන් කරන්න ඕන, මා ලැබූ පරාජයක් විදියට"

"ඔහු කවුද?"

"මං කොහොමටවත් දන්නෙ නෑ"

"ඔත්තුකාරයෙක්ද?"

"අපට අහන්න ලැබුණු දෙයින් එක් කාරණයක් මට පහසුවෙන් නිගමනය කරන්න හැකිවුණා." හෝමිස් කීය. "හෙන්රි බැස්කවිල් ලන්ඩනයට පා තැබූ දවසේ ඉදලම, කවුරු හරි ඔහු ගැන හොඳ සෝදිසියකින් හිටියා. බැස්කවිල් නවතින්න තෝරා ගත්තෙ නොදම්බලන්ඩ් හෝටලය බව, ඔය තරම් ඉක්මනට දැනගන්නෙ

වෙන කොහොමද? මගේ කර්කය වූණේ ඔවුන් පළමුවැනි දවසෙන් එහෙම කරන බව. දොස්තර මෝටිමර් අර කතන්දරය කියද්දී, දෙවරක්ම මම ජනේලය ළඟට ගිහින් බැලූ බව ඔබ දකින්න ඇති”

“ඔව්. මට මතකයි”

“මං බැලූවේ විදියට වෙලා රස්තියාදු වෙන කවුරු හරි ඉන්නවද කියලයි. නමුත් මට කිසිවෙකු දකින්න ලැබුණේ නෑ. අපිට ගනුදෙනු කරන්න සිදුවෙලා තියෙන්නේ, අති දක්ෂ පුද්ගලයෙකු එක්ක වොට්සන්. මේක බොහොම ගැඹුරටම යන ආරණ්‍යාවක්. අපි මේ කටයුතු කරන්නේ අපට හිතමින් පාර්ශ්වයක් සමගද, අහිතවත් පාර්ශ්වයක් සමගද? ඒක ගැන මං තවමත් අවසන් තීරණයකට ඇවිත් නෑ. ඔහු කවුරු වුණත් කටයුතු කරන්නේ බොහොම සැලසුම් සහගතව. ඊට අමතරව ඔහුට තිත්ඡණ බුද්ධියක් තිබෙනවා. ඒ දෙකම මට වැටහෙනවා වොට්සන්. අපේ මිත්‍රයන් දෙදෙනා හෝටලයෙන් පිටවී යද්දී මං ඔවුන් පසුපස ගියේ ඇයි? එතැනදී මගේ අරමුණ වුණේ ඔවුනට කොපෙනි සිටිමින්, ඔවුන් ගැන ඔත්තු හොයන අදායාමාන පුද්ගලයා හොයාගැනීම. ඔහු කොයිතරම් කපටි ද කිව්වොත්, බැස්කවිල්ල පසුපස පයින් යාම අනාරක්ෂිත බව ඔහු දැන හිටියා. ඉතින් ඔහු මොකද කළේ? කුලීරියක් කැඳවාගෙන ඔවුන් පසුපස ගියා. එතකොට අර දෙන්නට නොදැනෙන්න හෙමින් යන්නත් පුළුවනි; නැත්නම් ඔවුන් පහකරගෙන වේගයෙන් යන්නත් පුළුවනි. කිසිසේත්ම ඔවුනට නොපෙනි. පැන යන්නත් පුළුවනි. ඔහුගේ ක්‍රමයේ තවත් වාසියක් තිබුණා. ඒ තමයි අර දෙන්නා කුලී රියකට නැඟුණා නම්, ඔහු ඒකමත් සුදානමින්. ඒ කොහොම වුණත් මේ ක්‍රමයේ පොඩි අවාසියකුත් තියෙනවා”

“කුලීරට රියැදුරා ගෙන් නම් සැඟවෙන්න ඔහුට බෑ”

“හරියට හරි”

“කුලී රියේ අංකය අපට බලාගන්න බැරි වීම හරි අවාසනාවක්”

“මගේ හිතවත් වොට්සන්. මගේ අතින් අතපසුවීම් වුණු බව ඇත්තයි. ඒ වුණත් රියේ අංකය බලා ගැනීම මට අතපසු වුණා කියල ඔබ හිතනවද? අපට උවමනා කරන්නේ අංක 2704 කුලී රටයේ රියැදුරා. නමුත් මේ වෙලාවේ නම් ඒකෙන් ප්‍රයෝජනයක් නෑ”

“ඔබට මීට වඩා වෙනත් යමක් කරන්න හැකියාවක් තිබුණා ද කියා, මට නම් හිතාගන්න අමාරුයි”

"මෙහෙමයි වොට්සන්. ඒ කුලීරිය දැක්ක ගමන් මට කරන්න තිබුණේ ආපහු හැරීලා විරුද්ධ දිශාවට යන එක. එතකොට මට පුළුවන් කම තිබුණා, වෙනත් කුලීරියකට නැගී මඳ දුරක් ඔහු පිටුපසින් ලුහු බඳින්න.

එහෙමත් නැත්නම් මට කරන්න තිබුණේ, කුලීරියක නැගී ඉක්මනින් නොදම්බලනඩ හෝබලයට යන්න. ගිහින් ඔවුන් එතතුරු එතැන බලාගෙන ඉන්න තිබුණා. එතකොට බැස්කවිල්ලේ හෝබලයට ගියාට පස්සේ, මේ පුද්ගලයා යන්නෙ කොහේටද කියන එක, ඔහු පිටුපසින් ගිහින් බලාගන්න තිබුණා, නමුත් මගේ කලබල වීමෙන් සතුරා ප්‍රයෝජන ගත්තා. ඉතා කෂණිකව එයින් ප්‍රයෝජන ගන්න සතුරාට බුද්ධියක් ක්‍රියාශීලීත්වයක් තිබුණා. අපට මොකක්ද වුණේ? අපි කවුද කිසිකු එක බලා ගැනීමට ඔහුට ඉඩ හැරියා. එපමණක් නොවෙයි! ඔහුත් අපට අහිමිවුණා."

— අප සෙමෙන් සෙමෙන් ගමන් කරමින් සිටියේ රිජන්ට විදියේ ඉදිරියටයි. දොස්තර මෝටිමර් සහ ඔහුගේ සගයා මේ වනවිටත් අපට නොපෙනී ගොස් සෑහෙන වේලාවක් ගතවී තිබිණ.

"දැන් ඉතින් එයාලා පසුපස යෑමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නෑ" හෝමස් කීය. "එයාලගෙ ඔත්තු බැලූ එක්කෙනා පැන ගියා. එයා ආයින් එන්නෙ නෑ. අපේ අතේ තියෙන කුරුමිසු ඡායාල මොනවද කියල බලලා, තීරණයකට එන්න පුළුවන් විදියට දැන් සෙල්ලම් කරන්න ඕන. කුලීරියේ උන්තු මිනිහගෙ මුහුණ ඔබට නිශ්චිතවම මතකද වොට්සන්?"

"මට නම් හොඳට ඔතක තියෙන්නේ ඔහුගේ රැවුළ විතරයි"

"මටත් එව්වරයි. මට නම් හිතෙන්නේ ඒක බොරු රැවුළක්. සියුම්ව කාරණා හොයල බලනු (දක්ෂයෙකුට, මොකටද රැවුළක් උවමනා වෙන්නේ? තමන්ගෙ මුහුණ හංගා ගැනීමට. අපි මේ පැත්තට යමු වොට්සන්!"

මෙසේ කියූ හෝමස් පිටිසුණේ පණිවුඩ බෙදා හැරීමේ කටයුත්තේ යෙදෙන ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයකටයි. එහි කළමනාකරු උණුසුම් ලෙස හෝමස් පිළිගත්තේය.

"ආ විල්සන්. ඔබට උදව් කිරීමට තරම් මං වාසනාවත්ත වුණු අර පුංචි සිද්ධිය, ඔබට කවමක් අමතක වෙලා නැහැ වගෙයි?"

"නැහැ මහත්මයා. ඇත්තෙන්ම මට ඒක කොහොමටවත් අමතක වෙන්නේ නෑ. ඔබ මගේ කිරීඳිනාමය ආරක්ෂා කරල දුන්නා. ඒ මගින් මගේ ජීවිතයත් වෙරා දුන්නා කියන්න පුළුවනි."

“നാവിരമിൻ്റെ അന്തര വിവേകം വാറിം ബ്രോക്ക് എലിം തോറൻ്റെ
വിമർശനം നമുക്ക് പ്രദർശിപ്പിക്കട്ടെ.....”

"එහෙම කිව්වොත් ඒක අතිශයෝක්තියෙන් කියූ කීමක් වෙනවා මිත්‍රයා. ඒක නෙමෙයි. ඔබේ සේවක ළමයින් අතර කොලු ගැටයෙක් තිටියා හේද කාරියට කියලා? අපි අප පරීක්ෂණයේ යෙදෙද්දී දක්ෂ ලෙස වැඩ කළ ළමයා?"

"ඔව් මහත්මයා. ඔහු තවමත් අප ළඟ ඉන්නවා"

"ඔබට පුළුවන්ද පිහුටු නෂ්ටකොට ඔහු කැඳවන්න? ස්තූතියි. මං කැමතියි මේ පවුමේ පහේ නෝට්ටුව සිලිමේ කාසිවලට මාරුකරගන්නටත්....."

කළමනාකරුගේ කැඳවීමට පිළිතුරු ලෙස පැමිණියේ අවුරුදු දහහතරක පමණ ගැටවරයෙකි. බුද්ධිමත් අපනුමක් තිබූ ඔහු මේ සුප්‍රකට රහස් පරීක්ෂකයා දෙස නෙත් යොමු කළේ ගෞරවයෙනි.

"මට හෝටල් නාමාවලිය දෙන්න"

හෝමස් කළමනාකරුගෙන් ඉල්ලීය.

"ස්තූතියි. කාරියට. මේ තියෙන්නේ චාර්.ක්‍රොස් අවට හෝටල් විසිතුනක නම්. ඔබට අපනෙන්නවා හේද?"

"ඔව් මහත්මයා"

"ඔබ මේ සෑම එකකටම යා හුණුයි"

"ඔව් මහත්මයා"

"මෙන්න මෙතැන තියෙනවා සිලි විසිතුනක් වැඩේ පටන්ගන්න ඕන හැම හෝටලයකම එළියේ ඉන්නා සේවකයාට කරා කිරීමෙන්. ඉස්සරවෙලාම ඔහුට දෙන්න සිලිමක්"

"ඔව් මහත්මයා"

"ඔබ ඔහුට කියන්න ඕන මෙන්න මෙහෙම දෙයක්. යැවීමට තිබූ ඉතාම වැදගත් වීදුලි පණිවුඩයක් නැතිවෙලා කියන්න. ඔබ ඒක භායන බවත්, ඒ නිසා ඊයේ හෝටලේ කාමර වලින් ඉවත් කළ කඩදාසි සහිත කුණු කුඩය බැලීමට දැවමනා බවත් කියන්න. ඔබට තේරුණා ද?"

"ඔව් මහත්මයා"

"නමුත් ඔබ ඇත්ත එහෙයන්ම භායන්තේ වෙනත් දෙයක්. ඔබ ඇත්තෙන්ම භායන්තේ ඊයේ "ටයිම්ස්" පත්තරේ මැද පිටුව. ඒකෙ තැන් තැන් කතුරුකින් කැපීම නිසා ඇතිවුණු සිදුරු තියෙනවා. මෙන්න තියෙනවා ඊයේ ටයිම්ස් පත්තරේ මැද පිටුව. ඔබට ඒක පහසුවෙන්ම හඳුනාගන්න පුළුවනි. එහෙම හේද?"

"ඔව් මහත්මයා"

"ඒ හැම හෝටලයකදීම පිටත ඉන්න සේවකයා ඔබ යවාවි, හෝටලය ඇතුළේ ශාලාව හාර සේවකයා ලඟට. ඔබ ඔහුටත් සිලිමක් දිය යුතුයි. මෙන්න ඒ සඳහා සිලිම් විසිතුනක් මෙතැන තියෙනවා. හෝටල් විසිතුනෙන් විස්සකදී පමණ ඔබට අහන්න ලැබෙන්නේ මෙහෙම දෙයක්. ඊයේ දවසේ කුණු කුඩවල තිබූ කඩදාසි සියල්ල පුපුස්සා දමා ඇති බව හෝ, ඉවත ගෙන ගොස් ඇතිබව. බොහෝ විට හෝටල් තුනක විතර ඔබට පෙන්නාවි ඉවත දැමූ කඩදාසි ගොඩක්. ටයිම් පුවත්පතේ කැපු පිටුව නිබන්තවාද කියල, ඔබ ඒ කඩදාසි ගොඩේ සෙවිය යුතුයි. ඒක හමුවීමට තියෙන්නේ සුළු ඉඩක් පමණයි. හදිසියේ උවමනා වූණොත් ගන්න, මෙතැන අමතර සිලිං දහයක් තියෙනවා. ඔබේ රාජකාරියෙන් ලැබුණු ප්‍රතිඵල මොනවාද කියල මබ විදුලි පුවතකින් දන්නවා එවන්න, අද හැන්දැවට කලින්.

ඉතින් වොට්සන්. දැන් අපට ඉතිරිවෙලා තියෙන්නේ අංක 2704 දරණ කුලී රියේ රියාදුරා කවුද-නියා හඳුනා ගැනීම පමණයි. ඒකට අප කළ යුත්තේ විදුලි පුවතක් යැවීම. ඊට පස්සේ අපි යමු බොන්ඩ් විරියට. හෝටලයට යාමට සුදුසු මෙලාව එනතුරු අපි කලාගාරවල ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇති විත්‍ර නරඹමු"

Reading Purpose

පස්වැනි පරිච්ඡේදය කැවුණු තුන්තොට

ඊරලොක් හෝමස් සතුව තිබූ එක් විශේෂ හැකියාවක් ගැන මා මෙහිදී සඳහන් කළ යුතුය. ඒ කමාට අවශ්‍ය වූණු වීටෙක, තම සිනේ ඇති සියලු කාරණා සහ ප්‍රශ්න අමතක කර දමා, සිත මුළුමනින්ම වෙනත් පැත්තකට යොමු කිරීමට තිබූ හැකියාවයි. අප හෝටලයට යාමට පෙර කලාගාරයේ ගහකළ පැය දෙකක කාලය ඔහු කලා කෘති වෙත යොමු කළේය. ඔහු කථා කළා නම් ඒ සෑම දෙයක්ම නූතන බෙල්ජියන් විත්‍රයිල්පින්ගේ කලා කෞශල්‍යය ගැනයි. අප කලාගාරයෙන් පිටවී නොදම්බලන්වී හෝටලයට එනතුරුත්, ඔහුගේ මාතෘකාව එයම විය.

“සර් හෙන්රි බැස්කවිල් ඔබ බලාපොරොත්තුවෙන් උඩුමහලේ ඉන්නවා” හෝටලයේ ලිපිකරු කීවේ අප පිළිගනිමිනි. “ඔබ ආ විහාම උඩට කැඳවාගෙන එන්න කියල ඔහු මට නියම කලා”

“මං කැමතියි මේ හෝටලයේ අමුත්තන්ගේ නාම ලේඛනය මඳකට බලන්න” හෝමස් කීය. “ඒ ගැන ඔබේ විරුද්ධත්වයක් තියෙනවද?”

“නෑ ඒකෙ ප්‍රශ්නයක් නෑ”

බැස්කවිල් නමෙන් අසූ අමුත්තන් දෙදෙනෙකු හෝටලයේ ලැගුම් ගෙන ඇති බැව් අපි දුටුවෙමු. ඉන් එක් නාමයක් වූයේ නිව්කාසල්හි

තියෝලියස් ජෝන්සන් මහතා සහ පවුලය. අනෙක් නම වූයේ ඔල්ටන්හි හයිලොස් මැදුරේ ඔල්ඩ්මෝ මහත්මිය සහ සේවිකාව යන්නය.

"මේ නම් මං අඳුනන ජෝන්සන් මහත්මිය වෙන්න ඕන" හෝමස් කීවේ හෝටල් සේවකයා දෙසට හැරෙමිනි. "එයා නීතිඥයෙක් නේද, කොණ්ඩය පැසුණු, ඇපිදින කොටු කොර ගහන?"

"නෑ මහත්මිය. මෙයා ගල් අඟුරු ආකරු හිමියෙක්. හරි ක්‍රියාශීලිය. ඔබට වඩා වයසින් වැඩි නෑ"

"ඔහුගේ වෘත්තිය ගැන ඔබට වැරදිලා නෑ කියල විය්වාසද?"

"වැරදීමක් නෑ. මේ මහත්තය අවුරුදු ගණනාවක ඉඳල ලැබුම් ගන්නෙ මේ හෝටලයේ. අපි ඔහු හොඳට අඳුනනවා"

"ආ..... ඒකත් එහෙමද. මේ ඔල්ඩ්මෝ මහත්මියත් මට අහල පුරුදු නමක් වගෙයි. මං මෙහෙම විමසන එක ගැන සමාවෙන්න. එක යාරුවෙක් හමුවෙන්න ආවම, හුඟ වෙලාවට තවත් යහළුවන් හමුවෙන්නවා"

"මහත්මිය. ඇය මඳක් ආබාධිත තත්ත්වයෙන් ඉන්නා කෙනෙක්. ඇගේ සෑමියා කලක් ග්ලොස්ටර් නගරයේ ආරොධිපති වෙලා හිටියා. ඇය ලන්ඩනයට ආවම හැමවිටම එන්නේ අප ළඟට තමයි"

"ඔබට ස්තූතියි. මේ මං අඳුනන තැනැත්තිය නෙමෙයි. "හෝමස් කීවේ සේවකයාටය. මීළඟට අපි උඩුමහලට යාම සඳහා තරජපු පෙළ නැගීමට පටන් ගත්තෙමු.

"වොට්සන්. ඒ ප්‍රශ්නවලින් අපට ඉතාම වැදගත් කාරණාවක් හොයාගන්න පුළුවන් වුණා. අපේ මිත්‍රයා ගැන උනන්දුවක් දක්වන උදව්‍ය මේ හෝටලයේ නවාතැන් ගෙන තැහැ. ඒක දැන් පැහැදිලියි. එයින් අපට තවත් වැදගත් කරුණක් දකින්න ලැබෙනවා. ඔවුනට අපේ මිත්‍රයා ගැන ඔත්තු බලන්න, ඔහු ගැන සොදිසියෙන් ඉන්න උවමනා බව ඇත්තයි. ඒත් තමන්ගේ මුහුණු සර් හෙන්රි දෑකගන්නවාටත් ඔවුන් කැමති නෑ. ඒක අපට වැදගත් කාරණයක් හෙළිකරනවා"

"මොකක්ද ඒ වැදගත් කාරණය?"

"ඒකෙන් හෙළිවෙන්නෙද..... ඔහෝ! මගේ හිතවත් මිත්‍රයා..... ඇයි මොකක්ද ඇතිවෙලා තියෙන ප්‍රශ්නේ?"

අප තරජපු පෙළේ මුදුනට ආ වහාම අපට හමුවූයේ සර් හෙන්රි බැස්කවිල්ය. දුටිලි තැවරුණු පර්ණ සපත්තුවක් ඔහුගේ අතේ තිබූ

අතර, ඔහුගේ මුහුණ ඡායාරූපයෙන් රතු වී තිබිණ. කොතරම් කෝපාච්ඡයාව සිටියද යත් සර් හෙන්රිට, අප දුටු වහාම කථාකරගැනීමට පවා නොහැකි විය. එසේ කිරීමට හැකිවූ විටද ඔහු කථා කළේ, උදේ වරුවේ අපට අසන්නට ලැබුණු ඉංග්‍රීසිවලට වඩා ඇමරිකානු උච්චාරණයක් සහිත ඉංග්‍රීසි බසකිනි.

— “මේ හෝටලයේ අය මාමා විහිළුවකට අරගෙන වගෙයි” ඔහු කීවේ උස් හඬෙනි. “උන් ඒවට, තෝරගෙන තියෙන්නෙ වැරදි මිනිහා කියන එක උන්ට තේරේවි. ඔයේ නැතිවුණු සපත්තුව හොයාදෙන්න ඒ යනාට බැරිවුණොත්..... මං මේක ලේසියෙන් අරින්නෙ නෑ. විහිළු කරනවා නම් ඒකටත් මං ඔට්ටුයි. ඒත් මේ සැරේ උන් විහිළුවේ සීමාව ඉක්මවා ගිහිත්”

— “තවමත් හොයන්නේ, ඔබේ සපත්තුවද?”

— “ඔව් මහත්මයා, මේ සැරේ තම ඒක කොහොම හරි හොයාගන්නවා”

— “ඒ වුණාට ඔබ නැතිවුණා කියල කලින් කිව්වේ දුම්රු පාට අලුත් සපත්තුවක් පෝද?”

— “ඒ වෙලාවේ වුණේ එහෙම නම්යි. නමුත් මේ සැරේ නැතිවෙලා තියෙන්නේ කළුපාට පරණ සපත්තුවක්”

— “මොනවා? ඔබ අදහස් කරන්නෙ.....”

— “මං අදහස් කළේ ඒක නම්යි. මේ ලෝකෙටම මට තිබුණේ සපත්තු කුට්ටම් තුනයි. දුම්රුපාට අලුත් කුට්ටම, කළුපාට පරණ කුට්ටම සහ මං මේ දැන් දමාගෙන ඉන්න ඒක. ඊයෙ රැ මුත් මගේ දුම්රු සපත්තුවක් ගන්නා, අද කළු සපත්තුවක් හොරොං අරගෙන, තමුසෙට ඒක හම්බවුණාද? පුදුම වෙලා වගේ බලාගෙන ඉන්නෙ නැතුව කතා කරනවා!”

— “ඒක හම්බවුණාද? පුදුම වෙලා වගේ බලාගෙන ඉන්නෙ නැතුව කතා කරනවා!”

— “ඒක හම්බවුණාද? පුදුම වෙලා වගේ බලාගෙන ඉන්නෙ නැතුව කතා කරනවා!”

— “නැහැ මහත්මයා, මං හෝටලයේ හැම තැනකම හොයල බැලුවා. නමුත් නැතිවුණු සපත්තු ගැන කිසිම ආරංචියක් නෑ”

— “හරි. අද ඉර බහින්න කලින් මගේ නැතිවුණු සපත්තුව මට ඕන. එහෙම නැතිවුණොත් වහාම මං මේ හෝටලයෙන් අස්වෙලා යනවා. ඒ බව මං කියන්නම්කො කළමනාකරුට”

— “ඒක කොහොම හරි හම්බ වෙව්..... ඔබට ඊකක් ඉවසන්න පුළුවන් නම්..... ඒක හොයා දෙන බවට මං පොරොන්දු වෙනවා”

"ඔව්, ඒක සොයා දිය යුතු බව නමුසෙ හොඳට මතක තියාගන්නවා. මේ භොර් ගුහාවේ මගෙන් භොරකම් කරගන්න ලැබෙන්නෙ එව්වරයි. ඉතින් හෝමස් මහත්මයා. මේ වගේ සුළු දෙයක් ගැන ඔබට කරදර කරන්න සිදුවීම ගැන මට කණගාටුයි"

"මට නම් හිතෙන්නේ එහෙම කරදර වෙත එකේ වටිනාකමක් තියෙනවා කියලයි" හෝමස් පිළිතුරු දුන්නේය.

"ඒ කියන්නේ මේක බොහොම බැරෑරුම් දෙයක් හැටියට ඔබ සලකනවද?" සර් හෙන්රි විමසීය.

"ඒ සිදුවුණු දේ කොහොම වුණා කියලද සර් හෙන්රි පැහැදිලි කරන්නේ?"

"මං ඒක පැහැදිලි කරන්න උත්සාහයක් ගත්තේ නෑ. නමුත් මට හිතෙන්නේ මට ඒවිසේබුල මුහුණ ආන්න වෙලා තියෙන, ඉතාම පුදුමාකාර වගේම පිස්සු විකාරම සිද්ධිය තමයි මේ"

"බලාගෙන ගියාම ඉතාම පුදුමාකාර තමයි....." හෝමස් කීවේ කල්පනාකාරී වෙහිනි.

"හෝමස් මහත්මයා, ඔබ කොහොමද මේක තේරුම් කරන්නේ?" සර් හෙන්රි විමසීය.

"මේක හරිහැටි තේරෙනවා කියලා මටත් කියන්න අමාරුයි සර් හෙන්රි. ඔබේ මේ කාරණය ඉතාම සංකීර්ණ ඒකක්. ඔබේ මහල්පා මියගිය ආකාරයත් මේකට එකතු කරලා ගත්තොත්, මේ අවුල වඩාත් සංකීර්ණ වෙනවා. මගේ අවධානයට ලක්වුණු, ඉතාමත් ගැටලු සහගතවුණු පරීක්ෂණ පත්සියය අරගනිමු. එයින් එකක්වත් මේ තරම් ගැඹුරට විහිදී ගියාද කියා මට හිතාගන්න අමාරුයි. ඒ වුණත් ප්‍රයෝජනවත් තුල්පොටවල් කිහිපයක් අපේ අත්වලට හසුවෙලයි තියෙන්නෙ. එයින් එකක් වත් අප සොයා යන සත්‍යයට අපව යොමු කරාවි. සමහරවිට වැරැදි පොටින් පස්සේ ගිහින් අපේ කාලය නාස්ති වෙන්නත් ඉඩ තියෙනවා. ඒත් ඒ පොටකින් ඉක්මනින් බැරිවුණොත් පහුවෙලා හරි. අපි නියම තැනට ළඟාවෙනවා."

දිවා හෝරන සංග්‍රහය ප්‍රීතිමත් එකක් විය. අප එකට එක් කළ කරුණ ගැන එහිදී ආකාබහක් නොවුණු කරමිය. හෝරනයෙන් පසු සර් හෙන්රිගේ පෞද්ගලික විසික්කකාමරයේ අපි අසුන් ගත්තෙමු. තරුණයා කටයුතු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ආකාරය ගැන, ඔහුගෙන් හෝමස් විමසීමක් කළේ ඒ මෙහොතේ දී ය.

"මං යනවා බැස්කවිල් මන්දිරයේ පදිංචියට" සර් හෙන්රි කිය.
"ඒ කවදද?"

"මේ සති අන්තයේ"

"හොඳින් කල්පනා කරල බැලුවාම, මං හිතන්නේ ඔබේ තීරණය බුද්ධිමත් එකක්" හෝමිස් කිය. "කවුරුත් හෝ ඔත්තු යොයමින් ඔබේ පිටිපසින්ම ඇවිදිනවා. ඒ බවට මට සැහෙන්න සාක්ෂි තියෙනවා. මේ දැවැන්ත නගරයේ මිලියන ගණනක සෙනගක් ගැවසෙනවා. ඔබ ගැන හොඳන මිනිස්සු කවුද, ඔවුන්ගේ අරමුණු මොනවද කියල හඳුනාගැනීම ඉතා අසීරු කටයුත්තක්. එහෙම වෙන්නෙ ඔවුන් අර මිලියන ගණනක සෙනග සමග ගැවසෙන තිසා. ඔවුන්ගේ අරමුණු දුෂ්ට ඒවා නම්, දුෂ්ට ක්‍රියාවක යෙදෙන්න ඔවුන් උත්සාහ කරා. එදාම දෙයක් වළක්වන්නත් අපට ශක්තියක් නෑ. මෝටිමර් මහත්මයා. ඔබ දෙදෙනා අද උදේ අපේ නිවසට ගිහින් ආපහු මේ හෝටලයට ආවා නේ? ඒ වෙලාවේ කවුරුත් හෝ ඔබ පිටිපසින් ආවා"

දොස්තර මෝටිමර් කුදින්ම තීරණයක් ගත්තේය.

"පිටිපසින් ආවා? කවුද?"

"අවාසනාවකට වගේ ඒ කාරණයකම මට කියන්න අමාරුයි. ඔබගේ අකල්වාසීන් සහ ඩාවිඩ්ස්ටර් ප්‍රදේශයේ දන්නා හඳුනන අය අතර, කළු රැවුළක් වැඩු කෙනෙක් ඉන්නවාද?"

"නැහැ..... ඔහොම ඉන්න බලන්න. ආඔව්. ඉන්නවා නේන්නම්. සර් වාල්ස්ගේ ප්‍රධාන ග්‍රහණ සේවකයා බැරිමෝ. ඔහු මුහුණ පුරා සම්පූර්ණ කළු රැවුළක් වැඩු කෙනෙක්."

"හොඳයි. බැරිමෝ ඉන්නෙ අකාහේද?"

"ඔහු තමයි බැස්කවිල් මන්දිරය භාරව ඉන්නේ"

"ඔහු ඇත්තටම එහේ ඉන්නවාද? එහෙමත් නැත්නම් මේ මොහොතේ ලන්ඩනයට ඇවිත්ද කියන එක, අපි සැක හැර දැනගන්න ඕනෑ" හෝමිස් කිය.

"කොහොමද ඒක ඇහගන්නේ?"

"මට විදුලිපුවත් පෝර්මයක් දෙන්න, අපි ඔහුට විදුලි පුවතක් යවමු මෙහෙම කියලා"

"සර් හෙන්රි වෙනුවෙන් හැඬදෙයක්ම සූදානම්ද?" ඒ ඇති. ඊළඟට ඒකෙ ලිපිනය අපි සඳහන් කරමු. "බැරිමෝ මහතා, බැස්කවිල්"

මන්දිරය." එහේට ළඟම තියෙන කැපුල් කුන්තෝරුව මොකක්ද? ශ්‍රීමපත්. බොහොම හොඳයි. දෙවැනි විදුලිපුවත අපි යවමු ශ්‍රීමපත් නැපුල් හල භාර ස්ථානාධිපතිතුමාට. ඒකෙ අපි මෙහෙම ලියමු.

"බැරිමෝ නමට එවූ විදුලිපුවත ඔහුගේ අතටම භාරදිය යුතුයි. ඔහු නොසිටියේ නම්, ඒ බව වහාම මෙම ලිපිනයට දන්වා එවන්න. සර් හෙන්රි බැස්කවිල්, නොදේම්බලන්ඩ් කෝට්ලය"

ඒකෙන් අපට පුළුවනි හැන්රි අයුරු නැති කලින් දැනගන්න - බැරිමෝ දෙවොන්ෂයර්හි ඔහුට නියමිත ස්ථානයේ ඉන්නවාද නැත්ද යන්න."

"ඔව්. ඒක හරි" සර් හෙන්රි කීය. "ඒක නෙමෙයි මෝර්මර් මහත්මයා. කවුද මේ බැරිමෝ?"

"කලින් බැස්කවිල් මැරුණේ යුරි ප්‍රධාන සේවකයා මියගිහිත්. ඔහුගේ පුතා තමා ජප්න් බැරිමෝ. ඔවුන් තමා පරම්පරා හතරක් තිස්සේ මන්දිරයේ කටයුතු බලා-කියා ගත්තේ. ප්‍රදේශයේ ඉන්න අතික් ඕනෑම යුවලක් වගේ, මා දන්නා කරමින් බැරිමෝ යුවලක් වැදගත් අය."

"ඒ වගේම මෙහෙමත් දේකුත් තියෙනවා" බැස්කවිල් කීය. "මන්දිරයේ ස්ථිරව පදිංචියට, එත පවුලේ කවුරුත් හෝ නැත්නම්, ඒකෙන් වාසියක් බැරිමෝටයි. කළුසුනු චූචිරාජකාරීන් නැහැ. සැපයේ ජීවත්වෙන්නා හොඳ සුබෝපභෝගී නිවසකුත් තියෙනවා. එහෙම නේද?"

"ඔව්. ඒක ඇත්තයි"

"සර් චාල්ස්ගේ අන්තිම කැමති පත්‍රයෙන් බැරිමෝට වාසියක් සැලසුණාද?"

"බැරිමෝට හා ඔහුගේ බිරිඳට පවුම් හන්සිය බැගින් ලැබුණා"

"ඔවුන් කලින් දැනගෙන හිමියාද, ඉම් වගේ මුදලක් ඔවුනට හිමිවෙන බව?"

"ඔව්. තමන්ගේ අන්තිම කැමති පත්‍රයෙන් කෙරෙන ප්‍රදානයන් ගැන කතාබහ කරන්න, සර් චාල්ස් ලොකු කැමැත්තක් දැක්වූවා"

"ඒ කාරණය වැදගත්"

"සර් චාල්ස්ගේ අන්තිම කැමති පත්‍රයෙන් මුදල් පරිත්‍යාග හිමිවුණු අය ගැන සැකයක් සිතන්න එපා" දොස්තර මෝර්මර් කීය. "ඒ මොකද ඒ මුදලයෙන් මටත් ධුමුම් දහක් හිමිවුණා"

"හැබැට! තවත් කාර්ද ඒ වගේ ලැබුණේ?"

"සුද්ගලයන් රැසකට සුඵ සුළු මුදල් ප්‍රමාණ හිමිවුණා. පුණ්‍යායතන රැසකටත් ඒ වගේ මුදල් වෙන් කෙරුණා. ඉතිරි සියල්ලම සර් හෙන්රිට"

"ඒ මුදල කොපමණද?"

"පවුම් හත් ලක්ෂ හතළිස් දහසක් පමණ"

5

"ඒ තරම් විශාල මුදලක් මේ කාරණයට අදාළ බව මං දැනගිටියෙනා" හෝමිස් කීවේ මවිතය පළකිරීමට ඇති බැව් ඉහළට එසවෙද්දීය.

"සර් වාල්ස් විශාල ධනවතෙකු බව ප්‍රසිද්ධ වී තිබුණා" මෝටිමර් කීය. "නමුත් ඔහුගේ සුදුකුම්පත්වල වටිනාකම ගණන් බැලූ පසුවයි දැනගත්තේ, ඔහු කොයිතරම් ධනවතුද කියා. මුළු මුදලයේම සම්පූර්ණ වටිනාකම රත්පවුම් මිලියනයකට කිව්වුණි"

"අනේ හැබැට්! ඒක දෙනෙකු හයානක සෙල්ලමක යෙදෙන්න පොළඹවන තරම් අති විශාල මුදලක්. දොස්තර මෝටිමර්. මට තිබෙනවා තවත් එක ප්‍රශ්නයක්. අපේ මේ තරුණ මිත්‍රයාට හදිසියේ යම් කරදරයක් වුණොත්..... මට සමාවෙන්න මේ වගේ ඉතා අප්‍රසන්න උපකල්පනයක් ඉදිරිපත් කිරීම ගැන! එහෙම වුණොත් මේ මුදලය උරුම වන්න කාටද?"

"සර් වාල්ස්ගේ අනෙක් බාල ශ්‍රෝණොයුරා - රොජර් බැස්කවිල් අවිවාහකව මියගිහිත් තෝ. ඒ නිසා මුදලය වෙස්මන්ඩ්ලාට උරුම වේවි. ඔවුන් බැස්කවිල් පවුලේ දුර ආහිත් - ආහි සොණොයුරන්. ජේම්ස් වෙස්මන්ඩ්, වෙස්ට්මෝලන්ඩ්හි පදිංචි වයස්ගත දේවගැතිකුමක්"

"ඔබට ස්තූතියි. මේවා බෝහොම සිත් ඇදගන්නා සුලු තොරතුරු. ඔබට ජේම්ස් වෙස්මන්ඩ් දේවගැතිකුමා හමුවී තිබෙනවාද?"

"ඔව්. වරක් ඔහු සර් වාල්ස් හමුවීමට ආවා. ඔහු සාන්තුවරයෙකුගේ ජීවිතයක් ගත කරන, ගෞරවනීය වෛද්‍යවිද්වතුන් ඇති කෙනෙක්. සර් වාල්ස් කළ පරිත්‍යාගය දේවගැතිකුමා ප්‍රතික්ෂේප කළා අන්තිමේදී එය පිළිගන්නා මෙන් ඔහුට සර් වාල්ස් බල කළා"

"එතකොට මේ පවුම් ලක්ෂ ගණනක මුදලයේ හිමිකරුවා වෙන්නේ, මේ වාම් ජීවිතයක් ප්‍රියකරන/කැනැත්තාද?"

"ඔහු ඒකෙ උරුමක්කාරයා වෙන්නේ ආහිත්වය අනුව, වෙනත් කෙනෙකු නොමැති නිසා. නමුත් වත්මන් උරුමක්කාරයා වන සර් හෙන්රිට තමන්ගේ මුදලට තමන්ට කැමැති පරිදි හසුරුවන්න පුළුවනි.

ඔහුත් තම දේපළ වෙන්කොට හරි ඉතාලියාවෙන්, කවදාහරි ඒවායේ හිමිකාරයා වෙන්තො වෙස්මන්ඩ් දෙවනාතිකුමා”

“සර් හෙන්රි ඔබ ඔබේ අන්තිම කැමැති පත්‍රය ලියලද?”

“නෑ හෝම්ස් මහත්මයා. ඒක මං කළේ නෑහැ. ඒ මොකද මට ඒකට වෙලාවක් තිබුණේ නෑ. කාරණා තිබෙන්නේ මේ ආකාරයෙන් බව මට දැනගන්න ලැබුණේ ඊයේ. කොහොම වුණත් මම තං හිතන්නේ වංශාධිපති තනතුර සුභ බුද්දලා හිමිවෙන තැනැත්තාට, මුදලේ පාලනයත් හිමි විය යුතුයි. ඔගේ අසරණ මහල්පාගේ අදහස වුණේ ඒකයි. වතුපිටි පවත්වාගෙන යන්න මුදල් නැත්නම්, අයිතිකාරයා කොහොමද බැස්කවිල් නාමයේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය යථා තත්ත්වයට ගෙනොන්නේ?”

“කොහොම හරි. ආවුද්දටත් පමා නොවී වෙවොන්ගේරයට යන්න ඔබ ගත්තු තීරණය හරි. මමත් ඒකට මුළු හදින්ම එකඟ වෙනවා. මේ ගැන මං ඔබගෙන් කරන්නෙ එකම ඉල්ලීමයි. ඔබ එහි කොහොමට වත් තනිවම නම් නොයා යුතුයි”

“මා සමග දොස්තර මෝට්මර් යනවා”

“ඒ වුණත් ඔබ ළඟටම වෙලා බලාගෙන ඉන්න, දොස්තර මෝට්මර්ට හැකියාවක් නෑ. ඔහු අවදිය ප්‍රතිකාර ලබා දිය යුතු රෝගීන් ඉන්නවා. ඔහුගේ නිවස තියෙන්නේ ඔබේ නිවසට සැතපුම් ගණනක් ඇතින්. කොයිතරම් දැඩි ලෙන්ගතු කමක් තිබුණත්, හදිසියේ ඔබේ පිහිටට ඒමට ඔහුට බැරිවෙන්න පුළුවනි. සර් හෙන්රි. ඔබ කැඳවාගෙන යා යුත්තේ හැම තිස්සේම ඔබේ ළගින්ම ඉන්න පුළුවන් විශ්වාසවන්ත කෙනෙක්”

“හෝම්ස් මහත්මයා. ඔබට හැකියාවක් නැද්ද මා සමග යන්න?”

“එහේ තත්ත්වය ඉතාම උග්‍ර අතට හැරුණොත් නම්, මට සිදුවෙනවා පෞද්ගලිකවම එහේම එන්න. නමුත් ඔබට තේරෙනවා ඇති. මට දීර්ඝ කාලයක් ලන්ඩන් නගරයෙන් පිටවෙලා ඉන්න හැකියාවක් නෑ. මගේ උපදේශක රහස් පරීක්ෂක සේවය නිසා, රටේ හැම දිශාවෙන්ම අනුග්‍රාහකයන් නොකඩවා මා වෙත එනවා. රහස් හෙළිකරන බවට තර්ජනය කරමින් කප්පම් ඉල්ලන්නෙක් මේ දවස්වල ක්‍රියාත්මක වෙලා. ඔහු දැන් භයකරගෙන ඉන්නේ, එංගලන්තයේ ඉතාම ගෞරවනීය කෙනෙක්. එතුමාට අපකීර්තියක් ගෙන එන්න පුළුවන් හුවපටියක් නවත්වන්න පුළුවන් මට විතරයි.

ඩාවිලුවර් වෙත යෑම මට කළ නොහැකි දෙයක් බව ඔබට තේරෙනවා නේද?”

“මා සමග කැඳවාගෙන යාමට කෙනෙක් යෝජනා කරන්න ඔබට පුළුවන්ද?”

හෝමස් තම අත, මගේ අත මත තැබීය.

“කරදර හිරිහැර තියෙන වෙලාවක ඔබේ ළඟින්ම ඉන්න මීට වඩා හොඳ කෙනෙක් නෑ” හෝමස් කීය. “ඒ මගේ මිත්‍රයා ඔබ සමග යන්න කැමැති නම්, වෙන කිසිම කෙනෙකුට බෑ, මං වගේ විශ්වාසෙන් ඒ කාරණය කියන්න”

මේ යෝජනාවෙන් මම අතිශය පුදුමයට පත්වූයෙමි. එහෙත් මා ඊට පිළිතුරක් දීමටත් පෙර, සර් හෙන්රි මගේ අත අල්ලා ග්‍රහණය කරගත්තේ හෘදයාගමි අයුරෙනි.

“ඒක නම් ඉතාම කරුණාවන්ත කටයුත්තක් දොස්තර වොට්සන්” ඔහු කීය. “ඔබ මා ගැන හොඳින්ම දන්නවා. මේ ප්‍රශ්නය ගැනත් මං කරමටම කාරණා ඔබ දන්නවා. මේ වෙලාවේ මා සමග බැස්කවිල් මැඳුරට ඇවිත්, මට පිහිට වූණෙත්, ඒක මං කවදාවත් අමතක කරන්නේ නෑ”

වික්‍රමාන්විත කටයුතුවල යෙදීමට මම කවදත් කැමැත්තක් දැක්විමි. මා වර්ණනා කරමින් හෝමස් කළ ප්‍රකාශය නිසා මගේ හිතේ ඇතිවූයේ සතුටකි. ඔහුගේ සහකාරයා ලෙස සර් හෙන්රි මා පිළිගත්තේ එක් මොහොතකිනි. ඒ නිසා මගේ හිතේ ඇතිව තිබූ සතුට දෙගුණ විය.

“ඔබ සමග එන එක මට සුන්දරෝපයක්” මම කීවෙමි. “මගේ කාලය ප්‍රයෝජනවත් වීදියට ගතකරන්න, මීට වඩා හොඳ ක්‍රමයක් නෑ”

“ඒ වගේමයි. හැම දෙයක්ම ඔබ ඉතා සැලකිල්ලෙන් මට වාර්තා කරන්න ඕන” හෝමස් කීය. “අර්බුදකාරී තත්ත්ව ඇතිවෙන බව නිසැකයි. එහෙම වෙලාවකදී ඔබ කටයුතු කරන්න ඕන කොහොමද කියල මං කියල දෙන්නම්. සෙනසුරාදා වේදී හැමදෙයක්ම සුදානම්ව තියෙව් කියල මං විශ්වාස කරනවා”

“ඒ විධිය ඔබට හොඳයි ද, දොස්තර වොට්සන්?” සර් හෙන්රි විමසීය.

“හොඳටම හොඳයි”

“පැඩිංටන්වලින් දුම්රියක් පිටත්වෙන්න නියමිතයි සෙනසුරාදා උදේ දහයමාරට. යම්කිසි වෙනසක් දැනුම් නොදුන්නොත්, එහෙනම් අපි හමුවේමු එදාට”

පිටත්වී යාමට සූදානමෙන්, අපි අසුන්වලින් නැගිටිටෙමු. බැස්කවිල් එක්වරම කැගැසුමේ ජයග්‍රාහී හඬකිනි. කාමරයේ මුල්ලක තිබූ කැබිනෙට්ටුවක් යටින්, ඔහු අතට ගත්තේ දුඹුරු පැහැති සපත්තුවකි.

“මගේ නැතිවුණු සපත්තුව” ඔහුට කැගැසිණ.

“අපේ අනෙක් ප්‍රශ්න ගැම එකක්මත්, ඔබ වගේ, පහසුවෙන් විසඳේවා කියල මං පුරවන්නා ආරනවා” හෝමිස් කිය.

“මේක හරි පුදුමාකාර දෙයක්” දොස්තර මෝටිමර් කිය. “දවල් කැමට කලින් මං මේ කාමරේ අස්සක් මුල්ලක් නැර සෝදිසි කරල බැලුවා”

“මමත් එහෙමයි. කාමරේ හැම අඟලක්ම මගේ සෝදිසියට ලක්වුණා” බැස්කවිල් කිය. “ඒ වෙලාවේ මේ සපත්තුව තිබුණේ නෑ”

“එහෙම නම් වෙන්න ඇත්තෙ මේක. අපි දවල් කැම ගන්න අතරේ, සේවක ළමයා රහසෙන්ම මේක ගෙනැත් දමලා”

මේ වෙලාවේම ජර්මන් ජාතික අහෝටල් සේවකයා කැඳවා ප්‍රශ්න කරන ලදී. ඔහු කීවේ තමා මේ ගැන කිසිවක් නොදන්නා බවයි. වෙනත් සොයා බැලීම් කිහිපයක් කළ ද එයින් ද පලක් නොවීණි. අප හමුවට එකක් පිටිපස එකක් පැමිණි කුඩා අබිරහස් රැසකි. අපට පෙනී ගියේ ඒවාද, කිසිදු විසඳුමක් නොමැති ඒවා ලෙසයි. දැන් එම අබිරහස් වලට තවත් එකක් එකතු වී ඇත.

සර් වාල්ස්ගේ මරණය ප්‍රසෂානිත් නැබ්වද, අනෙක් සිදුවීම් සියල්ල සිදුවූයේ දින දෙකක කාලයක් තුළයි. පුවත්පතෙන් කොටස් කපා සකස් කර තිබූ ලියුම, අශ්ව කරත්තයෙන් පැමිණ ඔත්තු බැලූ කළු රැවුල්කාරයා, දුඹුරු පැහැති අලුත් සපත්තුවක් නැතිවීම, පරණ කළු සපත්තුව නැතිවීම, දුඹුරු සපත්තුව කාමරය තුළින් යළි හමුවීම, මේ අතර වෙයි.

අපි කුලීරියක නැගී ආපසු බේකර් විදිය බලා පිටත්වී ගියෙමු. හෝමිස් තළල රැළි කරගෙන හැඹුරු කල්පනාවක වැටී සිටියේය. මේ අදහන සිදුවීම් සියල්ල එකට ගැලපිය හැකි තනි විසඳුමක්

කිබිද? එවැන්නක් සෙවීමට මා මෙන්නම ඔහුද උත්සාහ දැරූ බැව් මම තේරුම් ගනිමි. එදා මුළු සැන්දෑ කාලය පුරාම, හෝමස් පයිල්පය උරමින් කල්පනාවක වෙළී සිටියේය.

රාත්‍රි ආහාරයට ස්වල්ප වේලාවකට පෙර විදුලි පුවත් දෙකක් අප වෙත ලැබිණි. පළමුවැන්නේ සඳහන් වූයේ,

"බැරිමෝ බැස්කවිල් මන්දිරයේ සිටින බව මේ දැන් අහන්නට ලැබුණා.

- බැස්කවිල්"

දෙවැන්න;

"හෝටල් විසිතුනකටම ගොස් පරීක්ෂා කළෙමි. කපන ලද "ටයිම්ස්" පත්තර පිටුව නොලැබුණු බව දන්වන්නේ කණගාටුවෙනි.

- කාටරයිට්"

"ඔන්න මං අල්ලාගෙන හිටී දෙපොටක්ම කැවුණා වොට්සන්. තමන් ගන්නා හැම පියවරක්ම අසාර්ථක වෙත පරීක්ෂණයක් තරම් සිත ඇදගන්නා වෙනත් එකක් නෑ. වෙනත් මොනවා හරි හෝඩුවාවන් කියෙනවාද කියල අපි ඉහායලු බලන්න ඕන"

"අර ඔක්කු බැලූ මිනිහා ගෙන ගිය කුලීරියේ රියාදුරා තවමත් අපට ඉතිරි වෙලා ඉන්නවා.

"ඔබ හරි. ඔහුගේ නම සහ ලිපිනය අපට දැනුම් දෙන්න කියා, මා කුලීරට ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලයට විදුලි පුවතක් යැව්වා. මේ එන්නේ මගේ ඉල්ලීමට පිළිතුරක් නම් පුදුමවෙන්න දෙයක් නෑ"

විවෘත වූ දොරෙන් පැමිණීමේ පිළිතුරකට වඩා සතුටුදායක ප්‍රතිචාරයකි. රඵ පෙනුමක් තිබූ ඔහු අපට අවශ්‍යව තිබූ පුද්ගලයාය.

"අපේ ප්‍රධාන කාර්යාලයෙහි මට දැනුම් දීමක් කරල තිබුණා" ඔහු කීය. "මේ ලිපිනයේ ඉන්න මහත්මිය මගේ අංක 2704 කුලීරිය ආන විමසීමක් කළා කියල. මහත්තයා, මං අවුරුදු හතක් කුලීරට එළවලා තියෙනවා. තිසිදවසක මට විරුද්ධව පැමිණිල්ලක් නෑ. මං මේ මූලස්ථානයේ ඉඳල කෙළින්ම ආවේ මගේ හම්බ වෙන්න. මට විරුද්ධව කියන්න කියෙන්නේ මොනවද? ඒක මගේ මුණටම කියන්න"

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා" හෝමස් කීය. "මගේට විරුද්ධව කිව හැකි මේ ලෝකෙ දෙයක් මට නෑ. අනික් අතට, මං මේ අහන

ප්‍රශ්නවලට පැහැදිලිව පිළිතුරු දෙනවා නම්, ඔහේට තෑගි ලැබෙනවා පවුම් බාගයක්”

“මට අද සරුසාර දවසක් වුණා. මං අතින් කිසිම වැරද්දක් වුණේ නෑ” කුලීරට රියාදුරා කීවේ මුහුණට සිනාවක් නගා ගනිමිනි.

“මොනවද මහත්මයා ඔබට දැනගන්න උවමනා?”

“මුලින්ම මට කියන්න ඔබේ නම හැලිපිනය. ඒ පසුව දිනක උවමනා වුණොත් ඔබ හමුවීම ආදිය”

“ජෝන් ක්ලේටන්, 3 ටර්පි විටීයා-බොරෝ. මං කුලීරිය නවත්වාගෙන ඉන්නේ වෝට්සු දුම්පියවොළ අසල පිප්ලිගේ රථගාලේ”

ඡරලොක් හෝමිස් එම කරුණු සටහන් කරගත්තේය.

“හොදයි ක්ලේටන්. ජෑන් මට ඡම්/විකත් කියන්න. අද උදේ දහයට ඔබ කුලීරියෙන් එක මහත්මයෙක් ධූගෙන ආවා. ඊළඟට මේ ගේ දිනා සෝදිසියෙන් බලාගෙන ඉඳලා, පසුව මහත්වරු දෙදෙනෙක් පසුපස රිජන්ට් විදිය දිගේ ගියා”

මඳක් පුදුමයට පත් අමුත්තාගේ මුහුණේ, ලැජ්ජාවක ලකුණු මතු විය. “ඇයි මහත්තයා මං මොකටද ඒ ගැන කියන්නේ? මං දන්නා හැමදෙයක්ම ඔබ දැනටමත් දන්නවා ඡනු. ඇත්තම කියන්නම්. ඒ මහත්තයා කිව්වා ඔහු රහස් පරීක්ෂකයෙක් කියල. ඊළඟට මට කිව්වා ඔහු ගැන කිසිම දෙයක්, කිසි කෙනෙකුට කියන්න එපා කියල”

“යාඵවා. මේක හරි බරපතළ කාරණයක්. මට කාරණා හෙළිනොකර හංගන්න හැදුවොත්, ඔහේ ලොකු කරදරයක පැටලෙන්න පුළුවනි. ඔහේ කියන්නේ තමා රහස් පරීක්ෂකයෙකු බව ඒ මිනිසා කිව්වා කියලද?”

“ඔව්. ඔහු එහෙම කිව්වා”

“කොයි වෙලාවේද කිව්වේ?”

“කරත්තයෙන් බැහැල චෙන්ට් යනකොට”

“තවත් මොනවා හරි කිව්වද?”

“ඔහුගේ නම කිව්වා”

හෝමිස් මා වෙත අයාමු කළේ ජයග්‍රාහී බැල්මකි.

“හැබැට? එහෙනම් ඔහුගේ නම කිව්වා ඔහෙන් එක්ක? ඒක නම් නොසැලකිලිමත් වැඩක්. මොකක් ද එයාගෙ නම?”

"එයාගෙ නම....." රියැදුරා කිය, "ෂර්ලොක් හෝමස් ය කිව්වා"

රියැදුරාගේ පිළිතුරෙන් මගේ මිත්‍රයා එක්වරම නිගැස්සී තුෂ්නිමිභූත විය. ඔහු එලෙස විස්මයට පත් අවස්ථාවක් මා මීට පෙර දැක නොතිබිණි. එක් මොහොතක් විමසියෙන් බලා සිටී හෝමස්, ඊළඟ මොහොතේ කොක් හඩලා සිනාසෙන්නට පටන් ගත්තේය.

"සැකයක් නෑ වොට්සන්. මාත් එක්ක කුරට කර ඉන්න පුළුවන් දක්ෂයෙක්!" ඔහු කිය. "මාත් එක්ක සටන් වදින්න එන්නෙ ඉතාම වේගයෙන් සරඹ කළ හැකි, නැමෙන සුළු නඩුවක් අරගෙන. හො හෝ! එහෙනම් මිනිහගෙ නම ෂර්ලොක් හෝමස්. එහෙමද?"

"ඔව් මහත්මයා. ඒක තමයි ඒ මහත්මයාගෙ නම"

"විසිෂ්ටයි! දැන් මට කියන්න තමුසෙ එයාව කරන්නට නග්ග ගත්තෙ කොහේදිද? ඊළඟට සිදුවුණේ මොනවද?"

"ටැරැල්ලා වතුරගුයෙදි ඔහු මට කතාකරගන්න කොට, උදේ නවයහමාරයි. ඔහු මුලින්ම කිව්වා තමන් රහස් පරීක්ෂකයෙකු බව. ඊළඟට දවස පුරාම තමන් කියන විදියට වැඩ කරන්න පුළුවන් නම්, පුස්ත අහන්නේත් නැත්නම්, ගිනි දෙකක මුදලක් ගෙවනවා කිව්වා. ඒකට මං එකඟ වුණේ මොහොම කැමැත්තෙනි. මුලින්ම අපි ගියේ නොදම්බලන්ඩ් හෝටලේ ගාවට. එකතු අපි බලාගෙන හිටියා. අර මහත්තුරු දෙන්නා, හෝටලයෙන් එළියට ඇවිත් කුලීරියක නැගිලා මේ පැත්තට එනකොට, අපි ඒ පිටි පස්සෙන් ආවා. ඒ කරත්තය මේ කිට්ටුව නැවැත්තුවා....."

"මේ ගෙදර ඉස්සරහ දොර ළඟ" හෝමස් කිය.

"මට ඒක හරියටම මතක නෑ. ඒ වුණාට මගේ කරත්තයේ ආව මගියා නම්, ඒ හැමදෙයක්ම දැනගෙන හිටියා. අපි පාරේ ටිකක් දුර ඉදිරියට ගිහිං රිය නවත්වාගෙන හිටියා. අපි පැය එකහමාරක් ඉන්න ඇති. ඔන්න එතකොට අර මහත්තුරු දෙන්නා අපි පහුකරගෙන ඉදිරියට ගියා. ඒ පිටිපස්සෙන් අපිත් බේකර් විදිය දිගේ ඉදිරියට ගියා"

"ඒ හරිය මං දන්නම" හෝමස් කිය.

"විජන්ට් විදියේ තුන් කාලක් පමණ දුර අපි ගමන් කළා. ඒ වෙලාවේ මගේ කරත්තයේ ගමන් කළ මහත්තයා කළේ මොකක්ද; එකපාරටම කැගැහුවා! පුළුවන් තරම් වේගයෙන් වෝට්ලු දුම්චිය පොළට යන්න කියලා මට කැගහල කිව්වා. මගේ වෙළඹට මං

කසපාර එල්ල කළා. ඒ කීව් තැනකට යන්න අපට මිනිත්තු දහයක් ගතවුණේ නෑ. එතැනදී ඔහු මට ගිනි දෙකක මුදලක් ගෙව්වේ හොඳ මහත්මයෙකු විලසින්. ඊට පස්සේ රියෙන් බැහැලා ඉක්මනින්ම දුම්රියපොළ තුළට ගියා. ඒ යන්න සුදානම් වෙලා ඔහු ආපහු හැරිලා මට කීව්වා;

"ඔබ මේ අග්ව කරත්තයෙන් කැඳවාගෙන ගියේ කවුද කියල දැනගන්න ඔබ කැමති ඇති. මම, තමයි ඡේලොක් හෝමිස්" එතුමාගේ තම මට දැනගන්න ලැබුණේ ඒ විදියට—

"මට හිතාගතහැකි. ඔබට ඊට පස්සේ ඔහුව දකින්න ලැබුණේ නැද්ද?"

"නෑහැ. ඔහු දුම්රියපොළට ඇතුළුවුණාට පස්සේ මං දැක්කේ නෑ"

"ඡේලොක් හෝමිස් මහත්මයාගේ පෙනුම කොයි වගේ කියලද ඔබ විස්තර කරන්නේ?"

රියාදුරා හිස කසමින් කල්පනා කළේය.

"ඒ මහත්තයාගේ භූමි-විස්තර කිරීම නම් එව්වර පහසු නෑ. වයස හතළිහක් විතර ඇති. මධ්‍යම ප්‍රමාණයට උසයි. මහත්මයා ඔහු ඔබට වඩා අගල් දෙකක් හෝ තුනක් ඔව් ඇති. බොහොම ඉහළ පැළැත්තියේ කෙනෙකු විදියටයි ඇඳ පැළඳගෙන හිටියේ. උඩු රැවුළක් තිබුණේ නෑ. කළුපාට යටි රැවුළු මුණ වැහෙන්නට වගේ තිබුණා. ඒක යට කෙළවරෙන් හතරැහැට කපල තිබුණා. මුහුණ සුදුමැලියි. ඊට වඩා කිවයුතු යමක් මට හිතාගන්න බෑ"

"ඇස්වල පාට?"

"මට කියන්න අමාරුයි"

"වෙන මොකක්වත් මතක නැද්ද?"

"නෑ මහත්මයා"

"මෙන්න එහෙනම් ඔබට මං දෙන්න පොරොන්දු වුණු පවුම් භාගය. තවත් තොරතුරු ගෙන ආ හැකි නම්, තවත් පවුම් භාගයක් මා ළඟ තියෙනවා ඔබ වෙතුවෙන්. ශුභ රාත්‍රියක්"

"ඔබට ස්තූතියි මහත්මයා. ශුභ රාත්‍රියක්"

ජෝන් ක්ලේටන් අපේ නිවහනෙන් පිටවී ගියේය. හෝමිස්ගේ මුහුණට නැඟුණේ බලාපොරොත්තු කඩවූ සිතාවකි. ඔහු කතාව ඇරඹුවේ ඒ බැව් හැඟවීමට දෙපුර හකුළුවමිනි.

“අපේ තුන්වැනි පොට්ත් කැඩුණා වොට්සන්. අපි ආයෙමත් හිටපු තැනමයි. උෟ මහ කෙරොටික තත්කඩයෙක්! හෙන්රි බැස්කවිල් මගෙන් උපදෙස් ගත්තු බව උෟ දැනගෙන හිටියා. උෟ අපේ නිවසේ අංකයත් දැන හිටියා. ඊළඟට මං කවුද කියා රිජන්ට් විදියෙදි දැක හඳුනාගත්තා. අප ඔහුගේ කුලීරියේ අංකය බලාගෙන, පසුව හෝ රියාදුරාගෙන් ප්‍රශ්න කරන බව නිගමනය කළා. ඒ හින්දා ඒ මගින් මට එව්වේ පණිවුඩයක්. මේ සෑරේ තම අපට මුහුණ දෙන්න වෙලා තියෙන හතුරා, අපේ කරට කර ඉන්න තරම් සමතෙක් බවයි පෙනෙන්නේ. මං ඔහුට පරාජය වුණේ ලන්ඩන් නගරයේදීම. ඩෙවොන්ෂයරයේදී මබ මට වඩා වාසනාවත්ත වේවා කියල මං ප්‍රාර්ථනා කරනවා වොට්සන්. කොහොම නමුත් එහේදී මබට මුහුණ දෙන්න වෙන තත්ත්වය ගැන, මගේ හිතේ තියෙන්නේ ලොකු හයක්”

“ඒ මොකක් නිසාද?”

“මබ එහි යවන්න සිදුවීම ඇත. මේ ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ මහ කෲර මිලේච්ස් කුමන්ත්‍රණයක් බවයි මට පෙනෙන්නේ. මේක ගැන කාරණා වැඩි වැඩියෙන් කේරුම්-කේරුම් කමයි. එහි කෲරත්වය මට අවබෝධ වෙන්නේ. මගේ හිතවත් ිමුහුණ මබ නම් හිතාවේවි. නමුත් මං මබට සහතික වෙන්නම්. මබ නිරූපදිතව යළිත් වරක් බේකර් විදියේ ඉන්නවා දැකීමයි මගේ ඒකම ආශාව!”

Reading Purpose

හයවැනි පරිච්ඡේදය මැස්කවිල් මන්දිරය

ඩෙවොන්ෂයරය බලා යාමට යොදාගත් දිනයෙහි අපි දුම්රිය පොළේදී හමුවීමු. සර් හෙන්රි බැස්කවිල් සහ දොස්තර මෝට්මර් කතාකරගත් අයුරින් එහි පැමිණියහ. මා සමග හෝමිස් දුම්රියපොළට පැමිණියේය. ඔහු තම නියෝග සහ උපදෙස් අවසන් වරටත් මට සිහිගැන්වීමට අමතක නොකළේය.

“මගේ හිතේ නොයෙකුත් උපකල්පන ඇතිවෙනවා. සැක සංකා මගේ හිතට එනවා” ඔහු කීය. “නමුත් ඒවා ඔබේ ඔප්වට දාලා, ඔබේ හිත එක් දිශාවකට යොමුකරන්න මා උත්සාහ ගන්නේ නෑ. ඔබට කරන්න තියෙන්නේ, දකින්න අහන්න ලැබෙන කාරණා සම්පූර්ණයෙන්ම මට වාර්තා කිරීම පමණයි. උපකල්පන වලට ඒම මට ඉතිරි කරන්න”

“මං ඔබට වාර්තා කළ යුත්තේ මොන වගේ කාරණාද?”

“කුමන හෝ ආකාරයකින් මේ සිද්ධියට සම්බන්ධයි කියලා, ඔබට හිතන්න පුළුවන් කාරණා, ඒවා සමහරවිට මේකට වක්‍රව බලපාන ඒවා වෙන්න පුළුවනි. ඊළඟට සර් වාල්ස්ගේ මරණය ගැන ඔබට අලුතෙන් අහන්න ලැබෙන යමක් වෙතොත් ඒවා.

මේ තරුණ බැස්කවිල් සහ ඔහුගේ අසල්වැසියන් අතර ඇතිවන ඇයි-හොඳයි කම් ගැන තොරතුරු, පසුගිය දවස් කීපයේ මං යම් යම් පරීක්ෂණවල යෙදුණා. එයින් ප්‍රතිඵලයක් ලැබුණේ නෑ. එයින් මට ස්ථිරවම හිතාගැනීමට හැකිවුණේ එක් කාරණයක් පමණයි. ඒ තමයි මේ පරපුරේ බුදුලයේ ඊළඟ උරුමක්කාරයා වන ජේම්ස් ඩෙස්මන්ඩ් දේවගැහිකුමා ගැන. මේ වයස්ගත මහත්මයා සුභද්‍රී පුද්ගලයෙක්. මේ කරදරවල මුල ඔහු නම් නොවෙයි. අපට පුළුවනි ඔහු ගැන සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක කර දමන්න. එතකොට ඉතුරු වෙන්නේ කවුද? විල්ලුව ප්‍රදේශයේදී සර් හෙන්රි බැස්කවිල් වටා එකතුවෙන පිරිස පමණයි."

"අපි පටන් ගැනීමේදී ම, මේ බැරිමෝ යුවල මන්දිරයේ සේවයෙන් ඉවත් කළොත් තරකද?"

"ඒක නම් කොහොමටවත් සුදුසු නෑ වොට්සන්. එහෙම කළොත් ඒක තමයි ලොකුම වැරද්ද. යම් විදියකින් ඔවුන් අභිංසකයින් නම් අපි ඔවුන්ට කරන්නේ ලොකු අසාධාරණයක්. අපි හිතමු ඔවුන් වැරදිකරුවන් කියලා. ඔවුන් අස් කළොත් මොකද වෙන්නේ? ඔවුන් අපරාධයට වරදකරුවන් බව ඔප්පුකිරීමටත්, ඔවුන් අල්ලා ගැනීමටත් අපට ක්‍රමයක් නැතිවෙනවා. නැහැ, අපි ඔවුන්ව කියාගමු අපේ සැකකාරයන් ලැයිස්තුවේ."

ඊළඟට තවත් සැහෙන සෙනගක් ඉන්නවා. මන්දිරයේ ඉන්නවා අශ්වයින් බලාගන්නා සේවකයෙක්. විල්ලුවේ කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල යෙදෙන ගොවීන් දෙදෙනෙක් ඉන්නවා. ඊළඟට අපේ මිත්‍රයා දොස්තර මෝට්මර් ඉන්නවා. ඔහු නම් සම්පූර්ණයෙන්ම අවංක කෙනෙක් කියලයි මං. විශ්වාස කරන්නේ. ඊළඟට ඔහුගේ බිරිඳ, අපි ඇය ගැන කිසිම දෙයක් දන්නේ නෑ. ඊට පසුව ඉන්නවා ස්වභාව විද්‍යාඥයා ස්ටේපල්ටන්. ආකර්ෂණීය රූමත් පෙනුමක් ඇති තරුණිය - ඔහුගේ සොහොයුරිය, ඊළඟට ලාංටර් හෝල් මන්දිරයේ වාසය කරන ෆැන්කල්න්ඩ් මහත්මයා. අපි ඔහු ගැන කිසිම දෙයක් දන්නේ නෑ. තවත් අසල්වැසින් දෙතුන් දෙනෙක් ඉන්නවා. මෙන්න මේ අය ගැන ඔබ බොහොම විමසිල්ලෙන් ඉන්න මින්"

- "මං මගේ සම්පූර්ණ උත්සාහය යොදන්නම්"
- "ආයුධ මොනවා හරි ඔබ ළඟ තියෙනවද?"
- "ඔව්. මං හිතුවා ආයුධ මොනවා හරි ගත්තොත් හොඳයි කියල"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්. ඊට්ට්ට්ට්ට්ට්ට් දවල් දෙකේම ඔබ ළඟම තියාගන්න. තමන්ගේ ආරක්ෂාව ගැන ගන්නා පියවර, කොයිම වෙලාවකවත් ලිහිල් කරන්න එපා"

මේ වනවිට අපේ මිතුරෝ පළමුවැනි පංතියේ දුම්රිය මැදිරියක් වෙත් කරගෙන වේදිකාවට වී අප එතතුරු බලා සිටියහ.

"නෑහැ. ඔබට කිවහැකි අලුත් ආරංචි/මොකුත්ම නෑ" දොස්තර මොට්මර් කීවේ මගේ මිතුරාගේ පුද්ගලයට පිළිතුරු වශයෙනි. "පහුගිය දවස් දෙකේදී නම් අප පිටිපසින් කිසිකෙනෙක් ආවේ නෑ. ඒ ගැන මට දිවුරා සහතික වෙන්න පුළුවනි. ඉතාම හොඳ සෙදිසියකින් හම්පි අපි එළියට ගියේ. අපට නොපෙනී අපේ ඔත්තු බලන්න කිසිම කෙනෙකුට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ"

"ඔබ දෙදෙනා හැම ගිස්සෙම ඉන්න ඇත්තෙ එකට?"

"ඊයෙ හවස් වරුළුව ඇරෙන්න" මොට්මර් කීය. "මං ලන්ඩනයට ආවම එක දවසක්ම විනෝදයෙන් ගත කරන්න වෙත් කරනවා. ඉතින් හවස් වරුව මං ගතකළේ. ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ විද්‍යායතනයේ කොතුකුණාරයේ"

"මං ගියා උද්‍යානයට එහි ගැටසෙන් මිනුස්සයින් දකින්න" බැස්කවිල් කීය. "ඒ වුණට කිසිම තරදයක් ඇතිවුණේ නෑ"

"කොහොම වුණත් ඒක නම් මෝඩ වැඩක්" හෝමිස් කීවේ බැරරුම් හඩිනි. "සර් හෙන්රි. මං ඔබට ආයාචනා කරනවා. තනියම නම් කොහේවත් යන්න එපා. එහෙම කළොත් ඔබට ලොකු අවාසනාවන්ත ඉරණමකට මුහුණ දෙන්න සිදුවීමට පුළුවනි. ඔබේ නැතිවුණු සපත්තුව ආපහු ලැබුණාද?"

"නෑහැ මහත්මයා. මං හිතන්නේ ඒක ගියා ගියාමයි"

"හැබෑ හේත්තම්. ඒකත් බොහොම සිත් ඇදගන්නා කරුණක්. එහෙනම් ඔබට ආයුබෝවන්!" හෝමිස් කීවේ දුම්රිය පිටත් වීමට පුදානමින් ඉදිරියට ඇදදැදීය. "සර් හෙන්රි. එක කාරණයක් හොඳට මතක තියාගන්න. ඒ අපස්තර මොට්මර් අපට කියවූ පුදුමාකාර කතන්දරයේ එත එක් වැකියක්. "යත්පයාට නිදහස ලැබෙන අත්ධකාර වෙලාවට විල්ලුවට නම් යන්න එපා!"

දුම්රිය මද දුරක් ඉදිරියට ගමන් කළ පසු මම කවුළුවෙන් එබී වේදිකාව දෙස බැලීම්. අප ඉහළ තෙත් යොමුකරගෙන නිශ්චලව සිටි හෝමිස් ගේ උස් සිරුර මම දුටුවෙමි.

දුම්රියේ ගමන ඉක්මනින් එමෙන්ම සතුටුදායක අයුරින් සිදුවීණි. මගේ මිතුරන් දෙදෙනා වඩාත් සමීපව හඳුනාගැනීමට මම ඒ කාලය යෙදවුවෙමි. ඒ අතරම දොස්තර මොට්මර් ගේ ස්පැනියෙල් වර්ගයේ බල්ලා සමග සෙල්ලම් ද කළෙමි. පැය කිහිපයක් ගතවී ගියේය. මෙතෙක් දුඹුරු පැහැයට දිස්වූ පස රතු පැහැ වී තිබිණි. ගඩොල්වලින් ඉදිකළ නිවාස වෙනුවට අපිම දක්නට ලැබුණේ කළුගල් කැබැලි යොදා ඉදි කළ නිවාසය. රේල්පාර දෙපසම හරිතවර්ණ, සරුසාර කුඹුරු දක්නට ලැබිණ. රතු පැහැති එළදෙනු සරුව වැටුණු තණකොළ ආහාරයට ගත්හ. සාරවත්ව වැටී තිබුණු ගස්වැල්වලින් පිළිබිඹු වූයේ දේශගුණය වඩාත් තෙත සහිත එකක් බවයි. බැස්කවිල් සිටියේ කවුළුවෙන් එළිගට තෙත් යොමුකරගෙනයි. වෙවොන් ප්‍රදේශයේ ඔහුට හුරුපුරුදු දුර්ගත දැක්ම ඔහුට සතුටෙන් කැගැසිණි.

“දොස්තර වොට්සන්. මං මෙතෙක් ගියාට පස්සේ ලෝකයේ නොයෙක් පළාත් මට දැකගන්න ලැබුණා. ඒ වුණත් මෙහේ තියෙන ලස්සනට සමාන කුරන්න හැකි ලස්සන පැත්තක් ඒ කොහේවත් දැක්කේ නෑ”

“වෙවොන්සයරයේ අය තමන්ගේ ප්‍රාන්තයේ ලස්සන ගැන හරි ආධිමිබරයි. එහෙම නැති මේ පළාතේ ණතෙක් මං කවදාවත් දැකල නෑ” මම කීවෙමි.

“ඒකට හේතුව ප්‍රාන්තයේ තිබෙන සුන්දරත්වය පමණක් නොවෙයි” මොට්මර් කීය. “මේ පළාතේ බොහොම දෙනෙකුට ජන්මයෙන්ම උරුමවුණු ශීර්ෂයේ ස්වභාවයත් ඊට හේතුවෙනවා. අපේ මිත්‍රයාට තියෙන්නේ වටකුරු සෙල්ලික් කිසක්. එහෙම හිසක් තියෙන අයගේ සිතේ උදෙසාගය වගේම, තමන්ගේ දේව ආති බැඳීම වැඩියි. සර වාල්ස්ට තිබුණේ ඉතාම දුර්ලභ වර්ගයේ හිසක්. ඒක අඩක් ගේලික් අඩක් අයිවර්නියන්. කොහොම වුණත් අන්තිම වරට බැස්කවිල් මහේෂ්වරයා දකිද්දී ඔබ බොහොම ලාබාලයි. එහෙම නේද?”

“මං බැස්කවිල් මහේෂ්වරයා කවදාවත් දැකල නෑ. ඒ මොකද තාත්තා ඔහුගේ අන්තිම කාලේ ජීවත්වුණේ එංගලන්තයේ දකුණු වෙරළබඩ කුඩා නිවසක. ඒ කාලේ මං පුංචි කොලු ගැටයෙක්. තාත්තාගෙ මරණයෙන් පස්සේ මං කෙළින්ම යැවුණේ, ඇමෙරිකාවේ හිටි තාත්තගේ මිත්‍රයෙකු ළඟට. මං මේ කියන්නෙ මට මේ හැමදෙයක්ම අලුත්. හරියට දොස්තර වොට්සන්ට වගේ. චිල්ලුව මොන වගේ එකක්ද කියල බලාගන්න මං ඉන්නෙ හරිම නොඉවසිල්ලෙන්.”

"හැබැවිට? එහෙත්ම ඒක පහසුකමක් කරන්න පුළුවනි. මම පුළුවනි පළමුවරට විල්ලුව බලාගන්න දැන්" දොස්තර මෝට්මර් කියුවේ දුම්රිය කවුළුවෙන් එළියට අත දිගු කරමිනි.

එය දිස්වූයේ හරිතවර්ණ කොටු ලෙස පෙනුණු කුමුරුවලට හා වනගත පෙදෙසකට ද ඉහළිනි. ඒ සිහිනයකදී දකින්නාක් වැනි, සිතේ දොමනසක් ඇතිකරන, කඩකොලු වූ මුදුනක් සහිත අළුපාට කඳු ගැටයකි. බැස්කවිල් සැහෙහි වෙලාවක් පෙදෙනේ ඒ දෙසට යොමුකරගෙනම හිඳගෙන සිටියේය. තම පරපුරේ අය, ඔවුන්ගේ සලකුණු ගැමුරටම කොටා තැබූ මේ අදහන අඩවිය මුල්වරට දකිද්දී, ඔහුගේ සිතේ ඇති වූ උදෝගය මම දුටුවෙමි. දුම්රිය මැදිරියේ මුල්ලක වාඩිවී ඔහු සිටියේ ඔව්වු ඇඳුම් කට්ටලයකින් සැරසිගෙනය. ඔහු කතාබහ කළේ ඇමරිකානු උච්චාරණයකිනි. ඔහුගේ දුමුරු පාට දෙනෙත්වලද, රළු ඇඟිබැමේ ද තිබුණේ, සාධම්බර බවක් මෙන්ම සුරවීර පෙනුමකි.

මේ හයංකර විල්ලුවෙහි අන්තරායකාරී හයංකර යමකට මුහුණදීමට මට සිදුවේද? එසේනම් මා සමග ඊට අභිතව මුහුණ දීමට, මා සමග හවුල්වීමට එකම මිත්‍රයෙකු හෝ සිටින බව සර් හෙන්රියේ මුහුණෙන් දුටුවෙමි. අප ගමන් ගත් දුම්රිය, කුඩා දුම්රිය පොළක නවත්වන ලදී. අපි තිදෙනා දුම්රියෙන් බැස්සෙමු. දුම්රිය පොළේ සුදු ගරාදි වැටට පිටතින් අශ්ව කරත්තයක් විය. ඒ අශ්වයින් දෙදෙනෙකු බඳින ලද කරමක් ලොකු රියකි. අපේ ගමන් බඩු ගෙන යෑමට උදව් වීමට පෙට්ටිවරු සහ දුම්රිය ස්ථානාධිපති අප වටා සිට ගත්හ. එය ඉතා රමණීය ගම්මානයක් බැව් අපි දුටුවෙමු. එහෙත් දුම්රිය පොළේ ගේට්ටුව අසල කළු නිල ඇඳුමින් සැරසුණු සෙබළුන් වැනි දෙදෙනෙකු දැක මම පුදුමයට පත්විමි. තම කෙටි ගිනිඅව් වලට බරදී සිටි ඔවුහු, අප එතැන පසුකර යද්දී සුපරීක්ෂකාරී දෙනෙත් අප වෙත යොමු කළහ.

අශ්ව කරත්තයේ රියදුරා ඉදිරියට පැමිණ සර් හෙන්රිට ආචාර කළේය. කුඩා සිරුරක් තිබූ ඔහු වැස්ගත පුද්ගලයෙකු විය. ඔහුගේ මුහුණේ සුහදශීලී සිතාවක් හෝ ප්‍රසන්න බවක් නොකිසිණ.

මිනිත්තු කිහිපයක් ගතවෙද්දී අපි සුදු පැහැති පුළුල් මාවතක අස්ථියෙන් වේගයෙන් ගමන් ගත්තෙමු. පාර දෙපසින්ම දක්නට ලැබුණේ හරිත වර්ණ තුණකිම්බය. සරුව වැඩුණු ගහකොළ තුරුලතා අතරින්, උස් වහල් සහිත වූ හැරණි නිවාස දිස්විය. මැනැවින්

ආලෝකමත් වූ නිවාසයේ ගස්කොළන් වලට එපිටින් දිස්වූයේ වෙනත් දර්ශනයකි. ඒ හිරු බැස ගත සැඟවී අඳුර සමග, ශෝකාකූල පෙනුමකින් දක්නට ලැබුණේ විල්ෆ්ට්ටය.

අශ්ව කරත්තය අප ගමන්ගත් මාවතෙන් අතුරු පාරකට හරවනු ලැබිණ. සියවස් ගණනක් ගමන් කළ කරත්තවල රෝද වලින් එම මාවත හැරී තිබිණි. පාරේ දෙපස වූයේ උසින් තරමක් වැඩි පස් කණ්ඩි දෙකකි. මේවා මීවන පඳුරු හා පාසි වර්ග වලින් සම්පූර්ණයෙන්ම ආවරණය වී තිබිණ.

කන්දේ ඉහළට ගමන්ගත් අපේ රිය මීළඟට පසු කළේ ගල්වලින් ඉදිකරනු ලැබූ පටු පාලමකි. කඳු මුදුනේ සිට ගල්පර අතරින් මහ ගබ්දයක් නංවමින් කඩා හැරුණු දොළ පාර, මේ පාලම යටින් ගලා ගියේය. අපේ මාවත මෙන්ම දොළ පාර ද දඟර සැදෙමින් වැටී තිබුණේ, ඝනව වැටුණු ඕක් සහ ගර් ගස්වලින් සැදුණු වනාන්තරයක් මැදිනි.

රථය හැරවූ සෑම වංගුවකදීම බැස්කවිල් හඬ නගා තම සතුව ප්‍රකාශ කළේය. අතිශය උනන්දුවකින් අවට බලමින් ගමන්ගත් ඔහු නොනවත්වාම ප්‍රශ්න ඇසුවේය. දුටු සෑම දෙයක්ම සුන්දර බැව් ඔහුගෙන් පැවසිණි. එහෙත් මගේ දෙනෙතට පෙනුණේ මේ පෙදෙස පුරාම යම්කිසි ශෝකයෙන් පිරුණු ස්වභාවයක් ඇති බවයි. අප ගමන්ගත් මාවත වියැරුණු කහ පැහැති පත්‍රවලින් වැසී තිබිණි. ඒ මගින් ගමන් කරද්දී කරත්ත රෝදවල ගබ්දය අඩුවී ගියේය. බැස්කවිල් බුදුලයේ උරුමක්කාරයා ආපසු පැමිණෙන විට ඔහු පිළිගැනීමට, සොබා දහම විසින් මග ඉදිපියට පිසිකළේ මෙම දිරාගිය පත්‍ර හා අතු කැබලිය. එයින් සංකේතවත් වූයේ දොමනසින් කලකිරීමෙන් පිරුණු හැඟීම් යයි මට සිතියිණි.

“හලෝ!” දොස්තර මෝට්මර්ට් කැඟෑසිණ. “මේ මොකද?”
පාර අයිනේ වූ උස්බිම් කඩක් මත අපට දක්නට ලැබුණේ ප්‍රතිමාවකට සමාන රූපයකි. පාදස්ථලයකට සවිකළ අශ්වාරෝහක ප්‍රතිමාවක් මෙන් අශ්වයකු පිට නැගී බලා සිටියේ, කළු පැහැති ඇඳුමකින් සැරසී, ඊළඟින් හෙළාගෙන සිටි යුද්ධ හටයෙකි. ඔහු තම උකුසු ඇස් අප ගමන්ගත් මාර්ගය දෙසටම යොමු කරගෙන සිටියේය.

“මේ මොකද පර්කික්ස්?” පුදුමයට පත් මෝට්මර් ඇසුවේ රියාදුරාගෙන. අපේ රියාදුරා බාගෙට තම අසුනේ ආපසු හැරුණේය.

“පුත්ස්ථවුන් හිරගෙදරින් හිරකාරයෙක් පැනල ගිහිං, දැන් දවස් තුනක් වෙනවා. ඉතින් ආරක්ෂක හටයො සෑම පාරක්ම, දුම්රිය පොළක්ම ගැනම සොදිසියෙන් ඉන්නෙ. ඒ වුණත් තවම ඒ මිනිහට අල්ලගන්න බැරිවුණො. මේ පැත්තෙ ගොවියො නම් මෙකට කොහොමටවත් කැමති නෑ. ඇත්ත තත්ත්වය ඒකයි”

“හිරෙන් පැන්න මිනිහා ගැන ආරංචියක් දන්නොත් පවුම් පහක තැග්ගක් දෙන බවයි මට අහන්න උැබුණේ?”

“ඔව් මහත්මයා! ඒ වුණට තමන්ගෙ බෙල්ල කැපිලා යන්න තියෙන අවදානම එක්ක බලනකොට පවුම්, පහ බොහොම සුළු දෙයක්. ඒ මිනිහ අතින් අය වගේ සාමාන්‍ය හිරකාරයෙක් නෙමෙයි. උඹ කිසි දේකින් නොනඹුණින භයානක දාමරිකයෙක්.”

“කවුද ඔහු?”

“මතකද අර සෙල්ඩන්? නොටිංග්ල් මිනීමරුවා?”

— ඒ සිද්ධිය මට හොඳින් මතක තිබිණි. ඊට හේතු වූයේ මේ භයානක අපරාධකරු සෑම විටකම දක්වා තිබූ බිහිසුණු බව නිසාත්, අපරාධයේ කුරිරු බව නිසාත්, හෝමිස් ඒ සිද්ධිය ගැන දැක් වූ උනන්දුවයි. ඔහු එම අපරාධය කර තිබූ මාග ස්වභාවය නිසා සෙල්ඩන් හොඳ සිහියෙන් සිටින්නෙකු ද, හිඟ විකල් වූවෙක් දැයි අධිකරණයට සැකයක් ඇතිවිය. එබැවින් ඔහු මරණ දඬුවම නියම නොවී දිවි ඇති තෙක් සිරයට නියම වීණි.

මේ වන විට අප ගමන් ගත් අශ්ව කරත්තය උස් බිමකට ළඟාවී තිබිණි. ප්‍රමාණයෙන් විශාල තැනින් තැන විසිරී තිබූ පර්වත කැබලි අපි දුටුවෙමු. ඊට අමතරව—ඉල් චලිත්—සැදුණු කඳුගැටයක් තැනක හෝ දෙකක දැකිය හැකි විය. විල්ලුව දෙසින් හමා ආ වේගවත් සුළඟේ සිතලෙන් අපේ සිරුරු වෙච්චලා ගියේය.

— හිරගෙදරින් පැනගත් අපරාධකරුවා මේ විල්ලුවේ කොහේ හරි සැඟවී සිටිනවා නො අනුමානය. නමා සිරගත කළ සමාජය කෙරෙහි ද්වේෂයෙන් හා වෛරයෙන්, හැකි විටෙක පලිගැනීමේ අදිටනින්, මේ කුරිරු මිනිසා වනමාගයකු මෙන් සැඟවී බලා සිටින බව ස්ථිරය. සිතල සුළඟත්, අඳුරු අඟසත්, විල්ලුවේ ආච්ච බවත්, සිතේ ඇතිකළේ දැඩි දොම්නසකි. නීදනසේ ගැවසෙන මිනීමරුවා පිළිබඳව සිතේ ඇතිවූ හැඟීම් නිසා සිතේ තිබූ දොම්නස හිතියකට පරිවර්තනය විය. මෙයින් බැස්කවිල් පවා නිහඬ විය. ඔහු තම කබාය වඩාත් හොඳින් සිරුර වටා ගොරවා ගත්තේය.

“අප නියෝජනේ බැස්කට්ලි මහදීරය” විශාලයා
තම අතේ තිබූ කසය දිගුකරමින් පැවසීය.

37 9

මේ වනවිට අප සරු බිම් වෙදෙස පසුකොට ඉදිරියට පැමිණ තිබිණි. අපි ඒ දෙස හැරී බැලුවෙමු. හිරු බැස යමින් තිබිණ. සිහින් දියකඩිති රත්වත් කුල් වලසිනුත්, පෙරළා නැවුම්පස සමග වනබිම් රතු පැහැයෙනුත් බැබළිණි. අප ඉදිරියෙන් වූ මාවත දෙපස සතව වැඩුණු ඔලිව් ගස්වලින් සහ ගල් පර්වතවලින් වැසී තිබිණ. අපි පාර දෙපස ඉදහිට කුඩා නිවාස දුටුවෙමු. ඒවායේ වහල මෙන්ම බිත්ති ද ගල්පතුරු වලින් සාදා තිබිණි. එක්වරම අපට ඇතින් දැක ගන්නට ලැබුණේ පහත් බිම් ප්‍රදේශයකි. එය වැසී තිබුණේ කුරු වූ ඕක් හා ෆර් ගස්වලිනි. හමා ආ කුණාටු සුළඟට දිගු කලක් තිස්සේ මුහුණ දීම නිසා ගස් එම තත්වයට පත්වන්නට ඇත. මන්දිරයක කුලුකු දෙකක් එම ගස් අතරින් ඇතින් දිස්විය. රියාදුරා තම අතේ තිබූ කසය ඒ දෙසට දිගු කලේය.

“බැස්කවිල් මන්දිරය” මහු කිය.

කම්මුල් රතු පැහැයට හැරුණු සරු හෙන්ට් බැස්කවිල් සිය අසුනෙන් නැගිටිමේය. මහු තම දීප්තියෙන් බැබළුණු දෙනෙන් ඒ දෙසටම යොමුකරගෙන බලා සිටියේය. මිනිත්තු කිහිපයක් ගතවෙද්දී අපි මන්දිරයේ ගේට්ටුව වෙත ළඟාවූයෙමු. ගේට්ටු කුළුණු දෙකේ මුදුන් අලංකාර වූයේ බැස්කවිල් අඟසුරේ ලාංඡනයක් වූ උරු තිස්වලිනි. කෙසේ වෙතත් දීර්ඝ කාලයක් අවිච්චිවලට විවෘත වීම නිසා, ඒවා පාසි හා සුස් බැඳී දුර්වරණ වී තිබිණි. යකඩ වාත්තු කොට සාදා තිබූ ගේට්ටු පියන් නම් සිත් ඇදගන්නා සුළු මෝස්තරයකට නිම කොට තිබිණ. කඵ් ගලින් ඉදිකොට තිබූ බැස්කවිල් මන්දිරය විනාශයට පත්වෙමින් තිබූ බව අපට දැකගත හැකි විය. වහලේ පරාළ පවා සමහර තැන්වල නිරාවරණය වී තිබිණි. එහෙත් මෙයට මුහුණ දමා තිබූ අලුත් ගොඩනැගිල්ලක් ද අපි දුටුවෙමු. සරු වාල්ස්ගේ දකුණු අප්‍රිකානු රත්රන් වල ප්‍රතිඵලයක් වූ එහි, වැඩ තවමත් නිම කර තිබුණේ, භාගයක් පමණක් බැව් අපට දකින්නට ලැබිණි.

ගේට්ටුවෙන් ඇතුළු වී අපි මන්දිරය දෙසට වැටුණු මාවතේ ගමන් ගත්තෙමු. පාර වැසී තිබුණු කොළ නිසා කරත්ත රෝදවල හඩ යළිත් වරක් නැතිවී ගියේය. දෙපසින් වැවී තිබූ ගස්වල අතු නිසා අප ගමන් ගත් මඟ දුමහසක් මෙන් දිස්විය. පාරේ ඇත කෙළවරේ බැස්කවිල් මන්දිරය දිස්වූයේ අවිචාරයක් වීලසිනි. මෙම අඳුරු මඟ

දෙස නෙත් යොමුකරගෙන සිටී බැස්කවිල් තිගැස්සුණු බවක් පෙනිණ.

"එක වුණේ මෙතැනදීද?" ඔහු විමසුවේ පහත් හඩකිනි.

"නෑ නෑ. යු ගස් වලින් සැදුණු සක්මන් මඵව තියෙන්නෙ අතික් පැත්තෙ" රියැදුරා කිය.

තරුණයා වටපිට බැලුවේ - ශෝකාකූල මුහුණකිනි.

"මේ වගේ තැනක ඊවත්වෙද්දී, තමන්ට කරදර සිදුවෙන බව මගේ මහල්පට දැනුණු එකේ පුදුමයක් නෑ." ඔහු කිය. "මේ විකම ඇති මිනම මිනිහෙක් හයට පක්කරන්න. මාස හයක් ඇතුළත මේ හරියේ මං විදුලි පහන් ජේළියක් සවිකරවා ගන්නවා. මන්දිරයේ ඉදිරි දොරටුව ලඟින්ම, ඉටියන්දම් දාහක ආලෝකය විහිදෙන ස්වෝත් එඩිසන් විදුලි පහකක් අවිකරනවා, මේක අන්ධකාරයේ තිබුණු තැනක් බව එතකොට ඔබට හිතාගන්නවත් බැරි වෙවි."

එතැනින් අපි පිවිසුණේ තණතොළ විවා තිබූ බිම් කඩකටයි. එවිට නිවස තිබුණේ අප ඉදිරියෙනි. එය එක් පැත්තකට පෝටිකෝවක් විහිදුණු දැවැන්ත ගොඩනැගිල්ලක් බව, අඩුවෙමින් තිබූ සැඟෑ එළියෙන් මම දුටුවෙමි. ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිරිපස බිත්ති, සම්පූර්ණයෙන්ම අයිවි වැල්වලින් වැසී තිබිණි. ජනේලයක් හෝ වංශයේ ලාංඡනය බිත්තියේ සවිකර තිබූ තැනක පමණක්, වැල් ඉවත්කොට තිබෙනු දැකිය හැකි විය. මෙයට වමෙන් හා දකුණෙන් කඵ ගලෙන් ඉදිකළ නවීන අංගන දෙකක් දක්නට ලැබිණි. එහි ජනෙල්වලින් නිකුත්වූයේ දුර්වල ආලෝකයකි. වහල තියුණු බැවුමක් සහිත එකක් විය. එහි මුදුනින් පිහිටි දුම් කවුළුවෙන් කඵ පැහැති තනි දුම් රොටුවක් අහසට නැඟිණි.

"ආයුබෝවන් සර් හෙන්රි! බැස්කවිල් මන්දිරයට අපි ඔබ සාදරයෙන් පිළිගන්නවා!" පෝටිකෝවේ සෙවණැලි අතර සිටි උස මිනිසෙක් කීවේ, අශ්ව කරත්තයේ පොරවල් හරිමිනි. සාලයේ වූ කහපැහැති ආලෝකය මැදින් ගැහැනියකගේ ඡායාවක් ද දිස්විය. ඉදිරියට පැමිණි ඇය, අපේ ගමන්මුසු කරත්තයෙන් ඉවතට ගැනීමට පිරිමියාට උදව් වූවාය.

"සර් හෙන්රි. මං මෙහෙමම ගෙදර ගියාට කමක් නැහැ නේද?" දොස්තර මෝටිමර් විමසීය. "මගේ බිරිඳ මං එතතුරු මග බලාගෙන ඉන්නවා"

"ඔබ මඳක් ඉඳලා ගි කෑම විකක් කාලම යනවා නේද?"

"නැහැ. මං ගියොත් හොඳයි. අඩාහොම වෙලාවට මගෙන් ප්‍රතිකාර ගන්න ආ කවුරු හරිත් ඇවිත් ඉන්න ඉඩ තියෙනවා. මට පුළුවනි නැවතිලා ඔබට නිවස පෙන්වා දෙන්න. ඒ වුණත් මට වඩා හොඳින් බැරිමෝ ඒ කවයුත්ත කරාවි. එහෙනම් ආයුබෝවන්. ඔබට මගෙන් උදව්වක් උවමනා නම් පණිවුඩක් එවන්න. රැ ද දවල් ද කියන එක ප්‍රශ්නයක් තෙමෙයි. ඒ හින්දා මාව කැඳවන්න පසුබට වෙන්න එපා."

සර් හෙන්රි සමග මා බැස්කවිල් මැදුරට පිවිසෙද්දීම රිය පිටත්වී ගියේය. ඉන්පසු අප පිවිසෙන්නේ ආරාම වැසුණේ උස් හඩක් නංවමිනි. අප ඇතුළු වූ ශාලාව ඉතා අලංකාර එකකි. එහි වහල ඉතා උස් එකක් විය. ඔස් ලියෙස් නිමකර තිබූ විශාල බාල්ක යටලී, බොහෝ කාලයක් ගතවීම නිසා කළු පැහැ ගැන්වී තිබිණි. ගිනි උදුන පැරණි මෝස්තරයට ඉදි කළ එකක් විය. එහි ගිනි ඇවිලෙමින් තිබූ දරකොට කැබලිවලට බිඳී ගියේ ශබ්දයක් නංවමිනි. අපගේ දැත්, දිගු ගමනේදී සිතලට හසුවීම නිසා හිරිවැටී තිබිණි. උදුනේ ගින්නට ලංකොට අපි දැත් උණුසුම් කර ගත්තෙමු. සාලය මැද වූ පහනෙන් නිකුත් වූ එළිය එතරම් ප්‍රබල එකක් නොවීය. නොහොත් වර්ණවල විදුරු සවි කළ පටු උස් ජනේල, බිත්තිවල සවිකර තිබූ මුළුතැන් අං තට්ටු සහ ප්‍රභූ පරපුරට අයත් ලාංඡන රැසක් විය. එහෙත් මද අඳුරේ ඒවා අපේ සිත්වල ඇති කළේ ප්‍රසන්න හැඟීමක් නොවේ.

"මේක මං හිතූ විටියමයි" සර් හෙන්රි කීය. "මේ ආදි කාලයේ පවුලකට අයත් නිවසක ඉතාම නිවැරදි වික්‍රය. එහෙම නේද? මගේ පරම්පරාවේ අය අවුරුදු පන්සියක් ජීවත්වූණේ මේ ගෙදර කියලා හිතන කොටත් හරි අපුරුයි. මට දැනෙනවා ලොකු ආඩම්බරයක්"

ඔහුගේ අඳුරු පැහැති මුහුණ කුඩා ළමයෙකුගේ මෙන් සතුටෙන් එළිය වැටුණු අඳුරු මම බලා සිටියෙමි. පහතේ ආලෝකය ඔහු සිටි තැනට වැටිණි. එහෙත් ඔහු වට කරගෙන බිත්ති පුරා දිස්වූයේ විශාල අත්ධකාර සෙවණැලි රැසකි. අපගේ ගමන් බඩු අපගේ කාමරවලින් ගෙන ගොස් තබා, බැරිමෝ ආපසු පැමිණ සිටියේය. ඔහු අප ඉදිරියේ සිටගෙන සිටියේ මනා පුහුණුවක් ලැබූ යටහත් සේවකයෙකු විලසිනි. ඔහු උසින් වැඩි කඩවසම් පුද්ගලයෙකු විය. එහෙත් ඔහුගේ මුහුණේ සුදුමැලි බවක් මම දුටුවෙමි. ඔහුගේ මුහුණේ උඩුරුළු නොමැතිව, මදක් දික්වූ කළු පැහැති යටි රුදුලක් විය.

"මහත්වරුනි, ඔබ කැමැති රැකුම ඉක්මනටම ගන්නද?"

"කැම සුදානම්ද?"

"මිනිත්තු කීපයකින් දෙන්න පුළුවන් මහත්මයා, මම උණුවතුර ඔබේ කාමරවලට ගිහින් නැවුණා, මහත්මයා, ඔබේ අලුත් වැඩ පිළිවෙළ සකස්කරන තුරු, මෙහි රැඳී ඉන්න මාත් මගේ බිරිඳත් කැමතියි, කොහොම නමුත් මේ ගෙදර පිළිවෙළ අලුත් විධියකට සකස් කරගන්න නම්, සෑහෙන සේවිකා සංඛ්‍යාවක් උවමනා වෙනවා. ඒ බව ඔබටත් පෙනේවි."

"මොන අලුත් වැඩ පිළිවෙළද?"

"නැහැ මහත්මයා, මං අදහස් කළේ මේකයි. සර් චාල්ස් මෙහේ ගත කළේ බොහොම තෑන්පත් නිහඬ ජීවිතයක්. ඔහුගේ ඕනෑ ඵලාකම් ගැන හොයා බලන ලද්දක මටත් මගේ බිරිඳටත් අපහසු වුණේ නෑ. නමුත් අලුතෙන් හිතමුතුරන් ආශ්‍රය කරන්න ඔබ කැමති වුණොත් ඒකෙන් පුදුමයක් නෑ. එතකොට ඉතින් ගෙදර වැඩ කරන පිළිවෙළ වෙනස් කරන්න සිදුවේවි." —

"ඔබ කියන්නේ ඔබටත් ඔබේ බිරිඳටත් මෙහෙන් අස්වෙලා යන්න උවමනායි කියලද?"

"ඒකෙන් ඔබතුමාට කරදරයක් නොමැති දවසක පමණයි, මහත්මයා"

"ඒ වුණත් ඔබේ පවුල පරම්පරා ගණනාවක්ම අප සමග සිටියා. එහෙම නේද? අපේ පවුලේ පැරණිම සම්බන්ධතා කඩා දමලා මට මෙහේ ජීවිතය අරඹන්න වුණොත්? එහෙම වුණොත් ඒක මට ලොකු සිත් වේදනාවක් වේවි"

බැරිමෝගේ සුදුමැලි මුහුණේ යම්කිසි ආවේගාත්මක හැඟීමක ලකුණු පහළ විය.

"ඒක මටත් දැනෙනවා මහත්මයා, මගේ බිරිඳටත් එහෙමයි. ඔබතුමාට ඇත්තම කියන්නම්, අපි දෙන්නාගෙම හිත්වල සර් චාල්ස් කෙරෙහි තිබුණේ, බොහොම සමීප හිතවත්කමක්. ඔහුගේ හදිසි මරණයෙන් අපි දැඩි-කම්පාවකට එත්වුණා. ඒ නිසා මේ පරිසරය දකිද්දීත් අපට, හරි වේදනාකාරියි. මේ බැස්කවිල් මැඳුරේ ඉතින් නම් අපට කවදාවත් සැනසිල්ලේ ඉන්න ලැබෙන්නෙ නෑ. ඒකයි මගේ හිතේ තියෙන බය"

"ඉතින් ඔබ මොකක්ද කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ?"

“සර් වාල්ස්ගේ කතාගිලිහාමය නිසා අපටත් මුදලක් තැබී ලැබුණා. ඒ මුදල යොදවාලා මොකක් හරි ව්‍යාපාරයක් පටන් ගන්න අපට පුළුවන් වේවි. ඒ ගැන මට සැකයක් නෑ මහත්මයා.”

මං හිතන්නේ දැන් නම් ඔබේ කාමර ඔබට පෙන්වා දුන්නොත් හොඳයි.”

මැදුරේ පැරණි විසිත්ත කාමරය වටාම ගැලපියක් හෙවත් සඳුකලයක් පිහිටා තිබිණි. ආරුක්කෙ වැටකින් සමන්විත වූ එයට පිවිසීමට, විසිත්ත කාමරය දෙපැත්තේම කරළු පේළි දෙකක් විය. මෙතැන නිවසේ මධ්‍යය ලෙස සැලකිය හැකිවිණි. මුළු ගොඩනැගිල්ලේම සම්පූර්ණ දුරම විහිදුණු බරාඳ දෙකක් ඇරවුණේ මේ මැද සඳුකලයේ සිටියි. සියලුම නිදන කාමර වලට පිවිසුම පිහිටියේ එම බරාඳ වලිනි. මගේ නිදන කාමරය පිහිටියේ ද බැස්කවිල්ගේ නිදන කාමරය පිහිටි අංගනයේම ය. එය මගේ කාමරයට යාබද කාමරය යයි කිව හැකි තරම් සමීපව තිබිණි. මැදුරේ ප්‍රධාන කොටසට වඩා නවීන බවක්, මෙම කාමරවල දක්නට ලැබිණි. අප මෙහි ළඟා වූ විට මගේ සිතේ ඇතිවූයේ දොම්නස් සහගත බවකි. එහෙත් කාමරවල අලවා තිබූ වර්ණවත් බිත්ති කඩදාසි සහ දැල්වී තිබූ ඉටිපන්දම් රාශිය, මගේ දොම්නස ඉවත් කිරීමට සමත් විය.

සාලයෙන් අප පිවිසුණේ හෝස්න ශාලාවටයි. මෙයද සිතේ දොම්නසක් ඇති කළ තැනක් බව කිව යුතුය. මෙම ශාලාවේ එක් කෙළවරක වේදිකාවක් තිබිණි. ඒ ගෙදර ස්ථානවිරූතට ආහාර ගැනීම සඳහායි. පහළ කොටස වෙන්වූයේ සේවක මඩුල්ල වෙනුවෙනි. හෝස්න ශාලාව එළිය කෙරුණේ දැල්වා තිබූ පන්දම් පේළි දෙකකිනි. බිත්තිවල එල්ලා තිබුණේ බැස්කවිල් පරපුරේ මුතුන්මිත්තන්ගේ ආලේඛන සිතුවම් රාශියකි. උලීසබෙත් යුගයේ නයිට්විරූන්ගේ ඇඳුමේ සිට වත්මන් යුගයේ රාජකීයයන්ගේ ඇඳුම දක්වා විවිධ ඇඳුම්වලින් ඔවුහු සැරසී සිටියහ. ඔවුන්ගේ මුහුණුවල තිබුණේ ඔරවා ගත් බැල්මකි. මෙම නිහඬ සමාගම සහ ඔවුන්ගේ බැල්ම, අපේ සිත්වල සන්තෝෂයක් ඇති කිරීමට සමත් නොවීය.

අප අතර කතාබහක් ඇතිවූයේ ඉතා ස්වල්ප වශයෙනි. ආහාර ගැනීම අවසන් වූ විට මම සතුවට පත්වීමි. එයට හේතුව එතැනින් ඉක්මනට පිටවී ගොස් ආහාර කාලයේ ඉදිකිරීමක් වූ, බිලියඩ් කාමරයට වී දුම්වැටි ඉරීමට අපට හැකියාවක් ලැබීමයි.

"මේ ගෙදර එතරම් ප්‍රසන්න කෑනක් නෙමෙයි කිව්වොත් ඒක සහතික ඇත්ත" සර් හෙන්රි කීය. "මං හිතන්නේ මේකට හැඩගැහෙන්න කෙනෙකුට බැරිවෙන්නො නෑ. දැනට නම් මං ඉන්නෙ විකක් අන්ද මන්ද වෙලා. මගේ මහජපා මේ ගෙදර ජීවත් වුණේ තනියම නේ. ඉතින් ඔහු කැලඹුණු හිතක් ඇති කෙනෙකු වීමේ පුද්ගලයක් නෑ. ඔබත් කැමති තම් අද රැ අපි නිදන්ත යමු කලින්ම. බාග වෙලාවට හෙට උදේ වෙද්දී මෙතැන මට වඩා ප්‍රසන්න තැන්ක් විදියට පෙනෙන්න ඉඩ තියෙන්නවා"

ඇදට යාමට පෙර මම මගේ කාමරයේ ජනේලයේ තිර රෙදි ඇත්තර බැලීමි. මට දකින්නට ලැබුණේ ඉදිරි දොරට මුහුණදා තිබූ තණබිම් කඩය. එහි ඇතිත් රුක්ගොමු දෙකක් විය. වේගයෙන් හමා ආ සුළගේ ඒවා ඇඟරුණේ ජෝකි හඩක් නංවමිනි. වේගයෙන් පාවී ගිය වලාකුළු අතරින් දිස්වූයේ අඩු සදකි. එහි සිසිල් ආලෝකය නිසා, රුක් ගොමුවෙන් ඇතද දැකගත හැකි විය. ඒ බොහෝ ඇතින් පිහිටි, සිතට දොම්නසක් ගෙන ආ දීර්ඝ චිල්ලු හුමියයි. ඊටත් ඇතින් බිඳුණු පර්වත සහිත මුදුනක් තිබූ කඳුගැටයයි. මා දුටු එම අවසන් දසුනෙන් ද යළිත් සිතේ කනටුරු වූයේ, දිගින් දිගටම දුටු ශෝකාකූල අප්‍රසන්න බව ම ය.

කෙසේ වෙතත් එය, එදා රැට ඇතිවූ අවසන් හැඟීම නොවිණි. සුව නින්දක් ලැබීමේ අරමුණෙන් මා සිටිය ද එය අපහසු විය. සිතේ තිබූ කැලඹීමත්, ගතේ තිබූ විඩාපත් බවත්, ඊට හේතු වන්නට ඇත. මා ඒ මේ අතට පෙරළෙමින් සිටියත් නින්ද මා අහලකවත් නොවීය. පැය කාලෙන් කාලට නාද වූ මරලෝසුවක ශබ්දය හැරෙන්නට නිවසේ තිබුණේ, සොහොන් පිටියක වැනි නිහඬතාවයකි.

මිලඟට රාත්‍රියේ වූ පූර්ණ ත්‍රිශ්ශබ්දතාවය මැද මට ශබ්දයක් ඇසිණි. මගේ දෙසවන්වලට පැහැදිලිවම ඇසුණු එය, කිසිම අයුරකින් වැරදීමක් නොවේ. ඒ ගැහැනියක ශ්‍රීකිරීමක් හඩා වැලපුණු ශබ්දයයි. දරාගත නොහැකි තරම් ශෝකයකින් ඇය වැලපෙද්දී අපහසුවෙන් හුස්ම ඇල්ලූ ආකාරයත්, ශබ්දය වලක්වා ගැනීමට උත්සාහ දැරූ ආකාරයත් මට පැහැදිලිවම ඇසිණි. ඇද මත හිඳගෙන මම සවන් යොමු කරගෙන සිටියෙමි. ඒ හැඩුම් ශබ්දය ඇතක නොව මේ නිවසේම ඇතිවූවක් බැව් මට විශ්වාසය. දැඩි අවධානයකින් තවත් පැය භාගයක් බලාසිටියෙමි. එහෙත් මරලෝසුවේ ශබ්දයත්, අයිව් පඳුරුවලින් නැඟුණු හඩත් හැඳුරන්නට තවත් කිසිදු ශබ්දයක් නො ඇසිණි.

හත්වැනි පරිච්ඡේදය මෙරිජිව් නිවසේ ස්වේඡලිතව පවුල

පසුවද උදයේ ආහාරය සඳහා අපි භෝජනාගාරයට පිවිසියෙමු. බැස්කට්ල් මැඳුරේ පළමු අත්දැකීමෙන්ම අපගේ සිත්වල ඇතිවී තිබුණේ කණගාටුදායක හැඟීමය. එහෙත් උදයේ හිරු දීපතිමත්ව පායා ඒමෙන් භෝජනාගාරය තුළ ඇතිවී තිබුණේ අලංකාර සොඳුරු බවකි. ඒ නිසා සිත්වල ඇතිවූ සිඬු දුක් දොමනස් හැඟීම් පහවී ගියේය. උස් ජනේල හරහා භෝජනාගාරයට හිරු කිරණ වැටී තිබිණ. පවුලේ ලාංඡන ලෝභයෙන් නිමවා සවිකර තිබූ තැන්වලටද හිරුකිරණ වැටිණ. ඒවා පරාවර්තනය වූයේ විවිධ වර්ණවලින් කාමරය බබළවමිනි. කලින්දා කැන්දෑවේ අපේ සිත්වල දොමනස් හැඟීම් ඇතිකළේ මෙම භෝජනාගාරයම දැයි සිතාගැනීමටත් අපහසු විය.

"මං හිතන්නේ ඊයේ හවස වැරද්ද තිබුණේ අපේ හිත්වල. නැතුව මේ ගෙදර නෙමෙයි. ඒ හින්දා දොස් පවරා ගන්න ඕන අපටමයි." සර් හෙන්රි කීය. "ඊයේ දවස තිස්සේම ගමන් කරල අපට ලොකු මහත්සියක් සහ සිතලක් දැනුණා නෙ. ඒ හින්දා අපට පෙනුණේ මේකෑන හරි ආප්පසන්න තැනක් හැටියට. ඊයේ රැ හොඳ නින්දක් ලබලා දැන් අපි ඉන්නෙ නැවුම් ගතියකින් නෙ.

ඒ නිසා හැම පැත්තකම අපට දැනෙන්නෙන ප්‍රිය මනාප, සුන්දර බවක්."

"ඒ වුණත් ඒක අපි හිතේ මවාගත්තු දෙයක්ම කියන්නත් බෑ" මම කීවෙමි. "මබට ඊයෙ රෑ අහන්න ලැබුණද, ගැහැනියක් ඉකිගසා හඩා වැලපුණු ශබ්දය?"

"ඒකත් හරි පුදුමයි නේ. මට අඩ නින්දෙන් වගේ එහෙම ශබ්දයක් ඇහුණා. ඊට පස්සෙ ඒක එහෙමම නැතුව ගියා. ඒ නිසා මං හිතුවී ඒක හීනයක් කියල"

"මට නම් ඒක හොඳට පැහැදිලිවම ඇහුණා. කිසි සැකයක් නෑ. ඒක ගැහැනියක් වැලපුණු හඩ"

"අපි මේ ගැන වහාම හොයා බලමු" කී සර් හෙන්රි සීතුව නාදකොට බැරිමෝ කැඳවුවේය. අපගේ අත්දැකීම විස්තර කළ සර් හෙන්රි ඒ ගැන සේවකයාගේ අදහස විමසුවේය.

කොහොමටත් පුදුමැලි බැරිමෝ, ස්වාමියාගේ මේ පැනයෙන් තවත් පුදුමැලි වෙන අයුරු මම දුටුවෙමි.

"මේ ගෙදර ඉන්නේ කාන්තාවන් දෙන්නයි මහත්මයා. එක් සෙතෙන් කුස්සියේ වැඩ කරන මෙහෙකාරිය. ඇය නිදාගන්නේ මැදුරේ අනෙක් අංගනයේ. අනෙක් ගැහැනිය මගේ බිරිද. හැඩුම කළේ ඇය නොවන බව නම් මට සහතිකව කිව හැකියි"

එහෙත් ඔහු කී දෙය අසන්නයක් බව මට පසුව වටහාගත හැකිවිය. හෝස්නාගාරයෙන් පිටතට වූ දිගු බරාදයේදී, ඇය මගේ ඉදිරියට පැමිණියාය. උදාසන දිස්තිමත් හිරු එළිය සෙකළින්ම වැටුණේ ඇගේ මුහුණටයි. ඇය තරබාරු කෘන්තාවක වූවාය. එය සාමාන්‍යයෙන් කිසිදු හැඟීමක් පළ නොකළ මුහුණක් විය. එහෙත් ඇගේ රතු වූ ඉදිමුණු දැස්වලින්, රාත්‍රියේ හැඩු තැනැත්තිය කවුදැයි දැනගත හැකිවිය. ඇත්තෙන්ම ඇය හැඩුවා නම්, එය ඇගේ සෑමියා දැන නොසිටියේ ඇයි?

එහෙත් ඇය නොහැඩු බව අපට පවසමින්, බැරිමෝ කර ඇත්තේ අවදානම් කටයුත්තකි. ඔහු එසේ කළේ ඇයි? ඇය මේ තරම් හැඩුවේ ඇයි? කඩවසම් එහෙත් පුදුමැලි මේ මිනිසා වටා අබිරහස් බවක් ගොඩ නැගෙමින් ඇත. සර් වාල්ස්ගේ මළසිරුර පළමුවරට දැක ඇත්තේ ඔහුයි. සර් වාල්ස්ගේ මරණයට අදාළ කරුණු පිරික්සීම සඳහා, අපට ඇත්තේ බැරිමෝගේ සාක්ෂිය පමණකි. එදා රිජන්ට විදියේදී කුලී රියක නැගී පලාගිය පුද්ගලයා, බැරිමෝ විය හැකිද?

කළ දවුළු නම් මේ ආහාරයේම එකකි. රියාදුරාගේ විස්තරයට අනුව ඒ කැනැක්තා එතරම් උස අයෙකු නොවේ. එහෙත් මෙවැනි ලක්ෂණ බොහෝ විට වැඩැදිය හැකි ඒවාය. මෙය විසඳාගත හැක්කේ කෙසේද?

මා විසින් මුලින්ම කළ යුතු දෙය ග්‍රිම්පන්හි කැපැල් ස්ථානාධිපතිවරයා හමුවීමයි. අප එවූ විදුලි පුවත කෙළින්ම බැරිමෝගේ අතටම දුන්නාද යන්න එහිට දැනගැනීමට හැකිවනු ඇත. ඊට පිළිතුර කුමක් වුවත් ළර්ලොක් හෝම්ස් වෙත වාර්තා කිරීමට නිශ්චිත තොරතුරක්වත් මා වෙත ලැබෙනු ඇත.

උදේ ආහාරයෙන් පසුව, සර් හෙන්රි විසින් කළ යුතු වැඩ කටයුතු රැසක් ඇති බැව් මට හෙති ගියේය. ඒ පවුලේ ලියකියවිලි අඩංගු ලිපිගොනු රැසක් පරීක්ෂා කිරීමයි. එබැවින් මෙම වේලාව මගේ ගමනට යොදා ගත හැකි බැව් මට හෙතිණි.

මට යෑමට තිබුණේ හැකැක්ම හතරක පමණ දුරකි. විල්ලුවට මායිම්ව වැටී තිබූ පාරේ මේ දුර ඇවිද යාම ප්‍රසන්න එකක් විය. අන්තිමේදී මම කුඩා ගම්මානයක් වෙත පැමිණියෙමි. මෙහි ප්‍රමාණයෙන් විශාල ගොඩනැගිලි දෙකක් විය. එකක් ග්‍රිම්පන් තානායමය. අනෙක දොස්තර මෝට්මර්ගේ නිවස විය. එය ඉදිකර තිබුණේ අනෙක් ගොඩනැගිලි වලට වඩා මුදක් ඉහළින් පිහිටි බිමකයි. කෑම දුවා අලෙවි කළ සිල්ලර වෙළඳසලක් ද පවත්වාගෙන ගිය කැපැල් මහතාට, අපේ විදුලි පුවත ගැන හොඳින් මතක තිබිණ.

“ඇත්තමයි මහත්මයා” ඔහු කීය. “ඔබ දිල තිබුණු උපදෙස් වලට අනුවම ඒ විදුලි පුවත බැරිමෝ මහත්මයා වෙත ගෙන ගියා”

“කවුද එය ගෙන ගියේ?”

“මේ ඉන්න මගේ පුතා ජේම්ස් තමයි ගෙන ගියේ. පුතා ගිය සතියෙ අර බැරිමෝ මහත්මයා හමුවී තිබුණු විදුලිපුවත ගෙනගිය භාර දුන්නා නේද?”

“ඔහු තාත්තෙ. මං ඒක ගෙනගිය දුන්නා”

“ගෙනගිය දුන්නෙ ඒයාගෙ අතටමද? මම ඇසිමි.”

“ඔහු ඒ වෙලාවේ හිටියෙ සොල්දරය උඩට නැගල. ඒ නිසා විදුලිපුවත ඔහුගේ අතටම දෙන්න බැරිවුණා. මං එය බැරිමෝ මහත්මියගෙ අතටමයි දුන්නෙ. ඒක වහාම බැරිමෝ මහත්තයාට දෙනවා කියල ඇය පොරොන්දු වුණා”

“ඔබ බැරිමෝ මහත්තයා දුටුවද?”

"නැ මහත්මයා, මං ඔබට කිව්වෙ; ඔහු සිටියේ සොල්දරය උඩට නැගලා"

"ඔබ ඔහු දුටුවේ නැ, ඔහු සොල්දරය උඩ හිටි බව කොහොමද දන්නෙ?"

"ඇයි මහත්මයා බැරිමෝ හිටියේ කොහේද කියලා ඔහුගේ බිරිඳ දැනගෙන ඉන්න ඇතිනේ." කැපාල් ස්ථානාධිපතිතුමා කීය. "ඇයි ඔහුට විදුලි පුවත ලැබී නැද්ද? එහෙම වෙලා නම් පැමිණිලි කරන්න ඕන බැරිමෝ මහත්තයාම නේ"

මෙම විමසීම තවදුරටත් කිරීම නිෂ්චල බැව් මට පෙනිණ. ලන්ඩනයේ සිටි සැක කටයුතු රැවුල්කාරයා බැරිමෝද යන්න දැනගැනීමට හෝමිස් යෙදුවේ උපක්‍රමයකි. නමුත් එය අසාර්ථක විය. බැරිමෝ එදා ඒ වෙලාවේ ලන්ඩනයේ සිටියාද? නැද්ද? එය නිශ්චිත වශයෙන් දැන ගැනීමට අපට හැකි නොවිණි.

සර් වාල්ස් ජීවත්ව සිටිනු අන්තිමටම දුටුවේ බැරිමෝය. අලුත් උරුමක්කාරයා වන සර් හෙන්රි එංගලන්තයට ළඟාවූ විට, ඔහු ගැන තීක්ෂණ අයුරින් සොයා බැලුවේ බැරිමෝ ම ද? ඔහු කටයුතු කරන්නේ කාගේ හෝ නියෝජිතයෙකු ලෙසද? එසේත් නැත්නම් තමන්ගේම දුෂ්ඨ අරමුණක් මුදුන් පමුණුවා ගැනීමටද? බැස්කවිල් පවුල අනතුරකට හෙළිවෙත් ඔහුට යම් ලාභ ප්‍රයෝජනයක් අත්වේද?

මේ වෙලාවේ මට සිහි වූයේ, "ටයිම්ස්" පුවත්පතේ ප්‍රධාන ලිපියකින් වචන කපා සකසා තිබූ අදහස ලියවිල්ල ගැනයි. මෙම අනතුරු ඇඟවීම බැරිමෝගේ වැඩක් ද? එසේත් නැත්නම් ඔහුගේ කටයුතු වැළැක්වීමට, තවත් කවුරුන් විසින් හෝ කරන ලද්දක්ද? සර් හෙන්රි පැවසූ අයුරින්, බැරිමෝ පවුල සඳහා ස්ථිර නිවහනක් ලබා ගැනීම මෙහි යටි අරමුණද?

එහෙත් සර් හෙන්රි සහ බැස්කවිල් පවුලට එරෙහිව ගෙනෙමින් තිබූ, අදිසි දැල හා සුක්ෂම කුමන්ත්‍රණය පිරිපස සිටින්නේ, බැරිමෝ යුවල යයි සිතිය හැකිද? එවැන්නක් සිතීමට ඔවුනට එරෙහිව ඇති සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් නොවේ. මේ කරුම සංකීර්ණ ගැටලුවකට, තමාට මෙනෙක් මුහුණ දීමට ලැබී නොමැති බවට හෝමිස්ම පිළිගෙන ඇත. මගේ කර මත පැටවී ඇත්තේ බරපතල වගකීමකි. එයින් මා ගලවා ගැනීම සඳහා ඡේලොක් හෝමිස්ට මෙහි පැමිණිය හැකි නම් කොයිතරම් අගනේද? මේ සියලු කරුණු ගැන සිතමින් අළු පැහැති පාඨ පාර දිගේ මම ඇදීද ආවෙමි.

Reading Pump

“ස්වේච්ඡාවෙන් මහත්මයා කියන්නේ
ස්මහාව විද්‍යාඥයකු බව මං අහල තිබුණා”

119

මගේ පිටුපසින් දිව ආ කෙනෙකුගේ අඩි ගබ්දයක් හා මගේ නමින් මා ඇමතු හඩක්, එක්වරම මට අසන්නට ලැබිණ. මගේ සිතේ ඇතිවෙමින් තිබූ සිතිවිලි වලට එම ගබ්දයෙන් බාධාවක් ඇතිවිය. මා ආපසු හැරුණේ දොස්තර මෝට්මර් දැකීමේ බලාපොරොත්තුව ඇතිවයි. එහෙත් මා පසුපස දිව ආ තැනැත්තා නාඤානන්තෙකු බව දැක මම මව්කයට පත්වීමි.

මට දකින්නට ලැබුණේ කෙටිවූ සිරුරක් තිබූ, එතරම් උස් නේවූ තැනැත්තෙකි. මුහුණේ රූවුළු සම්පූර්ණයෙන්ම මුදුකොට තිබූ අතර ඔහුගේ වයස අවුරුදු තිහත් හතළිහත් අතර විය යුතු යයි මම අනුමාන කළෙමි. ඔහු අළුපාට ඇඳුම් කට්ටලයකින් සැරසී පත් තොප්පියක් හිස දමා සිටියේය. උද්භිද විද්‍යාත්මක නිදර්ශක එකතු කිරීමට භාවිත කරන ලෝහමය පෙට්ටියක්, ඔහුගේ කරේ එල්ලී තිබිණ. ඔහුගේ අතේ තිබුණේ සමනලයින් අල්ලා ගැනීමට යොදා ගන්නා ගොටුවක හැඩගත් කොළ පැහැති දැලකි.

"මේ විදියට ඔබට බාධා කළාට මට සමාවෙන්න වොට්සන් දොස්තර මහත්තයා" ඔහු කීවේ හති දමමින් මා සිටි තැනට පැමිණෙමිනි. "මේ විල්ෆ්ට්ට් ජීවත්වෙන අපි ගම්බද මිනිස්සු. සිරිත් විරිත් වලට අනුකූලව අමුත්තන් අඳුනාගන්නා අපි බලාගෙන ඉන්නෙ නෑ. ඔබ බාග වෙලාවට මං ගැන අහලත් ඇති. ඒ අපි දෙන්නගෙම මිත්‍රයා වන දොස්තර මෝට්මර්ගෙන්, මම මෙරිසිට් නිවසේ ස්ටේපල්වත්"

"ඔබේ අතේ තිබෙන දැලෙන් සහ කරේ තිබෙන පෙට්ටියෙන් ඒ බව දැන ගැනීම මට අමාරු නෑ." මම කීවෙමි. "ඒ මොකද ස්ටේපල්වත් මහත්මයා කියන්නේ ස්වභාව විද්‍යාඥයෙකු බව මං අහල තිබුණා. ඒත් ඔබ කොහොමද මා කවුද කියල දැනගත්තෙ?"

"මං දොස්තර මෝට්මර් හමුඔවන්න ඔහුගේ ගෙදරට ගියා. ඔබ යන හැටි ඔහුගේ ගලාගාගාරයේ පිනේලයෙන් මෝට්මර් මට පෙන්වුවා. අපි දෙන්නටම යන්න තියෙන්නෙ එකම පාරක නේ. ඉතින් මං හිතුවා ඔබ පසුපසේ දුව ඇවිත්, ඔබ පහුකරලා, මාව අඳුන්වා දෙන්න. කොහොමද සර් හෙන්රිගේ සැප සනීප? මං හිතනවා මේ ගමනින් ඔහු වෙහෙසට පත්වෙලා නැතුව ඇති කියලා?"

"නෑ, ඔහු සනීපෙන් ඉන්නවා. ඔබට ස්තූතියි"

"සර් චාල්ස්ගේ කණගාටුදායක මරණය නිසා, ප්‍රශ්නයක් ඇතිවෙව් කියල අපි හරි බයෙන් ජීවියෙ. ඒ කාරණය නිසා සර් හෙන්රි මෙහේ

ජීවත්වීම ප්‍රතික්ෂේප කරවීමේදී කියල අපට හිතුවා. හොඳට වත් පොහොසත්කම් ඇති කෙනෙකුට, මේ වගේ පළාතක පදිංචි වෙන්න කියලා ඉල්ලා හිටීම අසාධාරණ නම්යි. ඒ වුණට එහෙම ධනවත් කෙනෙක් මෙහේ ඇවිත් පදිංචි වීම ලොකු සේවයක්. ඒ බව මං ඔබට අමුතුවෙන් කියන්න උවමනා නැහැ නේද? මේ මීටා කථාව ගැන සර් හෙන්රි නම් බයක් නැතුව ඇති ඔහු හිතේ?"

"එහෙම බයක් ඇති කියලා මං හිතන්න නෑ"

"මේ බැස්කවිල් පරම්පරාවට හිතවත්වීමක් වුණ යක්ෂ බල්ලෙකුගේ අවකාරය ගැන ඔබට අහන්න ලැබිල ඇති?"

"ඔව්, මං අහල තියෙනවා"

"මේ ගම්වල ඉන්නේ ඕනෑම දෙයක් විශ්වාස කරන මිනිස්සු නේ. විල්ලුවේ වතුරු බිම් ප්‍රදේශයේ ඔය කියන විදියේ බිහිසුණු බල්ලෙක් ඉන්නවා ඇතින් දැක්ක කියලා, දිවිමර්ත සුදානම් මිනිස්සු ඕනෙ තරම් හොයාගන්න පුළුවනි"

එසේ කියද්දී ඔහුගේ මුහුණට නැඟුණේ මද සිතාවකි. එසේ වුවත් ඔහු මෙම කාරණය බැරෑරුම් ලෙස සලකන බවක් නෙත්වලින් පෙනිණ.

"සර් වාල්ස් පවා ඕක හරියට හිතට අරඹෙන තිබුණා. ඔහුගේ ශෝකජනක මරණයට හේතු වුණේ ඒකම නමා. ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නෑ"

"නමුත් ඒ කොහොමද?"

"ඔහු මානසිකව තදබල කැලඹීමකට පත්වෙලයි හිටියේ. ඔහු කොහොමටත් හෘද රෝගියෙක්. ඉතින් සාමාන්‍ය බල්ලෙකු දැකීමෙන් පවා, ඔහුගේ හදවතට මාරාන්තික තිගැස්මක් ඇතිවීමට ඉඩ තිබුණා. එදා රාත්‍රියේ අර වූ ගස්වලින් සෑදුණු මංකවේදී, ඔහු ඇත්තෙන්ම එවැනි දර්ශනයක් දකින්න ඇති."

මේ වයසක මනුස්සයාට මං හරි කැමැත්තෙන් හිටියේ. ඔහුගේ හෘදයේ ඇති දුර්වලතාවය ගැනත් මං දැනගෙන හිටියා. ඉතින් මේ වගේ මොකක් හරි ආයාතක දෙයක් ඇතිවීමේදී කියලා සැකයක් හා බයක් මගේ හිතේ තිබුණා"

"ඔහුගේ හදවතේ දුර්වලතාවය ගැන ඔබ කොහොමද දැනගත්තේ?" මම ඇසීමි.

“මගේ මිත්‍රයා මෝටිමර් තමයි මට ඒක කිව්වේ”

“එහෙනම් ඔබට හිතෙන්නේ මොකක් හරි බල්ලෙක් සර වාල්ස් පසුපස එළවාගෙන එන්න ඇති; එයින් හිතියට පත්වෙලා ඔහු මරණයට පත්වෙන්න ඇති කියලද?”

“ඊට වඩා හොඳ පැහැදිලි කිරීමක් ඔබට තියෙනවද?”

“මම කිසිම නිගමනයකට ඇවිත් නැහැ”

“එතකොට ඡර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා, මොකක්ද ඔහුගේ නිගමනය?”

ඒ වචනවලින් මම එක්වරම හිතැස්සීමට පත්වුණෙමි. ඔහුගේ මුහුණේ කිසිදු හැඟීමක් පහළ නොවීය. දෙනෙත්වල කිටුණේද නොසැලෙන බවකි. මා පුදුමයට පත් කිරීම ඔහුගේ අරමුණ නොවූ බැව් මම තේරුම් ගතීම්.

“වොට්සන් දොස්තර මහත්මයා ඔහු කිය. “ඔබ කවුද කියා නොහඳුනන බව බොරුවට පෙන්වීමෙන් වැඩක් නෑ. ඔබේ මිත්‍ර ඡර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයාගේ හපන්කම් ගැන මේ පළාත්වල අයත් දන්නවා. එහෙම වුණාම ඔබේ කවුද කියන අකත් භංගන්න බෑ. මෝටිමර් ඔබේ නම සඳහන් කළා. එතකොට ඔබ කවුද කියන එක හෙළි නොකර ඉන්න ඔහුට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. ඔබ මෙහේ පදිංචියට ඇවිත් ඉන්න එකෙන් අපට වැටහෙන්නේ මොකක්ද? ඔබේ මිත්‍රයා වන ඡර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයාගේ මේ අදහස සිදුවීම් ගැන උනන්දුවක් දක්වන බව. ඔහු මේ ගැන දරන්නේ මොන වගේ අදහසක්ද? මං කැමතියි ඒ ගැන දැනගන්න.”

“ඒ ප්‍රශ්නයට උත්තර දෙන්න මට පුළුවන් කමක් නෑ මහත්මයා”

“ඔහු මෙහේට එන බලාපොරොත්තුවක් නැද්ද?”

“මේ වෙලාවේ නම් ඔහුට ශ්‍රෝත්‍රධන් නගරයෙන් පිටවෙන්න පුළුවන් කමක් නෑ. ඒ මොකද ඔහු විසඳා දෙන්න බාරගත්තු අධිරහස් ගැටලු කීපයකම පරීක්ෂණවල යෙදීලියි ඉන්නේ”

“ඒ බව අහන්නත් කණගාටුයි. ඒ මොකද අපට සම්පූර්ණයෙන්ම නොපැහැදිලි මේ සිද්ධියේ යම් යම් දේවල්, හෝම්ස් මහත්මයාට තේරුම් ගන්න පුළුවන් ඇති. ඔබේ පරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් මගෙන් උදව් අවශ්‍ය වෙනවද? එහෙම උවමනාවක් තිබුණොත් වහාම මට කියන්න. ඔබේ සැකය යොමු වෙලා තියෙන්නේ මොන පැත්තටද? ඔබ මේ පරීක්ෂණය මෙහෙයවන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නේ මොන ආකාරයටද? තුරුණාකරල මට ඒ ගැන කියන්න. මට හැකිවෙව් ඔබට ප්‍රයෝජනවත් යමක් කරන්න”

“ඇත්තෙන්ම මහත්මයා මං මේ ඇවිත් ඉන්නෙ, සර් හෙන්රිගේ මිතුරෙකු හැටියට ඔහුගේ තනියට. ඉතින් ඔබ කියන කාලේ උදව් මොනවා වත් මට උවමනා වෙන්නෙ නෑ.”

“ඉතාම හොඳයි” ස්ටේපල්වන් කීය. “මේ දේවල් සිදුම්ච රහසිගතව නිරීක්ෂණය කිරීමේදී ඔබ කටයුතු කරන ආට් හරි. මට අයිති නැති දේට ඇඟිලි ගහන්න යාම-ඇත ඔබ, මතක්කරල දුන්නු එක සාධාරණයි. මං පොරොන්දු වෙන්නවා මීට පස්සෙ ඔය කාරණය ගැන මතක් කරන්නෙ වත් නෑහැ කියලා”

මේ වනවිට අපි කුඩා මංසන්ධියකට පැමිණ සිටියෙමු. ගමන් කිරීමට තිබූ ප්‍රධාන පාරෙන් ඉවතට තණකොළ වලින් වැසුණු පටු පාරක්, වංගු සහිතව විල්ලුව දෙසට වැටී තිබිණි. එය විල්ලුව හරහා වැටුණු ගමන් මගක් බව, මම දුටුවෙමි. අපගේ වම් පසින් තිබුණේ යෝධ කථන සහිත කඳු ගැටයකි. එහි සෑමතැනකම වාගේ ගල් පර්වත පිහිටා තිබිණි. කලකට පෙර කථන කඩා ඉවත්කිරීම නිසා සෑදුණු විශාල ගල්වලක් එහි දක්නට ලැබිණි. අපට මුහුණලා තිබූ දැවැන්ත පර්වතයේ මෙන්ම එය පිපිරිහිය තැන්වලද, මිවණ පඳුරු සහ තවත් කටු සහිත ශාක වැවී තිබිණි. ඇතින් පිහිටි කඳු ගැටය මතින් දුම් වලාවක් පාවී ගිය ආකාරය දක්නට ලැබිණි.

“විල්ලුවට වැටෙන මේ අධිපාර දිගේ තරමක් දුර ගියාම මෙහිපිටි නිවස - ඒ කියන්නෙ මගේ ගෙදර හමුවෙනවා” ඔහු කීය. “ඔබේ කාලයෙන් පැයක් පමණ අප සමග ගතකිරීමට කැමැති නැද්ද? මගේ සොහොයුරියත් ඔබට හඳුන්වාදෙන්න මට හැකිවෙයි. ඒක මට සතුටක්”

එක්වරම මගේ සිතේ ඇතිවූ (සිහිවිඳිල නම්, මා සර් හෙන්රි සමීපයේ සිටිය යුතු බවයි. මීළඟට මට සිහිවූයේ ඔහුගේ මේසය මතට එකතු වී තිබූ ලියකියවිලි සහ බිල්පත් තොගයයි. ඒ සඳහා අවධානය යොමු කිරීමට ඔහුට සිදුවී තිබිණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් ඔහුට උදව් කිරීමට මට හැකියාවක් නොවීය. එම කටයුත්ත නිමකිරීමට සෑහෙන වේලාවක් ද ඔහුට ගතවෙතැනු ඇත. විල්ලුවට කුදුරෙන් ඊවත්වන අසල්වාසීන් වෙත අවධානය යොමුකොට, ඔවුන්ගේ ස්වභාවය අධ්‍යයනය කරන මෙන්, හෝමිස් මගෙන් ඉල්ලීමක් කළේය. එබැවින් මම ස්ටේපල්වන්ගේ ඇරයුම පිළිගනිමි; ඔහු සමග ඔහුගේ නිවස දෙසට වැටුණු අධිපාර දිගේ ගමන් කළෙමි.

"විල්ලුව කියන්නේ හරි පුද්ගලයාදැන කැනක්" ඔහු කීය. ඒ කෙළවරක් නොපෙනෙන විල්ලුව දෙස බලමිනි. ඒහි කොළ පැහැති වර්ණය සමග තැනින් තැන කඳුවැටි ද දක්නට ලැබිණි. "විල්ලුව දිහා කොයිතරමක් බලාගෙන හිටියත් එපාවෙන්නෙ නෑ. ඒකෙ සැඟවී තිබෙන රහස් ගැන ඔබට හිතාගන්නවත් බෑ. මේක ඉතාම චිහාල ලෙස විහිදුණු, ගස් කොළන් වලින් තොර, පාළු අද්භූත තැනක්"

"විල්ලුව ගැන ඔබ එහෙම විචාරාදීන්නදන්නවා?"

"මං මෙහාට ඇවිත් ගතවුණේ අවුරුදු දෙකයි. මේකෙ ඉන්න අය නම් කියාවී මං මෙහාට අලුතෙන් ආව් කෙනෙක් කියල. සර් වාල්ස් මෙහේ පදිංචියට ඇවිත් ටික කාලෙකට පස්සෙ තමයි අපිත් ආවෙ. ඒ වුණත් මේ පළාත ආහු මගේ හිතේ ඇතිවුණේ ලොකු ආශාවක්. ඒ හින්දා මේ ප්‍රදේශයේ ආහු තැනක්ම මගේ විමසීමට ලක්වුණා. මං ගවේෂණයක යෙදුණා. මේ පළාත ගැන මටත් වඩා දන්න අය ඉන්නවා නම්, ඒ බොහොම අවල්පයක් විය යුතුයි"

"ඒ කියන්නේ මේ ප්‍රදේශය තේරුම් ගන්න හුඟක් අමාරුද?"

"හරිම අමාරුයි. මං කියන්නම් හොඳ උදාහරණයක්. ඔබට පෙනෙනවා නේද අර උතුරෙන් තිබෙන තැනිතලා ප්‍රදේශය? ඒකෙ තැනින් තැන අර කුඩා කඳුවැටි මතුපිටින් තිබෙන්නේ? ඒක ගැන මොකක් හරි විශේෂයක් ඔබට පෙනෙනවාද?"

"අශ්වයෙකු පිට නැගිලා වේගයෙන් ගමන් කරන්න හොඳ තැනක්. එහෙම කටයුත්තකට මේ වගේ තැනක් හමුවෙන්නෙ කලාතුරකින්"

"ඔබට එහෙම හිතුණු එකේ පුද්ගලයන්/නෑ. නමුත් ඒ සිතිවිල්ල නිසා ජීවිත ගණනාවක් විනාශවෙලා තියෙනවා. ඔබට පෙනෙනවාද අර දිස්ත්‍රික් කොළ පාටට තැනින් තැන තිබෙන ලොකු ලප වගේ ඒවා?"

"ඔව්. ඒවා අනෙක් තැන් වලට වඩා සරුසාර බවයි මට හිතෙන්නේ"

"ඒ තමයි ශ්‍රීමිපත් මහා පිතුරු බීම." ඔහු කීය. "සම්පූර්ණයෙන්ම මඩ ගොහොරුවක්. ඒක අධියක් වැයදියට තිබ්බොත්, මතුස්සයෙකුට වුණත් සකෙකුට වුණත් මරණය ඒකාන්තයි. විල්ලුවේ ජීවත්වෙන වල් අශ්වයෙක් ඔය පැත්තට ගමන් කළ ආකාරය මං දුටුවේ ඊයෙ. උඹ මඩ ගොහොරුවේ, එරුණා. උගේ හිස පමණක් සැහෙන වෙලාවක් යනතුරු මට දකින්න ලැබුණා. ඊට පස්සේ හිසත් ඇතුළටම"

ගිලුණා. මිය හරිය වියළි කාලයටවත් ගමන් කරන්න සුදුසු පැත්තක් නෙමෙයි. ඒක මහා හසානක අඩවියක්. නමුත් වැහි කාලය ආවට පස්සෙ අන්තිම නරකයි. ඒ වුණත් ඒක මැදදටම ගිහිං පණ බේරගන ආපහු එන පිළිවෙළ මං දන්නවා. දෙයියෝ සාක්කි! අද තවත් අවාසනාවන්ත සතෙක්! උන් මඩ ගොහොරුවේ ගිලෙන්තයි යන්නෙ."

කොළ පැහැති තණ බිම් හා පදුරු අතරින් යම් කිසිවක් පෙරළෙමින්, ඉහළ පහළ යමින් තිබිණි. ඉන්සසු ඉහළට මතු වී ආවේ සතෙකුගේ හිසය. ඉන් අනතුරුව මුළු විල්ලුබිම දෙදරා යන හඬින් අසන්නට ලැබුණේ, ඒ සහා ප්‍රාණ හයෙන් නැඟු විලාප හඬයි. මගේ ඇඟ හිතියෙන් කිලිපොළා ගියේය. එහෙත් මගේ මිත්‍රයා මා තරම් බියකට පත් නොවූ බැව් දුටුවෙමි.

"උන් ඉවරයි" යි හු කීය. "මඩ ගොහොරුව උච්ච ගිල දැමීමා. දවස් දෙකට සතුන් දෙදෙනයි. සමහර බේලාවට ඊටත් වැඩිය ඇති. වියළි කාලගුණයක් තියෙන දඩස්වලට උන් මිය පැත්තට යනවා වැඩියි. උන්ට එහේ තිබෙන අනතුරුදායක බව ගැන වැටහීමක් නැහැනෙ. මඩ වගුරේ එරෙන තුරුම උන්ට හේරුමක් නෑ. ශ්‍රීමිපත් මඩ ගොහොරුව කියන්නේ ඉතාම භයානක තැනක්" ස්වෙච්ඡන්ත කීය.

"ඒ වුණත් මබ කියන්නේ මබට ඒ හරහා ගමන් කරන්න, ආපහු එන්න පුළුවන් කියලා. එහෙම නේද?"

"මව්, එහි යා හැකි පටු මාවත් එකක් දෙකක් තියෙනවා. ක්‍රියාශීලී කෙනෙකුට ඒකෙ පරෙස්සමින් ගමන් කරන්න පුළුවනි. මමයි ඒවා හොයාගත්තෙ"

"ඒ වගේ හයංකර තැනකට මොන එකකටද මබ යන්නෙ?"

"අර ඇතින් තිබෙන කඳු මබ දුටුවාද? ඇත්තම කිව්වොත් ඒවා එරෙන්නෙ නැති හොඳ පොළොවක් තිබෙන දූපත්. නමුත් ඒවා වටවෙලා තියෙන්නෙ, අඩියක් කියන්න බැරි මඩ ගොහොරුවෙන්. දුර්ලභ පැළෑටි තියෙන්නෙ, සම්නලයින් ඉන්නෙ, අන්න ඒ දූපත්වල. නමුත් ඒ ආරක්ෂා සහිතව ඒ පැත්තට යන්න තරම් දැනුමක් තමන්ට තියෙනවා නම් තමයි"

"දවසක මාත් මගේ වාසනාව උරගා බලන්න ඕන" මම කීවෙමි.

"වොටසන් මහත්මයා, මබේ හිතේ එහෙම අදහසක් පහළ වුණාද?"

මහු විමසුවේ මව්තයට පත් මුහුණෙනි. "එහෙම ඇතිවුණා නම් දෙවියන්ගේ නාමයෙන් ඒ අදහස ඉවත් කරගන්න. ඔබට මරණය ළඟාවුණොත්, ඒකෙ ශාපය එන්නේ මගේ හිසමතට. මං ඔබට සහතික කරලා කියන්නම්. එහි ගියොත් ඔබට පණපිටින් ආපහු එන්න නම් ලැබෙන්නේ නෑ. ඒ ඉතා දුෂ්කර කටයුත්ත මට කරන්න හැකිවෙලා තියෙන්නේ නොහොමද? පොළොවේ ඇති ඉතා සංකීර්ණ සලකුණු කිහිපයක් හඳුනාගෙන, ඒවා මතක තබා ගැනීමට මට ඇති හැකියාව නිසා"

"දෙවියනේ! මොකක්ද ඒ ඔබ්බේ?" මට කෑගැසිණ.

විල්ලුව පුරා පැතිර ගියේ වචනයෙන් විස්තර කළ නොහැකි අන්දමේ, දීර්ඝ මර ළතෝනියක් වැනි හඩකි. මුළු ගුවන්ගැබම එයින් පිරී ගියත්, එය මතු වුයේ කොතැනකින්ද යන්න සිතාගැනීමටවත් නොහැකි විය. එය පවත්ගත්තේ සිහින් කෙදිරිල්ලක් වැනි ඔබ්බෙකිනි. මිළඟට එය ක්‍රමක්‍රමයෙන් හයංකර ගිහිරුම් ඔබ්බෙක් බවට හැරිණි. ඊටපසු එය නෑමිත වරක් අශෝකාකූල ඔබ්බෙක් විය. මගේ ඇඟේ ලොවු දෑ හැ ගැන්විණි. ස්ටේපල්ටන් මා දෙස බැලුවේ කුකුළුපිය පිරි මුහුණකිනි.

"විල්ලුව කියන්නේ මහ පුදුමාකාර තැනක්" මහු කීය.

"හරි. ඒ වුණත් මොකක්ද ඒ පුදුමාකාර ඔබ්බේ?"

"ගමේ මිනිස්සු කියන හැටියට ඒ, බැස්කවිල් ශාපයට සම්බන්ධ සුනාබයා ගොදුරු ඉල්ලා කෑ ගසන හඩ. මීට කලින් වරක් දෙවරක් මට ඔය ඔබ්බේ අහන්න ලැබිලා තියෙනවා. ඒත් මේ තරම් උස් හඩකින් අහන්න ලැබුණේ අද තමයි."

මම තෙරක් නොපෙනුණු, පඳුරුවලින් වැසීගිය කොළ පැහැති විල්ලුව දෙස, හිරිවැටී ගිය හදව්කකින් බලා සිටියෙමි. උස්හඩින් නාද කළ කපුටන් දෙදෙනෙකු මම දුටුවෙමි. ඒ අප පිටිපසින් පිහිටි පර්වතයක් මුදුනේය. ඒ හැරෙන්නට වෙනත් කිසිදු සෙලවීමක් මම නුදුටුවෙමි.

"ස්ටේපල්ටන් මහත්මයා, ඔබ උගත් කෙනෙක්. ඉතින් ඔය වගේ අවතාර හොල්මන් කතා, ඔය වගේ බහුබ්‍රහ්ම, ඔබත් විශ්වාස කරනවද? ඒ අදහන ඔබ්බෙය මොකක් කියලද ඔබ හිතන්නේ?" මම ඇසිමි.

"සමහර වෙලාවට මට වගුරු වලින් තේරුම් ගත නොහැකි ඔබ්බේ නිකුත් වෙන්න පුළුවනි. ඊට හේතුව මට තට්ටු පහළට තැන්පත් වෙද්දී, ජලය ඉහළ නැගීම නිසා එහෙමත් නැත්නම් වෙනත් මොකක් හරි හේතුවක් වෙන්නක් පුළුවනි."

"නෑ නෑ. ඒක නම් ප්‍රාණයක් තිබෙන ජීවියෙකුගෙන් නිකුත් වූ
මඩ්දයක්"

"මව්. එහෙම වෙන්තත් පුළුවනි! ස්ටේපල්ටත් කිය. "මබ කවදා
හරි අහල තියෙනවද වගුරු උලමා කෑගසන හඩ?"

"නෑහැ. කවදාවත් අහල නෑ"

"උඟ ඉතාම දුර්ලභ කුරුල්ලෙක්. පක්ෂී විද්‍යාඥයින් නම් හිතන්නේ
උඟ සම්පූර්ණයෙන්ම වඳ වෙලා ආයුලයි. නමුත් මේ මහා විල්ලුවේ
මනෑම සතෙක් ඉන්න පුළුවනි. කවුරු හරි කිව්වොත් අපට ඒ අහන්න
ලැබුණේ, මිහිපිට ඉන්න අවසාන වගුරු උලමාගෙ හඩ කියල, මං
පුදුම වෙන්තෙ නෑ" ස්ටේපල්ටත් කිය.

"මගේ ජීවිතේටම මං ඊහෙම හයානක් ඒ වගේම අදහන හඩක්
අහල නෑ"

"මව්. ඒකෙ පුදුමයක් නෑ" ඔහු කීය. "ඒ මොකද මේ ස්ථානයක්
තේරුම් ගන්න අමාරු, සිතේ හයක් උපදවන තැනක්. ඇතිත් මබට
පෙනෙනවා තේද කුඩා කඳුගැට කිහිපයක්. ඒවා ගැන මබට මොනවද
හිතෙන්නේ?"

ඊය කියුණු බෑවුමක් පහතින් පිහිටි තැනක් විය. මෙතැන විශාල
පර්වත කැබලි රැසක් කවාකාරව පිහිටා තිබුණි.

"මොනවද ඒ? බෑවුමටත් ගාල් කිරීමට යොදාගන්නා ස්ථානයද?"

"නෑහැ. ඒ තමයි මේ පළාතේ ජීවත්වුණු අපේ මුතුන්මිත්තත්,
ඊනම් ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයන්ගේ ගෙවල්. මේ විල්ලුවේ ඔවුන්
විශාල වශයෙන් ජීවත්වූ බවට සාක්ෂි තියෙනවා. වහලවල්
නොතිබුණත්, ඒවා ගල්වලින් කැනූ නිවාසවල තටවුන්. මබෙ හිතේ
කුතුහලයක් ඇතිවෙනවා නම් ගිහින් බලන්න. ඔවුන් නිදාගැනීමට
භාවිත කළ ගල්පුවරු සහ, ඔවුන්ගේ ලිපි පවා මබට දැකගන්න
පුළුවනි."

"ඒක හරමක ජනාවාසයක් වගෙයි. කොයි කාල වකවානුවෙද
ඔවුන් ඒවායේ ජීවත්වෙලා තියෙන්නේ?"

"ඒ නව ශිලා යුගයෙ ලෙසයි ඊස්තර කෙරෙන්නේ; නමුත් දින
වකවානු හරි හැටි තීරණය කරල නෑ"

"මොනවද ඔවුන් මෙහේ පදිංචිවෙලා කළේ?"

"ඔවුන් ගවයන් ඇති කිරීමට හරම් ශිෂ්ටාචාර වුණු අයනේ.
ඔවුන් තමන්ගේ ගවයනට හඳුනා කවන්න ඇවිත් තියෙන්නේ මේ
පළාතට. ගල් පතුරු වලින් හදා ගත්තු පොරොවට වඩා, ලෝකඩ

තලයක් යෙදූ පොරව වඩාත් හොඳ බව ඔවුන් තේරුම් ගත්තා. එතකොට ඔවුන් ටීන් නම් ලෝහයේ ඉල්ලුම් භාරන්ත පටන් ගත්තා. අප ඉදිරියෙන් තිබෙන කන්දේ විශාල දිය අගල ඔබ දුටුවාද? ඒක ඔවුන් හැරූ දිය අගලක්. ඒ කමයි ඔවුන්ගේ සලකුණ. මේ විල්ලුව ප්‍රදේශය හොඳින් අධ්‍යයනය කළොත්, ඔබට ඉතා අසාමාන්‍ය අපූරු දේවල් දැකගන්න ලැබේවි. චෝටිසන් මහත්මියා මට මොහොතකට සමාවෙන්න! ඒකා නම් සයික්ලොපිඩොයෙක්. කිසි සැකයක් නැ"

කුඩා සලබයෙකු හෝ සම්තලයෙකු අප ගමන් ගත් මග හරහා, ඒ ඉදිරියෙන් පියඹා ගිය ආකාරය මම දුටුවෙමි. එය දුටු සැණින් ස්වේච්චවත් එම සතා ලුහුබැඳ වේගයෙන් දිව යන්නට පටන් ගත්තේය. ඒ අසාමාන්‍ය ශක්තියකින් හා වේගයකිනි. ඒ සතා කෙළින්ම පියැඹුවේ වගුණිම දෙසටයි. එහෙත් ස්වේච්චවත් එක් මොහොතකට පමණෙහි පසුරෙන් පසුරට ආනිමින්, කොළ පැහැති ගොටුව වනමින් සතා ලුහුබැඳ ගියේය. ඔහුගේ අළු පැහැති ලිහිල් ඇඳුම නිසාත්, ඒ මේ අතට පනිමින් දිව ගිය ආකාරය නිසාත්, ස්වේච්චවත් ගේ පෙනුම යෝධ සලබයෙකුට සමාන විය. එක් මොහොතකට හෝ පය ලිස්සා ගියහොත් ඔහු ඇඳ වැටීමට ඉඩ තිබුණේ භයානක මඩ වගුර තුළටයි. ඔහුගේ මෙම නිර්භීත ක්‍රියාවෙන් ඔහු වෙත ඇතිවූ ගෞරවය මුසු, එහෙත් බිය ජනක හැඟීමෙන් මම ස්වේච්චවත් දෙස බලා සිටියෙමි. එවිට මා පිටිපසින් යම් අඩු ගබ්දයක් ඇසී මම ආපසු හැරී බැලුවෙමි. මට දකින්නට ලැබුණේ මා අසලටම පැමිණ සිටී ගැහැනියකි. ඇය පැමිණ සිටියේ මෙරිසිට් නිවස පිහිටි දිශාව යයි ඔහු පෙන්වූ, දුම් රොදක් නැඟුණු පැත්තේ සිටයි.

විල්ලුව ප්‍රදේශයේ පදිංචිකරුවන් අතර කාන්තාවන් සිටියේ ඉතා ස්වල්පයක් බැව් මම ඇත සිටියෙමි. එබැවින් මේ තරුණ රුමත් කාන්තාව ස්වේච්චවත්ගේ සොහොයුරිය විය යුතු යයි මම අනුමාන කළෙමි. ඔහුගේ සොහොයුරිය කණ රූප සුන්දරියක බව කවුදෝ කියනු මට අසන්නට ලැබී තිබිණි. මා ඉදිරියට පැමිණ තැනැත්තියට ද තිබුණේ ඉතා අසාමාන්‍ය රුමත් බවකි. එහෙත් ඇගේ පෙනුම ඇගේ සොහොයුරු ස්වේච්චවත්ට නම් ඉඳුරාම වෙනස් විය. ඔහුට තිබුණේ අළු පැහැති දෙනෙත් සමග කහ පැහැති කෙස්වැටියකි; කහ පැහැති සුළුමැලි සමකි. නමුත් ඇයගේ සම මදක් දුඹුරු පැහැයට

“දෙවියන්ගේ නාමයෙන්.....
මේ විල්ලුවට ආයෙ කවදාවත් එන්න එපා!”

හුරු විය. ඇගේ කෙස් කළම ඉඹුරු පැහැ වූ අතර ශෝභන දෙනෙත්වල තිබුණේ අඳුරු පැහැයකි. මා එංගලන්තයේ කිසි දිනෙක දැක නැති තරම් තද වර්ණයක් ඇගේ සමේ තිබුණත්, සිහින් උස් සිරුර නිසා ඇයට ප්‍රොඩ් පෙනුමක් ලැබී තිබිණි.

විල්ලුවේ පාර පාරක ඉතා අලංකාර ඇඳුමකින් සැරසුණු ශෝභන කාන්තාවක දකින්නට ලැබීම පුදුමයකි. මේ අන්දමින් ඇය හදිසියේ දිස්වීම මායා දර්ශනයක් දකින්නට ලැබීමක් යයි කෙනෙකුට සිතෙන්නට ඉඩ තිබිණ. මා ඇය දෙසට හැරෙද්දී ඇගේ දෙනෙත් යොමු වී තිබුණේ ස්වේපල්ටන් වෙතයි. අනතුරුව ඇය ඉක්මනින් මා දෙසට පැමිණියාය. මම මගේ නිස්වැස්ම ඔසවා ඇයට ආචාර කළෙමි. ඊළඟට මා සුදානම් වූයේ ඇයට මෙම තත්ත්වය පැහැදිලි කිරීමටයි. නමුත් එවැන්නක් කිසිසේත් අපේක්ෂා නොකළ ඇය, මගේ කථාවට බාධා කරමින් මා ඇමතුවාය.

— "වහාම ආපසු යන්න! මේ මොහොතෙම ආපසු ලන්ඩනයට යන්න. පුළුවන් ඉක්මනින්"

මට කළ හැකි වූයේ විමසියෙන් ඇය දෙස බලා සිටීම පමණකි. මා දෙස යොමුවී තිබූ ඇගේ දෙනෙත්වලින් ගින්දර පිටවූවා යයි මට සිතිණ. ඇය නොඉවසිල්ලෙන් දෙපා පොළාවේ හැප්පුවාය.

"ඒ මොකටද මං ආපසු යන්නේ?" මම ඇසිමි.

"ඒකට හේතුව මට කියන්න බෑ" ඇය කීවේ පහත් හඩකින්. නමුත් එහි දැඩි උනන්දුවක් රැඳී තිබිණි. "ඒ වූණත් දෙවියන්ගේ නාමයෙන් මං කියන දේ අහන්න. ආපසු යන්න. මේ විල්ලුවට ආයෙ කවදාවත් එන්න එපා"

— "ඒ වූණට මං මේ මෙහේට ආවා චිතරයි නේ"

"මනුස්සයෝ!" ඇයට කැණැසිණි. "මං මේ අනතුරු ඇඟවීම කරන්නේ ඔබේ යහපතට බව භෞමි ගන්න බැරිද? ආපසු ලන්ඩනයට යන්න! අද රැම පිටත්වෙලා යනවා! මොන තරම් වියදමක් කරදරයක් තිබුණත්, ඔබ මේ පළාතෙත් පිටවෙලා යා යුතුමයි....."

..... ඔන්න! මගේ පොහොසුරා එනවා! මං කියූ කිසිම දෙයක් ඔහුට කියන්න අඟවන්න එපා. අර අනන් මල් පඳුරේ කිබෙන ඕකිඩ් මල මට නෙළා දෙන්න ඔබට පුළුවන්ද? මේ විල්ලුව ප්‍රදේශය අලංකාර ඕකිඩ් මල් වලින් බොහොම පොහොසත්. කොහොම වූණත් මේ පළාතේ සුන්දරත්වය හරි හැටි දැකගන්න නම් ඔබ විකක් ප්‍රමාද වැඩියි."

සමනලයා පසුපස දිවීම නැවතු ස්වෙපල්ටත්, හති දමමින් අප සිටි තැනට ආවේය. ව්‍යායාමය නිසා ඔහුගේ මුහුණ රතු වී තිබිණ.

“හලෝ බෙරිල්” ඔහු කිය. ඔහුගේ ඒ ඇමතුමේ සුභදසීලී බවක් නොතිබුණේයයි මට සිතියි.

“ජැක් ඔයාට හොඳටම ඩහදිය දල”

“ඔව්, මම සයික්ලොපෙඩිස් සමනලයෙකු පස්සෙන් එළවාගෙන ගියා. උෟ හරි දුර්ලභ වර්ගයේ ජූකෝක්. අම් සරත් සාකුච්ට උන් ඒ හැටි දකින්න ලැබෙන්න නෑ. කොහොම වුණත් උෟ පැනල ගියා; අල්ලාගන්න බැරිවුණු එකටයි මට කණගාටු”

කිසිදෙයක් නොසලකන අයුරින් කතා කළත්, ඔහුගේ දෙනෙත් නිරතුරුවම, ඔහුගේ නැගිණිය සහ මා දෙස යොමුවන අයුරු මම දුටුවෙමි.

“ඔයාල දෙන්න එකිනෙකා අඳුනාගෙන වගෙයි?” ඔහු කිය.

“ඔව්, මං මේ සර් හෙත්ට් එක්ක කියමින් තිටියෙ, මේ පළාතෙ ලස්සන බලාගන්න ඔහු පමාවුණා වැඩියි කියල”

“බෙරිල්, ඔයා හිතාගෙන ඉන්නෙ මේ කවුරුයි කියලද?”

“මම හිතන්නෙ මේ සර් හෙත්ට් බැස්කවල් කියල”

“නෑ නෑ” මම කීවෙමි. “ඔහු ඔහු වැනි රදළ පරපුරක වංශාධිපතිවරයෙක් නෙමෙයි. මම දොස්තර වොට්සන්, සර් හෙත්ට්ගේ මිත්‍රයා”

ඇයගේ මුහුණ ලැජ්ජාවෙන් රතු වූ අයුරු මම දුටුවෙමි. “ඒක හමයි. අපි කතා කරල නියෙන්නෙ තේරුමක් නැති දේවල්”

“ඇයි? ඕගොල්ලන්ට යමක්-කතාබහ කරන්න, එව්වර වෙලාවක් තිබුණා වෙන්න බෑ?” ඇගේ දොහොයුරා විමසුවේ කුතුහලය පහ නොවුණු මුහුණකිනි.

“මං දොස්තර වොට්සන් එක්ක කච්චා කළේ, මේ පළාතට ආව අමුත්තෙකු එක්ක කච්චා කරන පිළිවෙළට නෙමෙයි. මෙහේ පදිංචි කාරයෙකුට කච්චා කරන හැටියට, මෙහේ පිපෙන ඕකිඩ් මල්වල ලස්සන, ඔහුට ඒ තරම් වැදගත් කාරණාවක් වේවි කියල හිතන්න අමාරුයි. කොහොම වුණත් අපේ මෙට්පිටි නිවස බලන්න ඔබ එන්නෙ නැද්ද මහත්මිය?”

මද දුරක් ඇවිද ගොස් අපි ඒ නිවස වෙත ළඟාවූයෙමු. එය ගව පට්ටියක් හිමිකරුවෙකුට සරුඥාර කාලයක අයත්ව තිබූ නිවසකි. විල්ලුවේ දක්නට ලැබෙන කාලයේ අඳුරු නිවසක් වූ එය, මෑත

කාලයේ අලුත්වැඩියා කොට නඩුකරණය කොට තිබිණි. නිවස වටා තිබූ වත්තේ පලතුරු ගස් වටා තිබිණි. එහෙත් විල්ලුවේ සාමාන්‍යයෙන් දක්නට ලැබෙන අයුරින්, මෙම පලතුරු ගස් කණටු ගස් බවට පත්වී තිබූ අයුරු මම දුටුවෙමි. එබැවින් එම ගස් වලින් ගෙන ආවේ ශෝකාකූල පෙනුමකි.

අප වෙනුවෙන් ඉදිරි දොර විවෘත කරනු ලැබුවේ මහලු සේවකයෙකු විසිනි. දිරා යමින් තිබූ ඇඳුමකින් සැරසී සිටි ඡීනු කේඩාරි වූ, අසාමාන්‍ය පෙනුමක් ඇත්තෙකු විය. නිවසේ තිබූ ශෝකාකූල මුසල පෙනුමට, ඔහුගේ ඒ පෙනුමද ගැලපුණා යයි මට සිතියිණි. එසේ වුවත් නිවස ඇතුළත නම් තිබුණේ සිත් ඇදගන්නා පෙනුමකි. ප්‍රමාණයෙන් විශාල වූ කාමර, හොඳ ගෘහභාණ්ඩ වලින් අලංකාර ලෙස සකසා තිබිණි. නිවසේ ස්වාමීන්ව තම කැමැත්ත අනුව ඒවා සකස් කරන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි විය.

පතේලයෙන් බැලූ විට දක්නට ලැබුණේ, තැනින් තැන විසිරුණු දැවැන්ත කළුගල් පිහිටි සහිත-මහා විල්ලුවය. ඇත කිහිපයක් දක්වාම විහිදුණු තෙරක් නොපෙනුණු විල්ලුව ඕනෑම කෙනෙකුගේ සිතේ ඇති කරන්නේ දොම්නස්-සහඟන-හැඟීම් ය. උගත් විද්‍යාඥයෙකු වූ ස්ටේපල්ටන් මහතාත් රාමන් තරුණ-අඹනෙවියන්, තම වාසය සඳහා මේතැන තෝරා ගත්තේ ඇයිද යන්න, මට සිතා ගැනීමටත් නොහැකි විය.

“අපි පදිංචියට තෝරා ගෙන තියෙන්නේ පුදුමාකාර තැනක්. ඔබට තිතෙන්නේ එහෙමයි නේද මහත්මයා?” ස්ටේපල්ටන් මගෙන් විමසුවේ මගේ සිතේ ඇතිවූ සිතිවිලි කේරුම් ගනිමින් විය යුතුය. “එහෙම වුණත් සතුටින් මෙහේ-ඒවිතය ගෙවන්න අපට හැකිවෙලා තියෙනවා. එහෙම නේද බේරිල්?”

“අපි බොහොම සතුටෙන් ඉන්නෙ” යයි ඇය කියුවද, එය ඇගේ අවංක අදහස නොවේ යයි මට සිතියිණි.

“මං පෞද්ගලික පාසලක් පවත්වාගෙන ගියා උතුරු එංගලන්තයේ” ස්ටේපල්ටන් කීය. “මගේ සිතේ තියෙන හැඟීම් සහ ආකල්පවල හැටියට, පාසලක පරිපාලනය ගැලපෙන්නේ නෑ. ඒක බොහොම ඒකාකාරී-සිත්-ඇදගැනීමක් නැති කටයුත්තක්. ඒ වුණත් ළාබාල දරුවන් සමග ඒවත් වෙමින් ඔවුන්ගේ හිත් හැඩ ගස්සවා ගන්න උදව් කිරීම අයුරු දෙයක්. මගේ සිතේ මං අගය කරන

පරමාදර්ශී ගතිගුණ, මං උතුම් කොට සලකන මගේ චරිතයේ යහපත් විනයානුකූල බව, ඔවුන්ගේ ජීවිතවලට ඇතුළු කරන්න ලැබීම මට ලොකු සතුටක්. ඒ කොහොම වුණත් මගේ දෛවිය ඒකට හරස්වුණා. පාසලේ තදබල වසංගත රෝගයක් පැතිරීලා ගියා. ඒකෙන් ළමයි තුන් දෙනෙක් මියගියා. පාසලට එල්ල වුණු පහරින් එය ගොඩගන්න අපට හැකිවුණේ නෑ. මං ඊට-ආයෝජනය කර තිබූ ධනය විනයා වෙලා ගියේ. ආපසු ගන්න බැරි වීදියට. ඒ පර්ජය භාර අරගෙන හරි මට සතුටින් ජීවත් වෙන්න තිබුණා. ඒ දැරුවත්ගේ ප්‍රිය ජනක ආශ්‍රය වත් මට ඉතිරිවුණා නම්...

○ මගේ ක්ෂේත්‍රය උද්භිද හා සත්ත්ව විද්‍යාව. ඒ විෂයයන්ට මගේ නියෝජනේ දැඩි ආශාවක්. මෙහේ දී මට ඒ වෙනුවෙන් කැපකරන්න පුළුවන් කාලය අප්‍රමාණයි. ඒ ක්ෂේත්‍රයේ අපට කළ හැකි වැඩ ප්‍රමාණය අසීමිතයි. මගේ සොහොන්පුරියත් මං වගේම ස්වභාව ධර්මයටම කැපවුණු කෙනෙක්. මේ ඔක්කොම මං ඔබට කියන්න හිතුවේ මොකද දන්නවද වොට්සන් මහත්මිය? ජනේලයෙන් විල්ලුව දිහා බලද්දී ඔබේ මුහුණේ පළවුණු හැඟීම් නිසා"

— "මට සැබැවින්ම සිතුවේ මෙහේ ජීවිතය. හුඟක් පාච්චෙන් ගෙවන එකක් වෙන්න ඇති කියලා ඔබට කොහොම වෙතත්, විශේෂයෙන්ම ඔබේ නංගිට"

○ "නෑ නෑ" ඇය කීවාය. "මට කවදාවත් පාච්චක් කම්මැලිකමක් දැනිල නෑ; කවදාවත්ම"

— "අපට නියෝජනවා කියවන්න පොත්පත් ස්ටේපල්ටත් කිය. "ඇයි අපි යෙදෙන පර්යේෂණ. ඊළඟට අපට ඉන්නවා අපේ අසල්වාසි හොඳ මිත්‍රයෝ. ඔහුගේ ක්ෂේත්‍රයෙන් ගත්තාම දොස්තර මෝට්මර් ඉහළම ගණයේ විද්වතෙක්, අප්ච්ශෝකයේ තනිකොට අපෙන් සමුගත් සර් වාල්සුන් ඉතාම හොඳ මිත්‍රයෙක්. ඔහු අප එක්ක ඉතාම සමීපව ආශ්‍රය කළා. ඔහුගේ මරණයෙන් අපට ඇතිවුණු පාඩුව වචනයෙන් විස්තර කරන්න බෑ. මං කැමතියි සර් හෙන්රිව් හඳුනාගන්න. අද හවසට මං බැස්කවිල් මන්දිරය පැත්තෙ ඇවිත් සර් හෙන්රිව් හමුවුණෙක්. මං බලෙන් කඩාවැදුණ වගේ වේවිද? ඒක ඔහුට කරදරයක් වේවිද දන්නෙ නෑ?"

"නෑ නෑ ඔබ ආවොත් ඔහු බොහොම සතුටට පත්වේවි"

"එහෙම නම් ඔහුට කියන්න පුළුවන්ද, මං අද හවසට ඒ පැත්තෙ එන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා කියලා" ස්ටේපල්ටන් කිය. "මේ

විල්ලුවේ ජීවිතයට හැඩ ගැහෙන්න, ඔහුට ටික කලක් ගතවේවි. එතෙක් අපි කවුරුත් අපට හැකි පමණින් උදව් කරමු. වොට්සන් දොස්තර මහත්මයා, ඔබ කැමතිද උඩුමහලට ඇවිත්, මගේ සමනලයින් එකතු වරික්ෂා කරල බලන්න? නිරිත දිග එංගලන්තයේ තිබෙන සංරක්ෂිත සමනල එකතු ගත්තොත්, අංග සම්පූර්ණම එක මගේ එක කියලයි මට හිතෙන්නේ. ඔබ එය බලල ඉවර වෙනකොට දවල් කැමත් සුදානම් වේවි”

එහෙත් මට උවමනා වී තිබුණේ, හැකි ඉක්මනින් ආපසු සර් හෙන්රි වෙත යාමටයි. විල්ලුව පුරා දක්නට ලැබුණු ශෝකාකූල පරිසරය, වගුරේ එරි මියගිය අයවයා, ආදියෙන් මම දැඩි කම්පනයකට පත්විමි. එපමණක් නොව, බැස්කවිල් පවුලේ බියකරු කනන්දරයට සම්බන්ධ අදහන සන්නිවේදනාගෙන් කැඳුණා යයි සැලකුණ හයංකර ලකෝනියා එයින් මම වඩාත් කැලඹීමට හත්වැසිවියෙමි. ස්ටේපල්ටන් මෙනෙවිය කළා වූ අනතුරු ඇඟවීම, අවංක හැඬීමෙන්ම කරන ලද්දක්ය යන්න මට ඊත්තු ගියේය. ඇය එසේ කළේ මට නොපෙනුණු බරපතල කාරණා නිසා යයි මට හැඟිණ. එබැවින් දහවල් ආහාරය සඳහා මට කළ ඇරයුම මම ප්‍රතික්ෂේප කළෙමි. අනතුරුව හැකි ඉක්මනින් බැස්කවිල් මැදුර වෙත ශාඛී අරමුණෙන් මම වහාම පිටත්වුණෙමි.

මා ප්‍රධාන පාර වෙත ආවේ, කලින් රැහි පැමිණි මාවත දිගේය. එහෙත් මා මංසන්ධිය වෙත ළඟාවීමට පෙර, ස්ටේපල්ටන් මෙනෙවිය එතැන ගලක් මත වාඩිවී සිටියාය. ගල් සහිත කන්ද හරහා වැටුණු කෙටි පාරකින්, ඇය එතැනට ළඟා වන්නට ඇති බැවි, මම තේරුම් ගත්තෙමි. දිව ඒමට සිදුවීම නිසා ඇගේ මුහුණ රතු වී තිබූ අතර, ඇය ඇළයට අත තබාගෙන හති දමමින් සිටියාය.

“වොට්සන් මහත්මයා, ඔබ හෙදර යන්න කලින් අල්ලාගන්න උවමනා නිසා, මං කොටපාරෙන් දුවගෙන ආවා. මගේ හිස්වැස්ම දමාගන්නවත් මං වෙලාගත කළේ නෑ. මට වැඩි වෙලාවක් මෙතැන රැඳෙන්න බෑ. මං හෙදර නැති බව අපිය දැන ගනිවි. ඔබ සර් හෙන්රිය කියල හිතාගෙන යමක් කීමෙන්, මං අතින් සිදුවුණේ වැරද්දක්. ඒ ගැන මට හරි කණගාටුයි. මං කියූ දේවල් සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක කරල දන්න. ඒවා ඔබට කොහෙත්ම අදාළ නෑ මහත්මයා”

"ඒ වුණත්..... මට ඒවා අමතක කර දමන්න පුළුවන් කමක් නෑ. ස්වේපල්ටන් මෙනෙවිය." මම කීවෙමි. "මං සර් හෙන්රියේ මිත්‍රයා. ඔහුගේ යහපත වගේම ඔහු ආරක්ෂා කිරීම මගේ වගකීමක්. සර් හෙන්රි වහාම ලන්ඩනය බලා ආපත්‍ර යායුතුයි කියල ඔබ කීව්වෙ ඇයි? ඔබ ඒක අවධාරණය කළා. ඒ ඇයි?"

"ගැහැනුන්ගේ හිත්වලට හිටිහැටියේ එන දේවල් වොටසන් මහත්මයා, මාව ටිකක් ආශ්‍රය කුරුන කොට ඔබට ඒක තේරේවි. වෙලාවකට මං කියන දේවල්වලට හේතු මටම හිතාගන්න බෑ"

"නෑ නෑ. ඒ වෙලාවේ ඔබේ කට්ටියේ කිවුණු උදෙසාගය, මට තවම මතකයි. ඒ වෙලාවේ ඔබේ දෙනෙත්වල තිබුණු බැල්ම හරිම අමුතු එකක්. කරුණාකරල අවංකව මම කියන්න, ඔබ එහෙම අනතුරු ඇඟව්වෙ ඇයි කියල. ඒ මොකද මං මෙහෙට ළඟාවුණු වෙලාවේ ඉඳලම, මා වටා කරකැවෙන්නෙ අනතුරුක දේයා. මට කිසිම දෙයක් හංගන්න එපා කියල මං ඔබට ආයාචනා කර සිටිනවා. අපේ ජීවිතත් හරියට අරුණුමපත් මස ආහොරුවට යන ගමන වගේ. ඒකෙ කොළපාට ලප සලකුණු හැමතැනකම තියෙන්නෙ ඉතාම අලංකාරව. නමුත් කවුරු හරි නියම මාර්ගය පෙන්වා නොදුන්නොත්, අපේ ජීවිත කෙළවර වෙන්නේ විනාශයක්. ඔබ අදහස් කළේ මොකක්ද? මට ඒක කියන්න. ඔබේ ඒ පණිවුඩය සර් හෙන්රිට දැනුම් දෙන බවට මං පොරොන්දු වෙන්නවා"

මට දිය යුතු පිළිතුර කුමක්දැයි සිතා ගත නොහැකිව, ඇය දෙලොවක් අතර තනිවු හැටි මම දුටුවෙමි. එහෙත් අන්තිමේදී මට පිළිතුරු දීම සඳහා, ඇය තම සිත යළිත් දැඩි කරගත් බව, ඇගේ නොත්වලින්ම පෙනිණ.

"වොටසන් දොස්තර මහත්මයා" ඇය කීවාය. "මං කියූ දේ ඔය තරම් තදින් හිතට ගන්න එපා. සර් චාල්ස්ගේ හදිසි මරණය තමා ඒකට මුල්වුණේ. ඒකෙන් අපි දන්නාම - අයියාත් මාත් දැඩි කම්පාවකට පත්වුණා. සර් චාල්ස් කියන්නේ, අපි බොහොම ළගින් ආශ්‍රය කළ මිත්‍රයෙක්. චායාමයක් හැටියට ඇවිදීමට ඔහු තෝරා ගත්තෙ, විල්ලුව හරහා අපේ ගෙදරට ඇවිත් යන ගමන. ඔහුගේ පවුලට එල්ල වී තිබුණු ශාපය ගැන, ඔහු නිතරම කල්පනා කළා. ඒකෙන් ඔහුගේ හිත කැලඹිලයි තිබුණේ. ඒ අතරේදී මේ බේදවාටකය සිදුවුණාම මොකක්ද අපි පත්වුණු තත්ත්වය? ඔහුගේ හිතේ ඇතිවී

තිබුණු හිතියට මොකක් හරි පදනමක් තිබෙන්න ඕන. අන්න ඒ කාරණයයි මගේ ඔපවට ආවේ. ඒකෙන් මගේ හිතේ ඇතිවුණේ විශාල දුකක්. ඊළඟට නොහිතූ විධියට බැස්කවිල් පවුලේ තවත් සාමාජිකයෙක් මෙහේ පදිංචියට ආවා. ඉතින් මට හිතූණා ඔහුගේ හිස මතට එල්ල වී තිබූ හයානක අන්තරාය ගැන ඔහුට දැනුම් දෙන්න. මට දන්වා සිටින්න උවමනා වූණේ එපමණයි”

“නමුත් මොකක්ද ඔය ඔබ කියන අන්තරාය?”

“අර රුදුරු සුනඛයා ගැන කතාව ඔබ අහල තියෙනවා නේද?”

“ඔය ඔහුබුන කතා මම නම් විශ්වාස කරන්නේ නෑ”

“ඒ වුණත් මම විශ්වාස කරනවා. ඔබට හැකි උත්සාහයක් දරල සර් හෙත්ට්ට මෙහෙත් කැඳවාගෙන යන්න. මේ විල්ලුව ඔහුගේ පවුලට හැමවිටම ආන ඉවෙ හයානක මරණ. ලෝකය හරි විශාල තැනක්. එහෙම තියෙද්දී ඇයි ඔහු මෙහේම ජීවත්වෙන්න හදන්නේ?”

“සර් හෙත්ට්ට මෙහේ ජීවත් වෙන්නමයි උවමනාව තියෙන්නේ” මම කීවෙමි. “මෙහේ තියෙන අනතුරුදායක බව නිසාමයි ඔහු ඒ විධියට තීරණය කළේ. ඔහුට පිළිගත හැකි කරුණු මොනවා හරි; විශ්වාස කළ හැකි තොරතුරු; පදනමක් ඇති යාන්ත්‍රි ඉදිරිපත් කරන්න. එහෙම නැතුව නම් ඔහු මෙහෙන් ආහසරයක් පුළුවන් වේවි කියල මං හිතන්නේ නෑ”

“ඔබ කියන විධියේ පැහැදිලි ස්ථිර යමක් කියන්න මට හැකියාවක් නෑ” ඇය කීවාය. “ඒ මොකද එවැනි දෙයක් ගැන මං දන්නේ නෑ”

“ස්ටේපල්ටන් මෙහෙත්ට්ට. මං කැමතියි ඔබෙන් තවත් එක ප්‍රශ්නයක් අහන්න. ඔබ මා සමග කලින් කරා කළ වෙලාවේ, මීට වඩා ගැඹුරු යමක් අදහස් කළේ නැහැ කියල නේ ඔබ කියන්නේ. නමුත් ඔබ කියූ දෙය ඔබේ සොහොයුරු දැනගන්නවාට ඔබ අකමැති වූණේ ඇයි? ඔහුට හෝ වෙනත් කාට හරි විරුද්ධ විමට තරම් දෙයක් එතැන තිබුණේ නැහැ නේ?”

“බැස්කවිල් පවුලේ කෙහෙත් ඒ මන්දිරයේ පදිංචියට එනවට අයිියා හරි කැමතියි. ඒ මොකද එහෙම එන අය, විල්ලුව අවට ජීවත්වෙන දුප්පතුන්ට පිහිටක් වෙන නිසා. සර් හෙත්ට්ට මේ පළාත අත් ඇරදල යෑමට හිතෙන යමක්. මගෙන් කියවුණා කියල අයිිය දැනගත්තොත්? එහෙම වූණේත් ඔහු මා එක්ක තදින්ම කේන්ති ගනිවි. ඔන්න දැන් මගෙන් ඉටුවෙන්න ඕන යුතුකම මං ඉටුකරලයි

තියෙන්නෙ. තවත් කිසිම දෙයක් මා කියන්නෙ නෑ. මං ඉක්මනින් ආපසු යන්න ඕන. ඊළඟට මාව දකින්න නොලැබුණොත්, මං ඔබව හමුවෙන්න ආවෙ ඇයි කියල, ඔහුගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවෙව්. එහෙනම් මං යන්නම්. ආයුබෝවන්!"

ඊළඟට ආපසු හැරී දිව ගිය ඇය, මිනිත්තු කිහිපයකදී පර්වත අතර නොපෙනී ගියාය. කිසිවක් හරිහැටි කේරුම් නොගෙන සිටේ පිරුණු බිය ඇතිව මම ආපසු බැස්විල් බැඳුර දෙසට පා නැඟුවෙමි.

Reading Purpose Only. Not For Profit

Reading is the Key to Success. Not For Profit.

අටවැනි පරිච්ඡේදය ද්‍රෝෂකර වොට්සන්ගේ පළමුවැනි වාර්තාව

මෙතැන් සිට මා මගේ කථාන්තරය ඔබට පවසන්නේ වෙනත් ආකාරයකටයි. දැන් මා ඉදිරිපිට ඇත්තේ අර්ලොක් හෝමස් මහතා වෙත මවිසින්ම යවන ලද ලිපි හා වාර්තා කිහිපයකි. ඉන් එකක එක පිටුවක් පමණක් නැතිවී ගොසිනි. අනෙක් සියල්ල මා ලියූ ආකාරයෙන්ම ඇත. මා මෙලෙස එය ඉදිරිපත් කරන්නේ, මගේ මතකයෙන් පවසනවාට වඩා මෙලෙස කීම නිවැරදි බැවිනි. විල්ලුව ප්‍රදේශයේ වුණු බේදජනක සිද්ධීන්, ඒ හැන මගේ සිතේ ඇතිවූ හැඟීම් සහ සැක සංකා මේවායේ සඳහන්ව ඇත.

ඔක්තෝබර් 13 වැනිදා
බැස්කවිල් මැදුරේදීය

මා හිතවත් හෝමස්,

මවිසින් මීටපෙර ඔබ වෙත එවන ලද ලිපි හා විදුලිපුවත් සියල්ල කියවා, මේ දක්වා තොරතුරුවලින් ඔබ දැනුවත් වී ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි. දෙවියන් විසින් ද අමතක කර ඇතැයි සිතෙන ලෝකයේ මේ කෙළවරද හැන, හොදින් වටහා ගත හැක්කේ, එහි පැමිණීමෙන්ම පමණකි. එංගලන්තයේ ඇති නවීන ශිෂ්ටාචාරයෙන්

බැහැර වී, ඔබ ප්‍රාග් ඓතිහාසික මිනිසුන් අතරට පැමිණ ඇතැයි ඔබට සිතෙනු නොඅනුමානයි. මෙහි ඇවිද යද්දී ඔබට දකින්නට ලැබෙන්නේ, මේ අමතක වී ගිය මිනිසුන් ගේ නිවාසවල නටබුන් හා සොහොන්ය. ඔවුන්ගේ ආගමික සිද්ධස්ථාන යයි සැලකෙන විශාල ගල්කණුද, ග්‍රීම්පන් කඳු බෑවුමේ තැනින් තැන දක්නට ලැබේ.

කන්දේ හා බෑවුමේ තැනින් තැන, අළු පැහැති ගල්කණු හා ගල්ගුහා පිහිටා ඇති බැව් මම සඳහන් කළෙමි. සිරුර ලෝම වලින් වැසුණු, සත්ත්ව සමක් හැඳගත් ආදිවාසියෙකු, ගල්ගුහාවකින් එළියට බඩගාගෙන එනු දුටුවහොත්, ඔබට කුමක් සිතෙනු ඇත්ද? තියුණු ගල්පතුරක් සවිකළ ඊතලයක් හා දුන්නක් අතින් ගෙන, ඔහු ඔබ ඉදිරියට පිවිසෙනු නොඅනුමානයි. ඔබ එහි සිටීමට වඩා ඒ වනවාරියා එහි සිටීම ස්වභාවිකයයි. ඔබට සිතුවෙන්නේ එය පුදුමයක් නොවේ. මෙහි පොළොව සමීප එකක් යයි මම නොසිතමි. පුදුමය නම් ජීවත්වීම සඳහා එවැනි ප්‍රදේශයක් ඔවුන් විසින් තෝරා ගනු ලැබීමය. මම පුරාවිද්‍යාඥයෙකු නොවෙමි. එහෙත් ඔවුන් විශාල සංඛ්‍යාවක් මේ පෙදෙසේ ජීවත් වූ බවට සාක්ෂි හමුවී ඇත.

කෙසේ වෙතත් ඔබ මා මෙහි එවූ කාරණාව නම්, මේ කාරණාවල කිසිදු සම්බන්ධයක් නැත. අතවලින් ප්‍රායෝගික කරුණු පමණක් සිතට ගෙන, අනෙක්වා බැහැර කරන ඔබට, එම කරුණු නිරස වුවොත් පුදුමයක් නොවේ. පෘථිවිය ඉර වටා යනවා ද, නැතිනම් ඉර, පෘථිවිය වටා යනවා ද යන්න ඔබට වැදගත් නැතැයි ඔබ පැවසූ අයුරු මට තවමත් මතක ඇත. එබැවින් සර් හෙන්රි බැස්කවිල්ට අදාළ කාරණා ගැන සඳහන් කිරීමට මට, ඉඩ දෙන්න.

පසුගිය දින කිහිපය තුළ මා ඔබට වාර්තාවක් නොඑව්වේ, ඔබට ලිවීමට තරම් වැදගත් කරුණක් නොතිබුණු නිසයි. මිලඟට එක්තරා පුදුමාකාර යමක් සිදුවිය. පසුමා මම ඔබට ඒ ගැන කියන්නම්. නමුත් ඊට පෙර මෙහි පවතින තත්ත්වය ගැන ඔබ දැනුම්වත් කරන්නම්.

මෙයින් එකක් නම්, මෙතෙක් ඔබට තොරතුරු නොකියූ, සිරගෙදරින් පැනගොස් විල්ලුවේ භෑගවී සිටින සිරකරුවා ගැනයි. ඔහු මේ පළාතෙන් ඉවත්වී කොහේට හෝ පැනගොස් ඇතැයි සිතීමට තරම් සාක්ෂි ඇත. එය එසේ නම් මෙහි පදිංචිකරුවන්ට එය ලොකු සැනසීමකට කරුණකි. ඔහු සිරගෙදරින් පැනගොස් දැන් දෙසතියක් ගතවී ඇත. එම කාලය තුළදී කිසිවෙකුට ඔහු දකින්නට ලැබී නැත; ඔහු ගැන කිසිදු තොරතුරක් අසන්නට වත්

ලැබී නැත. මේ මුළු කාලයම ඔහු විල්ලුවේ සැඟවී සිටියා කියා සිතන්න අමාරුයි. ආදිවාසීන්ගේ ගල්කණු හා ගල්පතුරු වලින් තැනුණු ඇටවුම් ඇති නිසා, අපරාධකාරයාට සැඟවී සිටීම නම් ප්‍රශ්නයක් වන්නේ නැහැ. එහෙත් විල්ලුවේ ගැඹුපෙන් බැටළුවෙකු මරා මස්කර ගත්තොත් මිස, ඔහුට කැමට යමක් ලබා ගැනීමට නම් කිසිම ක්‍රමයක් නැහැ. ඒ නිසා ඔහු මේ පෙදෙසින් ඉවත්වී ගොස් ඇතැයි කවුරුත් සිතනවා; එබැවින් මේ ජලානේ දොවින්ට සැනසිල්ලේ නිදන්නට පුළුවන් ඇති.

මේ ගෙදර නම් සවි ශක්තිය ඇති පිරිමි හතර දෙනෙක් සිටිනවා. අපට යම් තරමකට හෝ ආරක්ෂාව සලසා ගත හැකියි. නමුත් ස්ටේපල්ටන්ලා ගැන මතක් වෙද්දී මගේ හිතේ කැලඹීමක් ඇති වෙනවා. ඔවුන් පදිංචි, උදව්වට කැටවත් එන්න බැරි තරම් සැකපුම් ගණනක් දුරින්, ස්ටේපල්ටන් හා ඔහුගේ සොහොයුරියට අමතරව එහි සිටින්නේ, වයස්ගත සේවකයෙකු සහ සේවිකාවක පමණයි. ස්ටේපල්ටන් වුණත් සිරුරේ සවි ශක්තියක් ඇති කෙනෙකු නොවෙයි. නොට්-හිල් මිනීමරුවා වැනි භයානක අපරාධකාරයෙකු ගෙට ඇතුළුවුණොත්, ස්ටේපල්ටන්ලාට කරකියා ගතහැකි දෙයක් නැහැ. මේක ගැන සර් හෙන්රිට සහ මට කල්පනා වුණා; අපි ඒ ගැන ආකච්ඡා කළා. එහි රාත්‍රිය ගතකිරීම සඳහා අපේ අශ්වකර්තෘ රියාදුරු පර්කින්ස් එවීමට අපි යෝජනා කළා. එහෙත් ස්ටේපල්ටන් ඊට කොහොමටවත් කැමැති වුණේ නැහැ.

මිලිගට මා කියන්නේ අපේ හිතමිත්‍ර වංශාධිපති - සර් හෙන්රි ගැන ආරංචියක්. ඒ ඔහු අපේ පුත්තර අසල්වාසියා ගැන උනන්දුවක් දක්වන්න පටන්ගෙන ඇති බව, ඇය සිත් ආකර්ෂණය කරන පෙනුමක් ඇති, ශෝභන තුරුණියක්. සර් හෙන්රි වැනි ක්‍රියාශීලී තරුණයෙකුගේ හිත මේ පාළු පුළුනෙදී ඇය වෙත ඇදී යාම පුදුමයක් නොවෙයි. කිසිදු හැඟීමකින් තොර බවක් පෙනෙන ඇගේ සොහොයුරාට වඩා, ඇගේ ස්වභාවය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස්. මට නම් හිතෙන්නේ ඇයගේ තිබෙන්නේ, උෂ්ණ කලාපික රටවල කාන්තාවනට තිබෙන, සොදුරු රුමත් බවක්.

ස්ටේපල්ටන් කිසිදු හැඟීමක් නැති කෙනෙකු යයි මා කලින් කීවත්, එය එතරම් නිවැරදි නැහැ. ඔහුත් තම සිතේ ඇතිවූ දැඩි හැඟීම් යටපත් කරගත් ආකාරය මට දකින්නට ලැබුණා. ඇයගේ සිතුවී පැතුම් හැමදෙයක්ම පාලනය වන්නේ, ඔහුගේ සිතැඟි අනුව

බවට කිසිම සැකයක් නැ. ඒ මොකද ඇයගේ මුවෙන් යමක් කියවෙන හැම විටකම ඇගේ හැසිරීම මා දුටුවා. ඒ වෙලාවලදී ඇය දිගින් දිගටම ඔහු දිහාවට තෙත් යොමු කළා. ඒක හරියට ඇය කියන හැම දේකටම ඔහුගෙන් අනුමැතිය අපේක්ෂා කරනවා වගේ. මං විශ්වාස කරනවා ඔහු ඇයට කාරුණිකව සලකනවා ඇති කියලා. ඔහුගේ දෙනෙත් දිලිසෙන්නේ අනුකම්පා විරහිත බවකින් කියායි මට හිතෙන්නේ. ඔහුගේ සිහින් දෙදහල්වල රැදී ඇත්තේ සැරපරුෂ බවක්. කොහොමවුණත් මට හිතෙනවා - හෝමස්, ස්ටේපල්ටන් කියන්නේ ඔබට අධ්‍යායනය කරන්න හොඳ වර්තයක් කියල.

එදා අප පළමුවැනි දවසෙම ඔහු බැස්කවිල් මන්දිරයට ආවා. ඊළඟට පහුවදා උදෙසේම එක්කරා තැනකට අප කැඳවාගෙන ගියා. ඒ තමයි බැස්කවිල් ආවුණේ ශාපය ඇරඹුණු තැන ලෙස සැලකෙන, කුරිරු හිඳුගේ බැස්කවිල් මරණයට පත්වූ තැන. එතැනට ළඟාවීමට අපට හැකිවුණේ විල්ලුව හරහා සැතපුම් කීපයක් ගමන් කිරීමෙන් පසු. එතැන තිබුණු භයානාකුල පෙනුම නිසාම, මෙවැනි කතන්දරයක් ගොඩ නැඟුණා වෙන්නත් පුළුවන්. එය නිශ්චිත බිමක පිහිටි තණබිම් කඩක්. පුදු පුළුන් තණකොළ නමින් හැදින්වෙන පැලෑටිය එහි තැනින් තැන දක්නට ලැබුණා. 'මේ නිමිත බිම සෑදී තිබුණේ දෙකෙළෙවරේ පිහිටි විශාල ගල්කුළු දෙකකට මැදිවෙලා. ඒ තණබිමකම මැදින්ම තිබුණේ, මුදුන හෙවි ගොස් මුවහත්වී තිබූ විශාල ගල් කණු දෙකක්. ඒවා දර්ශනය වුණේ විශාල, එමෙන්ම රුදුරු සතෙකුගේ දළ දෙකක් වගේ. ඒ පුරාණ බෙදුප්පක සිදුවීමේ කර තිබූ විස්තරයට, මෙතැන දර්ශනය සෑම අතින්ම ගැලපුණා.

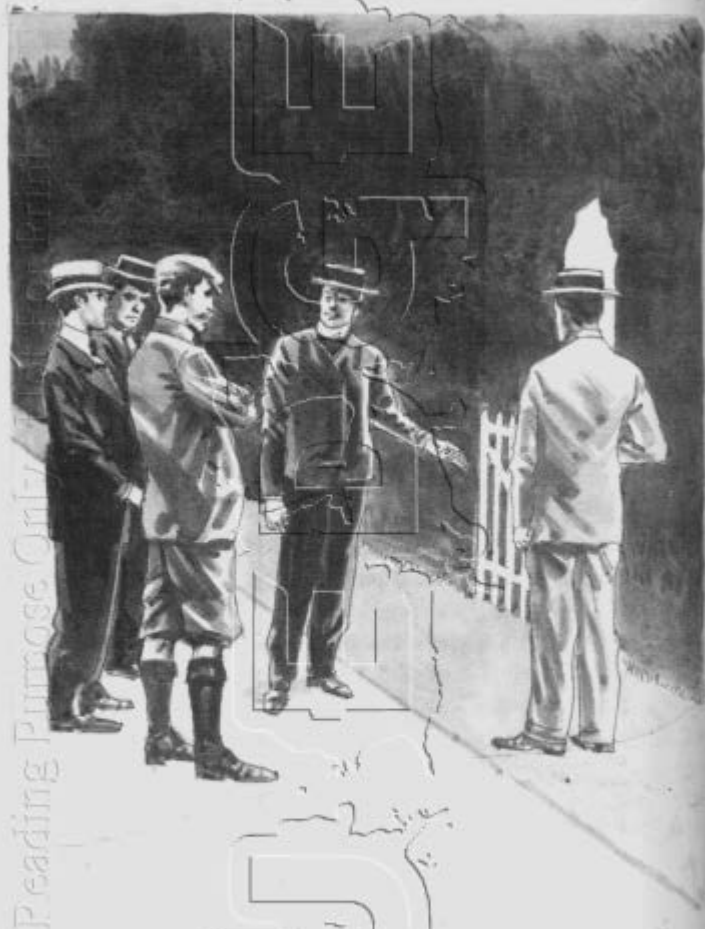
මේ කරාව ගැන සර් හෙන්රි ඔහන් උනන්දුවක් දැක්වුවා. සාමාන්‍ය මිනිසුන්ගේ කටයුතුවලට බලපෑම් එල්ල කරන්න, භූතයන්ට අවකාර වලට පුළුවන්ද කියන එකයි, සර් හෙන්රිගේ ප්‍රශ්නය වුණේ. ස්ටේපල්ටන් එවැනි දෙයක් විශ්වාස කරනවාද කියා සර් හෙන්රි විමසුවා. ඒ ගැන ස්ටේපල්ටන් පිළිතුරු දුන්නේ බොහොම සැහැල්ලු ආකාරයට. නමුත් ඔහු දන්නා, විශ්වාස කළ හැම දෙයක්ම අපට කිව්වේ නැහැ කිසි මට හිතෙනවා, මේ ගැන සර් හෙන්රි කීපවරයක්ම ප්‍රශ්න කළා. නමුත් ස්ටේපල්ටන් පිළිතුරු දීමේදී පරෙස්සම් වුණා. සර් හෙන්රි හට පත්වන යමක් කීමට ස්ටේපල්ටන් අකමැති වුණා වෙන්නත් පිළිවිත්. මෙයට සමාන තවත් සිදුවීම්

ගැනක් ඔහු අප සමග කීවිවා. ඒ කියන්නේ කවුරුත් අතින් හෝ සිදුවුණු අපරාධ නිසා, එම පවුල්වලට පසු පරම්පරාවලට මුහුණ දීමට සිදුවුණු බේදජනක ඉරණම් ගැන. අන්තිමේදී අපට හිතුවේ ඔහු විශ්වාස කරන්නෙත්, පොදුවේ මේ පළාතේ අනෙක් මිනිස්සු විශ්වාස කරන දෙයකම බවයි.

ආපසු එන ගමනේදී දහවල් ආහාරය සඳහා අපි මෙරිපිටි නිවසට ගියා. සර් හෙන්රිට් ස්ටේපල්ටන් මෙතෙවිය මුල්වරට දැන හඳුනාගන්න ලැබුණේ ඒ අවස්ථාවේදීයි. ඇය දකින්න ලැබුණු මොහොතේම, සර් හෙන්රිගේ සිත ඇඟ කෙරෙහි තදින්ම ආකර්ෂණය වුණු බව මට පැහැදිලිවම පෙනුණා. ඇයගේ හිතෙත් ඔහු ගැන එහෙම හැඟීමක් පහළවුණු බවට මට කිසිම සැකයක් නෑ. අපි ආපසු බැස්කවිල් මැදුරට ආවේ ඇවිදගෙන. ඒ එන අතරේදී ඔහු නැවත නැවතත් ඇය ගැන සඳහන් කළා. එදා ඉදන් ඒ සහෝදරයා හෝ සහෝදරිය අපට දකින්න නොලැබුණු දවසක් නැති තරමයි. අද රැට කෑමට ඔවුන් මේහි එනවා. ලබන සතියේ ඔවුන්ගේ නිවසේ අප සඳහා කෑම පිළියෙල වන බව මට අනන්ත ලැබුණා.

මේ යුවල අතර විවාහයක් සිදුවුණේත් ඒක ස්ටේපල්ටන්ට යහපතක්. ඒ නිසා ඔහු එය සතුටින් භාරගනිමි කියල කෙනෙකුට හිතෙන්න පුළුවනි. නමුත් සර් හෙන්රි ඇඟ ගැන අවධානයක් යොමු කළ හැම වතාවකම, ස්ටේපල්ටන්ගේ මුහුණේ දිස්වුණේ දැඩි අකමැත්තක්. එය මං කිහිපවාරයක්ම දුටුවා. ඔහු තමන්ගේ සොහොයුරියට තදින් ආදරය කරන බවට සැක නෑ. ඇය විවාහ වෙලා ගෙදරින් පිටවී ගියේත් ඔහුට, මෙරිපිටි නිවසේ තනිවෙලා ගෙවන්න වෙන්නේ, පාර්චෙන් පිරුණු හුදකලා ජීවිතයක්. ඒ වුණත් මෙවැනි උගත් ධනවත් වංශාධිපතියෙකුගේ අතගැනීමට, ස්ටේපල්ටන් නංගීමට ඉඩ නොදුන්නොත් ඒකත් දැඩි ආත්මාර්ථකාමීකමක්. නරුණු යුවල අතර ඇතිවූ දැන හැඳුනුම්කම ආදරයක් බවට පෙරළීමට, ඔහු ඉඩ නොදෙන බවත් මට සහතිකයි. ඔවුන් දෙදෙනාට තනිව එකිනෙකා මුණ ගැහීමට නම්, ස්ටේපල්ටන්ගෙන් කොහොමවත් ඉඩක් ලැබෙන්නේ නෑ. ඔහු ඒ සඳහා පියවරගත් ආකාරය මං කිහිපවාරයක්ම නිරීක්ෂණය කළා.

සර් හෙන්රිට කිසිවිටෙකත් තනිවම ගෙදරින් පිටවීමට ඉඩ නොදිය යුතු බවට මම මට නියෝගයක් දුන්නා. මේ දක්වා නම් මම එය අකුරටම පිළිපැද්දා. කොහොම වුණත් අපට මුහුණ දෙන්න වෙලා තිබෙන ප්‍රශ්නවලට ප්‍රම සම්බන්ධයකුත් එකතු වුණොත්

“හෘදයට ඇතිවූ අධික විඩාව නිසාත්, හිතියෙනුත්
මහු මැරී වැටුණා”

ප්‍රශ්න තවත් සංකීර්ණ වෙතවා. ඔබේ නියෝග අකුරටම පිළිපැදීමට යාමෙන් මගේ ජනප්‍රියත්වයට ද හානි පැමිණෙනවා සිතුවෙයි.

පහුගිය දවසක - හරියටම කිසිවක් නම් ගිය බ්‍රහස්පතින්දා දොස්තර මෝටිමර් අප එක්ක දවල් කෑමට ආවා. ඔහු ලෝංඬුවුන් ප්‍රදේශයේ පැරණි සොහොන් බිමක කැණීම් කටයුතු කරලා. ඔහුදී ප්‍රාග් ඓතිහාසිකයෙකුගේ නිකුත්වූ හමුවෙලා. මෝටිමර් සිටින්නේ ඒ ගැන හරි සතුටෙන්. එක් අරමුණකටම හිත යොමු කරගෙන ඉතා ආශාවෙන් කටයුතු කරන මෙහෙම කෙනෙක් මට කවදාවත් හමුවෙලා නෑ.

ඊක වේලාවකට පස්සේ ස්ටේපල්ටන්ලාත් අපේ නිවසට ආවා. සර් වාල්ස්ගේ මරණය වූ ඉරානියේ, සිදුවීම් වූ ඉතා ආකාරය හරියටම දැනගන්න, සර් හෙන්රිට් දැඩ්මනා වූ තිබුණා. කරුණාවන්ත දොස්තර මහත්මයා සර් හෙන්රිගේ ඉල්ලීමට එකඟ වූණා. ඒ අනුව දෙපස යූ ගස් වැවුණු සක්මන් මංකඩට මෝටිමර් අප කැඳවාගෙන ගියා. සක්මන සඳහා යොදාගත් ඒ උදහාන පර්ය ඉතා දිගු එකක්. ඉතා ඉහළට විහිදුණු යූ ගස් පෙළි දෙකක් දෙසැත්තෙන්. පොළොවේ සිට සැහෙන තරම් උසට බිත්ති දෙකක් මෙන් තිබුණේ, කල්පාදු කරන ලද මල් දෙවැටක්. සක්මන් මුළු වැටීමටම, දෙපැත්තේම කණකොළ වැවූ බිම්තිරය බැගින් තිබුණා. එහි ඇත කෙළවරේ තිබුණේ අබලන් වී ගරා වැටුණු හිමිහාන මණ්ඩපයක්. සක්මන් මුළු දිගේ භාගයක් දුර ගියාම, විල්ලුව දෙසට පිවිසිය හැකි ගේට්ටුව. අඟුළකින් වසා තිබූ එය ලැලි පට්ටලින් සෑදූ සුදු පැහැති එකක්. එතන තමයි සර් වාල්ස්ගේ සුරැට්ටුවෙන් අළු වැටී තිබුණේ. එතැනින් එහා පැත්තට තිබෙන්නේ පුළුල්ව විහිදුණු විල්ලුව. සිද්ධිය වූණේ මේ ආකාරයටයි කියලා, උපකල්පන මගින් ඔබ ඉදිරිපත් කළ සිද්ධාන්තය මට මතක්වුණා. එය වික්‍රමයක් ලෙස මතසේ සිතුවම් කරගන්න මං උත්සාහ කළා.

වයසක සර් වාල්ස් ගේට්ටුව ලඟ සිටගෙන විල්ලුව දිහා බලාගෙන ඉන්න ඇති. ඒ හරහා වෙගයෙන් තමන් දෙසට දිව ආ යමක් ඔහුට දකින්න ලැබෙන්න ඇති. එය කුමක්ද කියා හරි හැටි දුටුවාම, හිතියෙන් ඔහුගේ සිහි විකල් වෙන්න ඇති. ඊළඟට ඔහු ආපහු හැරී නොතවත්වාම දිව්වේ අප්‍රමාණ හයකින්. ඔහුගේ හෘදයට ඇතිවූ අධික විධාව නිසාත් හිතියෙන් ඔහු මැරී වැටුණා. ඔහු පැන දිවූ ඒ

දිගු ශෝකාකූල උමඟක් වැනි තෑන අපි දුටුවා. ඔහු හයවූණේ කුමකටද? විල්ලුවේ ගැවසෙන බැටළුවන් බලාගන්නා මුර බල්ලෙකුටද? එහෙමත් නැත්නම් නිහඬ එහෙත් බිහිසුණු, විශාල, කළු පැහැති බඳු අවතාරයකටද? මේක යම් පුද්ගලයෙකුගේ මෙහෙයවීමෙන් සිදුවූණු දෙයක්ද? සුපරික්ෂාකාරී බැල්මක් තිබෙන සුදුමැලි සේවකයා බැරීමේ. ඔහු කියූ දෙයට වඩා යමක් දන්නවාද? හැම දෙයක්ම අඳුරැයි. නොහැඟුදිලියි. නමුත් හැමවිටකම වගේ මෙවැනි දෙයක් පිටුපස වැටී තියෙන්නේ. අපරාධයක අත්ධකාර සෙවණැල්ලක්.

හිය වාරයේ ඔබට ලියුවාට පසු අපේ ආවේ අසල්වාසියෙක් මට හමුවුණා. ඒ ලාංචර්ගෝල් කිවුණේ පදිංචි ඊරැත්තලන්ඩ් මහතා. මෙම නිවස ඇත්තේ බැල්කන් විල් ඇඳුරුව. හැකැත්ම හතරක් පමණ දකුණෙන්. රතු මුහුණක් හා සුදු කෙස්වැටියක් ඇති ඔහු වයස්ගත කෙනෙක්. ඒ වගේම ඉක්මන් ක්ෂේත්‍රිකාරයෙක්. ඔහු බ්‍රිතාන්‍ය නීතියට හා නීතිමය කටයුතුවලට, ලොකු කැමැත්තක් දක්වන පුද්ගලයෙක්. අනෙක් අය සමග නඩු ක්‍රියාත්මක ලොකු මුදලක් වැය කළ කෙනෙක්. ඔහු නීතිමය සටන්වල යෙදෙන්නේ විනෝදය සඳහාය. එබැවින් ප්‍රශ්නයක ඕනෑම පැත්තක් භාරගන්නා ඔහු සුදුසුම. ඒ නිසා විනෝදය සඳහා ඔහු විශාල මුදලක් වියදම් කළ එහේ පුද්ගලයක් නෑ.

විටෙක ඔහු ගමේ ඇති පාරක් වසා දමා, හැකි නම් ඔහුට විරුද්ධව නඩු දමන මෙන් ගම් සභාවට අභියෝග කරනවා. තවත් විටෙක ඔහු කාගේ හෝ වැට කඩුලු බිඳ දමා, පුරාණයේ සිටම එතැන පාරක් තිබුණු බව පවසා, අයිතිකරු සමග නඩු මඟට බසිනවා. ඔහුගේ අයිතිවාසිකම් ගැන ඔහුට හොඳ නීතිමය දැනුමක් තිබෙනවා. ඔහු එය යොදාගන්නේ විටෙක ගම්වාසීන්ට පක්ෂව සටන් කිරීමට; විටෙක විරුද්ධව සටන් කිරීමට. ඒ නිසා ඊරැත්තලන් ගම්වාසීන් විටෙක ජයගෝෂා නගමින් ඔහු කපේ තබාගෙන යන අතර, විටෙක ඔහුගේ හැඩරුවට පමයෙකු සාදා පුළුස්සනවා. දැනටමත් ඔහු පැටලී සිටින නඩු ගණන හතක්ල. ඔහු සතු ඉතිරි ධනයත් බොහෝවිට ඒවාට වැයවෙන්න පුළුවන්. ඒ නිසා ඔහුගේ හපන්නම් බිඳී අනාගතයේදී අසරණ තත්ත්වයකට පැමෙන්නත් පුළුවනි.

මේ නීතිමය පටලාවිලි ඇරැඹීම, ඔහු කාරුණික ස්වභාවයක් ඇති ප්‍රියමනාප කෙනෙක්. ඔබ මට විශේෂයෙන්ම මතක් කළානෙ.

අපේ අසල්වැසිත් ගැන වැඩි අවධානයක් යොමුකොට, තොරතුරු දන්වන ලෙස, ඒ නිසයි මං. ආර්ක්ලන්ඩ් ගැන සඳහන් කළේ, මේ දිනවල නම් ඔහු යෙදෙන්නේ පුද්ගලිකව කටයුත්තක. ආධුනික කාරකා විද්‍යාඥයෙකු වන ඔහු ළග, ඉතාම අතර්ඝ දුරේක්ෂයක් තිබෙනවා. ඔහු එය සවිකරගෙන ඉන්නේ ගෙදර වහලේ. ඔහු මේ දිනවල දුරේක්ෂය යොමුකරන්නේ විල්ලුව දෙසටයි. පැනහිය අපරාධකාරයා දැකගැනීමේ අරමුණෙන් දවස පුරාම, ඔහු කාලය ගතකරනවාලු. ඔහු මෙම කටයුත්තට තමන්ගේ ශක්තිය යොදවනවා නම් ඒක කාටත් හොඳයි. නමුත් ඔහු දොස්තර මෝරියන්ට විරුද්ධව නඩු දමන්න බලාපොරොත්තු වෙන බවටත් කට කතා තියෙනවා. ඒ දොස්තර මෝරියන් ලෝකඩවුන් සොහොන්බිම හාරා, තියෝලිතික් නිස්කබලක් හොයාගැනීම ගැන. ඒ සඳහා දොස්තර මෝරියන් මියගිය පුද්ගලයාගේ ළගම ආකියාගෙන් අවසර අරගෙන නැහැලු! අපේ ජීවිතවල ඒකාකාරී බව නැතිකොට, යම් භාසායක් ගෙනදීමට ආර්ක්ලන්ඩ්ගෙන් පිහිටක් ලැබෙනවා.

පැනහිය අපරාධකාරයා ගැන, ලාංගර් මැඳුරේ ආර්ක්ලන්ඩ් ගැන, ස්ටේපල්ටන්ලා ගැන හා දොස්තර මෝරියන් ගැන අලුත්ම තොරතුරු මං ඔබට ඉදිරිපත් කළා. මිළඟට ඉතාම වැදගත් කාරණාවක් කීමට මට ඉඩ දෙන්න. ඒ බැරිමෝලා ගැන තවත් තොරතුරු විශේෂයෙන්ම ඊයේ රාත්‍රි අප මුහුණ දුන් විශේෂ අත්දැකීමක් ගැන. මුලින්ම අර විදුලිපුවත් ගැන. බැරිමෝ සැබැවින්ම බැස්කවිල් මැඳුරේ සිටිද යන්න දැනගැනීමට ඔබ එවූ විදුලිපුවතට අදාළව, කැපැල් මහතාගෙන් ලැබුණු සාක්ෂියෙන් නම්, කාරණය නිශ්චිතව කොයි පැත්තකට වත් හෙළිකර ගැනීමට බැරිවුණා. ඒ ගැන දැනටමත් මං පැහැදිලි කළා ඔබට මතක් ඇති. අපේ ඒ පරීක්ෂාව සාර්ථක නොවුණු බව මං සර් හෙන්රි සමග කතා කළා. ඔහුට සුපුරුදු විධිය වෙන්න ඇති. සර් හෙන්රි වහාම බැරිමෝ කැඳවුවා. විදුලිපුවත ඔහුගේ අතටම ලැබුණේද කියල සර් හෙන්රි ප්‍රශ්න කළා. බැරිමෝ කිව්වේ එය ඔහුගේ අතටම ලැබුණු බවයි.

"විදුලි පුවත ගෙන ආ ළමයා ඒක ඔබේ අතටම දුන්නද?" සර් හෙන්රි විමසුවා.

පුදුමයට පත්වුණු බැරිමෝ මඳ වෙලාවක් කල්පනා කළා.

"නැහැ මහත්මයා" ඔහු කිව්වා. "ඒ වෙලාවේ මං හිටියේ සොල්දරය උඩ ගබඩාකාමරයේ බිරිඳ එය උඩට ගෙනැත් දුන්නා"

"එයට පිළිතුරු ලියා දුන්නේ ඔබමද?"

"නෑ. ලියන්න ඕන දෙය මං බේරීමට කිව්වා. ඇයයි පහළට ගිහිත් එය ලිවුවේ"

ඒ ගැන බැරීමේගේ සිතේ කුහලක් ඇතිවෙන්න ඇති. එදා හැන්දුවේ ඔහුම අප හමුවට ඇවිත් මේ ගැන කථා කළා.

"විදුලි පුවත ගැන ඔබතුමා මේ කරමි පුස්තකයේ ඇයි කියල, මට තේරුම් ගන්න අමාරුයි. ඔබ අප ගැන කතා ඇති විශ්වාසය කඩවෙන යමක්, අපේ අතින් සිදුවෙලා නියොනවද?"

"නෑ නෑ. එහෙම දෙයක් සිදුවෙලා නෑ බැරීමේ. මට දැනගන්න උවමනා වූණේ, විදුලිපුවත් භාරදීම හරිහැටි කෙරුණද කියල"

මේ පුස්තක කිරීම් නිසා බැරීමේ සිත් වේදනාවට පත්වී ඇති සැටියක් පෙනුණා. ඒවා ඇවිත්වූයේ නැති බව පෙන්වීමට, සර් හෙන්රිට සුළු පරිත්‍යාගයක් කරන්න සිදුවුණා.

"මම ඇමරිකාවෙන් ගෙනා ඇඳුම් පැළඳුම් රාශියක්ම තිබෙනවා. ඒවා අලුත් වූණක් සමහරක් මට තියයි. ඒවා ඔබට දෙන්නද බැරීමේ?"

"ඔබතුමාට ස්තූතියි"

සර් හෙන්රි වෙනුවෙන් උත්සාහයේදී මැසු ඇඳුම් කට්ටල, මේ වෙනවිට ඔහුට ලැබී ඇති නිසා, එය ප්‍රශ්නයක් වූණේ නැහැ.

බැරීමේ මහත්මියන් අමුතු වර්තයක්. ඇගේ ස්වභාවය විමසීමට මගේ හිතේ උනන්දුවක් ඇතිවුණා. ඇය ප්‍රමාණයෙන් තරබාරු ඉතා නිහඬ කාන්තාවක්. ඒ වගේම ඇය ඉතා ශීලාවාර ලෙස හැසිරෙන කැනැත්තියක්. සිතේ ඇතිවන ආවේශවලින් මේ විදියට කම්පනයට පත්වෙන වෙනත් කෙනෙකු මං මීට පෙර දැකල නෑ. එදා රාත්‍රියේ ඇය වැලපුණු ආකාරය මට අසන්නට ලැබුණු බව ඔබට දන්වා ඇති. ඇගේ දෙනෙත්වල කළුළු ක්‍රිකුණු හැටි, ඊට පසුවත් නොයෙක් අවස්ථාවලදී මා දුටුවා. සම්බන්ධ හේතුවක් නිසා ඇය සොවින් තැවෙන බව මට නම් හොඳම විශ්වාසයි. ඇය හමු වූ වරදක් සම්බන්ධයෙන්, ඇගේ හෘද සාක්ෂියෙන් ඇයට හැඳවීමක් නැත්තැයි, මට වෙලාවකට හිතෙනවා. බැරීමේ තමන්ගේ බේරීමට දරුණු විධියට සලකන කෲර පුද්ගලයෙකුදැයි, තවත් විටෙක මට හිතෙනවා. මේ මිනිසා නම් ඉතාම සුවිශේෂ වර්තයක් කියා මට හැමවිටම හිතුණා. කොහොම නමුත් ඊයේ රාත්‍රි අප මුහුණ දුන්නේ ක්‍රාසප්තක අත්දැකීමකට. ඒක නිසා මගේ සිතේ ඇතිවුණු සැකය වඩාත් තීව්‍ර වුණා.

ඒ වුණත් සිතා බැලුවාම මේක හුදු කාරණයක් ලෙස හිතෙන්නත් පුළුවනි. මා එතරම් කඳු ගැඹුරු නින්දකට වැටෙන කෙනෙකු නොවෙන බව ඔබ දන්නවා. සර් හෙන්රි ගැනත් නිවසේ අනෙක් අය ගැනත් දැඩි අවධානයක් යොමු කරන්නට පටන්ගත් නිසා වෙන්න ඇති. දැන් මට නින්ද යන්නේ අනෙක් කවදාටත් වඩා අඩුවෙන්. ඊයේ රාත්‍රි දෙකට පමණ මගේ කාමරය අසලින් කෙනෙකු ඇවිද ගිය අඩි බබදයට මා ඇහැරුණා. මං ඇඳෙන් නැගිට, දොර යන්නමින් විවෘත කොට එබී බැලුවා. මට දකින්නට ලැබුණේ කොරිඩෝර් දිගේ ඉදිරියට ඇවිද ගිය කෙනෙකුගේ අඳුරු ඡායාවක්. කම්සයකින් හා කලිසමකින් සැරසී සිටී ඔහු පාවහන් දමා සිටියේ නැහැ. ඔහුගේ අතේ තිබුණා ඉටිපන්දමක්. ඔහුගේ සිරුරේ හැඩරුව නම් මට හරිහැටි පෙනුණේ නැහැ. නමුත් ඔහුගේ උස අනුව මට හිතුවේ මේ බැරිමෝ කියලයි. ඔහු ගමන් කළේ ඉතාම සෙමින්. ඒ සමගම එහි තිබුණේ, අනුන්ට නොමතරෙන්න ඇවිද ගිය රහසිගත බවක්. ඔහු ගමන් කළ ආකාරයෙන්, ඔහු යමකිසි රහස් කටයුත්තක් සඳහා යනවාදැයි මගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවුණා.

මේ කොරිඩෝර් අවසන් වන්නේ, සාලය වටාම දිවෙන සඳලුතලයකින් බව මං මට්ට කියා ඇති. මට පෙනෙන තෙක් මානයෙන් ඔහු ඉදිරියට යනතුරු මම මඳක් පෙලා බලා හිටියා. ඊට පස්සේ මං ඔහුගේ පිටිපස්සෙන් ගියා. මං සඳලුතලයට පිවිසෙද්දී ඔහු කොරිඩෝරේ ඇත කෙළවරට ගිහිං. එතැනින් ඔහු කාමරයකට ඇතුළුවී සිටී බැව් මට සිතාගත හැකිවුණා. ඒ කාමරයේ විවෘත දොරෙන් ආලෝකය කොරිඩෝරට වැටී තිබුණා. මේ කාමර එකක්වත් බඩුබාහිරාදිය තිබූ ඒවා නොවෙයි. ඒ වගේම ඒවා කවුරුත් හෝ පදිංචියට ගෙන තිබූ ඒවාත් නොවෙයි. අන්න ඒ කාරණය නිසාමයි ඔහුගේ මේ ගමන අදහන එකතු වුණේ ආලෝකය කොරිඩෝරට වැටී තිබුණේ, කිසිදු අඩුවැඩිවීමක් හෝ සෙලවීමක් නොමැතිව. මම කිසිම බබදයක් නොනැගෙන විදියට කොරිඩෝරේ ඉදිරියට ගිහිං දොර මුල්ලෙන් එබී බැලුවා.

ඉටිපන්දම ජනේලයේ විදුරුවට ළං කරගෙන බැරිමෝ සිටියේ ටිකක් වකුවුවී. මට ඔහුගේ මුහුණේ දිස්වුණේ එක් පැත්තක් පමණයි. අන්ධකාර විල්ලුව දිහාම ඔහු නෙත් යොමුකරගෙන හිටියේ දැඩි අවධානයකින්. ඒ යමක් දැකීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් වගේ. මිනිත්තු කිහිපයක්ම ඔහු මේ විදියට බලාගෙන හිටියා. අන්තිමේදී ඔහුගේ

උගුරෙන් කෙදිරිලි හඬක් පිටවුණා. ඒ බලාපොරොත්තු කඩවුණු නොඉවසිලිමත් බවක් හඟවමින්. ඊළඟට ඔහු ඉටිපන්දම නිවා දැමීම.

ඒ මොහොතෙම මං ආපහු හැරීලා මගේ කාමරයට දෙසට ආවා. ඊළඟට ඉක්මනින්ම මට ඇහුණා ඔහු ආපසු ගිය අඩි ශබ්දය. ඊට සැහෙන වෙලාවකට පස්සේ මට ඇහුණා ශබ්දයක්. එතකොට මං හිටියේ අඩ නින්දේ. ඒ ශබ්දය ගෙදර ඡායාගේ හරි තැනක දොර අගුළක යතුරු කරකැවුණු ශබ්දය. නමුත් ඒ ශබ්දය ආවේ හරියටම කොහෙන්ද? ඒක කියන්න මට හැකියාවක් නැ. මේවායින් අදහස් වෙන්නේ මොකක්ද කියන එකත්, මට තේරුම් කරන්න අමාරුයි. කොහොම නමුත් මේ ශෝකාකූල මන්දිරයේ මොකක් හරි රහසිගත කටයුත්තක් සිදුවෙමින් පවතිනවා. ඒක මොකක්ද කියන එක අද හෙට බැරිවුණොත්, පසුව හරි අපි නොයා ගන්නවා. මේවා මං තේරුම් කරන්නේ කොයි විදියටද කියනු එක මං ඔබට කියන්නේ නැ. ඒ මොකද ඔබ මට කියා තියෙන්නේ කරුණු පමණක් ඉදිරිපත් කරන්න කියලා.

අද උදේ මම සර් හෙන්රි කුමහ දිගු කතාබහක යෙදුණා. ඊයේ රැ මං කළ නිරීක්ෂණය ගැනයි මං ඔහුට කිව්වේ. ඒ අනුව අද රාත්‍රියට යම් ආකාරයක පරීක්ෂණයක යෙදීමට අපි සැලසුම් කරගත්තා. මේ වෙලාවේ ඒ ගැන වැඩිදුර යමක් කියන්න මං උත්සාහ කරන්නේ නැ. නමුත් එය නිසා මගේ මිලඟ චාරිතාව වඩාත් සිත්ගන්නා සුදු එකක් වෙවි."

Reading Purana

Purpose of Not For Profit

නව වැනි පරිච්ඡේදය ද්‍රෝෂකර වොට්ස්න්ගේ දෙවැනි වාර්තාව

විල්ලුවෙහි ආමලෝකයක්

මක්තෝබර් 15 වැනිදා
බැස්කවිල් මන්දිරයේ දී ය.

මා මෙහි ආ මුල් දවස්වල ජපමණ තොරතුරු මබට සැපයීමට මට හැකිවුණේ නැහැ. ඒ අනිමි වූ කාලයට ද සරිලන සේ, දැන් මට වැඩ කටයුතු ගොඩගැසී ඒවායේ යෙදී සිටිනවා. බැරිමෝ පාච් කාමරයක් තුළට ගොස් ජනේලිය ළඟාදී සිටි බව කියමින් මා කලින් ලිපිය අවසන් කළා. ඒ ගැන මබට කීමට පුවත් රැසක් මට ලැබී අවසන්. ඒවා ඇසීමෙන් මබ ඉමහත් පුදුමයකට පත්වෙනු නොඅනුමානයි. සිදුවීම් වෙනත් පැත්තකට හැරුණේ මා කිසියෙක් නොසිතූ ආකාරයෙනි. පටළාවී තිබූ සමහර දේවල් පසුගිය පැය හතළිස් අට තුළ හොඳින් පැහැදිලි වී තියෙනවා. අනෙක් අතට ඒවා වඩාත් සංකීර්ණ අතට හැරී ඇති බව සත්‍යයක්. හැමදෙයක්ම මං මබට කියන්නම්. එතඤාට මබටම පුළුවනි ඒ ගැන විසඳීමකට එන්න.

එදා රාත්‍රියේ බැරිමෝගේ අසාමාන්‍ය හැසිරීමක් දුටු නිසා පසුවදා මං මෙවැන්නක් කළා. උදේ කෑමට කලින් කොරිඩෝව දිගේ ගොස් ඒ කාමරය පරීක්ෂා කළා. ඔහු එදා සැහෙන වේලාවක් ගත කළේ කාමරයේ බටහිර පැත්තේ ජනේලය ළඟ. මේ ගෙදර වෙනත් කිසිම ජනේලයක නැති විශේෂ බවක් මං ඒ ජනේලයෙන් දුටුවා. ඒ තමයි ඒ කවුළුවෙන් විල්ලුව ඉතාම-හොඳින්, ඒ වගේම සම්පව දැකීමට හැකිවීම. ගෙවත්තේ පිහිටි විශාල ගස් දෙකක් පිහිටා තිබෙන්නේ ජනේලයට දෙපසින්. ඒ නිසා ඒ ජනේලයට එම හිඩැස හරහා, විල්ලුවේ බොහෝ ඇතට යනතුරු ආහැදිලිව දැකබලා ගත හැකියි. මැදුරේ අනෙක් ජනේලවලින් දිස්වෙන්නේ විල්ලුවේ දුරස්ථ දර්ශන පමණයි. බැරිමෝ මෙතැනටම ඇවිත් බලාගෙන හිටියේ, විල්ලුවේ තිබූ යම්කිසි දෙයක් හෝ එහි සිටි පුද්ගලයෙකු දෙස බව. ඒකෙන් අපට හිතාගන්න පුළුවනි.

එදා ඝන අන්ධකාර රාත්‍රියක්. ඒ නිසා ඔහු එහි කවුරුන් හෝ දකින්න බලාපොරොත්තු වුණේ කොහොමද? ඒක මට හිතාගන්න බැහැ. මේක යම්කිසි ප්‍රේම සම්බන්ධයක් ගැන පටලැවිල්ලක්දැයි එතකොට මට හිතුණා. ඔහුගේ බිට්දගේ දොනෙත්වල දක්නට ලැබුණු කඳුළු සහ, බැරිමෝ ශබ්දයක් නොසැලකා සේ හොර රහසේ ඇවිද ගිය හැටි යන කරුණු වලින් ඒ බව තහවුරු වෙනවා. ඔහු හොඳ කඩවසම් පෙනුමක් ඇත්තෙක්. ඒ නිසා ගම්බද තරුණියකගේ ආදරය දිනා ගැනීම ඔහුට එවිටද අමාරු කටයුත්තක් වෙන්නේ නැහැ. ඔහුගේ ඒ අදහෂ හැසිරීම ඒ ආකාරයට තේරුම් කරන්න පුළුවනි. මට නින්ද යාමෙන් එද්දී ආදර අගුළක් යතුරකින් අරින හෝ වහන ශබ්දයක් මට ඇසුණු බව මං ඔබට කිව්වා. ඒ යම් රහසිගත හමුවීමකට ගෙදරින් එළියට යාමක් විය හැකියි. මගේ සිතේ ඇතිවී තිබූ ගැටලුව මං-උමද් වරුමේ විසඳුවේ ඒ ආකාරයටයි. ඒ කොහොම වෙතත් ඒ නිගමන සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදි බව පසුව ඔප්පුවුණා.

බැරිමෝ රාත්‍රියේ කරන මේ සත්මන්වල සැබෑ අරුත කුමක්ද? ඒ ගැන මං හොඳින් තේරුම් ගන්නා තුරු, එය සර් හෙන්රිට නොකීමටයි මං මූලින් තීරණය කළේ. නමුත් එය තවදුරටත් හිතේ තදකරගෙන ඉන්න හැකියාවක් මට තිබුණේ නෑ. ඒ නිසා උදේ කෑමට පසු ඔහුගේ කන්තේරු කාමරය තුළදී, මං එය සර් හෙන්රිට පැවසුවා. නමුත් සර් හෙන්රි එයින් පුදුමයකට පත්වුණේ නැහැ.

"ධ කාලයේදී බැරිමෝ එහා ගොස් ඇවිදින බව මට අහන්න ලැබිල තියෙනවා" ඔහු කීව්වා. "ඒ ගැන ඔහුගෙන් විමසීමක් කරන්නයි මං හිතාගෙන තිටියෙ. ඔබ මය කියූ වෙලාවට බැරිමෝ යන එන අඩි ශබ්දය මට දෙතුන් වතාවක් ඇහිල තියෙනවා"

"එහෙම නම් සමහරවිට ඔහු හැමදාම ධ මේ ජනේලය ලගට යනවා වෙන්න පුළුවනි?" මම කීව්වා.

"සමහරවිට එහෙම වෙන්නත් පුළුවනි" ආර් හෙන්රි පිළිතුරු දුන්නා. "එහෙම නම් රහසිගතව ඔහු පිටුපසින් ගිහින් ඔහු කරන්නේ මොනවාද කියල අපට පුළුවනි බලාගන්න. ඔබේ මිත්‍රයා හෝමස් මෙහේ හිටියා නම්, ඔහු මොනවා කරාවි කියලද ඔබට හිතෙන්නේ?"

"කිසිම සැකයක් නැ. හෝමස් වුණත් අනුගමනය කරන්නේ දැන් ඔබ යෝජනා කළ දෙය තමයි" මම කීව්වා. "බැරිමෝ කරන්නේ මොනවද කියලා පිටුපසින් ගිහි බලාගනිවි"

"එහෙම නම් අද ඡට අපි ඒ දේ කරමු")

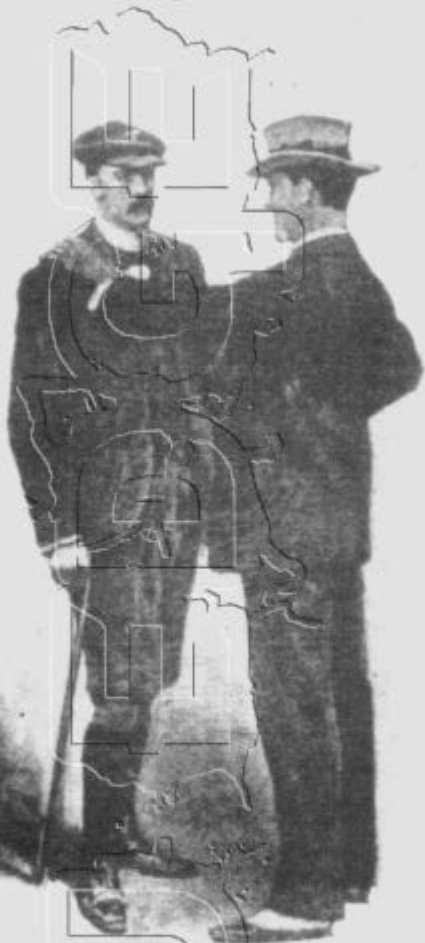
"අපි ඇවිද යන ශබ්දය ඔහුට ඇහෙන එකක් නැද්ද?"

"මිනිහගෙ කන් ඇහීම විකක් අඩුයි" සර් හෙන්රි කීව්වා. "ඒ කොහොම වුණත් ඔහු කරන්නේ මොකක්ද කියා, අපි සොදිසි කර බලන්න ඕනමයි. එහෙම හේද? අද ධ මගේ කාමරයට වෙලා වාඩිවෙලා ඔහු යනතුරු අපි බලාගෙන ඉදිමු."

එහෙම කියූ සර් හෙන්රි දැන් එකට පිරිමැද්දේ සතුටෙන්. විල්ෂ්ටන් වෙලා ඔහු ගෙවන්නේ ඒකාකාරී ජීවිතයක්. එවැනි ජීවිතයකින් මිදෙන්න මෙවැනි වික්‍රමාන්විත කටයුත්තක යෙදීම පිහිටක් කියලා ඔහුට හිතෙන්න ඇති.

ඔහුගේ පවුලේ අතීත ශ්‍රී විභූතිය සළු උදාකරගන්නට, සර් හෙන්රිගේ හිතේ තිබෙන්නේ දැඩි ආශාවක්. බැස්කවිල් මන්දිරය නවීකරණය කරන්න සර් වාල්ස් සැලසුම් කර තිබූ බව ඔබ දන්නවා. ඔහු ඒ සඳහා යොදාගත් ආහනිර්මාණ ශිල්පියා යළිත් සම්බන්ධ කරගන්න සර් හෙන්රිට හැකිවුණා. ඊළඟට ලන්ඩන් නගරයෙන් කොන්ත්‍රාත් කරුවෙකු ද ජලිමන් නගරයෙන් ගෘහභාණ්ඩ සපයන්නන් හා නිවාස අලංකාර කරන්නන්ද මෙහි ආවා. බැස්කවිල් මන්දිරයේ ඉතා විශාල ලෙස වෙනස්කම් කරන්නයි සර් හෙන්රිගේ සූදානම. ඒ වෙනුවෙන් කුමන කරදරයක් හෝ විදීමටත්, ඕනෑම මුදලක් වියදම් කිරීමටත් ඔහු එකඟයි.

නිවස අලුත්වැඩියා අතට, ලිබඩු සපයා, අලංකාර කළාට පස්සෙ, සියල්ල සම්පූර්ණ වෙන්න ඔහුට උවමනා බිරිඳක් පමණයි. තරුණ

"මොනවා? ඔබත් එනවද, වොට්සන්?"

119

Reading Purpose Only. Not For Print.

කාන්තාව කැමැති නම් එක ඒ හැටි ප්‍රශ්නයක්‌ වෙන්තෙ නෑ. ඒ කාරණය අපි දෙන්නා අතර රහස්‌ක්‌ හැටියට තියාගමු. අපේ අසල්වැසි රුමතිය - ස්‌ටේපල්‌ටන් මෙනෙවිය ගැන සර් හෙන්රි පිස්‌සු වැටිලා වගෙයි. කාන්තාවක පිළිබඳ ආදරයෙන් මේ විදියට උමතු වී ඇති වෙනත් කෙනෙකු මා දැක නැහැ. ඒ වුණත් උද්ගත වී ඇති තත්ත්වය අනුව, මෙම ආදර සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යාම, ඒ තරම්ම පහසු වේවි කියා හිතන්න අමාරුයි. උදාහරණයක්‌ වශයෙන් අද දවසේ ඊට, කොහොමවත් බලාපොරොත්තු නොවෙන ආකාරයේ බාධකයක්‌ මතු වුණා.

අද උදේ බැරිමෝ ගැන සර් හෙන්රි මා සමග කළ කතාබහ ගැන මං ඔබට කිව්වා. ඊටපසු ඔහු හිස්‌වැස්‌මද ජාලදගෙන බැහැර යන්න සූදානම් වුණා. ඉතින් මමත් ඒ අසුරින්ම සූදානම් වුණා.

“මොනවා? ඔබත් එන්වද වොට්‌සන්?” ඔහු මගෙන් ඇහුවේ පුදුමයෙන් වගේ මා දෙස බලමින්.

“එක තීරණය වෙන්තේ ඔබ විල්ලුව පෙදෙසට යනවාද නැද්ද කියන එක උඩයි”

“ඔව්. මම ඒ පැත්තටයි යන්න”

“හොඳයි. ඔබ දන්නවා නේ මට ලැබිලි ක්‍රියයන උපදෙස්‌. ඔබේ පෞද්ගලික කටයුතුවලට බාධා කරන්න ඉවත එක ගැන මට කණගාටුයි. ඔබට අත්හරින්න නැතුව ළඟින්ම ඉන්න කියලා හෝමිස්‌ මට අවවාද කළා. එක ඔබටත් ඇහුණ නේද? විශේෂයෙන්ම ඔබ විල්ලුවට යනවා නම්, කොහොමවත් තනියෙන් යන්න ඉඩ දෙන්න එපාලු. හෝමිස්‌ මට කිව්වේ එයයි.”

“මගේ හිතවත් මිත්‍රයා” සර් හෙන්රි කිව්වේ ප්‍රසන්න සිතාවක්‌ මුවට නංවාගෙන, මගේ උරහිස මඟින් අත තබමින්. “හෝමිස්‌ හොඳ බුද්ධිමතෙක්‌ බව ඇත්තයි. ඒ වුණත් මං මෙහාට ආවට පස්‌සේ මොන මොන වගේ දේවල්‌ සිදුවේද, කියා කල්‌තියා දැනගන්න, ඔහුට හැකියාවක්‌ තිබුණේ නෑ. මං කියන කාරණය ඔබට තේරෙනවා නේද? මේ වගේ වැදගත් අවස්‌ථාවක, ඔබ මගේ පෞද්ගලික කටයුතු වලට බාධා කරන කෙනෙක්‌ ත්‍රොමෙයි නේද වොට්‌සන්? මා එහි යා යුත්තේ තනිවම”

මේකෙන් මං ලොකු අමාරුවක වැටුණා. ඔහුට කිව යුත්තේ මොකක්‌ද, මං කරන්න ඕන මොකක්‌ද කියල මට හිතාගන්න බැරිවුණා. මං තීරණයකට එන්න කලින් සැරයටිය අතින් ගත් ඔහු ගෙදරින් පිටවුණා.

ඒ ගැන එක මොහොතක් කල්පනා කරද්දී, මගේ හිතට ආවේ මෙහෙම දෙයක්. ඔබ මට කිව්වේ ඔහු ළඟින් ඉන්න කියලයි. මොන කාරණය නිසා හරි සර් හෙන්රිට් මගේ පෙනෙන මානසයෙන් ඉවතට යන්න ඉඩදීම ගැන, මගේ හෘද සාක්ෂිය මට දොස් නැඟුවා. මං ඔබේ උපදෙස් පිළිනොපාදීම නිසා, සර් හෙන්රිට් මොකක් හරි අවාසනාවන්ත ඉරණමකට මුහුණ පාන්න වුණෙත්? මං කොහොමද ඔබ ළඟට ඇවිත් ඒක කියන්නෙ? ඒ මොහොතෙම මගේ ඇඟේ ලේ රත්වුණා. මා කළ යුත්තේ වහාම ඔහු පසුපස යෑමයි. ඔහු අල්ලා ගන්න මං තවමත් ප්‍රමාද නැතුව ඇති.

මෙරිපිටි නිවසට යාමේ අරමුණෙන් මං වහාම ගෙදරින් පිටවුණා. පාරදිගේ මට යාහැකි හමුදුරුණ මං වේගයෙන් ඇවිද ගියා. ඒත් සර් හෙන්රි දැක ගන්නට මට හැකිවුණේ නෑ. විල්ලුව දෙසට යන පාර දෙකට බෙදෙන කැනටත් මං ආවා. ඒත් ඔහුගේ සලකුණක්වත් නෑ. මං ආවේ වැරදි දිසාවටද කියලා මගේ හිතේ ඇතිවුණේ හයක්. වටපිට හොඳින් බලාගන්න හැකිවේවි කියන අරමුණෙන්, මං ඒ හරියේ තිබූ උස්බිමකට නැඟුණා. ඒ අර කළුගල් කඩා ඉවත් කළ උස්බිම. ඒ වහාම මට සර් හෙන්රිට් දකින්න ලැබුණා.

විල්ලුව දෙසට යන මාර්ගයේ ඔහු නැඟුණේ කාලක් පමණ ගිහිං. ඔහු සමග කාන්තාවකද සිටි බව මං දුටුවා. ඒ ස්ටේපල්ටන් මෙනෙවිය විය යුතුයි. මෙකෙත් තේරෙන්නේ ඔවුන් දෙදෙනා අතර දැනටමත් හිතවත් කමක් ඇති බව. අද මේ විදියට හමුවෙන්න ඇත්තේ, දෙදෙනා කලින් සැලසුම් කරගෙන. ඔවුන් දෙදෙනා මොකක් හරි වැදගත් කරුණක් ගැන සාකච්ඡා කරමින් හෙමින් හෙමින් ඉදිරියට ගියා. විටෙක මං දුටුවා, තමා කියන කාරණය අවධාරණය කරන්න, ඇය තම අත් එහා මෙහා දිගු කළ හැටි. ඊළඟට ඔහු බොහොම උනන්දුවෙන් ඇයට කන් දුන්නා. ඇය කියන දේට තමන් එකඟ නොවන බව හඟවමින්, ඔහු වරක් හෝ දෙකක් හිස දෙපැත්තට සෙලෙව්වා.

දැන් මං කළ යුත්තේ කුමක්ද කියා මට හිතාගන්න බැරිවුණා. මං තවමත් හිටියේ අර උස්බිමේ ගල්කැබලි අතර. ඔවුන් පසුපස ගිහින් ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික කතාබහ අතරට කඩාවැදීම දුෂ්ඨ ක්‍රියාවක්. ඒ වුණත් මට පැවරී තිබෙන රාජකාරිය නම් ඔහු දෙස පරීක්ෂාවෙන් බලා ඉදීම. එක් මොහොතකව හෝ ඔහුට නොපෙනී යන්න

ඉඩහරින්න මට අවසර නැ. අනෙක් අතට හිතමිතුරෙකුගේ පොද්ගලික හැසිරීම ගැන ඔක්කු බැලීමක් අයෝග්‍ය නියාවක්. මගේ හෘද සාක්ෂිය නගන දොසෙන් මිදීම සඳහා, පසුව ඔහුට හැමදෙයක්ම පවසන්න මං තීරණය කළා. දැනට කළ හැක්කේ මේ උස්බීමට වෙලා ඔහු දෙස තෙත් යොමු කරගෙන ඉඳීම පමණයි. ඔහුට හදිසියේ ඉමිනිසි අන්තරාදායක තත්ත්වයක් ඵල්ල වුණා නම්, ඊට පිහිට වෙන්න පුළුවන් තරම් ළඟක නොවෙයි. ඔං හිටියේ, ඒ වුණත් ඒ වෙලාවේ මං මුහුණදීලා හිටි තත්ත්වය, මොකු තරම් අමාරු එකක් ද යන එක ඔබත් පිළිගනිවි. මට ඊට වඩා ඝර්ෂණ දෙයක් තිබුණේත් නැ.

අතරමග නැවතුණු ඔවුන් දෙදෙනා මිනිසුන් ලොකු කතාබහකට වැටුණා. එතකොටයි මං දුටුවේ මේ දර්ශනය තරමන එකම කැනැත්තා මා නොවුන බව. මුලින්ම මගේ තෙත ගැටුණේ කොළ පැහැයට අහසේ පාලිගිය යමක්. ඊළඟට මා දුටුවා ලියක සවි කළ එය රැගෙන ගිය මිනිසෙක්. ඔහු ගල් බොරළු තිබූ හරියේ ඉදිරියට යමින් සිටියා. ඒ සමනල දැල අතින් ගත් ස්වේපල්ටන්. ඔහු සිටියේ මට වඩා අර දෙදෙනාට කිව්වුමෙන්. මට පෙනුණේ ඔහු ඔවුන් සිටි දෙසට ඇවිද යන ආකාරයක්.

මේ මොහොතේ සර් හෙන්රි මග කෘතිය, ස්වේපල්ටන් මෙතෙවිය කමා ළඟට ආදලා ගත්තා. ඔහුගේ අත ඇගේ බඳ වටා ගියා. සර් හෙන්රිගේ අදහස ඇයට වැටහෙන්න ඇති. ඇය උත්සාහ කළේ කමන්ගේ මුහුණ සර් හෙන්රිගෙන් ඇතව ගන්නයි. ඔහු ඇයගේ මුහුණ දෙසට හිස පහත් කළා. ඇය එක අතක් ඔසවලා එයට විරුද්ධත්වය පෑවා.

ඊළඟ මොහොතේ මං දුටුවේ ඔවුන් වෙගයෙන් එකිනෙකාගෙන් ඈත්වෙන හැටි. ඉන්පසු ඔවුන් ආඝසු හැරුණා. මේ බාධාවට හේතුව වූණේ ස්වේපල්ටන්. ඔහුගෙන් සමනල දැල පිටුපසින් එල්ලෙද්දී ඔහු අර යුවළ දෙසට දිව ගියේ පිස්සුවෙන් වගේ. ඊළඟට ඔහු කෝපාවිෂ්ඨවී අත් එහා-මෙහා දිගු කරමින් උඩ පැන්නා. මට ඒක දිස්වුණේ හරියට නැටුමක් වගේ. ඔහු මෙහෙම හැසිරුණේ ඇයි කියන එක මට එක්වරම හිතාගන්න බැරිවුණා. මට හිතුවේ ස්වේපල්ටන් සර් හෙන්රිට බැණ වදින බවත්, ඔහු කමන්ගේ නිදහසට කාරණා ඉදිරිපත් කරන බවත්, කාන්තාව නම් නිශ්ශබ්ද වෙලා පසෙකට වුණා.

අන්තිමේදී ස්ටේපල්ටන් ආපහු හැරීලා තමන්ගේ සොයුරියට තදින් යමක් කිව්වා. ඇය ස්ටේපල්ටන් අමග ආපහු යන්න පිටත් වුණේ සර් හෙන්රි දෙස බැල්මක් හෙළමින්. ඒ බැල්මේ තිබුණේ තමන්ගේ අවිනිශ්චිත බව කියලයි මට හිතෙන්නේ. ස්ටේපල්ටන් කෝප වී කළ අභිණයෙන් මං එක් දෙයක් තේරුම් ගත්තා. ඒ තමයි ඔහුගේ කෝපය එල්ලවුණේ සර් හෙන්රිට පමණක් නොවෙයි; තමන්ගේ සොයුරිය ගැනත් ඔහු කෝපවී සිටියා. ඔවුන් ගිය දිහා බලාගෙන සර් හෙන්රි එක් මිනිත්කුවක් පමණ සිටියා. ඊළඟට ඔහු ආපහු හැරීලා තමන් ආව පාරෙම හෙමින් හෙමින් පියවර තහන්නට පටන්ගත්තා. හිස පහතට නමාගෙන ඔහු එදී, හිතේ ඇතිවූ කලකිරීම පිළිබිඹු වුණා.

මේ කලබලය මොකක්ද කියන එක් කතාගන්න, මට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නෑ. ඒ වුණත් හිතවත් මිතුරෙකුගේ අභියාචනා පොද්ගලික සිදුවීමක් රහසේ බලා ඉදීම ගැන, මගේ හිතේ ඇතිවුණේ ලැජ්ජාවක්. උස් බිමෙන් පහළට මං දිව ගියාම එතැනට ඇවිත් සිටි ඔහු මට හවු වුණා. සර් හෙන්රිගේ මුහුණ කෝපයෙන් රතු වෙලා තළල රැළී ගැසී තිබුණා.

"ආ..... වොට්සන්. ඔබ කොහේ ඉඳලද මේකුනට කඩා වැටුණේ? අපේ කතාබහ අර විදියට අවසන් කළාට පස්සෙන් ඔබ මා පිටිපස ආවද? එහෙම කළේ නැහැ නේද?"

මං ඔහුට හැමදෙයක්ම පැහැදිලි කළා. තවදුරටත් ගෙදර රැඳී ඉන්න මට පුළුවන් කමක් නොතිබුණු හැටි. ඊළඟට ඔහු පිටුපස ඇවිත් මට හැම දෙයක්ම දකින්න ලැබුණු හැටි. එක් කණයකින් ඔහුගේ දෙනෙත්වලට නැඟුණේ කෝපයෙන් ගිනිගත් බැල්මක්. නමුත් මගේ චේතනාව අවංක එකක් බව ඔහුට වැටහුණා. ඊළඟට කෝපය වහාම නිවී-හිඹිත් දෙනොලට නැඟුණේ කණගාටු වෙන්නෙකුගේ සිනාවක්.

"තරුණ ජෝඩුවකම-පොද්ගලික කතාබහක යෙදෙන්න, මේ පාච්චිල්ලුව හොඳ භෑතක් වගේ තේද බැඳු බැල්මට පෙනෙන්නේ? ඒත් දැන් බලන කොට මං මංගල යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන හැටි බලන්න, මේ පළාතෙම මිනිස්සු ඇවිත් නේ. ඒකත් මහා කණගාටුදායක යෝජනාවක්. ඔබේ ආසනය වෙන් කරල තිබුණේ කොහේද වොට්සන්?"

"මං හිටියේ අන්න අර කන්ද දුටු"

"එහෙම නං හුඟාක් පිටිපස්සෙ ආසනයක්. ඇගේ අයියට නම් ආසනයක් ඉදිරිපෙළින්ම ලැබිල තිබුණා. ඔහු අප සිටි තැනට කඩාවැදුණු හැටි ඔබ දුටුවාද?"

"ඔව් මං දුටුවා"

"ඔබට හිතෙන්නෙ නැද්ද ඒ මිනිහාට ටිකක් පිස්සුයි කියලා? ඇගේ සහෝදරයට?"

"මීට කලින් නම් මව එහෙම පෙනුණේ නැහැ" මම කිව්වා.

"අද වෙනකුරු නම් මටත් ඔහුගේ ඒ වගේ අඩුපාඩුවක් පෙනුණේ නෑ. ඔහුට වෙලා තියෙන්නෙ මොකක්ද කියලා මට නම් තේරුම් ගන්න බෑ. වොට්සන්. ඔබ ඇත් සුත්‍රී කීපයක් මා ළඟින් ජීවත්වෙමින් මාව ආශ්‍රය කළා. මගේ මුණටම මේක කියන්න වොට්සන්. මං ආදරය කරන තරුණියකට ගොද ස්වාමී පුරුෂයෙක් වෙන්න. මොකක්ද මගේ තියෙන අඩුපාඩුව?"

"මට නම් එහෙම අඩුපාඩුවක් හිතාගන්න බෑ"

"මගේ වංශාධිපතිකමට පිරුද්ධ වෙන්න ඔහුට පුළුවන් කමක් නැහැනේ. එහෙම නම් ඔහුගේ පිරුද්ධත්වය තියෙන්නේ පෞද්ගලිකව මට එරෙහිව. මොනවද මට පිරුද්ධව ඔහුට කරන්න පුළුවන් වෙද්දනා? මං දැනුවත්ව මගේ ජීවිතේටම ගැහැනියකුට හෝ පිරිමියෙකුට මගෙන් හිංසාවක් වෙලා නෑ. එහෙම වුණත් මං ඇයගේ ඇඟිලිතුවක්වත් අල්ලනවට ඔහු පිරුද්ධයි"

"ඔහු එවැනි දෙයක් ඔබට කිව්වද?"

"ඒක විතරක් නෙමෙයි. තවත් හුඟක් ඒව කිව්වා. ඔබට කියන්න වොට්සන්; මං ඇය දැන හඳුනාගෙන තවම ගතවුණේ සති කිහිපයයි. නමුත් ඇය දුටු මුල් දවසේ ඉඳලම මගේ හිතේ ඇය කෙරෙහි දැඩි ආකර්ෂණයක් ඇතිවුණා. මට හිතුවේ ඇය මා වෙනුවෙන්ම උපන් කෙනෙක් කියලයි. ඇයටත් හිතල තියෙන්නේ ඒකමයි. ඇය මා එක්ක ඉන්න වෙලාවම ඉන්නෙ හරිම සතුටෙන්. ඒ ගැන මට දිවුරුන්න පුළුවනි. කමෙන් පිටවෙන වචනවලට වඩා බොහොම දේවල්, ගැහැනියකගේ ඇස්වලින් කියවෙනවා. ඒක මට වටහා ගන්න පුළුවනි වොට්සන්. නමුත් අපි දෙන්නට තනි පංගලමේ කතබහ කරන්න ඔහු කවදාවත් ඉඩ ඇරියේ නෑ. ඒකට මුල්වරට ඉඩක් ලැබුණේ අදයි. මා හමුවෙන්නට ලැබීම ගැන ඇය හරියට

සතුටු වුණා. ඒ වුණත් ඇය මා එක්ක කථාකළේ ආදරය ගැන නෙමෙයි. ඒ වගේම මටත් ආදරය ගැන කතාකරන්න ඇය ඉඩහැරියෙනෑ. ඇයට පුළුවන් හැමවෙලාවකම, මගේ ඒ කතාවට අවහිර කළා. ඇය දිගින් දිගටම කිව්වේ මෙහේ ඉතාම අන්තරායදායක තැනක්; මං මෙහෙත් පිටවෙලා යනතුරු ඇයට සන්තෝෂවෙන්න බැරිබව. මං ඇයට කිව්වා, මට ඇය දකින්න ලැබුණාට පස්සෙ, මෙහෙත් පිටවී යාමට මට කිසිම හදිස්සියක් නෑ කියල. මාව මෙහෙත් යවන්න ඇයට උචිත නම් කරන්න තියෙන්නේ එක දෙයයි. ඒ මා සමගම ඇයටත් එන්න පුළුවන් විදියට, කටයුතු සැලසුම් කර ගැනීම බව.

එහෙම කියමින් මං ඇයට කිව්වේ, ඇය විවාහ කරගන්න මං සූදානම් බව. ඒකට පිළිතුරක් දෙන්න ඇයට ඉඩක් ලැබුණෙ නෑ. මුහුණ යකෙක් වගේ හදාගෙන, ඇගේ අයිසා කියන පුද්ගලයා ආව තේද අපේ ඉස්සරහට. ඔහු කෝපයෙන් සුදුමැලි වෙලා වෙවුළුමින් හිටියේ. ලා පාට ඇස් දෙකෙන් හින්දර හිටවුණා. ඔහු මට කිව්වේ මොනවද දන්නවද? මං මොනවටද මේ කාන්තාව එක්ක මෙතන ගැටසෙන්නෙ? මගේ අවධානයට ඇය කොහොමටවත් කැමති නෑ. එහෙම එකේ බය නැතුව ඇයගෙන් ආදරය අපේක්ෂා කරන හැටි! හිතුවද රදළයෙක් නිසා, හිතු හිතු විදියට හැසිරෙන්න පුළුවන් කියල. මං ඔහුට කිව්වා ඔහුගේ අසාධාරණ ගැන මගේ හිතේ ඇතිවෙලා තිබුණු හැඟීම්. ඒ සමග මං ඔහුට කිව්වා ඒ ගැන මං ලැජ්ජා නොවෙන බව. ඒ සමගම මං කිව්වා ඇගේ අතපතා මං කළ යෝජනාවට, මගේ බිරිඳ වෙන්න ඇය කැමැති වෙනවා නම් ඒක මට ගෞරවයක් බව.

මං එහෙම කිව්වාට ඔහුගේ කෝපය පහවුණේවත්, ප්‍රශ්නය විසඳුණේවත් නැහැ. ඒකෙන් මටත් කේන්ති ගියා. ඇය එතැන ඉන්නා බවත් අමතක වෙලා, මාත් ඔහුට සැරෙන් කථා කළා. ඒක අවසාන වුණේ ඔහු ඇයත් එක්ක එහැනින් පිටවී යාමෙන්. මං තරම් ලොකු ගැටලුවකට මුහුණදීලා ඉන්න කෙනෙක්, අද දවසෙ මේ පළාතෙ නැතුව ඇති. මට කියන්න වොට්සන්. මොකක්ද මේකේ තේරුම? මේක මට තේරුම් කරලා දෙන්න පුළුවන් නම්, මං ඔබට අපමණ ණයගැතියි!

මාත් මේකට විසඳුම් එකක් හෝ දෙකක් ඉදිරිපත් කළා. එහෙම වුණත් මං හිටියෙත් මේකෙන් මොළය අවුල් වෙලා. මගේ මිත්‍රයාගේ

වයස, පෙනුම, වර්තය, ධනය, වැඩුණු බව ආදී හැම එකක්ම ඔහුගේ වාසියට තිබෙන, පුද්ගලිකම, බැස්කවිල් පරපුරට දිගටම එල්ල වී ඇතැයි කියන මේ ශාපය ඇරෙන්නට, ඔහුට එරෙහිව ඇති වෙනත් කරුණක් මට හිතාගන්න අමාරුයි. කරුණයගේ හිතේ සර හෙත්රී ගැන ඇති කැමැත්ත හෝ අකමැත්ත ගැන, කිසිම විමසීමක් ස්ටේපල්ටන් නොකළ බව පැහැදිලිව පෙනුණා. අයියා එහෙම කරද්දී ස්ටේපල්ටන් මෙනෙවියා ඊට කිසිදු විරුද්ධත්වයක් ප්‍රකාශ නොකර තිබීම බිඳව අවනත වුණා. මේමා තමයි අපට තේරුම් ගන්න අමාරු පුදුමාසාර කරුණ.

ඒ ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් ඉක්මනටම ලැබුණා. එදා හැන්දෑවේ ස්ටේපල්ටන් බැස්කවිල් මාදුරුව පැමිණියා. ඔහු එහෙම ආවේ, එදා උදේ වරුවේ ඔහුගේ මුඛින් පිටවුණු නපුරු වචනවලටත් හැසිරීමටත්, සර හෙත්රී ගෙන් සමාව ඉල්ලන්න. සර හෙත්රීගේ කන්තෝරු කාමරය තුළ දෙදෙනා අතර පොද්ගලික ආකච්ඡාවක් පැවැත්වුණා. ඒකට සෑහෙන කාලයකුත් ගතවුණා. සියලුම අමනාපකම් නැතිවී ගියා පමණක් නොවෙයි. ඊළඟ ඩීකුරාදා ද කැමට මෙරිපිටි නිවසට පැමිණෙන මෙන් අපට ආරාධනයකුත් ලැබුණා.

"මම තවමත් කියන්නේ නෑ මිනිස්-ඩිස්ප්ලේස් නෙමෙයි කියල" සර හෙත්රී කිව්වේ ස්ටේපල්ටන් පිටවී ගියාට පස්සේ. "ඔහු මට බණිද්දී ඔහුගේ ඇස්දෙසේ තිබුණු කුරිරු පෙනුම, මට කොහොමටත් අමතක කරන්න බෑ. ඒ වුණත් දැන් බොහොම බැගෑපත්වෙලා මගෙන් සමාව ඉල්ලුවා. ඒ විදියේ සමාව ඉල්ලීමක් නම් කරන්න කිසි කෙනෙකුට බෑ"

"ඔහු ඒ විධියට හැසිරුණේ ඇයි කියලා ස්ටේපල්ටන් තේරුම් කළාද?"

"ඔහුට මුළු ලෝකයම ඔහුගේ සොහොයුරියලු. ඒකෙ ඉතින් පුදුම වෙන්න දෙයක් නෑ. ඇගේ වටිනාකම ඔහු තේරුම් ගැනීම ගැන මට සතුටුයි. ඔවුන් දෙදෙනා ඉහෙන කාලයක් එකට ඉඳලා තියෙන්නේ. ඔහුට ඇසුරු කරන්න ඉඳලා තියෙන්නේ ඇය පමණයි. ඇය තමන්ට අහිමි වෙවි කියන අදහස, කෘණිකව ඔහුගේ මොළයට ඇවිත් තියෙනවා. මොහොත් ආදරය කරන බව මේ තරම් දවසකට ඔහු තේරුම් අරගෙන තිබිල නෑහැ. ඇය තමාගෙන් ඉවත්වී යාටි කියල හිතුවොම, ඔහුට මොනවා උණාද කියල හිතාගන්න බැරිලු.

ඔහු අතින් යම් දෙයක් කියවුණා තුළ නැත්නම් සිදු කෙරුණා නම්, ඒ ඔහු හිතාමතා කළ කී දෙයක් නොවෙයි.

තමන් අතින් සිදුවුණු දේ ගැන, ඔහු කම්පා වෙන බව පසුතැවිලි වෙන බව මට කිව්වා. තමන්ගේ කංගි වගේ ශෝභන කරුණයක් විවාහ කර දෙන්නේ නැතුව, ජීවිත කාලයක් තමා ළඟ තබාගන්න බැරි බව ඔහුට තේරෙන්නවිලි. ආය විවාහ වෙලා ගෙදරින් පිටවෙලා යනවා නම්, වෙනත් කෙනෙකු ළඟට නොගිහිං, මම වගේ අසල්වැසියෙකු ළඟට යන එකට ඔහු කැමතියිලි. කොහොම වුණත් මේක ඔහුට තදබල පහරක් නිසා, එයින් යථා තත්ත්වයට පත්වෙන්න ඔහුට සෑහෙන කාලයක් ගතවෙවිලි. මේ විවාහ යෝජනාව මාස තුනක කාලයට කල් දමන්නක් ඒ කාලය තුළදී ඇගෙන් ආදරය නොඉල්ලා, මිත්‍රත්වය වර්ධනය කරගන්න කියලත් ඔහු ඉල්ලා සිටියා. මං එහෙම කරන බවට පොරොන්දු වෙනවා නම්, ඔහු තමන්ගේ විරුද්ධත්වය ඉවත් කරගන්නවාලි. එහෙම කරන බවට මං පොරොන්දු වුණා. ඒ අනුව දැන් ප්‍රශ්නය පිසදුණා."

අප මුහුණදුන් එක අධීර්ශකක් මේ විධියට විසදුණා. අප එරි ඉන්නා මඩවගුරේ එක් තැනකින් හෝ ඒ සලුමක් ලැබීම සතුවට කරුණක්. සර් හෙන්රි වැනි සෑම අතින්ම සොහොයුරියට සුදුසු මනාලයෙකුට වුණත්, ස්ටේපල්ටන් විරුද්ධ වුණේ ඇයි කියලා දැන් අපි දන්නවා.

දැන් මං පිවිසෙන්නේ පැටළුණු තුළ කැරැල්ලෙන් මා එළියට ගත් තවත් තුලකට. ඒ තමයි රාත්‍රියේ අහන්න ලැබුණු ඉතිහසා වැලපිම් ගැන සිදුවීම. බැරිමෝ මහත්මියගේ කඳුළු වැහිරුණු මුහුණ ගැන මං ඔබට ලියා එව්වා. ඇන්ග් සැමියා රාත්‍රි කාලයේ නිවසේ බටහිර පැත්තේ ජනේලය වෙත රහසිගතව ගිය ගමන ගැන මං දන්නවා එව්වා ඔබට මතක ඇති. මගේ ජයග්‍රහණය ගැන ඔබේ සතුව පළ කරන්න මගේ හිතවත් හෝමිස්. ඔබේ නියෝජිතයෙකු හැටියට මෙහේ ඇවිත්, ඔබේ බලාපොරොත්තු මං කඩ නොකළ බව ඔබට පෙනෙවි.

ඔබ මා මෙහේව එව්වේ සර් හෙන්රිගේ පරෙස්සම් සඳහායි. එහෙම කරද්දී ඔබ මාගැන තැබූ විශ්වාසය මං එලෙසටම ආරක්ෂා කළා. ඒ නිසා ඔබට පසුතැවිලි වීමට කරුණක් නොමැති බවත් මං අවධාරණය කරනවා. ආපට මහත්මිය වෙන්න සිදුවුණේ එකම රාත්‍රියක්

පමණයි. ඒකට අදාළ නැමදෙයක්ම සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳා නිරාකරණය කරගන්න අපට හැකිවුණා.

“එකම රාත්‍රියක්” යයි මං සඳහන් කළත්, ඇත්තෙන්ම මේක රාත්‍රි දෙකක් මහන්සි වෙලා විසඳා ගත් ගැටලුවක්. පළමුවැනි රාත්‍රියේ අප යෙදුණු කටයුත්ත සම්පූර්ණයෙන්ම අසාර්ථක වුණා. එදා පාන්දර තුන පමණ වන තෙක් සර් හෙන්රිගේ කෘමිරයට වෙලා ඔහු සමග බලා සිටියා. එතෙත් ඉහළ මාලදුක් තිබූ ඔරලෝසුවේ පාන්දර තුන වදින ශබ්දය මිසක් වෙන කිසිම හඬක් අපට අහන්න ලැබුණේ නෑ. ඒ සෝදිසි මුරය නම් කණගාටුදායක එකක් වුණා. අප හිඳගෙන සිටි පුටුවල අත්තිමේදී අපට නින්ද ගියා. වාසනාවකට වගේ අපි එයින් අධෝරයයට පත්වුණේ නෑ. තවත් වරක් උත්සාහ කරල බලන්න අපි තීරණය කළා.

ඊළඟ රාත්‍රියේ අපි පහතේ ආලෝකය අඩු කරලා, කිසිම ශබ්දයක් නොහංවා දුම්බොමින් කාලය ගතකළා. කාලය ගතවී ගියේ මොන කරම් හෙමින්ද කියන එක හිතාගන්නත් අමාරුයි. දඩයක්කාරයෙක් තමන් ඇටවූ උගුලකට සතෙකු අහුවෙන තුරු ඉවසිල්ලෙන් බලා ඉන්නේ යම්සේද, අපිත් ඒ විදියට බලාහිටියා. ඔරලෝසුවේ රාත්‍රි එක සහ දෙක නාද වෙන ශබ්ද අසා ඇහුණා. මේ වාරයෙන් අපේ රැකීම අසාර්ථකයි කියලයි අපට හිතුණේ. බලාපොරොත්තු කඩවීම නිසා ඇතිවුණු කණගාටුවෙන්, ඒ කටයුත්ත අත්හැර දමන්නයි අපි සූදානම් වුණේ. එක්වරම බරාදය දෙසින් “ක්‍රික්” ශබ්දයක් අහන්න ලැබුණා. අපේ කදවල් කෙළින් කරගෙන, අපි යළිත් වරක් පුටුවල හිඳගත්තේ, දුර්වලව තිබූ දෙසටත් තවත් තියුණු ලෙස යොමු කරමින්.

කොරිඩෝව දිගේ රහසිගතව ඇවිද ගිය කෙනෙකුගේ පියවර හඬ ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩුවෙලා, කොරිඩෝවේ ඇත කෙළවර දෙසින් නොඇසී ගියා. සර් හෙන්රි ඉතා ප්‍රේමීන් දොර විවෘත කළාම, අපි දෙන්නා ඉදිරියට ඇවිද යන ගියේ. ශබ්දයක් නොනැගෙන අයුරෙන්. ගිය පුද්ගලයා කවුරු වුණත්, ඔහු මේ වෙතකොට ගැලරිය නමින් හඳුන්වන කොටස පසුකර අවසන්. කොරිඩෝවේ තිබුණේ දැඩි අන්ධකාරයක්. ශබ්දයක් නොනැගෙන විධියට ගමන් කරලා, අපි හෙමින්ම ගොඩනැගිල්ලේ අනෙක් අංගනයට පිවිසුණා. ඉදිරියෙන් ගිය පුද්ගලයාගේ හැඩහුරුකම යන්නමින් දැකගන්න මේ වෙලාවේ අපට පුළුවන් වුණා. ඔහු වටහුරු උරහිස, කළු රැවුළක් තිබූ උසින් වැඩි කෙනෙක්. මිළඟට ඔහු කලින් දවසේ ඇතුළුවුණු කෘමිරයට

පිළිසුණා. දැල්වූ ඉටිපන්දමේ කහපැහැති ආලෝක කදම්බයක්, විවෘත දොර හරහා කොරිඩෝවට වැටුණා.

සර් හෙන්රිගේ කාමරයෙන් පිටවී එන්න කලින්, අපි පාවහන් ඉවත්කර දමලයි ආවෙ. ඒ ගබ්දයක් ඇතිවීම වළක්වන්න. ඒ වුණත් පොළොවේ සවිකර තිබූ ලෑලි සමහරක් පරණ ඒවා වීම නිසා ඒවායින් "කිරි-කිරි" හඬක් නැඟුණා.

වාසනාවකට මෙන් බැරිමෝ කන් ඇඟීම වීකක් අඩු කෙනෙක්. ඔහුගේ අවධානය සම්පූර්ණයෙන්ම යොමුවෙලා තිබුණේ, තමන් කරමින් හිටී කටයුත්තට. අපි කාමරයේ දොර ළඟටම ඇවිත්, ඇතුළට තෙත් යොමුකළා. ඔහු ජනේලය ළඟ පහත්වී එක් අතකින් ඉටිපන්දම අතේ තබාගෙන, ඔහුගේ හුදුමැලි මුහුණ ජනේලයේ විදුරුවට තදකර ගෙන බලා සිටියා. ඒ ලීට රාත්‍රි දෙකකට කලින් මට දකින්නට ලැබුණු ආකාරයටමයි.

මෙවැනි වෙලාවක කළ යුත්තේ කුමක්ද කියන එක. අපි කලින් සැලසුම් කරගෙන හිටියේ නෑ. නමුත් සර් හෙන්රිගේ පිළිවෙළ ඕනෑම තැනක, ඕනෑම වෙලාවක ප්‍රශ්නයට කෙළින්ම මුහුණදීම. ඔහු කෙළින්ම කාමරයට ඇතුළුවුණා. බැරිමෝ ජනේලය ළඟින් ඉවතට පැත්තේ හුස්මක් ඉහළට අදිමින්. ඔහුගේ මුහුණ හොඳටම හුදුමැලි වෙලා ඔහු වෙච්චුළන්න පටන්ගත්තා. සර් හෙන්රි සහ මා වෙත දෙනෙත් යොමු කරදී, ඒවල තිබුණේ හිතිය මෙන්ම අතිශය මවිකය.

"බැරිමෝ මොනවද මෙතන කරන්නේ?"

"මොකුත් නෑ මහත්මියයා," ඔහුගේ ඇතිවී තිබූ දැඩි කැලඹීම නිසා ඔහු කරා කළේ ගොත ගසමින් ඉතාම අපහසුවෙන්. අත වෙච්චෙද්දී ඉටිපන්දමද සෙලවුණේ සේවණැලි රාශියක් සාදමින්. "මහත්මියයා මේ ජනේල. රාත්‍රියට මංයනවා ජනේල හරහාට අගුළු දලද බලන්න"

"ඔබ මේ දෙවැනි තට්ටුවේ ජනේලක් බලනවාද?"

"ඔව් මහත්මියයා. මම ඔක්කොම ජනේල බලනවා"

"මේ අහනවා බැරිමෝ" සර් හෙන්රි කීවේ තදින්. "තමුසෙගෙන් ඇත්ත එළියට ගන්න අපි තීරණය කරගෙනයි ඉන්නේ. ඒක දැන්ම කිව්වොත්, පසුව කිසිතමාම මඬා හොඳ වෙන්න පුළුවනි. දැන් කියනවා! බොරු එහෙම කියන්න එපා! තමුසෙ මොනවද ජනේලය ළඟට වෙලා කළේ?"

Reading Purpose Only. Not For Print.

"බැරිමෝ මොර්නවද මිමනන කරන්නේ?"

"මං වැරදි දෙයක් කළේ නැහැ මහත්මයා. මං කළේ ජනේලයට ඉටිපන්දම අල්ලාගෙන හිටි එක විතරයි"

"ජනේලයට ඉටිපන්දමක් අල්ලාගෙන හිටියේ මොන උචමනාවකටද?"

"මගෙන් අහන්න එපා සර් හෙන්රි - මගෙන් අහන්න එපා මං දිවුරා කියන්නම්. ඒක මගේ ජනසක් නම් නොවෙයි. ඒනිසා ඒක ඔබට හෙළිකරන්න මට පුළුවන් කුමක් නෑ. ඒක මගේ රහසක් වුණා නම් ඒක මං කොහොමටවත් ඔබට හංගන්නේ නෑ"

එක්වරම මගේ හිතට අදහසක් ආවා. බැරිමෝ ළඟ තිබූ ඉටිපන්දම මං මගේ අතට ගත්තා.

"ඔහු මේක අල්ලාගෙන ඉන්න ඇත්තේ සංඥාවක් වීදියට" මං කිව්වා. "අපි බලමු මේකට මොකක් හරි පිළිතුරක් තියෙනවද කියලා" බැරිමෝ අල්ලාගෙන හිටි ආකාරයටම ඉටිපන්දම අල්ලාගෙන, මං රාත්‍රියේ අන්ධකාරය දෙසට නොහිඳිව ගෙන සිටියා. ඒ වෙලාවේ සඳ තිබුණේ, වලාකුළුකඩ මුවා වෙලා. ගස් වැව් තිබුණු හරිය තද කළු පාටටත්, විල්ලුව හරිය ළා පාටටත් මට පෙනුණා. ඊළඟ මොහොතේ මට එක්වරම කෑගැසුණා, විල්ලුව පැත්තේ දැල්වුණු කහ පැහැති එළියක් අන්ධකාරය තුළින් පැහැදිලිවම දක්නට ලැබුණා. එය නොනවත්වාම දැල්වී තිබුණේ, ජනේලයේ හතරැස් කොටුවේ මැදින්ම දර්ශනය වන අයුරෙනි.

"අන්න බලන්න! අර අර"

"නෑ නෑ මහත්මයා. එතේ මොකක්වත් නෑ - කිසිම දෙයක් නැහැ" සේවකයා කිව්වා. "ඔබ සහතික කරලා කියන්න පුළුවනි....."

"වොට්සන්. ඔය ඉටිපන්දමේ ආලෝකය ජනේලය හරහා එහා මෙහා ගෙනියන්න" සර් හෙන්රි කීවේ උස් හඬෙන්. "බලන්න අර එලියත් එහා මෙහා යනවා! කුක්කඩියා, කවුසෙ කියන්නේ මේක සංඥාවක් නොවෙයි කියලද? කහාකරනවා! අරහෙ හැංගිලා ඉන්න කවුසෙගෙ හවුල්කාරයා කවුද? මොකක්ද මේ කුමන්ත්‍රණය?"

සේවකයාගේ මුහුණේ පිටිපිටි දිස්වුණේ සර් හෙන්රිට විරෝධය.

"ඒක මගේ පුද්ගලික වැඩක්. ඔබේ වැඩක් නෙමෙයි. මා ඔබට කියන්නේ නෑ" බැරිමෝ පිළිතුරු දුන්නේ මුරණ්ඩු අයුරෙනි.

"එහෙම නම් මෙතේ රැකියාවෙන් වහාම අස්වෙලා යනවා"

"බොහොම හොඳයි මහත්මයා. මට මෙහෙත් පිටවෙලා යන්න කියලද ඔබ කියන්නේ? එහෙනම් මම යන්නම්"

"ඔබට එහෙම යන්න වෙන්කො, නින්දා සහගත වීයියට" සර් හෙන්රි කීවිවා. "තමුසෙ ලැජ්ජාවෙන්න මින, තමුසෙගෙ පිළිවෙළ ගැන. ඔහේගෙ පරම්පරාවක් මගේ පරම්පරාවක් මේ වහල යට එකට ඊවත්වෙලා තියෙන කාලය, අවුරුදු සියයකට වැඩියි. තමුත් දැන් මට පෙනෙන්නෙ ඔහේ මට විරුද්ධව මොකක් හරි තක්කඩි වැඩක, කුමන්ත්‍රණයක යෙදිලා ඉන්න බව"

"නෑ නෑ මහත්මයා, ඒ කොහොමටවත් ඔබට විරුද්ධව නොවෙයි" එහෙම කියනවා අපට අහන්න ලැබුණේ ගැහැනියක ගේ කටහඩකින්. සිය සැමියාටත් වඩා සුදුමැලිවුණු බැරිමෝ මහත්මිය කාමරයේ දොරකඩ පිටගෙන සිටියා.

"එලිසා, අපට මෙහෙත් යන්න වෙනවා, ඒ වැඩෙන් අන්තිමට සිදුවුණු දේ මේක තමයි. ශීඝ්‍ර, අපේ බඩුමුඛු පාර්සල් වලට බදින්න." බැරිමෝ කීවා.

"අයියෝ ජෝන්" ඇය කීවා. "ජෝන් මං ඔබව පත්කළේ මේ වගේ තත්වයකටද? සර් හෙන්රි, මේකෙ වැරදිකාරයා මම. මේ ඔක්කොම මං කළ දේවල්. ඔහු යමක් කළා නම් ඒ මං වෙනුවෙන්. මං ඔහුගෙන් එහෙම කරන්න කියලා ඉල්ලා හිටි නිසා"

"එහෙම නම් කතා කරනවා! මොකක්ද ළමි වැඩේ තේරුම?"

"මහත්මයා, මගේ අවාසනාවන්ත සහෝදරයා විල්ලුවේ ඉන්නෙ. ඔහු ඉන්නෙ බඩගින්නෙ. අපේ ගෙවල්වලට මේවිවර ළංවෙලා, ඔහුට බඩගින්නෙ මැරෙන්න ඉඩ අරින්න බැහැ මහත්මයා. මේ ඉටිපන්දම් එළිය ඔහුට කරන සංඥාවක්. ඔහුට කෑම සුදානම් කියන එකයි ඒ සංඥාවෙන් කියන්නේ. ඔහු විල්ලුවේ තැනක එළියක් දල්වලා අපට යමක් කියනවා. ඒ ඔහු වෙනුවෙන් කෑම එතැනට අරගෙන එන්න කියලා"

"එහෙම නම් ඔබේ සහෝදරයා තමයි....."

"ඔව් මහත්මයා, ඔහු තමයි හිරෙන් පැනගිය අපරාධකාරයා සෙල්ඩන්." බැරිමෝ මහත්මිය කීවිවා.

"ඔව් මහත්මයා, ඒක තමයි සම්පූර්ණ සත්‍යය" බැරිමෝ කීවිවා. "ඒ නිසයි මං ඔබට කීව්වේ මේක මගේ රහසක් නෙමෙයි කියලා. ඒ නිසා ඒ රහස ඔබට හෙළිකරන්න මට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නෑ. ඇත්ත කුමක්ද කියන එක ඔබට අහන්න ලැබුණ තේ. ඔබට විරුද්ධව අපි කිසිම කුමන්ත්‍රණයක් නො කරන බව දැන් ඔබට පෙනෙනවා ඇති."

රාත්‍රියේ යෙදුණු රහස් ගමනටත්, ජනේලය ළඟ දැල්වුණු ආලෝකයටත් හේතුවී දැන් අපට හෙළිවුණා. මේ බැරිමෝ මහත්මිය දෙස සර් හෙන්රිත් මමත් බලාගෙන හිටියේ පුදුමයෙන්. මේ බොහොම වැදගත් තැන්පත් පෙනුමක් ඇති කාන්තාවගේ මල්ලි ද, මේ රටේ ඉන්න ඉතා බිහිසුණුම අපරාධකාරයා?

— "ඔව් මහත්මයා, විවාහයට පෙර මගේ නම සෙල්කිත්. ඔහු මගේ බාල සහෝදරයා. ඔහු කුඩා කාලයේදී අපි ඔහුව හුඟක් හුරතල් කළා. ඔහු ඉල්ලන ඉල්ලන දේවල් දුන්නා. ඔහුට කැමති විදියට හැසිරෙන්න ඉඩ හැරියා. ඒකෙන් ඔහු හොඳටම තරස් වුණා. අන්තිමේදී ඔහු හිතුවේ ලෝකය තියෙන්නේ. ඔහුට කැමති විදියට ප්‍රයෝජන ගන්න කියලා. තමන්ට කැමති ඕනෑම දෙයක් කරන්න, කාගෙන්වත් තහනම්ක් නැහැ කියලා ඔහු හිතුවා. එයමෙන් වැඩෙද්දී ඔහු වැටුණේ ඉතාම තරක මිතුරන්ගේ ආශ්‍රයට. අන්තිමේදී ඔහු යක්ෂයෙකු වගේ හැසිරෙන්න පටන් ගත්තේ. මගේ අසරණ අම්මාගේ හදවත බිඳ දමමින්. සෙල්කිත් කියන අපේ පෙළපත් නමේ දැලි ගැවා. නොතවත්වම ඔහු කළ අපරාධ වලින් ඔහු තව තවත් පහත් කරත්වයට වැටුණා. ඔහු පෝරකයට නොගිහිනි බේරුණේ. දෙවියන් විහන්සේ ගේ කරුණාව නිසා. ඔහු මොකුත් නමුත් අපරාධ කළත් ඔහු මගේ මල්ලි. පුංචි කාලයේ මගේ උකුණේ නැළවුණු. මා සමග සෙල්ලම් කළ, අක්බමරු කෙස් තිබුණු පුංචි මල්ලි ඔහු බව. මං අම්මක කරන්නේ කොහොමද?

— මහත්මයා, ඔහු හිරකුඩුව කඩාගෙන ආත්තේ ඒ නිසාමයි. මං ඉන්නේ මේ ගෙදර බවත් අපට ඔහු ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට නොහැකි බවත් ඔහු දැන හිටියා.

— එක් රාත්‍රියක ඔහු මෙහේ ඔබ්බේ ගෙදරට ආවා. බන්ධනාගාරයේ නිලධාරීන්, පොලීසිය-හමුදාව ඔහු පිටුපස් ලුහු බිඳිද්දී, මල්ලි මා සොයාගෙන ආවා. ඔහු අධික ලෙස විඩාවට පත්වෙලා. වේල් ගණනකින් කෑම කාල නැතුව සාගින්නේ. අපි මොනවා කරන්නද? අපි ඔහු මේ ගෙදර භාෂාගෙන, ඔහුට කන්න බොන්න දීලා ඔහුට සැලකුවා. ඊළඟට මිබ ආපහු එන බව අපට දැනගන්න ලැබුණා. මල්ලි මෙහෙන් පිට කළ යුතු බව අපට වැටහුණා. ඔහු සෙවීම අත්හැර දමන තුරු, විල්ප්‍රවේසැගව් සිටීම හොඳ බවයි මල්ලිගේ අදහස වුණේ. ඒ වුණත් ඔහු කොහේ සැඟවී සිටියාද කියලා අපි දැන

හිටියේ නෑ. අපි ජනේලය ළඟ ඉඹිපන්දමක් දල්වලා සංඥාවක් කළා. ඒකට ඔහු ආලෝකයකින් පිළිතුරක් දුන්නොත් තමා, අපි ඔහුට කෑම සැපයුවේ. මගේ සැමියා දවසක් ඇර දවසක් පාත් සහ මස් ටිකක් මල්ලිට ගෙනිහින් දුන්නා. ඔහු මේ පළාත අත්හැරයාට කියලා අපි හැමදාමත් බලාපොරොත්තු වුණා. නමුත් ඔහු විල්ලුවේ ඉන්න තාක් කල්, ඔහු අපරාධ කරන්න අපට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. මහත්මයා ඒක තමයි සම්පූර්ණ සත්‍යය. ඉතින් මෙහි වැරද්දක් තිබෙනවා නම්, ඒකට සම්පූර්ණයෙන්ම එහකිව යුත්තේ මම. නැතුව මගේ සැමියා නොවෙයි. ඔහු මේ හැම දෙයක්ම කළේ මා වෙනුවෙන්."

"මේ ඇත්තද බැරිමෝ?"

"ඔව් මහත්මයා. ඇය කිසි හැම වචනයක්ම ඇත්ත"

"හොඳයි. ඔබේ ජීවිත ජීවනුවෙන් යම්ක් කළාට මං ඔබට දොස් කියන්නේ නෑ. මං කිසි දේවල් අමතක කරලා දාන්න. හෙට උදේ අපි මේ ගැන වැඩිදුර කතාකරමු. ඇත් ආපසු ඔබේ කාමරයට යන්න"

ඔවුන් එතැනින් පිටවී ගියාට පස්සේ අපි නැවත වරක් ජනේලය තුළින් බලාගෙන හිටියා. මේ වනවිට සර් හෙන්රි ජනේලයේ විදුරු පියන් දෙක විවෘත කරලා. රාත්‍රියේ හැමු සීතල සුළඟ ඇතුළට හමා ඇවිත් අපේ මුහුණුවල දැව්වුණා. ක්ලින්ග්ටන් කිහිපාට කුඩා ආලෝක බිඳුව තවමත් සනාන්ධකාරය මැදින් දිස්වුණා.

"ඔහු මේ ආකාරයෙන් හය නැතුව එළියක් දල්වා සිටීම මට නම් පුදුමයක්"

"මෙහෙමයි. ඕක නියලා ඇත්තේ වචේ කොහේටවත් නොපෙනී, මෙතැනට විතරක් පෙනෙන තැනක."

"බොහොම දුරට එහෙම විය යුතුයි. ඔබට හිතෙන්නෙ එතැනට කොයිතරම් දුරක් ඇද්ද වොට්සන්?"

"මං හිතන්නේ ඔය ක්ලෝට් ටෝ පර්වතය හරිය විය යුතුයි"

"ඒ කියන්නේ හැකෑක්මක් හෝ දෙකකට වැඩිවෙන්ත බැහැ. එහෙම නේද?"

"ඊටත් අඩුවේවි"

"ඔව්. බැරිමෝ එතැනට කෑම ගෙනගියා නම්, එතන එව්වර ඇතක් වෙන්ත බෑ. අපරාධකාරයා දැල්වූ ඉව්පන්දම ළඟට වෙලා බලාගෙන ඉන්නවා. හොණ හැකිලා ගියාවෝ! මං යනවා වොට්සන්. ගිහින් උඹ අල්ලා ගන්නවා!"

මේ අදහස මගේ හිතටත් කල්කතා වී තිබුණා. බැරිමෝල අප ගැන විශ්වාසය තියල රහස අපට හෙළි කළේ නෑ. අපි රහස හෙළි කරගත්තේ බලෙන් වගේ. මේ අපරාධකාරයා මෙහෙම ගැවසෙන එක මුළු සමාජයටම අවදානමක්. ඔහු නොමිමර එකේ මිනීමරු තත්කඩියෙක්. සමාව දෙන්න හෝ අනුකම්පා කරන්න පුළුවන් මිනිහෙක් නම් නොවෙයි. ඔහු අල්ලා මුදාදැනීමට භාරදිය හැකි නම් ඒක අපේ යුතුකම. තවත් කවුරුන් හෝ සාහනය කරන්න පෙර ඔහුව යළිත් හිරේට දැමිය යුතුයි. ඔහු ඉතාම දරුණු මිනීමරුවෙක්. අපි මෙය නොසලකා තිහඬ වුණොත්? තවත් කාටහරි අහිංසකයෙකුට ජීවිතයෙන් වන්දි ගෙවන්න කිසිවෙහි. උදාහරණයක් ලෙස ඔහුට පුළුවනි. අපේ අසල්වැසිත් වන ස්ටේපල්ටන්ලාගේ නිවස කඩා බිඳගෙන ඇතුළුවන්න. සර් හෙන්රි මෙවැනි වික්‍රමාන්විත කටයුත්තක යෙදෙන්න තිබුවේ ඒ ගැන හිතලා වෙන්න ඇති.

"මමත් එතවා ඔබ සමග" මම කිව්වා.

"එහෙම නම් අපි ඉක්මන් කළොත් හොඳයි" සර් හෙන්රි කිව්වා.

"ඔහු ආලෝකය නිවා දැමූ ඒකැතින් පිටවී යාම. වොට්සන්. ඔබේ රිවෝල්වරය අරගන්න. සුපිස් සපත්තු දමා ගන්න"

මිනිත්තු පහක් ගතවෙද්දී අපි පිටින්මුණේ සරත් සෘතුවේ හැමු පුළුඟ නැඟුවේ අදෝනාවක් වැනි හඩක්. නොතවත්වා ඇඳ හැරුණු කොළ වලින් තවත් ශබ්දයක් ඇසුණා. මේ අතරින් සත අන්ධකාරයේ අපි අපේ ගමන් ඉක්මන් කළා. රාත්‍රී හැමු වාතයේ තිබුණේ, තෙතමනය සමගම දිරායන භස්කොළන්වල දුගඳ. අතරේ පාවිහිය අඳුරු වලාකුළු අතරින්, වරින්වර සඳ පායා ආවා. අපි විල්ලුවට පා තබනවාත් සමගම, වැස්සක් ඇඳ හැලෙන්තත් පටන්ගත්තා. අපරාධකාරයාගේ ආලෝකය තවමත් එතැන දැල්වුණා.

"ඔබේ අතේ ආයුධයක් තියෙනවද?" මං සර් හෙන්රිගෙන් විමසුවා.

"මා ළඟ තියෙන්නේ දඩයම් කුසයක්"

"ඔහු ඉතා දරුණු මිනිහෙක් කියලයි මං අහල තියෙන්නේ" මං කිව්වා. "ඒ හින්දා එක්වරම ඔහුව වටකරලා, ඔහු නොහිතන මොහොතක යටත්කරගන්න ඕන"

"මේ අහන්න වොට්සන්" සර් හෙන්රි කිව්වා. "අපි මෙවැනි වැඩක යෙදෙන්න විල්ලුවට ආවට, හෝමස් මොනවා කියාවිද"

දන්නෙ නැහැ නේද? විල්ලුවේ යක්ෂ බලවේග බිහිසුණු ස්වභාවයක් ගන්නේ, අන්ධකාර රාත්‍රිවලදීලු නේද?"

"ඔහු කියූ දේට පිළිතුරු දෙනවා වගේ, ඒ මොහොතෙම මහ භයානක සත්ත්වයෙකුගේ හඬනැගීමක්, නැත්නම් විලාපයක් වැනි ශබ්දයක් විල්ලුව පැත්තෙන් මතු වුණා. ඒ මට මීට කලිනුත් ත්‍රිමපක් මඩවගුර සමීපයෙන් අනන්තට ලැබුණු ශබ්දමයි. රාත්‍රියේ හතර වටින් හිටු දැඩි නිශ්ශබ්දතාවය මැදින් එය මුලින් ආන නැඟුණේ, සතෙකුගේ ගෙරවීමේ ශබ්දයක් වගේ. ඊට පස්සේ ඒක-භයානක උඩු බිරිලිමක් වැනි ශබ්දයකට හැරුණා. ඊළඟම එය අවසන් වුණේ ශෝකාකූල කෙදිරිල්ලක් වගේ. නමුත් එය එතැනින් අවසන් වුණේ නෑ. මුළු ප්‍රදේශයම එම ශබ්දයෙන් දෙදරවුමින්, අසන අයගේ සිත් හීතියෙන් මුසපත් කරමින්, සිරුරු කිලිපොළමින් එය කිහිපවරක් අසන්නට ලැබුණා. හීතියට පත් කර හෙත්ට මගේ කබාආතෙන් අල්ලා ගත්තා. ඔහුගේ මුහුණ දරුණු ලෙස සුදුමැලිවී තිබුණා.

"දෙසියන්ට ඔප්පු වේච්චාචෙ වොට්සන්! මොකක්ද ඒ ශබ්දය?"

"මම දන්නෙත් නෑ. ඒක මේ විල්ලුවේ ආහෙන ශබ්දයක්ලු. මීට කලින් එක සැරයක් මට එය අහන්න ලැබීලු තියෙනවා"

එය ක්‍රමයෙන් අඩුවී ගිහින් සමීපස්ථයෙකුගේ ආචාරයක් යළි පැතිරුණා. අපේ දෙසවන් හොඳින් යොමුකරගෙන සිටියත්, යළිත් ඒ ශබ්දය ඇසුණේ නෑ.

"වොට්සන්, ඒක නම් බිහිසුණු බල්ලෙකු නැගූ ශබ්දයක්"

මගේ මුළු ඇඟම සිතල වී ගියා. ආදේන් තැබගෙන සිටි ඔහු කථාකළේ බිඳුණු හඬකින්.

"මේ ශබ්දය මොකක් කියලද ඔවුන් කියන්නේ?"

"කවුරුත් ගැනද ඔබ මේ කියන්නේ?"

"මේ ගම්වල ඉන්න මිනිස්සු"

"ඒ නූගත් මිනිස්සුනෙ. ඔවුන් මොනවා කිව්වාම අපට මොකද?"

"මට කියන්න වොට්සන්. ඔවුන් මොකක් කියලද ඒ ශබ්දය හඳුන්වන්නේ?"

පිළිතුරු දීමට මම පැකිළුණා. එහෙත් ඔහුගේ ප්‍රශ්නයෙන් බේරෙන්න මට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ.

"ඔවුන් කියනවා ඒ බැස්කට්ස් සුනඛ අවතාරය ගොදුරු ඉල්ලා කෑගහන හඬලු"

ඔහුට කෙදිරි ගැවුණා. ඔහු කීසිවක් නොකියා නිහඬව සිටියා.

"ඒ දරුණු බල්ලෙකුගේ හඬක් නම් තමයි" ඔහු කීවා. "නමුත් අපට ඒක අහන්න ලැබුණේ සැහසුම් ගණනක් ඇතිත් කියලයි මට හිතෙන්නේ?"

"ඒක ආවේ කොහෙන්ද කියල හිතාගන්න අමාරුයි"

"ඒක හුළඟත් එක්ක ක්‍රමයෙන් වැඩිවෙලා පස්සෙ අඩුවෙලා ගියා. මහා ග්‍රීම්පන් වගුර කියෙන්නේ ඒ පැත්තේ නේද?"

"ඔව්. ඒ පැත්තේ"

"වොට්සන්. ඇත්ත කියන්න ඔබ නැතුව, මං පොඩි ළමයෙක් නෙමෙයි. වොට්සන් ඔබට හිතුවේ නැද්ද ඒක බිහිසුණු බල්ලෙක් නැහැ හඬ කියලා?"

"නෑ නෑ"

"කොහොම වුණත් ඔය වගේ දේකට ලත්තනයට වෙලා හිතාම එකක්. නමුත් සන අන්ධකාරයේ විල්ලුවට වෙලා, ඒ වගේ බිහිසුණු විලාපයකට කන්දීම තවත් එකක්. අනේ මගේ අසරණ මහල්පා! ඔහු වැටීල සිටි තැන යෝධ බල්ලෙකුගේ අඩි සටහන් තිබුණා. මේ හැම දෙයක්ම එකට එකක් ගැළපෙන්නවා. එහෙම නේද වොට්සන්? මං බයගුල්ලෙක් කියා මං හිතන්නේ නෑ, නමුත් ඒ භයානක ශබ්දයට මගේ ලේ සීතල වුණා, මගේ අත අල්ලලා බිඳෙන්න!"

එය කිරිගරුඬ කුටියක් මෙන් සීතල වී තිබුණා.

"හෙට වෙනකොට ඔබ සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වේවි" මම කීවා.

"ඒ විලාප හඬ මගේ හිතෙන් නම් ඉවත් වෙලා යාම කියල මං කොහොමටවත් හිතන්නේ නෑ. අපි දැන් කළ යුත්තේ මොකක් කියලද ඔබට හිතෙන්නේ?"

"අපි ආපහු යමු?"

"මීන හෙණයක් ගහපුවාවේ. අපි ආපහු හැරෙන්නේ නම් නෑ" සර් හෙන්රි කීවා. "අපි මෙහේට ආවේ අප අපරාධකාරයා අල්ලා ගන්න. දැන් ඒක කරමු. අපි අපරාධකාරයා ලුහුබද්දී බලු අවතාරයක් අපව ලුහු බදිනවා. යමු වොට්සන්. අපායේ ඉන්න යක්ෂයින් ඔක්කොම එහෙත් නිදහස් වෙලා විල්ලුවට ආවත්, අපි මේක ඉවරයක් කරමු"

ගල් පර්වත වලින් වටවී තිබූ එහි, අපි ඉතා අපහසුවෙන් ඉදිරියට ගමන් කළා. කහ පැහැති ආලෝක බිඳුව දිස්වුණේ කෙළින්ම

ඉදිරියෙන්. ගනඳුරු රැක මේ වැනි ආලෝකයක් තිබෙන්නේ කොයි තරම් දුරකින්ද කියා නිශ්චය කිරීම ඉතාමත් අමාරු කටයුත්තක්. විටෙක එය පෙනෙන්නේ බොහොම ඇත කිහිපයේ වගේ. විටෙක එය පෙනෙන්නේ අපට බොහොම සමීපයෙන්. යාර කිහිපයක් ඉදිරියෙන් වගේ. නමුත් අන්තිමේදී අපි එතැනට ළඟාවුණා. ඉට්පන්දම දල්වා තිබුණේ, ගලක පිහිටි කුහරයක් වැනි ආකූලට හැරුණු තැනක. ඒ නිසා දෙපැත්තෙන් හැමු සුළඳුට නොහිටී එය ආරක්ෂා වුණා. අනෙක් අතට එය බැස්කවිල් මැඳුරට මිස වෙනත් පැත්තකට නොපෙනෙන ලෙස ආවරණය වී තිබුණා.

“අපි දැන් මොකද කරන්නේ?” සර් හෙන්රි මගෙන් ඇහුවේ කෙදිරිලි හදිසි.

“මෙතැන නැවතී ඉඳිමු. ඔහු ඇති ඔහු දැල්වූ ඉට්පන්දම කිට්ටුවෙන්. ඔහුව යන්තමින් හරි දැකගන්නා පුළුවන් වේවිද කියලා අපි බලමු”

මගේ කට්ටි ඒ වචන පිටපුණා විතරයි. අපි දෙන්නාටම ඔහුව දකින්න ලැබුණා. ඉට්පන්දම දැල්වුණු තැනට ඉහළින් වුණු ගල්පර්වතයක් මත, ඒ කහපැහැති මුහුණ ඉදිරියට දිගු වී තිබුණා. ක්ෂර බව වඩාත් විදහා පෙන්වන, ලී මැණික් වලින් පිරුණු ඒ මුහුණට තිබුණේ, තිරිසන් සතෙකුගේ ජෙහුමක්. දිගට ඇදී තිබුණු රැවුළු මඩ වැනි දෙයකින් අපිරිසිදු වී තිබුණා. දික්වුණු කෙස් එකට පැටලී හැඩපලු ගෙහි තිබුණා. කඳුකරයේ ගල්ගුහාවල ආදිවාසී මිලේච්ඡයෙකුට නම්, තිසැකුවම එවැනි ජෙහුමක් තිබෙන්න ඇති. පහළින් තිබූ ඉට්පන්දමේ එළිය, ඔහුගේ කපටි දෙනෙන් මත පරාවර්තනය වුණා. ඒ ඇස් ඉතා වේගයෙන් වම්පත් දකුණටත් හැරවුණා. හරියට දඩයක්කාරයෙකුගේ දූපා ගැටෙන හඩ අහන්න ලැබුණු වන මෘගයෙකුගේ වගේ.

කුමක් හෝ දෙයකින් ඔහුගේ සැකය වැඩිස්සී තිබුණා. සමහරවිට ඒක බැරිමෝ අපට හෙළි නොකළ, පොද්ගලික රහස් සංඥාවක් වෙන්න ඇති. එහෙමත් නැත්නම් හැම දෙයක්ම හොඳින් සිදුනොවෙන බවට, ඔහුගේ හිතේ සැකයක් ඇතිවෙන්න ඇති. කොහොම වුණත් ඔහුගේ ක්ෂර මුහුණේ හිතිය පළ වී තිබූ අයුරු මා දුටුවා. එක් මොහොතකින් එළිය නිවා දමා, අන්ධකාරයේ අතුරුදන්වීමට ඔහුට හැකියාව තිබුණා. මං ඉදිරියට පැත්තා. සර්

හෙත්වත් එයම කළා. ඔට්ටි ගිරියෙන් කැබලිමෙන් අපට ශාප කළ අපරාධකාරයා, ලොකු ගලක් අප දෙසට දමා ගැනුවා. අපට සෙවණ දුන් ගල් කුළේ වැදුණු එය, කුඩා කැබලිවලට බිඳී ගියා. පැන දිවීම සඳහා ඔහු සිටි තැනින් බිමට හතිද්දී, ඔහුගේ පෙනුම එක් මොහොතකට මට දැකින්න ලැබුණා. ඔහුට නිබුණේ මිටි, තරබාරු ඊහෙන් ශක්ති සම්පන්න බවක් පෙනුණු සිරුරක්. ඒ මොහොතේ වාසනාවකට වගේ වලාකුළු අකාරින් සඳු එළියට මතු වුණා. අපේ මිනිහා වේගයෙන් පැන දුවද්දී අපි ඔහු පසුපස එළෙච්වා.

ඔහු ගල්වලට උඩින් පතිමින් වේගයෙන් දිව්වේ, කඳුකරයේ වාසය කරන එච්චෙකු තරම් දක්ෂ අයුරින්. මගේ රිවේල්වරයෙන් ඔහුට වෙඩි පහරක් එල්ල කිරීමට හැකිවුණා නම්, සමහර විට ඔහුගේ දිවීම අධ්‍යාය කර බහු අල්ලා ගැනීමට හැකියාව තිබුණා. නමුත් මං රිවේල්වරය ගෙන ආවේ, අපේ ආයුධ නොමැතිව පැන දුවන මිනිහෙකුට වෙඩි තැබීමට නොව, මගේ ආත්මාරක්ෂාවට. අපි දෙන්නාම බොහොම වේගයෙන් දුවන්න හැකියාව තිබුණු අය. ඒ වගේම ශාරීරික ව්‍යායාම නිසා දිවීම අසහසුවක් නොවූ අය. ඒ වුණත් අපරාධකාරයා දිවූ මේගයේ හැට්ටට ඔහු ලුහුබැඳ ගිහින් අල්ලා ගැනීම අපට අමාරු බව අපි දන්නවා. වේගයෙන් දිවූ ඔහු අන්තිමට අපට පෙනුණේ ඇතින් පිහිටි කඳු බෑවුමේ තිත්ක් ලෙස. එය අපට පෙනුණේ ඒ වෙලාවේ තිබූ හඳුඑළිය නිසා. අන්තිමේදී හොඳටම හති වැටිලා නැවතී අපි ගල් දෙකක් උඩ වැටීවුණා. ඔහු බොහොම ඇතින් නොපෙනී ගිය ආකාරය අපි බලාගෙන හිටියා.

මා කිසියෙක් බලාපොරොත්තු නොවූ තවත් එක් පුද්ගලකාර දර්ශනයක්, අපට දැකින්නට ලැබුණේ මේ මොහොතේදී. අපි හිඳගෙන සිටි ගල්පුවරු වලින් නැගිටිවේ, නිෂ්ඵල ලුහුබැඳීමක නොයෙදී ආපහු ගෙදර එන්නයි. ඒ වේලේ හඳු පාහා තිබුණේ දකුණු පැත්තෙන් මඳක් පහතට වෙන්න. ගල් කන්දේ කඩනොලු සහිත කොතක් වැනි මුදුන දිස්වුණේ සඳේ පහත වක්‍රය සම්පයෙන්, එය ඉදිරියෙන්. මේ ගල් පර්වතය මත මට දැකින්න ලැබුණේ කුමක්ද කියා මමට හිතන්න පුළුවන්ද? මෙම ගල්කුළ මත මම මිනිස් රුවක් දුටුවා. කළු පර්වතයෙන් කැපු පිළිමයක් වැනි ඉම මිනිස් රුව, පසුබිමෙන් තිබූ සඳේ දීප්තිය නිසා මම පැහැදිලිවම දුටුවා. හෝමස්, මම හිතන්න එපා

මේක මා දුටු මායාවක් කියා. මං ඔබට සහතික කර කියන්නම්. මං මගේ ජීවිතේට දැකල නැහැ යමක් ඒ තරම් පැහැදිලිව. මං නිශ්චය කරන්නේ ඒ සිටි පුද්ගලයා, උස කෙටිවූ පුද්ගලයෙකු කියලයි. ඔහු දෙපා මදක් දෙපසට කරගෙන නැගිට සිටියේ, දැන් එකට බැඳගෙන හිස මදක් පහතට නමා ගෙන. ඔහු සිටී ඉරියව්වෙන් එක්වරම කෙනෙකුට හිතෙන්නේ, පිටි-චලින් හා කළුගලින් පිරුණු විල්ෂ්ට ගැන කණගාටුවෙන් ඔහු කල්පනාවක වැටී සිටියා කියලයි. සමහරවිට ඔහු ඒ භයංකර ස්ථානයට අරක් ගත් භූතාත්මයක් වෙන්න ඇති. නමුත් ඒ අපරාධකාරයා නම් නොවෙයි. මේ කියන මිනිහා සිටියේ අපරාධකාරයා අපට නොපෙනී, ගිය තැනට බොහොම ඇතින්. අනෙක මොහු ලසින් ඉතා වැඩි තැනැත්තෙක්. ඔහු දුටු වෙලේ මවිතයට පත්වූ මදි කැගැහුණා. ඒ වහාම සර් හෙන්රිට එම අරුම පුදුම මිනිසා පෙන්වීමට මං උත්සාහ කළා. මගේ මිත්‍රයාගේ අතින් අල්ලා හැරෙද්දී, අර මිනිහා එක් ක්ෂණයකින් අතුරුදන් වී ගිහින් කළුගල් වලින් සැලුණු කොනක් වැනි කුඩ තවමත් හඳු ඉදිරියෙන් එහි පහළ මට්ටමෙන් තිබුණා. නමුත් එය මුදුනේ නිසල මිනිස් රූපය නම් දකින්නට ලැබුණේ නැහැ.

ඒ දිශාවට ගිහින් ගල්පර්වතය පරික්ෂා කර බැලීමටත් මට සිතුවණ. නමුත් එය පිහිටා තිබුණේ සෑහෙන දුරින්. නම් පවුලේ බේදජනක කථාන්තරය සිහිකර දුන් අර විලාප හඩ නිසා, සර් හෙන්රි තවමත් සිටියේ තැතිගැන්මෙන්. තවත් වික්‍රමාන්විත ගමනක යෙදෙන්න කරම් සුදුසු මානසික තත්ත්වයක ඔහු සිටියේ නෑ. සර් හෙන්රිට ගල්කුළ මුදුනේ සිටි අදහන පුද්ගලයා දකින්න ලැබුණේ නැහැ. ඒ නිසා එම දසුන දැකීමෙන් මගේ සිතේ ඇතිවී තිබූ උත්තේජනය ඔහුට ලැබුණේ නැහැ.

"කිසි සැකයක් නෑ. බන්ධනාගාරයෙන් එවූ නිලධරයෙක් වෙන්න ඇති" සර් හෙන්රි කිව්වා. "සෙල්ඩන්, පැනගිය දවසෙ ඉඳලා පොලීසියේ සහ හිරගෙදර මුලාදානින් විල්ෂ්ටවෙහි හරියට ගැවසෙනවා" අදහන පුද්ගලයා ගැන සර් හෙන්රි කළ පැහැදිලි කිරීම සමහරවිට නිවැරදි ඇති. ඒ වූණත් එය තහවුරු කරන සාක්ෂි සොයාගැනීමටයි මට උවමනා කරන්නේ.

අද පුන්ස්ටවුන් බන්ධනාගාරයේ නිලධරයන් ඇමතිමට අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඔවුන්ගේ ග්‍රහණයෙන් ගැළවී පලා ගිය අපරාධකරු අල්ලා ගැනීමට නම්, බලන්න ඔන කොහේද කියන

එක අපට පුළුවනි කියන්න. ඔහු ඇල්ලා ගෙන සිරකරුවෙකු ලෙස ගෙන එන්න අපට බැරිවුණු එක අපේ අවාසනාවක්.

ඊයේ රාත්‍රියේ අපේ අත්දැකීම් තමා මං ඔබට විස්තර කළේ. මේ විදියට සම්පූර්ණ තොරතුරු සහිත වාර්තාවක් ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කිරීම ගැන ඔබේ ප්‍රශංසා මට හිමිවිය යුතුයි හෝමස්.

මං ඔබට හැමදෙයක් සහ-හැම පුද්ගලයෙකු ගැනම තොරතුරු සැපයුවා. බැක්කවිල් අභිරහස විසඳීමට නම්, මං ලියා එවූ තොරතුරු වලින් වැඩි කොටසක් අදාළ නැතුව ඇති. නමුත් මට හිතෙන්නේ තොරතුරු හැම දෙයක්ම ඔබට දැන්වා එවීම වඩාත් යෝග්‍යයි කියලයි. එවීම නිගමනවලට පැමිණීම සඳහා ඔබට අවශ්‍ය කොටස තෝරා බේරා ගැනීම ඔබටම කැපවුණු පුළුවනි.

මේ කටයුතු ගැන සිඟු බලන කොට අපේ යම්කිසි ප්‍රගතියක් කියෙනවා. බැරිමෝලා ගැන සිතුවොත්, ඔවුන් ඒ අදහන විධියට හැසිරුණේ ඇයිද කියන එක අපි හේරුම් අරගෙන, ඒ ගැටලුව විසඳා අවසන්. නමුත් එහි අභිරහස් සමග, විල්ලුවත් එහි ගැවසෙන පුද්ගලයින්ගත් ගැන, තවමත් හම්බාගි විසඳාගන්න බැරිවුණා. සමහරවිට මා එහි යන මිලඟ ගමනේදී අඳුරු නොහැහැදිලි තැන්, පැහැදිලි කරගැනීමට හැකිවේවි. ඒ හැම එකකටම වඩා හොඳම ක්‍රමය නම් ඔබ මෙහි පැමිණීමයි. ඒ කොහොම වුණත් ඉදිරි දින කිහිපයේදී තවත් වාර්තාවක් ඔබ වෙත සැපයීමට මට හැකිවේවි.

Pending Purposes

දස වැනි පරිච්ඡේදය
ද්‍රෝණික වොට්සන්ගේ දින තොහෙන්
උපුටා ගත් කොටස්

ජෙර්ලොක් හෝම්ස් වෙත මුල් දින කිහිපයේ මා යැවූ වාර්තාවල කොටස්, ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට මේ දක්වාම මට හැකිවිණි. එම ක්‍රමය අත්හැර දැමීමට දැන් මට සිදුවී ඇත. මා ළඟ ඇති දිනපොතක උදව් ලබමින්, මගේ මතකය අමතකවීම් ගැන යළිත් විශ්වාසය තබමි. එම සිදුවීම් සියලු විස්තර සහිතව, මගේ මතකයේ සටහන් වී ඇත. එහි රාත්‍රියේ අපරාධකාරයා ළඟුබැඳි අප ගිය, එහෙත් අසාර්ථක වූ ගමන ඔබට මතක ඇතුළු නිසැකය. එහි ආත්‍රියේම විල්ලුවේදී මා මුහුණ දුන් පුදුමාකාර අත්දැකීම ද මුල් සිදුවීම හා බැඳී ඇත. එම රාත්‍රියට පසුව එළැඹී උදාසනින්, මම කථාන්තරය යළිත් අරඹමි.

මක්නෝබර් 16 වැනි දා - මනානවත්වීම පොදු වැස්සක් ඇදහැළුණු, තද මිදුම සහිත සිත් කලකිරවන දිනයකි. ඉතා සෙමින් පාවිච්චිය අඳුරු වැහි වලාකුළු වලින් බැස්කවිල් මැඳුර වරින්වර වැසී ගියේය. විටෙක වලාකුළු ඉවත් වෙද්දී දක්නට ලැබුණේ, සිත දොම්නසින් පිරවූ අඳුරු සුභගත විල්ලුවය. තවත් විටෙක රිදී පැහැති දිය දහරා පහළට ගලා ආ කඳුකරය දිස්විය.

කලින් දා රාත්‍රියේ මුහුණදීමට සිදුවූ කටුක අත්දැකීම නිසා සර් හෙන්රි සිටින්නේ කම්පාව මුසු කලකිරුණු සිතකිනි. අපේ හිස් මතට එල්ල විය හැකි භයානක ඉරණමක් ගැන මගේ සිතට ද දැනී ඇත. එය වඩාත් බිහිසුණු වන්නේ, එය හරියටම කුමක්දැයි පැහැදිලි කිරීමට මට හැකියාවක් නොමැති බැවිනි. ඒ හැඟීම් නිසා බරවූ හදවතින් මම කාලය ගතකරමි.

එවැනි හැඟීම් සිතේ ඇතිකර ගැනීමට මට හේතුවක් නොමැතිද? අප වටා යම් කුරිරු බලවේග රැසක් ක්‍රියාත්මක වන බවක් මගේ සිතට නැගේ. එකක් පිරිපස එකක් සිදුවෙමින් ආ සිද්ධීන් මාලාවෙන් පෙන්වා දෙන්නේ එවැන්නක් නොවේද? පවුලේ බිහිසුණු පුරාවෘත්තයට සෑම අයුරකින්ම ගැළපෙන ලෙස සිදුවූ, සර් වාල්ස් බැස්කවිල්ගේ අවාසනාවන්ත අකල් මරණය, විල්ලුවේ ජීවත්වන බිහිසුණු පෙනුමක් ඇති පුදුමාකාර ජීවියකු ගැන ගම්මාසීන් නැවත නැවතත් කළ වාර්තා, ඇත සිටි අසාමාන්‍ය සුනඛයෙකුගේ උඩු බිරිලිමක් වැනි බියකරු ගබඳයකට මම දෙවරක්ම කන්දුන්නෙමි. එහෙත් එවැනි අදහස සත්ත්වයෙකු එනම් සුනඛ අවතාරයක් පවතින්නේය යන මතයට, නවීන විද්‍යාව පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති අයෙකුට එකඟවිය නොහැකි සිදු උඩුබිරිලිමෙන් පළාතම දෙදරවන සුනඛ අවතාරයක්, පොළොව මත අඩි සටහන් ඉතිරි කරන්නේ කෙලෙසද?

එවැනි මිථ්‍යා විශ්වාසයකට ස්වේච්ඡාවෙන් රැවටීමේ ඉඩක් ඇත. දොස්තර මෝට්මර්ද එවැනි ලදයක් විශ්වාස කරතැයි සිතිය හැක. එහෙත් සාමාන්‍ය බුද්ධිය හෙවත් නෑණ නුවණ මා සතුව ඇත යන්න මගේ විශ්වාසයයි. ඒ අනුව සුනඛ අවතාරයක් ඇත යන කරුණ එක් මොහොතකට වත් විශ්වාස කිරීමට මගේ සිත ඉඩ නොදෙයි. එවැනි දෙයක් විශ්වාස කිරීම යනු මාද නුගත් ගම්මාසීන්ගේ මට්ටමට ඇද වැටීමයි. යන්ත පෙනුමක් ඇති බියකරු බල්ලෙකුගෙන් ඔවුහු සැඟිලිට පත් නොවෙති. ඔවුනට උවමනා කරන්නේ කටෙන් හා ඇස්වලින් හිනිදැල් විහිදුවන සත්ත්වයෙකි. හෝමස් නම් සිතේ මවාගන්නා එවැනි බහුබ්‍රහ්මවලට කන් දෙන්නෙකු නොවේ. මා ඔහුගේ නියෝජිතයාය.

එහෙත් සැබෑවක් කිසියෙක් ඉවත දැමීමට ද නොහැක. භයංකර සුනඛයකුගේ විලාපය නැතහොත් උඩු බිරිලිම, දෙවරක්ම මට

විල්ලුවේදී අසන්නට ලැබී ඇත. එබඳු දැවැන්ත බල්ලෙකු විල්ලුවේ සැබැවින්ම ගැවසෙන්නේ නම්? එසේ නම් කාරණා හැම එකක්ම වාගේ විසඳීමට එයින් ආලෝකයක් ලැබෙනු ඇත. නමුත් එවැනි දැවැන්ත සුනඛයෙකු සැඟවී සිටින්නේ කෙලෙසද? උඹ ආහාර ලැබෙන්නේ කොහෙන්ද? උඹ විල්ලුවට පැමිණියේ කොහි සිටද? කිසිවෙකුට දහවල් කාලයේදී උඹ දක්නට නොලැබෙන්නේ ඇයි? මේ ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සැපයීමද අතිශයින්ම දුෂ්කර කටයුත්තකි. සුනඛයාට අමතරව තවත් කරුණුද ඇති බැව් අප සිහි තබාගත යුතුය. සර් හෙන්රිට එරෙහිව ලන්ඩනයේ ක්‍රියාත්මක වුණු මිනිස් නියෝජනය - කුලීරියේ ගමන් කළ මිනිසා. සර් හෙන්රි විල්ලුවට පැමිණීම වැළැක්වීමට, අනතුරු අඟවා ඔහුට එවූ ලියුම මේ අතර වේ. මේවා සැබෑ සිදුවීම්ය. එය සතුරෙකුගේ වැඩක් මෙන්ම සර් හෙන්රිගේ ආරක්ෂාව ජනන මිතුරෙකුගේ වැඩක්ද විය හැක. එහෙත් ඒ මිතුරා හෝ සතුරා දැන් කෝ? ඔහු කවමත් ලන්ඩනයේ රැඳී සිටිනවාද? එසේත් නැතිනම් සර් හෙන්රි පසුපස එම පුද්ගලයාත් මෙහි පැමිණ සිටිනවාද? එදා රාත්‍රියේ විල්ලුවේ සිට ආපසු පැමිණෙද්දී, ගල්කන්දක් මත මට දකින්නට ලැබුණු පුද්ගලයා ඔහුද? මා ඔහු දුටුවේ එක්වරක් පමණක් බව ඇත්තකි. ඒ වුණත් ඔහු ගැන දිවුරා කිව හැකි සමහර කරුණු මා සතුව ඇත. මේ ප්‍රදේශයේ අපේ අසල්වාසීන් සෑම කෙනෙකුම මම මේ වනවිට දැක ඇත්තෙමි. ගල්කුළ මත මා දුටු පුද්ගලයා මොවුන්ගෙන් කවරෙකුවත් නොවේ. මා දුටු තැනැත්තා ස්ටේපල්ටන්ට වඩා උසින් බොහෝ වැඩි වූ අතර ෆ්‍රැන්ක්ලන්ට්ට වඩා කෙටිපුය. එවැනි සිරුරක් ඇත්තෙකු ලෙස මට සිතාගත හැක්කේ බැරිමෝ පමණි. නමුත් එදා රාත්‍රි අප විල්ලුව බලා පිටත්වී ගියේ බැරිමෝ නිවසේ සිටියදීයි. අප පසුපසින් ඒමට ඔහුට හැකියාවක් නොතිබුණු බව මට සහතිකය. එසේ නම් සැඟවෙමින් අප ලුහුබඳින අමුත්තකු මෙහි අප අතර සිටී. ලන්ඩනයේදී ද එවැන්නෙකු සිටියේය. ඔහු මගහැර ඒමට අපට හැකිවී නොමැත. මට මේ තැනැත්තා අල්ලා ගැනීමට හැකිවුණොත්, අප මුහුණ දෙන ප්‍රශ්න සියල්ල විසඳා ගැනීමට හැකිවනු ඇත. මේ අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සඳහා දැන් මගේ සම්පූර්ණ උත්සාහය යෙදිය යුතුය.

මට මුලින්ම හිතුවේ මේ ගැන සර් හෙන්රිට දැනුම් දීමටයි. දෙවනුව මගේ සිතේ ඇතිවූයේ වෙනස් අදහසකි. මගේ කටයුත්තේ

කලින් ආ රාත්‍රියේ මුහුණදීමට සිදුවූ කටුක අත්දැකීම නිසා සර් හෙන්රි සිටින්නේ කම්පාව මුසු කලකිරුණු සිතකිනි. අපේ හිස් මතට එල්ල විය හැකි භයානක ඉරණමක් ගැන මගේ සිතට ද දැනී ඇත. එය වඩාත් බිහිසුණු වන්නේ, එය හරියටම කුමක්දැයි පැහැදිලි කිරීමට මට හැකියාවක් නොමැති බැවිනි. ඒ හැඟීම් නිසා බරවූ හදවතින් මම කාලය ගතකරමි.

එවැනි හැඟීම් සිතේ ඇතිකර ගැනීමට මට හේතුවක් නොමැතිද? අප වටා යම් කුරිරු බලවේග රැසක් ක්‍රියාත්මක වන බවක් මගේ සිතට නැගේ. එකක් පිරිපස එකක් සිදුවෙමින් ආ සිද්ධීන් මාලාවෙන් පෙන්වා දෙන්නේ එවැන්නක් නොදෙව්ද? පවුලේ බිහිසුණු පුරාවෘත්තයට සෑම අසුරකින්ම ගැළපෙන ලෙස සිදුවූ, සර් වාල්ස් බැස්කවිල්ගේ අවාසනාවන්ත අකල් මරණය, විල්ලුවේ ජීවත්වන බිහිසුණු පෙනුමක් ඇති පුදුමාකාර ජීවියකු ගැන ගම්මාසීන් නැවත නැවතත් කළ වාර්තා, ඇත සිටි අසාමාන්‍ය සුනඛයෙකුගේ උඩු බිරිලිමක් වැනි බියකරු ගබඩකකට මම දෙවරක්ම කන්දුන්නෙමි. එහෙත් එවැනි අදහූත සත්ත්වයෙකු එනම් සුනඛ අවතාරයක් පවතින්නේය යන මතයට, නවීන විද්‍යාව පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති අයෙකුට එකඟවිය නොහැකි සිදු උඩුබිරිලිමෙන් පළාතම දෙදරවන සුනඛ අවතාරයක්, පොළොව මත අඩි සටහන් ඉතිරි කරන්නේ කෙලෙසද?

එවැනි මිථ්‍යා විශ්වාසයකට ස්වේච්ඡාවෙන් රැවටීමේ ඉඩක් ඇත. දොස්තර මෝට්මර්ද එවැනි දෙයක් විශ්වාස කරනැයි සිතිය හැක. එහෙත් සාමාන්‍ය බුද්ධිය හෙවත් නෑණු ක්‍රමය මා සතුව ඇත යන්න මගේ විශ්වාසයයි. ඒ අහුව සුනඛ අවතාරයක් ඇත යන කරුණ එක් මොහොතකට වත් විශ්වාස කිරීමට මගේ සිත ඉඩ නොදෙයි. එවැනි දෙයක් විශ්වාස කිරීම යනු මාද නුගත් ගම්මාසීන්ගේ මට්ටමට ඇද වැටීමයි. යක්ෂ පෙනුමක් ඇති බියකරු බල්ලෙකුගෙන් ඔවුහු කැහිලිට පත් නොවෙති. ඔවුනට උවමනා කරන්නේ කටෙන් හා ඇස්වලින් හිනිදැල් විහිදුවන සත්ත්වයෙකි. හෝමස් නම් සිතේ මවාගන්නා එවැනි බහුබ්‍රහ්මවලට කන් දෙන්නෙකු නොවේ. මා ඔහුගේ නියෝජිතයාය.

එහෙත් සැබෑවක් කිසිසේත්ම ඉවත දැමීමට ද නොහැක. භයංකර සුනඛයකුගේ විලාපය නැතහොත් උඩු බිරිලිම, දෙවරක්ම මට

"ඒක ඔබේ වාසියට හරවා ගනිවි කියල මං හිතුවේ නෑ සර් හෙන්රි. මං කොහොමටවත් හිතුවේ නෑ"

"මේ මිනිහා හයානක අපරාධකාරයෙක්" සර් හෙන්රි කීය. "විල්ලුවේ නැත් නැත්විල ගෙවල් තියෙන්නේ වෙන වෙනම. මේ මිනිහා ලේසියෙන් පරාජය භාරගන්නා කෙනෙකු නෙමෙයි. බොහෝ බිහිසුණු පුද්ගලයෙක්. ඔහුගේ මුහුණ දිහා ඒක සැරයක් බැලුවොත් ඒ බව පෙනෙනවා. යෑවෙපල්ලන් මහත්මියාලගෙ ගෙදර ගැන හිතල බලන්න. ඒක ආරක්ෂා භාරගන්න ඉන්නේ ඔහු විතරමයි. සෙල්ඩන් හිරකුඩුවක් තුළට දමලා අගුළු දමනි තුරු කාටවත් කිසිම ආරක්ෂාවක් නෑ"

"ඔහු කාගේවත් ගේකට කඩා වැදින්නේ නෑ මහත්මිය. ඒ ගැන මං ඔබට සහතික වෙන්නම්. මික් ඉදිරියට ඔහුගෙන් මේ රටේ කිසිකෙනෙකුට කරදරයක් වෙන්නෙත් නෑ. තවත් දින කීපයකින් ඔහු දකුණු ඇමරිකාවට යවන්න කටයුතු යුදානම් කරලයි තියෙන්නේ. මහත්මිය, මං ඔබට ආයාචනා කරනවා. මේ බවක් පොලීසියට කියන්න එපා. ඔහු තවමත් විල්ලුවේ ඉන්න බවක් පොලීසියට හෙළිකරන්න එපා. ඔහු පුහුබැඳයාම පොලීසිය දැන් අත්හැර දමලා. ඔවුන් ඔහු සොයා, විල්ලුවට නොආවොත් මහි තිශ්ශබ්දව ජීවිතය ගෙවන්න සෙල්ඩන්ට පුළුවනි. ඒ ටික කාලයකට විතරයි; ඔහු නැවතට දැමීමේ කටයුතු යුදානම් වන තුරු පමණයි."

"වොට්සන්. ඔබ මොකක්ද මේ ගැන කියන්නේ?"

"ඔහු ස්ථිර වශයෙන්ම මේ රටෙන් පිරිවෙලා යනවා නම්, ඒක බදු ගෙවන්නන්ටත් සහනයක් මම කිවෙමි."

"යන්න කලින් ඔහු කාගෙ හැටි ගේකට කඩා නොවැදීවිද කියල අපි කොහොමද දන්නේ?" සර් හෙන්රි විමසීය.

"ඒ වගේ පිස්සු වැඩක් ඔහු කොහොමටවත් කරන්නේ නෑ මහත්මිය. ඔහුට උවමනා වෙයි කියල හිතෙන හැමදෙයක්ම, අපි ඔහුට ලබාදීලයි තියෙන්නේ. ඔහු අපරාධයක් කරනවා කියන්නේ, ඔහු හැංගිලා ඉන්න තැන අනික් අයට පෙන්නා දීම."

"ඒකත් ඇත්ත තමා" සර් හෙන්රි කීය.

"හොඳයි බැරිමෝ....."

"මහත්මිය ඔබට දෙවියන්ගේ ආශීර්වාදය ලැබෙනවා. මගේ මුළු හදවතින්ම මං ඔබට ස්තූතී කරනවා. ඔහු යළිත් අත්අඩංගුවට පත්වුණා නම්, මගේ බිරිඳ ඒ ගෝකයෙන් මැරෙන්න ඉඩ තිබුණා"

"වොට්සන්, මට නම් හිමිකන්තෙකු අපි නීති විරෝධී කටයුත්තකට ආධාර හා අනුබල දෙනවා කියලයි. කොහොම වුණත් දැන් අපට හුඟක් දේවලා අහන්න ලැබුණානේ. ඒවල හැටියට අපට මිනිහව පොලීසියට අල්ලාදීම කරන්නත් බෑ. හොඳයි බැරිමෝ, දැන් ඔබට යන්න පුළුවනි"

තම කෘතඥතාවය පළකිරීමට බැරිමෝ වචන කිහිපයක් මිමිනුවේය. ආපසු යෑමට පිටත්වී ආසේ එය අත්හිටුවා යළි පැමිණියේය.

"ඔබතුමා අපට බොහොම කරුණාවන්කු වුණා. ඊට කෘතඥයා දැක්වීමක් වශයෙන් මට හැකි දෙයක් කරන්න මාත් කැමතියි. මං දන්නා නමුත්, කලින් කාටවත් නොකියූ යමක් තියෙනවා සර් හෙන්රි. මං මේක කියන්න තිබුණේ මීට කලින් වෙනත පුළුවන්. නමුත් මට එය හරිහැටි දැනගන්න ලැබුණේ, මරණ පරීක්ෂණ විභාගය පවත්වා සැහෙන කාලයකට පස්සෙ. මේ ගැන මං කටයුත්තක් කිසිම කෙනෙකුට එක වචනයක් කීවේ නෑ. ඒ අසරණ සර් වාල්ස්ගේ මරණය ගැන" ඒ අසා සර් හෙන්රි සහ මම තිබූයේ ගිහිලි.

"ඔහු මියගියේ කොහොමද කියල බැරිමෝ දන්නවද?"

"නෑහැ මහත්මයා, මං ඒක දන්නෙකු නෑ"

"එහෙනම්?"

"එතුමා එදා ඒ වෙලාවේ ගේට්ටුව අසලට ගියේ ඇයි කියලා මං දන්නවා. ඒ කාන්තාවක් හමුවෙන්න"

"කාන්තාවක් හමුවෙන්න? සර් වාල්ස්?"

"ඔව් මහත්මයා"

"මොකක්ද ඒ කාන්තාවගේ තම?"

"නම් මොකක්ද කියල කියන්න මට පුළුවන් කමක් නෑ මහත්මයා. නමුත් ඇගේ නම්වල මුල් අකුරු මෙකරියෙන් යෙදෙන්නෙ එල්. එල්. යනුවෙන්"

"බැරිමෝ, ඔබ කොහොමද මේක දැනගත්තේ?"

"එදා උදේ සර් වාල්ස් නම්ම ලියුමක් ලැබුණා. ඔහු කරුණාවන්ක කෙනෙකු නිසාත්, ප්‍රසිද්ධ අයෙකු නිසාත්, ඔහුට ලියුම් හුඟක් ලැබෙනවා. අමාරුවේ වැටෙන අය මුදලින් උපකාර පතන්නේ ඔහුගෙන්. නමුත් එදා උදේ ඔහු නම්ම ලැබුණේ මේ ලියුම පමණයි. ඒ නිසා ඒකට මගේ අවධානය වැඩියෙන් යොමුවුණා. එය කැපාල්"

කරලා තිබුණේ කුමක් වෙලාවේදීද, ලියුම් කවරයේ පිටත අකුරු ගැහැනියකගේ”

“ඉතින්?”

“ඉතින් මහත්මයා ඒ ගැන මම තවත් හිතුවේ නෑ. මගේ බිරිඳ නිසා නොවෙන්න, යළිත් හිතන්න උවමනාවක් ආවෙත් නෑ. සර් වාල්ස්ගේ මරණයෙන් පසු ඔහුගේ කන්තෝරු කාමරය වසා දමලයි තිබුණේ. අපි ඒක පිරිසිදු කරන්නවත් උනන්දු වූණේ නෑ. නමුත් මීට සති කිහිපයකට කලින් ඒ කාමරය පිරිසිදු කරන්න මං තීරණය කළා. මගේ බිරිඳයි ඒ කටයුත්තේ යෙදුණේ. ගිනිඋදුනේ පිටුපස කොටසක තිබූ බාගෙට පිලිස්සුණු ලිපියක කොටස් ඇයට හමුවුණා. ඒ ලියුමේ වැඩි ප්‍රමාණයක් පිලිස්සී කුඩා කැබලිවලට කැඩී තිබුණා. ඒත් කුඩා කොටසක්, පිටුවක පෙළවරක් නොදැවී ඉතිරිවී තිබුණා. එය අව වශයෙන් දැවී අළු පැහැයට හැරී තිබුණත්, ලියා තිබූ දේ කියවීමට හැකියාව තිබුණා. ඒ, ලියුම අවසන් කළාට පසු ලියු පසු සටහනක් වගෙයි අපට පෙනුණේ, එහි සඳහන්ව තිබුණේ,

“කරුණාකර මහත්මයා, කරුණාවෙන් මහත්මයාතු ලෙස මේ ලිපිය පුලුස්සා දමන්න. ඒ දහයට ගේට්ටුව ළඟට එන්න.

එල්.එල්”

“ඔබ ළඟ තියෙනවාද ඒ ලියුම් කැල්ද?”

“නැහැ මහත්මයා. අතින් ඇල්ලුවාම එය කුඩා කැබලිවලට කැඩී ගියා.”

“මේ අත් අකුරින්ම සර් වාල්ස්ට මීට කලින් ලියුම් ලැබී තිබෙනවාද?”

“ඔහුට ලැබෙන ලියුම් මොනවාද කියන එක ගැන මම ඒ තරම් සැලකිලිමත් වෙන්නෙ නෑ. එදා ඊළඹුණේ මේ ලියුම පමණක් නිසා මට මතක තිබුණා. එහෙම නොවෙන්න මෙයත් මග හැරෙනවා”

“එල්. එල්. යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කවුද කියන එක ගැන ඔබට වැටහීමක් නැද්ද?”

“නැහැ මහත්මයා. ඔබ වගේම තමයි. නමුත් ඒ කාන්තාව කවුද කියල සොයා ගැනීමට හැකිනම්? අහෙමි නම් අපට හැකිවේවි සර් වාල්ස්ගේ මරණය ගැන අප නොදන්නා යමක් දැනගන්න”

“මේක හුඟක් වැදගත් තොරතුරක් බැරිමෝ. මේ ආරංචිය ඔබ හැංගුවේ ඇයි කියල මට හිතාගන්න අමාරුයි”

“මහත්මයා. ඒ දවස්වලම තමයි අපට මේ සෙල්ඩන්ගේ ප්‍රශ්නය ඇතිවුණේ. ඊට අමතරව මමත් මගේ බිරිඳත් සර් වාල්ස්ට ලොකු

ආදරයක් දැක්වුවා. ඔහු අපට කර තිබෙන උදව් අපට අමතක කරන්න බෑ. මේ යටගිය කුණු හරා ඇවිස්සීමෙන් අපේ අසරණ ස්වාමියාට ලැබෙන ප්‍රයෝජනයකුත් නැහැ. ඒ මදිවාට ගැහැනියකගේ නමකුත් සම්බන්ධ වුණාම? ඕනෑම හොඳ කෙනෙකුගේ වුණත්....."

"ඔහුගේ කීර්ති නාමයට එයින් හානියක් වේවි කියල මබ හිතුවා?"

"මව් මහත්මයා, එවැනි දෙයක් හෙළි කිරීමෙන් සර් වාල්ස්ට්ට ඇතිවෙන හොඳක් නැහැ. නමුත් දැන් මබඟුමා අපට කරුණාවන්තව සලකනවා. අපි දන්න දේවල් මබම හෙළි නොකොළොත්, අපෙන් මබට වෙන්වේ අසාධාරණයක් කියල මට හිතුණා"

"බොහොම හොඳයි බැරිමෝ, දැන් මබට යන්න පුළුවනි"

සේවකයා එතැනින් පිටවී ගිය පසු සර් හෙන්රි මා දෙසට හැරුණේය.

"වොට්සන්, මේ අනුතෙත් ලැබුණු තොරතුරු ගැන මබට මොකක්ද හිතෙන්නෙ?"

"ඒකෙන් ගැටලුව තවත් සංකීර්ණ වුණා. ඒ මිසක් එය ලිහිල්වීමක් වුණේ නැහැ කියලයි මබ හිතෙන්නෙ. අපි තවත් අත්ධකාරයට තල්ලුවුණා."

"මටත් හිතෙන්නෙ එහෙමයි. අපි ඉම් රිල්, එල් හොයාගන්න පුළුවන් නම්, මුළු ප්‍රශ්නයම විසඳාගත හැකිවේවි. අපි මේ තරම් දුරකට කාරණා දන්නවා. අපි දන්නවා මේ ගැන සැඟවුණු තොරතුරු දන්නා ගැහැනු කෙනෙක් ඉන්නා බව. අපට පුළුවන් නම් ඇයව හොයා ගන්න. ඒ සඳහා අපි කුමක් කළ යුතුයි කියාද මබට හිතෙන්නෙ?"

"අපි වහාම මේ ගැන හෝම්ස්ට්ට දන්වමු. ඔහු සොයමින් සිටින හෝඩුවාවට පිවිසෙන්නේ, මේතැනින් වෙන්න පුළුවනි. මේක දැනගත්තාම හෝම්ස් මමහාට ආවේ නැතොත් තමයි පුදුමේ"

මම වහාම මගේ කාමරයට ගියෙමි. උදේ වරුවේ බැරිමෝ සමග අප පැවැත්වූ සාකච්ඡාවෙන් හෙළි වූ කරුණු අනුව හෝම්ස්ට වාර්තාවක් ලිවිමි. මෑතක සිට ඔහුගේ ජීවිතය කාර්ය බහුල අවිචේකී එකක් බවට පත්ව ඇත. ඒ බැව් මට පෙනී ගියේ, බේකර් විදියේ සිට ඔහුගෙන් ලැබුණු ලියුම් ගණනින් ඉතා අඩුවීමත් ඒවා ඉතා කෙටිවීමත් නිසාය. වර්තමානයේ මා යෙදන බැස්කට්ල් පරීක්ෂණය ගැන ඔහුට සැපයූ තොරතුරු පිළිබඳව, ඔහුගේ සඳහනක් වත් නොවීය.

පෞද්ගලික තොරතුරු හෙළිකරන බවට තර්ජනය කරමින් කප්පම්
ඉල්ලූ සිදුවීමක් විසඳීමට, ඔහුගේ අනුග්‍රාහකයෙකු හෝමිස්ට් භාරදී
තිබිණ. මෙම ගැටලුව විසඳීම සඳහා හෝමිස් තම සම්පූර්ණ
අවධානය යොමු කරනවා විය යුතුය. කෙසේ වෙතත් මේ අලුත්
ප්‍රවාහනය ඔහුගේ සිත ඇදගැනීමට සමත් වෙනු නිසැකය. ඔහු
මෙහි පැමිණ සිටියා නම් කොපමණ භෞද්දායී මට සිතියි.

ඔක්තෝබර් 17 වැනිදා

අද දවස පුරාම ඇඳ හැරුණේ ධාරානිපාත වර්ෂාවකි. බිත්තිවල
මුල් ඇඳ තිබූ අයිවි වැල් සොලවමින් වැසී දිය ගලා ගියේය. මට
සිහිවූයේ ආවරණයක් පවා නොමැතිව අඳුරු, සීතල විල්ලුවේ සිටි
අපරාධකාරයා ගැනයි. අසරණයා ඔහු කළ අපරාධ මොනවා වුවත්,
දැනටමත් ඔහු ඒ වෙනුවෙන් සැහෙන්නාක් වීද ඇත. ඊළඟට මගේ
සිතියට නැඟුණේ වෙනත් කෙනෙකු ගැනයි. උන්ධනයේදී රහසිගතව
අප ලුහුබැඳ ආ කර් රැවුල්කාරයා. ඊළඟට මගේ මතකයට ආවේ
විල්ලුවේදී එදා රාත්‍රී මා දුටු, පර්වතයක් මත සිටි මිනිසා පිළිබඳවයි.
ඔහු සිටින්නේත් මේ අයහපත් කාලගුණයට මුහුණ දෙමින්ද?
නොපෙනුණු මුරකරුවෙකු වූ අඳුරේ සැඟවුණු මිනිසා?

සවස් වේදදී මම වැහිකබාය දේශාගෙන් ඉළියට බැස්සෙමි.
වේගයෙන් හැමු සුළඟ සමඟ ආ වැහිපොද මගේ මුහුණේ පතිත
වේදදී, එම සුළඟ මගේ අදකන්වලට, සිවුරුහන් කරදදී, මම
වැසීදියෙන් පෙඟුණු විල්ලුවේ ඇවිද ගියෙමි. මේ වෙලාවේ මහා
වතුරු බිම් පෙදෙසට පිවිසෙන්නෙකුට නම් දෙවියන්ගේම පිහිටයි.
ශක්තිමත් උස්බිම් පවා වැස්සෙන් මඩ වතුරු බවට පරිවර්තනය
වෙමින් ඇත. එදා රාත්‍රී අප පුද්ගලයා පිළිමයක් මෙන් සිටගෙන සිටි
ගල් පර්වතය මම දුටුවෙමි. එහි මුදුනට නැඟුණු මම, එතැනට
පහළින් වූ තැනිතලා පෙදෙසට හෙත් යොමු කළෙමි.

වේගයෙන් කඩා හැරුණු වැසීදිය, රතු මැහැති පස් කඳු සෙදාගෙන
ගලා ගියේය. ඇතින් වූ විල්ලුව හරහා පාවී ගියේ වැහි දියෙන් බරවූ
අළු පැහැති වලාවන්ය. ඒවා පාවී ගියේ අලංකාර පෙනුමක් තිබූ
කඳුවැටි පෙළ සමීපයටයි. ගස් කොළන් කිසිවක් නොතිබූ හිස්
අවකාශයක් ඇත වම්පසින් දක්නට ලැබිණි. බැස්කවිල් මැඳුරේ
ප්‍රධාන අංගන දෙක අඩු වශයෙන් මිදුමෙන් වැසී, එම හිඩැස තුළින්
දිස්විය. මිනිස් වාසයක් පිළිබඳව මට දකින්නට ලැබුණු එකම සලකුණ

එය පමණකි. ඊට අමතරව ඇතිත් වූ කඳු බෑවුමේ, ප්‍රාග් ඓතිහාසික මිනිසුන්ගේ නිවාසවල සුන්බුන් වූ ගල්කණු රාශියක් ද දැකිය හැකි විය. රාත්‍රී දෙකකට පෙර එම ස්ථානයේම පර්වතය මුදුනේ තනිව සිටි මිනිසාගේ කිසිදු සලකුණක් දක්නට නොලැබිණ.

මගේ ගමන අවසන් කර මම ආපසු බැස්කවිල් මැඳුර දෙසට ඇවිද ආවෙමි. තනි අස්වයා බැඳී-රෝද දෙකක් කුඩා අස්ව කරත්තයක් මෙවෙලේ මා පසුකොට ගමන් කළේය. එහෙත් එය මා පසු කළ ඉක්මනින් නවත්වන ලදී. තම කුඩා කරත්තය දක්කාගෙන යමින් සිටියේ අපේ මිත්‍ර දොස්තර මෝට්මර්ය. ඔහු-රඵ මාර්ගයක පැමිණ තිබුණේ ඊවුල්මයර් ගොවිපොළේ සිටයි. ඔහු නිතිපතා අප ගැන විමසීමට අමතක නොකළේය. අපගේ සැපයුක් සොයා බැලීමට මෝට්මර් දිනපතාම වාගේ බැස්කවිල් මන්දිරයට පැමිණියේය. මා ආපසු ගෙනයාම සඳහා ඔහුගේ කරත්තයට ගොඩවෙන මෙන් ඔහු මගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.

ස්පැතියෙල් වර්ගයේ තම කුඩා බල්ලා නැතිවීම ගැන මෝට්මර් සිටියේ සිත් තැවුලට පත්විය. විල්ලුව දෙසට ගමන් කර ඇති උෟ ආපසු පැමිණ නැත. ඔහු සැතපීමට මඉ බැකිතරමින් උත්සාහ කළෙමි. නමුත් එවෙලේ මට සිහිවූයේ එදා ශ්‍රීමුපත් මඩගොහොරුවේ එරෙන හැටි මා දුටු විල් අස්වයා ගැනයි. මෝට්මර්ගේ බල්ලා ඔහුට යළිත් දකින්නට ලැබේ යයි මම කිසිසේත් නොසිතමි.

"ඒක නෙමෙයි මෝට්මර්" මා කිවේ කරත්තය රඵ පාරේ ගැස්සෙමින් ගමන් කරමින් තිබියදීය. "මේ පළාතේ ජීවත්වෙන අය අතර, ඔබ නොදන්නා කෙනෙක් ඉදිවී කියල හිතන්න අමාරුයි නේද?"

"මටත් හිතෙන්නෙ එහෙමයි"

"එහෙම නම් ඔබට කියන්න ඉඵවින්නද, ඇගේ නමේ මුල් අකුරු එල්. එල් කියා යෙදෙන කාන්තාවක් ගැන?"

ඔහු මිනිත්තු කිහිපයක් කල්පනා කළේය.

"කියන්න අමාරුයි" ඔහු කීය. "ඔය කම්කරුවෝ සහ තැනින් තැනට යන එඬේරු වගේ අය ඉන්නවා. ඔවුන් ගැන නම් මං මොකුත් දන්නෙ නෑ. නමුත් වැදගත් පවුල්වල අය හෝ ගොවීන් අතර, ඔය මුල්කුරු කියන කෙනෙක් නැහැ කියලයි මට හිතෙන්නෙ. ඒ වුණත් ඔහොම ඉන්න හිතලා බලන්න" මඳ නිහඬතාවයකට පසු ඔහු යළිත් කථා කළේය.

“ඇයි ලෝරා ලයොන්ස් ඉන්නවා - ඇගේ මුලකුරු එල්. එල්. ඒ වුණත් ඇය ඉන්නේ කුමබ්ලේසිවල.”

“ඇය කවුද?”

“ඇය තමයි ෆ්‍රැන්කලන්ඩ්ගේ දුව”

“මොනවා? අර නාකි ෆ්‍රැන්කලන්ඩ් පීස්සාගේ දුව?”

“අන්න හරි. විල්ලුචේ දර්ශන සිතුවම් කරන්න ආ ලයොන්ස් නම් වික්‍රමිල්පියෙකු සමග ඇය විවාහ වුණා. උඹා තක්කඩියෙක්. ඔහු ඇයව අත්හැර දමල යන්න හිසා. මට අහන්න ලැබුණු හැටියට නම් වැරද්දක එක පැත්තකම හෙමෙයි. ඇය කසාද බැන්දේ තාක්කගෙ අවසරය ඇතුළු හෙමෙයි නේ. ඉතින් ඇයව ආපහු භාරගන්න ෆ්‍රැන්කලන්ඩ් කැමැති වුණේ නෑ. බාගවෙලාවට ඒකට තවත් කාරණා එකක් දෙකක් තියෙන්නත් ඇති. ඉතින් නාකි තක්කඩියයි තරුණ එකයි දෙන්නාගෙන්ම, තරුණියට පිහිටක් ලැබුණේ නෑ. ඇය සම්පූර්ණයෙන්ම අතරමග වුණා.”

“ඉතින් කොහොමද ඇය ජීවත්වෙන්නේ?”

“මං හිතන්නේ. නාකි ෆ්‍රැන්කලන්ඩ් ඇයට යම් මුදලක් ලබාදෙනවා. නමුත් ඒක ඒ හැටි ලොකු ගණනක් වෙන්න බෑ. ඒ මොකද ඔහුටත් තියෙනවා අප්‍රමාණ වියදම්. ඇය අමාරුවේ වැටුණේ තනිකරම ඇගේ වැරද්ද නිසා බව ඇත්තයි. එහෙම කියලා ඇය අන්න අසරණ තත්වයට පත්වෙන්න ඉඩ අරින්නත් බැහැනෙ. ඇය මුහුණදීල තිබුණු ඉරණම ගැන ආදර්ශය මෙහේ පැතිරුණා. මෙහේ කීපදෙනෙක් එකතුවෙලා ඇයට පිහිටවුණා. තමන්ගේම රැකියාවක යෙදී මුදලක් ලබාගන්න අවස්ථාව සලසා දුන්නා. එහෙම උදව් කළ අයගෙන් එක් කෙනෙක් ස්ටේපල්ටන්. තවත් කෙනෙක් සර් වාල්ස්. මමත් සුළු උපකාරයක් කළා. අපි මුදල් පරිත්‍යාග කළේ ඇයට යතුරු ලියනය කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් අරඹන්න”

“ආ එම කරුණ විමසුවේ ඇයිද යන්න දැනගැනීමට ඔහුට උවමනා විය. එහෙත් වැඩිදුර යමක් නොකියා ඔහුගේ කුතුහලය සංසිද්ධිමට මට හැකිවිය. සියලු රහස් හෙළිකොට සෑම කෙනෙකුම අපේ විශ්වාසයට ගැනීමට මෙය අවස්ථාව නොවේ.”

හෙට උදේ මම ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය හමුවීමට කුමබ්ලේසියට යන්නෙමි. පිවෘදයට ලක්වූ කීර්තිනාමයක් ඇති ඇයගෙන්ම සැඟවුණු දොරකුණ දැනගැනීමට මට හැකි වුණොත්? එසේ වුණොත් මේ අතිරිභස් රාශියක් එකට ඇමිණි ඇති දම්වැලේ,

“සර් වාල්ස්ගේ මරණය සිදුවූයේ කොයිතරම් කණගාටුදායක විදියටද? ඊළඟට පිල්ලුව පැත්තෙන් රැට ඇහෙන බිහිසුණු ගබඩා”

Reading Purpose Only - Not for Sale

එක් ගැටලුවක් ලිහා ගැනීමට විශාල පිම්මක් වනු නොඅනුමානය. අන් අයගේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු නොදී මට උවමනා කරුණුවලට පිළිතුරු ලබා ගැනීමේ නුවණ මට ද පහළවෙමින් ඇත. මිළඟට මෝටිමර් මේ ගැන මගෙන් විමසීමට පටන්ගත්තේ, බේරීමට නොහැකි ආකාරයෙනි. එවිට මම ඊර්ෂ්මන්ගේ නිස්කබල අයත්වන්නේ කුමන වර්ගයටදැයි මෝටිමර්ගෙන් විමසුවෙමි. ඉතින් ගමනේ ඉතිරි හරිය දිගටම මට අසන්නට ලැබුණේ කපාල විදහාව ගැනමය. ෂර්ලොක් හෝමස් සමඟ අවුරුදු ගණනාවක් ජීවත්වීමෙන් මට ද යම් යම් දක්ෂතා ලැබී ඇත.

වැඩි කුණාටු සහිත මේ අඳුරු දිනයේ මට සටහන් කිරීමට ඇත්තේ තවත් එක් සිද්ධියක් පමණි. ඒ මේ දැන් බැරිමෝ සමග මා කළ සාකච්ඡාවයි. ක්‍රීඩාව ඇරඹුණු විට පුදුසු කාලයේදී ක්‍රීඩා කිරීම සඳහා, තවත් එක් හොඳ-කුරුම්පුවක් මා වෙත ලැබිණ.

මෝටිමර් අප සමඟ රාත්‍රි හෝජනය ගැනීම සඳහා නැවතුණේය. හෝජනයට පසු සර් හෙන්රි-සහ මෝටිමර් එකතුවේ නම් කාඩ් ක්‍රීඩාවේ යෙදුණහ. මම තනිවම පුස්තකාල කාමරය වෙත ගියෙමි. බැරිමෝ මා සඳහා කෝපි ගෙන ආවේ එතැනටයි. ඔහුගෙන් ප්‍රශ්න කිහිපයක් ඇසීමට මම ඒ අවස්ථාව ප්‍රයෝජනයට ගත්තෙමි.

"ඉතින් බැරිමෝ, කොහොමද ඔබේ පුදුසිද්ධ ආකියාගේ සුවදක්? ඔහු විල්ලුවෙන් ඉවත්වෙලා හිඟිද? නැත්නම් තවමත් එහේමද?"

"මම දන්නෙ නෑ මහත්මයා, මං දෙවියන්ගෙන් ඉල්ලා හිටියා ඔහු මෙහෙන් පිටමං කරන්න කියලා. ඔහු මෙහාට ගෙන ආවේ කරදර පමණමයි. දවස් තුනකට කලින් මම ඔහුට කෑම ගෙනහිං කියල ආවා. ඊට පස්සේ කිසිම ආරංචියක් නෑ"

"ඔබට ඔහු දකින්න ලැබුණාද?"

"නෑ මහත්මයා, නමුත් මං ඊට පස්සේ යනකොට කෑම ටික එතැන තිබුණෙ නෑහැ."

"එහෙම නම් ඇත්තෙන්ම ඔහු තවමත් ඇති?"

"මහත්මයා, අපටත් හිතෙන්නෙ එහෙම තමයි. නමුත් කෑම ටික අරගෙන ගියේ අනෙක් මිනිහා නෙමෙයි නම්"

කෝපි කෝප්පය කටට ළංකිරීම අතරමග නතරකොට, මම බැරිමෝ දෙස පුදුමයෙන් බලා සිටියෙමි.

"එහේ තවත් කෙනෙක් ඉන්නා බව ඔබත් දන්නවා එහෙනම්?"

"ඔව් මහත්මයා, විල්ලුවේ තවත් මිනිහෙක් ඉන්නවා"

"ඔබ දැකලා තියෙනවද ඔහුව?"

“නෑ මහත්මිය”

“එහෙත්ම කොහොමද ඔබ ඔහු ගැන දැනගත්තේ?”

“ඔහු ගැන සෙල්ඩන් මට කිව්වේ සතියකට නැත්තං ඊටත් කලින්. ඔහුත් සැඟවිලයි ඉන්නෙ. නමුත් ඔහු හිඟෙං පැනල ආව කෙනෙක් නම් නෙමෙයි. මේක මගේ හිතට හරි නෑ වොච්සන් මහත්මිය. මං ඔබට ඇත්තම කියන්නම්. මේකෙන් මගේ හිතට හරි අමාරුයි”

“මේ අහන්න බැරිමෝ. මේවා මට අදාළ නෑ. නමුත් මං මෙහේ ඇවිත් ඉන්නෙ ඔබේ ස්වාමියාගේ යහපත් වෙනුවෙන්. වෙන කිසිම දේකට නෙමෙයි; ඔහුට උදව් කරන්න. මට අවංකව කියන්න. ඔබ කෑමති නැති දේ මොකක්ද?”

බැරිමෝ පිළිතුරු දීමට මදක් පසුබට විය. සමහරවිට තමාගේ වේගවත් ප්‍රකාශය ගැන ඔහු පසුබැටිලි වූවා විය හැක. නැතහොත් අවංකව තමාට දැනුණු බැඳීම, විචිතවලට නැගීමට ඔහුට අපහසු වූවා විය හැක.

“මහත්මිය. මගේ හිතට හරි නැත්තේ මේ සිද්ධ වෙන දේවල් ඔහු කීවේ විල්ලුව දෙසට මුහුණ දමා තිබූ වැසිදිය කඩා හැරුණු ජනේලයට අත දිගු කරමිනි. “කොහේ හරි තැනක දරුණු අපරාධයක් සිදුවන්න කටයුතු සුදානම් වෙනවා. මේක නම් කුරිරු අපරාධයකට වන සුදානමක්. මම දිවුරා කියන්නම්-ඉහත්මිය. සර් හෙන්රි මෙහෙත් පිටවෙලා ආපහු ලත්වතයට යනවා නම්, ඒක මට ලොකු සැතපීමක්”

“නමුත් ඔබේ හිතේ හයක් ඇතිවූණේ මොන හේතුවක් නිසාද?”

“සර් වාල්ස්ගේ මරණය දිනා බලන්න; හදිසි මරණ පරීක්ෂකයා මොනවා කිව්වත්, ඒ තේරුම්කිරීම මගේ හිතට හරි නෑ. විල්ලුව පැත්තෙන් රැට ඇහෙන බිහිසුණු ශබ්ද ගැන හිතන්න. ඉර බැස්සට පස්සෙ ගමේ මිනිහෙක්ව විල්ලුව පැත්තෙ යවන්න බෑ, සල්ලි කියක් හරි දෙනවා කිව්වත්. ඊළඟට කඳුකරයට වෙලා හැංගිලා ඉන්න මිනිහා. ඒ මිනිහා හොඳ ජීවිතයක් බලාගෙනයි ඉන්නෙ. ඒ මොකක් කරන්නද? මේකෙ තේරුම මොකක්ද? ඒක බැස්කවිල් නම් තිබෙන අයගේ යහපත සඳහා නම් නොවෙයි. සර් හෙන්රිගේ අලුත් සේවකයන් මෙහේ වැඩ බාරගන්න ඒවිනේ. මං බලාගෙන ඉන්නෙ එතෙක්. එදාට මේ හැම දෙයින්ම මිදිලා, මෙහෙත් පිටවෙලා යන්න ලැබෙන එක ගැන, මං හුඟක් සන්තෝෂ වෙනවා”

“නමුත් මේ නාඳුනන අලුත්තා ගැන ඔබට මොනවද කියන්න පුළුවන්?” මම ඇසිමි. “සෙල්ඩන් මොනවද කිව්වේ? ඔහු හැංගිලා ඉන්නෙ කොහේද, කරන්නෙ මොනවද කියල සෙල්ඩන් දන්නවද?”

"සෙල්ඩන්ට ඒ අමුත්තා වරක් හෝ දෙවරක් දකින්න ලැබීලා තියෙනවා. නමුත් ඒ මිනිසා බොහොම සුක්ෂමව වැඩ කරන කෙරුවක මිනිසෙක්ල. තමන් ගැන කිසි දෙයක් අතින් අයට බලාගන්න ඔහු ඉඩ තියන්නෙ නැතිල. සෙල්ඩන් මුලින් හිතාගෙන ඉඳලා තියෙන්නේ, මේ මිනිසා පොලීසියෙන් කියලා. නමුත් පස්සෙ තේරීලා තිබෙනවා එහෙම කෙනෙක් නෙමෙයි කියලා. ඔහු මහත්මයෙක් වගේ කෙනෙක්ල. ඒත් ඔහු කඳුකරේ ඉඳන් කරන්නෙ මොනවද, හැංගිලා සෝදිසියෙන් ඉන්නෙ මොකටද කියල සෙල්ඩන් දන්නෙත් නෑ"

"ඔහු ජීවත්වෙන්න කොහේද කියලද සෙල්ඩන් කිව්වෝ?"

"අර කඳුකරයේ තියෙනවානෙ ආදී කල්පික මිනිසුන් ජීවත්වුණු ගල්ගුහා වගයක්. අන්න ඒ පැත්තෙ."

"නමුත් කොහොමද ඔහුට කැමබීම ලැබෙන්නේ?"

"සෙල්ඩන් දැකල තියෙනවා කොලුවෙන් මේ මිනිහට කැමබීම අරගෙන එනවා. මට විස්වාසයි ඒ කොලු ගැටයා කැම අරගෙන එන්නෙ කුම්බිට්ටෙසිය පැත්තෙන්."

"බොහොම හොඳයි බැරිමෝ. වෙනිං ඩෙලොවක අපි මේ ගැන වැඩිදුර කතාකරමු."

බැරිමෝ එතැනින් පිටවී ගිය පසු මම අඳුරු ජනේලය වෙත ගොස් විල්ලුව දෙසට තෙත් යොමු කළෙමි. මට දක්නට ලැබුණේ සුළං පහරේ වේගයට ඒ මේ අතට සෙලවුණු ගස්කොළන් සහ ගසාගෙන ගිය වලාකුළුය. අධික සීතල, නොකඩවා ඇඳ හැළෙන වර්ෂාව, අකුණු හා වේගවත් සුළඟ නිසා, කාලගුණයේ තිබුණේ ප්‍රචණ්ඩ බවකි. මෙවැනි රාත්‍රියක ගල්කණු අතර අටවාගත් පැල්පතක ජීවිතය කොතරම් දුෂ්කර එකක්ද? අදහන මිනිසා එවැනි දුෂ්කර ජීවිතයක් ගෙවන්නේ, ඔහුගේ සිතේ ඇති මොන තරම් දරුණු වෛරයකින්ද, ද්වේෂයකින්ද? යහපත් අවෘක්ක අරමුණකින් කෙනෙකු එවැනි දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දෙන්නේ යයි සිතිය හැකිද? මගේ සිත තුළ දැන් ඇත්තේ අවුල්පාලයක පැවළී ඇති ගැටලුවකි. එහි මුල ඇත්තේ විල්ලුව මැද ඇති ගල්ගුහාවකද? මෙම අධිරහසේ පතුලටම කිමිදීමට මිනිසෙකුට කළ හැකි සෑම දෙයක්ම මම කරන්නෙමි. එය තවත් එක දවසකින් හෝ පමා නොකරන්නෙමැයි මම දිවුරා අධිෂ්ඨාන කද් හිතමි.

එකොළොස් වැනි පරිච්ඡේදය තඳු මුදුනේ සැඟවී උන් මිනිසා

පසුගිය පරිච්ඡේදයේ සකස් වූයේ මගේ පෞද්ගලික දින පොතෙන් උපුටා ගත් කොටස්වලිනි. එය මගේ කථාන්තරය ඔක්තෝබර් දහඅට දක්වා වූණු සිදුවීම්වලට ගෙන ආයේය. එම පුදුමාකාර සිදුවීම් හයකට අවසානයක් දක්වා, වේගයෙන් ගමන් කරන්නට පටන් ගත්තේ මේ කාලයේදීයි, ඊළඟ දින කිහිපයේ වූණු සිදුවීම් කොතරම් තදින් මගේ මතුකයේ සටහන්වුවාද යත්, සටහන් නොබලාම ඒවා ඔබට පැවසිය හැක.

ඉතා වැදගත් කරුණු දෙකක් සාර්ථක ලෙස තහවුරු කිරීමට හැකිවූ දිනයේ සිට කථාව අරඹමි. ඉන් එකක් කුම්බලේසියේ ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය පිළිබඳවය. සර් චාල්ස් බැස්කවිල් හමුවීමට ඔහු වෙත ලිපියක් ලියා, ඇය වෙලාවක් යොදාගෙන තිබිණි. ඒ එදා රැ සර් චාල්ස් මියගිය ස්ථානයේදී, ඔහු මියගිය වෙලාවටයි. අනෙක් කරුණ නම් තඳුකරයේ සැඟවී උන් මිනිසාය. ඔහු වඩාත් ගැවසෙන ගල්කණු හා ගල්ගුහා ඇති ප්‍රදේශයේදී හමුවීමට හැක යන්න මගේ විශ්වාසය විය. මා සතුටු ඇති එම කරුණු දෙක ගැන ගවේෂණයක යෙදී, ඒවායේ සැඟවුණු තොරතුරු මතුකරගෙන, ඒවාට යම්

ආලෝකයක් ලබාදීමට මා කටයුතු කළ යුතුය. එසේ නොකළහොත් මගේ බුද්ධියේ හෝ දෛර්යයේ අඩුපාඩු ඇතැයි අනෙක් අය නිගමනය කරනු නිසැකය.

කලින් දා හැන්දෑවේ ලයොන්ස් මහත්මිය ගැන මා දැනගත් කාරණා, සර් හෙන්රි වෙත දැනුම්දීමට මට අවස්ථාවක් නොලැබිණි. ඊට හේතුව එදා බොහෝ රැ-වනතුරුම ඔහු දොස්තර මෝර්මර් සමග කාඩ් ක්‍රීඩාවේ යෙදී සිටීමයි. කෙසේ වුවත් පසුදා උදෑසන හේ පානයේදී මා දැනගත් කරුණු ඔහුට පැවසීම, ඒ අනුව මා සමග කුම්බ්ට්‍රේසියට යාමට කැමැතිදැයි මම ඔහුගෙන් විමසුවෙමි. එහි යාමට මූලදී ඔහු කැමැති විය. ඒ පිළිබඳව වැඩිදුර කල්පනා කළ විට ඒ තීරණය වෙනස් විය. මා තනිව ගියහොත් ලබාගත හැකි ප්‍රතිඵල වඩාත් සාර්ථක වෙතැයි, අපි දෙදෙනාම නිගමනය කළෙමු. ඈය හමුවීමට යාමේදී ගමන වඩාත් වාරික්‍රානුකූල වුණොත්, ඇගෙන් ලබාගත හැකි තොරතුරු ප්‍රමාණයේ ද අඩුවත් වනු නිසැකය. එබැවින් සර් හෙන්රි බැස්කවිල් මන්දිරයේ නවත්වා, මගේ අලුත් ගවේෂණ කටයුත්ත සඳහා මම පිටත්වීමි, ඒ මගේ හෘද සාක්ෂියෙන් යම් වේදනා නැගෙද්දී බව කිවයුතුය.

මා කුම්බ්ට්‍රේසියට ගියේ බැස්කවිල් මැදුරට අයත් අශ්ව කරත්තයෙනි. අශ්වයින් ගැන බලාගැනීම පර්කින්ස් නම් අපේ රියදුරාට පවරා, මම ප්‍රශ්න කිරීමට බලාපොරොත්තු වූ කාන්තාව ගැන සොයා බැලුවෙමි. කඩවීදිය මධ්‍යයේ තිබූ ඇගේ නිවස හා කාර්යාලය සොයා ගැනීම පහසු කටයුත්තක් විය. සිරිත්විරිත්වලට පමා නොවී, සේවිකාවක්, මා සිට ස්වාමීදුව වෙත කැඳවාගෙන ගියාය. මා එහි ඇතුළුවෙද්දී රෙමිංටන් යතුරු ලියනයක් ඉදිරියේ හිඳගෙන සිටි කාන්තාවක්, ප්‍රසන්න සිතාවක් පා මා පිළිගත්තාය. කෙසේ වෙතත් මා අමුත්තෙකු බැව් දුටු විට ඇගේ ප්‍රසන්න සිතාව අතුරුදන් විය. යළිත් වරක් අසුන්ගත් ඈය, මා එහි පැමිණීමට කාරණය විමසුවාය.

ලයොන්ස් මහත්මිය දුටු විට මගේ සිතේ ඇතිවූ පළමු හැඟීම නම් ඈය අතිශයින්ම රුමක් බවයි. ඇගේ දෙනෙත්වල මෙන්ම කෙස් කළඹේද තිබුණේ, දීපතිමත් දුඹුරු පැහැයකි. ඇගේ කම්මුල්වල දුඹුරු පැහැති තිත්වැටී තිබුණද කම්මුල්වලට රෝස මලක පෙතිවල ඇති රෝස පැහැය ලැබී තිබිණි. ඈය වෙත යොමු කළ පළමු බැල්මෙන්ම, මගේ සිතේ ඈයගේ රුව ගැන ඇගයීමක් ඇතිවිය.

එහෙත් දෙවැනි බැල්මෙන් මා දුටුවේ අපාසකි. ඒ මුහුණේ කොතැනක හෝ කුමක් හෝ වරදක් ඇතැයි මට සිතිය. ඇය අතිශය රුමතියක වීම වළකාලන කුමක් හෝ අඩුපාඩුවක් එහි සැඟවී තිබිය. ඒ එක්කෝ දෙනෙත්වල නැත්නම් දෙනොලේ සුළු දෝශයක්, එසේත් නැතිනම් මුහුණේ රළු බවක් විය යුතුය. කෙසේ වෙතත් මේවා මගේ සිතේ පසුව ඇතිවූ හැඟීමය. ඒ මොහොතේ මට දකින්නට ලැබුණේ මා සුන්දර කාන්තාවක අධිස සිටින බවත්, මා පැමිණි කාරණය ඇය මගෙන් විමසන බවත්ය. මා එහි යිය කටයුත්ත කොයිතරම් සියුම් එකක්ද යන්න, ඒ මොහොත පනතුරුත් මට හරිහැටි අවබෝධ වී නොතිබිණි.

“මං ඔබේ තාත්තා අඳුනන කෙනෙකු බව සතුටින් කියන්න පුළුවනි” මම කීවෙමි. එදහන් එය මොන තරම් අනුවණ හඳුන්වා ගැනීමක්ද; කාන්තාව පිළිතුරු දුන්නේ ඒ බව මට හොඳින් වැටහෙන අයුරිනි.

“තාත්තයි මායි අතරේ කිසිම හිතවත් කමක් නැහැ” ඇය කීවාය. “මං තාත්තට ණයක් නෑ. තාත්තගේ යාළුවන්ගෙන් මට ඇති වැඩකුත් නෑ. මට තාත්තෙක් ඉන්නවා තමයි. ඒ වුණත් මියගිය සර් වාල්ස් බැස්කවිල් සහ තවත් කරුණාවන්ත අය කීප දෙනෙකු නොවෙන්න, මට බඩගින්නෙන් මැරෙන්නයි වෙන්නෙ”

“මං මේ ආවේ සර් වාල්ස් බැස්කවිල් සම්බන්ධයෙන් ඔබ හමුවෙන්න” මම කීවෙමි.

කාන්තාවගේ ඇඟිලිකුඩු යතුරු ලියනයේ යතුරු මත වේවිලන අයුරක් මම දුටුවෙමි.

“මං මොනවද ඔහු ගැන ඔබට කියන්නෙ?” ඇය ඇසුවාය.

“ඔබ ඔහුව හොඳින් දැන සිටියා. එහෙම හේද?”

“මං ඔබට කලින් කිව්ව හේ, ඔහුගේ කරුණාවන්ත භාවය ගැන මං හුඟක් ණයගැතියි කියලා. කාටවත් අතපාන්නෙ නැතිව ඒවත්වෙන්න අද මට හැකියාවක් ලැබිල තියෙනවා. ඒ මං පත්වුණු අවාසනාවන්ත තත්ත්වය හේරුම් අරගෙන, ඔහු මට පිහිට වූ නිසා”

“ඔබ ඔහු සමග ලියුම් හුවමාරු කරගත්තද?”

ඇය වහා මා දෙස බැලුවේ කේපය පිළිබිඹු කරන දෙනෙතිනි.

“මොන අරමුණකින් ද ඔබ මේ වීඩියෝ ප්‍රශ්න මගෙන් අහන්නෙ?”

ඇය සැරෙත් ඇසුවාය.

- "මොකටද මං බොරු කියන්නේ?.....
මගේ අසරණකම හැන තේරුම් ගන්නාම මහු
උදව්කරාපි කියල මට හිතුණා"

"අප කීර්තිමත් කතන්දරයක් ප්‍රසිද්ධ වෙත එක වළක්වාගන්නයි මං අහන්නේ" මම කීවෙමි. "අපට පාලනය කරන්න බැරි වෙත විධියට, ඒවා පිටවී යන්න ඉඩ තියෙනවා. එහෙම වෙන්න ඉඩ නොදී මං මෙහෙම අහන එක හොඳයි නේද?"

ඇය නිහඬව සිටියාය. එහෙත් ඇගේ මුහුණ තවමත් සුදුමැලිය. අන්තිමේදී ඇය හිස මසවා බලද්දී මුහුණේ තිබුණේ කිසිවකින් නොසැලෙන පෙනුමකි. එමෙන්ම, කර්ජනාත්මක ස්වරයක් කටහඬේ විය.

"හොඳයි. මං උත්තර දෙන්නම්. මොනවද මඬේ ප්‍රශ්න?"

"ඔබ සර් වාල්ස් සමග ලියුම් ගනුදෙනු කළාද?"

"වරක් හෝ දෙවරක් ඇත්තෙන්ම මං ඔහුට ලිව්වා. ඒ ඔහු මා වෙත කළ පරිත්‍යාග ගැන ස්තූති කරන්න. ඔහුගේ කරුණාවන්ත බව අගය කරන්න"

"ඒවා ලියුවේ කවදා දවස්වලද කියා ඔබ සටහන් කරගෙන තියෙනවාද?"

"නැහැ"

"ඔබට කවදා හරි ඔහු හමුවෙලා තියෙනවාද?"

"ඔව්. ඔහු කුම්බ්ට්‍රේසි වෙත පැමිණි ඔබ්‍රාට්ටු, වරක් හෝ දෙවරක් මට ඔහු හමුවී තියෙනවා. ඔහු විකක් උප්පායීලී කෙනෙක්. ඔහු වඩාත් කැමැතිවුණේ අනුන්ට උදව් කිරීම, ප්‍රසිද්ධියට පත් නොකොට නිහඬව කරන්න"

"නමුත් ඔබ කියනවා, ඔබට සර් වාල්ස් හමුවුණේ කලාතුරකින් ලියුවේ කලාතුරකින් කියලා. ඒ වුණත් ඔබ කියූ ආකාරයට ඔබට උපකාර කිරීමට, ඔබ පත්ව සිටි තත්වය ආදිය ගැන, ඔහු කොහොමද දැනගත්තේ?" මගේ ඒ අමාරු ප්‍රශ්නයට ඇය කෘණිකව පිළිතුරු දුන්නාය.

"මගේ අමාරුකම් ගැන දැනගෙන ආධාර කරන්න, එක්වුණු මහත්වරු සීප දෙනෙක්ම හිරියා. එයින් එක්කෙනෙක් ස්ටේපල්ටන් මහත්මයා. ඔහු තමයි සර් වාල්ස්ගේ හිතවත්ම මිත්‍රයා. ඒ වගේම අසල්වැසියා. ඔහුත් බොහොම කරුණාවන්ත කෙනෙක්. ඔහුගෙන් තමා මගේ අමාරුකම් ගැන සර් වාල්ස් දැනගත්තේ"

"ඔබ කවදා හරි සර් වාල්ස්ට ලියුමක් ලියලා තියෙනවාද ඔබ හමුවෙන්න කියලා?"

ලයොන්ස් මහත්මිය යළිත් වරක් කෝපයෙන් රතු වූවාය.

"මොනවද මහත්මියා ඔබ අහන මේ ප්‍රශ්න?"

"මට කණහාටුයි ලයොන්ස් මහත්මිය. නමුත් ඒ ප්‍රශ්නය මා ඇසිය යුතුමයි"

"එහෙම නම් මට කියන්න තියෙන්නේ කොහොමටවත් නැහැ කියලයි"

"සර් චාල්ස් මරණයට පත් වූ දිනයේ? එහා ඔබට හමුවෙන්න කියලත් ඔහුට ලියුමක් ලිව්වේ නැද්ද?"

මුහුණේ වූ රතු පැහැය මැකීගොස් එය එක්වරම සුදුමැලි වූයේ මළමිනියක විලසිනි. වියළි ගිය දෙනොලින් "නැහැ" යයි කීවද ඇගේ උගුරෙන් ඔබ්බෙයක් පිට නොවිණි. මා ඇගේ පිළිතුර කනිත් ඇසුවා නොව නෙකිත් දුටුවා එමිණි.

"ඇත්තෙන්ම ඔබේ මහකය හරි නෑ" මම කීවෙමි. "ඔබ ඒ ලියුමේ ලියූ එක් ඡේදයක් වුණත් මට පුළුවනි කියන්න. ඒ මෙහෙමයි.

"කරුණාකර මහත්මියා, කරුණාකර. මහත්මයෙකු ලෙස මේ ලිපිය පුලුස්සා දමන්න. ඊ දහයට භේට්ටුව ළඟ සිටින්න"

ඇයගේ සිහි විසඳවී ගියායයි මම සිතුවෙමි. මද වේලාවක් ගතවිය. බලවත් උත්සාහයක් දරා ඇය යටත් කන්ත්වයට පැමිණියාය.

"එහෙනම් මහත්වරු කියල ජාතියක් නැද්ද?" ඇය ඇසුවේ අපහසුවෙන් හුස්ම අල්ලමිනි.

"ඔබ සර් චාල්ස්ට කරන්නෙ අසාධාරණයක්" මම කීවෙමි. "ඔහු ඒ ලිපිය ඇත්තෙන්ම පුලුස්සා දැමීමා. නමුත් පිලිස්සුණු ලියුමක් කියවීමට වුණත් කුම තියෙනවා. ඒ ලියුම ලියූ බව දැන් ඔබ පිළිගන්නවාද?"

"ඔව් මම ලියුවා තමයි!" ඇයට කැහැසිණි. ඒ සමගම ඇගේ හදවතේ තිබූ හැඟීම් ගෙනහැර පෑවාය. "මොකටද මං බොරු කියන්නේ? මට ලැජ්ජාවෙන්න-දෙයක් නෑ. මගේ අසරණකම ගැන තේරුම් ගත්තම ඔහු මට උදව් කරාවි කියල මං බලාපොරොත්තු වුණා. ඔහු හමුවෙන්න අවස්ථාවක් ලබල දෙන්න කියල ලියල යැව්වෙ ඒ නිසයි"

"නමුත් ඇයි ඒ වගේ වේලාවක් යොදා ගත්තේ?"

"ඔහු ඊළඟ දවසේ ලන්ඩනයට යන බව මට දැනගන්න ලැබුණේ අන්තිම මොහොතේ. ඔහු එහෙම ගියාම මාස කිහිපයකට ආපසු නොඑන්න ඉඩ තිබුණා. දෙවනතු ආරණා නිසා, ඒ වේලාවට කලින් එතැනට යන්න මට හැකියාවක් තිබුණේ නෑ."

"ඉතින් ඇයි ගෙවත්තෙයි හමුවෙන්න තීරණය කළේ? ඔබට තිබුණතෙ ගෙදරට යන්න?"

"පිරිමියෙක් තනියම ඒවත්වෙන ගෙදරට, ඔය වෙලාවට ගැහැනියක් තනියම යන්නෙ තොහොමද මහත්මයා?"

"හොඳයි. ඔබ එතැනට ගියාම, ඊළඟට මොකක්ද සිදුවුණේ?"

"මම කොහොමටවත් එහි-සිඳේ නෑ!"

"මොනවා? ලයොන්ස් මහත්මිය?"

"සියලු දෙව්වරුන්ගේ නාමයෙන් මං ඔබට දිවුරලා කියන්නම්. මම එහි ගිඳේ නැහැ. මගේ ගුමනට අවහිර වෙන යම් දෙයක් සිදුවුණා"

"ඒ මොකක්ද?"

"ඒක පොද්ගලික දෙයක්. මට එය කීමට හැකියාවක් නෑ"

"එහෙනම් ඔබ පිළිගන්නවා, සර් වාල්ස් මරණයට පත්වුණු ස්ථානයේදී, එම වෙලාවටම ඔහු හමුවෙන්න, කලින් සුදානම් කරගෙන සිටි බව? ඒ වගේම ඔබ කියනවා ඔහු හමුවීමට ඔබ නොගිය බව?"

"සත්‍යය ඒකයි"

මම නැවත නැවතත් ඇගෙන් හරස් පුත්ත ඇසුවෙමි. එහෙත් එතැනින් එහාට යාමට මට හැකියාවක් නොලැබිණි.

අවසන් තීරණයකට එළැඹීමට නොහැකිවූ මෙම දීර්ඝ සම්මුඛ සාකච්ඡාව අවසන් කරමින් මම අසුනෙන් නැගිටිමි.

"ලයොන්ස් මහත්මිය" මම කීවෙමි. "ඔබ දන්නා හැම දෙයක්ම ඔබ අවංකව එළියට දමන්නෙ නෑ. ඒකෙන් ඔබ හිස මත පටවාගන්නෙ විශාල වගකීමක්. ඒ වගේම ඔබ සත්‍යය හෙළි නොකළ කෙනෙකුගේ තත්ත්වයටත් ඩෑවෙනවා. මේ ගැන මං පොලීසියෙන් ආධාර ඉල්ලුවොත්, ඔවුන්ගේ භූකය-ඔබ අවසන් එල්ල වෙව්. ඔබ ඒ ගැන තීරණය නම්, ඊට එතැනදී හමුවෙන්න කියා සර් වාල්ස්ට ලියූ බව මුලින් නොපිළිගත්තෙ ඇයි?"

"එහෙම කළොත් ඒකෙන් කවුරු හරි වැරදි නිගමනයකට ඒව් කියල, මගේ හිතේ බයක් ඇතිවුණා. එයින් මගේ නම මොනව හරි අපවාර කතාවකට ගැවෙයි කියල මට හිතුණා"

"ඔබ යැවූ ලියුම විනාශ කර දමන්න කියා ඔබ සර් වාල්ස්ට බලකර තිබුණා. ඒ ඇයි?"

"ඔබ ලියුම කිවේවා නම් ඒකට හේතුවත් දන්නවා ඇති"

"මුළු ලියුමම කියෙව්වා කියලා මං කිව්වේ නැහැ" මම කීවෙමි.

"ඔබ එහි කොටසක් කියෙව්වා.....?"

"මං උපුටාගෙන කිව්වේ ලියුමේ යටින්ම තිබූ පසුවදන. මං කලින් කිව්වා වගේ ලියුම පුලුස්සා දැමීම නිසා, ඒක සම්පූර්ණයෙන්ම කියවන්න හැකියාවක් තිබුණේ නැ. මං අම්ම ඔබෙන් නැවත වරක් අහන්නෙ. සර් වාල්ස්ගේ මරණය දවසෙ ඔහු අතට ලැබුණු අන්තිම ලියුම එයයි. ඒක විනාශ කර දමන්න කියලා ඔබ ඔහුට තදින්ම කිව්වේ ඇයි?"

"ඒක හුඟක්ම පෞද්ගලික කාරණයක්"

"අන්න ඒ නිසාම තමයි මේක වැඩි ප්‍රසිද්ධියකට පත් නොකොට ඔබ විසඳාගත යුත්තේ"

"එහෙම නම් මං ඒක ඔබට කියන්නම්. මගේ අවාසනාවන්ත අතීතය ගැන ඔබට ගමන් අහන්න ලැබුණේ නැද්ද? එහෙම ඇහුවා නම් ඔබට දැනගන්න ලැබෙන්න ඇති. මං මගේ හිතුමනාපෙට නොගැළපෙන විචාරයකට පටලැවුණු බව. ඒකෙන් මට ඉතිරිවුණේ පසුතැවිලිවීම පමණයි"

"ඒක මට අහන්න ලැබුණා"

"මගේ ස්වාමීපුරුෂයා වූ ඒ නිව සුද්ගලයා නිසා, මට විදින්න සිදුවූ දුක් කරදරවල කෙළවරක් තිබුණේ නැ. නීතිය තියෙන්නේ ඔහුගේ පැත්තෙන. යළිත් ඔහු සමඟ ජීවත් වෙන්න කියලා මට නීතියෙන් බලකරන්න, ඔහුට හැකිආව තියෙනවා. සර් වාල්ස්ට මං ඒ ලියුම ලිව්වේ, ඒ කාලයේ මට එක්තරා කාරණයක් දැනගන්න ලැබුණා. ඒ තමයි මගේ සැමියාට යම් මුදලක් ගෙවීමට හැකි නම්, යළිත් වරක් මට සම්පූර්ණ නිදහසක් ලබාගන්න හැකියාවක් ඇති බව. මට උවමනා කරල තිබුණු එකම දෙය එයයි. සිතේ සැනසීම, සතුට, ආත්ම ගෞරවය ආදී හැමදෙයක්ම එවිට මට ලැබෙනවා. සර් වාල්ස් කියන්නේ මොන තරම් කෘතභීති කෙනෙක්ද කියන කරුණ මං දැන හිටියා. මගේ දුක් ගැනවිල්ල මගේ කටිත්ම අහන්න ලැබුණොත්, ඔහු මට උදව් කරාවි කියලා මට හිතුණා"

"ඉතින් ඇයි ඔබ නොහියෙ?"

"මං නොහියෙ ඒ අතරේදී මට වෙනත් මාර්ගයකින් උදව් ලැබුණු නිසා"

"ඇයි ඉතින් ඔබ ඒ කාරණය සර් වාල්ස්ට ලියලා තේරුම් කරල තුදුන්නේ?"

“මම එහෙම කරන්නයි හිටියේ. සුසුවදා උදේ පත්තරයේ ඔහුගේ මරණය ගැන දකින්න නොලැබුණා නම්”

මෙම කාන්තාව සඳහන් කළ කරුණු එකකට එකක් ගැලපුණු අතර, ඒවායේ සම්බන්ධතාවය ද නිවැරදි විය. මා කොපමණ ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කළත් ඇය ඒවායෙන් සසලවන බවක් නොපෙනිණි. ඇය කීවේ ඇත්තක්ද යන්න පරීක්ෂා කර බැලීමට මට තිබුණේ එකම ක්‍රමයක් පමණි. එනම් මේ මරණය සිදුවූ කාලයේ හෝ ඊට ආසන්න දිනයක සිය සැමියාගෙන් වෙන්වීමට, ඇය දික්කසාද නඩුවක් පැවරුවේද යන්න සොයාබැලීමයි.

එදා රාත්‍රී ඇය බැස්කවිල් මැඳුරට ගියේ නැති බව ලයොන්ස් මහත්මිය සහතික කර තිබිය. එය ඇත්තක් බව අපට පිළිගත හැක. ඇයි? කුඩා අයව කුරක්කුසක් හෝ නොමැතිව, ඇයට බැස්කවිල් මැඳුර දක්වා යා හැකි ක්‍රමයක් නැත. පයින් ගියා නම් පාන්දර එක, දෙක වනතුරු ආපසු කුම්බ්ට්‍රේසියට පැමිණීමට ද ඇයට නොහැක. එවැනි ගමනක දෙදුණා නම් එය රහසක් ලෙස තබාගැනීමටද නොහැක. ඒනිසා අපට සිතාගත හැක්කේ ඇය පැවසූ දෙය ඇත්තක් බවයි. එසේත් නැතිනම් අඩු වශයෙන් එයින් කොටසක්වත් ඇත්ත බවයි. මා ආපසු ආවේ බලාපොරොත්තු කඩවුණු හැඟීමෙනි.

මගේ ඉදිරි ගමන අවසිර කරමින් ඉදිකර ඇති පවුරකට, යළිත් වරක් මම මුහුණ දී සිටිමි. එහෙත් මෙම කාන්තාවගේ මුහුණේ පෙනුම, කතා බහ සහ හැසිරීම මගේ සිතේ සැකයක් ඇතිකරයි. මට හෙළිනොකළ රහසක් ඇය ළඟ ඇති බැව් මට හැඟිණි. එසේ නැත්නම් ඇය අර තරම් සුදුමැලි වූයේ ඇයි? අනෙක් කරුණු බොහොමයක් ඇය මුලින් සඳහන් නොකළාය. අන්තිමේදී ඇය ඒවා පිළිගත්තේද ගැලවීමට මඟක් නොතිබූ තැනයි. බේදවාචකය සිදුවූ දිනවල, මේ කිසිවක් හෙළිනොකොට ඇය මඟහැරියේ ඇයි? ඇය මට පැවසූ, මා වෙත තේරුම් කරදුන් පැහැදිලි කිරීම් අනුව, ඇත්තෙන්ම ලයොන්ස් මහත්මිය ඇය අඟවන තරම් අහිංසකද? මම නම් එසේ නොසිතමි. මේ මොහොතේ ඒ දෙසට තවත් සොයා බැලීමට මට ඉඩක් නොමැත. විල්ලුවේ ගල්කණු හා ගල්ගුහා අතර ඇති අනෙක් හෝඩුවාව දෙසට මගේ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

ඒ ඉතාමත් අපැහැදිලි අඩවියකි. ඒ බැව් මා තේරුම් ගත්තේ ආපසු යමින් සිටියදීය. ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා විසූ බව හැඟවෙන ගල්කණු හා ගල් ගෙවල්, සෑම තන්දක් පාසාම තිබිණි. බැරිමෝගේ

අදහස වූයේ අමුත්තා, ගල්කණු මතු ගල්ලෑලි හා ගල්පතුරු තබා සැදූ ගල් ගුහාවක පදිංචි වී සිටිනා බවයි. එහෙත් එවැනි අවටාල සියයකට නොඅඩු ගණනක් මෙම විල්ලුව පුරා විසිරී තිබීමට ඉඩ ඇත. මා යායුතු නියම මඟ පෙන්වාදීමට මට ඇත්තේ එදා රැ මා විදි අත්දැකීම පමණි. අදහන මිනිසා කළ පැහැති ගල් පර්වතයක් මුදුනේ සිටින ආකාරය, එදා මම මගේ ඇස් දෙකෙන්ම දුටුවෙමි. එසේ නම් මගේ සෝදිසිය ඇරඹිය යුතු මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය එයයි. එතැනින් පටන්ගෙන විල්ලුවේ පිහිටි ගල්ගෙවල් එකක් පාසා පරීක්ෂා කළ යුතුය. එයින් එකක සැඟවී සිටි මා සොයන පුද්ගලයා හමුවුවොත්, මවිසින් කළ යුතු වැදගත් කර්තව්‍යයක් ඇත. අවශ්‍ය වුවහොත් මගේ විවේච්චරය එල්ලකොට කර්ජනය කර, ඔහු කවුද යන්න මූලින් විමසිය යුතුය. මෙපමණ කාලයක් අප මඟහරිමින් සිටියේ ඇයිද යන්නද මා දැනගත යුතුය. රිජන්ට් විදියේදී මහ සෙනඟ අතර ඔහු අපෙන් බේරී පැනගිය බව ඇත්තායි. එහෙත් මේ පාළු විල්ලුවේදී එවැන්නක් කිරීමට, කිසිම ඉඩක් නොමැති බැව් ඔහුට පෙනී යනු ඇත. යම් හෙයකින් ඔහුගේ ව්‍යාසස්ථානය මට හමුවී ඔහු ඒ තුළ නොසිටියහොත් මා කළ යුත්තේ කුමක්ද? එසේ නම් මා ඒ තුළ සැඟවී ඔහු එතතුරු බලා සිටිය යුතුය. රැදී සිටීමට ගතවන කාලය කොයි තරම් දීර්ඝ වුවත් ඔහු ආපසු එනතුරු බලා සිටිය යුතුය. ලන්ඩනයේදී හෝමිස්ට් මොහු අල්ලා ගැනීමට නොහැකි විය. මේ අදහන මිනිසා විල්ලුවේදී අල්ලා ගැනීමට මම මගේ සම්පූර්ණ උත්සාහය යොදන්නෙමි. මගේ ගුරුතුමාට නොහැකිවූ දේ කිරීමට මට හැකි වූණොත් එය විශාල ජයග්‍රහණයකි.

මෙම පරීක්ෂණය ඇරඹූ පසු අපට දිගින් දිගටම වාසනාව අහිමිවිය. එහෙත් අන්තිමේදී දැන් එය මගේ පිහිටට මා වෙත පැමිණ ඇත. මෙසේ වාසනාව ගෙන ආ දුකයා අන් කවරෙකුගේ නොවී ග්‍රැන්ක්ලන්ඩ් මහතාය. ඔහුගේ ශ්‍රේණියෙන් කෙළවර වූ ගේට්ටුව විවෘතවූයේ, මා ගමන් කරමින් සිටි මාර්ගයටයි. රතු පැහැති මුහුණක්ද, මුහුණ දෙපස පැසුණු රැවුළක්ද තිබූ ග්‍රැන්ක්ලන්ඩ් තම ගේට්ටුව අසලට වී බලා සිටියේය.

“ඉහ දවසක් වොට්සන් මහත්මයා! ඔබේ කරත්තයේ අශ්වයින්ට දෙන්නකො පොඩි විවේකයක්. මා එක්ක වයින් වීදුරුවක් බීලා මගේ ජයග්‍රහණය භුක්ති විදින්න, එන්න මගේ ගෙදරට”

ඔහු තම දියණියට ආලකු ආකාරය අසන්නට ලැබුණු පසු, මා සිටියේ ග්‍රැන්ක්ලන්ඩ් ගැන පැහැදීමකින් නොවේ. එහෙත් පරීක්ෂක්

විස්තරවීම් රඳුරු වලින්

Reading Purpose Only Not For Sale

“වොට්සන් මහත්මයා, ඔබේ අත්වයන්ට
දෙන්නකො පොඩි විවේකයක්”

සමග අශ්වකරත්තය ආපසු බැස්කවිල් මන්දිරයට යැවීමට මට උවමනා වී තිබිණ. මෙය ඊට හොඳ අවස්ථාවකි. මම රියෙන් බැස්සෙමි. රාත්‍රි ආහාරය සඳහා මැදුර වෙත ඇවිද එන බව රියැදුරා අත සර් හෙන්රිට දන්වා යැවීමි. අනතුරුව රැයන්ක්ලන්ඩ්ගේ ඇරයුම් පිළිගෙන ඔහු පිටුපසට නිවසට ඇතුළුවූයෙමි.

“මහත්මයා, අද මට ජයග්‍රාහී දවසක් ඔහු කීවේ සිනාවෙන් උතුරමිනි. “මගේ ජීවිතයේ රන් අකුරෙහි ලියවෙන දවසක්. මං ජයග්‍රහණ දෙකක් අද එකවර ලබාගන්නා. මං මේ පළාතෙ මිනිස්සුන්ට කාරණයක් උගන්වන්නයි හදන්නෙ. නීතිය කියන්නෙ නීතිය. රටේ මිනිස්සුන්ට ඒ බව හරියාකාරව උගන්වන්න ඕන. කිසිම බයක් නැති මිනිහෙක් මෙහෙු ඉන්න බව මේ පළාතෙ මිනිසුන්ට තේරුම් කර දෙන්න ඕන. නාති මිඩ්ල්ටන්ගේ උද්‍යානය මැදින් පුරාණ කාලයේ පාරක් තිබිල තියෙනවා. එයා ඒක හරහා වූටත් ගතගෙන බොහොම දීර්ඝ කාලයක් බව ඇත්ත. නමුත් මම නඩු කියලා, ගමේ මිනිස්සුන්ට ඒ පාර ලබා දුන්නා. දැන් ඒ පාර තියෙනවා මිඩ්ල්ටන්ගේ ගෙදර ඉස්සරහ දොරට යාර කීයක් නුදුරෙන්. මමට මොනවද ඒ ගැන හිතෙන්නෙ? සාමාන්‍ය මිනිසුන්ගේ අයිතිවාසිකම් පාගලා විනාශ කර දමන්න බැව් බව, අපි මේ ධනපතියන්ට උගන්වන්න ඕන. උන් තම යකාටම යන්න ඕන!

මං ජයගත් අතික් නඩුව මේකයි. ආර්න්ඩ් රිච්ට්ල මිනිස්සු විනෝදය ගතකරන්න කඳවුරු බදින්න යන කැලැබිමක් තියෙනවා. මේ යක්ස මිනිස්සු හිතාගෙන ඉන්නෙ. උන්ට උවමනා උවමනා තැන්වලට ගිහිං විනෝද වෙන්න, කාලය ගත කරන්න පුළුවන් කියලා. ඒ ඉඩම්වල අයිතියක් උන්ට නැතත්, ඒවා ගැන උන්ගේ කැකීමක් නෑ. බෝතල් අරගෙන, පත්තර අරගෙන රංචු ප්‍රිට්න් ඒවාට ගිහින් විනෝද වෙනවා. වොට්සන් මහත්මයා, ඔය නඩු දෙකම! මතක තියාගන්න නඩු දෙකම තීන්දු වුණේ මට ජයග්‍රහණය ළඟාකරමින්. මේ වගේ දවසක් මෑත කාලෙක තිබුණේ නෑ. අන්තිමට මට මේ විදියේ ඉහළ ජයක් ලැබුණේ, සර් ජෝන් මෝල්න්ඩ්ට එරෙහිව දැමූ නඩුවෙන්. ඒකෙදි මං නඩු කිව්වේ අවසර නොමැතිව ඇතුළුවීම ගැන. එයා මොකද කළේ? එයාට අයිති කැලේ වල්හාවුන් ළගින අඩවියෙ හාවුන්ට වෙඩි තිබ්බා”

“හරිම පුදුමයි. කොහොමද ඔබ එහෙම දෙයක් කළේ?”

"නිති වාර්තා පොත් දිගහැරුණු බලන්න මහත්මයා. ඒවා කියවීමෙන් ලැබෙන වාසිය අප්‍රමාණයි. කවිත්ස් බෙන්චි උසාවියේ විභාග වුණු ඊයන්කල්න්ඩ්ට එදිරිව මෝලන්ඩ්. ඒකට මට පවුම් දෙසියක් වියදම් වුණු බව ඇත්තයි. ඒ වුණට නඩුවෙන් දිනුවේ මෙ"

"ඒකෙන් ඔබට මොකක්වත් යහපතක් වුණද?"

"මට කිසිම යහපතක් වුණේ නෑ. මං ඒ විදියට නඩු කිව්වේ මට වාසියක් බලාගෙන නෙමෙයි. මං ඒ කාරණාව කියන්නේ ආධම්බරයෙන්. මං ඒක කළේ මහජනයා වෙනුවෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකමක් හැටියට සලකලා. මං හොඳ උදාහරණයක් කියන්නම්. කිසිම සැකයක් නෑ. ඊයන්වර්තිවල මිනිස්සු අද රැට මා විදියට පව්වයක් හදලා පුලුස්සනවා. ගිණි සැරේ ඔවුන් එහෙම දෙයක් කළ වෙලාවේ මං පොලීසියට දැනුම් දුන්නා. මං ඔවුන්ට කිව්වා ඒවට ඉඩදෙන්න එපා කියල. මේ ප්‍රාන්ත පොලීසියේ වැඩ කරනු කෙරෙන විදිය බොහොම නින්දා සහගතයි මහත්මයා. මට ලැබිය යුතු ආරක්ෂාව ඔවුන් සලස්වන්නේ නැහැනේ. මං දැන් නඩුවක් දමලා තියෙන්නෙ මේ ගැන. ඒක මහ රජතුමා එදිරිව ඊයන්කල්න්ඩ් නඩුව. පොලීසියේ අදක්ක කම ගැන ඒකෙන් මහජනයාට දැනගන්න ලැබෙනවා. මට මේ විදියට සැලකීම ගැන, පස්සෙ ඔවුන්ට පසුතැවිලි වෙන්න වේවි කියල මං පොලීසියට කිව්වා. මගේ කීම දැනටමත් ඇත්ත වෙලයි තියෙන්නෙ"

"ඒ කොහොමද?" මම ඇසිමි.

මහලු ඊයන්කල්න්ඩ්ගේ මුහුණට නැඟුණේ තමා බොහෝ දේ දන්නා බව පෙන්නන සලකුණුය.

"ඒ කොහොමද කිව්වොත් උන් මැරීගෙන හොයන දෙයක් ගැන මං හොඳට දන්නවා. ඒ වුණත් මං ඒ කාරණාව ඔය කක්කඩින්ට කියව්වත් කියන්නෙ නෑ"

මා කල්පනා කරමින් සිටියේ ඔහුගේ බල්පල් දෙඩවීමෙන් ගැළවී යාහැකි ක්‍රමයක් ගැනයි. එහෙත් දැන් නම් මට සිතුවේ ඒවා වැඩි වැඩියෙන් අසන්නට ලැබීම යහපත් බවයි. ඔහුගේ අදහස්වල යම් පරස්පර විරෝධී බවක් තිබිණි. ඔහුගේ චිත්වාසය දිනාගෙන රහස් හෙළිකර ගැනීමට හොඳම ක්‍රමය මම තෝරාම ගනිමි. ඒ ඔහු දොඩවන කාරණා ගැන උනන්දුවක් දැක්වීමයි.

"කාගෙ හරි ඉඩමක හොඳින් කෙරෙන සතුන් දඩයමක් ගැන වෙන්නෑති. ඒකෙ සැකයක් නෑ මා කීවේ ඕනෑවට එපාවටය.

"ඉලන්දාරියා! මේක ඊට වඩා බොහොම වැදගත් දෙයක්. මං තොරතුරු දන්නේ විල්ලුවේ හැංගිලා ඉන්නා අපරාධකාරයා ගැන නං? එතකොට කොහොමද?"

මම පුදුමයට පත්වී ඔහු දෙස බලා සිටියෙමි.

"ඔබ කියන්නේ අපරාධකාරයා හැංගිලා ඉන්න තැන ඔබ දන්නවා කියලද?"

"ඔහු හැංගිලා ඉන්න තැන හරියටම මං නොදන්නවා වෙන්ත පුළුවනි. නමුත් ඔහු අල්ලාගන්න පොලීසිය කළ යුත්තේ මොකක්ද කියන එක මං විශ්වාසයටම දන්නවා. ඔබට නිකමටවත් හිතූණේ නැද්ද. මිනිහෙකු අල්ලාගන්න තියෙන පහසුම විධිය? ඒ ඔහුට කැමතිම ලැබෙන ආකාරය සොයා ගැනීමෙන් බව?"

ආර්තන්ලන්ඩ් කියන දේ ඇත්තක් බව මට පෙනී ගියේය.

"ඔබ කියන දේ හරි. ඒ ගැන කිසි සැකයක් නෑ" මම කීවෙමි.

"නමුත් අපරාධකාරයා විල්ලුවේ ඉන්නවා කියන කාරණය ඔබ කොහොමද දන්නෙ?"

"මං කොහොමද දන්නෙ? ඒ අපරාධකාරයාට කැම ගෙනයන පණිවුඩකාරයා, මං මගේ ඇස්දෙකෙන්ම දැකල තියෙනවා!"

බැරිමෝට් අත්විය හැකි ඉරණම ගැන මගේ සිතේ ඇතිවූයේ කණගාටුවකි. මේ වයස්ගත පුද්ගලයා නෑම දෙනෙකු සමගම සන්ධිකරන හැමදේකටම අත දමන්නෙකි. ඔහුගේ අතටම බැරිමෝගේ රහස හෙළිවීම බරපතළ කරුණකි. එහෙත් ආර්තන්ලන්ඩ් ඊළඟට කියූ දෙයින් මගේ සිත සැහැල්ලු විය.

"ඔහුට කැම අරගෙන යන්නෙ ළමයෙක් බව අහලා ඔබ පුදුම වෙව්. මගේ පියස්ස මත තියෙනවා දුෂ්චර්යයක්. මං හැමදාමත් ඒකෙන් අර ළමයා ව දකිනවා. ඔහු ගමන් කරන්නේ එකම පාරක, එකම වෙලාවකට. ඒ විදියට කැම අරගෙන යන්නෙ අපරාධකාරයාට නෙමෙයි නම් වෙන කාටද?"

මෙය නම් වාසනාව පෑදීමකි! එහෙත් ඒ ගැන මගේ සිතේ උදෙසාගයක් ඇතිවූ බව නොපෙන්වා, එය සඟවාගත්තෙමි. ළමයෙක් විල්ලුවේ වසන අදහස පුද්ගලයාට කැම ගෙන යන්නේ ළමයෙකු බව බැරිමෝ කීය. ආර්තන්ලන්ඩ් පැටලී ඇත්තේ අපරාධකරු පිළිබඳ හෝච්චාවක නොව නාඳුනන අමුත්තා ගැන හෝච්චාවකයි. ආර්තන්ලන්ඩ් දන්නා කරුණු ඔහුගෙන් හෙළි කරගැනීමට මා උත්සාහ කළ යුතුය. එසේ වුවහොත් ඉතා දුෂ්කර හා දීර්ඝ කටයුත්තක නොයෙදී, මගේ අරමුණ පහසුවෙන් ඉෂ්ඨ කර ගැනීමට හැකිවනු

ඇත. එහෙත් ඔහුගෙන් ඒවා හෙළි කරගැනීමට ඇති හොඳම තුරුම්පු කොළය ඔහු කියූ දේ ගැන උනන්දුවක් නොදැක්වීමය.

"මට නම් හිතෙන්නෙ මෙහෙම දෙයක්" මම කීවෙමි. "විල්ලුවේ බැටළුවන් ඇතිකරන එඩේරෙකුගෙ පුතෙක්. සතුන්ට තණ කවන්න ගිය තාත්තට කෑම අරගෙන යනව වෙන්න ඇති"

තම මතයට ඇති විරුද්ධතාවය ඉතා සුළු එකක් බැව් පෙනුණත් ඊයන්ක්ලන්ඩ් කෝපයට පත් කිරීමට එය ප්‍රමාණවත් විය. දෙනෙත්වලින් ගින්දර පිටකරන්න අයුරින් මා දෙස බැලූ ඔහුගේ. සිතේ ඇති වූ කෝපය මම තේරුම් ගනිමි. ඔහුගේ මුහුණේ තිබූ අළු පැහැති දිගු රැවුල් ගස් එළියට පිම්බී ආවේ. කෝපාවිෂ්ඨ බලලෙකු සිහි ගන්වමිනි.

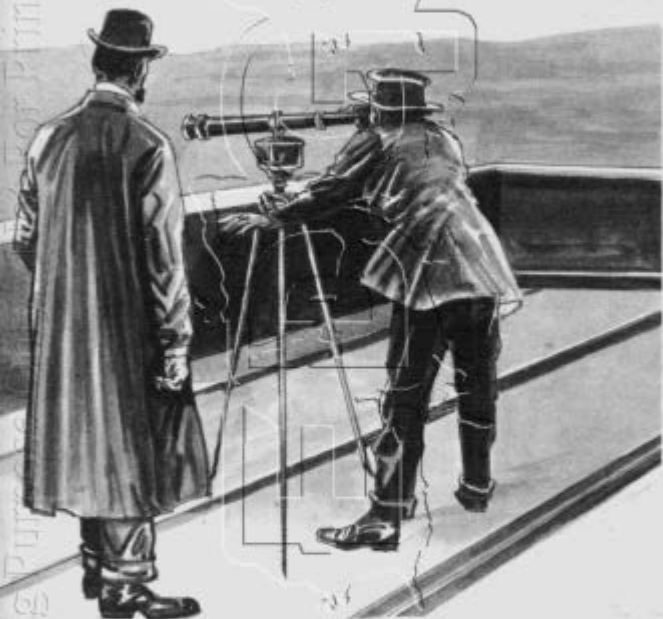
"මේ ඇත්තමයි මහත්මයා" ඔහු කීවේ පුළුල්ව විහිදුණු විල්ලුව දෙසට අතදිගු කරමිනි. "අර ඇත තිබෙන ඉහළට නැඟුණු ගල්පර්වතය ඔබට පෙනෙනවාද? හොඳයි. ඔබට පෙනෙනවාද ඊට එහායින් තිබෙන කටුපදුරු සහිත උස්බිම? ඒක තමයි මුළු විල්ලුවේම ගල්පර්වත වැටියේත්ම පිරුණු අඩවිය. ඔබ හිතනවද බැටළුවන්ට තණ කවන එඩේරෙක් ඒ කටුපුත්තට මිය හරියට යාහි කියල? මහත්මයා ඔබ කියන්නේ හරි මෝඩ බහුබුදු කතාවක්"

මා එවැන්නක් කීවේ කාරණා හදිහාවූ තේරුම් නොගෙන බව. පරාජය පිළිගන්නා ආකාරයෙන් කීවෙමි. ඔහුගේ අඳහස්වලට මා හිස නැමූ ආකාරය ගැන ඔහු සතුටට පත්විය. මිලගට ඔහු තමාගේ රහසිගත සොයා ගැනීම් තවත් කිහිපයක් මා වෙත හෙළි කළේය.

"මහත්මයා හොඳ විස්තරයට ගන්න. මං යම් කිසි නිගමනයකට එන්නෙ ඊට ඉතාම හොඳ ඡේතු සාධක තියෙනවා නම් විතරයි. පොදියක් තමන්ගේ කර උඩ තියාගෙන විල්ලුවට යන කොලුවා, මං නැවත නැවතත් දැකල තියෙනවා. හැමදාම..... සම්හරදට දවසට දෙවරක් මං දැකල තියෙනවා..... නෑ..... ඔහොම ඉන්න මොහොතක්. දොස්තර වොට්සන්. මං දැන්නෙ නෑ මගේ පෙනීමේ ඇතිවූණු මායාවක් ද කියලා. මේ මොහොතෙන් කන්ද පැත්තට මොකක් හරි දෙයක් වලනය වෙතවා. මං හරිද නැත්නම් මගේ ඇහේ දෝසයක්ද?"

ඔහු පැවසුවේ සැකසුම් ගණනක් ඇතින් පිහිටි පෙදෙසක් ගැනයි. එහෙත් ඔහු කියූ දේ නිවැරදි විය. පසුබිමේ වූ අදුරු කොළ පැහැයට සහ අළු පැහැයට ඉදිරියෙන් බලනය වූ කළු පැහැති තිතක් මම දුටුවෙමි.

Prasanna Parakkal P.M.

"ඉක්මන් කරලා බිලින්න දෙයින්කර වොට්සන්!"

"එන්න මහත්මයා එන්න" ඊයැත්තලන්ඩ් කැගැසුවේ උඩුමහලට දිවයමිනි. "මෙබේ ඇස්දෙකෙන්ම බලාගන්න හැමදෙයක්ම. ඊළඟට මෙවම පුළුවනි නිශ්චය කරන්න"

නිවසේ වහල මතවූ පුවරුවක් මත, ත්‍රිපාද ආධාරකයක් විය. ප්‍රබල දුරේක්ෂයක් සවිකර තිබුණේ එයටයි. එහි මැත කෙළවරට ඇස තැබූ ඊයැත්තලන්ඩ්ගේ මුහුණේ නැඟුණේ ජයග්‍රාහී හටිනි.

"ඉක්මන් කරලා බලන්න දොස්තර වොට්කන්!" ඔහු කැගැසීය. "ඔහු කන්දේ අතෙක් පැත්තට තියාම නොපෙනී යනවා!"

ඊයැත්තලන්ඩ් මට කියා තිබූ දෙය සත්‍යයක් බැව් මම දුටුවෙමි. කුඩා පොදියක් උරහිස මත තබාගත් කොඳු ගැටයෙක්, සෙමෙන් සෙමෙන් කන්ද නගිමින් සිටියේය. ඔහු ජාල මුදුනට නැඟුණු පසු මොහොතකට නැවතී-වටපිට බැලීය. ඒ තමා පසුපස කිසිවෙකු එන්නේ දැයි විමසීමට ලක්කරන කාලේ රහසා බැල්මකි. ඔහුගේ පිටුපසින් වූයේ නිල්වත් අහස පමණකි. ඒ නිසා කොඳුවා පැහැදිලිව දැකගැනීමට මට හැකිවිය. වැරහැලි ඇදුම්වලින් සැරසී සිටි ඔහු ඊළඟ මොහොතේ නොපෙනී ගියේය.

"හොදයි! දැන් මොකද කියන්නේ? මං කිව්වා හරිද?"

"ඉතාම නිවැරදියි. කොඳුවෙක් ඉන්නවා. ඊයැ යන්නේ මොකක් හරි රහසිගත කටයුත්තකට"

"මොකක්ද ඒ රහසිගත කටයුත්ත? ඒක මොකක්ද කියලා ගම්බද පොලිස් හටයෙකුට වූණත් හිතාගන්න පුළුවනි. ඒ වූණත් මං උන්ට එක වචනයක් කියන්නෙ නෑ. දැන් ඔබත් මගේ මේ රහස ආරක්ෂා කරන්න බැදී සිටිනවා. එක වචනයක් පිටකරන්න එපා. මෙවම තේරුණොද?"

"මෙබේ කැමැත්තක්"

"උන් මට සැලකුවේ නින්දා සහගත වීඩියෝ - බොහොම නින්දා සහගත වීඩියෝ. මහරජනට එදිරිව ඊයැත්තලන්ඩ් නඩුවේ තොරතුරු රටට හෙළිදරව් වෙද්දී, සිද්ධවෙන්නේ මොකක්ද? රට පුරාම මිනිස්සු එයින් කෝපයට පත්වෙනවා. පොලිසියට උදව් කරන්න මම නම් එකඟවෙන්න නෑ මොන වීඩියෝකටවුත්. උන් පිලිස්සුවේ මගේ විදියට හැදූ පමණෙකු බව ආත්කයි. නමුත් ඒ තක්කඩිත්ට අහුවුණොත්, මාව පුලුස්සා දමන්නත් උන්ට බැරිකමක් නෑ. දොස්තර වොට්කන්. ඔබ ඔය යන්නද හදන්නේ? මේක සවිදිය පුරා සැමරිය යුතු අවස්ථාවක්. මේ ශ්‍රේෂ්ඨ ජයග්‍රහණය වෙනුවෙන්, ඩිකැන්ටරයේ කිබෙන වයින් හිස්කරන්න මට එකතු වෙන්න!"

තව තවත් වසින් ජානයට ඔහු කළ යෝජනා මම ප්‍රතික්ෂේප කළෙමි. මිලගට බැස්කවිල් මැදුර දක්වා මා සමග පයින් එමට ඔහු සුදානම් විය. එයද වෙනස් කර ඔහු ගෙදර රඳවා යාමට අන්තිමේදී මට හැකිවිය.

ඔහු බලා සිටින තෙක්ම මම පාර දිගේ ඉදිරියට ගමන් කළෙමි. ඔහු නොපෙනී ගිය වහාම මගේ ගමන් මඟ වෙනස් කළෙමි. විල්ලුවට පිවිසීම මම, කොලුවා අපට නොපෙනී ගිය ගලින් පිරුණු කන්ද දෙසට ගමන් කළෙමි. මේ දක්වාම සෑම දෙයක්ම සිදුවූයේ මට වාසි සැලසෙන අන්දමටයි. වාසනාව නිසා මා වෙත ළඟාවූ මේ අවස්ථාව අපතේ නොයවා, කෙසේ හෝ එය සාර්ථක කරගැනීමට, මම දැඩිව අධීෂ්ඨාන කරගනිමි.

මා කඳු මුදුනට ළඟා වූන විට තීරු ඇත ක්ෂිතිජයෙහි ගිලෙමින් තිබිණි. කඳු ගැටයේ එක් බෑවුමකට රන්වන් තීරු එළිය වැටී තිබූ නිසා එය දිස්වූයේ රන්වන් මිශ්‍ර කොළ පැහැයකටය. සෙවණැල්ල වැටී තිබූ අනෙක් පැත්ත අළු පැහැයට දිස්විය. ඇත ක්ෂිතිජයෙහි පහළින් නොපැහැදිලි බවක් තිබිණි. කෙසේ වෙතත් බිලිවර සහ වික්සන් කඳුගැටවල මුදුන් අසුරු රූපයක් මවමින් ඉහළට මතු වී තිබිණි. නිල් අහස පුරා පියගිමින් සැඟවමින් ඇදී ගියේ, එකම එක් පක්ෂියෙකු පමණි. ප්‍රමාණයෙන් විශාල අළුපාට කුරුල්ලෙකු වූ උෟලිහිණියෙකු නැත්නම් කැඳැත්තෙකු විය යුතුය. කෙළවරක් නොපෙනුණු අහස් තලයටත් මහා කාන්තාරයක් වැනි විල්ලුවටත් අතර සිටි ජීවින්, ඒ පක්ෂියා සහ මා පමණක් ලෙසින් පෙනී ගියේය. සෑම පැත්තකින්ම දිස්වූයේ කාන්තාරයක් ලෙස ජීවයෙන් තොරබවක් පෙන්වූ විල්ලුවය. ඊට අමතරව මා පත්ව සිටි තත්ත්වයේ තිබූ ගුඬ, අතිරහස් බව හා මා වෙළාගත් පාර්ච් ආදී කරුණු සියල්ල එකතුවී, මගේ හදවත තිරිවැටුණාක් මෙන් මට දැනිණි.

අප කලින් දුටු කොලුවා දැන් පෙනෙන තෙක් මානයක නොසිටියේය. මා එසේ විමසිල්ලෙන් බලද්දී එක්තරා ස්ථානයක් වෙත මගේ අවධානය යොමුවිය. ඒ මට පහළින් කඳුබෑවුමේ පොළොව දෙකට බෙදී ගිය තැනකි. එහි ගල්කණු රැසක් කවාකාරව පිහිටා තිබිණි. ඒ කණු සියල්ල මැද ගල්පොත්තකින් ආවරණය වූ තැනක් දුටුවෙමි. මෙය වහලක් සේ ක්‍රියාකිරීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ඇත. ඒ අනුව එය අධික වර්ෂාවෙන් ආවරණය ලැබෙන තැනක් යයි සිතිය හැක. එය දුටු වහාම මගේ සිත ප්‍රීතියෙන් පිනා ගියේය.

නාදනන්තා ලැබුම් ගන්නා තැන මෙතැන විය යුතුයි. අන්තිමේදී ඒ ගල්ගෙට ඇතුළුවන තැනට මම ළඟාවීම, ඒ රහස හෙළිකරගැනීම දැන් මගේ අතේ දුරිනි.

මා එහි ළඟාවූයේ සමකලයෙකු තම දෑලෙන් අල්ලා ගැනීමට යන ස්ටේෂන් වෙත, ඉතාම පරෙස්සමින් පා තබමිනි. කවුරුත් හෝ එය පදිංචියට සුදුසු ලෙස සකසාගෙන පාවිච්චි කොට ඇත. එයින් මගේ සිතට ඇතිවූයේ සැනසුම් නැඟුමකි. ගල්කණු හා පර්වත අතරින් ඒ දෙසට වැටී තිබුණේ නොපැහැදිලි අඩි පාරක් වැනි ගමන් මඟකි. එය අවසන් වූයේ ගල් ලෙහේ දොරටුව යයි සිතිය හැකි ස්ථානයකිනි. ලෙන ඇතුළත තිබුණේ සම්පූර්ණ නිහඬතාවයකි. අමුත්තා එය ඇතුළත සිටිනවා විය හැක. එසේත් නැතිනම් ඔහු විල්ලුවේ ඇවිදින්නට ගොස් සිටිනවා වියහැක. ක්‍රාසප්තක සිදුවීමකට මුහුණ දී ඇතැයි සිතෙද්දී, මගේ ස්නායු නිරිවැටී ගියේය. මගේ සිහිරවිටුව ඉවතට විසිකොට විවෝච්චරය අතට ගෙන, එය තදින් ග්‍රහණය කරගත්තෙමි. ඉන්පසු ඉක්මනින් ගල්ලෙන වෙත ගමන් කොට, එහි ඇතුළත විමසුම් බැල්මෙන් බැලීමි. ගල්ගෙය සම්පූර්ණයෙන්ම හිස්ව තිබිණි.

එහෙත් මා ගොස් තිබුණේ වැරදි තැනකට නොවන බවට පලකුණු රාහියක් මම එතැන දුටුවෙමි. අද්භූත පුද්ගලයා ලැබුම් ගෙන ඇත්තේ මෙතැනයි. සිතලට පොරවන බලැත්තෙට්ටු කිහිපයක් රෝල්කර, ජලයට පිරොත්තු දෙන රෙද්දකින් ආවරණය කොට තිබිණ. එය තබා තිබුණේ ගල්යුගයේ අදි මිනිසෙකුද නිදාගන්නා යයි සිතිය හැකි ගල්ලැල්ලක් මතය. සිතලෙන් මිදීම සඳහා දල්වන ලද ගිනිගොඩක, එකතු වූ අළු ඒ කුදුරේ ම තිබිණි. ඉවුම් පිහුම් සඳහා යොදාගන්නා උපකරණ භීතිපයක්ද, අඩක් ජලයෙන් පිරී තිබූ බාල්දියක්ද ඒ අසල විය. ආහාර ද්‍රව්‍ය අසුරා තිබී එහෙත් දැන් හිස්ව තිබූ පලතුරු ටින් කිහිපයක් නිසා මව් සිනාගත හැකි වූයේ, ඔහු සෑහෙන දින ගණනක සිට මෙතැන පදිංචිව සිට ඇති බවයි. කුටියේ මුල්ලක මට දකින්නට ලැබුණේ වයින් බෝතලයක් සහ වැසිය හැකි පියනක් තිබූ කුඩා ජෝලුවකි. කුටියේ මැද මේසයක් ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගත් සමකලා ගල්පුවරුවක් තිබිණ. ඒ මත රෙදි කඩකින් ගැට ගැසු පොදියක් විය. ඒ, මා දුරේක්ෂයෙන් නැරඹූ කොලු ගැටයා ගෙනා පොදිය බවට මට සැකයක් නොවීය. මම පොදිය විවෘත කොට බැලීමි. එහි තිබුණේ පාහේ ගෙඩියක්, ටින් කළ හරක් දිව සහ සීනි දියරයෙහි ස්වූ කළ පිච් පලතුරු අඩංගු ටින් දෙකකි. එය

පරීක්ෂා කර බැලීමෙන් පසු පොදිය යුළි ගැටගසා තැබීමට සූදානම් වීම්. ඒ මොහොතේ මට පොදිය යට, යමක් ලියූ කඩදාසි කැබැල්ලක් දක්කට ලැබිණි. ඒ දුටු මගේ හදවතේ ඇතිවූයේ තිගැස්මකි. මම එය ඉවතට ගෙන කියවා බැලීම්. කඩදාසිය මත පැත්සලකින් කුරුටු ගා තිබුණේ මෙයයි.

“දොස්තර වොටසන් කුමබ්ලෙයිසට් ගොස් ඇත”

මෙම කඩදාසි කැබැල්ල අතේ තබාගෙන මම මිනිත්තුවක් පමණ කල්පතා කරමින් එතැනම සිටියෙමි. මෙවැනි කෙටි පණිවුඩයක් එවීමේ තේරුම කුමක්ද? එසේ නම් මේ අදහූන මිනිසා ලුහුබදින්නේ සර් හෙන්රි නොව, මා විය යුතුය. එහෙත් මෙම පුද්ගලයා මා සිටිපස පැමිණ නැත. කුමා වෙනුවෙන් ඒ කටයුත්ත කිරීම සඳහා ඔහු නියෝජිතයෙකු පත්කර ඇත. ඒ අන්කිසිවෙකු නොව කෑම පාර්සලය ගෙන ආ කොලුවා විෂ යුතුය. මේ ලියුම් කැබැල්ල ඔහුගේ වාර්තාවයි. මා විල්ලුවට පාතාලු දින්නේ සිට මගේ සියලුම හැසිරීම් නිරීක්ෂණය කොට, මේ අන්දමින් වාර්තා කර ඇතිබව ඒකාන්තය. අප වටා අපට නොපෙනෙන යම් අදහූන බලවේගයක් ඇති බවට හැඟීමක් අප තුළ මුද්‍රිත සිටීම පැවතීණි. ඉතා දක්ෂ ලෙස සහ සුක්ෂම ලෙස සියුම් දැලක්, අප වටා ගොතා ඇති බව නොඅනුමානය. මේ සියුම් දැල අතරින් මිරුවෙනු ඇත්තේ අප නොහිතන මොහොතකයි.

මේ මට දක්නට ලැබුණේ මා ගැන ලියූ එක් වාර්තාවකි. මේ අන්දමින් තවත් වාර්තාද තිබීමට ඉඩ ඇත. මම ගල් කුටිය තුළ සිටින්නා බැලීම්. මට තවත් එක් ලියුමක්වත් හමුනොවීණි. එපමණක් නොවේ. මේ ඉතා අසාමාන්‍ය නවාතැන්ට වී කල් ගෙවන අදහූන මිනිසා කවර අන්දමේ කෙරුණාක්ද? ඔහු කවරෙක්ද යන්න හඳුනාගැනීමට උදව්වන කිසිම සලකුණක් හෝ හෝඩුවාවක් මගේ ඇස නොගැසිණි. ඔහුගේ එහිත් ස්වභාවය කෙසේ වෙතත් මේ අමුත්තා ජීවිතය ගෙවීමේදී සුවචහසුකම් ගැන නොසැලකූ කෙනෙකු බැව් තහවුරු විය. මෙහි ඉහළින් පියස්සක් ලෙස ගල් පර්වතයක් තිබුණද, ගල්ලෙන ධාරානිපාත වැස්සකින් ආරක්ෂා කිරීමට එය ප්‍රමාණවත් නොවීණි. එවැනි වැසිවලදී මෙය තුළට විශාල දිය කදක් ඇද හැලෙන බව නොඅනුමානය. එවැනි දුෂ්කර තත්ත්වයක් යටතේ වුවත් ඔහු මෙහි රැඳී සිටීමට තීරණය කළා නම්, ඔහු සැපවත් ජීවිතයකට සුවචහසුකම් අපේක්ෂා කළ පුද්ගලයෙකු නොවන බව විශ්වාසය. එසේ නම් ඔහු මෙහි රැඳී සිටීමට පෙළඹී ඇත්තේ, මොන

තරම් දුෂ්ට අරමුණක් නිසාද? මොහු අපේ පරම හතුරාද? එසේත් නැතිනම් අපේ ආරක්ෂාව සඳහා ඉන්නා ඉෂ්ඨ දේවතාවෙක්ද? ඒ කරුණු දැනගන්නා තුරු මම ගල්ලෙනෙන් පිටවී නොයන්නේමැයි මම අධිෂ්ඨාන කරගත්තෙමි.

හිරු ක්‍රමයෙන් පහතට ගමන් කරමින් බැස යන්නට පටන් ගෙන තිබිණි. බටහිර අහස තද රතු හා රන්වන් පැහැය ගෙන තිබුණේ ගිනිගෙන දැවෙන්නාක් වීලසිනි. මෙම දීප්තිමත් ආලෝකය ග්‍රීම්පත් මඩවගුරු ප්‍රදේශයේ දියකඩිති මතට වැටී ඒවාද බැබළෙන්නට විය. එක් පසෙකින් බැස්කවිල් මැදුරේ අංගන දෙක දක්නට ලැබුණු අතර, අනෙක් අනෙක් පැස්තෙන් නිල් පාට දුම් රොදකින් සලකුණු වූයේ ග්‍රීම්පත් ගම්මානයයි. ඒ දෙක අතරින් කඳුගැටය පිටිපස වූයේ ස්වේපල්ටන්ලාගේ ශාඛයයි. රන්වන් පැහැගත් සැඟෑ ආලෝකයෙන් සෑම දෙයක්ම දිස්වූයේ, මධුර, මනෝහර හා සාමකාමී විලාසයෙනි. එහෙත් ඒ දෙස මගේ දෙනෙන් යොමු කරදී සොබාදහමේ තිබූ සාමකාමී බව මගේ හද තුළ නොවීය. නොපැහැදිළි එහෙත් ප්‍රාසන්නක හමුවීමක් ලඟ ලඟම එතැයි යන හැඟීමෙන්, මගේ හදවත වෙවිලා යමින් තිබිණි. මුළු සිරුර පුරාම ස්නායු හිරිවැටී යමින් ඇතැයි මට සිතීමි. එහෙත් හදේ කැටිකරගත් ස්ථිර අරමුණක් සහිතව මම බලාසිටියෙමි; මේ ගල්ලෙනෙහි පදිංචිකරුවා එනතුරු කැලැඹුණු සිතෙන් එහෙත් ඉවසීමෙන් බලා සිටියෙමි.

සෑහෙන වේලාවක් ගතවන්නට ඇත. ඔහු ගල්ලෙන වෙත ළඟාවෙන හඬ අන්තිමේදී මට ඇසිණි. ඔහුගේ සපත්තුව ගලක ගැටීමෙන් නැඟුණු ශබ්දය මට පැහැදිලිවම අසන්නට ලැබිණි. ඔහු වඩාත් ළංවෙදී පියවර හඩද නොකඩවා ඇසිණි. ගල්ලෙනේ වඩාත්ම අඳුරු තැනට ඇදී ගිය මම මගේ රිවේල්වරය අතට ගෙන, එහි කොකා ගැස්සීමට සුදානමෙන් ග්‍රහණය දැඩි කළෙමි. මගේ අධිෂ්ඨානය වූයේ නාඳුනන අමුත්තා මා වෙත බැල්මක් හෙළීමට පෙර, ඔහුගේ පෙනුම කෙසේදැයි මා හොඳින් දැකගත යුතුය යන්නයි. මීළඟට ඇතිවූයේ දිගු නිශ්ශබ්දතාවයකි. යළිත් වරක් අසන්නට ලැබුණු අඩි ශබ්දය සමගින්, ඔහුගේ සෙවණැල්ල ගල්ලෙනේ දොරටුව හරහා වැටිණි.

"මගේ හිතවත් චොට්සන්. මේ සැන්දෑව ඉතාමත් සුන්දරයි" යන්න මට ඇසුණේ මා අසා හුරු පුරුදු කටහඬකිනි. "මට ඇත්තටම හිතෙනවා, ඔබ ඕක ඇතුළු ඉන්නවාට වඩා, එළියට ආවොත් ඒක ඔබේ සිරුරට සුවදායක් වේවි කියලා"

මහුගේ සෙවණැල්ල ගල්ලෙන් දොරටුව
හරනා වූවිණ.

දොළොස් වැනි පරිච්ඡේදය විල්ලුවෙහි සිදුවූ මරණය

මොහොතකට හෝ දෙකකට මගේ දෙසටත් මටම අදහාගත නොහැකි විය; හුස්ම ඉහළට ගත නොහැකිව මම එතැනම හිඳගෙන සිටියෙමි. මගේ හිසමත පැටවී තිබූ වගකීම සම්භාරය නම් අති විශාල බරක්, එක් සැලකුණකින් මගේ හිසෙන් ඉවත් වී ගියේය. ඒ සමගම පියවී සිඟියෙන් කටාකිරීමට හැකියාවක් මට ලැබිණ. එම කියුණු මෙන්ම ගැඹුරු කටහඬ අසාත් පුද්ගලයෙකු මෙලොව සිටියා නම්, ඒ එකම එක අයෙකු පමණි.

“හෝමස්!” මට කැගැසිණ. “ඔහුමයි”.

“එළියට එන්න වොච්මන්” ඔහු කිය. “ඔබේ අතේ තිබෙන විවෝල්වරය ගැන පරෙස්සමෙන්”

ගල්ගෙයි දොරටුවෙන් හිස සහත් කරගෙන මම එළියට ආවෙමි. ඔහු ගලක් මත හිඳගෙන සිටියේය. මවිතයට පත්ව සිටි මගේ මුහුණ වෙත ඔහු යොමු කළේ, හාසායෙන් පිරුණු දුඹුරු පැහැ දෙනෙතකි. එක්වරම මා දුටුවේ හෝමස් සිරුරෙන් කෙටිටුවී, විධාපත්ව සිටින බවයි. ඔහුගේ මුහුණ අඵවට පිලිස්සී තබා පැහැ ගෙන තිබූ අතර, සිතල පුළුඟට නිරතුරුව නිරාවරණය වීම නිසා සම රළු වී තිබිණ.

Reading Paradise Online

මහු ගලක් මත හිඳගෙන සිටියේය.

කෙසේ වෙතත් ඔහුගේ දෙනෙත්වල සැමවිටම තිබූ පැහැදිලි බවේ මෙන්ම අවධානාත්මක බවේ අඩුවත් නොවීය. ටීවීඩී ඇඳුම් කට්ටලයක් රෙදි කැප් තොප්පියක් නිසා ඔහුගෙන් දිස්වූයේ, විල්ලුවට පැමිණි ඕනෑම සංචාරකයෙකුගේ පෙනුමයි. මොන තරම් දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ වුවත් හෝමස් බලලෙකු මෙන් පොද්ගලික පවිත්‍රතාවයට මුල් තැනක් දුන්නේය. බේකර් විදියේ සැවිදි දිනයක මෙන් ඔහු රැවුල බා පිරිසිදු ඇඳුම් පැළඳුම්කිලින් ඇරසී සිටී අයුරු, විල්ලුව මැදදීද මම දුටුවෙමි.

"කෙනෙකුට දැකීමෙන් මං මේ වගේ සතුටකට පත්වුණේ නැ ඒවිනේ කිසිම දවසක" මා කීවේ හෝමස්ගේ අතින් දැඩිව අල්ලා ගනිමිනි.

"ඔබ පත්වුණේ සතුටකුදීද නැත්තම් මහා පුදුමයකටද වොට්සන්?"

"ඒක සම්පූර්ණ ඇත්ත. මහා පුදුමයකට"

"මං සහතික කරලා කියන්නම් වොට්සන්. පුදුමයට පත්වුණේ ඔබ විතරක් නෙමෙයි. මමත් පුදුම වුණා. මගේ තාවකාලික ලැහුම් ගෙය ඔබට හමුවෙලා ඇති කියල මට කොහොමටවත් හිතුණේ නෑ. මෙතැනට පියවර විස්සක් විතර ළංවෙනතුරු, මට හිතුණේ නෑ ඔබ මේක ඇතුළටම ඇවිත් බව"

"මගේ පා සටහන් ඔබ දකින්න ඇති?"

"නැහැ වොට්සන්. ලෝකය පුරා මිනිසුන් රැසකගේ පා සටහන් දුන්නත්, ඒයින් ඔබගේ පාසටහන් වෙන්කර අඳුනාගන්න, මට හැකිවෙව් කියල මං හිතන්නෙ නෑ. මාව, නොමග යවන්න ඔබට ඇත්තටම උවමනා නම් කළ යුත්තේ මොකක්ද දන්නවද? ඔබට සිගරට් සපයන වෙළෙන්ඳාව මාරු කිරීම. ඔබේ සිගරට්ටුව ඔහා තිබූ කඩදාසියේ, ඔක්ස්ෆඩ් ඩීවියේ බර්ඩ්ලි කියා සටහන්ව තිබුණා. එතකොට මං දැනගත්තා, මගේ මිත්‍රයා වෙරුවසන් මේ ළඟ කොහේ හරි සිටිය යුතු බව. සැකයක් නෑ, ඔබ, සිගරට් කොටය අහකට විසිකරන්න ඇත්තෙ මෙතැනට ඇතුළුවෙන්න මොහොතකට කලින්. ඒක පාර අයිනේ තිබෙන බව ඔබට පෙනෙව්."

"හරියට හරි"

"ඒකෙන් මං හැමදෙයක්ම තේරුම් ගත්තා." හෝමස් කීය. "ඔබ වැඩක් භාරගන්නාම් ඒක ඉවරයක් කරන තුරු වැඩේ යෙදෙනවා. ඒක අගය කළ යුතු ඉෂාංගයක්. එතකොට මට විශ්වාසයටම හිතාගන්න පුළුවන් වුණා මේ කාරණය. මොකක්ද; මේ ගල්ගෙයි

පදිංචි වෙලා ඉන්න අදහස් පුද්ගලයා එනතුරු ඔබ මේක ඇතුළේ හැංගී බලා සිටින බව. ඉතින් ඔබ ඇත්තටම හිතුවේ අපරාධකාරයා මේකෙ හැංගිලා ඉන්න නැතැත්තා කියලා. එහෙම නේද?”

“මේකෙ හැංගී හිටියේ කවුද කියලා මා දැන හිටියේ නෑ. නමුත් ඒ කවුද කියන කාරණය හොයාගන්න මං දැඩිව අධිෂ්ඨාන කරගෙන හිටියේ.”

“අති විශිෂ්ටයි වොට්සන්. මං ඉන්නෙ කොයි අඩවියකද කියන එක, ඔබ කොහොමද දැනගත්තේ? එදා රාත්‍රියේ ඔබ සර් හෙන්රි සමග අපරාධකාරයා සොයා යැද්දී මාව දකින්න ඇති. එදා සඳු උදාවෙද්දී ඒ ඉස්සරහට එන්න තරම් මං මෝඩ වුණා.”

“ඔව්. එදා ඒ වෙලාවේ මං ඔබව දුටුවා”

“ඒ වගේම මෙතැනට එන්න කුලීන්/ගල් ගෙවල් හැම එකක්ම ඔබ පරීක්ෂා කර බලන්න ඇති?”

“නැහැ. කෙනෙකු ඔබට කැම අරගෙන එන ළමයාට නිරීක්ෂණය කරලා තිබුණා. ඒ නිසා සොයා බලන්න ඕන කොහෙද කියන එක ගැන මට යම් වැටහීමක් ලැබුණා.”

“සැකයක් නෑ. අප දුරේක්ෂයක් පාවිච්චි කරන නාකි මහත්තයා වෙන්න ඇති. දුරේක්ෂයේ පිටත ක්‍රාවයට වැටෙන හිරුඑළිය මේ පැත්තට පරාවර්තනය වුණා. ඒක කොහෙන් එන එකක්ද කියලා මට හිතාගන්න බැරිවුණා.”

එතැනින් නැගී සිටී හෝමිස් ගල්ගෙය තුළට හිස දමා පරීක්ෂාවෙන් බැලීය.

“හ හා! කාවිරයිට් මට කැමටුවා, ටිකක් ගෙනැත් බවයි පෙනෙන්නේ. මොකක්ද මේ කඩදාසිය? ආ..... ඔබ කුමබ්ට්‍රේසි පැත්තට ගියාද වොට්සන්?”

“ඔව්”

“ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය හමුවෙන්න?”

“අන්න හරි”

“බොහොම හොඳයි! අප කළ පරීක්ෂණ ඉදිරියට ගිහිත් තියෙන්නේ එකිනෙකට සමාන්තරව වගෙයි මට පෙනෙන්නේ. අන්තිමට අපි දෙන්නගෙම ප්‍රතිඵල එකතු කළාම, මේ අහිරහස ගැන දැනුම් සම්භාරයක් ලැබෙව්”

“හෝමිස්. ඔබ මෙහෙට පැමිණීම ගැන මම හද පත්ලෙන්ම සන්තෝෂ වෙනවා” මම කීවෙමි. “සර් හෙන්රිව ආරක්ෂා

කරගැනීමේ වගකීමයි මේ අධිරහසයි දෙක, මගේ තනි මොළයට දරාගන්න බැරි ආකාරයට වැඩි වේගයකින් ආවේ. කොහොම වුණත් ඔබ මෙහේ ආව එක නම් මගේ පුද්ගලිකව වාසනාවක්. මං හිතුවේ රහස් හෙළි කරන බවට තර්ජනය කරමින් කප්පම් මුදලක් ඉල්ලන මිනිසා පිළිබඳ පරීක්ෂණය ඔබ කරනවා කියලා. කොහොමද හෝමස් ඔබට එන්න හැකිවුණේ?

"ඔබ ඒ විදියට හිතාගෙන ඉන්නවා දකින්න තමයි මට උවමනා වුණේ"

"හෝමස්, ඒ කියන්න ඔබේ උදව්කාරයා හැටියට ඔබ මගෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නවා. නමුත් මං ගැන විශ්වාසයක් නෑ" මට කැගැසුණේ සිත් වේදනාවෙනි. "මීට වඩා ඔබේ විශ්වාසය ලබන්න මං පුද්ගලික කියලයි මට හිතෙන්නේ, එහෙම නෑත්ද හෝමස්?"

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, අනෙක් පරීක්ෂණවලදී වගේම මේකෙදිත් මට ඔබෙන් ලැබෙන සහයෝගය ඉතාම වටිනාවා. ඒ වටිනාකම වචනයෙන් කියා නිමකරන්න බෑහැ. ඔබ හිතන්නේ මං ඔබට මොකක් හරි වංචාවක් කළා කියලද? එහෙත් මට සමාවෙන්න මිත්‍රයා. මං මෙහේට එන්න තීරණය කරද්දී ඊට එක් හේතුවක් වුණේ ඔබ; ඇත්ත වශයෙන්ම ඔබගේ පරෙස්සම් ගැන මට හිතූණා වොට්සන්. මෙහේට වෙලා ඔබ මුහුණදීලා ඉන්නේ හදාහක අවදානමකට. ඒක මට වැටහුණාම මං තීරණය කළා, මෙහේ ඇවිත් මම ම පරීක්ෂණයේ යෙදෙන්න. මා ඇවිත් සර් හෙන්රි හා ඔබ සමග බැස්කවිල් මැඳුරේ නැවතුණා කියලා හිතමු. එහෙම වුණා නම් මා මේ ප්‍රශ්නය දිහා බලන්නෙත් ඔබ සලකා දාන්න කෝණයෙන්මයි. අනෙක එහෙම වුණා නම් අපෙන් හැංගිලා ඔහුගේ වැඩ පිළිවෙළ ඉදිරියට ගෙනියන්න, අපේ පරම් හතුරාට අවස්ථාවක් ලැබෙනවා. මං බැස්කවිල් මැඳුරේ නැවුණි සිතියා නම්, මට මේ තරම් නිදහසේ විල්ලුවේ ගැවසෙන්න ලැබෙන්නේ නෑ. ඒ වුණත් දැන්? මේ සිද්ධ වෙන දේවල් මං බලාගෙන ඉන්න බව කවුරුවත් දන්නෙ නෑ. ඒත් හදිසි අවස්ථාවකදී ඔබේ සහයට එන්නත් මට අවහිරයක් නෑ"

"ඒ වුණත් ඇයි ඔබ මටවත් නොකිව්වේ මේ ගැන?"

"ඔබ එය දැනගන්නා කියලා හිතමු, නමුත් ඒකෙන් අපේ පරීක්ෂණයට ප්‍රයෝජනයක් වෙන්නෙ නෑ වොට්සන්. සමහර විට ඒකෙන් මේ රහස එළිවෙන්නට ඉඩ තිබුණා. අලුතෙන් දැනගත් හදිසි තොරතුරක් මට දැනුම් දෙන්න ඔබ මෙහේ එන්න ඉඩ තිබුණා.

මගේ සැපපහසුව සලකලා යම්කිසි දෙයක් ඔබ මෙහේට ගෙන එන්න ඉඩ තිබුණා. එයින් වෙන්තේ රහස් එළිවීමේ අවදානමට අපි මුහුණදීම. ඒ නිසා මං මෙහේ එද්දී අර කාරියට වඩා කැඳවාගෙන ආවා. ඔබට මතක ඇති අර විදුලි පුවත් කාර්යාලයේ සේවය කළ කොලු ගැටයා. මගේ සුළු ඕනෑ එපාකම් ගැන ඔහු බලාගන්නවා. මොනවද මට උවමනා? කෑමට පාත් ගොඩියක්; අදින්න පිරිසිදු කම්සයක්. මිනිහෙකුට උවමනා වෙන මොනවද? කාරියට වඩා කියෙනවා හැම දෙයක්ම හොඳින් නිරීක්ෂණය කළ හැකි ඇස් දෙකක්. ඒ වගේම ක්‍රියාශීලී දෙපයක් ඒ දෙකෙන් මට ලැබෙන අමතර වාසිය කියා නිමකරන්න බෑ"

"ඒ කියන්නේ මං එවු වාර්තාවලින් කිසිම වැඩක් වූණේ නැද්ද?"
මා විමසුවේ වෙවුළුන කැබුහිනි. ඒව ඡේතුව ඒ වාර්තා නිසි පරිදි සකස් කිරීමට මා දැරූ මහන්සියත්, එයින් මගේ සිතේ ඇතිවූ උද්දාමයත් සිහිවීමයි.

හෝමස් තම සැකකුවෙන් කඩදැසි මිටියක් ඉවතට ගත්තේය.
"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා, මෙන්න කියෙනවා ඔබ එවූ වාර්තා. මං මේවා නැවත නැවතත් කියමා බලමින්, ඒවායේ අඩංගු කරුණු මගේ හිතට ගන්නා. එක් වරක් කෙඳවුයි. කිහිපවාරයක්ම පෙරලා බැලුවා. ඒ ගැන මං ඔබට සහතික වෙන්නම්. මේවා බෙහෙවින් විදියේ සිට යළිත් මා වෙත ගෙන්වා ගන්න. මං ඉතාම සාර්ථක වැඩ පිළිවෙළක් යෙදුවා. ඒ හින්දා එහේ ඉඳන් මෙහේට එද්දී ගතවෙන ප්‍රමාදය, එකම එක දවසක් පමණයි. මේක ඉතාම අසාමාන්‍ය අයුරින් දුෂ්කර පරීක්ෂණයක්. එවැනි පරීක්ෂණයක යෙදෙන්න, නිරීක්ෂණ සුදුසුත් කරගන්න, ඔබ පෙන්වා තියෙන්නේ පුදුමාකාර උදෙසාගයක්; ඒ වගේම සුවිශේෂ බුද්ධිමත් බවක්"

මා ධවටිමකට ලක්කිරීම ගැන මඳ මවිලාවකට පෙර මා සිටියේ දැඩි කෝපයකට පත්විය. එහෙත් දැන් හෝමස් මගේ කටයුතු ඇගයීම හා මට කළ ප්‍රශංසාව නිසා, මගේ සිතේ තිබූ කෝපය පහවී ගියේය. ඔහු පෙන්වා දුන් කාරණය ඇත්තක් බව මට ද හොඳින් වැටහිණි. ඔහු විල්ලුවේ පදිංචිව සිටි බව මා දැන නොසිටීම, අපේ අවසන් අරමුණට වඩාත් වාසිදායක බැවින් මටද පෙනිණ.

"ඔබ කාරණා තේරුම් ගත්තා. අන්න හොඳයි." හෝමස් කීවේ අඳුරු වී තිබූ මගේ මුහුණ යථා තත්ත්වයට පත්වෙනු දැකීමෙනි.

“ඉතින් මට කියන්න වොට්සන්, ඔබ ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය හමුවෙලා දැනගත්තේ මොනවද කියලා. ඔබ එහි ගියේ ඇය හමුවෙන්න කියන එක ආනුමාන කිරීම මට අමාරු වුණේ නෑ. ඒ මොකද මේ ගැටලුවේදී අපට ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි කුමිබ්ට්‍රේසියේ ඉන්නා එකම පුද්ගලයා ඇය. ඒ බව මං දැනටමත් දන්නවා. ඇත්තම කියන්න වොට්සන් අද ඔබ කුමිබ්ට්‍රේසියට නොගියා නම්, හෙට මං එහේට යන්න ඉඩ තිබුණා”

ඉර බැස ගොසිනි. විල්ලුව පුරා පැතිර ගියේ දැඩි අන්ධකාරයකි. හමා ආ සුළඟේ තිබූ සිතල බව නිසා අපි ගල්ගෙය තුළට පිවිසියෙමු. උණුසුම සඳහා දැල්වූ ගිනිමාලයෙන් මද ආලෝකයක් ලැබිණ. ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මියගෙන් දැනගන්නට ලැබුණු කාරණා, මම එකින් එක හෝමිස්ට විස්තර කළෙමි. ඒවා ගැන ඔහුගේ සිතේ කොපමණ උනන්දුවක් ඇතිවුවද යත්, සමහර කරුණු දෙවරක්ම ඔහුට පැවසීමට මට සිදුවිය. ඔහු සැහීමට පත්වූයේ එයින් පසුවය.

“ඔබට දැනගන්නට ලැබී ඇති කාරණා හරිම වැදගත්” ඔහු කීවේ මා කරාව අවසන් කළ පසුද. “මේ සංකීර්ණ සිද්ධියේ මට ගළපාගන්න බැරි හිස් කැනක් තිබුණා. අම්මෙත් ඒ හිස් තැනක් පිරෙනවා. ඔබට සමහරවිට තේරෙන්නවත් ඇති; මේ මිනිසා ස්වේපල්ටන් සහ ලයොන්ස් නෝනා අතර සමීප සබඳතාවක් තියෙනවා”

“එහෙම සමීප සබඳතාවක් ගැන මං දැනගෙන හිටියේ නෑ?”
“ඒ ගැන නම් කිසිම සැකයක් නෑ. ඒ දෙන්නා එකිනෙකා හමුවෙනවා. ලියුම් ගනුදෙනු කරනවා. මේ දෙන්නා අතර තියෙන්නේ සම්පූර්ණ ප්‍රේම සම්බන්ධයක්. ඒකෙන් අපේ අතට බලසම්පන්න ආයුධයක් ලැබෙනවා. ඔහුගේ බිරිද ඔහුගෙන් වෙන් කරන්න මට එය යොදාගන්න හැකි නම්.....”

“ඔහුගේ බිරිද?”
“වොට්සන්. ඔබ මට තොරතුරු රාශියක් ලබා දුන්නා. මෙන්න ඒ වෙනුවට මගෙන් ලැබෙන තොරතුරු. ස්වේපල්ටන්ගේ සොහොයුරිය කියලා පෙන්වාගෙන ඉන්නා තරුණිය, ඇත්තෙන්ම ඔහුගේ බිරිද”

“දෙයියෝ සාක්ෂි! මය කතාව ඔබට හොඳටම විශ්වාසද හෝමිස්? සර් හෙන්රි ඇය සමග ප්‍රේම සම්බන්ධයක් ඇතිකරගත්තේ ස්වේපල්ටන් දැනුවත්ව අත්. ඔහු කොහොමද සර් හෙන්රිට එහෙම දෙකට ඉඩ දුන්නේ?”

“සර් හෙන්රි එහෙම ආදර ඔබදකමක් ඇතිකර ගැනීමෙන්, අමාරුවේ වැටෙන්නෙ වෙන කවුරුවත් නොවෙයි; සර් හෙන්රිමයි. ඔහු ඇයට ආදරය කළ බව ඇත්තයි. නමුත් ඔවුනට පෙම්වතුන් මෙන් හැසිරීමට ස්වේච්ඡාවෙන් ඉඩ දුන්නෙ නෑ. ඒ බව ඔබේ ඇස්දෙකෙන්ම දුටුවා නේද වොට්සන්? මම නැවත වාරයක් කියන්නේ, ඇය ඔහුගේ සමකාලීන නොවෙයි. ඔහුගේ බිරිඳ”

“මේ ආකාරයේ සංකීර්ණ රැවටීමක් කරන්න, ඇයි ඔහු මේ තරමට මහන්සි වෙන්නෙ?”

“ඒකට හේතුවද? මේ තරුණිය අවිවාහක නැතැත්තියක්. ඔහුගේ සොයුරිය කියල පෙන්නුවොත්, ඔහුට විශාල වශයෙන් වාසි ලබාගන්න පුළුවනි. ඒ බව ස්වේච්ඡාවෙන් කල්තබාම දුටුවා”

මෙතෙක් කල් ඉවේන් මෙන් මගේ හිතේ ඇතිවූ සැකසහිත හැඟීම්, පැහැදිලිව නොපෙනුණු පැටවුම් රැසක් විය. ඒ සැක සංකා ආදිය දැන් පැහැදිලි ලෙසම එල්ල වන්නේ ස්වේච්ඡාවෙන් නම් ස්වභාව විද්‍යාඥයා වෙතයි. සම්තල දැලක් අතින් ගත් පත් තොප්පියක් හිස පැළැඳී ඔහුගේ, යම්කිසි කාර ස්වභාවයක් ඉවකින් මෙන් මට දැනිණි. සිනාවූයු මුහුණක් ද මිනීමරු හදවතක් ද තිබූ ඉවසිලිවත්ත මිනිහා; මේ කෙරුවීම් පුද්ගලයා යම්කිසි බලාපොරොත්තුවකින් සිටින බව පැහැදිලිය.

“එහෙනම් අපේ සතුරා ඔහුයි? ලන්ඩනයේදී හැංගෙමින් අප පුහුබෑද ආවේ ඔහුයි?” මම ඇසිමි.

“ප්‍රහේලිකාව විසදීමට අපට දී ඇති හෝටුවාවන් මං කියවන්නේ ඒ ආකාරයටයි.....” හෝමස් කිය.

“එතකොට අර අනතුරු ඇඟවීම? ඒක එවන්න ඇත්තේ ඇය?”

“හරියට හරි”

බාගෙට පෙනුණු, එහෙත් අභතක් අඩ අනුමාන කළ යුතුවූ, හයානක බේදවාචකයක් සිදුවීමට කටයුතු සුදානම් වෙමින් ඇත.

“හෝමස්, ඔබට හොඳටම විශ්වාසද? මේ කාන්තාව ඔහුගේ බිරිඳ කියල ඔබ කොහොමද දැනගත්තෙ?”

“ඔබට ඔහු හමු වූණු පළමුවැනි දවස මතකද? එදා ඔහු තමන්ගේ ජීවිත කරාවෙන් සත්‍ය කොටසක් ඔබට කිව්වා. ඒක ඔහුට වූණු වැරදීමක්. ඒ ඇත්ත කතාව ඔහු කිව්වේ අනපසු වීමකින්. ඒ විදියට තමන්ගේ සැබෑ තොරතුරු කදිනි පිටවීම ගැන, ඔහු අප්‍රමාණ වාර ගණනක් පසුතැවිලි වෙන්න ඇති. ඔහු කලකට පෙර එංගලන්තයේ

උතුරේ පාසලක ගුරුවරයෙකු ව සිටියා. යම්කිසි කෙනෙකුගේ වංචුං අපි හොයා බලනවා නම්, ඒකට පහසුම පුද්ගලයා පාසල් ගුරුවරයා. ගුරුවෘත්තියේ යෙදුණු ඕනෑම කෙනෙකුගේ තොරතුරු හොයාගැනීම අපහසු වෙන්නේ නෑ. ඒ කොහොමද? අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ ආයතන තියෙනවා. මම විකක් හොයා බැලුවා. බොහොම බේදජනක ඉරණමකට මුහුණ දුන් පාසලක් ගැන මට දැනගන්න ලැබුණා. එය සිදුවුණාම මේකේ අයිතිකාරයා ඩිග්‍රේගේ බිරිඳ සමග අතුරුදන්වුණාලු. ඔහුගේ නම ස්ටේපල්ටන් නොමෙයි; මෙතන් එකක්. නමුත් බාහිර පෙනුම, හැඩහුරුකම් එක විදියමයි. අතුරුදන්වුණු විදුහල්පති කෘෂි විද්‍යාවට ජීවිතය කැපකළ කෙනෙකු බව මට දැනගන්න ලැබුණා. එයින් හඳුනාගැනීම කිවිටදිව-කහවුරු වුණා."

මෙම පරීක්ෂණය වසාගෙන තිබූ අන්ධකාරය දැන් ක්‍රමයෙන් ඉවත්වෙමින් ඇත. එහෙත් සෑහෙන ප්‍රමාණයක් තවමත් සෙවණැලිවලින් වැසී තිබිණ.

"එතකොට මේ ගැහැනිය ඇත්තටම ඔහුගේ බිරිඳ නම්, ලෝරා ලයොන්ස් සම්බන්ධ වෙන්නේ කොතැනටද?" මම ඇසුවෙමි.

"වොට්සන්, ඔබේ ගවේෂණවලින් ජලිය වුණු, එක් ගැටලු සහිත තැනක් තමයි ඒ. ඔබ ඇය සමග කල කෘතවිද්‍යාවෙන්, ඒ පැටලිල්ල හුඟක් දුරට ලිහුණා. ඇය ඇගේ ස්වාමීපුරුෂයාගෙන් දික්කසාද වෙන්න සැලසුමක් ඇති බව, මා දැනගෙන හිටියේ නෑ. තත්ත්වය එහෙම නම් මට හිතෙන්නේ මෙහෙම දෙයක්. ස්ටේපල්ටන් අවිවාහකයෙක් කියලා හේ ඇය හිතන්නේ. කිසිම සැකයක් නෑ. ඇය බලාපොරොත්තු වෙන්න ඇති ඔහුගේ බිරිඳ වෙන්න"

"ඇය සැබෑ තත්ත්වය තේරුම් ගත්තාම, ඊළඟට මොකද වෙන්නේ?"

"ඇයි ඉතිං එතකොට මේ කෘතවිද්‍යාව අපට උදව් කරන්න ඉඩ තියෙනවා. අපට දැන් ජැවරි ඇති පළමුවැනි රාජකාරිය ඇය හමුවීම. හෙට අපි දෙන්නාම ඒ සඳහා යාහුකුයි. වොට්සන් ඔබට පරෙස්සම් කරන්න භාරදුන්නු පුද්ගලයාගෙන්, ඔබ අද ඇත්වී සිටි කාලය හුඟක් දිගයි කියලා ඔබට හිතෙන්නේ නැද්ද? ඔබ ඉන්න ඕන බැස්කවිල් මැඳුරේ"

බටහිර අහසෙහි තිබූ රතු පැහැති අවසන් ආලෝකධාරා ද මැකීගොස් තිබිණ. විල්ස්ට්ට් රාත්‍රිය ළඟාවී ඇති අයුරු මම දුටුවෙමි.

දම්පැහැති ආකාසයේ ජීවත්යෙන් අඩු තාරකා කිහිපයක් බැබළෙන අයුරු අපට දකින්නට ලැබීණ.

"හෝමස්, මට ඔබෙන් අහන්න කියෙනවා තවත් එක ප්‍රශ්නයක්. ඒක තමයි මගේ අන්තිම ප්‍රශ්නය" මා කීවේ හිඳගෙන සිටි තැනින් නැගිටිමිනි. "ඔබයි මායි අතරේ මේක රහසක් කරගන්න උවමනා නැහැනෙ. ඇත්තටම මොකක්ද මෙතැන මේ සිද්ධ වෙන්නේ? මොකක්ද මෙකෙ අරමුණ? ඔහු මොකකටද මේ ලැස්ති වෙන්නේ?"

එයට පිළිතුරු දෙද්දී හෝමස්ගේ කටහඬේ තිබුණේ කම්පාවට පත් ස්වරයකි.

"මිනීමරන්න වොටසන්. අමු අමුවේ මිනීමරන්න! හිතා මතා හොඳට සැලසුම් කරලා මිනීමරන්න. විස්තර මගෙන් අහන්න එපා. ස්ටේපල්ටන් හඳුන්වෙන්න ඔහුගේ මර උගුලේ සර් හෙන්රි හිරකරන්නයි. එහෙම කරන්න යද්දී මගේ උගුලේ ස්ටේපල්ටන් හිරවෙනවා. අපට තර්ජනයක් විය හැකි එකම දෙයයි නිබන්වෙන්න. ඒ තමා අපි උගුල ගස්සන්න ඉස්සර වෙලා, ඔහු ක්‍රියාත්මක වේද කියන එක. මට උවමනා කරන්නේ තව එක දවසයි. වැඩිම වුණොත් දෙකයි. එකකොට මගේ සැලැස්ම හැමදෙයක්ම සම්පූර්ණ වෙනවා. එතෙක් ඔබට හාරදී ඇති පුද්ගලයාට ආරක්ෂා කරගන්න. අම්ම කෙනෙක් තමන්ගේ අසනීප වුණු දරු පැටියම බලාගන්නවා වගේ ඔහුට බලාගන්න..... දෙවියනෝ!"

ඒ මොහොතේම විල්ලුව දෙසින් ඇසුණේ හයංකර මර ලකෝනියකි. වේදනාවෙන් හිතියෙනුත් කවුරුත් හෝ යටිගිවියෙන් කළ ඒ කැහැසීමෙන්, මගේ මුළු ඇඟම සිතල වූයේ ලේ අයිස් බවට හැරවුණු විලසිනි.

"දෙවියනෝ" මා කීවේ අපහසුවෙන් හුණුමක් අල්ලමිනි. "මොකක්ද ඒ ගබ්දේ? ඒ මොකක් කියලද ඔබට හිතෙන්නේ?"

හෝමස් එක් ක්ෂණයකින් ඉහළට එසවුණේය. ක්‍රීඩකයෙකු ලෙසින් දොරටුව වෙත පිනු ඔහු හිස පහත් කරගෙන, උරහිස් හකුළාගෙන මුහුණ අන්ධකාරය දෙස යොමු කරගෙන සිටියේය.

"ඒ" ඔහු කීවේ කෙදිරිලි හඬෙනි. "ඒ"

එම ලකෝනියේ තිබුණේ හද සසල කරවන භයානක බවකි. කෙසේ වුවද එය කලින් නැඟුණේ. අඳුරු සෙවණැලිවල ගිලී විල්ලුවේ බොහෝ ඇතින් තිබූ තැනිතලා අඩවියෙනි. එහෙත් දැන් එය වඩාත් ළඟින් ඇසුණේ, අපේ කන්අඩි දෙදරා යන තරම් උච්ඡ ස්වරයකිනි.

"කොහෙත්ද වොට්සන් ඒ ගබ්දෙ එන්න?" හෝම්ස් විමසුවේ කෙදිරිලි හඬකිනි. කිසි දෙයකින් නොසැලෙන මේ අහිත පුරුෂයා පවා එම හඬින් මුළුමනින්ම කම්පනයට පත්ව සිටී. ඒ බැව් ඔහුගේ කටහඬේ තිබූ වෙවුළුන ස්වරයෙන් මම තේරුම් ගනිමි.

"කොහෙත්ද ඒ ගබ්දෙ පිටවුණේ වොට්සන්?"

"මං හිතන්නේ අර පැත්තෙන්" මා කීවේ අන්ධකාරය දෙසට අත දිගු කරමිනි.

"නැහැ. අර පැත්තෙන්?"

රාත්‍රියේ නිශ්ශබ්දතාවය බිඳ හෙළමින්, ඒ වේදනාත්මක ළකෝනිය යළිත් වරක් ඇසෙන්නට විය. මෙවර එය අසන්නට ලැබුණේ පෙරටත් වඩා උස් හඬින්. අප සිටි තැනට ළංවිය. මෙවර තවත් අලුත් ගබ්දෙක්ද, මුල් ගබ්දෙ හා මිශ්‍රව අසන්නට ලැබිණ. එය මුහුදේ රළ ඉහළට නැඟී ඔහුට කඩා හැරුණ විට ඇසෙන සෝභාව මෙන් ඉහළ පහළ යමින් තිබූ අතර, එහි ආභවුණු රෝග ස්වරයක්ද විය.

"දෙවියනේ වොට්සන්! අර කිරිසන් බල්ලා! එන්න වොට්සන් එන්න! අපි ප්‍රමාද වුණා වැඩිද දෙවියනේ!"

ඔහු විල්ලුව හරහා ඉතා වේගයෙන් ශුද්ධියට දිවීමට පටන් ගත්තේය. මම ඔහුගේ පිටුපසින් දිවිමි. තලුන් ඊළඟ ගබ්දෙ නැඟුණේ අප ඉදිරියෙන්ම පිහිටා තිබූ ගල් බොරපු සහිත රළු භූමි භාගයකිනි. ඒ කෙනෙකු ජීවිත අවසානයේ තගන වේදනාත්මක විලාපය හා ඔහු බිම ඇද වැටෙන "තඩ" යන ගබ්දෙකි. අපි නැවතී සවන් දුන්නෙමු. සුළඟක් නොහැමු එම රාත්‍රියේ නිහඬ බව බිඳීමට, තවත් කිසිදු ගබ්දෙක් නොනැඟිණ.

වියරු වූ පුද්ගලයෙකු මෙන් නළලේ අත තබාගත් හෝම්ස් අඩි පොළොවේ හැප්පුවේය.

"වොට්සන්. ඔහු අපව පරාජය කරලා, අපි ප්‍රමාද වැඩියි"

"නෑ නෑ වෙන්න බෑ"

"කරන්න තිබුණු දේ මීට කලින් නොකර දැක් හකුළාගෙන හිටි මම මොන තරම් ලෝඛයෙක්ද?" හෝම්ස් කීය. "ඔබට පරෙස්සම් කරන්න භාරදුන් පුද්ගලයා අත්හැර ඒමෙන් සිදුවී තිබෙන විනාශය බලන්න වොට්සන්. වෙන්න තිබෙන තරකම් දේ සිදුවෙලා තිබුණොත්..... එහෙම වූණොත් අපි ඔහුගෙන් පළිගන්නවා දෙයියම්පා!"

මිලහට අපි එම ශබ්දයේ ආ දිශාවට දුවන්නට පටන් ගත්තෙමු. කිසිවක් නොපෙනුණු අන්ධකාරයේ, ගස් ගල්වල හැපෙමින්, කටු පඳුරු අතරින්, කන්ද උඩටත්, බෑවුමේ පහළටත් දිව ගියෙමු. අපේ දිවුමේ ඉලක්කය වූයේ ශබ්දය නිකුත් වූ ස්ථානයයි. සෑම උස්බිමකටම පිවිසි වහාම හෝමිස් වටපිටට තෙත් යොමු කළේය. එහෙත් විල්ලුවේ තිබූ සන අන්ධකාර සෙවණැලි නිසා සෙලවෙන කිසිවක් දැක ගැනීමට නොහැකි විය.

"ඔබට මොනවා හරි පෙනෙනවාද?"

"මොකුත් නෑ"

"ආහ්! අර මොකක්ද?"

අපේ දෙසවන්වලට වැටුණේ පහත් හඩකින් නිකුත් වූ වැලපීමකි. එය යළිත් වරක් අපේ වම්පසින්! එහි තිබුණේ ප්‍රපාතයකින් අවසන් වූ ගල් පර්වතයක මුදුනේ පිහිටි දාරයයි. එතැනින් එහා පැත්ත විසිරුණු ගල් සහිත වූ කඳු බෑවුමකි. පර්වතයේ කඩතොලු සහිත බිමෙහි අඳුරු පැහැති යමක් අපි දුටුවෙමු. ඒ මිනිසෙකු බව ඒ දෙසට දුව යද්දී අපට හඳුනාගත හැකිවිය. මුහුණ පහතට සිටින සේ බිම වැටී සිටි මහුගේ හිඟ, හයානක ආකාරයට බෙල්ලෙන් කරකැවී තිබිණ. හිස බිම තබා කඳ අනෙක් පැත්තට දැමීමට පිනුමක් ගැසීමට උත්සාහ කරන්නෙකුගේ මෙන්, උරහිස් හැකිළි තීරු වකුටුවී තිබිණ. මහුගේ පෙනුම කොපමණ හයාකර වී ද යන්න, වචනයෙන් විස්තර කිරීමට පවා අපහසුය. අපට ඇසුණු ශබ්දය මහු අවසන් හුස්ම හෙළද්දී උගුරෙන් නිකුත් වූ ශබ්දය බැව් සිතාගැනීමට මට හැකි නොවිණ. ඒ මහුගේ මුහුණේ කිබූ බියකරු බව දැක මනස අවුල් වූ නිසාය.

කළු පැහැති සිරුරෙන් දැන් නම් කිසිදු සෙලවීමක් හෝ කෙදිරිලි හඩක් අපට නොඇසිණි. මහුගේ සිරුර මත අතක් තැබූ හෝමිස් යළිත් තම අත ඉහළට එසවූයේ හිඬයට පත් ශබ්දයක් මුවෙන් පිටකරමිනි. හෝමිස් ගිනිකුරක් දල්වා එහි ආලෝකය වැටී සිටි මිනිසා දෙසට ළං කළේය. ගල් පර්වතයක් මතට ඇද වැටුණු එම පුද්ගලයාගේ හිස් කබල පුපුරා යාමෙන්, හිඟ වටා ලේ විලක් සෑදෙමින් තිබිණි. ගිනිකුරේ ආලෝකයෙන් අප දුටුවේ එපමණක් නොවේ. එසේනම් කුමක්ද අප දුටුවේ? ඒ ඉවසිය නොහැකි ශෝකයකින් සිහි මුර්ඡා කරවන දර්ශනයකි. ඒ සර් හෙන්රි බැස්කවිල්ගේ මළ කඳය!

ඒ අසාමාන්‍ය රතු පැහැයක් ගත් විවිධ ඇඳුම් කට්ටලය අප කෙසේ නම් අමතක කරන්නද? එදා ඔහු බේකර් විදියට පැමිණි මුල් දවසේ හැඳ සිටියේ මෙම ඇඳුම් කට්ටලය මය. ගිනිකුරේ එළියෙන් එම දසුන අපට දැකගත හැකි වූයේ එක් මොහොතකට පමණි. මිළඟට ගිනිකුරේ දැල්ල නිවී ගියේ, අපේ සියලු බලාපොරොත්තු කඩවී ගිය ආකාරය සංකේතවත් කරමිනි. හෝමිස්ගේ මුහුණ සුදුමැලි වී තිබූ අතර ඔහුට කෙදිරි ගැටිණි.

“නිරිසනා, මිනීමරු නිරිසනා” මට කෑබැසෙද්දී මගේ දැත් මීට මෙළවී තිබිණ. “සර් හෙන්රි මේ ඉරණම අත් වූණේ මගේ වැරද්දෙන් හෝමිස්. අප දුෂ්ඨ නිරිසනාගේ උගුලේ සර් හෙන්රිට වැටෙන්න ඉඩහැර, මං බැහැර ගිය එක ගැන; මගේ හෘද සාක්ෂියෙන් මගේ ආත්මමට කිසිදුකෑ සමාවක් නම් ලැබෙන්න නෑ හෝමිස්”

“මේකට වැරදිකාරයා ඔබටත් වඩා මමයි වොට්සන්. මං බලාගෙන තිටියේ මගේ පරීක්ෂණය ක්‍රමානුකූලව සම්පූර්ණ කරන්න. එහෙම කරන්න බලා ඉදීමෙන්, මගේ අනුගාහකයාගේ ජීවිතයත් විනාශවුණි. මගේ රහස් පරීක්ෂණ ජීවිතයේ මේ මුහුණ දුන්න ඉතා අවාසනාවන්ත සිද්ධිය මේකයි වොට්සන්. සර් හෙන්රිට මං මේ තරම් අනතුරු අඟවලා තියෙද්දිත්, ඔහු ජීවිතය පරදුවම ආබලා විල්ලුවට ඒවී තියලා මම කොහොමද දන්නේ?”

“ඔහු යටි උගුරෙන් නැඟු මර ලතෝනිය අපට අහන්න සිදුවුණු හැටි.....” මට කියැවිණි. “දෙවියනේ එහෙම විලාපයක්! ඔහු මරණය වෙත යෑවූ යක්ෂ මිනීමරු බල්ලා කෝ? මේ මොහොතේ උෟ මේ අවට ගල් අස්සෙ හැංගී ඉන්නවා වෙන්න පුළුවනි. එතකොට ස්ටේපල්ටන්? කෝ ඔහු? ඔහුට මේ අපරාධයට වගකියන්න සිදුවේවි”

“අනිවාර්යයෙන්ම ඊට මුහුණ දෙන්න ස්ටේපල්ටන්ට සිදුවෙනවා” හෝමිස් කීය. “ඒ වගකීම මං භාරගන්නවා. ඔහු මහල්පා සහ ඇති පුත්‍රයා දෙදෙනාම ආතනය කළා. ඊක් කෙනෙකු මියගියේ බල්ලෙකුගේ අවතාරය කියලා සිත දර්ශනය දැකීමෙන් හයවෙලා. අනෙකා මියගියේ ඒ බිහිසුණු බල්ලාගෙන් ගැළවෙන්න පැන දුවද්දී. මේ මිනිසා සහ නිරිසන් බල්ලා අතර සම්බන්ධයක් ඇති බව ඔප්පු කරන්න අපට සිදුවෙනවා. කොහොම වුණත් බල්ලෙකු සිටින බව ඔප්පු කරන්න අපට කිසිම සාක්ෂියක් නැහැ. සර් හෙන්රිගේ මරණය පවා සිදුවුණේ ගලක් මත ඇදවැටී සිදුවූ කුමාල වලින්. ස්ටේපල්ටන්

කපටි කෙරෙහි කෙරෙහි කෙරෙහි වුවද එහි වූ ඉතිහාසය වඩා වැඩි විය. ඒ වූයේත් තවත් එක දවසක් ගතවෙන්න කලින් මං පිහුටු යටත් කර ගන්නවා, දෙයියම්පා!"

අප වෙත හදිසියේම ළඟාවූයේ යළිත් නිවැරදි කළ නොහැකි හයානක විපත්තියකි. දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ අප යෙදුණු කර්තව්‍යය, අපේ මහන්සිය අවසන්වූයේ ශෝචනීය අයුරෙනි. අපේ මිත්‍රයා ජීවිතක්ෂයට පත්වූයේ ගල්පර්වත පිහිටි තැනකට ඇද වැටීමෙන් බැව් මම කලින් සඳහන් කළෙමි. සඳු පායා හොඳින් සඳු ඵලීය වැටෙන්නම, එම මළසිරුර රැදී තිබූ තැනට අපි නැඟුණෙමු. කුටාල ලැබූ මාත ගරීය දෙපස අප දෙදෙනා සිටගෙන සිටියේ දැඩි කම්පාවකින් වෙළුණු හදවතකිනි.

අපි එතැනට වී අඩක් සඳු රැසින් නැඟවූණු, අඩක් අන්ධකාරයේ තිළිණු විල්ලුව දෙසට කෙරේ යොමු කළෙමු. ආලෝකයක් දැකිය හැකි වූයේ එකම එක් තැනක පමණි. ඒ සැතපුම් ගණනක් ඇතිත් ශ්‍රීමපත් ගම්මානය පිහිටි දිශාවෙනි. කහ පැහැති ආලෝකයක් එතැන දීප්තිමත්ව දැල්විණි. එවැනි ආලෝකයක් නිකුත්විය හැක්කේ ස්ටේපල්ටන්ගේ තනිව පිහිටි තිටසෙන් පමණකි. මගේ අත මීට මෙළවුණේ මුවින් පිටවූ ශාපයක්ද සමගිනි.

"අපට මොකද බැව් ඔහු මේ දැන් අල්ලේ ගන්න?"

"අපේ පරීක්ෂණය තවමත් සම්පූර්ණ නැහැ වොට්සන්. ස්ටේපල්ටන් කියන්නේ බොහොම සුපරීක්ෂාවෙන් වැඩ කරන අංක එකේ කෙරෙහි කෙරෙහි කෙරෙහි. අපි හුඟක් දේවල් දන්නා බව ඇත්තයි. නමුත් වැදගත් වෙන්නේ ඔහුට විරුද්ධව අපි දන්න දේ නොවෙයි; අපට ඔප්පු කළ හැකි දේ. අපි මැරීයට එක අඩියක් කැබුළුවාත්, ඒ දුෂ්ටයට තවමත් පුළුවනි අපෙන් බේරිලා පැන යන්න."

"අපිට මොනවද කරන්න පුළුවන්?"

"හෙට නම් අපට කරන්න-හුඟක් දේවල් තියෙව්. අද රැට නම් අපට කරන්න පුළුවන් අපේ අසරණ මිත්‍රයාට අවසන් ගෞරවය දැක්වීම පමණයි"

අපි මළසිරුර වැටී තිබූ තැනට ළංවීමු. රිදී පැහැගත් ගල්කලාව මත සිරුර කළු පැහැයෙන් පැහැදිලිව දිස්විය. මියයාමට ආසන්න මොහොතේ ඇතිවූ අධික වේදනාව මෙන්ම ප්‍රතික කම්පනය නිසා, දැන් දෙපා තිබුණේ අතිශයින්ම විකෘති ඉරියව්වකිනි. මේ දුටු මගේ ගත සිත සලික කරමින් වේදනාවක් නැඟුණු අතර, දෙනෙත් කඳුළු වලින් බොද විය.

"හෝමස්, අපි බන්ධනාගාර පරීක්ෂකයන් යටතේ කටයුතු කර ගන්නවා ගන්න ඕන" මම කීවෙමි. "මෙහිදී රචනා කරමි දුරක් ගෙන යාම අපි දෙන්නට අමාරුයි..... මොනවා? මේ මොකද හෝමස්? දෙයියන්ට ඔප්පු වෙච්චාවෝ ඔබට පිස්සු හැදිලද?"

මෙහිදී රචනා කරමි හෝමස් එකවරම සතුටෙන් සිනාසී උඩ පැත්තේය. ඉන්පසු මගේ අතින් අල්ලා ගුහ පතමින් නටනට පටන් ගත්තේය. සාමාන්‍යයෙන් ඉහත නැන්පත්ව හැසිරෙන, ආත්ම සංයමයක් ඇති හෝමස්ට මේ සිදුවී ඇති දේ කුමක්ද? මේ ඔහු යටපත් කරගෙන සිටින ගුහයේ සැබෑ ගතිගුණ විය යුතුය.

"දවුළක්! දවුළක්! මේ මිනිහාට ලොකු දවුළක් තියෙනවා!"

"දවුළක්?"

"ඔව්. මේ සර් හෙන්රි නොවෙයි. මේ මගේ අසල්වාසියා සෙල්ඩන්!"

අපි නොඉවසිල්ලෙන් මිනිසුන් උඩු අතට හැරවූයෙමු. මුහුණ පුරා වැවී දිගුවී තිබූ දවුළු අහස ඔසව යොමුවිය. පිටතට නෙරා ආ නළලක්, තිරිසනෙකුගේ වැනි ගිවිසුම් දෙනෙතක් දුටුවිට, මගේ සිතේ තිබූ සැකය පහවිය. එදා රාත්‍රී අපරාධකරු සුහුබැඳ ගිය වෙලේ, කෝපාච්ඡයව මා දෙස බලා සිටි අපරාධකරුගේ මුහුණ මට සිහිවිය. කිසිදු සැකයක් නොමැත. මේ එදා ඉටිපන්දමේ එළියෙන් මා දුටු මුහුණ ම ය.

මිලහට සියල්ල පැහැදිලි ලෙස මගේ මනසට එමට ගතවූයේ එක් කෂණයකි. තමාගේ පරණ ඇඳුම් සියල්ලම බැරිමෝට නැගී කළ බැව් සර් හෙන්රි කිසි අයුරු මම සිහිවිය. සෙල්ඩන් සිටියේ විල්ලුවෙන් සහ එංගලන්තයෙන් පැන යාමට බලාපොරොත්තුවෙති. සෙල්ඩන්ට පිහිටවීම සඳහා බැරිමෝ තමාට ලැබුණු ඇඳුම් මස්සිනාට නැගී කරන්නට ඇත. කැප් තොප්පිය, කමිසය, බුට් සපත්තු ආදී සියල්ල මුලින් සර් හෙන්රි සතුව තිබූ ඇඳුම් පැළඳුම්ය. මේ අවාසනාවන්ත මරණය බේදවාචකයන් බව අමුතුවෙන් කිවියුතු නොවේ. එහෙත් රටේ තිනිය අනුව මේ තැනැත්තා කොහොමටත් මරණ දඩුවම් ලැබීමට පුදුස්සෙකි. ඒ බැව් අපට අසන්නට ලැබිණි. සර් හෙන්රි මරණයෙන් ගැලවීම ගැන මගේ සිතේ ඇතිවූ සතුට උතුරා යමින් තිබිණි. ඒ ගැන මම දෙවියන්ට ස්තූති කළෙමි.

"එහෙම නම් මේ කාලකණිණි මිනිහාගේ මරණයට හේතුවෙලා තියෙන්නේ ඔහුට ලැබුණු ඇඳුම්. බල්ලාට ඉව් අල්ලීමට පුරුදු

වෙනත්, සර් හෙන්රි කතුං යමක් ස්වේපල්ටන් බල්ලාට හිහිත් දී ඇති බව පැහැදිලියි. ඒක සමහරවිට හෝටලයේදී අස්ථාන ගතවුණු සර් හෙන්රිගේ සපත්තුව වෙනත් ඇති. අන්තිමේදී බල්ලා ලුහුබැඳගෙන ආ එක් දෙයක් ඌ හොඳට ඉවතර පුරුදු වුණු සපත්තුව. මෙතැන ඉතාම සුවිශේෂ සිද්ධියක් ලෙස මට පෙනෙන්නේ මෙයයි. මේ බිහිසුණු සුනඛයා තමන් ලුහුබැඳගෙන එන බව සෙල්ඩන් කොහොමද දැනගත්තේ?"

"බල්ලා දුවගෙන ආ ශබ්දය ඔහුට ඇහෙන්න ඇති....."

"මේ වගේ භයානක අපරාධකාරයෙක් විල්ලුවේදී, බල්ලෙකු දුව එන හඩකින් මේ තරම් භයකට පත්වුණා කියල හිතන්න අමාරුයි. එහෙම හේද වොට්සන්? ඊට අමතරව ඔහු උදව් ඉල්ලා යටිහිරියෙන් කෑ ගැසීමෙන්, පොලීසියට යළිත් අහුවීමේ අවදානමකුත් තියෙනවා. ඔහුගේ ළඟෙන්නියෙන් අපට තවත් දෙයක් තේරුම් ගන්න පුළුවනි. බල්ලා තමන් පසුපස එන බව දැනගත්තව පස්සෙන්, සෙල්ඩන් සෑහෙන දුරක් දුවගෙන ඇවිත් තියෙනවා. කොහොමද ඔහු දැනගත්තේ?" හෝමස් ඇසීය.

"මට තියෙනවා ඊට වඩා නොපැහැදිලි තැනක්" මම කීවෙමි.

"අප කළ අනුමාන නිබැරදියි කියල හිතුවොත්....."

"මං කිසිම දෙයක් අනුමාන කරන්නේ නෑ වොට්සන්"

"හොඳයි. එහෙම නම් ඇයි අද රෑ බල්ලා නිදහසේ ගැවසුණේ? ඇයි ඌ බැඳලා හිරිය තැනින් ලිහල දැමීමේ? මං හිතන්නේ නෑ ඌ හැමදාමත් හැම වෙලේමත්, නිදහසේ විල්ලුවේ ගැවසෙනවා කියලා. මේ රෑ සර් හෙන්රි විල්ලුවට ඇවිත් ඇති කියලා හිතන්න ස්වේපල්ටන් විශේෂ හේතුවක් ඇති. එහෙම නෑකුව ස්වේපල්ටන් බල්ලව ලිහා දමන එකක් නෑ"

"වොට්සන්. ඔබටත් මටත් ඇතිබේලා තියෙන ගැටලු දෙකෙන්, ජයගන්න අපහසු එක මගේ ගැටලුව, මට හිතෙන්නේ එහෙමයි. ඔබේ ගැටලුවට නම් ඉක්මනින්න විසදීමක් ලැබෙන්න පුළුවනි. නමුත් මගේ එක හැමදාමත් අතීරභයක් වේවිද? දැන් අපට තිබෙන ප්‍රශ්නය මේකයි. මේ අවාසනාවන්තයාගේ මළසිරුරට මොනවද අපි දැන් කරන්නේ? ඒක කපුටන්ටයි හිවලුන්ටයි බාරදීලා යන්න අපට පුළුවන් කමක් නැහැ නේද?"

"මෙහෙම කරමු" මම යෝජනා කළෙමි. "පොලීසියට පණිවුඩයක් යවලා ඔවුන් එතතුරු මමක ගල්ගෙයකට ගෙනිහිංදාමු"

ಶರಣರೂಪಿಗಳ ಸಂಘಟನೆ

Readers Only.. I Got For Print.

"..... ಕನ್ನಡ ಕ..... ಕನ್ನಡ ಮೇ?"

"අන්න හරි. සැකයක් නෑ අපි දෙන්නට පුළුවනි මේක එහෙම තැනකට ගෙනහිං දාන්න. මොනවා.....? මේ කවුද එන්නෙ? මොකක්ද වොට්සන් මේ වැඩේ? ස්ටේපල්ටන් නේද මේ එන්නෙ? කිසිම දේකට බය නෑ! හරිම පුදුමාකාරයි! වොට්සන්. ඔබේ හිතේ තිබෙන සැකය නම්, මොන විදියකටවත් පෙන්වන්න එපා..... එක වචනෙකින්වත්. එහෙම කළොත් මගේ සැලසුම් මුළුමනින්ම, බිමටම කඩා වැටෙනවා"

විල්ලුව හරහා අප දෙසට ජාමිණේමින් සිටියෙකු. මම සඳ එළියෙන් දුටුවෙමි. මුලින් පැහැදිලිව පෙනුණේ ඇල්වුණු සුරුවටුවේ රතු පැහැති ගිනිසිල පමණි. ස්වභාව විද්‍යාඥයාගේ කුඩා එහෙත් ක්‍රියාශීලී සිරුරත්, ඔහුගේ සාධම්බර ගමන් විලාසයත් පසුව මට හඳුනාගත හැකිවිය. අප දුටු වහාම ඒ සැකෙන් ඔහු නැවතුණේය. එහෙත් යළිත් ඔහු ඉදිරියට පැමිණියේය.

"දොස්තර වොට්සන්? මොනවා මේ ඔබ්බේ? විල්ලුව පැත්තේ? මේ තරම් මහ රැක ඔබව දකින්න ලැබෙව් කියල, මං කොහොමටවත් හිතුවෙ නෑ මහත්මයා. අනේ දෙවියනේ! මේ මොකද මේ? කාටහරි තුවාල වෙලාද? මොනවා? මට කුම කියන්න එපා මේ අපේ මිත්‍රයා සර් හෙන්රි කියලා!"

ඉක්මනින් මා පසු කරගිය ස්ටේපල්ටන් මෙළසිරුර වෙත මුහුණ ලංකර බැලිය. මවිතයට පත් ඔහුගේ මුවෙන් හුස්මක් ඉහළට ඇදෙනු මට ඇසිණ. ඇඟිලි වලින් අල්ලාගෙන සිටි සුරුවටුව ගිලිහී බිම වැටිණි.

"කවුද..... ක..... කවුද..... කවුද..... මේ?" කතාකරගත නොහැකිව ඔහු ගොත ගසන්නට පටන්ගත්තේය.

"මේ සෙල්ඩන්. බන්ධනාගාරයෙන් ජෑන ආ සිරකරුවා"

ස්ටේපල්ටන්ගේ මුහුණ හීනියෙන් සුදුමැළි වූයේ අප බලාසිටියදීමය. එහෙත් සිනේ ඇතිවූ ඉමහත් සුදුමයත්, බලාපොරොත්තු කඩවීමත් ඔහු ඇති උත්සාහයක් දරා සඟවාගත්තේය. ඒ සඳහා ඔහුට ගතවූයේ තත්පර කිහිපයක් පමණි. හෝමිස් දෙස කියුණු බැල්මක් හෙළා ඔහු ඊළඟට හැරුණේ මා දෙසටයි

"අනේ දෙවියනේ! මොන තරම් සිත් කම්පාකරවන සිදුවීමක්ද! ඔහු මියගියේ කොහොමද?"

"මට පෙනෙන්නෙ ඔහු මේ ගල්වලින් පහළට වැටිලා. බෙල්ල කැඩීගිහිත්. මං මගේ මිත්‍රයා එක්ක විල්ලුවේ ඇවිදීමත් හිටියේ. එකකොට අපට අහන්න ලැබුණා කැගහන ගබ්දයක්"

"ඒ කැහහන ශබ්දය මටත් ඇහුණා. මාත් ගෙදරින් එළියට ආවේ ඒක නිසා. මගේ හිතේ හයක් තිබුණේ සර් හෙන්රි ගැන"

"ඇයි විශේෂයෙන්ම සර් හෙන්රි ගැන හයවුණේ?" මගේ මුඛට ආවේ නොදැනුවත්වමය. එය නොඅසා සිටීමට මට හැකි නොවීණි.

"අපේ ගෙදර ඇවිත් යන්න කියලා මං ඔහුට ඇරයුම් කළා. ඔහු ආවේ නැති එක ගැන මං පුදුමයට පත්වෙලයි හිටියේ. ඊළඟට විල්ලුව පැත්තෙන් මහ විලාපයක් ඇහුණාම, මගේ හිතේ ඔහු ගැන ලොකු හයක් ඇතිවුණා. ඒක නොමෙයි....." ස්ටේපල්ටන් මෙතෙක් වේලා මා දෙසට යොමු කරගෙන සිටි දෙනෙත් හෝමිස් දෙසට යොමු කළේය. "ඔහුගේ කැහැසීමට අමතරව වෙන මොකක් හරි ශබ්දයක් ඔබට ඇහුණද?"

"නැහැ" හෝමිස් කීය. "ඇයි ඔබට ඇහුණද?"

"නැහැ"

"එහෙනම් ඇයි ඔබ ඒ වගේ ප්‍රශ්නයක් ඇහුවේ?"

"දන්නෙ නැද්දැ බල්ලෙකුගේ අවකාරයක් ගැන ගමේ මිනිස්සු කියන කතන්දර. ඔවුන් කියන්නේ ඒ ශබ්දය විල්ලුවෙන් ඇහෙන්නේ රැට කියලයි. මං මේ කල්පනා කළේ පද රැඳී මත් එහෙම ශබ්දයක් ඇහුණද කියල"

"මය කියන විධියේ ශබ්දයක් අපට නම් ඇහුණේ නෑ" මම කීවෙමි.

"මේ අසරණයා මියගියේ මොන හේතුවක් නිසා කියලද ඔබ හිතන්නේ?" ස්ටේපල්ටන් විමසීය.

"මේ විල්ලුවට වෙලා ඒළීමකෙන් ඒවත්වීම ඉතාම දුෂ්කර එකක් වෙන්න ඇති. ඊට අමතරව හිතේ තිබුණු හය සහ කැලහීම නිසා, ඔහු ඉන්න ඇත්තේ බාගෙට පිස්සු හැඳුණු තත්ත්වයෙන්. එහෙම ඉදිද්දී පරෙස්සමක් නැතුව ශ්‍රී ලාංකීන් පහළට ඇද වැටෙන්න ඇති"

"ඉතාම සාධාරණ උපකල්පනය ඒක කියලයි මටත් හිතෙන්නේ" ස්ටේපල්ටන් කීවේ සුසුමක් හෙළමිනි. මට නම් පෙනී ගියේ එය සැනසුම් සුසුමක් විලසිනි. "ෂර්ලොක් හෝමිස් මහත්මයා. ඔබ මොනවද මේ ගැන හිතන්නේ?"

මගේ මිතුරා හිස නමා ස්ටේපල්ටන්ට ආචාර කළේය.

"කෙනෙකුට කෂණිකව හඳුනාගන්න ඔබ දක්ෂයි වගේ?" හෝමිස් කීය.

"දොස්තර වොට්සන් මෙහේ ආඛාදිනවල ඉදන් අපි බලා හිටියෙ ඔබත් මෙහේ ඒවි කියල ඒ බලාපොරොත්තුවෙන්. අන්තිමට ආව වහාම ඔබට දකින්නට ලැබුණේ බේදපනක සිදුවීමක්"

"හැබෑ තේන්නම්. මගේ මිත්‍රයා කළ විස්තරයෙන් හැම කාරණක්ම පැහැදිලි වෙනවා. හෙට උදේ මට ආපහු ලන්ඩනයට යන්න වෙන්තෙ අමිහිරි මතකයන් හිතේ තියාපෙන"

"ආ..... ඔබ හෙට ආපහු යනවද?"

"ඔව්. ආපහු යන්න කමයි මං හිතාගෙන ඉන්නෙ"

"මෙහේ වී ඇති සිදුවීම් අයට නම් ප්‍රහේලිකා බවට පත්වෙලයි තියෙන්නෙ. මෙහි පැමිණීමෙන් ඒවාට යම් තරමක හෝ පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න ඔබට හැකිවෙන්න ඇති? මං විශ්වාස කරනව ඔබ මේ ගැන නිගමනයකට දීන්න ඇති කියල?"

"කෙනෙකු බලාපොරොත්තුවෙන සාර්ථකත්වය ජයග්‍රහණ, ඔහුට හැම විටකම ලැබෙන්නෙ නෑ. රහස් පරීක්ෂකයෙකුට සාර්ථක වෙන්න නම් නිවැරදි කරුණු, නිශ්චිත සාක්ෂි ආදී දේ අත්‍යවශ්‍යයි. එක් පරම්පරාවකින් තවත් එකකට එන මුඛ පරම්පරාගත ජනකතා හෝ කටකතා වලින් කිසි ප්‍රයෝජනයක් නැහැ. මේක සතුටුදායක ලෙස විසදන්න හැකිවුණු පරීක්ෂණයක් තෙමෙයි"

මගේ මිත්‍රයා කථා කළේ නොසැලිණු එමෙන්ම අවංක ආකාරයෙනි. ස්ටේපල්ටන් තවමත් හෝමිස් වෙත යොමුකරගෙන සිටියේ කියුණු බැල්මකි. ඉන්පසු ඔහු මා දෙසට හැරුණේය.

"මේ අසරණයා මගේ ගෙදරට ගෙනයන්න තිබුණා." ස්ටේපල්ටන් කීය. "නමුත් මට ඒක කරන්න නැටියක් නෑ, මගේ සොහොයුරිය නිසා. ඒ මොකද මොහු දුටු ගමන් ඇය අප්‍රමාණ හයකට පත්වෙව්. ඒක සාධාරණ නැහැනේ. මට හිතෙන්නේ මොහුගෙ මුහුණ වැසෙන්න යමක් දමන්න අපට පුළුවන් නම්, ඔහට දුරදේවනතුරු එය පරෙස්සම්"

සිදුකෙරුණේ එයයි. අපට තම නිවසට පැමිණෙන මෙන් ස්ටේපල්ටන් ඇරයුම් කළේය. එය පිළි නොගෙන හෝමිස් සහ මම බැස්කවිල් මන්දිරය දෙසට පිය නැඟුවෙමු.

ස්ටේපල්ටන් තනිවම තම නිවස බලා ගියේය. විල්ලුව මැදින් සෙමින් සෙමින් ආපසු ගිය ඔහුගෙ රුව, ආපසු හැරී බැඳු අපට දකින්නට ලැබිණි. ඔහුට පිටුපසින් රිදී පැහැති ගල්තලාවක් මත කළු පැහැති පැල්ලමක් දිස්වීය. ඒ අවාසනාවන්ත සෙල්ඩන් බියකරු මරණයකට මුහුණදුන් ස්ථානයයි.

දහතුන් වැනි පරිච්ඡේදය දැම දැමීම

"අත්තිමේදි අපි, එකිනෙකා දැනවලින් අලලාගත හැකි තරම් ලඟට කිට්ටු වුණා." හෝමස් කීවේ අප විල්ලුව හරහා ගමන් කරමින් සිටියදීය. "ඒ මිනිහට නම් තියෙන්නේ පුදුමාකාර චිත්ත ධෛර්යයක්. බලන්න. තමන් අපේක්ෂා කළ ගොදුර වෙනුවට වෙනි. මිනිහෙක් මැරුම් කාල සියල දැනගත්තාම, ස්වේච්ඡාවෙන් මොන තරම් කම්පනයක් ඇතිවෙන්න ඇත්ද? ඔහුගේ උගුලේ හිරවෙලා ඉන්නෙ වැරැදි මිනිහා සියල තේරුණාම, ඔහුගේ ඇඟ හිරිවැටී යන්න ඇති. වොට්සන්. මං ඔබට ලන්සිනගේ දික් කිරීම. අද නැවතත් සැරයක් සියන්නම; අපේ ජවයට සමාන ජවයකින් අප එක්ක සටන් කරන මේ වගේ සතුරෙක් අපට කවදාවත් ලැබීල නෑ"

"මට කණගාටු ඔහුට ඔබ දකින්න ලැබුණු එක ගැන"
"ඒ ගැන මගේ හිතෙත් ඇතිවුණේ කණගාටුවක් වොට්සන්. ඒ වුණත් ඒ මොහොතේ ඔහුට නොපෙනී හැංගෙන්න පුළුවන් කමක් මට තිබුණෙ නෑ"

"ඔබ මෙහි ඉන්නා බව දැන් ඔහු දන්නවා. ඒක ඔහුගේ සැලැස්මවලට මොන විදියට බලපායිද?"

"එක් පැත්තකින් ඔහු බොහොම පරෙස්සම් වෙන්න උත්සාහ කරාවි" හෝමිස් කීය. "අනෙක් අතට ඔහු බොහොම නොඉවසිලිමත් වෙන්නත් ඉඩ තියෙනවා. එහෙම හිතලා ඔහු වහාම ක්‍රියාත්මක වීමටත් ඉඩ තියෙනවා. දක්ෂ අපරාධකාරයන් බොහොම දෙනෙකු වැඩ කරන්නේ ලොකු ආත්ම විශ්වාසයකින්. ඒ ආත්ම විශ්වාසය නිසා ඔහු හිතන්න පුළුවනි, අපි දෙදෙනා සම්පූර්ණයෙන්ම රැවටුණා කියල"

"අපට මොකද ඔහුව වහාම අත් අඩංගුවට ගන්න බැරි?"

"මගේ හිතවත් වොට්සන්. ඔබ නම් ක්‍රියාශීලී මිනිහෙකු වීමේ ගුණාංගය, ජන්මයෙන්ම ලැබූ කෙනෙක්. ඔබේ හිත ඔබට හැම තිස්සේම කියන්නේ, ජවයෙන් පිරුණු වේගවත් කටයුත්තක යෙදෙන්න. අද රාත්‍රියේ අපි ඔහුව තීරණාත්මකව ගන්නා කියල හිතමු. එතැනින් එතොට අපට මොනවද කරන්න පුළුවන්? ඔහුට විරුද්ධව ඔප්පු කළ හැකි කිසිම වේදනාවක් තියෙනවද? අපට එහෙම කිසිවක් නෑ. ස්ටේපල්ටන් කියන යක්ෂයාගේ කෙරෙහි කම ඒ විදියයි. ඔහු මේ අපරාධය සඳහා යොදාගත්තේ මනුස්සයෙක් නම්, අපට පුළුවනි මොනවා හරි සාක්ෂියක්, ඒ මිනිහාගෙන් ලබා ගන්න. නමුත් මෙතැනදී අපරාධය කිරීම සඳහා ස්ටේපල්ටන් යොදා ගත්තේ බල්ලෙක්. ඒ කාරණය උසාවියට පෙන්වා දුන්නට වැඩක් නෑ. උගේ ස්වාමියාගේ බෙල්ල වටේ තොණඩුව දාන්න, බල්ලාගෙන් සාක්ෂියක් ලැබෙන්නේ නෑ"

"ඇත්තෙන්ම මෙතැන අපරාධයක් කෙරිල තියෙනවානේ? අපරාධ නඩුවක් උසාවියට ඉදිරිපත් කරන්න ඇයි අපට බැරි?"

"එහෙම එකක සෙවණුල්ලක්වත් නෑ. තියෙන්නේ අනුමාන කිරීම් සහ නිගමනයන්ට පැමිණීම. ස්ටේපල්ටන් බල්ලෙක් යොදවලා මිනීමැරුවා කියල, අපි වේදනා ඉදිරිපත් කරනවා කියල හිතන්න. ඒකට අපි මේ වගේ සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළොත් උසාවියේදී අපට හිනාවේවි"

"හොඳයි සර් වාල්ස්ගේ මරණය?"

"සර් වාල්ස්ගේ මළ සිරුරේ කිසිම තුවාලයක් තිබුණේ නෑහැ. ඔහු මියගියේ දැඩි හිතිය නිසා බව ඔබත් මමත් දන්නවා. ඒ හය නිසා ඇතිවුණු හෘදයාබාධයකිනි. ඔහු හයවුණේ මොකකටද කියන එකත් අපි දන්නවා, ඒත් අපි කොහොමද ජූරි සභිකයන් පොළොස්

දෙනෙකුට මේක ඒත්තු ගන්වන්නෙ? ඔහු වෙත බල්ලෙකු කඩා පැන්න බවට මොනවද තියෙන සලකුණු? උෟ සපා කෑ බවට උගේ දත්වල සලකුණු කෝ? අපි දන්නවා බල්ලෙක් මළසිරුරක් සපා නොකන බව; ඒ තිරිසනා සර් වාල්ස් වෙත ලංවෙන්න කලින් ඔහු මියගොස් සිටි බව. නමුත් අපි මේ හැමදෙයක්ම ඔප්පු කරන්න ඕන. ඒ වුණත් අපි ඉන්නෙ එවැනි දෙයක් ඔප්පු කළ හැකි තත්ත්වයක නෙමෙයි"

"එතකොට අද රෑ?"

"අද රෑ වුණත් අපි ඉන්නෙ කලින්ට වඩා වාසිදායක තත්ත්වයක නෙමෙයි. සෙල්ඩන්ගේ මරණය සහ බල්ලා අතරේ, සෘජු සම්බන්ධකමක් පෙන්වන්න අපට බෑ. අපි කොහොමටවත් බල්ලාව දුටුවෙත් නෑ. උගේ ශබ්දය අපට ඇහුණා. නමුත් උෟ සෙල්ඩන් පසුපසින් එළවාගෙන ගිය බව ඔප්පු කළ හැකි සාක්ෂි අප ලග නෑ. අපරාධකාරයෙක් මිනීමැරුමක් කරන්නේ, යම් වේතනාවක් නැත්නම් අරමුණක් ඇතිව. නමුත් මේතැන ඔහු කළ ඝාතනයට කිසිම උවමනාවක් හෝ අරමුණක් තිබුණෙ නෑ. මගේ හිතවත් වොට්සන්. අපට ප්‍රමාණවත් තරම් සාක්ෂි නෑ. ඒ බව අපි පිළිගන්න ඕන. ඔහුට විරුද්ධව වෝදනා කරල නඩුවක් ඔප්පු කරන්න තරම් කරුණු අප ලග නෑ."

"එතකොට ඔබ ඒ වෙනුවෙන් මොනවද කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ?"

"අපි යම් ලෝරා උයොන්ස් මහත්මිය හමුවෙන්න. දැනට උද්ගත වී ඇති තත්ත්වය අපි ඇයට තේරුම් කරල දෙමු. ඒව දැනගත්තාම ඇයගෙන් අපට ලොකු ප්‍රයෝජනයක් ලැබේවි. ඒ ගැන මට විශ්වාසයි. අප යෙදිය යුතු යම් යම් වැඩිකුටියුතු සඳහා සැලැස්මකුත් මා ලග තියෙනවා. මේ දුෂ්ට කටයුත්තේ හෙට දවස කොහොම වේවිද? ඒ වෙනුවෙන් සැහෙන තරම් ක්‍රියාකාරකම් තියේවි. නමුත් හෙට දවස ඉවරවෙන්න කලින්, ඔහු පසුකර ඉදිරියට යන්න මං බලාපොරොත්තු වෙනවා"

මෙයට වඩා යමක් හෝමිස්ගෙන් දැනගැනීමට මට හැකි නොවීණි. ගැඹුරු කල්පනාවක වෙළී සිටි ඔහු, බැස්කවිල් මැදුරේ ගේට්ටුව දක්වාම ගමන් කළේ තීරාඩවයි.

"ඔබ එතවද ඇතුළට?" මම ඇසිමි.

"මව්" හෝමස් කියා. "නිවැරදිවත් හැංගී සිටීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් ඇතියි කියල මං හිතන්නෙ නෑ. නමුත් අවසන් වශයෙන් මං ඔබට කිවයුතු කාරණාවක් තියෙනවා වොට්සන්. සර් හෙන්රිට ඔල්ලා ගැන කිසිම දෙයක් කියන්න එපා. සෙල්ඩන් මියගියේ කඳු මුදුනකින් පහළට ඇද වැටීමෙන් කියලා සර් හෙන්රිත් හිතුවාවෙ. අපි හිතන්නෙන් එහෙමයි කියල ඡන් ස්ටේපල්ටන් විශ්වාස කළේ. මං එහෙම කියන්නෙ මොකක් නිසාද දන්නවද? ඔබේ වාර්තාවේ ඔබ කියූ කාරණයක් ගැන මගේ මතකය නිවැරදි නම්..... සර් හෙන්රි හෙට රැ කෑමට ස්ටේපල්ටන්ලාගෙ ගෙදරට යනවා. එහෙම නේද? සෙල්ඩන්ගේ මරණය සිදුවුණේ පහළට ඇදවැටීමෙන් කියල සර් හෙන්රිට හිතාගන්න ඉඩ අවිමු-එතකොට ඔහුට හිත සැහැල්ලුවෙන් විල්ලුව හරහා මෙරිපිට නිමිය වෙනසන්න-පුළුවනි. ඔහුට මුහුණදීමට සිදුවෙන කටුක අත්දැකීමකට වඩාත් භෞද් ඖනසික තත්ත්වයකින් හා දෙබරයයකින්, මුහුණදෙන්න හැකිවේවි."

"ඒක නම් මටත් හිතෙනවා" මම කීවෙමි.

"ස්ටේපල්ටන්ලාගෙ ගෙදරට යන එක, සර් හෙන්රි යායුත්තේ තනියම" හෝමස් කියා. "මොකක් හරි අත්දැකූකි දීලා ඔබ මගහරින්න ඕන. ඒක බොහොම පහසුවෙන් කළ කැකි දෙයක් නේ. දැන් ඉතින්..... අපි සැඟෑ හෝජනයකට ප්‍රමාද වැඩි නම්, රාත්‍රි හෝජනයට සූදානම්" හදිසියේම ඡරලොක් හෝමස් දකින්නට ලැබීමෙන් සර් හෙන්රි අතිශය පුදුමයට පත්වූ බව ඇත්තකි. එහේන් ඊට වඩා ඔහු පත්වූයේ අප්‍රමාණ සන්තෝෂයකටයි. ඒ කුමක් නිසාද යත්, පසුගිය දින කිහිපයේ වුණු සිදුවීම් නිසා, හෝමස් ලන්ඩනයේ සිටි මෙහි පැමිණෙනු ඇතැයි සර් හෙන්රි අපේක්ෂා කළ බැවිනි. කෙසේ වෙතත් ඡරලොක් හෝමස් ගමන් බඩු - ඇඳුම් පැළඳුම් ආදී කිසිවක් ගෙන නොඒම ගැන සර් හෙන්රි විමතියට පත්විය. ඒ ගැන කිව හැකි නිදහසට කරුණක්ද හෝමස්ට නොතිබිණි. ඔහුට අවශ්‍ය දේවල් අපි ඉක්මනින් සපයා දුන්නෙමු.

සැඟෑවේ අපේ අත්දැකීම ගැන තොරතුරු අප සර් හෙන්රිට හෙළිකළේ, රාත්‍රි හෝජනය ගනිමින් සිටියදීය. එහිදී අප දැනුම් දුන්නේ සර් හෙන්රි දැනගත යුතුයයි අප තීරණය කළ කරුණු පමණි. නමුත් සියල්ලටම පෙර සෙල්ඩන්ගේ මරණය ගැන බැරිමෝ සුවළට දැනුම් දීමේ අප්‍රසන්න කටයුත්ත මට භාරවිණි. බැරිමෝට

නම් එය අප්‍රමාණ සැනසීමක් වන්නට ඇත. එහෙත් බැරිමෝ මහත්මිය හඬා වැලපුණය. සෙසු ලෝකයටම සෙල්ඩන් බිහිසුණු මිනීමරුවෙකු, යක්ෂයෙකු, තිරිසනෙකු වන්නට ඇති බව සැබෑය. එහෙත් බැරිමෝ මහත්මියට නම් සෙල්ඩන්, ඇගේ ළමා කාලයේදී ඇගේ අතින් එල්ලී පුරුකල් වූ ආදරණීය මල්ලීම විය.

“වොට්සන් උදේ ගෙදරින් පිටවෙලා ගියා නේ” සර් හෙන්රි කීය. “ගෙදරටම කොටුවෙලා, කරන්න වැඩකුත් නැතුව මං නිටියේ හරිම පාරවෙන්, කම්මැලි කමෙන්. වොට්සන්, මං ඔබට පොරොන්දුවෙලා හිටිය නිසා නිසාම නිව්ට්සන් එළියට ගියෙත් නැහැ. මං හිතන්නේ ඒකට මට තැත්ගත් දෙන්න වටිනවා. අද හැන්දුවෙ මෙරිපිටි නිව්ට්සන් ඉන්න කියල, ස්ටේපල්ටන්ල මට ආරාධනාවක් එවල තිබුණා. ඔබ මට භහනමක් කරල නො තිබුණා නම්.....! ඔහු එහෙතම මොන තරම් විනෝදජනක හැන්දුවක් ගත කරන්න තිබුණද?”

“ඒ ගැන නම් මටත් කිසිම කැකයක් නෑ සර් හෙන්රි” හෝමස් කීය. “ඔබට අද බොහොම විනෝදජනක හැන්දුවක් ගතකරන්න තිබුණා ඒක නෙමෙයි. ඔබේ බෙල්ල කැඩිලා ඔබ මියගිහිත් කියල, අද හැන්දුවෙ අපි හරියට දුක්වුණා මෑ භීෂණනෙ නෑ ඒක ඔබ දන්නවා ඇති කියල”

අතිශය පුදුමයට පත් සර් හෙන්රිගේ දෙනෙත් විශාල විය. “ඒක හරි පුදුමයි. ඒ කොහොමද?”

“ඒ කාලකණ්ණි මිනිසා ඇදගෙන නිටියේ ඔබේ පරණ ඇඳුම්. ඒවා ඔහුට දුන්නේ ඔබේ සේවකයා. ඒ නිසාම පොලීසිය සමග ඔබට ප්‍රශ්න ඇතිවෙන්න පුළුවනි”

“එහෙම දෙයක් වෙත එකක් නෑ” සර් හෙන්රි කීය. “මං දන්නා කරමින්, මගේ නම සඳහන් සලකුණු මොකක්වත් ඒ ඇඳුම්වල නෑ”

“ඒක ඔබගේ වාසනාවක්” හෝමස් කීය. “ඇත්තෙන්ම ඔබ හැමදෙනෙකුගේම වාසනාවක්. ඒ මොකද නිතිය ගැන හිතල බැලුවොත්, ඔබ හැමදෙනෙකු අතින්ම වෙලා තියෙන්නේ නීති විරෝධී කටයුත්තක්. හිතට එකඟව වැඩ කරන රහස් පරීක්ෂකයෙකු හැටියට මා විසින් කළයුතු දේ නම්, ගෙදර පදිංචි හැමදෙනාම හිරහාරයට ගැනීම. වොට්සන්ගේ වාර්තාවල අඩංගු කරුණුවලින් හැමදෙනෙක්ම ඒ වැරද්දට පටළැවෙනවා”

"නමුත් අපේ ප්‍රශ්නයට දැන් මොකක්ද වෙලා තියෙන්නේ?" සර් හෙන්රි විමසුවේය. "ඒ ගැටලුව විසඳාගන්න ඔබට හැකිවුණාද? මෙහාට එද්දී වොට්සනුයි මායි එක ගැන දැනගෙන හිටී තරමට තමා අපි තවමත් දන්නේ"

"මම නම් හිතන්නේ මේ අවුල ඔබට ඉක්මනින් විසඳා දෙන්න මට හැකිවේවි කියලයි" හෝමස් කිය. "මේක විසඳීමට ඉතාමත් අමාරු වුණු සංකීර්ණ ලෙස පැටළුණු අවුලක්. තවමත් හරිහැටි පැහැදිලි නැති තැන් කිහිපයක්ම තියෙනවා. කොහොම වුණත් ඒ තැනුත් විසඳීමෙනයි එන්නේ"

"හෝමස් මහත්මයා" සර් හෙන්රි කීය. "සැකයක් නෑ. මේ කාරණාව දැනටමත් වොට්සන් ඔබට කියලා ඇති. මේක අපි දෙන්නට ලැබුණු අත්දැකීමක්. මිය යානක සුනඛයා බුරන හඩ අපට විල්ලුව දෙසින් අහන්න ලැබුණා. ඒ හින්දා මේක නිකම් හිස් මීට්‍රා විස්වාසයක් නෙමෙයි කියලා මට දිවුරන්න පුළුවනි. මං කැනඩාවේ උන්නු කාලෙ, බල්ලන් ගැන කාරණා සැහෙන්න ඉගෙනගන්න මට අවස්ථාවක් ලැබුණා. ඒ හින්දා දැරුණු එකා මොකාද කියලා උගේ ශබ්දයෙන් මට කියන්න පුළුවනි. උඹ අල්ලාගෙන, උඹ කට අරින්න බැරි විදියට කටකලියාවක් දමලා, දම්පාලකින් උඹ ගැට ගහලා මට භාර දෙන්න. එහෙම කළොත් ලෝකයේ ඉන්න ශ්‍රේෂ්ඨම රහස් පරීක්ෂකයා ඔබ බවට මට පුළුවනි දිවුරා කියා හිටින්න."

"උඹ කටකලියාවක් දමලා දම්පාලකින් බඳින්න මට පුළුවන් වේවි. හැබැයි ඒ ඔබ ඒකට මට අදම් කරනවා නම්"

"ඔබ කියන ඕනෙම දෙයක් මං කරන්නම්"

"බොහොම හොඳයි සර් හෙන්රි. හැබැයි ඒ එක කොන්දේසියක් උඩ. මං යමක් නියම කළොත්, එහෙම කළ යුත්තේ ඇයි කියල මගෙන් ප්‍රශ්න අහන්න එපා. මගේ ප්‍රශ්න අහන්නේ නැතුව, එය කරන්න ඔබට පුළුවන්ද?"

"ඔව්. ඔබ කැමැති හැටියකට කරන්නම්"

"අපේ මේ පුංචි ගැටලුව ඉක්මනින්ම විසඳාගන්න පුළුවනි, ඔබ මගේ ඉල්ලීම පිළිපදිනවා නම්. ඒ ගැන සැකයක් නෑ....."

කතාබහ අතරමග නැවැත්වූ හෝමස්, මගේ හිසට ඉහළින් අවකාශය දෙස බලා සිටින්නට වූයේ ගල් ගැසුණු විලසිනි. පහතේ ආලෝකය ඔහුගේ මුහුණට හොඳින් වැටී තිබුණි. එය කොතරම්

Reading Purpose Only Not For Sale

..... හෝම්ස් මගේ නිසට ඉහළින් වූ අවකාශ දෙස බලා
සිටියේ ගල්ගැසුණු අසුරෙහි

නිශ්චලව තිබුණාද යත්, හෝමිස්ගේ මුහුණ මට දිස්වූයේ පැරණි පිළිමයක් ලෙසයි. දැඩි අවධානය මෙන්ම අපේක්ෂාව ඔහුගේ මුහුණෙන් පිළිබිඹු විය.

"මොකද? මොකද?" අප දෙදෙනාටම - සර් හෙන්රිට සහ මට කැගැසිණ.

ගලක් මෙන් නිශ්චලව තිබූ හෝමිස්ගේ හිස පහළට යොමුවිණ. සිතේ ඇතිවූ යම් ආවේගයක් යටපත් කරගැනීමට ඔහු උත්සාහ දරමින් සිටි අයුරු මම දුටුවෙමි. කෙසේ වෙතත් ඔහුගේ දෙනෙත්වල දිස්වූයේ, අතිශය පුදුමයට මෙන්ම සතුටට සුන්වූ බවකි.

"මට සමාවෙන්න" හෝමිස් කීය. "ශ්‍රේෂ්ඨ කලාකරුවන් විසින් කර ඇති විශිෂ්ට නිර්මාණ, මං සිතින් අගය කරමින් හිටියෙ." ඔහු කීවේ ඉදිරිපස බිත්තියේ තිබූ තෙල් ආයම් සිතුවම් පෙළ වෙත තම අත දිගු කරමිනි. "චොට්සන් නම් කියන්නෙ මට කලාව ගැන කිසිම දැනුමක් නැහැ කියල. ඒ ඔහු ඊර්ෂ්‍යාවට කියන කතා. ඒ මොකද කලා නිර්මාණ ගැන අපි දෙන්නට තියෙන්නෙ දෙවිධියක අදහස්. මේවා නම් ඉතාම විශිෂ්ට තත්ත්වයේ ආලේඛ්‍ය සිතුවම් පෙළක්"

"ඔබ එහෙම කියනවා අහන්නත් මට සත්තෝසයි" සර් හෙන්රි කීවේ තරමක පුදුමයකින් මගේ මිත්‍රයා දෙස බලමිනි. "මේ වගේ චිත්‍ර ගැන ඒ තරම් දැනුමක් මට තියෙනවා කියල. මං කියන්නෙ නෑ. මට පුළුවන් වේවි අස්වියෙකු ගැන නැත්නම් වහු පැටියෙකු ගැන හොඳ විනිශ්චයක් දෙන්න, චිත්‍රයක් ගැන කියනවාට වඩා. මේ වගේ දේවල් ගැන සිත යොදවන්න තරම් කාලයක් ඔබට තියෙනවා කියල මං හිතුවෙ නෑ"

"හොඳ නිර්මාණ දුටුවාම මට පුළුවනි අඳුනාගන්න" හෝමිස් කීය. "මේ තියෙන ඒවා විශිෂ්ට නිර්මාණ. අර නිල්පාට සේද ඇඳුමකින් සැරසී ඉන්න කාන්තාවගෙ චිත්‍රය - ඒක හෙලර්ගෙ සිතුවමක්; මට පුළුවනි දිවුරන්න වුණත්. අර බෝරු කොණ්ඩියක් දාගෙන ඉන්න ආරබාරු මහත්මයාගෙ චිත්‍රය - ඒක රේනෝල්ඩ්ස්ගෙ නිර්මාණයක්. මේ හැම එකක්ම බැස්කවිල් පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ චිත්‍ර. එහෙම තේද?"

"ඔව්. හැම එකක්ම"

"ඔබ දන්නවාද ඔවුන්ගේ නම්?"

"ඒ අයගේ නම් බැරිලෝ ඔට් කියල දන්නා. මං හිතන්නේ මට පුළුවන් වේවි ඒ පාඩම සැහෙන තරම් නිවැරදිව කියන්න"

"අර දුරේක්ෂයක් අතේ තියාගෙන ඉන්න මහත්මිය කවුද?"

"එයා තමයි රොයා ඇද්මිරාල් එඩ්වඩ් බැස්කවිල්. ඔහු රොඩ්නි යටතේ බටහිර ඉන්දිය දූතත්වල සේවය කළා. එතකොට අතේ රෝල් කළ කඩදාසියක් තියාගෙන, නිල්පාට කඩායක් හැඳගෙන ඉන්න එක්කෙනා - එයා තමයි සර් විලියම් බැස්කවිල්. ඔහු විලියම් පීට්ගේ ආණ්ඩුවේ කාරක සභා සභාපති වෙලා හිටියා"

"එතකොට මා ඉදිරිපිටින්ම ඉන්න අශ්වාසර්භකයා? කළුපාට වෙල්වට් සහ ලේස් ඇඳුමකින් සැරසී ඉන්නේ?"

"ආ එයාද? එයා නං ඔබ දැනගත්ත යුතුම කෙනෙක්. ඔහු තමා මේ ඔක්කොම කරදරවලට මුල. නපුරා - හිසුගෝ බැස්කවිල්. යක්ෂ බල්ලාගේ කනන්දරේ ඇරඹෙන්නෙ ඔහුගෙන් තේ. එයාට නම් අපට පහසුවෙන් අමකක වෙන්න එකක් නෑ"

හෝමස් එම සිතුවම දේස බලාසිටියේ දැඩි උනන්දුවකින් මෙන්ම පුදුමයට ද පත්විය.

"අතේ දෙවියනේ" හෝමස්ට කියාලිණි. "ඔහුගේ මුහුණ දිහා බැලුවාම නම් පෙණෙනන්නේ ජොහොම නිශ්ශබ්ද බියසුලු කෙනෙක් වගේ. ඒ වුණත් ඇස් දෙසකින් දෙනෙනවා ඔහුගේ යක්ෂ ස්වභාවය. ඔගේ හිතේ නම් ඇඳිලා තිබුණේ මට එඩ්වඩ් සිරුරක් තිබෙන වස්තුවකි"

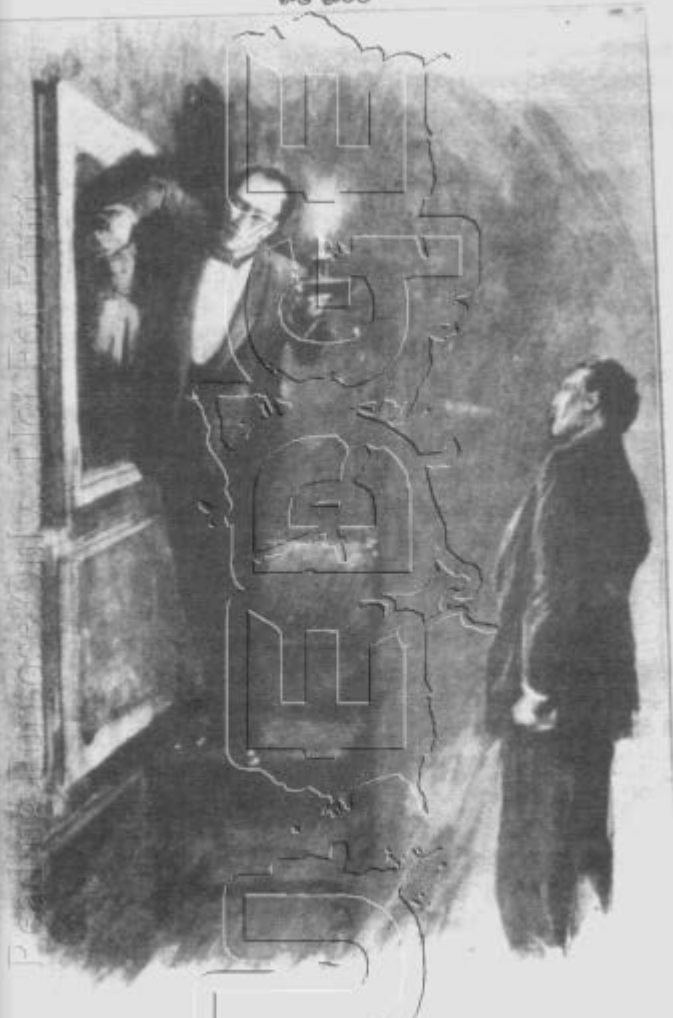
"ඒකෙ වැරදීමක් වෙන්න බෑ. ඒ මොකද විත්තය පිරිපස්සේ කැන්වසයේ ලියල තියෙනවා, ඔහුගේ නම සහ අවුරුද්ද 1647 ලෙස"

හෝමස් ඒ ගැන කීවේ තවත් ස්වල්පයක් පමණි. එහෙත් බේබ්ලු සල්ලාලයාගේ සිතුවමට හෝමස් ආකර්ෂණය වූ බවක් මම දුටුවෙමි. රාත්‍රි ආහාරය ගෙන අවසන්වන තුරුම, ඔහුගේ දෙනෙත් දිගින් දිගටම ඒ විත්තයට යොමුවී තිබූ අයුරු මම දුටුවෙමි. නමුත් ඊට හේතුව මට හරිහැටි දැනගැනීමට හැකිවුයේ, රාත්‍රි ආහාරය අවසන් කොට සර් හෙන්රි සිය කාමරයට ගිය පසුවය. හෝමස්ගේ සිතිවිලි දහර ගලා ගියේ කුමන ආකාරයකටද යන්න එවිට මට දැකගැනීමට හැකිවිය. තම නිදන කාමරයේ ඉටිපන්දම අතින්ගත් ඔහු හෝස්නාගාරය වෙත යළිත් මා කැඳවාගෙන ආවේය. මිලඟට ඔහු ඉටිපන්දම ළංකළේ කාලය විසින් දුර්වර්ණ කර තිබූ හිසුගෝ බැස්කවිල්ගේ සිතුවම වෙතටයි.

"මොනවද වොට්සන් ඔබට පෙනෙන්නේ?"

විත්තයේ තිබුණේ පිහාටු අවිකළ හිස්වැස්මක් පැළැඳී, ලේස් කොලරය සහිත ඇඳුමකින් සැරසුණු පුද්ගලයෙකුගේ මුහුණය.

Presented by the Sri Lanka Police Force

“දෙසියනට ඔප්පු වෙච්චාවේ!”
මට හුදුමයෙන් කැගැසිණි.

අක්කමරු කෙස් රොද නළලට ආවි කිබු අතර, මුඛ සිහින් දෙනොල්වලින් සැදුණු එකක් විය. එය තිරිසන් ගති ඇත්තෙකුගේ මුහුණක් නොවුවත්, දෙනෙත්වල කිබුණේ අනුකම්පා විරහිත බවකි.

"ඔබ අඳුනන කෙනෙකුගේ පෙනුමක් නැද්ද?"

"හකු ඇටයේ තිබෙනවා සර් හෙන්රිගේ පෙනුමට සමාන බවක්"

"ඔව්. යන්තමින් වගේ. නමුත්..... මොහොතක් ඔහොම ඉන්න!"

පුටුවකට නැගුණු හෝමිස් තම අකුණු අහ වික්‍රය ඉදිරියෙන් හරස් අතට තබා හිටියෙගේ හිස්වැස්ම සහ කෙස් ආවරණය කළේය. වම් අතේ කිබු ඉට්පන්දම වික්‍රය මෙහෙයවීමට එය ආලෝකමත් කළේය.

"දෙයියන්ට ඔප්පු වෙච්චාවෝ!" ඔට් කැගැසුණේ අතිශය

පුදුමයෙනි. වික්‍රයෙන් මතු වූයේ ස්වේච්ඡාවෙන්ම මුහුණයි.

"හ හා! දැන් නම් ඔබට ඒක හොඳට පෙනෙනවා නේද? මං මගේ ඇස්දෙක පුහුණු කරගෙන තියෙන්නේ, මුහුණුවල යථා ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කරන්න. එය වටේ ඇති ඇඳුම් පැළඳුම් සමග බලන්න නෙමෙයි. අපරාධකාරයෙකු වෙස් වළාගෙන ඉන්න කොට, ඒ වෙස්මාරුව අතරින් මුහුණ හඳුනාගැනීම රහස් පරීක්ෂකයෙකුට අත්‍යවශ්‍යයි. ඒක ඔහු ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දැන සිටිය යුතු මුල්ම පාඩමක්."

"මේක නම් හරිම අපූරු දෙයක්. ස්වේච්ඡාවෙන් දිහා බලාගෙන, ඔහුගේ වික්‍රයක් ඇඳලා වගෙයි" මම කීවෙමි.

"මොකක්ද දන්නවද වොට්සන් මේකෙන් පෙන්වන්නේ? පරම්පරාවේ ආදි චරිතයක් නැවත මේ ලෝකට පැමිණීම. ඒ කායික පෙනුමෙන් පමණක් නෙමෙයි. අර කලකට පෙර මියගිය පුද්ගලයාගේ අධ්‍යාත්මික ගුණාංග පවා, අලුත් කැනැත්තාට පිහිටා තිබෙනවා. පරම්පරාවක අයගේ මුහුණු සිතුවමට නගපුවා හරියට අධ්‍යයනය කළොත්; ඒකම ඇති ක්‍රෝධය, නැවත ඉපදීම කියන ධර්මතාවය විශ්වාස කරන්නෙකු කිරීමට. මේ මිනිහා බැස්කවිල් කෙනෙක්. ඒක නම් සහතිකයි"

"පරම්පරාවේ උරුමය භාරගැනීමට සැලසුම් ඇතිව?" මම ඇසිමි.

"හරියට හරි. අහම්බෙන් මේ වික්‍රය දැකගන්න ලැබීම අපට වුණු වාසියක්. මේක කමයි අපේ දම්වැලේ අපට හවුනොවි කිබුණු පුරුක. අපි ඔහුව අල්ලා ගන්නවා වොට්සන්. අපි ඔහුව අල්ලා ගන්නවාමයි. හෙට රාත්‍රිය වෙනකොට ඔහු අපේ දැලේ පැටලීලා ඉවරයි. ඒ ගැන මට දිවුරා සහතික වෙන්න පුළුවනි. සම්නලයෙකු ඔහුගේ ගොවු

දැලේ පැටළී අසරණ වෙනවා වගේ, ස්වේපල්ටනුත් අපේ උගුලේ හිරවෙනවා. තව උවමනා කරන්නේ, අල්පෙනෙත්තක්, කාඩ්පතක් සහ කිරලමුඩ් කැල්ලක් විතරයි. කාඩ්පතේ නම ලියලා අපි ඔහුව එකතු කරමු බේකර් විදියේ අපේ අපරාධකාරයන් එකතුවට”

විත්‍රයෙන් ඉවතට යමින් ඔහු ගබ්ද නගා සිනාසුණේ ඉතා කලාතුරකින් දකින්නට ලැබෙන ආකාරයෙනි. ඔහු නිතර මේ අයුරින් ද සිනාවෙනු මට දකින්නට ලැබී නැත. එම සිනාව සෑම විටම අපරාධකාරයින්ට නම් ගෙනාමේ යහපතක් නොවේ.

මම පසුවද උදාසනින්ම අවදිවීමි. එහෙත් හෝමිස් මටත් කලින් අවදි වී සිටී බැව් දුටුවෙමි. මැඳුර වෙත වැටුණු පාර දියේ ඔහු මැඳුර වෙත එන අයුරු හැඳ පැසුඳ ගනිද්දී මම දුටුවෙමි.

“අද බොහොම වැඩ ආටයුතු ක්‍රියාවක් දවසක්” හෝමිස් කීවේ සතුටෙන් තම දැන් එකට පිරිමදිමිනි. දැල් සියල්ල නියම තැන්වලට නියම සැලැස්මට එළලයි තියෙන්නේ. දැල් ඇදීම තව ටික වෙලාවකින් පටන් ගන්නවා. දවස ගෙවී යන්න කලින් අපට දැනගන්න පුළුවන් ප්‍රතිඵල; සිහින් හකු තිබෙන යෝධ පයික් මාළුවා අපේ දැලේ පැටළීලාද. එහෙමත් නාන්තං දැලේ සිඳුරු අතරින් පැනල ගිහිංද කියල”

“ඔබ විල්ලුව පෙදෙසට ගිහිකුත් ආවද?”

“මම ගියා ග්‍රීම්පන් වෙත. ඒ ගිහිං සෙල්ඩන්ගේ මරණය ගැන දන්වලා පුන්ස්ට්‍රන් බන්ධනාගාරයට විදුලි පුවතක් යැව්වා. ඔබ කවුරුවත් ඒ ප්‍රශ්නයට පටලාවෙන්නෙ නෑ කියල මට පුළුවනි සහතික වෙන්න. ඒ අතරම මං මගේ විශ්වාසවන්ත කාට්ටයටත් දැනුම් දීමක් කලා. මං ආරක්ෂා ආහිතව ඉන්නා බවට. මං එහෙම දන්වලා යැව්වේ නැත්නම්, මගේ අතුරුදන්වීම ගැන ඔහු හයට පත්වෙනවා. තමන්ගේ ස්වාමියාගේ ජෝහොන ලග දැවටෙමින් ඉන්න බල්ලෙක් වගේ, ඔහුත් මගේ ගල්ලෙන් බලා ඉදිවි”

“එතකොට අපේ ඊළඟ පියවර මොකක්ද?”

“සර් හෙන්රි හමු වීම. ආ..... මේ එන්නෙ අපි කියන කොටම”

“ඉහ උදාසනක් වේවා හෝමිස් මහත්මියයා. මට ඔබ පෙනෙන්නේ හරියට, මහා සංග්‍රාමයකට සූදානම් වෙන හමුදා ජෙනරාල්වරයෙක් වගේ. ජෙනරාල්, තමන්ගේ දෙවැනියා සමග සංග්‍රාමය සඳහා සැලැසුම් සකස් කරනවාද?” ආර් හෙන්රි කීවේ අප සිටී තැනට පැමිණෙමිනි.

"ඔබේ නිරීක්ෂණය හරියටම භූමි සර් හෙන්රි. දැන් වොට්සන් මේ ඇවිත් ඉන්නෙ මගෙන් උපදෙස් ගන්න"

"මාත් ආවේ ඒකට තමයි" සර් හෙන්රි කිය.

"බොහොම හොඳයි. ඔබට අද රැට් ස්ටේපල්ටන්ල සමග මෙරිසිට් නිවසේ, රාත්‍රී භෝජන සංග්‍රහයකට ආරාධනා ලැබිල තියෙනවා නේද?"

"මං බලාපොරොත්තු වෙනවා, ඔබ දෙදෙනාත් මා සමග ඒවි කියල. ස්ටේපල්ටන්ල ආගන්තුක සත්කාරයට හරිම කැමැතියි. ඔබ දෙදෙනාත් කැමට පාවෙන් ඔවුන් බොහොම සත්කෝෂ වේවි"

"මට කියන්න කණගාටුයි. වොට්සන්ටයි මටයි ලන්ඩනයට යන්න සිදුවෙලා"

"ලන්ඩනයට?"

"ඔව්. මං හිතන්නේ මේ වෙලාවේ මෙහේ ඉන්නවාට වඩා ලන්ඩනයේ ඉදීම බොහොම ප්‍රයෝජනවත් වේවි"

සර් හෙන්රිගේ මුහුණ අප බලා සිටියදීම වෙනස් විය.

"මං හිතුවේ මේ වැඩේ ඉවරයක් වෙන කං ඔබ දෙදෙනා මෙහේ ඉදිවි කියල. මේ බැස්කවිල් මැදුරවත් විල්ලුව වත්, මනුස්සයෙකුට තනියෙන් ඉන්න පුළුවන් තැන් කෙලමයි" සර් හෙන්රි පැවසුවේ දොම්නස් ස්වරයෙනි.

"මගේ හිතවත් මිත්‍රයා. මේක අහන්න" හෝම්ස් කීවේ සර් හෙන්රි අමතමිනි. "ඔබ මා ගැන සම්පූර්ණ විශ්වාසය තියන්න. ඊළඟට මං කියන විදියටම කටයුතු කරන්න. මෙහෙම කරන්න ඔබට පුළුවන්ද? අපි රාත්‍රී භෝජනයට එන්න බොහොම කැමැත්තෙන් හිටි බව, ඔබේ යාළුවන්ට කියන්න. නමුත් බොහොම හදිසි අත්‍යවශ්‍ය කටයුත්තක් සඳහා අපට ලන්ඩනයට යන්න සිදුවුණා කියන්න. අප කිප දිනකින් ආපසු සෙවින්ෂයරයට එනවා. මගේ ඒ පණිවුඩය අමතක නොකර ඔවුන්ට කියන්න ඔබට පුළුවන්ද?"

"ඔබ තදින්ම කියනවා නම්, මම ඒ පණිවුඩය දෙන්නම්" සර් හෙන්රි කිය.

"මං ඔබට ඇත්තමයි කියන්නෙ. අපට වෙන විකල්පයක් ඉතිරිවෙලා නෑ"

මේ අවස්ථාවේ අප ලන්ඩනයට යෑමට තීරණය කිරීම ගැන සර් හෙන්රි ඉමහත් සිත් වේදනාවට පත් වී සිටී බැව් මට පැහැදිලි විය.

ඔහු සිතන්නට ඇත්තේ අප ඔහුට අත්‍යවශ්‍යම මොහොතක ඔහු අත් හැර දමා, අපේ කටයුතු වලට ලක්ෂ්‍යයට යෑමක් විලසිනි.

"ඔබ දෙදෙනා යන්න පිටත් වෙන්නෙ කොයි වෙලාවටද?" ඔහු විමසුවේ එතරම් උන්නදුවකින් නොවේ.

"උදේ හේ පානය අවසන් කළ වහාම අපි පිටත් වෙතවා. අපි කුම්බට්‍රෙයි දක්වා යන්නේ අශ්ව කරත්තයෙන්. ආපසු ඔබ වෙතට එන බව සහතික කරන්න, වොට්සන් ඔහුගේ බඩු මෙහේ තියල යාම. වොට්සන් ලියුම් කැල්ලක් ලියන්න ඒවෙපල්ටන්ට. රාත්‍රි හෝපනයට ඔබට එන්න නොහැකිවීම ගැන සමාව අයැදලා ඒක ලියන්න"

"මටත් හිතයි ඔබ දෙදෙනා එක්ක ලක්ෂ්‍යයට යන්න" සර් හෙන්රි කිය. "මොන එකකටද දෙමහේට වෙලා මං තනියම ඉන්නෙ?"

"මොකකටද කියලා මං කියන්නම. සර් හෙන්රි මෙතැන තමයි ඔබේ රාජකාරිය කිරීමට ඔබට ලැබී තිබෙන තැන. මං තනියම කරන විධියට කටයුතු කරනවා කියල ඔබ මට පොරොන්දු වුණා. මෙහේ නවතින්න කියල, මමයි ඔබෙන් ඉල්ලා හිටින්නෙ"

"හොඳයි. එහෙම නම් මම ඉන්නම්"

"තවත් එක උපදෙසක් තියෙනවා" හෝමස් කිය. "අද මෙරිපිට් නිවසට ඔබ අශ්ව කරත්තයෙන් යා යුතුයි. එහිත් අශ්ව කරත්තය පරීක්ෂිත සමග ආපසු එවන්න. ඔබ ආපසු ගෙදර යන්නෙ පයින් කියල, ස්ටේපල්ටන්ලටත් දැනගන්න සලස්වන්න"

"විල්ලුව හරහා ඇවිදගෙන එන්න?"

"ඔව්"

"ඉතින් ඒ දේම හේද, මට කොහොමටවත් කරන්න එපා කියල, ඔබ කිපවාරයක් අනතුරු ඇඟවුවේ?"

"මේ වාරයේ ඔබ එහෙම හරින දාක ආරක්ෂා සහිතයි. ඔබේ හිතේ තිබෙන එඩිකර්කම් ගැන, දොරියය ගැන, මට හොඳ විශ්වාසයක් තියෙනවා. එහෙම නැත්නං ඔබට ඒ දේ කරන්න කියලා මං කියන්නෙ නෑ. ඔබ පයින්ම ආ යුතුයි අද රැට"

"හොඳයි. මම ඒකත් කරන්නම්"

"ඔබ ආ යුත්තේ මෙරිපිට් නිවසේ ඉඳලා ඇවිත්, ග්‍රිම්පන් මාවතට වැටෙන පාරේ පමණයි. ඒ කියන්නේ ඔබේ නිවසට එන සාමාන්‍ය පාරේ. ඔබ ඔබේ ඒවිතයට ආදරයක් ඇති නිසා, විල්ලුවේ වෙනත් කිසිම පැත්තකට කිසිම පාරක යන්න එපා"

"ඔබ කියන විදියට කරන්නම"

"බොහොම හොඳයි. දැන් ඉතින් උදේ හේ පානය අවසන් කළ හැටියෙම අප යා යුතුයි. හවස් වෙත කොට අපි ලන්ඩනයේ ඉන්න ඕන"

හෝමස්ගේ මෙම වැඩ පිළිවෙළ ගැන මම ඉමහත් පුදුමයට පත්විමි. අද උදේ තමා ආපසු ලන්ඩනයට බලා යන බැවි, ඊයේ රාත්‍රි හෝමස් ස්ටේපල්ටන් සමග කී බැව් ඇත්තකි. එහෙත් ඔහු මා ද කැඳවාගෙන යන බවක් මම කිසිසේත් නොසිතුවෙමි. මිළඟට මට තේරුම් ගැනීමට නොහැකි වූ කණ්ණාඩියක් වූයේ මෙයයි. සර් හෙන්රිගේ ජීවිතයට මේ මොහොතේ බලවත් අවදානමක් ඇතැයි හෝමස්ම පවසයි. එසේ තිබියදී අප දෙදෙනාම සර් හෙන්රි ළඟ නොසිට ආපසු ලන්ඩනයට ආ යුත්තේ ඇයි?

හෝමස්ගේ අණට කිසිකරුවීම මිස මට බෙහෙවින් විකල්පයක් නො තිබිණ. මේ අනුව අමතරව ගතියෙන් සිටි සර් හෙන්රිට ආයුබෝවන් කියා අපි බැස්කට්ලි මැඳුරෙන් පිටත්වූයෙමු. පැය කිහිපයකින් කුම්බ්ට්‍රේසි දුම්රියපොළට ළඟාණීමට අපට හැකිවිය. මිළඟට අප පැමිණි අයව කරන්නට ආපසු බැස්කට්ලි මැඳුර වෙත යැව්වෙමු. ළමයෙක් අප එතතුරු වේදිකාවේ බලා සිටියේය.

"මොනවා හරි වැඩ කරයුතු තියෙනවද මහත්මයා?" ඔහු විමසීය.

"කාර්ටයිට්, මේ එන දුම්රියෙන් ඔබ යන්න ඕන ලන්ඩනයට. එහේට ළඟාවූණු ගමන්ම මං එවන විදියට සර් හෙන්රි බැස්කට්ලි නමට විදුලිපුවතක් එවන්න. ඒකෙ සඳහන් කරන්න මට අමතක වී ගිය සටහන් පොත ඔහුට හමුවුණොත්, එය ලියාපදිංචි කැපැලෙන් ඔෙකර් විදියට එවන්න කියලා."

"ඔව් මහත්මයා"

"කාර්ටයිට්, දැන් ගිහින් දුම්රියපොළේ කාර්යාලයෙන් විමසීමක් කරන්න. බලන්න මගේ නමට කවුරු හැරි එවූ විදුලි පණිවුඩ එහෙම ලැබිල තියෙනවද කියලා."

ඔහු හෝමස් නමට ලැබී තිබුණු විදුලි පුවතක් රැගෙන ආවේය. හෝමස් එය මා අතට පත්කළේය. එහි සඳහන් වූයේ,

"විදුලි පුවත ලැබුණා. අත්සන් නොකළ වරෙන්තුවක් රැගෙන පහසි හතළිහේ දුම්රියෙන් පැමිණෙමි."

ලෙස්ට්‍රේඩ්.

මේ මං උදේ යෑවූ විදුලිපුවතට පිළිතුරු, ස්කොට්ලන්ඩයාඩ්හි සිටින නිල රහස් පරීක්ෂකයන්ගෙන්, දකුණු පුද්ගලයා ඔහු කියලයි මට හිතෙන්නේ. සමහරවිට අපට ඔහුගෙන් උදව් අවශ්‍ය වෙන්න පුළුවනි. දැන් වොට්සන් අපට තියෙනවා කටයුත්තක්. ඒ ඔබ හමුවී දැන හඳුනාගත් ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය හමුවීම. අපේ කාලය ගතකරන්න යොදාගත හැකි ජනාදම ක්‍රමය එයයි"

හෝමස් තම වැඩ සටහන සැලසුම් කරගෙන ඇති ආකාරය දැන් මට පැහැදිලිවීමට පටන්ගෙන ඇත. ඔහු සර් හෙන්රි ලවා ඉටුකරගන්නේ. අප දෙදෙනා සැබෑවින්ම ලන්ඩනය බලා පිටත්ව ගිය බව ස්ටේපල්ටන්ලාට ඒත්තු ගැන්වීමයි. ඊළඟට අපේ උදව් සර් හෙන්රිට උවමනා වෙන ඔබාහොනේ එතැනට යාමට අපට බාධාවක් නැත. කාට්ට්ට් ලන්ඩනයේ සිට එවන විදුලිපුවත ගැන සර් හෙන්රි ස්ටේපල්ටන්ලාට කියනු නොඅනුමානය. එවිට අවසන් සැක සංකාද ඔවුන්ගේ සිත්වලින් ඉවත්වී යනු ඇත. හෝමස් සඳහන් කළ, මාළුවා වවා එළා දැල්, දැනටමත් තදවීගෙන යෑමට පටන් ගෙන ඇති බැව් මට පෙනිණි.

ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය ඇගේ කාර්යාලයේ සිටියාය. ෂර්ලොක් හෝමස් තම කථාව ඇරඹූ ආකාරයෙන් ඇය පුදුමයට පත්වූ බවක් පෙනිණි. ඔහු තම ප්‍රශ්න කෙළින්ම ඇසූ අතර, කරුණු හෙළිකළේ අවංක අයුරෙනි.

"සර් වාල්ස් බැස්කට්ල්ගේ මරණයට හේතු සාධක වූ කරුණු ගැන පරීක්ෂණයක් පවත්වන එක මට භාරවෙලා තියෙනවා." හෝමස් කීය. "මේ ඉන්නෙ ඔයේ මිත්‍රයා, දොස්තර වොට්සන්. ඔබ හෙළිකළ කරුණු ගැන ඔහු මට දැනුම් දුන්නා. ඊළඟට මේ සිද්ධියට සම්බන්ධ, එහෙත් ඔබ හෙළි නොකළ කරුණු ගැනත් ඔහු මට කිව්වා"

"මොනවද මම හෙළි නොකළේ?"

"ඔබ පිළිගත්තා සර් වාල්ස්ට රැ දහයට ගේට්ටුව ළඟට ඇවිත් ඉන්න කියා, ඔබ දැනුම් දුන් වග. අපි හොඳටම දන්නවා ඔහුගේ මරණය සිදුවුණේ රැ දහයට එම ස්ථානයේදී. මේ කරුණු සම්බන්ධ, වෙන හැටි ඔබ හෙළිකළේ නෑ?"

"ඒ කරුණු දෙක අතර කිසි සම්බන්ධයක් නෑ"

"අහා! එහෙනම් මේක මහා පුදුමාකාර විදියට අහම්බෙන් සිදුවූ දෙයක්ද? ඒ දෙක අතර ඇති සම්බන්ධය හොයා ගැනීම අපට

ඩොක්ටර් විල් රොබර්ට්ස්

Reading Purpose Only. Not for Print.

“සර් වාල්ස්ලේ මරණයේ මිනීමැරුමක්
බවට අපට විශ්වාසයි”

අමාරු වෙන්නෙ නෑ. ලයොන්ස් මහත්මිය. මං කැමතියි කාරණා හැම එකක්ම ඔබට අවංකව හෙළිකරන්න. සර් වාල්ස්ගෙ මරණය මිනීමැරුමක් බව අපට විශ්වාසයි. එතකොට මේ ගැන සාක්ෂි මතුවෙද්දී මේකට පටලාවෙන් හෙබි මිත්‍රයා ස්ටේපල්ටන් පමණක් නොවෙයි. ඔහුගේ බිරිඳත් මේකට පටලාවෙන්වා”

කාන්තාව හිඳ සිටි තැනින් නැගිටිවේ ඉහළට විසිවූ අයුරෙනි.

“ඔහුගේ බිරිඳ?” ඇයට කැබැඳිණ.

“ඒ කාරණය දැන් රහස්‍ය කෙමෙයි” හෝමස් කීය. “ඔහුගේ සොහොයුරිය හැටියට පෙනී ඉන්නා කාන්තාව, ඇත්තෙන්ම ඔහුගේ බිරිඳ”

ලයොන්ස් මහත්මිය යළිත් මුරක් තම අසුනේ හිඳගත්තාය. ඇය තම දැක් වලින් පුටු අත් අල්ලාගෙන සිටියේ දැඩි ග්‍රහණයකිනි. ඒ සමගම ඇගේ රෝග පැහැති නියපොහු සුදු පැහැයට හැරී තිබූ අයුරු මම දුටුවෙමි.

“ඔහුගේ බිරිඳ? ඔහුගේ බිරිඳ?” ඇය යළිත් කීවාය. “ඔහු විවාහවුණු කෙනෙක් නෙමෙයි”

හෝමස් තම උරහිස් හැකිළුවේය. ඒ තමා කියූ දෙය ඇයට පිළිගත නොහැකි නම්, තමාට ඊට කළ හැකි දෙයක් නොමැති බව හඟවමිනි.

“මට ඔප්පු කරල පෙන්වන්න! මට ඔප්පු කරල පෙන්වන්න! ඔබට එය කළ හැකි නම්.....” කියූ ඇගේ දෙනෙත් වලින් පිටවූයේ ගිනි විහිදුවන බැල්මකි. වචනවලින් පවසනවාට වැඩි යමක් එම බැල්මෙන් පැවසිණි.

“මං ආවේ ඒකට සුදානම් වෙලා” හෝමස් කීවේ තම සාක්ෂුවෙන් කඩදාසි කිහිපයක් එළියට ගත්මිනි. “බලන්න මේ ඡායාරූපය. මේ අවුරුදු හතරකට කලින් යෝක්හිදී ඒ පේර්ඩ්ව එකට හිඳගත් ඡායාරූපයක්. වැන්ඩලියර් මහතා සහ මහත්මිය කියලා ඒකෙ ලියලා තියෙනවා. නමුත් ඡායාරූපයෙන් ඔහු හඳුනාගැනීම ඔබට අපහසු වෙන්නෙ නෑ. ඔබ ඇයම දැක තියෙනවා නම්, ඡායාරූපයෙන් ඇය හඳුනාගැනීමටත් හැකිවෙව්. මේ තියෙන්නේ වැන්ඩලියර් මහතාගේ සහ එම මහත්මියගේ පෙනුම ගැන, ඔවුන් ඇසින් දැක ඇති විශ්වාසවන්ත සාක්ෂිකරුවන් කළ විස්තර. ඒ ඔවුන් සාන්ත ඔලිවර් පොද්ගලික පාසල පවත්වාගෙන ගිය කාලයේ ඔවුන් දෙදෙනා

ගැන විස්තර. මේව කියවලා බලන්න. ඔවුන්ගේ අනන්‍යතාවය ගැන තවමත් ඔබේ හිතේ සැකයක් තියෙනවාද?"

ඇය ඡායාරූපය දෙස බැලීමක් හෙළුවාය. ඊ ළඟට ඇය අප දෙසට යොමු කළේ බලාපොරොත්තු කඩවුණු ගැහැනියකගේ මුහුණයි.

"හෝමස් මහත්මයා" ඇය කීවාය. "මට මගේ ස්වාමීපුරුෂයාගෙන් දික්කසාදයක් ගත හැකි නම්, මා විවාහ කරගන්නා බවට මේ මිනිහා පොරොන්දු වුණා. දැන් මට හිතාගන්න පුළුවනි, හැම ආකාරයකින්ම මොහු මට කියලා තියෙන්නේ බොරු. ඔහු මට එකම එක වචනයකින් ඇත්ත කියලා නෑ. ඇයි ඒ? ඇයි? මං හිතුවා ඒ මගේ යහපත වෙනුවෙන් කියලා. නමුත් දැන් මට ඇත්ත තත්ත්වය පෙනෙනවා. ඔහු මාව අතකොළුවක් කරගෙන. මං ඔහු ගැන විශ්වාසය තැබුවා. නමුත් ඔහු එක සම්පූර්ණයෙන්ම කඩකරලා. මං මොකටද ඔහුව ආරක්ෂා කරන්නේ? මේ හැම ප්‍රශ්නයක්ම මතුවී තිබෙන්නේ ඔහු කළ කුරිරු ක්‍රියා නිසා.

මං මොකටද ඔහුව ආරක්ෂා කරන්නේ? ඔබට ඕනෑම දෙයක් අහන්න. මං කිසිම දෙයක් භංගන්නෙ නෑ. ඇත්තම කියන්නම්. මං එක දෙයක් ඔබට දිවුරා කියන්නම් හෝමස් මහත්මයා. අප ලියුම ලියනකොට මං හිතෙකිංවත් හිතුවෙමි නෑ ඒකෙන් ඒ වයසක මහත්මයාට විපතක් වේවි කියල. ඔහු නම මට ඉඳපු කරුණාවත්තම මිත්‍රයා."

"නෝනා මහත්මිය. ඔබ කියන දේවල් ඇත්ත බවට මට විශ්වාසයි" හෝමස් කීය. "මේ සිද්ධීන් නැවත වාරයක් කියන එක ඔබට වේදනා සහගත අත්දැකීමක් වෙන්න පුළුවනි. නමුත් ඒ දේවල් මම කිව්වොත් ඔබට පහසුවක් වෙන්න පුළුවනි. මං කියන දේ වැරදි නම් මාව නිවැරදි කරන්න. මෙහෙම ලියුමක් යවන්න කියලා ඔබට යෝජනා කළේ ස්ටේපල්ටන්. එහෙම හේද?"

"ලියුමේ ලිවිය යුතු දේවල් ඔහු විචනයෙන් වචනය කියෙව්වා. මා කළේ ඔහු කියන දේවල් ලිවීම පමණයි"

"ඊට හේතුව වශයෙන් ඔහු කියන්න ඇත්තෙ, දික්කසාද නඩුව සඳහා ඔබට අවශ්‍ය මුදල සර් වාල්ස්ගෙන් ලබාගන්න පුළුවන් කියන එක?"

"හරියටම හරි මහත්මයා"

"ඉතින් ඊළඟට ඔබ ලියුම යැව්වා. නමුත් සර් වාල්ස් හමුවීමට යෑමට ඔබට ඉඩ හැරියේ නැහැ ඒ කොහොමද?"

"ඔහු කිවවා මේ දික්කසාදයට වෙනත් කවුරුවත් මුදල් වියදම් කළොත්, ඒක ඔහුගේ ආත්ම ගෞරවයට කැළලක් කියල. ඔහු දුප්පතෙක් වුණත්, අපි දෙන්නාගෙ එක්වීම සඳහා තමන් සතු අන්තිම පැන්සය දක්වා වියදම් කරනවා කිවවා"

"ඔහු බොහොම පිළිවෙළකට වැඩක් කරන කෙනෙක් විදියටයි මට පෙනෙන්නේ. ඉතින් මරණය පිළිබඳ පුවත පුවත්පතේ පළවුණු තුරු, ඔබ ඒ ගැන කිසිම දෙයක් දැන හිටියේ නැහැ?"

"නැහැ"

"සර් චාල්ස් හමු වීමට ඔබ කණ්ඩා සැලසුම් කරගෙන සිටියා. ඒ ගැන කිසිවක් හෙළි නොකරන ලෙසට ඔබට කියවා දිවුරන්න?"

"ඔව්. ඒක තමා ඔහු කළේ. සර් චාල්ස්ගේ මරණය සිදුවී තිබෙන්නේ ඉතාම අහිරුණක් වියදම කියා ස්වේච්ඡාවෙන් කිවවා. හමු වීමට සැලසුම් කරගත් බව එළියට ආවොත්, මරණය ගැන මාව සැකකරාපි කිවවා. එහෙම කියලා මාව හය කරාම මම නිශ්ශබ්ද වුණා."

"ඔව් ඒක හරි. නමුත් ඔහු ක්‍රියා කළ ආකාරය ගැන, ඔබේ හිතේ සැක පහළ වෙලයි තිබුණේ?"

කිසිවක් කීමට පැකිල්ලු ඇය බිම් ඔලොන්ත්තය.

"ඔහුගේ පිළිවෙළ මං තේරුම් අරගෙනයි හිටියේ" ඇය කීවාය. "නමුත් ඔහු මට විශ්වාසවන්නව, අවංකව හිටියා නම්..... මමත් එහෙම ඉන්න ඉඩ තිබුණා"

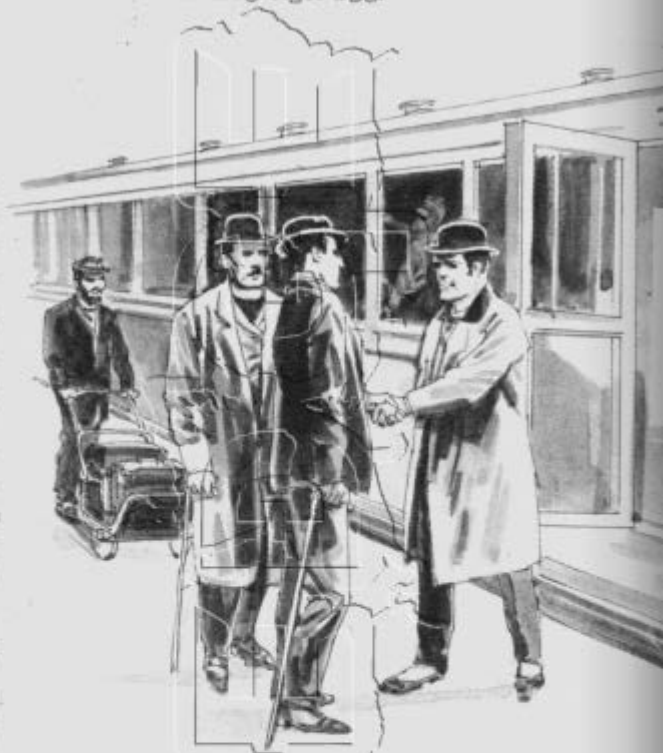
"මේ හැම දෙයක් ගැනම කල්පනා කළාම මට කියන්න පුළුවන් එක් දෙයක්" ඡර්ලොක් හෝම්ස් කීය. "ඒ තමයි ඔබ බේරුණේ ලොකු බේරිල්ලක්. ඔහුගේ රහස් ඔබ දැන හිටියා. ඒ කරුණ ඔහු හොඳින් දැන සිටියා. එහෙම භෞලත් ඔබ තවමත් ජීවතුන් අතර ඉදීම ලොකු වාසනාවක්. මාස ගණනක් තිස්සේම ඔබ ගමන් කරමින් ඉඳලා තියෙන්නේ භයානක ප්‍රපාතයකට බොහොම සමීපව. ලයොන්ස් මහත්මිය. යළිත් චරස් ඔබ හමුවෙන්න අපට උවමනා වේවි ඉක්මනින්ම. ඔබට ශුභ උදාසනක් පකලා අපි සමුගන්නම්"

ලන්ඩනයේ සිට ආ ගීප්‍රගාමී දුම්රිය බලාපොරොත්තුවෙන් අපි දුම්රියපොළේ වේදිකාවේ රැඳී සිටියෙමු.

"අපේ ගැටලුව කුම ක්‍රමයෙන් විසඳිගෙනයි යන්නෙ වොට්සන්" හෝම්ස් කීය. "බාධක අවහිරතා එකින් එක අප ඉදිරියේ දියවෙමින්"

විස්තරාත්මක රහස්‍ය චිත්‍රමාලා

Reading Purpose Only. Not For Print.

"අවුරුදු ගණනාවකින් අපට ලැබුණු ලොකුම එක"

යනවා. ඉතාම සුක්ෂම ආකාරයට ක්‍රියාත්මක වෙන මේ වගේ
භයානක අපරාධකාරයෙකු ගැන, මෑත කාලයක අහන්න ලැබිල
නෑ. ඒක තනි කතන්දරයක් හැටියට ගලපා කියන්න මට ඉක්මනින්ම
හැකිවෙයි. අපරාධ විද්‍යාව හදාරණ සිසුන් දන්නවා ඇති, මීට
බොහෝදුරට සමාන සිදුවීම් දෙකක් ගැන. එකක් '66 අවුරුද්දේදී
කුඩා රුසියාවේ ගොද්නෝ නගරයේ වුණු සිදුවීම. අනික උතුරු
කැරොලයිනාවේ ඇන්ඩසන් මිනීමැරුම්. නමුත් මෙකෙ තියනවා
අතින් අපරාධ දෙකේම නොතිබුණු ඉතාම සුවිශේෂ ලක්ෂණ. මේ
දරුණු මිනිහාට විරුද්ධව නඩුවක් උසාවියේ ආනු කරන්න, තවමත්
අපට ප්‍රමාණවත් තරම් සාක්ෂි නෑ. අද ද අපි තිත්දට යන්න කලින්
මේක සම්පූර්ණයෙන්ම ඔහුගේදී නොවුණොත් ඒක මහ පුදුමයට
කරුණක්

ලන්ඩනයේ සිට ආ ගිසුගාමී දුම්රිය වේදිකාවට ළඟාවූයේ මහ
හඩක් නංවමිනි. කෙසෙද සිරුරක් කිසි ජනෙත් බුල්ඩෝස් වර්ගයේ
බල්ලෙකුගේ වැනි රුදුරු මුහුණක් කිසි මිනිසෙක්, පළමුවැනි පංතියේ
මැදිරියකින් වේදිකාවට බැස්සේද. අපි තිදෙනා අතට අතදී ආචාර
කරගනිමු. මට එක්වරම පෙනී ගියේ, ලෙස්ට්‍රේඩ් මගේ මිත්‍ර හෝමස්
වෙත දැක්වූ ගෞරවයයි. ඔවුන් දෙදෙනා එක්ව අතිරහස් පරීක්ෂණවල
යෙදීමට පටන්ගෙන සෑහෙන කාලයකි. හෝමස්ගෙන් පරීක්ෂණ
වීඩි හැදෑරීමට ලෙස්ට්‍රේඩ්ට හොඳ අවස්ථාවක් ලැබී තිබිණි.

“හෝමස් මහත්මයා, මොකක් හරි හොඳ එකක්ද?” ලෙස්ට්‍රේඩ්
විමසීය.

“අවුරුදු ගණනාවකින් ලැබුණු ලොකුම එක” හෝමස් කීය. “වැඩේ
පටන්ගැනීමට කලින් අපට තියෙනවා භෑය දෙකක කාලයක්. මං
හිතන්නේ ඒ කාලය තුළ අපි කෑම ටිකක් කාල ඉදීම සුදුසුයි කියලයි.
ඊට පස්සේ අපි යමු ඩාවිල්වර් විල්සන්ට. ලෙස්ට්‍රේඩ් ඔබ ආශ්වාසකර
කිබෙන ලන්ඩනයේ මිදුම ඉවත් කරලා, ඒ වෙනුවට ඩාවිල්වර්
විල්සන්ගේ රාත්‍රියට හමන පිරිසිදු සුළඟ ආශ්වාස කරමු. ඔබ ඒ විල්සන්ට
කවදාවත් ගිහින් නැද්ද? කමක් නෑ, මේ ඔබ යෙදෙන මුල් ගමන
ඔබට කවදාවත් අමතක වෙයි කියල මං හිතන්නේ නෑ”

11 9

දුහඟතර වැනි පරිච්ඡේදය
බැස්කවිල් රූපුරු බල්ලා

ෂර්ලොක් හෝම්ස් ගැන විස්තර කියද්දී ඔහුගේ එක් දුර්වලකමක් ලෙස (එය දුර්වල කමක් නම්), හැඳින්විය හැකි එක් දෙයක් ඇත. එනම් තමා කිරීමට අදහස් කරන කාර්යය, ගන්නා ක්‍රියා මාර්ගය කල්තබා කිසිවෙකුට හෙළි නොකිරීමයි. මෙයට එක් හේතුවක් වන්නට ඇත්තේ, මෙවැනි කරුණක්කදී නායකත්වය ගැනීමට ඔහු තුළ තිබූ කැමැත්ත විය යුතුය. පරීක්ෂණය සාර්ථක ලෙස විසඳා අවසන්, තමා වටා සිටින්නන් මවිතයට පත්කිරීමට හෝම්ස් ආශා කළේය. අනෙක් හේතුව පරීක්ෂණය රහසිගතව සිදුකිරීමට තිබූ ඇවැසිතාවය බව නොඅනුමානය. පරීක්ෂණය කිරීමට බලාපොරොත්තුවන ආකාරය-අන්‍යයන්ට කල්තබා හෙළි කිරීමෙන්, රහස්‍ය භාවය අඩුවීමේ අවදානමක් ද ඇත. එසේ වුවොත් රාජකාරිය අසාර්ථක වන නිසා, සමහරවිට ඔහු මෙවැනි මඟක් ගන්නවා විය යුතුය. කෙසේ වෙතත් මුල සිටම සියලු දේ රහසිගතව තබාගැනීමෙන් සිදුවන්නේ, පරීක්ෂණයට සතුට වන්නන්ගේ සිත්වල ඇතිවන අප්‍රසාදය හා නොසතුටය.

මෙම තත්ත්වයෙන් මම බොහෝ විට සිත් වේදනාවට පත්වී ඇත්තෙමි. එහෙත් එදා රාත්‍රී ඩාවිඩ්වර් විල්ලුවේ අන්ධකාරයේ කළ දිගු ගමනේදී තරම් පීඩාවක්, මින් ජෙර කවදාවත් මම නොවින්නදෙමි.

අප ඉදිරියේ තිබුණේ මහා බැරැරුම් කටයුත්තකි. මේ එම අවසන් සටනට අප සුදානම්ව සිටින මොහොතයි. එහෙත් ඒ ගැන කිසිවක් හෝමස් අපට හෙළිකළේ නෑහ. මට කළ හැකිව තිබුණේ ඔහුගේ ඉදිරි සැලැස්ම අනුමාන කිරීම පමණකි. මොහොතින් මොහොත අප වෙතට ළං වෙමින් තිබූ වික්‍රමාන්විත කටයුත්තට මුහුණ දීමට සුදානමෙන්, මගේ ස්නායු උත්තේජනය වී තිබිණි. අප ගමන් කළ පටු මාර්ගය දෙපස හිස්ව තිබෙනු දුටු විට, මෙන්ම සිතල සුළං අපේ මුහුණු සිපගනිද්දී, අප යළිත් වරක් විල්ලුවට ළඟාවී ඇති බැව් මට වැටහිණි. අශ්වයින් ඉදිරියට තැබූ සෑම පියවරක් පාසාම, කරත්ත රෝදය කැරකෙන සෑම වටයක් පාසාම, අපි සුවිශේෂතම වික්‍රමාන්විතයට ළඟාවෙමින් සිටියෙමු.

අප ගමන් කළේ කුලියට ගත් අශ්ව කරත්තයකිනි. එහි රියැදුරා අප නාඳුනන්නෙකි. එබැවින් අපට පැවරී ඇති භාරදුර කටයුත්ත ගැන නිදහසේ කතා කිරීමට හැකියාවක් නොවීය. සිත කැලඹී ආවේගයට පත්ව තිබියදීත් අපට කතා කිරීමට සිදුවූයේ සුළු සුළු නොවැදගත් දේවල් ගැනයි. දැඩි උත්සාහයක් දරා සිනේ හැඹිම් පාලනය කරගෙන සිටීම බලවත් අපහසුවකි. අන්තිමේදී මගේ හිතට විශාල සහනයක් දැනිණි. ඒ අපේ රථය ෆැරික්ලන්ඩ්ගේ නිවස පසුකර යන ආකාරය දැකීමෙනි. ඒ අනුව අප සිටියේ බැස්කවිල් මන්දිරයටත්, ක්‍රියාන්විතය පැවැත්වෙන පිටියටත් නුදුරෙනි. බැස්කවිල් මැඳුරේ ඉදිරි දොරටුව දක්වාම අශ්ව කරත්තය ගෙන නොගියෙමු. මැඳුර වෙත වැටී තිබූ පාර ඇරඹෙන ගෙට්ටුව අසල දී අපි රියෙන් බැස්සෙමු. මිළඟට කුලීරියකරුවාට මුදල් ගෙවා, එවෙලේම ආපසු කුම්බ්ට්‍රේසි වෙත යන මෙන් ඔහුට දැනුම් දුන්නෙමු.

“ලෙස්ට්‍රේඩ්, ඔබ ළඟ රිවෝල්වරයක් තියෙනවාද?” හෝමස් ඇසීය. පොලිස් පරීක්ෂකවරයාගේ මුහුණට නැඟුණේ සිනාවකි.

“කලිසමක් මගේ ඇඟේ තියෙනවා නම් ඒකට පිටුපස සාක්කුවක් තියෙනවා. පස්සෙ සාක්කුවක් තියෙනවා නම් ඒකෙ ආයුධයකුත් තියෙනවා”

“බොහොම හොඳයි! අපි දොන්නත් හදිසි අවස්ථාවකට සුදානම් වෙලයි ආවේ” හෝමස් කීය.

"මේ සිද්ධිය මොකක්ද කියා ඔබ කියීම දෙයක් විවෘතව කියන්නේ නැහැනෙ හෝමිස් මහත්මයා. දැන් මොකක්ද මේ සෙල්ලම?"

"බලාගෙන ඉඳීමේ සෙල්ලමක්"

"මේක එව්වර ප්‍රසන්න තැනක් හැටියට මට නම් පෙනෙන්නේ නෑ. ඇත්තමයි." ලෙස්ට්‍රෙඩ් කීවේ හමා ආ සිතල සුළං රැල්ලක් සමග වෙව්ලා යමිනි. අඳුරින් පිරුණු කඳු බෑවුම් දෙසත්, විශාල විලක් මෙන් ඇතින් දිස්වුණු මිදුම් කලාපයක් දෙසත්, ඔහු තෙත් යොමුකරගෙන සිටියේය. ඒ ග්‍රිම්පන් මධ්‍ය භෞතාරූචිට ඉහළින් එකතු වී තිබූ මිදුම් වලාවය.

"අපට ඉස්සරහින් මට පෙනෙනවා ගෙදරක දල්වා ඇති පහන් ලෙස්ට්‍රෙඩ් කිය.

"ඒ තමයි මෙරිපිටි නිවස" හෝමිස් කීය. "අපේ ගමන කෙළවර වෙන්නේ ඊට ටිකක් මෙහායින්. ඔබට ගබ්ද නඟා කතා කිරීමට අවසර නෑ. කියන දෙයක් කොඳුරලා කියන්න පුළුවන්. අනෙක පා ඇඟිලිවලින් වගේ ගබ්ද නො නැගෙන විදියට අධිය කියන්න" හෝමිස් උපදෙස් දුන්නේය.

අපි මෙරිපිටි නිවස දෙසට නිශ්ශබ්දව ගමන් කළෙමු. එහෙත් නිවසට යා ර දෙසියක් පමණ තිබියදී හෝමිස් අප නැවැත්වීය.

"මේ ඇති" ඔහු කීය. "දකුණු පැත්තේ තියෙන ගල් පර්වතවලට මුඛා වෙලා අපට හැංගිලා ඉන්න පුළුවනි."

"අපි මෙතැනද ඉන්න හදන්නේ?"

"ඔව්. අපි හැංගිලා බලාගෙන ඉන්නේ, සුදානමින් ඉන්නේ මෙතැන ඉඳගෙන. ලෙස්ට්‍රෙඩ්. ඔබට පුළුවනි මේ වළක් වගේ තිබෙන පහන් බිමට යන්න. වොට්සන්, ඔබ මෙරිපිටි නිවසට ගිහිං තියෙනවා නේද? කාමර තියෙන්නේ මොන පැත්තෙද කියල කියන්න ඔබට පුළුවන්ද? මේ පැත්තේ කෙළවරේ නම්. ඒකට ගහපු ජනේල වගයක් තියෙනවා. ඒවා මොනවද?"

"මං හිතන්නේ ඒ කුස්සියේ ජනේල"

"ඊට ඉදිරියෙන් තියෙන කාමරය මොකක්ද? අර බොහොම දීප්තිමත් ආලෝකයක් තිබෙන තැන?"

"කැකයක් නෑ. ඒක නම් කැමකන කාමරය" මම කීවෙමි.

"විදුරු ජනේල වහලා වුණත්, ජනේලවල තිරරෙදි ඇරලා. ඔබ හොඳින් දන්නවා නේද? වොට්සන්, ඔතන ගෙමිදුලෙයි පාරෙයි පිහිටීම. හිස බාගෙට පහත් කරගෙන ගබ්ද නොකර බොහොම

හෙමින් ඉදිරියට යන්න. ගිහින් බැන්නා ඔවුන් මොනවද කරන්නෙ කියල. දෙයියන්ගෙ නාමෙන්! අපි ඔවුන් දිනා සෙදිසියෙන් බලාගෙන ඉන්න බව දැනගන්න ඉඩ තියන්න එපා!

මම පා ඇඟිලි තුඩුවලින් පාර දිගේ ඉදිරියට ගියෙමි. කුරුච්චි ගිය පලතුරා ගස් වටා තිබූ මිටි තාප්පයට ළංවුයෙමි. එහි සෙවණැල්ලට මුඛාව ඉදිරියට ගොස්, ජනෙල්-රෙද්දක් අනාතිබුණු ජනෙල්යැවෙත පැමිණියෙමි. ඒ හරහා මට නිවස, ඇතුළත දැකීමට හැකිවිය.

ඒ කාමරයේ සිටියේ පිරිමි දෙදෙනෙකු පමණි. ඒ ස්වේපල්ටන් සහ සර් හෙන්රි දෙදෙනාය. රවුම් මේසයක් දෙපස මුහුණට මුහුණ ලා වාඩිවී සිටි ඔවුහු දුම්පානය කරමින් සිටියහ. වයින් සහ කෝපි ඔවුන් ඉදිරියේ තබා තිබිණි. ස්වේපල්ටන් බොහෝ ප්‍රාණවත් බවකින් කථාකරමින් සිටියේය. එහෙත් සර් හෙන්රි භීතියට පත්ව සුදුමැලිව සිටි අයුරු මම දුටුවෙමි. හයංකර සිදුවීම් ගැන අපකීර්තිමත් ඉතිහාසයක් තිබූ විල්ලුව ගැන ඔහුට සිහිවන්නට ඇත. එය හරහා කමා තනිව ආපසු යන ගමන-ගැන සිහිවී, ඔහු දැනටමත් භීතියට පත්ව සිටිනවා විය යුතුය.

ස්වේපල්ටන් පුටුවෙන් නැගීම කාමරයෙන් සිටවී ගියේ මා බලා සිටියදීමයි. ඒ අතරේ සර් හෙන්රි භෞවිද්‍යාමට වයින් පුරවාගෙන පුටු ඇන්දට හේත්තු වූයේ සුරාවිටුවක්ද උරමිනි. මූලින්ම මට අසන්නට ලැබුණේ දොරක් ඇරෙන ශබ්දයකි. මිළඟට බොරලු පොළොවක් මත ගමන් කළ කිසිවෙකුගේ බුටි සපත්තුවල ශබ්දය අසන්නට ලැබිණි. ඔහු කවුරුන් වුවත් ඉදිරියට ගමන් කළේ. මා සැඟවී සිටි කෙටි තාප්පයට අනෙක් පැත්තෙහි. මද වේලාවකින් මම තාප්පයට උඩින් බැලිමි. ස්වේපල්ටන් ඉදිරියට ගොස් වත්තේ කෙළවර තිබූ මඩුවක් ඉදිරියේ නැවතුණේය. ඉන්පසු යතුරු තහඩුවක යතුරක් කරකැවුණු ශබ්දය සහ ඔහු මඩුවට ඇතුල්වුණු ශබ්දය මට ඇසිණි. ඉන්පසු මඩුව ඇතුළතින් අසන්නට ලැබුණේ සතෙකුගේ දැඟලීමක් වැනි අමුතු ශබ්දයකි. ඔහු ඇතුළත සිටි කාලය මිනිත්තුවකට වැඩි-භෞවේ. ඉන්පසු සවිත් වරක් යතුර කැරකෙන ශබ්දය සහ ඔහු තාප්පය අනෙක් පැත්තේ නිවස දෙසට ගමන් කළ ශබ්දයද අසන්නට ලැබිණි. ඔහු කලින් සිටි කාමරයට ඇතුළු වී සර් හෙන්රි වෙත ගියේය. මම ආදාසු පැමිණ මිතුරන් වෙත ගොස් මට දකින්නට ලැබුණු දේ ජීවිතර කළෙමි.

"මම කියන්නෙ වොට්සන්, කාන්තාව එතැන හිටියෙ නැහැ කියලද?"

"ඔව්. ඇය නම් පෙනෙන්න හිටියෙ නෑ"

"එහෙනම් ඇය ඇත්තෙ කොහේද? කුස්සියෙ ඇරෙන්න වෙන කොහේවත් එළියක් නැහැ නේ?"

"ඇය කොහේ ඉන්නවද කියල, මට කම් හිතාගන්න අමාරුයි"

ශ්‍රීමපත් මඩ වගුරු ප්‍රදේශයට ඉහළින් ප්‍රමාණයෙන් ඉතා විශාල ඝන මිදුම් වලාවක් රැඳී තිබුණු බව, මම කළින් පැවසුවෙමි. තදින් හැමු සුළඟත් සමග මේය, කෙමෙන් තෙමෙන් අප සිටි දෙසට පාවී එන්නට පටන් ගත්තේය. ඉන්පසු එය අප ඉදිරියේ නැවතුණේ ඝනකම් මෙන්ම මිටි කැප්පයක් වීලයිනි. සඳ එළිය වැටී එය දිලිසුණේ නිම මිදුණු විශාල විලක් ලෙසයි. ඇතින් තිබූ ගල් පර්වත මිදුම් වලාවට ඉහළින් දැකිය හැකි විය. කෝමල්ගේ කැලහීමට පත් මුහුණ ඒ දෙසට යොමුවිය. එය පාවී ආවේ ඉතා සෙමෙන් බව දකිද්දී, ඔහු තමාටම කොඳුරා හත්තේ නොඉවහිලීමත් අයුරෙනි.

"මිදුම් එන්නෙ අපි ඉන්න පැත්තටයි වොට්සන්"

"ඒක අපට බරපතළ ප්‍රශ්නයක් වෙනවද?"

"ඇත්තෙන්ම ඔව්. ඉතාම බරපතළයි. මගේ සැලැස්ම සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ කරන්න පුළුවන් දෙයක් මේ ලෝකෙ නියෙනවා නම් ඒ මිදුම්. දැනටමත් වෙලාව දහයයි. දැන් ඉතින් ඔහු තවත් හුඟක් වෙලා ප්‍රමාද වෙන එකක් නැහැ. අපේ සාර්ථකත්වය, පමණක් නෙමෙයි; ඔහුගේ ජීවිතය බේරීම වුණත් රඳා පවතින්නෙ එක දෙයක් මත. ඒ තමයි මිදුම් පාරට ගලා එන්න කලින්, ඔහුට පිටවී එන්න පුළුවන්ද බැරිද කියන එක."

රාත්‍රී අහස පැහැදිලි සුන්දර ආකාරයේ විය. තරුවලින් නිකුත්වූයේ සිසිලකි. එහෙත් ඒවා දීපතිමත්ව බැබළුණි. අඩ සඳෙන් නිකුත්වූයේ මාදු මෙන්ම මඳ ආලෝකයකි. මුළු දර්ශන තලයම එයින් නැහැවිණි.

අප ඉදිරියේ පිහිටි නිවස කර පැහැයෙන් දිස්විය. එහි ඉහළට විහිදුණු දුම්කවුළු ද දැකී පෙළක් ලෙස දිස්වූ වහළ ද රිදී එළියක් විහිදු අහසේ කැපී පෙනිණි. නිවසේ පහළින් පිහිටි ජනෙල්වලින් රත්වත් ආලෝක ධාරා නිකුත් විය. ගෙවත්ත හරහා වැටුණු ඒවා, විල්ලුව දෙසට විහිදී තිබිණි. එයින් එක් ජනෙල්යක් හදිසියේම වැසී ගියේය. සේවකයකු කුස්සියෙන් පිටවී යන්නට ඇත. තවදුරටත්

ඉතිරි වී තිබුණේ කෑම කරන කාමරයේ ආලෝකය පමණකි. සුරැට්ටු දල්වා ගත් මහත්වරු දෙදෙනා තවමත් කතාබහේය. එයින් එක් අයෙක් කිසිවක් සැක නොකළ අමුත්තාය.

විල්ලුවෙන් අඩක් වැසී තිබූ සුදු පැහැති ඝන මිදුම ගැන මම යළිත් සඳහන් කරමි. සුදු ලෝමයෙන් නිමවූ යෝධ ඇතිරිල්ලක් වැනි මිදුම් වලාකුළු, සෑම මිනිත්තුවකම මෙරිපිටි නිවස වෙත ලංවෙමින් තිබුණේය. එහි තුනී මිදුම් කැරලි කීපයක් මේ වනවිටත්, ජනේලයකින් නිකුත් වූ රත්වත් ආලෝක වතුරසුයක් වසා ගන්නට පටන්ගෙනය. ගෙවත්තේ ඇතැම් කොළවරේ කාප්පය මේ වනවිටත් වැසී ගොසිනි. ගස්වල ඉහළ කොටස සුදු වාෂ්පයක් මැදින් අහසට යොමුවී තිබිණි. තවත් මිනිත්තුවක කිහිපයක් ගතවෙද්දී පුළුන් කැරලි වැනි මිදුම, නිවස දෙපසින් ඉදිරියට ගලා ආවේය. නිවස ඉදිරිපසදී යළි එක්වූ මිදුම් කැරලි, ක්‍රමයෙන් ඝන වීමට පටන් ගත්තේය. නිවසේ පහළ කොටසක් දක්නට නොලැබිණි. නිවසේ උඩු මහල සහ වහල දිස්වූයේ, සුදු පැහැති මුහුදුක පාටුණු අදහන නොකාවක් වීලසිනි. ඉමහත් නො ඉවසිල්ලෙන් සිටී හෝමිස් අඩි පොළොවේ හැල්පුවේය. අප ඉදිරියෙන් වූ ගලකට මිටු අත මීට මොළොවා පහර දුන්නේ කෝපයෙනි.

“සර් හෙන්රි පැය කාලක් ඇතුළත ගෙයින් එළියට නොබැස්සොත්, අපේ වැඩ කටයුතු ඔක්කොම අවුල් වෙනවා” හෝමිස් කීවේය. “පැය කාලකින් පාර ඔක්කොම නොපෙනී යාවී, පැය බාගයක් යද්දි කිසිම දෙයක් බලාගන්න බැරිවෙනවා. අපේ මේ අත් වත් අපට පෙනෙන එකක් නෑ”

“අපි තව ටිකක් පිටිපස්සට ගිහින් උස්බීමට නගිමුද?” මම ඇසිමි.

“ඔව්, මටත් හිතෙන්නෙ එහෙම කරන එක හොඳයි කියලයි” මගේ මිත්‍රයා කීය.

මිදුම ඝන වෙමින් ඉදිරියට පාවී එද්දී, අපි ක්‍රමයෙන් පිටිපස්සට ගියෙමු. මූලදී නිවසට යාර දෙසියක් පමණ ළඟින් සිටි අප, අන්තිමේදී සිටියේ නිවසට සැතපුම් භාගයක් එනම් යාර අට සියයක් පමණ දුරිනි. එහෙත් සඳ පාහේ රිදී එළියෙන් නැහැටුණු මිදුම ඉතා සෙමින් තව තවත් ඉදිරියට ගලා එන්නට පටන් ගත්තේය.

“අපට තවත් ඇතට යන්න පුළුවන් කමක් නෑ” හෝමිස් කීය.

“අපි තවත් ඇතට ගියොත් සර් හෙන්රි අප ළඟට එන්න කලින්

ස්වෙපල්ටන්ගේ ග්‍රහණයට අනුවේදී, ඒකට ඉඩ තියන්න බෑ. මොන තරම් පාඩුවක් වුණත් අපි ඉන්න තැනම ඉදිමු.”

බිම දණගසා ගත් හෝමිස් කනක් පොළොවට ලං කළේය.

“දෙවියන්ට ස්තූති වේවා! ඔහු එන බවදය මට ඇහෙනවා මං හිතන්නෙ”

ඉක්මනින් ඇවිද එන්නෙකුගේ අඩි බඩදයෙන්, විල්ලුවේ දැඩි නිහඬතාවය බිඳී ගියේය. ගල් පර්වත අතර ඇත කබාගෙන සැඟවී, රිදී ධාරයක් සහිත මිදුම් තාප්පය දෙස බලා සිටියෙමු. අඩි බඩදය තවත් පැහැදිලිව උස් හඬෙන් ඇසිණ. මිශ්‍රයට තිරයක් අතරින් මතු වෙන්නාක් මෙන් මිදුම් කඩතුරාව මැදින් මතු වී ආවේ. අප මෙතෙක් වේලා බලා සිටි සුද්ගලයාය. තරු එළිය විහිදුණු රාත්‍රියේ මිදුම් නොමැති පැහැදිලි අඩවියට පා තබන්න, ඔහු සුදුමයට පත් වී වටපිට බැලුවේය. මිශ්‍රයට ඉක්මනින් පාර දිගේ පැමිණි ඔහු අප සැඟවී සිටි තැන පසුකර ගියේය. මිනිත්තුවක් ගතවීමට පෙර ඔහු, අපට පිටුපසින් වූ දිගු කඳු බෑවුමේ ඉහළට කහින්නට පටන් ගත්තේය. ඔහු සිටියේ කැලැඹුණු මනසකින් බැව් අපි තේරුම් ගත්තෙමු. ඇවිද යන අතරේ ඔහු වම් උරහිස උඩින් හෝ දකුණු උරහිස උඩින්, දිගින් දිගටම ආපසු හැරී බැලුවේ හයට පත් බැල්මෙනි.

“ඒ” හෝමිස්ට කැහැසිණ. ආරක්ෂක අතුළු ලිහිල් කර ඔහු රිවෝල්වරය සුදානම් කරගත් හඬ මට ඇසිණ. “සුදානම් වෙන්න! ඔන්න උඹ එනවා!”

සන මිදුම් වලාව තිබුණේ අප සිටි තැනට යාර පනහක් පමණ ඉදිරියෙනි. මිදුම් වලාව මධ්‍යයෙන්, පැහැදිලි එහෙත් තියුණු නොවූ හඬක්, නොනවත්වාම නිකුත් විය. මිදුම් කඩතුරාව ඉරාගෙන ඉදිරියට එන්නේ කුමන හයංකර දර්ශනයක්දැයි නොදැන, අපි ඒ දෙස ඇසිපිය නොහෙළා බලා සිටියෙමු. මා සිටියේ හෝමිස්ගේ වැළමිට සම්පයෙනි. එක් මොහොතකට මම මගේ මිත්‍රයා දෙස බැලීමි. ඔහුගේ මුහුණ සුදුමැලී වී තිබිණ. එහෙත් ඔහුගේ දෙනෙන් සඳු එළියේ දීප්තියෙන් බැබැලිණි. එමෙන්ම එක්වරම ඉදිරියට යොමු වූ දෙනෙන් විශාල වී ගලඟාසිණි. ඔහුගේ කට බාගෙට ඇරී නැවතුණේ අතිශය මවිතය පළකරමිනි. ඒ මොහොතේම ලෙස්ට්‍රෙඩ් හීතියෙන් මරහඬදී මුනින් අතට බිම ඇඳ වැටුණේය.

එක් ක්ෂණයකින් මම නැගී සිටියෙමි. මිදුම් වලාව ඉරාගෙන මතු වූ හයංකර සත්ත්ව රූපය දුටු මගේ මනස හිරිවැටී ගියේය.

විවේචනාත්මක අල්ලාගෙන සිටී. අත අප්‍රාණික විය. යෝධ සුනඛයෙකුගේ පෙනුම තිබුණත්, මේ බිහිසුණු සත්ත්වයාට බල්ලෙකු යයි කිව හැකිද? අඟුරු මෙන් කළු පැහැති මෙතරම් විශාල, මෙතරම් රෝද පෙනුමක් ඇති බල්ලෙකු, මිනිස් ඇසකින් කවරදාකවත් දැක නැති බැව් සහතිකය. උගේ විවෘත මුඛයෙන් එළියට ගිනිදැල් විහිදිණි. උගේ ඇස් වටා දීප්තිය විහිදුණේ, දෙනෙත්වලින් ද ගිනිදැල් නැඟුණු අයුරෙනි. උගේ බෙල්ලෙන් පහළට එල්ලුණු මස් වැදැල්ල මෙන්ම හොස්සද, ගිනිදැල් වලින් වෙළී ශෝස් කිබු ආකාරයක් පෙනිණ. ඒ මිහිදුම් කඩකුරාව ඉරාගෙන අප ඉදිරියට ආ ඒ භයංකර යක්ෂයාගේ දසුන තරම් ප්‍රචණ්ඩ භයංකර දසුනක්! කවින් ගිනිදැල් විහිදුණු, දත් විලිස්සාගත්, භයංකර යක්ෂයකු වැනි මෙතරම් රෝද සත්ත්වයෙකු. උණ විකාරයෙන් සිහි විකල්ප වී මෙහි තරම් බියකරු සිහින දුටුවත්, කිසිදා දකින්නට නොලැබෙනු ඇත.

මේ කාලවර්ණ සුනඛයා දිගු සිනුම් අතිමිත්, ඉතා වේගයෙන් අපේ මිත්‍රයාගේ පිහවර ඔස්සේ ඔහු ලුහුබැඳ ගියේය. අප කොයි තරම් හිතියකට පත්ව භූමියෙන් ඉවත් වී සිටියාද යත්, අප සිහි එළවා ගන්නා විට, මේ සුනඛ අවතාරය අප පසුකර දිව ගොස් අවසන්ය. අපි එක් කෂණයකින් පියවී සිතියවා පැමිණියෙමු. ඒ මොහොතේ හෝමිස් සහ මම එක්වරම උෟට වෙඩි තැබුවෙමු. උෟ මරහඬක් නැංවීය. අඩුම වශයෙන් එක් වෙඩි පහරක්වත් උෟට වැදෙන්නට ඇත. උෟ වෙඩි පහර කාගෙනම නොනැවැති ඉදිරියට දිව ගියේය.

පාරේ බොහෝ ඇතින් සර් හෙන්රි ආපසු හැරී බලනු සඳ එළියෙන් අපි දුටුවෙමු. ඔහුගේ මුහුණ හිතියෙන් සුදුමැළිව තිබිණ. කරකියා ගත හැකි කිසිත් නොමැතිව, දැන් ඔසවාගෙන ඔහු බලා සිටියේ තමා ලුහුබැඳ ආ භයංකර සත්ත්වයා දෙසයි.

වෙඩි පහර තු බල්ලාගේ මරහඬින් අපි දෙබරියට පත්වූයෙමු. එයින් ඔප්පු වූයේ උෟ බලු අවතාරයක් නොව, ප්‍රාණය සහිත බල්ලෙකු බවයි. උෟට කුමක් සිදුකිරීමට හැකි නම්, අපට උෟ මරා දැමීමටද හැකිවිය යුතුය. එදා රාත්‍රියේ හෝමිස් දිවු ආකාරයට මිනිසෙකු දුවනු මා කවදාවත් දැක නැත. වේගයෙන් දිවීමට හැකි අයෙකු ලෙස මට නමක් ලැබී තිබුණු බව සැබෑය. එහෙත් එදා රාත්‍රි ඔහු මා පසුකර ගියේ මට පියවර ගණනක් ඉදිරියෙනි. සර් හෙන්රි සහ ඔහු පසුපස බල්ලා දිවු ගමන් මගේ අපි දිව ගියෙමු. ඒ පියවර යන්නාක්

වැනි වේගයකිනි. ඒ සමගම සර් හෙන්රි යටි උගුරෙන් නැගු මරලතෝනි එකක් පසුපස එක්ක අපට අසන්නට ලැබිණි. එපමණක් නොව බල්ලාගේ රොදු සර්පණාවද අපට ඇසිණි.

යක්ෂ බල්ලා සර් හෙන්රිගේ ඇඟට කඩා පැන ඔහු බිම පෙරලා ගත්තේ මා බලාසිටියදීමය. උතුරු මොහොතේ උගේ තියුණු දත්වලින් සර් හෙන්රිගේ උගුර දණ්ඩ සැපීමට සූදානම් වුවා පමණි. එහෙත් හෝමස් එක් කෂණයකින් ඔහුගේ රිවෝල්වරයේ කාණු පහක උණ්ඩ බල්ලාගේ සිරුර මතට හිස් කළේය. දැඩි වේදනාවකින් උතුරු අවසන් වරට පිටකළේ සර්පණාවක් වැනි තියුණු හඬකි. ඒ සමගම බිම පෙරළුණු උගේ හතර ගාතය ඉහළට පොයු විය. උගේ අවසන් සැපීමට හසුවූයේ හිස් අවකාශය පමණි. මිනිත්තුවක් දෙකක් දරුණු ලෙස උගේ හතරගාතය වැටවුලා පියවිය. අන්තිමේදී උගේ සිරුර අප්‍රාණික වී පැත්තට පෙරළුණේය. මම හැකිමමින් උතුරු දෙසට පහත් වූයෙමි. උගේ දිලිසෙමින් තිබූ බියකරු හිසට මගේ රිවෝල්වරය ලං කොට වෙඩිතැබීමට සූදානම් වූයෙමි. එහෙත් එය අවශ්‍ය නොවීය. යෝධ, යක්ෂ සුනඛයා මියගොස් සිටියේය.

ඔහු ඇද වැටුණු තැනම සර් හෙන්රි සිටියේ සිහි විසඳුවය. ඔහුගේ ගෙල වටා තිබූ කොළරය අපි තුරු දැකීමෙහි. සර් හෙන්රිගේ බෙල්ලේ කිසිදු කුචාලයක් නොමැති බැව් අපි දුටුවෙමු. ඒ මොහොතේ හෝමස්ගේ මුවෙන් පිටවූයේ දෙවියන්ට ස්තූති කිරීමේ යාවඥාවකි. සර් හෙන්රිගේ ජීවිතය ගළවා ගැනීමට කියම වේලාවට එතැනට ළඟාවීමට අපට හැකිවිය. එසේ කිරීමට හැකිවීම ගැන අපගේ සිත්වල ඇති වූයේ වචනයෙන් කිව නොහැකි තරම් අප්‍රමාණ සන්තෝෂයකි. මේ වනවිටත් අපේ මිත්‍රයාගේ ඇසිපිය යන්නමින් සෙලවුණු අතර, සිටී තැනින් නැගිටීමට ඔහු දුර්වල උත්සාහයක යෙදුණේය. ලෙස්ට්‍රෙඩ් තම සාක්කුවේ තිබූ කුඩා බිඳැන්ඩ් බ්‍රෝන්ලය සර් හෙන්රිගේ දත් අතරට තබා ඇල කළේය. අප දෙස (පොයු වී තිබුණේ හයෙන් තුස්ත වූ දෙනෙතකි.

"සර්ව බලධාරී දෙවියනි!" ඔහුට කෙහිටි ගැවිණි. "මොකාද උතුරු දෙවියන්ගේ නාමයෙන් කියන්න. ඒ මොකෙක්ද?"

"මොකෙක් වූණක් උතුරු ඉවරයි." හෝමස් කීය. "බැස්කවිල් පවුලේ සුනඛ අවතාරය අපි සදහටම විනාශ කළා"

අප ඉදිරියේ බිම වැටී සිටියේ ශක්තියෙන් මෙන්ම ප්‍රමාණයෙන් ද හයානක බවක් පෙන්වූ සත්ත්වයෙකි. උතුරු නුමුහුන් බලධි හවුන්ඩ්

වර්ගයේ සුනඛයෙකුවත්, කුමුහුන් මැස්ටිග් වර්ගයේ සුනඛයෙකුවත් නොවීය. ප්‍රමාණයෙන් සිංහ වේනුවක් තරම් විශාල, එමෙන්ම රෝද පෙනුමක් තිබූ උග්‍ර, කලින් සඳහන් කළ සුනඛ දෙවර්ගයේ දෙමුහුමක් බැව් පෙනිණ. උග්‍ර සිටියේ මියගොස් තිත්වලවිය. එහෙත් මේ වෙලාවේදී පවා උග්‍රේ ප්‍රමාණයෙන් විශාල හනු යුගලෙන් නිල් පැහැති ගිනි දැල්ලක් වැගිණෙන්නාක් මෙන් දිස්විය. මඳක් ඇතුළට එන්නට තිබූ දෙනෙත් වටාද ගිනිසිළු මෙන් යමක් පෙනිණ. මම උග්‍රේ කටේ ඉදිරිපස කොටස ස්පර්ශ කළෙමි. මගේ අත ඉවතට ගත්විට, මගේ ඇඟිලි පවා අත්ධාතාරයේ බැබළුණේ ගිනිදැල් වලින් වෙළී ඇති ආකාරයෙනි.

“ගොස්පරස්” මම කීවෙමි.

“එයා ඉතා දක්ෂ ලෙස පිළිවෙල කර තිබෙනවා” හෝමස් කීවේ මියගිය සතා වෙත ලංචි රසායනික ගන්ධයක් තිබේදැයි ආඝ්‍රාණය කරමිනි. “උග්‍රේ ඉවතිමට බාධා වෙන අන්දමේ කිසිම ගඳක් නැහැ. අප ඔබෙන් සමාව අයැද සිටිනවා සර් හෙන්රි, මේ තරම් භයංකර සත්ත්වයෙකුට ඔබව නිරාවරණය කිරීම ගැන, මං නපුරු බල්ලෙකුට සුදානම් වෙලයි හිටියේ. නමුත් මේ වගේ භයංකර එකෙකුට නෙමෙයි. නොහිතු විදියට ගලා ආ මිදුම නිසා, උග්‍රට ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට අපට වෙලා මිදිවුණා”

“ඔබ මගේ ජීවිතය බේරා ගත්තා”

“ඔව්. ඒත් අනතුරට නිරාවරණය කරලා, ඔබට නැගිට සිටීමට ශක්තිය තිබෙනවාද?”

“මට තවත් එක බිඳුන්ඩි උගුරක් දෙන්න. එතකොට මං ඕන දේකට සුදානම්. මීට නැගිටින්න ටිකක් උදව් කරන්න. හරි මොනවද ඔබ දැන් කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නේ?”

“ඔබට මෙතැන ඉන්න ඇරලා අපට යන්න සිදුවෙනවා. අද රාත්‍රියේ තවත් වික්‍රමාන්විත චැඬිවලට සන්න ඔබේ ඇඟට සනීප මදි. අපෙන් කවුරු හරි ඔබ ආපසු බැන්කවිල් මැඳුරට කැඳවාගෙන යනවා, මඳකට මෙතැන ඉන්න පුළුවන් නම්”

ඔහු නැගිට සිටීමට උත්සාහයක් දැරුවත් එය ඉතා අපහසු විය. ඔහුගේ දෑත් දෙපා සියල්ල වෙවුළුන ආකාරය අපි දුටුවෙමු. ගලක් මත හිඳ ගැනීමට අපි ඔහුට උදව් කළෙමු. ඔහු එහි වෙවුළුමින් සිටියේ දැන්වලට මුහුණ බර කරමිනි.

“ඔබට මෙතැන දාලා අපට යන්න වෙනවා” හෝමස් කීය. “අපේ රාජකාරියේ ඉතිරි කොටස අපි සම්පූර්ණ කළ යුතුයි. ගතවෙන සෑම

මොහොතක්ම හරිම වැදගත්. ඔහු අපරාධය කිරීමට යොදාගත් පිළිවෙළ ආදී ඔහුට විරුද්ධව තෑම සාක්ෂියක්ම අප ළඟ තියෙනවා. දැන් උවමනා කරන්නේ මිනිහා අල්ලා ගැනීම පමණයි”

“මිනිහා ගෙදර ඉන්න නම් ඉඩක් තියෙන්නේ, දාහකට එක අවස්ථාවක් විතරයි” හෝමිස් කීවේ අප යළිත් වරක් මෙරිපිටි නිවස දෙසට වේගයෙන් ගමන් කළේත් සිටියදීය. “අපේ වෙඩි ගබ්ද ඇහුණාම ඔහු තේරුම් ගන්න ඇති වැඩේ ගැස්සුණා කියල”

“අපි හිටියේ සැහෙන්න ඇත. මේ ගත මිදුම නිසා වෙඩි ගබ්ද ඇහෙන්න ඇත්තේ යන්නමිත්”

“සුනඛයා ආපසු කැඳවාගන්න, ඔහු උදේ පස්සෙන් එන්න ඇති. ඒකෙ නම් සැකයක් නැ. මේ වෙනකොට ඔහු පැනගිහිත් ඇති කොහොම වුණත් අපි ශ්‍යේර සෝදිසි කරලා බලමු”

මෙරිපිටි නිවසේ ඉදිරි දොර විවෘතව තිබිණ. එහි කඩාවැදී සෑම කාමරයක්ම අපි පරීක්ෂා කර බැලුවෙමු. බරාදයේදී අපට වයස්ගත දුර්වල සේවකයෙකු හමුවිය. අප මේ අන්දමින් නිවස පරීක්ෂා කිරීම ගැන ඔහු විමකියව පත්විය. තෑම කන කාමරය හැරුණු විට අන් කිසි තැනක ආලෝකයක් නොවීය. එහෙත් පහතක් අතින් ගත් හෝමිස් නිවසේ අස්සක් මුල්ලක් නෑර සෑම තැනක්ම පරීක්ෂා කර බැලීය. එහෙත් අප සොයා ගිය පුද්ගලයාගේ කිසිදු සලකුණක් අපි තුදුටුවෙමු. කෙසේ වෙතත් උඩු මහලේ එක් කාමරයක පමණක් දොර යතුරු දමා වසා තිබිණ.

“මේ කාමරේ ඇතුළු කවුරු හරි ඉන්නවා” ලෙස්ට්‍රේඩ් කීය. “මට ඇහෙනවා සෙලවෙන ගබ්දයක්, දොර අරිනවා” ඔහු කැගැසීය.

කාමරය තුළින් ආ ගබ්දය අයුරින් ඇසීණ. ඒ කෙදීරිල්ලක් වැනි ගබ්දයකි. දොර අගුළට මදක් ඉහළ තැනකට, හෝමිස් වේගවත් පා පහරක් එල්ල කළේය. අගුළු කැඩී ගියේත් දොර වහා විවෘත විය. රිවෝල්වර අතැතිව අපි තුන්දෙනාම කාමරය තුළට කඩා වැදුණෙමු.

එහෙත් අප දැකීමට බලාපොරොත්තු වූ දුෂ්ට අපරාධකාරයා ඒ තුළද සිටියේ නැත. ඒ වෙනුවට අපට දක්නට ලැබුණේ කිසිසේත් දැකීමට බලාපොරොත්තු නොවූ මෙන්ම පුදුමාකාර දසුනකි. අප තිදෙනාම එක් මොහොතකට ගල්ගැසී බලාසිටියේ විමකියට පත්විය.

ඒ කාමරය කෘමි සතුන් සංරක්ෂණය කරන කුඩා කොතුකාගාරයක් බවට පත්කොට තිබිණ. සෑම බිත්තියක් අයිනේම

කුඩා විදුරු අල්මාරි රාශියක් විය. මේ භයානක මෙන්ම සංකීර්ණ මනසක් තිබූ පුද්ගලයාගේ විනෝදාංශය වූ, සංරක්ෂිත සමනලයින්ගෙන් හා සලබයන්ගෙන් මේ විදුරු අල්මාරි පිරී තිබිණ. කාමරයේ මැද, වහලේ දිරාහිය බාල්කයකට ආධාරකයක් ලෙස කණුවක් සිරස් අතට බිම සිටුවා තිබිණ. මේ කණුවට කිසියම් පුද්ගලයෙකු බැඳ තබා තිබූ අයුරු අපට දැකිය හැකිවිය. ඒ පුද්ගලයාගේ සිරුර කොපමණ ඈඳ ඇතිවිලී හා පොරොනා වලින් වසා බැඳ දමා තිබුණේද යත්, ඒ පිරිමියෙකුද ගැහැනියකද යන්න හඳුනාගැනීම පවා අපට අපහසු විය. උගුණ වටා යැවූ කුටියක් කණුව පිටුපසට ගෙන ගැටගසා තිබිණ. තවත් කුටියකින් මුහුණේ පහත කොටස ආවරණය විය. ඊටත් ඉහළින් අප දුටුවේ ශෝකය හා ලජ්ජාව ඉතිරි ගිය දෙකෙකුකි. අප දෙස ඇසිපිය නොහෙලා බලා සිටී ඒ කළු පැහැති දෙනෙතේ විමසීමක ලකුණුද අපි දුටුවෙමු. කැගැසීමට නොහැකි වනසේ කළු හරහා ගැටගැසූ කුටිය සහ අනික් බැඳුම් සියල්ල අපි ඉක්මනින් ගලවා දැමීමු. ස්ටේපල්ටත් මහත්මයා ක්ලාන්ත හතියෙන් මෙන් අප ඉදිරියේ බිම ඈඳ වැටුණාය. ඇගේ රුමත් මුහුණ ඉදිරියට පහත්වෙද්දී ගෙල ප්‍රදේශය විවෘත වීණි. බෙල්ල හරහා කස පහර එල්ලවීමෙන් සෑදුණු රතු පැහැති සලකුණු අපි පැහැදිලිවම දුටුවෙමු.

“නිරිසනා!” හෝමස්ට් කැගැසිණ. “ලෙස්ට්‍රේඩ් මට දෙන්න ඔබේ බරුන්ඩ් බෝතලේ. ආයු ව පුඩුවක ආඩිකරමු. අධික විඩාව නිසාත් කස පහර කැමෙනුත් ආයු දුර්වල වෙලා. ඒ නිසා ක්ලාන්ත වුණා” ආයු යළිත් වරක් තම දෙනෙත් විවෘත කළාය.

“ඔහුගේ පරෙස්සම් කොහොමද?” ආයු විමසුවාය. “ඔහුට පුළුවන් වුණාද බේරෙන්න?”

“නෝනා. ඔහුට අපෙන් බේරීමට පැහැදිලිව පුළුවන් කමක් නෑ”

“නෑ නෑ. මං අදහස් කළේ මගේ සෑමියා ගැන නොවෙයි. සර් හෙන්රි පණ බේරගත්තද?”

“ඔව්”

“එකකොට බල්ලා?”

“උෞ මැරුම් කෑවා”

ආයු දිගු සැනසුම් සුසුම් ක් හෙළුවාය.

“දෙවියන්ට සතුතිවේවා! දෙවියන්ට සතුතිවේවා! බලන්න අර නිරිසනා මට කළ දේ. සාලකණ්ණි දුෂ්ඨයෙක්!” කී ආයු තම දෑත්

වැසි තිබූ ඇඳුම මැත් කෙටි දැන් නිරාවරණය කළාය. ඇයට දුන් වධහිංසා නිසා සම යටින් ඇතිවූ ලේ ගැලීම් දැක අපි හිතියට පත්වුණෙමු.

"නමුත් මේවා එතරම් බරපතළ දේවල් නෙමෙයි - මේවා මොනවද! ඔහු මගේ සිතටත් ආත්මයටත් වධ දුන්නු තරමක් මට වධහිංසා කළා, මාව තනිකලා, මට වංචා කළා. මං ඒ හැමදෙයක්ම ඉවසුවා. මොනවා කළත් ඔහුගේ ආදරය තවමත් මට හිමි නේද කියලා මං හිතුවා. ඒ සිතිවිල්ලෙන් තමා මං හැමදෙයක්ම ඉවසාගෙන සිටියේ. නමුත් දැන් මං දන්නවා එතැනදීත් මං රැවටුණු බව. මට වංචා කරලා ඔහු මාව ඔහුගේ අතකොල්ලා බවට පත්කරගත්තා." පැවසූ ඇය ඉති ගසමින් හඬා වැලපීමට පටන්ගත්තාය.

"මහත්මිය, ඔබේ තිතේ තවදුරටත් ඔහු ගැන පැහැදීමක් නැහැනේ" හෝමස් කීය. "එහෙම නම් අපට කියන්න, කොහේදීද අපට ඔහුව අල්ලාගන්න පුළුවන්? ඔහුගේ වැඩදී වැඩවිලට ඔබ උදව් කරලා තියෙනවා? එහෙම නම් ඒක නිවැරදි කරගන්න මෙය අවස්ථාවක්. අපට උදව් කරන්න"

"ඔහුට පැන ගිහින් හැරෙන්න පුළුවන් එකම තැනයි තියෙන්නේ" ඇය පිළිතුරු දුන්නාය. "ග්‍රීම්පන් වගුරු සීමේ මැද හරියෙ තිබෙනවා පොළොව සවිමත් දූපතක්. ඒකෙ තියෙනවා ඇරණි පතලක්. ඒක කලකට පෙර ටීන් ලෝහය භාරා ගැනීමට හැරු පතලක්. ඔහු සුනඛයාව හංගලා තියාගත්තේ එතැන. හදිසියකදී සැඟවෙන්න තැනකුත් ඔහු එතැන සුදානම් කර තිබුණා. ඔහු පැන යන්න ඇත්තෙ එතැනට."

"මිදුම් වලාව සුදු පැහැති ලෝම මෙන් ජනේලයේ විදුරුවට තෙරපෙමින් තිබිණ. හෝමස් තම අතේ තිබූ පහන එතැනට ළං කළේය. "මේ බලන්න" හෝමස් කීය. "අද නම් කිසිම කෙනෙකුට පුළුවන් කමක් නෑ ග්‍රීම්පන් ගොහොරුවේ පාරක් හොයාගන්න"

හඬ නගා සිනාසුණු ඇය අත්පුටි ගැසුවාය. ඇගේ දෙනෙත් මෙන්ම දැස් දිලිසුණේ වේරය බුසු සතුටකිනි.

"ඔහුට පුළුවන් වේවි වගුරුබිම හරහා ඒ දූපතට යන්න" ඇය කීවාය. "ඒත් ආපහු එන්න ලැබෙන එකක් නෑ. මඩ ගොහොරුවේ එරෙන්නෙ නැතුව අඩියක් තියා යන්න පුළුවන් බොහොම පටු මගක් තියෙනවා. ඒක බලාගන්නෙ දෙපැත්තෙ හිටවලා තිබෙන කුසුදු වලින්. ඒව එතැන සවිකළේ අපි දෙන්නා එකතු වෙලා. වං

මට අද ඒවා ගලවාදමන්න පුළුවන් වූණු නම්, ඔබට තිබුණා ඔහුව අල්ලාගන්න."

මීදුම සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත්වන තුරු, ස්ටේපල්ටන් ලුහුබැඳීමට තැත්කිරීම නිෂ්ඵල අනුවණ කටයුත්තක් බැව් අපි තේරුම් ගත්තෙමු. මෙරිසිට් නිවස ආරක්ෂා කිරීම ලෙස්ට්‍රේඩ්ට භාරදී, හෝම්ස් සහ මම සර් හෙන්රි ද කැඳවාගෙන බැස්කවිල් මැදුර වෙත ආපසු ගියෙමු. ස්ටේපල්ටන් යුවළ පිළිබඳ සත්‍ය කථාන්තරය තවදුරටත් සර් හෙන්රිට වසන් කිරීමට හැකියාවක් නොවීය. ඔහු ආදරය කළ කාන්තාව පිළිබඳව සත්‍යය දැනගත් විටද සර් හෙන්රි එයට නිර්භයව මුහුණ දුන්නේය. රාත්‍රියේ මුහුණදුන් කටුක අන්දැකීම නිසා කම්පනයට පත්ව සිටි ඔහු, හිරු උදාවීමත් පෙර රෝගාතුර විය. ඔහුට වැලඳුණු උණ අධික ලෙස ඉහල ගොස්, සර් හෙන්රි උණ විකාරයෙන් දොඩවන්නටත් හැසිරෙන්නටත් පටන් ගත්තේය. ප්‍රතිකාර සඳහා අපි දොස්තර මෝට්මර් කැඳවුවෙමු. මේ බැස්කවිල් බුදලය භාරගැනීමට පෙර සර් හෙන්රි සෑම අතකින්ම නිරෝගී ප්‍රීතීමක් මිනිසෙකුට සිටියේය. දූන් රෝගාතුර වී සිටින ඔහු යළි යථා තත්ත්වයට පත්කිරීම අතීතයක කටයුත්තකි. ඒ සඳහා ඔහු දොස්තර මෝට්මර් සමග ලෝකය වටා සංචාරයක සඳහා යැවීම යෝග්‍ය යයි අපි නිගමනය කළෙමු.

දිගු කලක් අපේ ජීවිත අඳුරු කළ සිත් හීනියට පත් කළ, සුවිශේෂ කථාන්තරයේ අවසානය වෙත මම ඉක්මනින් ළංවෙමින් සිටිමි. බල්ලා මියගිය දිනට පසුවද උදේ හිරු පායද්දී, මීදුම ඉවත්ව ගොස් තිබිණ. එදා ස්ටේපල්ටන් මහත්මිය අපට සහාය වීමට පැමිණියාය. ග්‍රීම්පන් මඩ ගොහොරුව හරඹූ දූපතට ළඟාවීමට හැකි, ඔවුන් සොයාගත් මාර්ගය ඇය අපට පෙන්වා දුන්නාය. සිය සැමියා අල්ලා ගැනීම සඳහා යායුතු මග ස්ටේපල්ටන් මහත්මිය අපට පෙන්වා දුන්නේ, දැඩි උදෙසාගයකින් මෙන්ම උතුරා යන සතුවකිනි. ස්ටේපල්ටන්ගේ බිරිඳ ලෙස ඇය මොනතරම් වධහිංසාවලට සහ හයංකර ජීවිතයකට මුහුණ දුන්නාද යන්න, එයින් අපට පැහැදිලි විය.

පීට් පසෙන් සැදුණු අර්ධද්විපයක හැඩය ගත්, සවිමත් පොළොවක් තිබූ කුඩා බිම් කඩක් මුලින් අපට හමුවිය. ඇය එතැන නවත්වා ඉදිරියට යාමට අපි තීරණය කළෙමු. පුළුල් මඩ ගොහොරුව දෙසට එය දික්වූයේ, ක්‍රමයෙන් ඉතාම පටු වී තීරුවක් ලෙසයි. එතැන සිට

ශ්‍රීමත වගුරේ නොරොන් මග ආලකුණු වී තිබුණේ, බිම තැනින් තැන සවිකර තිබූ කුඩා කුසුදු වලිනි. එම මාර්ගය "සිග් සැග්" ආකාරයට අඩියෙන් අඩිය වමටත් දකුණටත් හැරිණි. මඩ ගොහොරුව අවට නිරන්තයෙන් කුණු වූ ඵෙන්නදිය දුර නිසා දැඩි දුරගන්ධයක් පැවතිණ. එම දුගඳ වාෂ්පයක් මෙන් කෙළින්ම අපේ මුහුණවලටම ආ අසුරා අපි-නිරීක්ෂණය කළෙමු. අප වැරදියට අඩියක් තැබූ විට, කකුල කලව දක්වා එරුණේ වරක් දෙවරක් නොවේ. එක් අඩියක් තැබීමේදී වගුරු පොළොව, යාර ගණනක් ඉදිරියටත් වටේටත් සෙලවෙන්නට විය. ඍදය මඩ තුළට තබා ඇවිදින විට පාද තදින් ග්‍රහණය කරගත් ආකාරයක් අපට දැනිණ. එපමණක් නොවේ. පාද මඩ තුළට අඩි කිහිපයක් එරුණු පසු අපට දැනුණේ යක්ෂයෙකුගේ හුස්මයෙන් තදින් අල්ලා, අප ඒ හයාකර මඩ ගොහොරුවේ සතුලට අදින්නාක් විලසිනි. කෙනෙකු හීතියට පත්කරන මෙම මාර්ගයෙහි අපට පෙර, කිසිවෙකු ගමන් කර ඇති බවට සලකුණු අපි දුටුවෙමු. එහෙත් අප එම සලකුණු දුටුවේ එක් වරක් පමණි. මඩ තුළින් ඉහළට වැටී තිබුණු කොටින් ග්රාස් තණ පඳුරක, කළු පැහැති යමක් රැඳී තිබෙනු දන්නට ලැබිණ. එය අතට ගැනීමේ අරමුණෙන් හෝමිස් නියමි ආර්ගයෙන් ඉවතට එක් අඩියක් තැබීය. එක් කණයකින් මහු මඩ ගොහොරුව තුළ පහළට එරී යන්නට පටන් ගත්තේය. හිණ දක්වා එරෙද්දී මහු ඉතා අපහසුවෙන් රඳවා ගැනීමට අපට හැකිවිණි. ලෙස්ට්‍රෙයි සහ මම මඩෙන් ඉවතට, හෝමිස් ඇදගැනීමට සමත්වීමු. අප දෙදෙනා එතැන නොසිටියා නම්, යළිත් සවිමත් පොළොවක පා තැබීම අපේ මිත්‍රයාට සිහිනයක් වනු නොඅනුමානය. මඩවගුරේ කිබී ඉහට හමුවූ කළු පැහැති සපත්තුවක් හෝමිස් ඉහළට මසවා පෙන්වීය. එහි ඇතුළු පැත්තේ,

"මෙයර්ස්, ටොරොන්ටෝ" යනුවෙන් මුද්‍රිත සටහනක් තිබිණ.

"මට මඩ නාගන්න වූණාට ඒත් විලිනවා" හෝමිස් කීය. "මේ අපේ මිත්‍රයා සර් හෙන්රිගේ නැතිවුණු සපත්තුව"

"පැනලා දුටද්දී ස්ටේපල්ටන් සපත්තුව එතැනට විසිකරන්න ඇති?"

"අන්න හරි. බල්ලා සර් හෙන්රි පසුපස ඉවකර එවන්න, මේක තමයි ස්ටේපල්ටන්ගේ අතේ තියෙන්න ඇත්තෙ. වැඩේ හරි ගියේ නැහැ; නොහිතු විධියට උගුල අසාර්ථක වූණා කියල දැනගත්තාම,

ඔහු වැඩිදුර කල්පනා නොකර පැන දිවිවා. ඒ මේ සපත්තුව ඔහුගේ අතේ තියාගෙන. මෙතැනදී තමයි ඔහු එය ඉවතට විසි කළේ. ඔහු මේ තරම් දුරක් කරදරයක් නැතිව ආ බව මේකෙන් අපට හිතාගන්න පුළුවනි"

ස්වේපල්ටන් ගැන මීට වඩා යමක් දැනගන්නට අපට දෙවයෙන් ඉඩක් සැලසී නොතිබිණි. එහෙත් අපට අනුමාන කළ හැකි කරුණු බොහොමයක් විය. ශ්‍රීමිපත් මඩ ගොහොරුව තුළ අඩි සටහන් නම් කිසියෙක් දැකීමට හැකි නොවිණි. ඊට හේතුව ඒ මතට ගලා ආ මඩ මගින් පා සලකුණු වැසී යාමයි. මෙම පෙදෙස පසු කොට සවිමත් පොළොවේ තිබූ දුපතට පැමිණි පසු අඩි සටහන් සෙවීමට දැඩි උනන්දුවකින් අපි අවධානය යොමු කළෙමු. එහෙත් කිසිදු සලකුණක් යන්තම් හෝ දැකීමට නොවිය. මහ පොළොවෙන් අපට ලැබුණු සාක්ෂිය සැබෑ එකක්ද? එසේ නම් පෙරදින රාත්‍රියේ සන මීදුම මැදින් ඔහු සොයා ආ ඒ අරක්මින ස්ථානයට ඒමට ස්වේපල්ටන්ට හැකිවී නැත. කුරිරු හදවතක් තිබූ අනුකම්පා විරහිත ඒ දුෂ්ඨ මිනිසා, මහා ශ්‍රීමිපත් මඩ ගොහොරුව විසින් එය තුළට ගිලගෙන, සදාකාලයටම ඔහු එහි මිහිදත් කොට ඇත.

මගින් වටවූ දුපතේ ඔහුගේ තිරිසන් මිත්‍රයා රඳවා සිටි බවට සලකුණු කිහිපයක්ම අපි දුටුවෙමු. කුණුරොටුවලින් පිරි තිබූ පතලක් හා එහි කටයුතු සඳහා යොදා ගත් රෝදයක් ද දක්නට ලැබිණි. ඒ අසලම තිබුණේ පතල් කම්කරුවන් ලැබුම් ගැනීමට යොදාගත් පැල්පත්වල සුන්බුන්ය. මඩ ගොහොරුවෙන් නිකුත්වූ විෂ වායුවලින් පරිසරය දූෂිත වූ නිසා, ඔවුන් මේ තැන අත්හැර දමන්නට ඇතුළුවා තිසෑකය. යකඩ දම්වැලක් සහ ඒට සවිසළ අගුලක් සහිත තැනක් අපි දුටුවෙමු. සතෙකු විසින් වරින්වර සුපා දමන ලද අස්ථි කැබලි රැසක් එතැන තිබිණි. ස්වේපල්ටන් තම සුන්බයා රඳවා තබන්නට ඇත්තේ එතැන විය යුතුය. තවත් නැහැකි දුඹුරු පැහැති ලෝම රැඳුණු සතෙකුගේ ඇටසැකිල්ලක් විය.

"බල්ලෙකුගේ ඇටකටු" හෝමිස් කියා, "අක්බමරු ලෝම සහිත ස්පැනියෙල් බල්ලෙක්. අසරණ මෝටිමර්ට ඔහුගේ සුරතල් සතා නම් කවදාවත් දකින්න ලැබෙන එකක් නෑ. අපි දැනටමත් තේරුම් ගෙන ඇති රහස්වලට, අම්බරුව, මෙතැන තවත් රහස් හැංගී තියෙනවද කියල අපි දන්නේ නෑ.

ස්වේච්ඡාවෙන් බලලවීමෙන් ඉංගන්ත පුළුවන් වුණා. ඒ නිසයි දවල් කාලයේදී පවා අප් බිහිසුණු හඩක් දෙදොකාර දෙනව අහන්න ලැබුණේ. හදිසි අවස්ථාවක මෙරිජිට් නිවස ළඟ මඩුවේ බලලව රඳවාගන්න මහුට පුළුවන්කම තිබුණා. නමුත් ඒක අවදානම් කටයුත්තක් බව මහු දැනගෙන හිටියා. තමන්ගේ සියලුම උත්සාහයන් පල දරා, කටයුතු උචිතම තැනට එන දවස මේ දවස කියලයි මහුගේ හිතේ තිබුණේ. ඒ නිසයි අදා රැට බලලාව මඩුවේ ගෙනැත් නියාගන්න මහු එඩිතර වුණේ. මේ ටීන් එකේ තිබෙන්නෙ බලලාගෙ කට වටා තවරන්න සකස් කළ-පුමිනස් රසායනික මිශ්‍රණය බවට සැකයක් නෑ. බැස්කට්ලි පවුලට උරුම ගාස්තුව පිළිබඳ කතන්දරයෙන් ඉන්නවානෙ, අපායෙන් එක සුනඛ අවතාරයක්. ඒ හින්දා සර් වාල්ස් හිතියට පත් කරලා මිරා දමන්න, මහු මේ උපක්‍රමය සැලසුම් කරන්න ඇති.

පාර් විල්ලුව මැද ගත අන්ධකාරයේ ඇවිද එන කෙනෙකුට තමන් පසුපස, කවින් ගිනිදැල් විහිදුවන බලලෙක් එළවාගෙන එනබව දුටුවාම ඇතිවන තත්ත්වය අපට හිතාගන්න පුළුවන්. ඒ බිහිසුණු දර්ශනයෙන් හිතියට පත්වෙලා සෙල්වින් දිව්වේ මරළතෝනි නගමින්. අපේ මිත්‍ර සර් හෙන්රි කලේක් ඒකමයි. මිය අත්දැකීමට මුහුණ දුන්නා නම් අප අතින් කෙරෙන්නෙන් ඒ දේ මයි. ඒක බොහොම කෙරාටික උපක්‍රමයක්. නමුත්ට ගොදුරු කරගන්න උචිතතා පුද්ගලයා මරණයට පත්කිරීම මොහොතකට අමතක කරමු. මේ වගේ සත්ත්වයෙකු දුටුවොත් ළඟට ගිහින් උෟ පරීක්ෂා කරල බලන්න ඉදිරිපත් වෙන්නෙ මොන ගැමියද? විල්ලුවේදී උෟව දුටු බොහොම දෙනෙකු ඒ පැත්ත පළාතෙ යන්නෙ නැකුව මඟ ඇරියා. වොට්සන්. මං මේක ලන්ඩනයේදීත් කිව්වා. දැනුත් කියනවා. අන්න අප පැත්තෙ පොළොව යට වැළලී ඉන්න මිනිසා තරම් හයානක දරුණු මිනිහෙක් දඩයම් කරන්න, අපට කවදාවත් හැකිවෙලා නැහැ" හෝමස් කීවේ කොළ පැහැති මඩ ගොහොරුව දෙසට අත දිගු කරමිනි.

11 9

පහළොස් වැනි පරිච්ඡේදය ආපසු හැරී බැලීමක්

ඒ නොවැම්බර් මාසයේ අග භාගයයි. එම රාත්‍රිය දැඩි ශීතලත් සහ මිදුමක් පැවැති එකක් විය. අඛණ්ඩ විදියේ අපේ නිවහනේ විසිත්ත කාමරයේ හෝම්ස් සහ මම වාඩිවී සිටියෙමු. උදනේ දීප්තිමත්ව දැල්වුණු ගින්නකින් අපේ සිතල මැනී ගියේය.

වෙවොන්ගේ ප්‍රාන්තයේදී අප සෙසුණු බිහිසුණු පරීක්ෂණයෙන් පසු, හෝම්ස් ඉතා වැදගත් පරීක්ෂණ දෙකක නියැළී සිටියේය. ඉන් පළමුවැන්න නොන්පැරෙයිල් ක්‍රීඩා සමාජයේ කාඩ් ක්‍රීඩා කිරීමේදී කරනල් අප්‍රිඩ් සම්බන්ධ හුවඟවයයි. මහලු ඉතා නින්දිත ලෙස හැසිරෙමින් වංචනික ලෙස කටයුතු කර තිබිණි. ඒ සිදුවීම නිරාවරණය කිරීමට හෝම්ස් සමත් විය. දෙවැන්න නම් මොන්ට්පෙන්සියර් මහත්මිය සම්බන්ධ සිදුවීමයි. ආයුධ ඵලල වී තිබුණේ මිනීමැරීමේ චෝදනාවකි. ඇගේ සැමියාගේ පළමු විවාහයේ දියණිය වූ කැරේරේ මෙනෙවිය අතුරුදන්ව සිටියාය. මොන්ට්පෙන්සියර් මහත්මියගේ නිර්දෝෂ බව හේරාම් ගත් හෝම්ස්, ඇය නිදහස් කර ගැනීමේ අරමුණෙන් ඇය වෙනුවෙන් අධිකරණයට කරුණු ඉදිරිපත් කළේය. මරා දැමුණා යයි කී කැරේරේ මෙනෙවිය තවත් මාස හයකට පසු,

ඇමරිකාවේ නිව්යෝක් නගරයේ ජීවිතයක් අතර සිට හමුවිණි. ඒ වනවිට ඇය විවාහ වී සිටියාය. මෙම කරුණු මගේ පාඨකයන්ට මතක ඇතුළු නිසැකය.

විසඳීමට ඉතාමත් අපහසු වූ සංකීර්ණ ලෙස පැටළුණු මෙම ගැටලු විසඳීමට හැකිවීමෙන්, මගේ මිත්‍රයා මහත් සතුටකට පත්ව සිටියේය. එබැවින් බැස්කවිල් අතිරේක පිළිබඳ කරුණු සාකච්ඡා කිරීමට ඔහු කැමතිකර ගැනීමට, මට හැකිවිණි. මෙම අවස්ථාව එතතුරු මට සැහෙන කාලයක් ඉවසිල්ලෙන් බලා සිටීමට සිදුවිය. ඊට හේතුව වූයේ, එක් ගැටලුවක කරුණු තර්කානුකූලව අධ්‍යයනය කරමින් සිටින අතර, වෙනත් පරණ කතෘන්දරයක මතක ඒ මත පටලවා ගැනීමට හෝමිස් අකමැති වීමය.

භීෂණයට මුහුණ දුන් සර් හෙන්රි, අධික මානසික කම්පනය නිසා ස්නායු දුර්වලත්වයකට භාජනය විය. මෙම තත්ත්වය සුවකර ගැනීම සඳහා දීර්ඝ මුහුදු ගමනක යෙදීම යෝග්‍ය බැවි, විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් විසින් නිර්දේශ කරන ලදී. ඒ සඳහා පිටත්ව යාමට ලන්ඩනයට පැමිණි සර් හෙන්රි, සහ දොස්තර මෝට්මර්, බේකර් විදියේ අපේ නිවහනට ද පැමිණියහ. ඔවුන් පිටත්ව ගිය පසු, මේ මාතෘකාව යළි මතුවිය. එවිට ඒ ගැන දිගු කතාබහක යෙදීමට මට අවස්ථාව සැලසිණි.

“ස්ටේපල්ටන් යන නමින් තමන් හඳුන්වාගත් මිනිහාගේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බැලුවාම” හෝමිස් කීය. “මේකට අදාළ හැම සිදුවීමක්ම සරලයි. ඒ වගේම කෙළින්ම එකට එකක් සම්බන්ධයි. කොහොම වුණත් මුලදී ඔහු යම් යම් කටයුතුවල යෙදුණේ මොන අරමුණකින්ද කියල තේරුම් ගන්න, අපට හැඟියාවක් තිබුණේ නෑ. සිද්ධියෙන් පසුව ස්ටේපල්ටන් මහත්මිය සමග දෙවරක්ම සාකච්ඡා කරන්න මට හැකිවුණා. එයින් මට සැලසුණේ ඵලාකූ වාසියක්. ඒ නිසා දැන් මේ පරීක්ෂණය සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳලා, පැහැදිලි කරලා ඉවරයි. මේකෙ තවමත් නොපැහැදිලි, අපට තේරුම් ගන්න බැරි තැනක් තියෙනවා කියල මම නම් හිතන්නේ නෑ. මගේ අපරාධ පරීක්ෂණ ලේඛනයේ B අකුර යටතේ ඇති පිටු පරීක්ෂාකර බලන්න. එවිට ඔබට මේ ගැන ලියවුණු සටහන් ගණනාවක්ම දකින්න ලැබෙව්.”

“මෙම අපරාධ පරීක්ෂණයේ එක් එක් සිදුවීම් ගැන ඔබේ මතකයෙන් කීමට හැකියාවක් ඇත් නම්.....”

“කියන්න පුළුවනි.” හෝමස් කියා, “ඒ වුණත් කාරණා හැම එකක්ම මගේ මතකයෙන් කිව් හැකියි කියල සහතික වෙන්න බෑ. යම් කාරණයක් ගැන යොමුකරන මානසික අවධානය තීව්‍ර කළාම මොකද වෙන්නේ? කලින් වුණු සිදුවීම් මතකයෙන් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් මැකීයන්න පටන්ගන්නවා. උසාවිය ඉදිරියේ විභාග වෙන නඩුවකදී අධිනීතිඥයකු ළග කරුණු කාරණා තියෙන්නේ, ඔහුගේ ඇහිලි කුඩුවල කිව්වොත් නිවැරදියි. ඒනෑම කේන්ද්‍රයක විශේෂඥයකු එක්ක හරි හරියට තර්ක කරන්න අධිනීතිඥයාට පුළුවනි. නමුත් සතියක් හෝ දෙකක කාලයක් ඔහු උසාවියෙන් ඇත්වෙලා ගිටිය කියල හිතමු. තමන් දැන හිටී හැමදෙයක්ම මතකයෙන් ඇත්වෙලා ගිහිත් කියල ඔහුට තේරෙනවා. ඉතින් මං යෙදෙන හැම පරීක්ෂණයක් විසින්ම, ඊට කලින් එහේ තොරතුරු මගේ මොළයෙන් බැහැර කරනවා. කැරේරේ මෙහෙවියගේ සිද්ධිය නිසා, බැස්කවිල් සිද්ධිය ගැන මගේ මතකය නොපැහැදිලි වෙලා, හෙට වෙනකොට තවත් මොකක් හරි ගැටලුවක් වෙක මගේ අවධානය සඳහා යොමුවුණා කියල හිතමු. එතකොට අර කුපුකුට අපවුඩි සහ ප්‍රංශ ජාතික සුන්දර නෝනා මහත්මිය මගේ මතකයෙන් ඉවත් වෙව්. දැන් අපි බැස්කවිල් සුනඛයා පිළිබඳ සිදුවීම ගමු. ඒ සිද්ධීන් ඒ ආකාරයට සිදුවුණේ ඇයි කියන එක, මං ඔබට පැහැදිලි කර දෙන්නම්. මට අමතක වුණු තැන් තිබුණොත් ඔබටත් පුළුවනි මට ඒවා මතක් කර දෙන්න.

මං විමසා බැලීම් රාශියක් කළා. නමුත් ඇත්ත මොකක්ද කියන එක මට පැහැදිලි වුණේ, පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ ආලේඛන සිතුවම් බැස්කවිල් මැදුරෙදී දුටු දවසේ. මේ මිනිහා ඇත්තෙන්ම බැස්කවිල් කෙනෙක් කියන කාරණය අර සිතුවම්කින් සනාථ වුණා. සර් වාල්ස්ට බාල සොහොයුරෙක් ඉඳලා තියෙනවා, රොජර් බැස්කවිල් නමින්. ඔහුගේ නරක හැසිරීම නිසා ඔහුට සංගලන්තයේ වාසය කරන්න බැරිවුණා. අන්තිමට ඔහුට දකුණු ඇමරිකාවට පැනයන්න සිදුවුණා. ඔහු විවාහ වෙන්නත් පෙර මියගියා කියලයි ආරංචිය පැතිරුණේ. නමුත් ඔහු ඇත්තෙන්ම විවාහ වුණා. ඔහුට සිටියේ එකම පිරිමි දරුවයි. ඔහුට ලැබුණේත් තමන්ගේ තාත්තාගේ නම වූ රොජර් බැස්කවිල්. ඔහු කෝස්ටරිකාවේ රූපසුන්දරියක වූ බෙරිල් ගාමියා සමග විවාහ වුණා.

මහජන මුදල් සම්භාරයක් හොරකම් කරගත් තරුණ රොජර් බැස්කවිල් තමන්ගේ බිරිඳ එක්ක දකුණු ඇමරිකාවෙන් එංගලන්තයට

පැන ආවා. ඔහු තමන්ගේ නම වැන්ඩ්ලියර් කියල වෙනස් කරගෙන යෝක්ෂයර් ප්‍රාන්තයේ පාසලක් පටන්ගත්තා. තමන් මේ විශේෂිත ක්ෂේත්‍රයකට යොමුවුණු හැටි ඔහු පැහැදිලි කර දුන්නේ මෙහෙමයි. එංගලන්තය බලා ආපසු එන ගමනෙදී, නැවේදී ඔහුට හමුවුණාලු පළපුරුදු ගුරුවරයෙක්. ෆ්‍රේසර් නම් මේ ගුරුවරයා කෂය රෝගයට ගොදුරුවී හිටි කෙනෙක්. රොජර් බැස්කවිල් හෙවත් වැන්ඩ්ලියර් මේ පාසල පටන්ගත්තේ, ෆ්‍රේසර් සතුව තිබූ පළපුරුද්ද සහ දක්ෂකමෙන්. කොහොම වුණත් ෆ්‍රේසර් මියගියාම, පාසල ක්‍රමයෙන් පිරිහෙන්න පටන් ගත්තා. අන්තිමේදී අපකීර්තියෙන් නින්දා සහගත තත්ත්වයට වැටුණු පාසල වසා දැමීමට ඔවුනට සිදුවුණා. වැන්ඩ්ලියර්ලට තේරුණු ඔවුන්ගේ නම් වෙනස් කරගෙන ඒ පළාතෙන් පැනයාමි සුදුසු බව, ස්වේච්ඡාවෙන් යනුවෙන් නමක් වෙනස් කරගෙන, ඉතිරි වී තිබූ මුදලක් අරගෙන පැන ආවා දකුණු එංගලන්තයට. එහෙම ආවේ අනාගතය සඳහා ඔහු සතුව තිබුණු සැලසුම් සහ කෘතී විද්‍යාව සඳහා ඔහුගේ තිබූ ආශාව සහ දැනුමත් සමග. බ්‍රිතාන්‍ය කෞතුකාගාරයෙන් මා කළ විමසීමේදී මට දැනගන්න ලැබුණා, මේ මිනිසා කෘතී විද්‍යාව ගැන පිළිගත් විශේෂඥයෙකු බව. ඔහු එංගලන්තයට ආ මුල් කාලයේ ඒ කිසිත්තේ යෝක්ෂයර්ගේ ගත කළ දවස්වල, ඔහු දුර්ලභ සලබයෙකු භෞයාගෙන තිබුණා. බ්‍රිතාන්‍ය කෘතී විද්‍යාඥයන් ඒ වනවිට සොයාගෙන නොතිබුණු මේ සලබයා, ස්ථිර ලෙස නම් කරල තියෙන්නේ වැන්ඩ්ලියර් යන නමෙන්. දැන් අපි එන්නේ ඔහුගේ ජීවිතයේ අපේ සිත් ඇදගන්න සමත්වුණු කොටසට.

ගැමුරින්ම සොයාබැලීම් කළ ඔහුට මේ කාරණය දැනගන්න ලැබුණා. එනම් මේ කෝටි ගණනක් වටිනා බුදුලය සහ තමන් අතර ඇත්තේ, ජීවිත දෙකක බාධාවක් ්‍රමණක් බව. ඔහු ධේවොන්ෂයරයට යද්දී ඔහුට ඒ තරම් නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙළක් තිබුණේ නැහැ කියලයි මට හිතෙන්නේ. නමුත් ඔහුගේ හිතේ කුටු ප්‍රයෝගකාරී බවක් තිබුණු එක නම් සහතිකයි. ඒ මොකද ඔහු එහේ පදිංචියට ගිය දවස ඉඳලම, තමන්ගේ බිරිඳ පෙන්නුවේ තමන්ගේ සොයුරිය හැටියට. ඇය තමන්ගේ ඇමක් හැටියට යොදා ගන්න ඔහු සැලසුම් කරගෙන හිටි අයුරක් පෙනෙන්නවා. නමුත් ඒක කරන්න ඕන මොන විධියටද කියන එක ගැන, ඔහු නිශ්චිතව තීරණය කරගෙන හිටි බවක් පෙනෙන්න නෑ. ඔහුගේ අවසන් අරමුණ වුණේ බැස්කවිල් බුදුලයම

තමන් සතුකර ගැනීම. ඒ වෙනුවෙන් ඒකාමි අවදානමක් භාරගන්නන්, ඒකාමි උපක්‍රමයක් යොදවන්නන් සුදානමින් ඔහු හිටියේ. මේ වෙනුවෙන් ඔහු කළ මුල්ම කටයුත්ත නම්, තමන්ගේ පරම්පරාගත මන්දිරයට කිට්ටුවෙන් පදිංචි වීම, දෙවැන්න නමට සර් වාල්ස් බැස්කවිල් සමගත් අසල්වාසීන් සමගත් මිත්‍රත්වයක් පවත්වාගෙන යාම.

තමන්ගේ පරම්පරාවට එල්ල වී තිබුණු සුනඛ ශාපයක් - බල අවහාරයක් ගැන, ස්ටේපල්ටන් සමග කිව්වේ සර් වාල්ස්මයි. එහෙම කියලා ඔහු තමන්ගේ අකල් මරණයට මාර්ගය සාදා ගත්තා. ස්ටේපල්ටන් කියා මං ඔහු දිගටම හඳුන්වන්නම්. ඔහු දැනගත්තා වියස්ගත සර් වාල්ස්ගේ හදවතේ දුර්වල කමක් ඇති බව. ඒ නිසා සෞඛ්‍යකව ඇතිවන තදබල කම්පනයකින් සර් වාල්ස් මරණයට පත්විය හැකි බව. ඒ බව ඔහුට දැනගන්න ලැබුණේ දොස්තර මොර්ටර්ගෙන්. ස්ටේපල්ටන්ට තවත් කරුණක් දැනගන්නට ලැබුණා. ඒ තමයි සර් වාල්ස් මරණා ඛොරු ඇඳහිලි තදින්ම විශ්වාස කරන කෙනෙකු බව. තමා පරම්පරාව සුනඛ ශාපයකට ගොදුරු වී ඇති බව, සර් වාල්ස් බරපතළ ලෙස විශ්වාස කළා. සර් වාල්ස් නිසැකවම මරණයට පත් කළ හැකි ක්‍රමයක් ගැන, ස්ටේපල්ටන්ගේ අතිදක්ෂ මොළයට සෞඛ්‍යකව කල්පනා වුණා: ඊළඟ ජනවාරි මස ක්‍රමයක්ද කිව්වොත්, සැබෑ මිනීමරුවාට එරෙහිව චෝදනා එල්ල කළ හැකි විධියක් නොමැති තරම්.

මේ අදහස ඔහුගේ සිතේ පහළ වුණාට පස්සේ, ඔහු ඉදිරියට පියවර තබන්නට පටන් ගත්තා. කරන හැම දෙයක්ම ඉතාම සුක්ෂ්ම ලෙස, ඉතා ඉහළ තත්ත්වයෙන් නමා ඔහු කළේ. අපරාධකාරයා සාමාන්‍ය විධියේ කෙනෙක් කියල හිතවු. එහෙනම් ඔහු මේ කටයුත්තට යොදා ගන්නේ: දඩයක්කාරයන් දඩයමේ යද්දී හවුල් කරගන්නා සැර පරුෂ බල්ලෙක්. නමුත් ස්ටේපල්ටන් මොකද කළේ? ඔහු ලන්ඩනයේ සතුන් අලෙවිකරන (ලුම් පාරේ රොස් ඇන්ඩ් මැංගල්ස් සමාගම වෙත ගියා. ඔවුන් ළඟ සිටි ශක්තිමත් බවෙන් වැඩිම, දරුණු කමෙන් වැඩිම බල්ලා තමයි ඔහු මිලට ගත්තේ. සාමාන්‍ය දුම්බරිය මගේ එතවා වෙනුවට, ඔහු ඩෙවොන් වෙත ගියේ උතුරු ඩෙවොන් දුම්බරිය මාර්ගයෙන්, එතකොට තමන් පදිංචි ප්‍රදේශයට එන්න පෑහෙන දුරක් ඇවිදගෙන එන්න වෙනවා. නමුත් විල්ලුව හරහා මේසා විශාල දුරක් ඇවිදගෙන ආවේ, මෙබඳු සුනඛයෙකු ගෙන ආ බව රහසක් හැටියට කියාගන්න.

රසායන ද්‍රව්‍ය කෘතීමව උගේ කුටු වටා සහ ඇස් වටා ආලේප කිරීම ගැන හිතන්න. පුරාවෘත්ත වල කියවෙන විධියේ යක්ෂ බල්ලෙකු, කටෙන් ගිනිදැල් විහිදෙන බල්ලෙකු කෘතීමව නිර්මාණය කරන්න, ස්වේපල්ටන් යෙදූ සංකීර්ණ උපක්‍රමය ගැන කල්පනා කරල බලන්න. ඒ යෙදූ උපක්‍රමයෙන්ම පෙනෙනවා, ඔහු ඔබගේ කරම් සුක්ෂම බුද්ධියක් ඇති දක්ෂයෙකු ද යන්න. සමනලයින් දඩයම් සඳහා විල්ලුවේ නිතර ගැවසුණු ක්‍රියා ඔහුට මේ අඩවිය ගැන හොඳ දැනුමක් තිබුණා. ග්‍රීම්පන් මඩගොහොරුව හරහා ගිහින් ආරක්ෂා සහිතව බල්ලා සඟවා තියන්න ආකී නැතක් හැන ඔහු දැනගත්තේ එහෙමයි. එතැන බලු කුටුව හදලා තමන්ට සුදුසු වෙලාව එනතුරු බලාගෙන හිටියා.

නමුත් ඒ අවස්ථාව හුදාවෙන්ම තරමක කාලයක් ගතවුණා. තමන්ගේ බල්ලාත් රැගෙන ස්වේපල්ටන් කිහිප වතාවක්ම විල්ලුවේ ගැවසුණා. නමුත් ඒකෙන් ප්‍රයෝජනයක් ආබුණේ නැහැ. මහලු සර් වාල්ස්ට් රාත්‍රි කාලයේදී ගෙවත්තෙන් එළියට කැඳවා ගත හැකි ක්‍රමයක් තිබුණේ නැ. බල්ලාගේ මේ විදියට විල්ලුවට ගෙනා අවස්ථාවලදී තමයි, ගම්වාසීන්ට උදාහරණයක් ලෙසින් ඉබේ තිබුණේ. ඒකෙන් තමයි බැස්කට්ස් පවුලේ බලු අවතාරය ගැන කතාව යළිත් වරක් අලුත්වුණේ. ඔහු බලාපොරොත්තු වුණේ තමන්ගේ බිරිදගේ මාර්ගයෙන් සර් වාල්ස්ට් ගෙදරින් එළියට කැඳවාගන්න පෙළඹවීමක් කරන්න. නමුත් ස්වේපල්ටන්ට දකින්නට ලැබුණේ ඇය ස්වාධීනව තීරණයක් අරගෙන, ඔහුගේ ඉල්ලීම් ප්‍රතික්ෂේප කළ බව. වයස්ගත මහත්මයාව ආදර සම්බන්ධයකට පවුලවාගෙන ඔහු, ඔහුගේ සතුරාවන ස්වේපල්ටන්ට ගොදුරු කරදෙන්න ඇය කැමතිවුණේ නැ. ඔහු ඇයට තර්ජනය කළා. ඒවා හරි නොහියාම් පහර දුන්නා. නමුත් ඔහු කළ යෝජනාවට එකඟවීම ඇය ප්‍රතික්ෂේප කළා. ඇය කියා හිටියේ තමන් මේ කිසිම දෙකට සම්බන්ධ නොවෙන බවයි. ඒ නිසා ටික කාලයක් ස්වේපල්ටන් හිටියේ මොනම දිශාවකට වත් ක්‍රියාත්මක වෙන්න බැරිවී හිරවෙලා.

නමුත් තමන්ගේ ප්‍රශ්නවලින් ගොඩ ආ හැකි ක්‍රමයක් ඔහු නිර්මාණය කරගත්තා. ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය අවාසනාවන්ත තත්ත්වයට පත්වුණු හැටි අපි දන්නවා. ඇයට පිහිට වෙන්න ගමේ ධනවතුන් කවුරුත් මුදල් පරිත්‍යාග කරද්දී ස්වේපල්ටන්ට ඒ අවස්ථාව

උදාහරණය. ඔහු මේ වෙනමකට සර් වාල්ස් සමග මිත්‍රත්වයක් ගොඩ නගාගෙනයි තිටියේ. ඇයට මුදල් පරිත්‍යාග කිරීමේ කටයුත්ත සම්බන්ධීකරණය සඳහා මූලිකත්වය, සර් වාල්ස් පැවරුවේ ස්වේච්ඡාවෙන්. ඔහු මොකද කළේ. තමන් අවිවාහකයෙකු හැටියට පෙන්වාගෙන ඇය තමන්ගේ වසඟයට ගෙන පාලනයට නතුකරගත්තා. ඇයට ඇගේ සැමියාගෙන් දික්කසාද වීමට හැකි වූණෙන්, තමන් ඇය සමග විවාහ වෙන බව ඇයට ඒත්තු ගැන්නුවා. නමුත් එක්වරම ඔහුට බලාපොරොත්තු නොවූ හදිසි තත්ත්වයකට මුහුණ දීමට සිදුවුණා. දොස්තර මෝට්මර්මස් උපදෙස් පිට සර් වාල්ස් හදිසියේ තීරණය කරලා, බැස්කවිල් මැඳුරෙන් පිටවී ලන්ඩනයට යන්න. තමාගේ එය අනුමත කරන බවයි ඔහු සර් වාල්ස්ට පැවසුවේ. තමාගේ ස්වේච්ඡාවෙන් තේරුම් ගත්තා තමන් වහාම ක්‍රියාත්මක විය යුතු බව. එහෙම නොවූණෙන්, සර් වාල්ස් මේ ප්‍රදේශයෙන් පිටවී ගියොත්, ඔහු ඩිනාග කිරීමට තමන්ට නොහැකි වීමට ඉඩක් ඇති බව. ඒ නිසා ඔහු මේ ලියුම ලියන්න කියලා ලයොන්ස් මහත්මියට බල කළා. ඔහුගේ උපදෙස් අනුව ඇය සර් වාල්ස්ට ආයාචනයක් කළා. ඒ ඔහු ලන්ඩනයට බලා පිටත්වී යාමට පෙර, සර් වාල්ස් හමුවීමට එදා රාත්‍රියේ අවස්ථාවක් ලබාදෙන ලෙස. ඇය එතැනට යාමෙන් වැළැක්වීමට, ස්වේච්ඡාවෙන් හේතුවක් ඉදිරිපත් කළා. බැඳු බැල්මට පෙනුණේ ඒක ඉතාම බුද්ධිමත් කර්තෘත්වයක් හේතුවක් බව. නමුත් එහි සැඟවී තිබුණු වංචනික යටි අදහස ලයොන්ස් මහත්මියට වැටහුණේ නෑ. මේ අනුව ස්වේච්ඡාවෙන් දිගු කලක් තිස්සේ ඔහු බලා සිටී අවස්ථාව උදාකරගත්තා.

එදා හැන්දෑවේ කුමබ්ට්‍රේසියේ ඉදල ගෙදර ආ ඔහුට වැඩකටයුතු රාශියක් තිබුණා. සර් වාල්ස් එදාදී දහයට යූ ගස්වලින් මායිම්වුණු සත්මන් මඵව දිගේ, ඉදිරියට එන බව ඔහු සහතික වශයෙන් දැන ගිටියා. ඔහුට කාලය උවමනා වූණේ, තමන්ගේ රුදුරු බල්ලා හංගා සිටී තැනින් අරගෙන උගේ කට වටා ලුම්නස් රසායන තට්ටුවක් තවරලා, ගේට්ටුව ලඟට ගෙන ඒමට. ඔහු රූ දහයට බැස්කවිල් මැඳුර අසල හැංගිලා ඉන්න ඇති. සර් වාල්ස් එතැනට පැමිණෙනවා දුටුවාම, ඔහු වෙත බල්ලා උසිගන්නවා ගේට්ටුව උඩින් පැන්නුවා. ඊ ලඟට උෟ කළේ තම ත්‍රිවස දෙසට මරහඩ නඟමින් දිවගිය සර් වාල්ස් ලුහු බැඳීම. වචේටම යූ ගස්වලින් ආවරණය වූණු සත්මන්

මඵව, අදුරු බිම්ගෙයකට සමාන කැනක්. ඇස්වලින් සහ කටෙන් එළියට ගිනිදැල් විහිදුණු, කඵ පැහැති යෝධ බල්ලෙක් වියරුවුණු ආකාරයෙන් එතවා දැක්කොත් අපි චිතැම කෙනෙකු හයෙන් ක්‍රස්ත වෙනවා. සුනඛ ශාපයේ කරාව හිතේ තිබුණු සර් වාල්ස්ට මෙබඳු බල්ලෙක් බුරමින් ගොරවමින් තමන් පස්සේ එළවනවා දුටුවාම ඒක අතිශයින්ම හයානක දර්ශනයක්. සර් වාල්ස් මරහඬ නගමින් දිව්වේ ජීවිතය බේරාගන්න, නමුත් අධික හය නිසා ඇතිවූ කම්පනයෙන් සහ හෘදයාබාධයෙන් මහු මැරී වැටුණා. බල්ලා දිවහියේ තණකොළ වවා තිබුණු තීරුව මතින්. ඒ නිසා උගේ පා සලකුණු කාටවත් දකින්න ලැබුණේ නැහැ. නමුත් වැලි පොළොව මත දිව ගිය සර් වාල්ස්ගේ පා සමහන්, පැහැදිලිව සටහන් වී තිබුණා. මහු බිම ඇඳ වැටී සිටී ආකාරය දුටුවාම, බොහෝවිට බල්ලා මහු ළඟටම ඇවිත් ඉවකරලා බලන්න ඇති. මහු මියගිහිත් බව දුටුවාම උඹ ආපසු හැරුණා. දොස්තර මෝටිමර්ට දකින්න ලැබුණු පා සටහන් උඹ ඉතිරි කොට ගියේ එතකොටයි. ඊළඟට ස්ටේපල්ටන් විසින් වහාම බල්ලා ආපසු කැඳවාගනු ලැබුවා. උඹ ආපසු ගෙන යන්න ඇති ශ්‍රීම්පන් මඬ ගොහොරුව මැඳ දුපතේ, උඹ සඟවා තිබෙන තැනට, අප්‍රමාදව, පොලිස් නිලධාරියන්ට ප්‍රහේලිකාවක් වුණු, ගම්වාසීන් හිතියට පත්කළ අහිරහස ඉතිරිවුණා. ඒ අනුවයි මෙය අපේ අවධානයට යොමු කෙරුණේ.

ඒ විධියට තමයි සර් වාල්ස් බැස්කට්ල් මරණයට පත්වුණේ. අතිශයින්ම කපටි දරුණු මිනීමරුවකු, මේ අපරාධය සුක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ හැටි ඔහුට හැකැදිලියී නේද? සැබෑ මිනීමරුවාට එරෙහිව චෝදනා තගලා නඩුවක් ගොනු කරන්න කිසිම ක්‍රමයක් නොමැති තරමයි. මේ මිනීමරුමට ඔහුට ආධාර හා අනුබල දුන් උදව්කාරයා කවුද? ඒ තමන්ගේ ස්වභාවය පාඩා දීමට හැකියාවක් කොහොමට වත් නැති තිරිසනෙක්. මේ සිද්ධියට අදාළ කාන්තාවන් දෙදෙනා වුණේ ස්ටේපල්ටන් මහත්මිය සහ ලෝරා ලයොන්ස් මහත්මිය. මේ මරණය ගැන ඔවුන් දෙදෙනාගේම සැකය ස්ටේපල්ටන් වෙත තදින්ම යොමුවුණා. මහලු මහත්මිය මරා දැමීමට ස්ටේපල්ටන් සැලසුම් කළ බවත්, බිහිසුණු බල්ලා ගැනත්, ස්ටේපල්ටන් මහත්මිය දැන සිටියා.

ලයොන්ස් මහත්මිය මේ කිසිවක් දැන හිටියේ නැ. නමුත් සර් වාල්ස් සහ ඇය හමුවීමට යොදාගෙන තිබුණු නමුත් හමුවීම

සිදුනොවුණු වෙලාවෙම තමා සර් වාල්ස් මියගියේ. ඒ ආකාරයට මරණය සිදුවීම ගැන ලයොන්ස් මහත්මියගේ සිතේ ලොකු සැකයක් ඇතිවුණා. ඒ මොකද සර් වාල්ස් තියවිත වශයෙන් රැ දහයට එතැනට එන බව දැන හිටී, අතින් එකම පුද්ගලයා ස්වේපල්ටන්. කොහොම වුණත් ස්වේපල්ටන් මේ කාන්තාවන් දෙදෙනාම යටත් කරගෙන හිටියේ. ඔහුට ඔවුන් ගැන බයක් තිබුණේ නෑ. මේ භාරදුර කටයුත්තේ මුල් අඩ, ඔහු ඉතා සාර්ථක ලෙස අවසන් කරගත්තා. නමුත් ඉතිරිවෙලා තිබුණේ ඉෂ්ට කරගැනීම අමාරු අනෙක් අඩ.

බැස්කවිල් පවුලේ බුදුලයට කවත් උරුමක්කාරයෙක් ඉන්නා බව ස්වේපල්ටන් කලින් දැන හිටින්න නැහැ. නමුත් එහෙම කෙනෙකු කැනඩාවෙ ඉන්නා බව, ඔහුට දොස්තර මෝට්මර්ගෙන් ඉක්මනින්ම දැනගන්න ලැබෙන්න ඇයි. ඊළඟට හෙත්රි බැස්කවිල් එංගලන්තයට එන බව, ඒ වකවානු, ඊළඟට ලන්ඩනයේදී කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන දේවල්, දොස්තර මෝට්මර් ස්වේපල්ටන් එක්ක කියන්න ඇති. ඔහු මුලින් අරමුණු කරගෙන ඉඳලා තියෙන්නේ, කැනඩාවෙන් එන හෙත්රි බැස්කවිල්, ඩෙවොන්ෂයරයට යාමට පෙර ලන්ඩනයේදීම මරා දමන්නයි. සර් වාල්ස්ට උතුලක් ඇටවීමට හවුල් වෙන්න ස්වේපල්ටන් මහත්මිය පුත්තණ්ණ කළ බව ඔබට මතක ඇති. එදා ඉඳන් ඔහු ඇය හා කිසි විශ්වාසයක් නැබුණේ නෑ. දිගු කාලයකට ඇය තනියම ගෙදර ආල යන්නත් ඔහු කැමතිවුණේ නැහැ. ඒ තමන් ඇය යටත්කරගෙන ඉන්න බලපෑමෙන්, ඇය බෙර්වි කියලා. ඒ කරුණ නිසා තමයි ස්වේපල්ටන් ලන්ඩනයට යද්දී ඇයවත් කැඳවාගෙන ගියේ. ඔවුන් ලැඹුම් ගෙන තියෙන්නේ ස්ථවත් වීරියේ මෙක්ස්ට්‍රෝ පොද්ගලික හෝටලයේ බඩ මට දැනගන්න ලැබුණා. මගේ උපදෙස් පිට සාක්ෂි සොයමින් මං හෝටල්වලට යැවූ කාර්යයී මේ හෝටලයටත් ගිහින් තිබුණා. ස්වේපල්ටන් තමන්ගේ බිරිඳ මේ හෝටලයේ කාමරයක තිර කර තබලා තමයි, තමන්ගේ කටයුතු සඳහා ගියේ.

ඔහු බොරු රැවුළක් පාලදලා වෙස් වළාගෙන, දොස්තර මෝට්මර් පසුපස බේකර් විදියට ආවා. ඊට පස්සේ ඔහු පසුපස දුම්රියපොළටත්, එතැනින් නොදම්බලන්ඩ් හෝටලයටත් ගිහිං තිබුණා. ඔහු කරන්න හදන්නෙ මොනවද කියන එක ස්වේපල්ටන් මහත්මිය අනුමාන කරලයි තිබුණේ. ඔහුගේ සැලැස්ම ගැන ඇයට වැටහීමක් තියෙන්න ඇති. නමුත් තමන්ගේ සැමියා තිරිසන් ආකාරයට සැලකූ හැටි, කළ

එම නිසා වලින් ඇය හිතියට පත්වෙලයි හිටියේ. හෙත් බැස්කවිල් නම් අසරණ පුද්ගලයාගේ ජීවිතය තිබුණේ අවදානමේ වුණත්, ඔහුට ලියුමකින් ඒ බව දන්වන්නා ඇය ආය වුණේ ඒකයි. එහෙම ඇය ලියුමක් ලියලා ඒක ස්වේච්ඡාවෙන් අතට අනුමුණොත්, ඒකෙන් ඇගේ ජීවිතයක් අවසන් වෙන බව ඇය දැන හිටියා. අන්තිමේදී පුවත්පතකින් වචන කපලා ඇය ලියුමක් සකස් කළ ආකාරය අපි දන්නවා. ඊළඟට ලියුම් කවරය ලියද්දී අත් අකුරුත් ඇය වෙනස් කර ලිව්වා. ඔහු මුහුණ දී තිබූ අන්තරායදායක තත්ත්වය ගැන සර් හෙන්රි මුලින්ම දැනගත්තේ ඒ ලියුමෙන්.

තමන්ගේ කටයුත්ත සඳහා බල්ලා යොදවාගන්න වුණොත්, අත්‍යවශ්‍ය වන දෙයක් ගැන ස්වේච්ඡාවෙන් අමතක වුණේ නෑ. ඒ තමයි බල්ලාට ඉවකිරීම සඳහා ලබාදීමට සර් හෙන්රි අදින යමක්. ඔහුට සුපුරුදු ආකාරයෙන් මේ සඳහා ඔහු බිය සැක නැතුව ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක වුණා. ඔහු මේ සඳහා උදව් කරගන්න ඇත්තේ කාමර පිළියෙල කරන සේවිකාවක්. එහෙමත් නැත්නම් අමුත්තන්ගේ සපත්තු ඔපදමන සේවක ළමයා. ඒ සඳහා ඔහු පතාවක් දෙන්න ඇති ඒ කාට හරි. ඒ ආකාරයෙන් ඔහු අතට මුලින් ලැබුණේ අලුත් සපත්තුවක්. තමන් කරන්න බලාපොරොත්තු වෙලකු කටයුත්ත සඳහා ඒකෙන් වැඩක් නෑ. ඒ හින්දා ඒක ආපසු යවලා ඔහු තවත් එකක් ලබාගත්තා. මේකෙන් මට හැකිවුණා නිගමනයකට එන්න, කිසිදු සැකයකින් තොරව. ඒ තමයි අපි කටයුතු කරන්නේ සැබෑ බල්ලෙකු සම්බන්ධ පරීක්ෂණයක බව. අලුත් සපත්තුවකින් ප්‍රයෝජනයක් නැත්තෙන් පාවිච්චි කළ පරණ සපත්තුවක් උවමනා කළෙන් ඒ නිසයි. ඒක වෙනත් කිසිම විධියකට තේරුම් කරන්න බෑ. යම් ගැටලුවක් විසදීමට උත්සාහ කරද්දී අපට මොන ආකාරයකින් වත් ලිඟාගන්න බැරි. අතිශයින්ම සංකීර්ණ ගැට හම්බවෙනවා. ආදි? අප්‍රතිහත ටේබරයක් යොදලා කොහොම හරි විදහානුකූලව ලිඟා ගත යුත්තේ ඒ ගැටයමයි. ඒ මොකද එය ලිඟා ගැනීමෙන් බොහෝ විට මුළු අතිරහසම පැහැදිලි වෙනවා; ගැටලුව විසඳෙනවා.

ඊළඟට පහුවදා උදේ අපේ මිත්‍රයන් අප හමුවෙන්න ආවා නේ. ඒ හැම ගමනක්ම සෙර්දියි කරමින් කුලීරියක නැගී, ස්වේච්ඡාවෙන් ඔවුන් පසුපස ගිහිත් තියෙනවා. අපි නේවාසිකව ඉන්නා තැන ගැන ඔහු හොඳින් දැන හිටියා. ඒ වගේමයි මගේ බාහිර පෙනුමත් දැන හිටියා. එතකොට මට හිතන්න වෙන්නෙ මොකක්ද?

අපරාධවලට යොමුවූ ඉන්ද්‍රිය ස්වේච්ඡාවන්ගේ ජීවිතය, බැස්කවිල් සිද්ධියට පමණක් සීමා වෙන්නේ නැහැ කියන එක.

වෙවොන් ප්‍රාන්තය සහ ඊට යාබද ප්‍රාන්ත තුනක ලොකු ගෙවල් බිඳීමේ සිද්ධි හතරක් වාර්තා වෙනවා. ඒ පසුගිය අවුරුදු තුන ඇතුළත වූණු සිදුවීම්. ඒ සම්බන්ධයෙන් එකම අපරාධකාරයෙකුගේ අත් අඩංගුවට ගැනීමට හැකිවුණේ නැ. පසුගිය මැයි මාසයේ රෝක්ස්ටන් අධිකරණය ඉදිරියට ආ නඩුවක් ගැන මම කියන්නම්. වෙස් මුහුණක් දමාගත් තනි අපරාධකාරයෙක් ගෙයක් බිඳගෙන ඇතුළු වී ඒ කටයුතු වල යෙදුණා. ගෙදර සේවකයෙකු එතැනට ගියේ අපරාධකාරයා නොහිතු අන්දමින්. අපරාධකාර ඇතුළු වූ විට එම සේවකයාට වෙඩිතැබුවා. ඔහු රැස්කරගෙන තිබූ ධනය වියදම් වී යද්දී ඒ අඩුපාඩු ස්වේච්ඡාවන් පුරවාගන්නා ඇත්තේ මේ ආකාරයෙන්. ඒ ගැන මට සැකයක් නැ. ඔහු පසුගිය අවුරුදු ගණනාවක්ම නොඉවසිල්ලෙන් අපරාධවල යෙදුණු හයානක මිනිසෙක්.

එදා උදේ ඔහු අපේ ග්‍රහණයට අනුනොවී සාර්ථක ලෙස පැනගියේ මොන තරම් දක්ෂ ආකාරයකටද? අපරාධකාරයෙකු නිලධරයන්ට අනුනොවී පැන යාම සඳහා සෑදෙන කින් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයත්, ඊට යොදාගන්නා කිසිදු ක්‍රමයක් පෙන්වන්න, මේක කදිම උදාහරණයක්. ඊළඟට අර කුලී රථ රියාදුරාට මගේ නම කියලා මා ළඟටම එවූ හැටි. ඒකෙන් මා සම්චිච්ඡයට ලක් කළ හැටි; මට අවශ්‍ය කළ හැටි. මං බැස්කවිල් අභිරහස භාර අරගෙන ලන්ඩනයේදී ඒ ගැන සෂණිකව ක්‍රියාත්මක වූණු හැටි ඔහු දුටුවා. මා පරාජය කරලා සර් හෙන්රි මරාදැමීමට ලන්ඩනයේදී හැකියාවක් නැති බව ඔහු තේරුම් ගත්තා. ඒ නිසයි ඔහු ආපසු ඩාට්ලිවරය වෙත ගිහින් සර් හෙන්රි එහි පැමිණෙන තුරු බලාගෙන හිටියේ."

"මොහොතක් ඉන්න" මම කීවෙමිනි. "කිසි නොපැහැදිලිතාවයක් නැ. සිද්ධීන් වූණු ආකාරය මම ඉතා නිශ්චිතව පැහැදිලි කළා. මමට තේරුම් කරන්න බැරිවූණු එක් කෑනක් තියෙනවා. උගේ ස්වාමියා ලන්ඩනයට ගිය වෙලාවේ බල්ලා ගැන බලාගත්තේ කවුද?"

"ඒ කාරණයටත් මං යම් තරමක අවධානයක් යොමු කළා වොට්සත්. ඒක ඉතාම මෑදෑම ක්රුණක්. කිසිම සැකයක් නැ. ස්වේච්ඡාවන්ට හොඳ විශ්වාසවන්ත සේවකයෙකු හිටියා. තමන් මෙහෙම බල්ලෙකු ඇතිකරන්නේ මොන අරමුණකින්ද කියන එක

ස්වේපල්ටන් තමන්ගේ සේවකයාට හෙළිකරන්න නැහැ. එහෙම දෙයක් සේවකයාට කියලා අවදානමකට මුහුණ පාන්නෙ කවුද? මෙරිට්ටි නිවසේ හිටියා ඇත්තනි යන නම තිබු මහලු සේවකයෙක්. ඔහු ස්වේපල්ටන්ලා සමග තිබුණු සම්බන්ධතාවය, අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ තිබු බව හෙළිවෙනවා. ඒ කියන්නේ අර උතුරු එංගලන්තයේ ස්වේපල්ටන් පාසලක් පවත්වාගෙන සිය කාලයේ ඉඳලම. ඒ කියන්නේ තමන්ගේ ස්වාමියා සාදාස්වාමියාව, ඇත්තටම අමුසැමියන් බව ඔහු දැනගෙන ඉන්න ඇති. ඇත්තනි කියන නම එංගලන්තයේ සාමාන්‍යයෙන් අහන්න ලැබෙන නමක් නොවෙයි. නමුත් ලතින් ඇමරිකානු රටවල හා ස්පාඤ්ඤයේ ඇත්ටෝනියෝ කියන්නෙ ඉතාම සාමාන්‍ය නමක්. ස්වේපල්ටන් මහත්මිය වගේම මේ මනුස්සයන් ඉතාම හොඳට ඉංග්‍රීසි කථා කළා. නමුත් ඔහුගේ උච්චාරණයේ විදේශික බවක් තිබුණා. ස්වේපල්ටන් සලකුණු කළ පටුමග දිගේ, මේ මහලු මිනිසා ග්‍රීම්පන් ගොහොරුව හරහා ගමන් කළ හැටි මං මගේ ඇස් දෙකෙන්ම දුටුවා. ඉතින් ඔහුගේ ස්වාමියා ලන්ඩනයට ගියාම බල්ලා හැන බ්ලාගන්ත ඇත්තෙ ඇත්තනි කියා අපට හිතන්න පුළුවනි. ඒ පුණන් මේ තිරිසනාව මේ විදියට ඇතිකළේ මොන අරමුණකින්ද කියා, ඔහු නොදැන ගිටියා වෙන්ත පුළුවනි.

ස්වේපල්ටන්ලා ඊළඟට ආපසු ඩෙවොන්ෂයරයට ගියා. සර් හෙන්රි සහ ඔබත් ඒ ඉක්මනින්ම එහේ ගියා. ඒ දවස්වල මං ලබා හිටි ප්‍රගතිය, මං පත්වෙලා හිටි තත්ත්වය ගැනත්, එක වචනයක් කියන්න ඕන. සමහරවිට මේ ආරණය ඔබේ මතකයට එන්නත් පුළුවනි. විවිධ අලවා සර් හෙන්රිට ලැබුණු ලියුම පරීක්ෂාකර බලද්දී කඩදාසියේ දිය සලකුණු බලන්නත් මගේ අවධානය යොමු කළා. මං ඒ කඩදාසිය මගේ ඇස්වලට අගල් ගණනක් වනතුරු ලංකළා. මගේ නාසයට යන්නමින් ඇතුළුවුණා විලවුන් සුවදක්. ඒ වයිට් පේස්මින්* යනුවෙන් හඳුන්වන සුගන්ධය. අපරාධ පරීක්ෂකයෙකුට අනිවාර්යයෙන්ම තිබිය යුතු හැකියාවක් තමා සුවද වර්ග හඳුනාගැනීම. එකින් එක වෙන් කරල ඔහු හඳුනාගත යුතු සුවද වර්ග හැත්තෑපහක් තියෙනවා. මගේ අත්දැකීමෙන් මං කියන්නෙ. සුවද වර්ග කෘෂිකම් හඳුනා ගැනීමට තිබු දක්ෂතාවය මත තීන්දු වුණු අපරාධ පරීක්ෂණ ගණන එකකට වැඩියි. විලවුන් සුවද

* මගේ 880

පෙන්නුවේ මෙතැන කාන්තාවක් සිටින බව. එතකොට මගේ සිත ස්වේච්ඡාවෙන් වෙත යොමුවෙන්න පටන්ගෙන අවසන්. එතකොට මං බල්ලා ගැන නිශ්චිතව දැනගත්තා. ඩෙවොන් ප්‍රාන්තයට යන්න තීරණය කරන්නත් කලින්ම, අපරාධකාරයා ගැන අනුමාන කිරීමට මට හැකිවුණා.

ස්වේච්ඡාවෙන් හොර රහස්‍ය නිරීක්ෂණය කිරීම මට හැඟුණේ ක්‍රියාවක් වීය. ඔබත් සමඟ බැස්කවිල් මැදුරේ රැඳී ඉඳගෙන, මට එක කරන්න හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. ඒ මොකද එතකොට ඔහු පරෙස්සම් වෙනවා. මං කළේ ඔබත් ඇතුළුව බැමදෙනෙකුම රැවටීම. මං ලන්ඩනයේ පදිංචිව ඉන්නවා කියලා අනිත් අය හිතගෙන ඉදිදී. මං හොර රහස්‍යම ඩෙවොන්ෂයරයට ගියා. මට ඔහුණ දීමට සිදුවුණු දුෂ්කරතා ඔබ හිතන තරම්ම ලොකු ඒවා නෙමෙයි. අනික රහස් පරීක්ෂණයක යෙදෙද්දී සුළු සුළු පැප පහසුකම් ගැන තැකීමක් කරන්න හොඳ නැහැ. මං වැඩි කාලයක් ගතකළේ කුම්බ්ට්‍රේසියේ. විල්ලුවේ තිබුණු අර ගල්ගෙය පාවිච්චි කළේ අපරාධකාරී ක්‍රියාත්මකයට ළංවී සිටීම අත්‍යවශ්‍ය වුණාම පමණයි. ලන්ඩනයේ සිට එහි යද්දී මං කාචරයින්ට කැඳවාගෙන ගියා. ගමේ කොලුවෙකු වීයට ඔහු වෙස් මාරුකරගත්තා. ඊට පස්සේ මගේ වැඩ කටයුතුවලට ඔහුගෙන් විශාල සහයෝගයක් ලැබුණා. අඹාර සහ පිරිසිදු ඇඳුම් ලබා ගැනීමේදී මං යැපුණේ ඔහු මත. මං ස්වේච්ඡාවෙන් ගැන දැඩි අවධානයකින් කාලය ගත කළා. ඒ අතරේ කාචරයින් ඔබ ගැන සොදිසියෙන් හිටියා. හැම පැත්තකටම විහිදුණු තුල්වල කොන් මගේ අතේ තබාගන්න ඒ මගින් මට හැකිවුණා.

ඔබ බේකර් විදියේ මගේ ලිපිනයට යැවූ වාර්තා, ඉතාම වේගයෙන් කුම්බ්ට්‍රේසියට ආපසු ලැබුණු බව මං කිව්වා. ඒවායින් මට සැලසුණු ප්‍රයෝජනය ඉතාම විශාලයි. එයින් ස්වේච්ඡාවෙන්ලාගෙ ජීවිත කතාවේ ඔහුගේ කට්ටි පිටවුණු සැබෑ මොහොත අති විශේෂයි. මේ මිනිහාගේ සහ ගැහැනියගේ සැබෑ අන්‍යෝන්‍යතාවය මොකක්ද කියල මට නිශ්චිතව සොයා ගැනීමට හැකිවුණේ අන්න ඒකෙන්. අන්තිමේදී මං සිටියේ කොතැනකද කියන ආරණය හරියටම ස්ථිර වුණේ ඒකෙන්. හිරෙන් පැනගොස් සිටි අපරාධකාරයා නිසාත්, ඔහු බැරිමෝල සමඟ තිබූ ඥාතිත්වය නිසාත්, මේ සිද්ධිය සැහෙන අවුල් ගොඩක් ලෙසයි පැටළී තිබුණේ, මගේ නිරීක්ෂණවලින් මං ඒ නිගමනයටම පැමිණි තිබුණත්, ඔබ මේ පටලැවිල්ල ඉතා සාර්ථක අයුරින් ලිහා දැමීමා.

මා විල්ලුවේ සිටිනවා මමට දකින්න ලැබුණු දවස් වෙන කොටත් මං සැහෙන දුරක් ඇවිත්, මෙතැන සිදුවෙන්න යන්නේ මොන වගේ දෙයක්ද කියන එක ගැන, මට සම්පූර්ණ අවබෝධයක් ලැබිලයි තිබුණේ, නමුත් පූරියක් ඉදිරියට ගෙන යන්න පුළුවන් තරම් පැහැදිලි සාක්ෂි මට තිබුණේ නැහැ. එදා රාත්‍රී සර් හෙන්රි මරා දැමීමේ අරමුණෙන් ඔහු යෙදුණු උත්සාහයේදී, අවාසනාවන්ත සෙල්කිත් මරණයට පත්වීම ගැන හිතන්න. ස්ටේපල්ටන් කියන්නේ මිනීමරුවෙක් කියන කාරණය මල්පු කරන්න තරම් සතුටුදායක සාක්ෂි අපේ අතේ තිබුණේ නැහැ. ඉතින් ඔහු අපරාධය කරද්දීම අල්ලා ගන්නවා මිසක්, ඒකට අපට වෙන විකල්පයක් තිබුණේ නැහැ. එහෙම වුණාම අපට ඇමක් ලෙස ඉදිරියට යවන්න සිදුවුණේ සර් හෙන්රිමයි. ඔහු ආරක්ෂාවක් නොමැතිව තනිවම ස්ටේපල්ටන්ල ළඟට එන බව පෙන්වන්න අපට සිදුවුණා. එහෙම කිරීමෙන් අපේ සේවා දායකයාට ඔහුණ දෙන්න සිදුවුණේ බරපතළ ස්නායු කම්පනයකට. නමුත් මේ ක්‍රමයෙන් ස්ටේපල්ටන් නම් දරුණු අපරාධකාරයා විනාශය කරා යැවීමත් අප අතින් සිදුවුණා. මෙන්න මේ කාරණයත් මට පිළිගන්න සිදුවෙනවා. ගැටලුව විසඳීමේදී සර් හෙන්රිව එවැනි භයානක තත්ත්වයකට නිරාවරණය කිරීමට සිදුවීම, මං යොදාගත් ක්‍රමයේ තිබූ විශාල අක්‍රමවත්කම, මං පිළිගන්නවා. ඒකට එක් හේතුවක් වුණේ අපි නොහිතූ විධියට කෙටි කාලයක් ඇතුළත තද මිදුමක් ගලා ඒම. අනික තමයි බල්ලාගේ පෙනුම මේ තරම් භයානක, රෝද එකක් වේවී කියලා කල්තියා හිතාගන්න අපට ක්‍රමයක් නොතිබීම. අපි අපේ අරමුණ කරා සාර්ථකව ළඟාවුණා.

නමුත් ඒ අපේ සේවාදායකයා ඔහුණදුන් ඉතා කටුක අත්දැකීමක් සමග. කොහොම නමුත් විශේෂයේ අවදානාවරයාත් දොස්තර මෝට්මරුත් කියනවා සර් හෙන්රිගේ ස්නායු කම්පනය ආවකාලීන එකක් කියලා. දීර්ඝ මුහුදු ගමනක් යෙදීමෙන් ස්නායු ආබාධයෙන් යරා තත්ත්වයට ඒමට ඔහුට හැකිවේවී. එළමණක් නොවෙයි. ඔහුගේ පැරුණු හදවත සුවපත් කරන්නත් මේ ගමන ප්‍රයෝජනවත් වේවී. ඔහුගේ සිතේ ස්ටේපල්ටන් මහත්මිය ගැන තිබුණේ ගැඹුරු අවංක ආදරයක්. ඔහුට මෙම සිදුවීමේ තිබෙන කණගාටුදායකම කොටස වෙන්නේ, ඇය තමාට කර ඇති දේ වංචාවක් බව සර් හෙන්රිට වැටහීම.

අපට තවදුරටත් ඉතිරි වෙලා තියෙන්නේ, මේ සිද්ධියේදී ස්ටේපල්ටන් මහත්මිය රඟපෑ භූමිකාව මොකක්ද කියා විමසීම

පමණයි. මෙතැනදී ස්වේච්ඡාවෙන් ඉන් කඳු බලපෑමකට ඇය යටත්වී සිටී බවට සැකයක් නැ. එක ඇගේ සිතේ ස්වේච්ඡාවෙන් ගැන තිබූ ආදරය නිසා ඇතිවූ දෙයක් වෙන්නක් පුළුවනි. එහෙමත් නැත්නම් ඔහුට තිබූ හය නිසා ඇතිවූ ඉතිරි දෙයක් වෙන්නක් පුළුවනි. එසේත් නැත්නම් බොහොම දුරට ඒ දෙකම විය හැකියි. ඒ මොකද ඒ හැඟීම් දෙකම එක සමීපව යන ඒවා නිසා. ඔහුගේ සොහොයුරිය ලෙස පිටට පෙන්විය යුතුයි කියා ඔහු දුන් නියෝගයට ඇය එකඟ වුණා. ඒ වුණත් ඇය මිනීමැරීමට හවුල් කාරයෙකු කරගන්න ඔහු උත්සාහ කළ වෙලේ ඇය ඊට එකඟ වුණේ නැ. තමන්ගේ සෑමියා අපරාධයට පටලවන්නේ නැතිව, සර් හෙන්රිට ජීවිතය බේරාගන්න කියා අනතුරු අඟවන්න ඇය පියවර ගත්තා. ඇය කිහිප වතාවකම එහෙම උත්සාහයක යෙදුණා. ඔහු ඉතාම දක්ෂ ලෙස හංගාගෙන තිටියත්, ස්වේච්ඡාවෙන් මොන තරම් දරුණු භීෂණ නියෝග කෙතෙක්ද කියන කරුණ එක් අවස්ථාවක පෙනී ගියා සර් හෙන්රි කාන්තාවට ආදරය දක්වන්න උත්සාහ දරද්දී ඊජිප්තානි නිසා ඔහු කෝපයෙන් පුපුරා ගියේ ඒ නිසයි. සර් හෙන්රිට ඇගේ ආදරය පෙන්වා ඔහු වසඟයට ගැනීම ඔහුගේම සැලැස්මේ කොටසක්. ඒ වුණත් සර් හෙන්රි ඇයට සමීප වෙද්දී එක දරාගන්නක් ඔහුට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නැ.

සර් හෙන්රි සහ තම බිරිඳ අතර භූමි සම්බන්ධයක් ඇතිකරන්න, ස්වේච්ඡාවෙන් ඇය උපාන්දු කළා. ඒ මගින් සර් හෙන්රි නිතර මෙරිපිටි නිවස ඇවිත් යාම යයි ඔහු අනුමාන කළා. එවිට තමා කරන්නට බලාපොරොත්තු වුණු කටයුත්ත සඳහා, ඉක්මනින් නැත්නම් කල් ගතවී හෝ තමන්ට අවස්ථාවක් ලැබෙන බව ඔහු දැන තිටියා.

මේ අර්බුදකාරී දවසේ එක්වරම ස්වේච්ඡාවෙන් බිරිඳ ඔහුට විශ්වාසය ප්‍රකාශ කරනවා. සෙල්දිත්ගේ ඉරණය ගැනත් ඇයට යම් යම් කාරණා දැනගන්න ලැබිලා, එදා රාත්‍රී හෝජනය සඳහා සර් හෙන්රි ගෙදරට එමට නියමිතයි. සාමාන්‍ය සුනඛයා ගෙදර ලඟ මිටුවේ එදා ඉන්නා බවක් ඇය දන්නවා. ඉතින් ඔහු කිරීමට බලාපොරොත්තුවන අපරාධය ගැන ඇය ඔහුට බැණ වැදුණා. එවිට දෙදෙනා අතර දරුණු සුණ්ඩුමක් ඇවිල්ණා. තමා ආදරය කරන වෙනත් ගැහැනියක සිටින බව ස්වේච්ඡාවෙන් තම බිරිඳට හෙළි කළේ මේ අවස්ථාවේදී. ඒ තමයි ඇයට එම කරුණ දැනගන්න ලැබුණු පළමුවන වතාව.

මෙතෙක් කලක් ඔහු ඉවහුළුවන් ඇය රැකගත් ආදරය විශ්වාසය වහාම පෙරළුණේ දැඩි වෛරයකට. ඇය තමන් පාවාදීමට පසුබට

නොවෙන බව මේ වෙලාවේ ස්වේපල්ටන්ට වැටහුණා. සර් හෙන්රි වෙත අනතුරු ඇඟවීමක් කරන්න ඇයට නොහැකි වෙන විධියට, ස්වේපල්ටන් ඇයට කණුවකට තබා බැඳ දැමීමා. සර් හෙන්රි මරණයට පත්වුණාම, ඒක බැස්කවිල් පවුලට එල්ල වූ ශාපය නිසා සිදුවුණු එකක් බව, ඒ පළාතේ අය තීරණය කරනවා. එතකොට ඔහු බිරිඳ ආපසු තමන් වෙත හරවාගන්න සිලාපොරොත්තු වෙන්න ඇති. ඒ තමන්ගේ ඉලක්කය වෙත තමන් ජයග්‍රාහී ලෙස ළඟා වී ඇති නිසා, ඇය නිහඬව සිටිය යුතු බව ඇයට පවසමින්. මෙතැනදී ඔහුගේ ඒ නිගමනය වැරදිදී කියලයි මට හිතෙන්නේ. දැප් ඒ වෙලාවේ එතැන නොහිටියත්, ඔහුට අත්වෙන ඉරණමේ වෙනසක් සිදුවෙන්නෙ නෑ. ඇය ස්පාඤ්ඤ ලේ තියෙන ගැහැනියක්. ඔවුන් තමන්ට කවුරු හරි කළ අපහාසයක් අඩන්නේටරමක්, ලේසියෙන් අමතක කරල දාන අය නොවෙයි. මගේ හිතවත් වෛද්‍යවරයන්. ඉතාම සුවිශේෂ මේ පරීක්ෂණයේ මෙයටත් වඩා තොරතුරු-සහිත විස්තරයක් ඔබට උවමනාද? එහෙම නම් එවැනි විස්තර ඔබට ලබා දෙන්න මට සිදුවෙනවා මා තඹාගත් සටහන් පරීක්ෂා කර බලන්න. ඉතාම වැදගත් අත්‍යවශ්‍ය කරුණු ඔබට ඇහැදිලි කරදෙන්න මට බැරිවුණාද කියන එක මං දන්නෙ නෑ."

"හෝමස් මේ යක්ෂ බල්ලාට සර් වාලස් ඇයවුණු බව ඇත්ත. ඒ මහලු මනුස්සයාට එයින් මරණ භය ඇති කළාට, ඔහුගේ ඇති පුත්‍රයා එයින් භයට පත් කරන්න හැකි වේවි කියල, ස්වේපල්ටන් බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ කොහොමද?"

"මේ තිරිසනාගේ මිනීමරු ස්වභාවයක් තිබුණේ පෙනුමේ පමණක් නොවෙයි. උෞ හිටියේ බාගෙට බඩගින්නෙන්. ඒ හින්දා උෞ නිකම්ම ඉදිවී කියල හිතන්න බෑ. උගේ පෙනුමට භය නොහිතුණත්, උෞ හපාකන්න පටන්ගත්තාම උෞට විරුද්ධව සටන්කරන්න හැකියාවක් සර් හෙන්රිට තියෙන එකක් නෑ. බල්ලා විසින් දරුණු ලෙස සපාකෑමෙන් සර් හෙන්රි මියයන්න ඉඩ තිබුණා"

"ඔව් ඒකෙ සැකයක් නෑ" මම කීවෙමි. "මට තියෙන්නේ තවත් එක ප්‍රශ්නයක් පමණයි. ස්වේපල්ටන් බුදුලයේ උරුමකාරයා බවට පත්වුණා කියමුකො, මේ තරම් සමීප උරුමක්කාරයා, කිසිවෙකුට නොදන්නවා වෙනත් නමකින්, මේ ළඟම ජීවත්වුණා කියන කරුණ ඔහු කොහොමද පැහැදිලි කර දෙන්නෙ? අනික් අයගේ සැකයට භාජනය නොවී, පරීක්ෂණවලයි ගොදුරු නොවී, ඔහු කොහොමද බුදුලයට අයිතිවාසිකම් කියන්නෙ?"

"මේක නම් බරපතළ ප්‍රශ්නයක් වෙලාවකින්. මේකට ඔහු ගන්නා ක්‍රියාමාර්ගය මොකක් වෙන්න තිබුණද කියලා කියන්න මටත් හරි අමාරුයි. අතීතයයි වර්තමානයයි දෙක මගේ පරීක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයට අදාළයි. ඒ වූණත් මිනිසෙක් අනාගතයේදී මොකක් කරව්ද කියන එකට උත්තරයක් දීමට මට හැකියාවක් නෑ.

ස්ටේපල්ටන් මහත්මයාට කීප වාරයක්ම ඇහිල තිබුණා, ඇගේ සැමියා මේ ගැටලුව ගැන අදහස් පළ කරනවා. ඔහුට පුළුවනි දකුණු ඇමරිකාවට ගිහිං. එහි බ්‍රිතාන්‍ය භාෂාපති කාර්යාලයේ නිලධාරියන් ඉදිරියේ තම අනන්‍යතාව හෙළි කරන්න. ඒ මගින් ඔහුට පුළුවනි එංගලන්තයට එන්නේ නැතුවම බ්‍රිදලය අයිතිකරගන්න. එහෙමත් නැත්නම් මේවාත්තුක් කරන්නත් ඉඩ තිබුණා. ඔහුට ලන්ඩනයේ ගතකරන්න වෙන්නේ කෙටි කාලයක් පමණයි. වෙස්විලා ගැනීමට ඔහුට තිබෙන සුවිශේෂ හැකියාව යොදාගෙන, දකුණු ඇමරිකාවේ ඉදලා ආ බැස්කවිල් කෙනෙකු හැටියට පෙනී ඉදිමින්, බ්‍රිදලය හිමිකරගන්න ඉඩ තිබුණා. අහෙමත් නැත්නම් වෙනත් කෙනෙකු ඉදිරිපත් කරන්න ඉඩ තිබුණා, අවශ්‍ය ලියකියවිලි සහ දිවුරුම් පෙත්සම් සමග ඔහු මොන තරම් කපටි කෙරෙහිවියයක්ද කියන එක අපි හොඳින්ම දන්නවා. ඉතින් ඒ ප්‍රශ්නය විසඳාගැනීම ගැන පැහැදිලි පහසු වැඩ පිළිවෙළක් ඔහුගේ හිමිත්තියෙන් ඇති. ඉතින් මගේ හිතටත් වෙලාවකින්. පහුගිය සති කිහිපයක්ම අපි ගතකළේ හුඟක් මහත්සිවෙමින් අවිචේතිව නොවැ. එක් සැන්දූවක වත් අපේ සිතිවිලි, වඩාත් ප්‍රියජනක විනෝදයෙන් පිරුණු අංශයකට යොමු කළොත් හොඳයි කියලයි මට හිතෙන්නේ. "ලෙ හියුගනෝ" නාට්‍යය බලන්න මං ආසන. දෙකක් වෙන් කරවා ගන්න. ඒ රෙස්කේගෙ සංගීතය ඔබ රසවිඳල තියෙනවද? එහෙම නම් තවත් පැය භාගයකින් පිටත්වීමට සූදානම් වෙන්න කියලා මං ඉල්ලා හිටිනවා. අපි යන අතර මාසිනි අවන්හලේ මදකට නවත්වලා රූ කෑම විකක් කමු"

සමාජනය.

Reading Purpose Only.. Not For Print.

UNIQUE

අරලොක් හෝමිස්ට් භාරවුණු
 භයානකම් රහස් පරීක්ෂණය

බැස්කවිල් මැදුරු බල්ලා

.....මිතුරන් බලා සිටියදීම් මේ හඟංඟර සත්ත්වයා
 හිසුහෝහේ ගර්ඟය මතට නැග සිටුවූයේ උතුරු පුහුව
 ඉරා එළියට හත්තේය

උගේ හිනි පුලුඟු එකේ දොහත් හිටුත් සැකට යොදු
 තරද්දී උගේ මුවෙත් ලේ උහරා
 යමින් තිබිණ.

..... මේ දසුන දුටු
 එතෙක් සිහි විතලු වී එදා රාත්‍රියේම
 පිටිතත්සෙට පත්විය.

සිහි විතලු වූ අතෙක් දොදොන
 පිටිතාත්තය දක්වාම
 උත්මිත්තයක්
 බවට පත්වුන.

Reading Purpose

ISBN 978-955-1262-18-1

<http://www.thebusinessvest.com>

ව්‍යවසාය වෙළඳි ප්‍රකාශන